

אל תגיד קשה

#יהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו# - הוא בחינת הכתב, בחינת יד כותבת. כי הכתב הוא גם כן בבחינת חכמה, כי אותיות הכתב בהן נבראו כל העולמות.

יש לנו כלל שהאותיות עצמן, הסדר של האותיות זה קבלה למשה מסיני. סדר האותיות, כתיבתן וצורת כתיבתן. כמובן מלבד הרוחניות שיש בזה, כל אות ואות והחיבור שלה והמשמעות של המילה גם קיבלנו את זה מסיני. צורת האותיות והטעמים של האותיות והנקודות- איך מנקדים- זה גם ניתן למשה מסיני. כל הדברים האלו זה מרמוז על סמיכה, כי כשאדם כותב- ר' נחמן מברסלב אומר- הוא נותן את המהות שלו בכתב. כשאדם רוצה לבטא איזה משהו או להשיג איזה דבר מה, ע"י שהוא כותב הוא יכול לזכות לזיכרון, שנאמר **#היה לאות על ידך#** - אות זה נקרא קנה של האדם, **#לזכרון בין עיניך#**.

אומר ר' נחמן מברסלב: למה יהושע בן נון זכה לקבל רוח חכמה? זה בחינה של כתב. כי כשבן אדם מקבל הסמכה- אז היו המנהיגים של הדור, בתקופה שהיו מסמיכים אחד את השני זה היה הולך בצורה כזאת שהאדם שנסמך היה צריך לקבל סמיכה מהקודם לו. כמו משה רבינו ויהושע בן נון, שקיבל משה תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרו לאנשי כנסת הגדולה. משם התחיל שמעון הצדיק, וכל צדיק היה נשיא ובית דינו- למשל יהושע בן פרחיה, נתאי הארבלי, אנטיגנוס איש סוכו, שמעון בן שטח, יהודה בן טבאי, שמעיה ואבטליון, הלל ושמאי- אחרי הלל בא רבן יוחנן בן זכאי, הוא העמיד את ר' אליעזר בן הורקנוס. אליעזר בן הורקנוס העמיד את ר' עקיבא, ור' עקיבא העמיד את ר' שמעון בר יוחאי, ר' שמעון בר יוחאי העמיד את ר' יהודה הנשיא. ר' יהודה הנשיא כתב את כל התורה, אחרי זה באו רבינא ורב אשי שכתבו את כל המסכתות, את כל הגמרא, ואחרי זה התחילו דורות של גאונים, סבוראים, אחרונים- הצדיקים כמו רבינו האר"י, ר' יוסף קארו, הרש"ש הקדוש. אחרי זה באו אחרונים אחרונים- ר' חיים בן עטר, ישראל הבעל שם טוב- הם היו צדיקים שקיבלו כוח לגלות דעת בעולם. ר' נחמן מברסלב היה צדיק לא לפני הרבה זמן- מאתיים שנה בערך, אבל הוא זכה לגלות תיקון העולם. זה לא דרך של למדנות, זה לא דרך של העברה. רבינו עברה על ידו כל התורה והוא נתן עצות והדרכות כדי שכל יהודי יוכל להתקרב לעניין של תורה, לעניין של תפילה- אם נתרחקת יש תשובה, כי כל יהודי צריך לקבל סמיכה. מה פירוש סמיכה? כדי שישמכו אותך, כמו **#סומך ה' לכל העפלים#**. אדם שהוא נפול אתה לא צריך להגיד לו- 'נפלת', אתה צריך לסמוך אותו כדי שלא ימשיך ליפול. **#זוקף לכל הכפופים#** - אדם שהוא כפוף אתה צריך לזקוף אותו. לכן כל הברורים דרך הצדיקים האמיתיים זה צריך לקבל סמיכה, כדי שאדם יקבל סמיכה מצדיקים- אדם שרוצה להתקרב לעניין של קיום תורה ומצוות אתה צריך סמיכה, שמישהו יסמוך אותך. אי אפשר לבן אדם להתקרב לקב"ה לבד; אחד בבריאה הצליח להתקרב לקב"ה לבד- משה רבינו. הגבול הכי גדול שהוא זכה זה ארבעים יום וארבעים לילה- **#לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי#**. משה רבינו זכה להוריד חמשה חומשי תורה, זה הקיום של כל עם ישראל- איך צריך להתנהג, מה האמונה שלנו- שאנחנו צריכים להאמין בקב"ה. ישר התורה פותחת קודם כל בבריאת העולם, שאנחנו צריכים להאמין באמונה שלמה שהעולם הזה היה קיים, והעולם הזה יכל לא להיות קיים ברצונו

יתברך, אבל **#ברוך שאמר והיה העולם#**. זה אמונה ראשונה שהתורה פותחת, שכל מה שאתה רואה בבריאה- נברא ע"י הקב"ה.

למה יום שישי נברא אדם? התורה הקדושה אומרת שכל זה נברא כדי לשרת אותך. כל מה שנברא בעולם זה כדי שאדם דרך תשובה ומעשים טובים אתה תלמד, ואמרו חז"ל: אלמלא לא ניתנה תורה היינו לומדים דרך ארץ מכל חיתו שדי- מהחיות היינו לומדים דרך ארץ, כי כל חיה נכונה לאיזה משהו. הנמר הוא עז, הארי- גיבור, לא מוותר. הנשר- קל, תמיד דואה. לעומתו הצבי- **#דמה לך זודי לצבי או לעופר האילים על הרי בשמים#**, למה עם ישראל נמשלו לצבי? כי הצבי הולך כל הזמן למקומות של ריח טוב. ר' נתן מברסלב אומר: למה? כי הצבי זה החיה הכי מבוקשת בעיר. האריות, הנמרים, הזאבים- כולם רוצים לתפוס רק את הצבי, ככה זה מה'. הכלבים יש להם חוש ריח, הקב"ה נתן לצבי שבשני מקומות נאבד לכלבים חוש הריח: איפה שיש מים, ואיפה שיש עצים עם ריחות טובים. הצבי תמיד הולך למקומות שהכלבים לא יוכלו לזהות איפה שהוא נמצא. **#דמה לך זודי לצבי// על הרי בשמים#**. הצבי הולך להרים איפה שיש פריחה, אפילו הכלבים רודפים אחריו- הם מגיעים למקומות של הבשמים ומפסיקים להריח.

ר' נתן אומר: כך בסוד נשמות ישראל. נשמות טהורות, תמיד ללכת למקומות שיש ריח טוב. חזרת בתשובה, התקרבת אל אדוננו רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב- למקומות של ריח טוב- לא לחטט בנגעי הנפש, ולזכור טוב: **#אני קרבת אלוקים לי טוב#**- כשאני מתקרב לקב"ה זה טוב, כשמישהו אחר מקרב אותך זה משהו אחר. שאני אדבר עם ה', שאני אשיח עם ה'- **#אני בתומי תמכת בי#**. כי אם בן אדם הולך בתמימות אתה תקבל תמיכה מהקב"ה- **#תציבני לפניך לעולם#**. הקב"ה כל הזמן ייחנה ממך, ייחנה ממני, ייחנה מכל יהודי. כי הקב"ה ברא את העולם בשביל לקבל נחת רוח מנשמות ישראל, זה הנחת רוח שיש לקב"ה- לקבל נחת רוח מהנבראים.

בן אדם לא צריך להזמין לעצמו ניסיונות- **#נתת ליראך נס להתטסס#**. איך האדם יביא את פרנסתו, איך הוא יזום שיהיה לו שמחה, איך הוא יגרום שיהיה לו אמונה? כי אדם צריך לעשות דברים שיובילו אותו לכיוונים של אמונה, כי כשאדם יש לו אמונה ר' נחמן מברסלב אומר: החיים שלו פשוט, חיים טובים, שקטים, רעניים, הוא לא בהול וסעור, אין לו רוח סערה, הוא פשוט מתנהג כי הקב"ה רצה שתהיה לעולם הזה, ואתה תבחר דרך העולם הזה מקומות של אמונה. רק בגלל שקשה לכם ולנו לבחור בדור הזה, הקב"ה נתן לנו צדיקים ואחד מצדיקי הדור זה היה ר' נחמן מברסלב, שהוא גילה כל מיני נתונים וכל מיני כיוונים שיהיה קל ליהודי להגיע ליעד שלו בצורה קלילה, לא בצורה קשה. כשלא מקורבים לצדיק כמו ר' נחמן מברסלב או כמו העצות שלו, אז **#אימרו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה#**. גם אם בן אדם מתקרב לדרכי דת ויהדות והוא בעל תשובה, הוא יכול גם במקומות של יהדות לאבד את הסבלנות. אבל ר' נחמן מברסלב העצות הראשונות שהוא נותן זה קודם כל **#אני בתומי#**. כל דבר שיש בו שכל אל תתעסק איתו. דבר שיש בו חקירה- לא להתעסק. דבר שיש בו אמונה פשוטה- תאמץ את זה. קריאת תהלים זה אמונה פשוטה, כי אתה פונה לקב"ה בלי שכל. דוד המלך לא היה סתרי קבלה שהוא לא ידע. אליהו הנביא זכור לטוב אמר לר' שמעון בר יוחאי שכל מה שאנחנו לומדים בסתרי אורייתא זה לא שעה אחת של דוד המלך. דוד המלך זה דוגמת משה רבינו- משה רבינו יש לך מקובל יותר ממנו? הוא קיבל את התורה פה אל פה מהקב"ה, ובכל זאת תראה לי איזה מילה של קבלה בתורה? שום דבר. זה כח של צדיק שהוא יכל לצמצם את כל העולמות

בדיבורים פשוטים: **#כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעי יצא לחפשי חנם- אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו#**. פה אל פה מפי הגבורה מקבל וכותב את זה- ואין שום מילה של סוד.

כדאי היה לקב"ה לברוא את העולם בשביל שני פרנסים: בשביל משה רבינו ודוד המלך. למה? הם היו ענקי רוח, וכשהם כתבו להורות לעם ישראל לדורות- כתבו את זה בלשון פשטנית הכי יפה. אתה קורא תהלים אתה לא מפעיל שכל: **#אשרי תמימי דרך החולכים בתורת ה' אשרי נוצרי עזותו בכל לב ידרשוהו#**. אתה רוצה לדרוש את ה' תפעיל לב של יהודי. **#אף לא פעלו עוולה#**. לא להתעסק עם עוולה- **#בדרכיו הלכו#**. **#אתה ציוית פקודיך לשמור מאוד#**, **#אחלי*הגעגועים שלי יכונן דרכי לשמור חוקיך אז לא אבוש בהביטי אל כל מצותיך#**. עכשיו לך תתרגם.

ר' נחמן מברסלב רק בפסוק: **#אשרי תמימי דרך החולכים בתורת ה'#**- תפתח ליקוטי מוהר"ן ותראה מה הוא כתב בתורה א', כמה סודות ופלאים וסודות הבריאה רק מפסוק אחד בתהלים. אם היה עוד פסוק היה צריך לכתוב עוד ליקוטי מוהר"ן. ודוד המלך איפה צמצם את זה? כל התהלים וכל התורה א' זה כלול בפסוק **#אשרי תמימי דרך#**. אשרי מי שנכנס לעבוד ה' בתמימות. מדליק נר- נר זה אני מדליק לר' שמעון בר יוחאי. הקב"ה אני מאמין שר' שמעון בר יוחאי חי וקיים בשמיים, אני מבקש ממך ה' יתברך- אני רוצה להיות יהודי טוב, יהודי כשר, הקב"ה- אני רוצה לקום להתפלל בשמחה, באמונה. אני לא רוצה להשתמש עם זכות, אבל זכות האבות בוודאי שיכול לעמוד לי. הרי משה רבינו שעמד לפניך בתפילה אמר **#אומר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בדך#**- אז אני גם, ריבונו של עולם, מדליק נר ומבקש ממך שיהיה לי שמחה בבית, שיהיה לי חשק לפתוח ספר וללמוד, שכשאני אלמד **#מה נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי#**- מותר לבקש את זה מה', זה תמימות. ממי תבקש את זה? לך תבקש ממישהו אריכות אפים. אבל ה' הוא טוב ומטיב- הקב"ה אתה יכול לבקש ממנו הכל. **#טוב ה' לכל#**- רבינו אומר: לכל הדברים. רק לא מורים לאדם מה לבקש. לכן דוד המלך פותח אלפא ביתא **#אשרי תמימי דרך#**.

יש לך סבא תימני, מרוקאי, עיראקי- תתקשר אליו. למה? כל הדורות הקודמים שלפנינו לא היו צריכים להיכנס לשמוע בליקוטי מוהר"ן. פעם אחת ר' אלכסנדר זיסקינד- היה צדיק גדול מורם מעם, קדוש ונורא היה- רבינו ר' נחמן מברסלב אחד הצדיקים שהוא משבח זה ר' אלכסנדר זיסקינד. לפני שהוא נפטר הוא לקח את האצבע שלו ואמר: דילגתי את העולם. איזה צדיק פשוט! יסוד ושורש העבודה. אני קראתי את החיי יום יום שלו- משהו מפליא לעשות. אדם מתחזק שם אתה רואה שכל ההנהגות זה פשוט מאוד. היה לוקח סיגריה- אז לא היה סיגריות בקיוסק- היו קונים טבק ובן אדם מלפלף סיגריה. אמר: לפעמים הייתי מלפלף סיגריה רבע שעה במינוט של זמן- חמש עשרה דקות, וכשהייתי מלפלף את הסיגריה הייתי בוכה ועושה תשובה ומודה לקב"ה, ואומר לה': ריבונו של עולם, אין קטורת, אין בית המקדש, אז לפחות את העשן של הסיגריה תיקח לך... הוא היה תמים משהו מפחיד... כשהוא בא למגיד ממזריטש המגיד ראה את הדיוקן שלו, ונזדעזע ממנו. אמר לו המגיד ממזריטש: אסור לך לשמוע אותי אומר תורה, כי אם אתה תשמע אותי אומר תורה זה יפגום לך בתמימות. תחזור ותמשיך לעבוד את ה' כמו שאתה.

זה בדיוק הדורות הקודמים. הדורות הקודמים אתה לא צריך להגיד להם כלום; אם אתה תגיד להם איזה שכל וחכמה אתה ישר לוקח להם את התמימות. הם באו עם תהלים, זוהר. אנחנו צריכים שדה, לבוא לאומן ראש השנה, ללכת לצדיקים שיתנו לנו איזה שכר של בעל הבית פשוט. למה? כי הנשמות שלכם ושלנו אצילות ואנחנו צריכים עוד שעם ישראל כולם יזקף קומתם לגבי השכינה. שלא יגיד אדם 'אני את חיי הצלתי'. צריך כל הזמן **#איש את רעהו יעזרו ולאחי יאמר חזק#**, כי זה עוזר. הדרך של התמימות אתה לא מפעיל שכל, אתה לא מפעיל הגיון, ובזה בן אדם מצליח. **#אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'#** - לקחת בפשטי פשטות כמו שרבינו ר' נחמן מברסלב אומר: כל ספרי הצדיקים היו בביתי, והייתי קורא ונהנה לקרוא סיפורים על המהרש"א, מעשיות על המהרש"א, מעשיות על רבינו האר"י הקדוש. לקרוא מעשיות של צדיקים, להזדהות עם התמימות שלהם, ואז יהיה לכם ולנו יותר קל, כי מעשיות של צדיקים רבינו אומר: תיקח את כל מה שכתוב בתורה וכל מה שרצו הצדיקים זה לא מעשיות של צדיקים. מעשיות של צדיקים זה הכי גבוה, כי אתה רואה הלכה למעשה איך התנהג הצדיק בשעה שהיה בשר ודם. אתה קורא בתנ"ך מה עשה דוד המלך.

תראה, עד היום אומרים 'דוד המלך חי וקיים'. אבל תספר לי מה עבר עליו? התנ"ך מבאר ומספר כמה רדיפות הוא עבר, וכמה צרות וכמה היה בורח- **#משכיל לדוד בהיותו במערה תפילה- קולי אל ה' אזעק קולי אל ה' אתחנן#** - היה מתחנן לה' שאף פעם לא יזיק לשאול המלך, כי שאול המלך היה צדיק גדול ונורא שלא ראה חטא מימיו, ודוד המלך אף פעם לא השתמש בחרב- "איך אשלח ידי במשיח ה'". היה תמיד מתפלל לפני ה' שיתן עצות טובות לדוד המלך איך להתנהג, ובסוף קיבל ברכה לדורות עולם משאול המלך: ה' יהיה איתך **#קמה בידך ממלכת ישראל#**. למה? כי דוד המלך תמיד השתמש במטה של תפילה.

רבינו אומר: אפילו אם יש על בן אדם כל מיני מניעות קצת, בתחילת התקרבות שאתה מתקרב לחסידות- אל תפעיל כח של התנגדות כלפי השני. קצת בבית- חייבים אתם ואנחנו בעזרת ה' יתברך לומר שירה וזמרה שקדמו לכם ולנו עצות כאלו שמובאים מליקוטי מוהר"ן הכל, ולומר כגון מחמת ממון או אשתו ובניו או חותנו וכיוצא בזה. כל אחד לפי המידה שלו, לא להפעיל שכל של רודנות בכפיה, בחוזק, יש לי זמן. כל טיפה היא נותנת את המקום שלה בלב, כמו שאמר ר' עקיבא: אבנים שחקו מים. כל תפילה, נשמה טהורה, היא פוגעת. כל דמעה הקב"ה **#שימה דמעותי בנאדך#**. כל פעם כשיש לך איזה דבר שלא מובן לך ואתה פונה לתפילה- אתה נכנס לשערים עוד יותר של אמונה, כי העולם הזה כשמו כן הוא, אמרו חז"ל שהקב"ה נעלם. העולם הבא נקרא עולם האמת, עולם הזה נקרא שקר. אבל רבינו אומר 'שקר' אותיות 'קשר'- שצריך לקשר את העולם הזה לה', לא להיבדל מן העולם הזה; החיים שרבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב הוא עצמו **#עיניתי בצום נפשי ותפילתי על חכי תשוב#** - רבינו עשה הרבה תעניות וסיגופים ודמעות כנחל. אבל רבינו ביקש מאיתנו גם בספרים הטהורים שלו שלא נלך בדרכיו. מה פירוש שלא נלך בדרכיו? בדרכים של לענות את הגוף, או ח"ו בלב נשבר. נלך בדרכים של שמחה, נחפש נקודה טובה. לחפש נקודה טובה זה שיש לבן אדם את המרגוע, תמיד בן אדם רגוע טוב לו. **#רוגע הים ויהמו גליו#**. אדם שהוא קורא דברים מהנים **#דישנת בשמן ראשי#**, **#תגלנה עצמות דיכית#**. אמרו חז"ל: כשאדם קורא דברים שיש בהם הלכה וקיום- העצמות שלו שמחים.

היום ב"ה יש לכל אחד את כל ספרי התורה בבית, אבל צריך לשמוע איך לקיים את מה שכתוב שם. ר' נחמן מברסלב בפסוק הראשון **#אשרי תמימי דרך החולכים בתורת ה'!** - אנחנו צריכים להתפלל לה' שיחזור לנו התמימות והאמונה. ר' נחמן מברסלב שראה את המערביים - פירוש הספרדים אלו שבאו ממערב - היה להם שכל תמים ופשוט. רבינו הודה שבחוץ לארץ נפל מגיפות מגיפות של השכלות, רחמנא להצילן. אם ישראל בעל שם טוב לא היה יורד היה גזירות ת"ח ות"ט כל פעם שם, ח"ו. למה? כי הכניסו כל מיני חקירות וכל מיני דברים, כמו שאמרו על ה'קן ויצאו על זה כל הצדיקים. יהודי צריך לשמות - עדיין לא הגעת לגדולה לגדל זקן? תתפלל - ריבוננו של עולם, שתהיה לי שמחה אם האשה תתנגד בזה. אם היא מתנגדת אני לא קורא לה מתנגדת, אז בינתיים ברוך ה'. עד שאתה תתעלה ותתעלה.

כמו שפעם יהודי אחד סיפר לי שהוא התפלל על הגברת אצלו בבית שתהיה שמה כיסוי ראש - שמונה שנים היה מתפלל. לעולם לא דחה אותה כי אמר - היא אשתי. אומרים חז"ל: אין תחליף לאשת נעורים, אין מה לעשות חברים יקרים, אשת נעורים צריך לקבל אותה בכל מצב - לא לעורר קנאה בשום מצב. אומר - הייתי בא ומרכין את הראש, לא הייתי אומר שום דבר, הייתי הולך רק לר' שמעון בר יוחאי וכל הזמן הייתי מזכיר בזכות האמהות הקדושות יגנו בעדה, הקב"ה אני לא רוצה לעורר בה קנאה ח"ו כדי שלא יפגם הכבוד שלה. אבל אני מאמין באמונה שלמה שיום מן הימים שאתה גדול רחום וחנון - תיתן בליבה שהיא תשים כיסוי ראש, וזה יעשה לי נחת. ובאמת אחרי שמונה שנים הוא בא לבית וראה משהו פלא-פלאות: שהאשה הגברת מכוסה בבית. איך שהוא נכנס לבית היא אומרת לו - היום קיבלתי על עצמי כיסוי ראש, אבל לא בשבילך שמתי את זה; בשביל שהקב"ה נתן לי להבין שאני צריכה את זה.

ככה אפשר לפעול בתפילה - לא לעורר קנאה. שמעת הלכה ומוסר מהדרשן הכי גדול בעולם - 'מי שלא שמה כיסוי ראש... שום דבר! תשמע מפה ותוציא משם. אם לא היה תפילה זה משהו אחר. אבל אתה בעל תשובה, מה אתה הולך לשמוע קנאי?! אסור! אחרי זה תבוא לבית ותתעצבן, האשה תגייד לך ישר לרבנות רמת גן, ואתה תלך ותחפש את החיים שלך. אתה חושב שהאשה השניה תלך עם כיסוי ראש?! מה פתאום. אז תתפלל ותתפלל, תבוא לאומן ראש השנה, תגייד תיקון הכללי.

יש לי חבר שהילדים שלו בכלל לא נמצאים בחינוך תורני, ילדים כאלו - בן פורת יוסף בן פורת עלי עין - ילד אומר תיקון הכללי בעל פה, הוא מרגש אותי כל פעם, כל הזמן אני בוכה כשאני אומר איתו תיקון הכללי. בבית ספר כזה לשים שני ילדים כאלה שהיו באומן - הם היו מסדרים שם את כל הילדים ומרימים אותם לאין-סוף... בא איזה ילד ככה, גברא בגוברין, מביא איזה שניים שלושה ילדים מהשכונה, מכניס אותם שמה וב"ה הם מלקטים את כל התבואות של הילדים, ראש השנה הם מתייצבים אומרים תיקון הכללי, מרימים את כל הבית ספר לה'. הקב"ה חכם הרזים - כל מה שיעשו בחוץ יעשו מזה בקדושה.

פעם לפני שנתיים הייתה הצגה בבימה. איזה הצגה החליטו לעשות? את הסיפור של ר' נחמן מברסלב על שבעה קבצנים - מילה במילה, שמעתי את זה. כל הסיפור מתוך סיפורי מעשיות - בסדר, גם מזה ייצא טוב - בשביל שתלמד שבסוף הכל יתהפך לטובה. שהבעלי תשובה לא ילמדו לעורר קנאה בבית לעולם. ניקח סמיכות, מאיפה לוקחים סמיכות? רק מספר תהלים, מדברים

שאתה יכול לקבל מהם ארך אפים. מה הקב"ה הראה למשה רבינו? **#יעבור ה' על פניו ויקרא ה'** **ה' אל רחום וחנון#** - הוא הראה לנו שהוא רחום וחנון. על מי אתה רוצה שהקב"ה ירחם אם לא על יהודי? מיכאל שר ישראל הוא יכול לרחם עליו; מיכאל שר ישראל יכול לבקש שה' ירחם עליו. אבל הוא כבר חמשת אלפים שבע מאות שישים ותשע שנה עומד ומשרת אותי באור אין-סוף, אני רוצה לרחם על הילדים שלי, רד למטה! מי יכול לבקש רחמים? אתה ואני, אני צריך רחמים ריבנו של עולם. אני לא הייתי רגיל להיכנס לבית הכנסת, אני צריך סבלנות, הקב"ה תעניק לי את הסבלנות שאכנס לבית כנסת, אתעטף בציצית ואניח תפילין. ר' נחמן מברסלב אומר: זה יותר טוב מכל התפילות שגילו הצדיקים. ככה למעשה היינו אמורים להתפלל, רק אנשי כנסת הגדולה חיברו תפילות מיוסדות, אבל רבינו ר' נחמן מברסלב אומר: אחרי התפילות המיוסדות תשתדל להוסיף נופך, ספיר ויהלום משלך. שאם יגידו לך על מישהו ישר תתפלל עליו שעה וחצי. באת לאומן, אתה רוצה תיקונים נפלאים - תצמצם את המצב שלך לפני ה', כמו שאתה מדבר עם רַע, עם אוהב. אתה נכנס למישהו ואומר לו הכל - הוא מבין אותך הכי טוב, זה כלום ליד ה': **#תביני ואחיה#**. כשבן אדם מצליח לדבר עם הקב"ה באמת ובתמים - בתפילה, בהדלקת נר, **#שמתם את דברי אלה#** שימה כנגד הלב - יהיה לך קל.

היה יהודי אחד שהיה קשה לו להתפלל. הוא ניגש לר' נחמן מברסלב. אמר לו רבינו: את המילה 'קשה' כל אחד יכול להגיד. 'קשה לבוא לאומן' - קשה? קשה, טוב, אז תשאר פה, מה אני אעשה. אם בן אדם אומר קשה - מה אתה יכול לעשות? אמר רבינו: קשה - כולם אומרים קשה, ונהיה להם קשה כל החיים והם יוצאים מן העולם וקשה, ושמה יותר קשה. אמר לו רבינו: מה אתה יכול להתפלל? לא להגיד את המילה 'קשה'. אמר לו: עד ברוך שאמר. אמר לו: אני נחמן מברסלב מתיר לך להתפלל עד ברוך שאמר ולא תקבל על זה עונש על זה שלא המשכת להתפלל. תחתום, נחמן בן שמחה פיגא, בעולם הבא לא יענישו אותך - אני ר' נחמן מברסלב ערב לך.

באיזה שמחה הוא הלך לישון! קריאת שמע על המיטה, מחר - תפילה עד ברוך שאמר, לא כבוד. הלך טבל במקווה, התפלל עד ברוך שאמר, ועד ברוך שאמר הכניס את כל הניגונים בעולם. אחר כך רצה עוד להתפלל ובא לרבינו. נו, איך הרגשת עד ברוך שאמר? אמר לו: רבי, מתוק כזה בחיים לא הרגשתי. אמר לו: אני אומר לך עכשיו - תתפלל עד ישתבח. וככה רבינו בחודשים עבד איתו, עד שהתפלל כל התפילה בחיות. כי רבינו אמר: את המילה 'קשה' אל תגיד. 'קשה לי ללכת לשדה' - קשה? תישאר בבית. **אל תגידו קשה** נשמות טובות. 'קשה לי לעשות שעה' - מי אמר לך לעשות שעה? רבינו אמר בתורה כ"א: אפילו אם בן אדם יגיד דיבור - 'הושיעני וכל החיים הוא יחזור על זה - זה גם טוב.

פעם אני זוכר באחד הקיבוצים באומן בס"ד בחמלת הקב"ה עלינו היה שמחה שלא ניתן לביאור בכלל. ישבו קובץ של אנשים ביחודא שלים לכבוד הצדיק והתחלנו לשיר מילה אחת - 'שמחנו'. רק את המילה שמחנו שנמצאת בתיקון הכללי. 'שמחנו, שמחנו שמחנו, שמחנו, שמחנו שמחנו...' זה היה בערב שבת. זה התבודדות של רבים, וזה נגמר אחרי חצי שעה, ואז עוד פעם, ואז פתחנו בשירים - נורא ואיום! מילה אחת!

מי אמר לך שעה? בסדר, אז כתוב בדברי רבינו שעה, אבל יש עוד דברים בדברי רבינו. יש הרבה דברים שרבינו חזר מארץ ישראל ואומר - התביישתי איך אמרתי דברים כאלו. כי רבינו לפני ארץ

ישראל לא זכה לארץ אפים, גם רבינו הודה בזה. לפני שרבינו היה בארץ ישראל לא היה לו אריכות אפים. הוא כתב תורות כאלו מפחידות שאולי אולי משה רבינו או רשביי יכולים לקיים את זה, רק הם. אבל כל העם- לך תבין מה הוא רוצה בכלל. אחרי שרבינו חזר מארץ ישראל- איזה תורות, של התחזקות, של נקודה טובה, היה תופס את הכסא והיה נשבע בשם ה' שאין שום יאוש בעולם כלל כי הקב"ה כבר הראה לי שלא יהיה יהודי שהוא לא יתעלה מהנפילות שלו- **#רק תחזיקו את עצמכם עם אנשי אמת#**. למה? כי אחרי שרבינו בא מארץ ישראל הוא אמר דיבורים של התחזקות כי הוא פחד שיהודי יגיע לכלל איזה נקודה שאתה לא יכול להיכנס לקדושה.

בליקוטי מוהר"ן זה באריכות, אנחנו פה בשביל שנים מקרא ואחד תרגום- שיתורגם, לא לעשות שיעור כדי שכל יהודי יחזיק את עצמו עם הנשמות של הצדיקים ואתה תראה- שהפעולה הראשונה שאתה מקבל זה ארץ אפים. תנשום, מותק, אתה נמצא בעולם, אתה תגיד קשה- יהיה לך עוד יותר קשה. 'תברך אותי שלא יהיה לי קשה הפרנסה'- אין, גזרה חכמתו יתברך שקשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. אומרים חז"ל: מה זה כקריעת ים סוף? מה יותר קשה- מזונות או קריעת ים סוף? אומרים חז"ל: להביא פרנסה זה יותר מקריעת ים סוף. מה זה קריעת ים סוף? אמר ה' למשה רבינו **#הרם את ידך ונטה את מטך ובקעחו#**- ה' ברא את הים, גזר ונהיה שתיים עשרה קרעים. פרנסה זה כל יום! לעתיד לבוא כתוב שהעשירים התשובה שלהם תהיה: הקב"ה, חבל שלא נפל חלקנו להיות בכלל **#אתה עם עני תשיע#**. למה? כי עני שמח בחלקו- אומר: מה אני אחשוב עכשיו? יש לי כסף לחתן את הילד? מה פתאום. השמחה שלי ברוך ה' שאני יהודי, שאני רואה את הילדים יפים מאוד, ישן, קריאת שמע על המיטה. זה פרנסה, מה אתה חושב?

פעם מישהו אמר לי: כסף- אם אני אספר לך כמה כסף יש לי זה לא יגמר. ה' ירחם, מסכן, איך ריחמתי עליו... אבל הוא אומר לי: השמחה שאני ראיתי פה נתת לי לבכות, כמה כסף יש לי- מאיפה עושים שמחה כזאת? אז הבנתי איזה מתנה הקב"ה נתן לנו. יש אנשים שיש להם הכל- אבל שום דבר! **#כל אוכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מוות ויזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם ישיעם#**. בדברים של העולם הזה הקב"ה גזר שיהודי מה שתתן לו מהעולם הזה זה לא ייהנה אותו. תתן ליהודי תיקון הכללי, תתן ליהודי ציצית ותפילין בבוקר, מקווה, התקשרות לרבינו- הוא ישתה קפה זה הטעם הכי טוב בעולם! 'אני לא אוכל פרוסה עם משהו, אני אוכל שמחה, כי התפללתי, אני יהודי!'. תיקון הכללי, שתי דפים, אתה יוצא לעבודה- תצא 'פרחאן'.

פעם אמר לי נהג מונית: תן לי עצה. אמרתי לו: תשמע, חביבי, הקב"ה זיכה אותי ברחמיו ויזכה אותי. ר' נתן אמר: בענייני פרנסה או לשבת ולא לעבוד- זה לא נותנים ליהודי בחיים. אמרתי לו: מה אתה רוצה? איך אני אדבר עם ה'! תגיד לו פשוט- תודה רבה הקב"ה שאני מביא פרנסה לילדים שלי לא בגזל, לא בעושה. אני יוצא- אמנם קשה לי הקב"ה, אבל אני יודע שיתרחב לי, חצי שעה שאתה רואה פנוי- תלך למקווה, תטבול, תגיד תיקון הכללי, אל תרע את המזל שלך. תשב עם מישהו ותלמד? אתה לא מסוגל ללמוד כל היום. תעשה מה שאתה מסוגל. מה אתה כן מסוגל? תיקון הכללי אתה מסוגל? כן. אז תגיד לה' 'תודה רבה הקב"ה שאני מסוגל להגיד תיקון הכללי'. עשר דקות אתה מסוגל להגיד תהלים? כן. ר' נחמן מברסלב מה בבלו את כולם? נתנו להם לקפוץ על כל הקדושה. אמר ר' נחמן: מה פתאום? על הקדושה אסור לקפוץ. עוד נקודה ועוד נקודה, התבוננת על עצמך ועוד מעט ואין רשע.

יאני רוצה את הילד שלי צדיקי- גם אלוקים רוצה אותו צדיק, אבל לאט לאט. אומרים חז"ל: למה ילד הקב"ה גידל אותו שלא צריך להגיד לו מה המידה שהוא צריך לאכול? כי הקב"ה הטביע את זה בתינוק- **#כגמול עלי אמו#** - שהוא מסיים לאכול וזהו. אחרי זה צריך לאכול עוד פעם- אפילו באמצע הלילה **#אשה מספרת עם בעלה ותינוק יונק משדי אמו#**. אשה זה כנסת ישראל. אשה ראשי תיבות- שעה אחת התבודדות, מספרת עם בעלה- אבינו שבשמיים. ותינוק יונק משדי אמו- תינוק אתה נותן לו הרבה זה לא טוב. כשאנחנו מקורבים לצדיקים אמיתיים כדוגמת רבינו ועושים התקשרות- יתנו לך מן השמיים. יכול להיות שדקה אחת של חבר שלי הטוב זה כמו שמונה שעות התבודדות של ר' אלימלך מליזינסק. וזה ככה בדיוק- כי אם אתה אופה מצות ואתה מזיע כל היום ואתה נכנס לפה ולשם- מתי כבר יגיע שלוש? נכנס למקווה, טובל, אחרי זה הולך לשדה- אתה יודע מה זה בשביל הקב"ה? אתה מעמיד את כל העולם. כי הנה אחרי העבודה ואחרי הכל אני לא נכנס הביתה, כי אם אני אכנס אני אוכל ואישן ואירדם עד הבוקר ולא דיברתי עם ה'...

פעם בפולין חפרו קבר והוציאו משם יהודי אחרי ארבעים שנה **#נרד וכרכום קנה וקמון#** היה הגוף שלו מוציא. ארבעים שנה אחרי שנפטר! ואשתו האריכה ימים. שאלו אותה: למה לא אמרת לנו שבעלך היה כזה צדיק? אמרה: בעלי היה פשוט עובד אדמה, היה מוכר ירקות, אבל היה חסיד ברסלב. העץ הזה- כשהיה חוזר מהעבודה לפני שחזר הביתה היה טובל במקווה, פותח את הכסא ואומר תהלים, ואומר התבודדות, ואומר דיבורים עם ה'- רבינו הבטיח שמי שיהיה לו קרבה לה' בעולם הזה אז בשביל מה הוא צריך לשלוח תולעים שיעשו עליך סעודה שלישית בקבר? לא צריך, ישאירו אותך שלם. מה יהיה בתחיית המתים? יבוא אליהו הנביא זכור לטוב יתן לך קיטל של שבת וישר תקום מהקבר.

איך הוא נהיה שלם? הוא היה חסיד ברסלב, הוא דיבר עם ה', הוא האמין שיש עולם הבא. אבל אם בן אדם לא האמין בה' ח"ו 'מרבונים' אנשים בבלבו אותם, התולעים יעשו מהם SOS מרוב שהוא שמן, אכל הרבה... על זה עכשיו צריך לחשוב. רבינו אמר שאדם יידע אפילו תורה אחת בליקוטי מוהר"ן הוא מבטיח אותו. מה שה' חנן אותנו צריך שאדם יהיה לו אמונת חכמים בדיבור שלו בינו לבין קונו, אפילו דקה-דקותיים-שלוש. יצא שלם!

גם אתם ואנחנו נשמות טהורות, כשאומרים קשה אתה מריע את המזל שלך. נכון, כל יהודי קשה לו ויש לו קשיים בפרנסה, בזה ובוזה. אין המכוון להגיד לך על מה לצעוק, על מה להתפלל או על מה לא להתפלל. ר' נחמן מברסלב אמר- קח קודם כל עשרה מיני נגינה, זה התיקון שבשבילו ירד רבינו לעולם. ראש השנה זה מעלה, התבודדות זה מעלה. ר' נתן אומר: עשרה מיני נגינה זה מעלה הכי גבוהה בעולם, כי כל שבעת הרועים נמצאים בתהלים. **#שלח לפניכם איש לעבד נמכר יוסף#, #כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו- ויוציא עמו בששון ברינה את בחיריו#**.

סיפרתי פעם מעשה בחמלת הקב"ה עליכם ועלינו, שפעם אחת היה רבן יוחנן בן זכאי היה לו תלמיד שקראו לו ר' אלעזר בן ערך. כל תלמיד היה משרת את רבו, היה הולך אחריו (הוא היה תלמיד חבר) ואמר לו אלעזר בן ערך: רבי, תרשה לי להגיד לפניך פרק במעשה מרכבה שלמדתני. הוא שמח, ירד רבן יוחנן בן זכאי התעטף בציצית- בשביל לחלוק כבוד לתלמיד. ירדו שניהם וישבו ביער, ורבי אלעזר פתח את פיו- אומרים חז"ל: ירדה אש ולחכה סביבותיהם. מה פירוש אש? אש

של הקב"ה היא אש מהנה, שלהבת יה, זה נקרא בזוהר הקדוש שלהובי דרחימותא. אתה לא חייב לראות אש; אש זה שבן אדם יש לו הנאה מדברי תורה, שאתה קורא תהלים והלב שלך מקבל חיות זה נקרא שלהבת יה- יורדת אש, זה אש מהנה. הנשמה היא כולה אש, ירדה אש ולחכה סביבותיהם. גמרו פרק מעשה מרכבה, לאחר שסיימו אלעזר בן ערך אמר את הפסוק: **#הללו את ה' מן הארץ תנינים וכל תהומות אש#**- ירד מלאך של אש מן השמיים, אמר ליוחנן בן זכאי ולאעזר בן ערך: הן הן מעשה מרכבה. אמר לו: כל מה שלמדתם במעשה מרכבה זה אינו עולה ליד פסוק אחד של דוד המלך.

לכן רבינו אמר: מי שרוצה לזכות לתשובה שלמה, חברה' טהורים, יהיה רגיל באמירת תהלים. מי שרוצה לזכות לתשובה שהעולם הזה לא יעבור לו **#עזבו אותנו לאנחות#**. מי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל באמירת תהלים. למה? תהלים אתה לא צריך מישוהו שילמד אותך, תתחיל לקרוא, אל תחפש פירושים. בזה שהנשמה שלך תיכלל בדיבורים של דוד המלך אתה תקבל פירושים בדיוק משורש נשמתך. כמו שאמר ר' ברונא- אחד מחכמי המשנה: כל תהלים של דוד אמרו דוד כנגד כללות ופרטות ישראל, כנגד כל הנשמות, שכל יהודי יכול למצוא את עצמו בספר תהלים.

#את עלית על כולנה#- שרבינו אומר: כל הצדיקים טרחו עמלו ויגעו בשביל להוריד את תיקון הבריאה- תיקון הכללי. היו צדיקים שניסו לתקן- היו נפטרים. רבינו ר' נחמן מברסלב משהו אדיר ונורא, הוא לא ויתר, כמה נדודים. רק שלושה חודשים לפני שהוא נפטר ר' נתן נכנס לחדר וראה שם תדפיס של רבינו, אומר: הייתה לי יראה גדולה מרבינו שהוא לא רצה לעיין לו בכתבים. היה לו כזה יראה ואהבה לרבינו. אחרי זה רבינו גילה לו את זה- לקח שני עדים נאמנים, ואז רבינו אמר: מחמת שגיליתי תיקון כזה אני כבר לא מפחד להיפטר מהעולם, כי אני יודע שכל העולם יחזור להיות טוב.

כל אחד, כל יהודי בסקירה שלו בינו לבין קונו, יראה מיום שתפס את התיקון הכללי- החיים שלך ישתנו. קודם כל יש לך הרהור תשובה, אפילו שתעשה מה שלא תעשה הרהור תשובה ירדוף אחרך. אתה יהודי! לא כדאי לך שמישהו יחזיק אותך ויגיד לך: 'אחי, תחזור בתשובה' ויתחיל לשכנע אותך, זה בושה. אני אשכנע אותך לתשובה? אתה יהודי קדוש, טהור מרחם. מה אני אגיד לך- כדאי לך לשמור שבת? למה השבת זה שלי? מה אני אגיד לך- כדאי לך להניח תפילין? זה לא שלי. אני אשכנע אותך שאתה תהיה משוכנע. אם יבוא דבר שהוא היפך מהשכנוע אתה תעזוב את התפילין. ר' נחמן מברסלב אומר: בוא תהיה יהודי פשוט ותמים, תיגש לאביך שבשמיים- ריבוננו של עולם, אני לא ידעתי מה זה תפילין, לא רציתי להכעיס אותך. אבל היום אני קורא תיקון הכללי, הייתי באומן, הבטיחו לי תיקון. תן לי, ריבוננו של עולם, ידיעה ורגש ותודעה בתוך הלב שהתפילין כן שייכים לי. אתה יודע מה אתה יכול לעשות בתפילה כזאת? אתה יכול פתאום לקום, להתעטף בציצית, להניח תפילין ולהתפלל תפילות שאפילו חסידים לא התפללו.

מישהו פעם אמר לי: סבג, אני מבקש הצלה! אמרתי לו: מה קרה? אמר לי: אני נכנס לבית הכנסת- הוא בכה לידי- הוא היה באומן והוא אומר לי: למה אנשים ככה מתפללים מהר? למה הם לא אוהבים את ה', למה כזה מהר? לאן הם בורחים? היום הוא הקים בית, חסיד, משהו נורא ואיום. הוא בא לשאול אותי: עדיף שאני אכנס לבית הכנסת ואתרגז כל התפילה, או שאני אתפלל

ביער לבד? כתוב להתפלל במנין. אמרתי לו: רבינו אמר בתורה ס"ה- מי שיודע שהתפילה במקום שאין אנשים תיהנה אותו, כשתתפלל שם זה יותר גבוה מאשר במקום עם מניין, כי אתה עכשיו לא מסוגל להתפלל, אתה רואה שאתה מתרגז על אנשים. לך לשמה, תמתק את האש כמו שר' שמעון בר יוחאי ואלעזר בנו יצאו מהמערה- כמו היהודי הזה- רצו ח"ו לשרוף את העולם. אמרו: איך עוזבים חיי עולם ומתעסקים בחיי שעה? ר' שמעון בר יוחאי היה נותן עיניו, יורדת אש ושורפת להם את הבתים. היו אנשים מפחדים. היו אנשים קוצרים, ראו את ר' שמעון בר יוחאי- זורקים את המגל והולכים לבית. מה יעשו? יצתה בת קול: ר' שמעון בר יוחאי, אתה רוצה להחריב לי את העולם? תחזור למערה מהר. הם יצאו מהמערה ואמרו- תעשו כמונו, נכנסנו למערה והקב"ה המציא לנו חרוב ומעין. זה פשוט קנאת ה' בוערת מאוד. אז הקב"ה החזיר אותם למערה ליי"ב חודש, הכניס להם את האור לתוך הלב, ואחרי זה ר' שמעון בר יוחאי נרגע; אלעזר בנו היה מסתכל במקום שורף אותו. ר' אלעזר שורף ור' שמעון מסי (ברוחניות) הכוונה שאסור לתת על יהודי עיניים של קנאה! אסור ליהודי להתקרב בקנאה לה'. אתה רואה מישהו שידבר איתך על קנאת הברית- תכניס מפה ותוציא משם.

התקרבותי לרבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב. אני רוצה להגיד תיקון הכללי בשמחה, באמונה, בחיות'. ואם תגיד על זה שירה- עוד יותר טוב. כי הבעל שם טוב הקדוש אומר- כשבן אדם שומר פיו בתהילה וזמרה יהיה נכון ליבו בטוח שכל העבירות שהוא עשה מתהפכים לזכויות. תשיר את התהלים, איזה מזמור שאתה רוצה, להכניס איזה מנגינה. ומי שיילך ויתקשר לצדיקים- תדעו לכם את זה ולנו- מה יעשו הצדיקים עם כל האוצרות שיש להם למעלה? היה אחד מהמלכים של ישראל שקראו לו מונבו, כשהוא עלה למלכות אמר- מה אני אעשה עם כל האוצרות שיש לי? קרא מונבו לכל השרים שלו ואמר להם לחלק הכל לעניים. אמרו לו: מה קרה לך? אמר להם: אבותיי גנזו לי, ואני גונז למעלה- זה לא שלי, אני צריך לתת לכולם. אבותיי גנזו במקום שיד אדם שולטת שם, ואני גונז במקום שיד אדם לא שולטת שם. ככה שיהודי תמיד יידע שאף פעם אל תפעל שמישהו יקרב אותך בדרך של קנאה. רק בדרך של רחמנות, אריכות אפים וסבלנות. אתה רואה שמישהו רוצה להקניט אותך, פירוש- לתת לך רוע על המצב שאתה נמצא בו- זה לא טוב. אתה נכנס לבית הכנסת בישוב הדעת, אדרבה; יסתכלו איך אתה מתפלל בחיות אנשים יקבלו הרהור תשובה, כי רבינו ר' נחמן מברסלב אמר: פעלתי לפני הקב"ה שיהודי שתהיה לו אמת לא יצטרך לדבר עם אף אחד. יהודי יפגוש אותך ויראה את הקלסתר פנים שלך, הוא כבר יראה איפה הוא מונח, הוא כבר יגיד: תיקח אותי השנה לאומן ראש השנה, אני גם רוצה לבוא, אני גם רוצה לזכות, אני גם רוצה להגיד עשרה מיני נגינה.

לצמצם, חבר'ה. לא לעשות מהתשובה כזה דבר כבד. תעשו את זה קל, וגם אנחנו בכללכם. כי כל דבר שתעשה אותו כבד יהיה לך כבד. כמו שאמר קין לפני הקב"ה: **#כבד עוונני מנשוא#**- אם אתה תגיד לי את העוון שלי זה יהיה כבד עלי. אמר הקב"ה: **#הלא תטיב שאת#**- תסתכל על טוב ולא יהיה לך קשה. זה התחלת התורה. אמר קין: תראה לי הקב"ה שאני יכול. מה עשה הקב"ה? **#אישם ה' לקין אות לבלתי חמת אותו כל מוצאו#**. אומרים חז"ל: איזה אות הייתה? אות של תשובה. מה זה 'קין'? זה קן י'. אדם שהוא כנה עם ה' לא משנה המאורעות שעברו בשמות בתורה, לא משנה אם זה קין או הבל.

המאורעות שעברו בתורה זה נכון, אבל ר' נחמן מברסלב אומר: **#יהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו#**. המאורעות היו מאורעות כאלה, אבל בפנימיות של התורה זה חוזר על כל יהודי. אם אתה חוטר ליהודי תיקון הכללי ואתה מבלבל אותו, אז **#קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה#**. למה אתה מדבר איתו? תיתן לו הבל טוב, **#הבל הביא גם הוא מבכורות צאנו ומחלביהו#**. תן לו הבל טוב, תזכיר לו הבל טוב. לכן כל יהודי שיבוא אליך צריך שיראו רבים וייראו, שהיהודי השני או האחד שיכול לקבל טובה על ידך- קראת תיקון הכללי, תעשה התקשרות על כל דבר. כי אם אתה תעשה התקשרות זה בוודאי פועל ומשפיע גם למעלה וגם למטה, כי אני רוצה שעוד יהודי יהיה לו טוב. כמו שדוד המלך אמר לקב"ה: **#שמרה נפשי כי חסיד אני#**.

הקב"ה אם אני אהיה חסיד לבד- זה גדולתך? אני לא רוצה להיות חסיד לבד, אני רוצה שכל העולם יהיו חסידים: **#חסידך יברכך#**. כולם יברכו את ה', כל אחד במידה שלו. אחד יכול להתפלל שתי דקות, אחד יכול עשר דקות, אחד יכול דקה, אחד יכול חצי שעה התבודדות. אני לא הולך בשביל להיות צדיק, אני הולך בשביל שאני אבקש מה' יתברך שאם יזדמנו לי קשיים במהלכי התשובה- תהיה לי כתובת. בבית אני מבקש מה' שיתן לי סבלנות לקרוא קריאת שמע. זה נקרא התבודדות, חבר'ה טהורים.

ועיקר היהדות ושורש היהדות זה לדעת איך לבקש מה' יתברך. דוד המלך הייתה מעלתו גדולה, אז על כל דבר: **#כלתה לתשועתך נפשי לדברך יחלתי#**. כשאני רוצה ישועה- **#כלתה לתשועתך נפשי#** הנפש שלי מקבלת כיסופים לקבל ישועה מה'. אתה רוצה לקבל ישועה בשמירת שבת? זה ישועה גדולה. אתה רוצה ישועה לבוא לאומן בראש השנה? **#כלתה לתשועתך נפשי#**. תגיד: הרחמן הוא יזכנו להיות באומן בראש השנה. מאיפה אני אביא כסף? אני לא יודע, רק אל תגיד 'אין לי כסף'. תשתדל- פעם מאה, פעם מאתיים שקל.

אחד פעם אצלנו בחמלת הקב"ה רצה לבוא לאומן ואנחנו כולם נרשמים ושמים דמי קדימה שתהיה אתערותא דלתתא. להגיד 'אין' זה קל, זה אתערותא דלתתא- מה אתה יכול להביא? אז נרשמים- זה חמישים שקל, זה מאתיים שקל, זה שבע מאות שקל. אחד מאיתנו- היינו צריכים לנסוע מוצאי שבת- הלך לךשם ונתן לו דרכון. דמי קדימה נתן לו שקל. הוא התקשר אליי ואמר: אני חייב לכתוב את זה באיזה ספר שיהיה לזיכרון- מה זה שקל? אמרתי לו: תרשום אותו, אתה תהיה בטוח שהוא בא. ומתי הוא נתן לו שקל? ביום חמישי. מתי הטיסה? מוצאי שבת. הוא נתן לו שקל על החשבון...

אותו חבר מאצלנו ביום שבת התפלל תפילת מנחה מוקדמת, הוא אמר לי: אמרתי ארבעים פעם תיקון הכללי, בשביל להיות על ציון הקדוש. וכל תיקון הכללי אמרתי- הקב"ה, אני רוצה להיות אצל רבינו. אני לא יודע איך, אבל אני מאמין באמונה שלמה שיהודי תמים יכול להגיד גם מאה פעם תיקון הכללי בשביל לבוא לציון רבינו. מוצאי שבת הוא יצא- איך שהוא מבית הכנסת עוצר חבר קדמון שהוא לא ראה אותו כמה שנים. 'מה נשמע, מה שלומך, שמעתי שאתם נוסעים לאומן'. החבר בלי שהוא יגיד לו כלום- אמר לו: הכרטיס שלך הסתדר? וזה בן אדם עסקן. אמר לו: לא. מה פירוש לא? כמה יש לך? אמר לו: כלום. נרשמת? כן. נתן לו את המספר של הויזה, הוא התקשר ישר למשרד טיסות שיחייבו את הויזה שלו, נתן לו את הכרטיס ועוד אלף שקל בשביל שיקנה מה שצריך. חייב את הויזה ואמר לסוכן שיתן לו כרטיס ועוד אלף שקל.

והוא בא איתנו לאומן לראש השנה. כמה הוא שם דמי קדימה? שקל! אמרתי לאותו סוכן: בחיים אל תזלזל בשקל של יהודי. ישים שתיים, ישים מאתיים- זה בן אדם שהוא עני.

פעם אחת מישהו בא לרבינו ר' נחמן מברסלב הוא היה מלמד תינוקות, והמלמד תינוקות אמר לו: אתה בא ללמד תינוקות, אבל אני שמעתי שאתה התקרבת לר' נחמן מברסלב ורבעם אצלו העיקר זה ראש השנה. אם אתה מתכוון לנסוע לאומן לראש השנה- אני נותן לך את מה שמגיע לך בלי לפגוע במעמד שלך, אבל אתה לא יכול להמשיך ללמד את התינוקות. הוא הסכים. אמר: את רבינו אני לא מחליף בעד כל הון שבעולם. לקח את הכסף ובא לרבינו לראש השנה. מסירות נפש עצומה- מאיפה יתכלכל? מאיפה יתפרנס? אמר- פרנסה ה' יתן לי, אבל תחליף לאומן אין לי.

פעם אחת מישהו במירון בן חמישים אמר לי: תברך אותי בפרנסה. אמרתי לו: אתה יודע כמה בשר אכלת בעולם עד היום? מה אתה מבקש ממני פרנסה? אמרתי לו: יהי רצון שהקב"ה יתן לך קודם כסא ותגיד תיקון הכללי, ותתפלל לפני ה' על הפרנסה. תראה, חמישים שנה כמה בשר אכלת?

חבריה טהורים, לא בשביל לפגוע בו חלילה וחס, הוא אמר לי: אהבתי את מה שאמרת לי, תודה רבה. כי אמרתי לו בלב שלם: אל תתרגל, נשמה טהורה, לבקש ממישהו פרנסה. פרנסה תהיה לך. אתה חושב שתמות ברעב? מה פתאום. תלך היום לשוק תראה שהרוסים מביאים את כל מה שאין להם ברוסיה בלי כסף. כמה אנשים זורקים עגבניות, פרנסה אתה רוצה? ריבוננו של עולם, תן לי שהעולם הזה לא יעבור לי 'ככה', תן לי שכל יום אגיד תיקון הכללי, תן לי להגיד כל יום תהלים, תן לי להיות באומן ראש השנה. הקב"ה, אפילו שאני לא יודע מאיפה אני אביא- מפה ומשם, אבל אני לרבינו בא, אפילו קשה!

באותו מעמד שרבינו היה חי אמר מישהו לרבינו שאיזה מישהו עשיר תרם לר' ברוך ממזיבוז' סכום כסף גדול. זה היה בראש השנה ורבינו קם בעזות דקדושה ואמר: ר' ברוך, עשיר נתן לו כסף... ואני הקב"ה נתן לי את העני הזה. הוא היה מוכן לעזוב את העבודה שלו ולא להפסיד את אומן, אז הקב"ה נתן לי את העני הזה? אז העני הזה הוא יותר גבוה משולש ומרובע מאותו עשיר שנתן לר' ברוך כסף.

תראה את ההסתכלות של רבינו!

מאתיים שקל מפה, שלוש מאות משם, קשה. אתה בא, ושנה מחכה לך מותק- **#אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד#**. עכשיו אתה מסתכל עשרים שנה, שלושים שנה צריך עוד לחיות עד גיל שבעים, שמונים, תשעים- עכשיו אתה מפחד על הפרנסה? אז למה באים לאומן בראש השנה? **#ספרי חיים ומתים לפניך נפתחים#**. מביאים את כל הסבות שלו- סבא שלו מטוניס, סבא שלו מעיראק, צדיקים בלי שיעורים היו בולעים ספרי תהלים כל היום, כולם. באים כולם לפני כסא הכבוד: מה אתה רוצה שכר? תראה לי ריבוננו של עולם מה יש בעולם הזה, איך העולם הזה נראה. מה יראה לו ריבוננו של עולם, טייסים? הוא פותח לו עיניים רואה את אומן ראש השנה. איזה התעוררות... ריבוננו של עולם אני לא רוצה שכר. כל מה שעבדתי אותך בעיראק שבעים שנה- אני רוצה שאת הנכד שלי תחזיר בתשובה. אז בשביל זה תבוא לאומן לראש השנה.

אחד אמר לי- והרבה כאלו אומרים: למה אהבתי להתקרב לרבינו? כי רבינו חידד לי את מה ששכחתי. פעם כולם היו צדיקים קדושים וטהורים, יודעים לקרוא את הספר הפוך וישר. פעם אחד אמר לי: תתפוס את התהלים, התחיל לקרוא- אני לא יכול לקרוא כזה מהר. אחרי זה אמר לי: תתפוס הפוך- והוא קרא. הוא היה מורי בגיל שישים, עכשיו התהפך. אמר לי: היינו עניים, ולאבא לא היה כסף אז המורי היה מלמד אחד מפה ואחד מפה, אז העיניים שלהם למדו לקרוא מכל הכיוונים. ניסיתי אני- לא הבנתי מה כתוב... ההוא קרא לי מכל הכיוונים: **#ימה וקדמה צפונה ונגבה#**.

זה היה היהודים פעם. מה היום? כל הזדע ראס מלמדים אותם...

אני פעם אחת הייתי בציון יהודה בן יעקב, תימני אחד בירך אותי בכל הברכות, אומר לי: אני חייב לספר לך. אני ראיתי אתכם אומרים תהלים- ריגשת אותי. תדע לך, בתימן הערבים היו מפחדים מאיתנו פחד מוות והיו מפחדים מהשם שלנו. כשהיו רוצים לעשות הערבים איזה משהו באדמה- היו מביאים יהודים ונותנים להם כסף שיילכו על האדמה שלהם בשביל שתהיה להם תבואה טובה. זה משהו אדיר!

תתפלל להי' שתתקרב לנשמת רבינו בלי מסכות. 'מהיום אני חוזר בתשובה אני הולך להחליף את הבגדים'- מה פתאום, תמשיך ללכת עם הטריקו ומה שאתה רוצה. אתה רגיל ללכת עם טריינינג? תלך עם טריינינג. אבל בפנים הלב- אף אחד לא יודע מי זה שהולך בשתיים בלילה לדבר עם הי'.

תלמדו שיהדות זה לא קשה. אם לא היה ר' נחמן מברסלב היו זורקים אתכם ואותנו. אבל אל תעשה מהיהדות עניין. כשאתה תראה שהנה אני יכול להיות רחוק מן החטא, קשה לי? נכון קשה, אבל לא יתנו לך מהשמיים 'קח, קח, קח'. תתפלל אליי: **#שאל ממני ואתנה#**. אתה רוצה שיהיה לך שמחה בלב? כמה זמן אתה יכול? תלך עשר דקות, רבע שעה, באיזה זמן הכי פנוי והכי טוב שאתה יודע שיש לך מוח הכי בריא שאתה יכול לדבר עם הי'- תראה מה זה יתן לך.

אחד אתמול אמר לי: אני מודה לקב"ה ומהלל ומשבח אותו. למה? כי אני שמעתי שגם שתי דקות אפשר לדבר עם הי'. הרגו אותי- אחד אמר לי לדבר שלוש שעות, אחד אמר לי שתיים, עוד מעט היו אומרים לי ארבעים יום כמו משה רבינו, בכלל הייתי מאבד את הסבלנות. אומר לי: שמעתי שגם חמש דקות אפשר, והיום אני שמח כל היום כי חמש דקות זה קל לי. אני הולך לים ואומר תיקון הכללי, אני הולך שמח ומתוק לי בנשמה, טוב לי.

אני מודה לקב"ה שנתן לי את הסבלנות והאריכות אפים להסביר את זה, ועוד פעם להסביר, כדי שיידעו היהודים שבשביל להתקרב להי' זה לא זמן, מותק. אתה לא נמצא פה בהשכמה של צה"ל. לאט לאט מותק. מה אתה מסוגל לעשות? רבינו אומר: אני אגיד לך, אתה לא מסוגל לעשות שום דבר בלי תפילה, כי כל דבר בלי תפילה זה חיים מרים ומרורים ממות, בלי תפילה הכל מר. בית, שכירות- אלפיים חמש מאות שקל, אין לי אבא שיתן לי, אין לי מישהו שהשאיר לי ירושה. אתה הולך לעבודה- כמה הוא משלם? בשביל פועל כמוך- אלפיים שקל. איך אני אשלם אלפיים חמש מאות?! אבל אם אתה מתפלל להי' יהיה לך פתאום ברכה.

אחד אמר לי השבוע: כמה שאני מודה להי' שיש לי תפילה, שאני מתפלל ובי"ה אומר תיקון הכללי. השבוע התפללתי להי' ורציתי שישגיח עליי, אז אמרתי תיקון הכללי בציון של צדיק, פתאום

שמעתי צפצופים ואבא שלו בא עם אוטו של הובלות, אמרתי: מה הוא מביא לי- סלון? מקרר?
הביא לי חמש ארגזים, מילא לי את הפריזר, מילא לי את הבית, לא ידעתי איפה לשים את
הדברים שהוא הביא לי. למה? כי ה' נתן לו רחמנות- זה הילד שלך.

פעם ר' נפתלי דחה את ר' נתן. אמר לו: רק עבודה, ואחרי זה תלמד. באו השותפים של ר' נפתלי
הרץ אמרו לו: אם היה לנו ילד כזה היינו פותחים את כל האוצרות ומחזיקים אותו, אז פתחו לו
את הלב. אתה יודע מה זה לתת ליהודי קצת הקלה בעבודת ה'! אם אין לך- ברוך ה'- **#אני ואמי**
עובני#, אז-#ה) יאספני#.

אחד אמר לי: איך אני בא לאומן? אני ברוך ה' יש לי קופה ואני שם כל פעם עשרים שקל. ואני
אומר- אם לא יהיה לי כסף העשרים שקל האלה אני לא נוגע בהם, זה קודש לה' רק לאומן.
עשרים ועוד עשרים ועוד עשרים, אני פותח יוצא לי רוב הכרטיס.

פעם מישהו עשה כסא לרבינו, כסא הדור ויפה. הנגר עשה את זה מעצמו מאהבת רבינו. אמר לו ר'
נחמן מברסלב: כמה השקעת על הכסא הזה? אמר לו: כל יום שעה הייתי מתעסק עם הכסא.
רבינו כל כך שיבח אותו והכיר לו טובה: אני מודה לקב"ה שנתן לאחד כמוך לחשוב להביא לי
כסא וחשבת עליי שעה. אני אכיר לך בזה טובה גדולה. הנגר הזה קיבל עוצמה גדולה.

יש אדם שהוא חושב כל הזמן דברים קטנים- פה עשרים שקל, שלושים שקל, חמישים שקל- זה
גם משמעות. בקטנות אפשר לצבור. אתה אומר לאדם שעה- נעלת אותו. אל תתרגלו לקבל דבר
כזה. אין בעיה, תעשה כל היום התבודדות, אבל אל תזלזל גם בדקה שלך. תחשוב שעוד יהודי
שומע אותך. אותו יהודי אמר לי: אם לא הייתי שומע חמש דקות לא היה לי צ'אנס להחזיק
ביהדות בכלל בעניין רבינו. החמש דקות האלו אתה חושב שזה חמש דקות? כל הזדמנות שיש לי
אני עושה עוד חמש דקות. אני עושה סקירה כללית ביום- דיברתי ארבע חמש דקות עם ה'. לא
בקשות- פה הודיתי ב"ה, פה יצאתי מהמקווה אמרתי מזמור תהלים, אחרי האוכל אמרתי- תודה
רבה הקב"ה שאני מאמין שאתה קיים, תודה רבה שנתת בריאות איתנה ונהורא מעליא לגברת,
ברוך ה' שמצאתי בית נקי.

אז שהחיים שלכם ושלנו לא יהיו קשים כמו שכולם עשו אותם.

השיטות שמלמדים בתלמודי תורה זה סור מרע, זה לא השיטה שהתקבלה אצל רבינו. רבינו אומר
שאצל ילד אתה יכול להדעיק ולכבות את הרצון הטוב של יהודי בזמן שהוא קטן. איך? המעמסה
שמעמיסים עליהם. אז התפקיד שלך ושלהם זה לקחת אותם קצת ברחמנות ולשחרר אותם. איך
משחררים ילד? לוקחים אותו פעם בשנה לאומן ראש השנה, לוקחים אותו פעם בכמה זמן קונים
לו במבה באמצע הדרך לוקחים אותו לקבר של צדיק, קונים לו קצת פיסטוקים, תשתחרר... קח
אותו שיראה דברים טובים. שמה רוצים לעשות אותם צדיקים מגיל קטן. מגיעים לגיל שלוש
עשרה ארבע עשרה- לא רוצה ללמוד תורה. למה? 'המלמד היה מרביץ לי'. התפקיד שלך ושלי כל
הילדים שיש להם תלמוד תורה- למדת, בסדר. המלמד שלך לא יכול לאהוב אותך כמוני, אני אבא
שלך ואוהב אותך. אני אקח אותך ואראה לך איפה אתה צריך להיות צדיק- שים דלק 250 שקל עד
לטבריה ר' עקיבא בן יוסף, תעלה בני מחמד עיני. בדרך עוצר- פלאפל, קח. נאכל אתה ואני, אני
אבא שלך אני אוהב אותך. אתה לא יודע מה זה עושה לילדים- ניתן להם אהבה וכיסופים לה'.

מחר יבוא לתלמוד תורה. רבינו לא היה לומד בתלמוד תורה, הוא היה מנסה למצוא איפה ה' נמצא, לא איפה המלמד נמצא. ורבינו הצליח, אתה רואה שהיום ילדים הולכים לכיוון תיקון הכללי אתם תיהנו מהם נחת גדול, אתם תראו פרי קודש הילולים. הילד שלך יתחיל לחזק אפילו ילדים גדולים. למה? איפה שיש אמונה, איפה שיש התחזקות- יש לי רחמנות עם הילד אפילו שיש סדרים.

אצל בנות זה ביתר שאת ויתר עז, בנות יותר עדינות, בת- ברכה לעולם. אחד פעם אמר לי, בחמלת ה' עלי, שאם לא היה שומע לעניין של לא-קנאה בבית, הילדה שלו מסכנה בת חמש עשרה הלכה עם שמלה קצרה קצת, עשו לה זדע ראס... והזמינו אותו ואמרו לו וציירו לו את הילדה בצורה כזאת לא נכונה, והכניסו לו כזאת קנאה. והקב"ה ריחם עליו והוא שמע איזה דיסק שלכם ושלנו בחמלת ה', ונרגעה לו הקנאה. אמר- אני אפעל מה ששמעתי. הכניס אותה לאוטו, אמר לה- את בתי, לקח אותה לתלמודי עקיבא בן יוסף ושם היא נהייתה יותר צדיקה, יותר טהורה. למה? כי 'אסור ואסור' לא עוזר, שמה היא יותר צנועה ויותר מתפללת. הוא בא וחיבק אותי ואמר לי- תודה רבה לקב"ה ולך. מאוד התרגש.

סיפר לי מישהו: אצלנו בתלמוד תורה יש ילד שגורם לי לקרוא כל יום שני מזמורי תהלים כדי שהוא יהיה רגוע... אמרתי לו: הוא היה באומן, אז אתה צריך גם לחזור בתשובה, אז גם אתה תחזור לה'. אמר לי- הוא מחזיר אותי בתשובה, אני לא יכול עליו. אמר למלמד- אם תיגע בי אלוקים יכניס אותך לגיהנום... אמר לי המלמד: אני מפחד ממנו, אז אני קורא שני מזמורי תהלים שהוא יתן לי ללמד את הילדים. אז אתם רואים שילד קטן יכול להחזיר גם מישהו בן ארבעים בתשובה.

אז תראו אתם ואנחנו לא לוותר על שום דבר קטן. להתחיל עם דבר קטן וכמו שאמרו חז"ל: קטן וגדול- שם הוא. כשבן אדם יש לו דבר קטן יהיה לו גדלות המוחין.

בדרכי התשובה

מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא. כל מה שהקב"ה נתן לנו בעולם העשיה מעין זה הקב"ה נתן פה בעולם הזה, כי זה דוגמאות לדברים רוחניים ושמימיים, בשביל שבן אדם יזכה- כמו שאומר פה רבינו: היום לעשותם ומחר לקבל שכרם. על מה נבראה תשובה? תשובה זה על אדם שרוצה לשוב, להתקרב לדת אבותינו. ועיקרי שורשי עם ישראל זה האמונה שהקב"ה הנחיל אותנו, מה שהוא לא הנחיל לאומות העולם- **#זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלוקיע- הריעו לה) כל הארץ#.** הקב"ה נתן לעם ישראל את המתנה שנקראת תשובה.

לכן רבינו ר' נחמן מברסלב אומר: האותיות שהקב"ה הנחיל לנו אותן הן מרמזות גם לדברים רוחניים וגם כל הדברים הגשמיים בעולם הם מנוהלים על פי אותן אותיות. זאת אומרת- כל שם מורכב מאותיות, רק בחיבור שאנחנו מחברים את האותיות נוצר דבר שיש לו משמעות. למשל, אות א' זה אות, אבל אם אתה מחבר לה ב' זה יוצא 'אב'. רבינו פה אומר שאב זה עניין של תשובה- בן אדם שחוזר בתשובה הוא נעשה בן לקב"ה. מי נעשה אביו? אביו שבשמיים **#הלא הוא אביו קין הוא עשך ויכוננך#.**

כל אות שאנחנו מחברים אותה לשורשה זה נעשה מילה שיש לה משמעות. אות לבדה היא רק אות, בלי מילה. רבינו אומר: תשובה אותיות תשוב ה'. מה יש באות ה'? הקב"ה ברא את העולם הזה באות ה'. אנחנו צריכים בס"ד לידע שבאות ה' יש פתח מלמעלה ומלמטה יש עוד פתח- שני פתחים יש לאות ה'. כל העולם הזה נברא רק באות ה'. צריך שיהיה לנו אמונת חכמים **#בדבר ה) שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם#**- בדיבורים של הקב"ה הכל נעשה.

רבינו נתן לנו להבין שעניין של תשובה זה כששב אות ה'- תשוב ה'- שהאות ה' שבה לשורשה האדם יכול לקבל הרבה שפע רוחני ולקבל מושג רוחני לא רק כשהוא ייצא מהעולם הזה, הוא יכול להידבק בדבר רוחני. הקב"ה נתן לנו תורה ומצוות ומעשים טובים, אבל תורה זה ללמוד; מצוות- זה קיום; תשובה- זה מעשה. תשובה זה שבן אדם קורא תהלים, תשובה זה שבן אדם יש לו איזה דברים שהוא עבר עליהם ולא ידע שהקב"ה אסר אותם, או שהוא היה תינוק שבוי ביד יצריו, זה גם נקרא תשובה. כשבן אדם היה שבוי ביד איזה דבר, כשהוא רוצה לחזור בתשובה אומרים חז"ל- אינו זז משם עד שמוחלים לו אם בן אדם פתח את פיו ואמר- הריני מקבל עלי מצוות עשה של התשובה.

תתקע"ד דורות הקב"ה היה משתעשע בתורה. אבל רבי בער ממעזריטש אומר- לא עם התשובה, כי תשובה זה כל רגע שעושים חדשים עם הקב"ה, ובפרט כשהתשובה באה בדור כזה שיש לנו הבטחה "תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל יה"י- בדור הזה שהוא נקרא דור אחרון וכלו כל הקיצין, התקיימו כל הנבואות ואין עם ישראל נגאלים אלא בתשובה.

חירות הדעת זה כשבן אדם זוכה שיש לו ממשלה על דברים שאסרה התורה. למשל אם בן אדם שומר שבת הוא צריך להתנאות בזה, אם בן אדם זוכה להתעטף בציצית ולהניח תפילין הוא צריך להתנאות בזה, זה ההנאה שלו, **#זה אלי ואניו#**- זה זכות גדולה שאתה זוכה בעולם הזה לקיים מצוות מעשיות. יש כאלו מסכנים שנסתר מעיניהם קיום תורה ומצוות ויהדות; זה נעלם מהם. לכן אם בן אדם זכה ובררו לו דרך של תשובה מהשמיים הוא צריך להיות בשמחה גדולה, ובפרט

אם בן אדם זכה להתקרב לעניין של צדיקים אמיתיים, כי צדיקים אמיתיים יכולים לכוון את הבן אדם לתת לו את התמרורים האמיתיים כיצד עליו לנהוג **בדרכי תשובה**. כמו שבן אדם שומע טלפון ואז כשהוא פותח את השפופרת הוא שומע 'הלו' ושומע מה שהשני רוצה לדבר איתו, כמו כן כשאנחנו מתקשרים לצדיקים אמיתיים שהם נקראים צדיקים העליונים מעלמא דאתי- מעולם האמת, אתה יכול לשמוע מחשבות טובות, במקום שיהיו לבן אדם מחשבות לא טובות- מחשבות של עצבות, מרה שחורה, כל מיני דברים ופיתויים של יצרים רעים, יהיה לך דברים בדיוק הפוך- זה תשובה. פתאום יהיה לך חשק להיכנס לבית לקרוא ספר זוהר הקדוש, פתאום יהיה לך חשק לעשות נטילת ידיים בחיות, פתאום יהיה לך חשק לדבר עם ה', פתאום אתה תבין מה פועל ספר תהלים וישבר לך הלב ואתה תבכה לפני הקב"ה. תשובה זה שמנתבים לבן אדם ומורידים לו מחשבות טובות מן השמיים.

איזה זכות זה! זה זכות גדולה שבן אדם זוכה שיורידו לו מחשבות טובות מן השמיים, כי כל העולם של התשובה זה עניין של מחשבה כמו שאומר ר' שמעון בר יוחאי: **#במחשבה אתבריר מלא#**. אם בן אדם רואה שהמחשבות שלו הן טובות כמו שר' נחמן מברסלב אומר- זה כמו שמרים, שמרי המוח שקטים שאתה רואה שפתאום יש לך חשק- אתה נכנס לבית קורא קריאת שמע על המיטה. אחד מהסימנים שתשובתו של אדם מתקבלת- שהוא נעשה ירא חטא, הוא מפסיק ללכת למקומות לא טובים. **#אשרי נשוי פשע כסוי חטאה#**- אמר ר' חנינא בן דוסא: כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו- חכמתו מתקיימת.

יראת חטא זה למשל אם בן אדם התחיל ללכת לשדה, יש לך קביעות זמן בשעה שתים, שלוש, ארבע. יש לך איזה מקום בשדה או לאיזה בית כנסת או לאיזה מקום לקרוא קצת תהלים, ופתאום מגיע הזמן הזה ויש לך יראת חטא- שאני מפחד להפסיד דבר קדוש, כי אם אני לא אעשה את זה... כשבן אדם לא עושה הנהגה טובה מאידך גיסא הוא מקבל משהו שהוא לא טוב, כי **#זה לעומת זה עשה אלוקים#**. אם בן אדם עושה טוב- אמר שלמה המלך בחכמתו: **#אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא#**. אם בן אדם מתעסק בדבר מן השמיים מקצים לך עוד פעם שתעשה את זה, כי מצווה גוררת מצווה. אם בן אדם קורא תיקון הכללי בשעה מסוימת, או שכל דבר הוא פותח את הלב שלו בתיקון הכללי- מן השמיים המצווה הזו שבן אדם עושה היא גוררת אותו ומחברת אותו לעוד מצווה, **#אל נערץ בסוד קדושים רבה וטרא על כל סביביו#**.

איך בן אדם זוכה שמן השמיים פותחים לו ומושכים אותו לדרכי תשובה? **#משכני אחריק נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נזכירה דודיק מין מישרים אהבך#** אמר דוד המלך: **#בוהן ליבות וכליות אלוקים צדיק מגיני על אלוקים מושיע לישרי לב#,** הקב"ה מושיע את האנשים שמיישרים את הלב.

ר' נחמן מברסלב הבטיח לנו שמי שרוצה ללמוד אמונה- צא להמון העם, תסתכל איך הם מתנהגים- זה אמונה. המון העם לא מעורבבים, אין להם שכלים אפילו של לימוד, אז האמונה שלהם פשוטה וכל דבר הם מרימים עיניים לה'. אתה שומע חדשות, אתה שומע שלמישהו קרה משהו- אתה מרים עיניים לשמיים. אתה רואה יהודי בצרה- הלב שלך נשבר, אתה שומע שלחיל קרה ככה- הלב שלך נשבר, זה רגש של ישראל. עם ישראל יש להם רגש- ביישנים, רחמנים וגומלי חסדים. כי הלבבות של עם ישראל מחוברים ומקושרים אחד עם השני- **#כפלת חרימון רקתך**

מבעד לצמתך#. בתוך הרימון יש 613 גרגירים, ללמד שאפילו אם אתה רואה לפעמים את עצמך ריק- זה לא ריק, **#אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בתוכו#**. אסור להביט על המראה החיצוני של האדם, כי לפעמים אנשים פשוטים נראים במראה החיצוני שלהם שלא מבושר כלום, אבל בפנים הלבבות שלהם מלאים וחדורים באמונה פשוטה, וזה מה שהקב"ה רצה שעם ישראל לא יסתכלו ח"ו על הלבושים של הגוים- **#לא תלכו בחוקות הגוים אשר אנכי משלח מפניכם ואקוץ בם#**. הקב"ה לא רוצה את הדרך של הגוים; הדרך של הגוים זה ח"ו ממשלה, זה אחד מתנשא על השני, תחרות יוון, אליפויות למיניהם. אצלנו בקדושה כשאתה רואה יהודי שטוב לו- אתה צריך לשמות, אתה רואה יהודי מסכן שאין לו- אתה צריך להתפלל עליו. אתה רואה יהודי שצר לו- אתה נותן לו חיזוק בלב.

עם ישראל ניחנו בהרבה דברים שאין באומות העולם- לא שייך בכלל אצלם. עם ישראל קיבל י"ג מידות של רחמים: ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת, נוצר חסד לאלפים נושא עוון ופשע וחטאה ונקה. רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב מבושר אותנו בתורה ז'- שאל תחשוב שיסורים זה אנשים שמתייסרים בגוף; יסורים זה כשבן אדם ח"ו העוון כבד עליו, העצבות והעצלות ליהודי זה נורא ואיום. אבל אם בן אדם יש לו שמחה- **#שמחתי באומרים לי בית ה' נלך#, #כי שמחתני ה' בפעלך במעשה ידיך ארץ#, יהודי קם בשמחה ובחירות הדעת.**

פעם ברוריה אשתו של ר' מאיר בעל הנס אמרה: כמה חביבין ישראל לפני המקום ב"ה, הכל הוא נתן לנו. אבל מחמד עיני, בטהרה, בהיתר ולא באיסור. הקב"ה לא מנע ממך אכילה- רק לפני אכילה **#קדש עצמך במותר לך#,** נטילת ידיים. הקב"ה סיבב אותנו בכל מיני מצוות כדי שאנחנו נינצל מהבלי העוה"ז. המוציא לחם מן הארץ. אתה הולך לישון- הקב"ה אומר לך: אני לא רוצה שתישן לבד, אני רוצה לישן איתך ביחד, כמו שדוד המלך אומר- **#אני שכבתי ואישנה הקיצותי כי ה' יסמכני#**. סידרו לנו חז"ל סדר של קריאת שמע על המיטה. אתה קם- **#שכבת וערבה שנתך#**. אתה לא ישן סתם, יהודי שהולך לישון זה עם תכלית.

יהודי קם בבוקר מחכה לציצית, מחכה לתפילין. רבינו אומר: כשבן אדם קם בבוקר הוא ישר צריך להתחבר לדברים רוחניים. הבן אדם אפילו נכנס לפנות צרכיו, ישר להודות לקב"ה- **#אשר יצר את האדם בחכמה#**. אפילו יש הלכות איך להתנהג כשבן אדם מתקלח- ראשו, ידיו, רגליו. בשביל שבן אדם כל הזמן יהיה עטוף במצוות, כדי שכל פסיעה ופסיעה אתה תרגיש שזה לא סתם. בפרט כשאנחנו נמצאים באדמת הקודש, ארץ ישראל- **#ארץ אשר עיני ה' אלוך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה#**.

חז"ל שהיו נכנסים לארץ ישראל היו מנשקים- **#כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו#**. היו בוכים על אדמת ארץ ישראל, והיו אומרים- דוכתא דלא זכו לה משה ואהרן אנו קא זכין בה. אפילו משה ואהרן מסכנים לא נכנסו לארץ ישראל, היו צדיקים גדולים וכמה הם עשו בשביל לזכות להיכנס לארץ ישראל ומן השמיים לא אסתייע מילתא. אנחנו נמצאים בארץ מחמד האבות- **#קום התחלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה#**. אמר האר"י הקדוש: אין לך ד' אמות בארץ ישראל שאברהם אבינו לא הסתובב שם בשביל שיהיה קדושת ארץ ישראל לכל יהודי. שאם אתה תרצה להתקרב לתורה ולמצוות אל תחשוב שאתה לבד- פשוט תתקשר למנגנונים הרוחניים של עמנו בית ישראל שזה הצדיקים האמיתיים שיכולים ליתן לך כוח כזה מה שאתה

לא יכול לקבל בשום דרך שבעולם, מלבד תפילה. כי תפילה אומרים חז"ל זה דברים שעומדים ברומו של עולם, כי כל בן אדם יכול לפעול ע"י תפילה.

ר' נחמן מברסלב: עיקרי זה תפילה. כי כשבן אדם יש לו תפילה מה הוא לא יכול לזכות ע"י תפילה. אחד בא ושטח דברים לרבינו ר' נחמן מברסלב: עוד אמר לעניין התבודדות שהיה דרכו ז"ל לזרוז מאוד בזה להיות רגיל מאוד בהתבודדות לפרש שיחתו לפני ה' יתברך בכל יום ויום, ואמר שאפילו שאין יכולים לדבר כלל- אפילו רק כשמדברים דיבור אחד 'הבינני ריבוננו של עולם, אני רוצה לקיים מצוות, תקרב אותי'- אפילו דיבור אחד- גם כן טוב מאוד. ואמר שאפילו אם אינו יכול לדבר רק דיבור אחד- יהיה חזק בדעתו וידבר אותו הדיבור כמה וכמה פעמים בלי שיעור וערך.

היום ברוך ה' יש לנו עשרה מיני נגינה. בן אדם שיגיד עשרה מיני נגינה אין דבר כזה שלא יפתחו לך- **#פתח צור ויזוב מיס#**. אדם שיחזיק בתיקון הכללי יפתחו לו דיבורים שהוא יודה רק לקב"ה- **#אודך ה' כי עניתני ותחי לי לישועה#**. כל השיחות של רבינו היו לפני שהוא גילה את התיקון הכללי, כי רבינו גילה תיקון הכללי בסה"כ שלושה חודשים לפני שהוא נפטר. הוא רק שיבח את התיקון הכללי ואמר: אני חזק בכל הדברים שהבטחתי, אבל בתיקון הכללי אני הכי חזק בעולם כי זה תיקון שכולל כל התיקונים שבעולם. זה יבטל לך את כל העצבות והמרה שחורה, אתה לא צריך לחשוב איך לשמור את העניינים ולעשות שמירת הברית- כלום! אתה רק תגיד תיקון הכללי ומקווה, ועם האוכל יבוא התיאבון. אתה תראה פתאום שנכנסים לך גלים- גלים של מחשבות טובים, יהיה לך אהבת ה', אתה תרגיש שה' רואה אותך וחפץ בתשובה שלך. זה דברים שכדאי מאוד לבן אדם להחזיק.

אומר הזוהר הקדוש: כשיש לבן אדם מקל הוא צריך- למיחת חוטרא בתרי סטריין- להחזיק אותו בשתי הקצוות. לא לעזוב לעולם התחזקות, אבל כשאין לי שום חשק אני עוד פעם קופץ לים, נחשון בן עמינדב. זה עיקרו של רבינו ושוורש רבינו שאמר שאפילו רק דיבור אחד יהיה חזק בדעתו וידבר אותו הדיבור כמה וכמה פעמים בלי שיעור וערך. ר' נחמן מברסלב מבאר לנו ומספר לנו על עצמו שלפעמים הוא היה מתעסק בהתבודדות, והיה חושב שאין הקב"ה רוצה בו והיה אומר- אני אפסיק. היה מפסיק להתבודד, אחרי זה היה מתבייש- איך הפסקתי לדבר עם ה'? אחרי זה היה עושה תשובה, כי הקב"ה הבטיח לרבינו ואמר לו: כשם שיש לכל יהודי מזוזה בפתחו וכל אחד מנשק את המזוזה, ככה אני מבטיח לך שדרך של התבודדות תהיה אצל כל יהודי בעולם.

הבן אדם הכי פשוט קונה בית- ישר הוא רוצה את המזוזה הכי מהודרת, ככה הקב"ה הבטיח לרבינו שלא ימצא שום יהודי בעולם- אין לנו כלום, שום דבר בעולם- שלא יהיה לו התבודדות, כמו שאתה מתקשר למישהו בעבותות אהבה. היות והדבר הזה הוא התרחק מהיקום, העצה הזאת התרחקה מהיקום, אבל זה דבר פשוט מאוד. כמו שילד רוצה לפעול אצל אבא שלו- הוא בא רק לאבא שלו. אותו דבר יהודי שרוצה לפעול משהו- אומר רבינו: ואמר שהדיבור יש לו כוח גדול מאוד, אנחנו יכולים ללחוש על קנה שריפה שלא תוכל לירות, והבן. ואז כשדיבר מזה דיבר הרבה מהתבודדות.

אפשר ללחוש על קנה שריפה שלא יירה. אני פעם ראיתי את זה בס"ד: הייתי אצל אליהו הנביא זכור לטוב, ופתאום אני נזכרתי באיזה מישהו והתחלתי להתפלל עליו, ולהתפלל ולהתפלל, ולא יודע למה דווקא באותו יום הזכרתי את השם שלו. למחרת אמרו לי איזה מישהו מהמשפחה שהיה לו איזה תקרית עם גוי ערבי, והוא בא אליו בטווח אפס וירה עליו כדור בתוך הלב שלו, קרוב ללב, הוא רצה לירות עוד אחד- נתקע לו האקדח, זרק את הנשק עלה על הטוסטוס וברח. סיפרו לי את זה, אחר כך הבנתי למפרע שזה היה בדיוק כשהתפללתי עליו. רבינו אומר שאפשר ללחוש על קנה שריפה שלא תירה. הוא בא לאומן, אמר ברכת הגומל וחזר בתשובה.

פלאי פלאות!

על הכל אפשר לפעול ע"י תפילה, חברים יקרים, ואפילו אם יבלה כמה וכמה ימים בדיבור זה לבד- גם זה טוב. ויהיה חזק ואמיץ וירבה לדבר אותו הדיבור פעמים אין מספר, עד שירחם עליו ה' יתברך ויפתח פיו ויוכל לפרש שיחתו. לכן אנחנו רואים פה שבענייני תשובה כל דבר שיש בו הוראת שעה- כל העצות של רבינו הם מיוסדים על אדני פז, כל העצות שנתן רבינו זה כמו צר מלמטה ורחב מלמעלה. כמו שופר- הפה של השופר צר מלמטה אבל הוא רחב מלמעלה. עצה של תפילה בהתחלה זה צר מלמטה- **#ביום צר לי הטח אלי אונק ביום אקרא מחר ענני#, #מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה#.** כל הדברים שאמרו לנו חז"ל שזה נוגע לגבי תפילה בהתחלה זה נראה לבן אדם כצר, אבל אתה צריך להבין- וכל אחד שרוצה להתקרב בס"ד לדברים של אמונה- כי עיקרי שורשי דורנו זה רק לדבר באמונה והתחזקות, כי כשבן אדם יש לו התחזקות הוא יכול לזכות למדרגות רוחניות מאוד גדולות בלי שום שינויים. כי העיקר שרבינו אמר זה לא שינוי של מלבושים או משהו כזה, פשוט הוא ירגיש בתוך הלב שלו אהבה יוקדת לחי-החיים, אהבה ליהדות, למצוות.

אחד מהסימנים שמקובל לנו בס"ד זה כשבן אדם יש לו את העניין של תשובה זה שאתה רואה שיש לך אריכות אפים, וכל פעם מחדש אני אומר תיקון הכללי כאילו לא אמרתי את זה מעולם. אני מתפלל לפני הקב"ה ומודה לו על הטובות וההרחבות שנתן לי כאילו לא הודיתי מעולם, כמו שאמרה לאה **#הפעם אודה את ה'#.** לכן צריך כל פעם להרגיש שכל הודאה וכל שבח שאתה נותן יהיה לחי החיים.

ר' נחמן מברסלב אומר: הנה אנחנו יודעים שיש לקב"ה רבי-רבבות עולמות כמו שאמר שלמה המלך בחכמתו **#עלמות אין מספר#,** אל תקרי ועלמות אלא ועולמות אין מספר. שרפים, אופנים, חיות הקודש, וכל זה אינו עולה לפניו יתברך כמו ההודאות שלך ושלי ושל יהודי שזוכה להתפלל, להיות בריא. אתה רואה את האשה בריאה אתה נותן שבח והודאה לקב"ה. אתה מגדל את הילדים שלך בתפילה, כי כשבן אדם מגדל את הבית שלו באמונה החיים שלו חיים, כי כל דבר קיבלתי בסבר פנים יפות בדרך של אמונה ולא בדרך של יוזמה, לא שקבעתי עובדה לפני הקב"ה, אלא התפללתי לפני הקב"ה: **#אל הנער הזה התפללתי#.**

כל דבר שבן אדם לוקח בתפילה ובפרט בדברים של תשובה, חב"ה טהורים, זה לא עניין של התגודדות להילחם עם הרע, כי רבינו סתר את כל הדרך הזו. רבינו אמר: מני אז כל הצדיקים הם היו שורשם במקום עליון ונורא מאוד, אבל שורשי הצדיקים הם דיברו מסור ורע והזהירו הרבה על עניין לפחד מעבירות. זה נכון, אבל רבינו אומר- השיטה הזאת בדורם הייתה בסדר. אבל תמיד

הזהירו מרע ושלא נעשה עבירות, ואתה רואה שצריך עצה כללית. אם זה יאיר אצל בודדים זה לא שווה אצל הקב"ה. אם זה יאיר רק אצל רמי מעלה הקב"ה אמר: טוב אז רק צדיקים רמי מעלה יכולים לזכות לסור מרע. ר' נחמן מברסלב אומר: תעשה טוב, נשמה טהורה, אם אתה תזכה לעשות קצת טוב עשר דקות ביום זה יהיה לך מצבור. אם אתה תזכה להגיד תיקון הכללי אחד ביום- יהיה לך מצבור.

אני מכיר אחד- איך הוא גמר ליקוטי מוהר"ן? סיים והתחיל שלוש פעמים. אמר: אני לא הקדשתי על זה הרבה- בארוחת בוקר כל בוקר הייתי לומד עמוד, ככה סיימתי כל הליקוטי מוהר"ן אחרי שנה וחצי. פשוט טוב מאוד! אתה לא מקדיש לזה הרבה זמן- קצת, חמש דקות, עשר דקות. היו ב"ה צדיקים שהספיקו וחטפו. רבינו אומר: גם אני רציתי להגיד לעולם לעשות ולעשות, ראיתי שלא ייצא מזה כלום. מה זה בעיה לצוות? לצוות כל אחד מצווה. אבל **#עשה טוב#** - כי כל יהודי יכול לעשות טוב, אין יהודי שלא יכול לעשות טוב, אין מושג כזה. עם ישראל נקראים טובים. **#הטבנו לך כי ה' דיבר טוב על ישראל#**. עם ישראל זה מושג של טוב.

לכן רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אמר- כשבן אדם מתקרב לשורשי האמונה, לשורשי החסידות, אתה צריך לדעת שלפניך ניצבת דרך חדש. מה פירוש דרך חדש? חסידות זה לא שאתה הולך מלחמה וקטטות עם המצבים שאתה נמצא בהם, או מצבים שנקלעת להם כגון פרנסה, או דברים שאתה רוצה שהקב"ה יתן לך. זה פשוט להתפלל אפילו חמש דקות, לבקש כעני עומד בפתח- **#תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישמך שישו#**. לבקש אפילו לא עלתה לך בקשתך- חזור וקווה, חזור וקווה. בסוף יש שרשרת אחת של הרבה תפילות שהקב"ה יתן לך אתה תראה שתרגיש טעם טוב ומתוק ביהדות, כי דוד המלך אמר "מתוקים מדבש ונופת צופים". מה שאמר דוד המלך מתקיים אצל כל יהודי.

ר' נחמן מברסלב אמר: קודם כל שתדע ששורשי האמונה שלנו זה תלוי במצוות עשה של התשובה. לפני שאתה ניגש ללימוד רבינו אמר- תזכיר את עצמך מצוות עשה של התשובה, כדי שהמצווה הזו יהיה לה קומה שלמה לפני הקב"ה. ר' שמעון בר יוחאי היה מתפלל כל ימי חייו תפילה אחת. ומה התפילה שהיה מתפלל? מארי עלמא **זכני להיות בתשובה תדיר קמך**. זאת אומרת שמצוות עשה של התשובה זה יש מאין, ברגע אחד התפילה הזו משדדת כל המערכות. כי אנחנו עם ישראל זה למעלה מן המזל- **#כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל כעת ייאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל#**.

מספרים בזוהר הקדוש שפעם היו שני תלמידיו של רבי שמעון בר יוחאי- ר' יצחק ור' יהודה שהלכו בדרך, ולעומתם בא איזה אדם שהיה נראה שהולך מדבר, ובא לשני אנשים שבאו וביקש מהם קצת לאכול ולשתות. אחד אמר לחברו: אם אני אתן לך אני עוד צריך ללכת הרבה במדבר, ויש הלכה שחייך קודמים, אז הוא לא נתן לו. חבר שלו אמר: הקב"ה זימן לי כזו מצווה- אני אתן לו. החבר אמר לו: אם אתה תיתן לו אל תבקש ממני. אמר לו: אני נותן, ולא אבקש ממך. יש לנו ציווי בתורה "והחזקת בו"- אתה רואה עני אתה צריך לתת לו די סיפוקו ודי מחסורו. סיפוקו- אוכל שיספיק לו, מחסורו- מה שחסר לו. הקב"ה מבטיח שאם תתן לו- **#צדקה תהיה לך מאת ה'**

אלוקיד# - הקב"ה יעשה גם לך צדקה, אחרי שנה שנתיים אתה תראה שמישהו יעשה לך צדקה. הקב"ה מגלגל זכות ע"י זכאי.

הוא נתן לו לאכול ולשתות, ור' יצחק ור' יהודה היו הולכים בדרך ואמרו בארמית: האי בר נש זכאה קודשא בריך הוא למיעש ליה ניסא (האדם הזה יש לו זכות שה' יעשה לו נס) כתוב בזוהר הקדוש שכשבן אדם הולך בדרך אפילו ראה כמה עניים- שיתן לכל אחד פרוטה. למה? שאדם מזדמן לו עני, ובפרט עני הגון, דורנא שלחו לו מן השמיים- שלחו לו דורון מן השמיים. נתת פרוטה לצדקה, או שמישהו תיתן לו לקיום שבת, או שתיתן לאיזה עני הגון. ב"ה, עם ישראל נחלקים למצבים כאלו **#כי לא יחדל אביון מקרב הארץ#**. כי זה מצווה גדולה שבן אדם יש לו והוא נותן למקום נכון.

הם המשיכו ללכת ואמרו שהאדם הזה צריך הקב"ה לעשות לו נס, וראו שהאדם הזה בגלל שהוא נתן מהאוכל שלו הוא היה עייף ויגע. הגיע לאיזה מקום והתיישב שם תחת עץ תאנה, לפוש מעמל הדרך. ר' יצחק אמר לר' יהודה: בוא ניתן לו אוכל. אמר לו: אם אתה תיתן לו אוכל אתה תפחית מהמסירות נפש שלו, שכך שנינו **בן הא אומר- לפום צערא אגרא**, שלפעמים בן אדם עושה מצווה הוא מצטער עליה. אם בן אדם שומר שבת והוא לא נהנה ממנה- אתה תקבל שכר יותר מתנא קדוש שנהנה משמירת שבת. לפעמים בן אדם מתעטף בציצית ומניח תפילין והוא לא מרגיש חיות בזה- אתה תקבל שכר יותר מהצדיק הכי גדול. כי מצוות אומרים חז"ל לא להנאה ניתנו- לא בשביל שתיהנה מהן, צריך לקיים מצוות בשביל שאנחנו יהודים, קשורים ומחוברים אחד עם השני.

החיילים שלנו הטהורים- זה כבר עושה הרהור תשובה שמתחילים לקרוא תהלים, הבינו ש**לא בחיל ולא במוח כי אם ברוחי אמר ה'** כמה זכות יש לבן אדם כשיש לו זמן פנוי. **#אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוקיננו נכיר#**. כשיהודים נמצאים בשדה קרב אומרים חז"ל אפילו כלה יוצאת מחופתה. נמצאים במצב שצריך ישועות גדולות מפני הסובבים אותנו, בכלל שאנחנו חיים בניסי ניסים גדולים. כל אחד מה שהיא יכול בעזרת ה' יתברך כי זה דבר גדול מאוד לכבד את אדמת הקודש שלנו, **#כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו#**.

קודם כל שאנחנו נצא מתוך הכלל הזה שכשיש אנשים הרבה בדור הזה שהם חוזרים בתשובה ואנחנו בכללכם שטעונים את החיזוק הזה, שלפעמים לא מרגישים חיות בקיום מצוות. תשמע דברי רבינו שאמר: אדם שלא מרגיש חיות במצוות הוא תולה ארץ על בלימה. לפעמים יש אנשים שמצטערים בשמירת שבת- אומר ר' שמעון בר יוחאי שיש אחד ששומר שבת בגלל שהוא יהודי והוא רוצה להתקרב, אומר הזוהר הקדוש- כל הצדיקים של מטה ושל מעלה מקבלים חיות מהנשמה שלו, כי הוא שומר שבת בגלל שהקב"ה ציווה.

אחד מתלמידיו של רבינו ר' נחמן מברסלב קראו לו ר' נחמן מטשירין, הוא היה מתחיל בערב שבת והיא מוציא את השבת בשתים עשרה בלילה, וכל הלילה הוא לא היה ישן- רק ספר פתוח, ואוכל את הסעודות, וקורא תהלים וזוהר. הוא חיבר ספר 'יקרא דשבתא' על קדושת השבת. אז קודם כל ב"ה שזכינו לשרת כאלו צדיקים, אבל יש אנשים כאלה היום בעלי תשובה דאינון תבירי ליבא- בעלי תשובה יש להם לב, אין להם שום שכל. יש כאלה צדיקים בשביל להגיע למימדים שיש בדור

הזה היו צריכים לעשות סיגופים ושבירות קרח וטבילות בשביל שיזרק להם השכל. היום יש אנשים בן פורת יוסף- רק תן לי משהו, מה אני צריך לעשות- קח הכל!

אתה רואה שעם ישראל רוצים להתקרב לאביהם שבשמיים בלי שום שכל, בלי שום חכמות, זה השבח של האומה שלנו. כשיש איזה דבר כולם מתקבצים, כולם מתחברים, כולם מתלקטים, כולם רוצים להיות עזר אחד לשני. קודם כל שבן אדם ייצא מתוך ההתחזקות הזאת שגם אם לפעמים בן אדם לא מרגיש טעם בהתבודדות- צריך לדבר עם ה' כי אין לנו שפה אחרת, אין לנו דבר אחר בשביל לקלוט מושגים רוחניים ולבקש רחמים מהקב"ה.

נבוכדנצר שהחריב את בית המקדש אמר לנבוזארדן: אם אתה רוצה להצליח עם עם-ישראל, אל תתן להם להתפלל, תזרוק עליהם קולרים בצוואר בשביל שלא ירימו עיניים לה', כי אם הם ירימו עיניים לה'- מי יכול על האומה הזאת! אף אחד לא יכול על האומה הזאת! **#ישראל עין שבאומות חם#**. אז תאר לך בדרכי התשובה כשאתה רואה דברים שהם קשים- זה לא קשה, כי הקב"ה עושה לך את זה קשה בשביל שתבין מה התפילה תוכל לפעול אצלך. למי לא קשה? אבל אם אני אומר תיקון הכללי ואני מבקש סיעתא דשמיא לקראת השבת הקרובה: הקב"ה, תזכה אותי שאני אכנס במרגוע לבית, ואני אזכה להאיר פנים, שיאיר פנים לאישה ולילדים, שזוכה לשיר שירי שבת קודש, שנשמח ביהדות שלי. התפילה הזאת פועלת פלאי-פלאות, תרגיש שרוח ה' מפעמת בך.

חז"ל הקדושים אומרים: **#גרש את בן האמה הזאת כי לא ירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק- וירע הדבר לאברהם על אוזות בנו ויאמר ה' אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה#**. שרה אמנו הצדקת קדוש ונורא שמה היא פחדה שישמעאל יתחיל ללמד את יצחק עבודה זרה ועריות. אברהם אבינו קם בבוקר- "וישכם אברהם בבוקר ויקח לחם וחמת מים שם על שכמה וישלחה". ר' נתן אומר בליקוטי הלכות: אתה תלך עכשיו רק למירון, אתה נכנס לסופר אתה קונה חצי סופר... כמה דברים בן אדם קונה בשביל לנסוע למירון. אברהם אבינו נותן לה חתיכת לחם וקצת מים, **#ותלך ותתע במדבר באר שבע#**.

אתה יודע איזה מדברות יש בבאר שבע? שואל ר' נתן: למה אברהם אבינו נתן לה רק לחם וחמת מים? כי אברהם אבינו אמר: אם היא גרה אצלי בבית- אסור לי לתת לה יותר מיום אחד! כי אם יחסר לה היא תתפלל, ואתה רואה שהיא התפללה: **#ויפקח ה' את עיני הגר ותמצא באר בשדה#**. אומרים חז"ל: מה זה הגר? ר' נתן אומר: הגר מלשון גרים. הגרים והבעלי תשובה נותנים להם תמיד- יש באר, תרים את העיניים אתה פתאום תקבל חשק.

יש דברים שלא צריך לדבר אותם בלשון נגלה. איוב אמר: **#קצר ימים ושבע רוגז#**- כל אחד עוברים עליו ימים של רוגז, פרנסה, ילדים. צריך רק למצוא את הבאר של התפילה. כי כשבן אדם מתפלל לקב"ה הוא יראה שהוא מתחבר לשורשי היהדות. אתה לא בא לשמוע פה הרצאה, אני לא בא להרצות, אני בא לחזק אותנו- אנחנו יהודים, וצריך להתחבר לשורשים שלנו. ה' יתברך עשה אותך יהודי, אמר דוד המלך: **#כל אוכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מוות- ויזעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יושיעם#**. הקב"ה הבטיח לנו שאנחנו נצא מהגלות הזאת- **#כי בשמחה תצאו#**. ושמחה זה כשבן אדם מתאמץ על דבר. אם אתה תתאמץ להבין שכשאתה נכנס לבית

הכנסת מתעטף בציצית ומניח תפילין וזה כרוך במסירות נפש- אתה תקבל על זה שכר. מה השכר שה' יתן לך? אתה תלך כל היום עם לב כזה רחב, עם לב כזה של אמונה, אתה השקעת מותק. אתה מסרת את הנפש קצת- שלוש רבע שעה של תפילה בבוקר, אתה תראה שתיכנס בבוקר לעבודה שמח, אף אחד לא מרגיז אותך. למה? אומרים חז"ל: אדם יוצאים מבית הכנסת מלאכי השרת מלווים אותו.

חברים יקרים תשמעו: אחד מצדיקי דורנו נקרא מרן ר' יוסף קארו, הוא היה זוכה כל יום למגיד מהשמיים. היה יורד מלאך מהשמיים, מתעבר בו, ומלמד אותו דברים עצומים ונוראים. היה מספר לו ומגלה לו מה מדברים עליו בשמיים, וכל מיני דברים. זה מלאך שלא רואים אותו, אבל הוא נכלל במיתרי הקול והיה אומר למרן בית יוסף שחיבר לנו שולחן ערוך: תדע לך, זה נתנו לי רשות מהשמיים להגיד לך- כשאתה הולך בדרך ומהרהר במשניות- רבבות של מלאכי השרת מקיפים אותך ושומרים אותך מכל צד.

בן אדם פעם אמר לי שהוא שמע תיקון הכללי בדרך, והייתה משאית- הוא הראה לי את התמונות- באה חברת חילוץ ורצו לחלץ אותו והוא אמר להם: זה אני. איך יצאת? אמר להם: אני אמרתי תיקון הכללי. הקב"ה ישמור אותנו ואת כל בית ישראל מכל מיני פורענויות המתרגשות לבוא בעולם, שהכל יתהפך רק לטובה, אבל בן אדם צריך לדעת שכל דבר שהוא במסירות נפש אתה תקבל בזה שכר.

נשמה טהורה, אתה צריך לדעת שהיום הדרך להאיר לשני זה לא לחייב אותו. דברים שהם כרוכים בדברים של שלטון אז משכנעים את הבני אדם- 'תשמע, תבחר בפלוני...'. ר' נחמן מברסלב אומר: לשכנע זה תלוי בשקר. אתם פה יושבים, ואנחנו בכללכם, ולא באים לשכנע שיהדות זה דבר טוב, כי זה אסור. יהדות זה החלק שלנו, אנחנו יהודים, הקב"ה בחר בנו שלנו יהיה ציצית, שאנחנו נלך עם המלבוש הזה. אומרים חז"ל: צא ולמד מה שכרם של מצוות- **שכר מצוות בהאי עלמא ליכא**. אבל חז"ל מספרים לנו שהיה אחד מהחסידיים הגדולים בזמן התנאים שהקניט אותו יצר הרע של עבירה לא טוב, והלך עד לשעת עבירה. כיוון שפשט חלוקו והגיע לציצית- החזיר עליו בבושת פנים. אמרה לו אותה מטרונא: ריקא, מה מצאת בי? אמר לה: ציצית זו כתוב בה **'אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוקים** #.

מטרונא זה אישה מעכו"ם, מאומות העולם. הוא נתן לה תורה, אמר לה: **#אני ה' אלוקיכם** #- לשלם שכר על פורשי עבירה בסתר. מי שפורש מעבירה בסתר- אוהו איזה שכר יקבל. יוסף אף אחד לא היה איתו- **#אין איש מאנשי הבית** #- פירש מעבירה בסתר, הקב"ה שם אותו על כל ארץ מצרים והיה זן את כל העולם כולו. למה? פעם אחת השתדל וברח מעבירה.

אמר לה: למה כתוב **#אני ה' אלוקיכם** #- פעם שניה? לשלם שכר לאדם שמקיים מצווה בסתר. אתה הולך לשדה, מי יעמוד וימחא לך כפיים? **#לפני ה' ישמך שיחו** #. הקב"ה יתן לך שכר- איזה שכר? אתה תיכנס לבית, איזה 'פְּרָחָה' שמחה כזאת הוא יתן לך, לא הייתה לך שמחה כזו מעולם. כשאתה מברך שהכל נהיה בדברו- הנשמה שלך חוזרת. איפה הייתי עד עכשיו? זה לא הזמן להצטער, תתחיל לאגור עוד ועוד שמחה.

אותה מטרונא אמרה לו: אני לא עוזבת אותך, תביא לי את הציצית והתפילין. הוא נתן לה וברח. לימים מכרה אותה מטרונא כל מה שהיה לה והלכה אצל רבי. אינני יודע כמה זמן, ואמרה לו: רבי צווה עליי ויעשוני גיורת. אמר לה אותו צדיק: כלום נתת עינייך באחד מהתלמידים? אמרה לו: כן וכך היה המעשה. אם יש כוח כזה בעם ישראל- זאת אומרת זו האומה שאני רוצה להידבק בה. הלך אותו צדיק וקרא לאותו בחור, גייר אותה כדת משה וישראל וקידש אותם כדת משה וישראל, ואמר לו: מה שלא עשית באיסור תעשה בהיתר.

קודם כל נשמות טהורות, חביבים, כל יהודי שמתקרב לעניין של רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב צריך להיאזר בגבורה כי בחרו בך מן השמיים שאת שארית החיים לא תבלה ח"ו בדברים שאין בהם תכלית. דברים שאין בהם תכלית זה אנשים שמסתובבים ואין על מה. גם אם אני אשמע חדשות אני אתרגם חדשות לדברים של תפילה. אני שמעתי אתמול שחייל אחד מת- אוי איך כולנו בכינו! אנשים נשרפו על קידוש ה'. אז אתה ואני וכל אחד שיושב פה צריך בעזרת ה' יתברך להתחזק בדברים שאפשר לקיים, אנחנו לא באים פה לשכנע על איזה משהו כי אנחנו יהודים. אם יהודי יתקרב לעניין של תנ"ך וקיום מצוות- אתה תראה איך אתה תימשך לבד ללימוד של רש"י, פתאום תתחיל ללמוד הלכה, תלמד דברים שמקשרים אותך ליהדות. אתה יודע מה יש לנו ביהדות? **#רחבה מני ים#**.

הקב"ה נתן לנו פלאי פלאות של אלפים של תנאים ואמוראים וסבוראים וראשונים ואחרונים ויושבים על מדין וצדיקים ונביאים- בשביל שאנחנו בדור הזה לא נגיד 'מה אני יכול לעשות'; הכל אתה יכול לעשות! רק לקרוא חומש תראה איזה חיות. אתה יכול לקרוא תהלים, שיהיה לך איזה חיבור וקשר לעניין של אמונה.

רבינו מאוד שיבח את העניין של התיקון הכללי. מבואר בפתיחה של תיקון הכללי בפרט שבן אדם זוכה אם יוצא לו ללכת לקברי צדיקים- זה דבר מאוד חשוב להגיד תהלים אצל קברי צדיקים. לכן בס"ד בחמלת הקב"ה עליכם ועלינו נחזור למעשה עם ר' שמעון בר יוחאי:

הלך וישב אותו אדם תחת תאנה, וראה שמתחת התאנה יוצא נחש ורוצה להרוג את האדם הזה. הקב"ה זימן חולדה (נמיה זה נקרא) והייתה מתקוטטת עם הנחש והרגה אותו. ר' יצחק ור' יהודה הלכו והעירו את הבן אדם, ואמרו- קום חזי בעינך מה עביד לך קוב"ה. קום תראה בעינייך שלך מה עשה לך הקב"ה- הנחש מת. אמרו לו: זה בגלל שאתה נתת צדקה לאותו עני. ואז הוא קם, האכילו אותו והשקו אותו.

זה מלמד אותך ואותי שיש הרבה עניינים בדברי רבינו שאמר: לא לצוות בממש, כי כשאתה מצווה את היהודי אתה לוקח לו את המסירות נפש אלא רק להזכיר אותך ואותי כמה יהיה לך דברים טובים אם אתה תיכנס לעניינים כאלה. יש כאלה אנשים ששומעים הרצאות- מחייבים אותם... רבינו אמר- לא לחייב יהודי אלא להזכיר לו, **#תעיתי כשה אובד בקש עבדך כי מצוותיך לא שכחתי#**. אתה פשוט קצת זזת מהעדר- מחזירים אותך עוד פעם לשיטה כדי שתהיה רגיל בשיטה של הצדיקים.

אנחנו נחייב את עצמנו להתקשרות לצדיקים, מחילה ממעלת כולם, בדור שלנו זה מאוד קשה. היום היה הילולא של מורנו ורבינו הקדוש והנורא ר' נתן מברסלב. רבינו הקדוש היו לו בחירי תלמידים וכל אחד צדיק בפני עצמו. צדיקים כאלה היו לרבינו, ורבינו אמר: אין מי שידע ממני רק ר' נתן מברסלב. כי ר' נתן היה בעל התבודדות נורא ואיום, חיבר ספר 'ליקוטי תפילות'. אחד מצדיקי הדור שלנו שהיו קיימים רבנו הקדוש הסטייפלר- מי שזכה לשמוע ממנו משמעו- הוא היה צדיק גדול. לא היה לו שום ממשלה, היה יושב באהלה של תורה. יום אחד בא אצלו אחד מראשי הישיבות ראה אותו רכון על ספר וכולו דמעות. הוא לא רצה להפריע לו, הוא היה קצת כבד שמיעה. שאל אותו: איזה ספר זה? אמר לו: זה ספר של ר' נתן ליקוטי תפילות. אתה צריך לידע, אני אגלה לך סודי: אם יום אחד אני לא לומד ליקוטי מוהר"ן וליקוטי תפילות אני מרגיש פגות ביראת שמיים (זאת אומרת חסרון ביראת שמיים)

אתה יודע מה זה עד שליקוטי מוהר"ן וליקוטי תפילות נכתב? לא היה אדם שסבל רדיפות בעולם כמו הרב הקדוש רבינו ר' נתן מברסלב. אבל ר' נתן לפני שהוא נפטר הוא אמר לבחירי תלמידיו, אנשים שהיו איתו: אתם חושבים מה יגידו על ר' נתן? אתם יודעים מה השמחה שלי תהיה- כשיניחו את הארון שלי בקבורה ויגידו: פה מוליכים את ר' נתן מברסלב שזכה לחבר ספר מעשיות משנים קדמוניות, שזכיתי לשמש את רבינו ולשרת צדיקים.

שימושה של תורה יותר מלימודה. יש לנו צדיקים למעלה #אספרם מחול ירבון הקיצותי ועודי עמך#. אנשים צריכים לנצל את הכשרונות האלה בס"ד פשוט לעורר אותם, יתעלה ויתברך שמו לעד, לעורר אותם בזכויות.

ר' שמואל הורוביץ אומר: במירון היה שם איזה קיר נטוי (הכוונה לקיר רעוע) והייתה הילולא של ר' שמעון בר יוחאי, והייתה אסיפה גדולה ושמחה גדולה, ורקדו ושמחו. פתאום ראו מישהו יוצא מהציון עם כובע, ומתחיל לרקוד עם אנשים, היה מוציא את הכובע שלו- ווס, שם על מישהו. אחרי זה נהיה פגז- ואחרי זה ביררו: איפה שר' שמעון בר יוחאי שם את הכובע על מישהו- הוא ניצל!

ר' שמואל הורוביץ מספר: פעם אישה אחת באה לעשות חלאקה לילד שלה והיה משטר של בריטים, והילד שלה מהעומס של האנשים מת. אמרו לכל האנשים לצאת מהציון. לקחו את הילד איך שהוא, שמו אותו אצל ציון ר' שמעון בר יוחאי ויצאו. בחוץ המשיכו את ההילולא. אמר ר' שמואל הורוביץ: שלוש רבע שעה על השעון הילד פתח את הדלת ובכה איפה אמא! והוא ראה את זה.

צדיקים! כמה אנחנו יכולים לפעול.

אם אתם ואנחנו מזדמן לנו בדרך קבר של צדיק- תעצור, תדליק נר. ר' יוסף דיין אומר: אתה יכול ללמוד שבעים שנה, מה שאתה תקבל בשעה שאתה נמצא אצל קבר של צדיק זה יותר משבעים שנה של לימוד! ר' נחמן מברסלב היה הולך אצל ציון זקנו הבעש"ט, שם היה מתבודד ומתפלל. תראה איזה חידוש יצא ממנו. ר' נתן מברסלב היה הולך לקברי צדיקים, חסידים קדושים וטהורים. כלב בן יפונה הלך לקבל ישועה אצל קברי צדיקים.

לכן חבריה צדיקים וטהורים, בלי מילת גוזמא לא להוסיף ולא לגרוע- היום יש הרבה נפשות תאבים משתוקקים ורוצים את ה' יתברך. ה' יתברך זה השראת שכינה, השראת תורה, לשמוח עם החלק שהקב"ה נתן לנו תורה ומצוות ומעשים טובים. אבל להורות לך אל תחשוב שאם מישהו יזהיר אותך ויפחיד אותך זה יעזור לך; זה לא יעזור לך. אז כדאי מצד הכרת הטוב לקב"ה שבחר בך להיות יהודי- תיקח דברים שאתה יכול לקיים אותם, ותשמע ממני דברים של אוהב ולא של מנהיג בס"ד: ר' נחמן מברסלב אמר שאם בן אדם יתן לעצמו רק את התיקון הכללי, יגיד בס"ד עשר דקות או רבע שעה, אתה תראה איזה פתיחה יהיה לך. הרבה מצבים שאנשים התחילו רק תיקון הכללי- ר' יצחק? מגדולי ברסלב התחיל 'רק' מתיקון הכללי. היום הרצאות אם תשמע דברים מפחידים, דברים של שכל וחקירה- תסלחו לי- רבינו אמר להתרחק מהם, למה המוחות שלנו של יהודים זה מוחות של אמונה. לא צריך לחקור- "תוכיח לי שיש".

פעם מישהו בא לרבינו ואמר לו: תוכיח לי מה שאמרו חז"ל **#קשה רימה בבשר המת כמחט בבשר החי**. רבינו רצה לעזור לו ולהיטיב לו אז הוא הסביר לו את זה גם מצד העניינים של העולם. אז ר' נחמן מברסלב צעק... אמר ר' נחמן: רבינו, אל תטריח בשאלות כאלה, תגיד אני מאמין באמונה שלמה.

לא צריך חבריה יקרים, אם אתה שומע איזה דיבורים אפילו חקירה מאנשים חכמים- אני לא רוצה לחקור על מציאות ה', אני רוצה לשמור שבת כמו פתי **#שומר פתאים ה'**. אני רוצה להאמין שיש מזוזה, אני רוצה להאמין שיש שמירת הברית, אני יהודי. אני רוצה להאמין שכשאני שומר את העניינים זה בשבילי- למה להסתכל על דברים שהקב"ה לא נתן לך אותם? זה דברים שאומות העולם זה בדיוק ההיפך.

אתם רואים הפלסטינים- נתנו להם גוש קטיף רוצים את ירושלים... ימח שמים, ארץ ישראל שלנו! כמה שתתן להם לא מספיק, והם עוד זורקים עלינו טילים! למה? כי מלכתחילה היה אסור לתת להם, נתנו להם הם רוצים עוד, רוצים את ירושלים. לך עכשיו למצרים תגיד להם- אני רוצה את קהיר, יקפצו עליך כולם... ה' ירחם. הקב"ה אמר לנו מלכתחילה **#לא תכרות להם ברית ולא תחנם**.

האר"י הקדוש אומר: איך תדע אם זה חסיד אומות העולם או עמלק? אם תראה אותו הורג יהודי- זה עמלק. **#אשרי שיאחו וניפץ את עלליך אל הסלע**. יבוא יום והקב"ה יראה לכולם, אבל לפחות שאנחנו נתחזק ונאמין **#לא כצורע צורם ואויבנו פלילים**, כי הכוח שלנו זה שאנחנו חוזרים ליהדות ואז לא יעזור להם כלום, לא יתנו להם שום דבר.

ר' שמואל הורוביץ אומר: אין בן דוד בא אלא בדור שכולו זכאי. איך נדע אם הדור כולו זכאי? אמר ר' שמואל: אם תראה אנשים צעירים חוזרים בתשובה- סימן שכל הדור זכאי. אנשים היום בן פורת יוסף בגיל 20 מוותרים על עולם הזה. פעם אדם אם היה מרגיש פרפור לפני המוות היה אומר 'שמע ישראל', היום אנשים צעירים 'מתאבדים' על ה': באים ראש השנה, הולכים לקברות צדיקים, ציצית, תפילין. איפה היה דבר כזה? בית ראשון, בית שני, ארבעים ושמונה נביאים לא הצליחו להחזיר אנשים בתשובה. היום אתה אומר תיקון הכללי- **#כי תרוץ לא תכשל**, אל תיקח את היהדות כמו איזה מלחמה שמישהו אומר לך אסור. היהדות היא טובה, היא נתן לך שלוות

נפש, הדברים בחוץ- **#כי שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא#**. אתה תראה שתיקח קצת אמונה תראה איזה חיות יהיה לך, קשר לדברים רוחניים- ציצית ותפילין.

ר' נחמן מברסלב פעם נתן את הציצית שלו למישהו. אמר לו: ערך לשישה חודשים בכיתי לקב"ה עד שגילה לי מה זה סוד של ציצית. רבינו אמר- ציצית זו עצה נכונה. אפילו ילד שלא מכבידים עליו, לוקחים אותו באהבה וחיבה. ילד שתעיר לו- **#גרסא דינקותא לא משתכחא#**. ילדים שמלמדים אותם באיום- הם גדלים ומגיעים לגיל פורקן הם פורקים עול יהדות.

היום צריך מאוד זהירות- אחד שהקב"ה חנן אותנו בילדים צריך לקחת אותם בחיבה ואהבה. מה פירוש? להתפלל עליהם, אפילו אברהם אבינו היה בגיל מאה אמר **#שים נא ידך תחת ירכי ואשביעך בה# אלוקי השמים** // **כי אם אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני משם#** אברהם אבינו אמר שזה ההמשך של כל האומה. יצחק אבינו עם רבקה, יעקב אבינו זה שושלת עם ישראל לדורות עולם. למה? **#כל אשר היה לאברהם נתן ליצחק בנו#**. אמר ר' נתן: כל מה שיש למעלה בשמיים זה בשביל שאנחנו נצחק, נהיה בשמחה, נהיה באמונה, בחיות נפלאה. כי דברים שאנחנו לא יכולים להבין אותם מה מתרחש בעולם אנחנו יכולים לקבל אותם ע"י אמונה שנאמין באמונה שלמה.

#אשרי העם שככה לו אשרי העם שה# אלוקיו#

העיקר הוא האמונה

#תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב#. אומר רבינו הקדוש והנורא ר' נחמן מברסלב: העיקר הוא האמונה, צריך כל אחד להחזיק את עצמו באמונה. יש דברים בחז"ל שנקרא עיקר וטפל. **#כל דבר שהוא עיקר ועמו טפילה מברך על העיקר ופטר את הטפילה#**. למשל אם בן אדם נוטל נטילת ידיים כדת משה וישראל, בירך על נטילת ידיים ובירך המוציא לחם מן הארץ, אז כל הדברים שדרך ללפת אותם עם הפת הם פטורים מברכה, כי הם נקראים טפלים ללחם. אדם שמברך המוציא לחם מן הארץ הוא לא מברך על סלט, על חומוס, על גמבה, על חצילים שהוא אוכל עם הלחם; זה נקרא טפל לפת. הפת יש לה חשיבות שכל מה שאתה מלפת עם הפת זה פטור. ע"י שבירכת ברכת המוציא לחם מן הארץ כל הדברים שנמצאים בשולחן אתה פטור מלברך עליהם. זה נקרא מושג בחז"ל עיקר וטפילה: כל שהוא עיקר ועימו טפילה מברך על העיקר ופטר את הטפילה.

לכן הלחם יש לו חשיבות מיוחדת שעל אף שהוא מחיטה חז"ל תיקנו לו ברכה מיוחדת- **#המוציא לחם מן הארץ#**. וכן לגבי כל שאר הדברים כשיש מושג של עיקר וטפילה אדם לוקח את העיקר וממילא הטפל נטפל לעיקר.

יש הרבה דברים שהקב"ה ציווה אותנו בתורה שהם נקראים תרי"ג עיטין- תרי"ג מצוות הקב"ה נתן לנו: רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה. רמ"ח מצוות עשה מרמז לצד ימין שזה עשה- **#ואהבת את ה' אלוך#**, **#זכור את יום השבת לקדשו#**, **#זכרת כי עבד היית בארץ מצרים#**. מצוות עשה זו מצווה שהקב"ה מצווה את היהודי לזכור- **#למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים#**, **#דבר אל בני ישראל ועשו לחם ציצית#**. ויש שס"ה מצוות לא תעשה- 365 מצוות לא תעשה. למשל **#לא תחרוש בשור וחמור יחדיו#**. סה"כ זה 613 מצוות. כנגד זה יש באיברים של האדם רמ"ח איברים ושס"ה גידים. כנגד כל מצווה יש איבר שהוא מכוון כנגד איזה מצווה.

יש מצוות שהן שקולות. מה פירוש? למשל ציצית שקולה כנגד כל התורה כולה. אם בן אדם הולך עם ציצית, מתעטף בציצית, הוא מקיים את כל המצוות ביחד. כשאדם מניח תפילין זה כאילו הוא מקיים את כל המצוות ביחד. למה? יש כוח בציצית **#ראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם#**. יש כוח במצווה של הציצית להזכיר את היהודי- הן ביראה הן באהבה.

אותו דבר בתפילין: אמנם אתה מקיים מצווה אחת, אבל המצווה הזאת יש בה כוח רוחני גדול להזכיר אותך כל המצוות כולן.

אותו דבר שבת. אומר רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב: אותו דבר נתן הקב"ה דוגמאות- צדיקים שהם בחינת שבת. שבת זה יום בשבוע שאתה שובת. הצדיק והדעת של הצדיקים זה מלמד אותך דבר שהיית כרוך אליו ונמשך אליו וקשה לך להתנתק ממנו מחמת שאתה כרוך אחרי זה, אתה צריך להגיע למידה של שבתה. מה זה שבת? זה לשבות. אדם שהיה רגיל וכרוך אחרי איזה דברים שאסרה התורה- לא מפאת שהוא רצה לעבור על רצון ה', מחמת שלא הכיר צדיקים אמיתיים, או לא התקרב לחסידות, או לא היה לו ידיעה במציאות ה' יתברך, ורובם ככולם בדור הזה הם נידונים כתינוקות שבוים. מאיפה אנחנו יודעים? הנה אנחנו רואים כשבני אדם מתקרבים קצת לרבינו הקדוש, אומרים עשרה מזמורי תהלים, באים לאומן בראש השנה- אתה רואה שכל

המהלך של החיים שלהם מתחיל להשתנות. כשהם הולכים בכיוון של האמונה דברים שהיו שתומים ולא היו יכולים להיפתח להם במהלכים בחיים- אתה רואה שע"י אמונה כן נפתחים שבילים בחיים שלא היית יכול לפתוח אותם, ע"י שאם היית מפעיל שכל הגיוני.

כשאנחנו מאמינים באחדותו של ה' יתברך- אמר איוב: **#חן כל תוכל ולא יבצר ממך מזימה#**- הקב"ה כל יכול. **#למה זה צחקה שרה בקרבה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי- היפלא מה#** דבר כעת חיה ולשרה בן#- זו אמונה פשוטה. אבל הקב"ה מודיע לנו שלא תחשוב שדברים של אמונה זה יבוא רק להמון העם, רק לבני אדם קטני ערך. גם לשרה אמנו- בחירת האומה- שרה אמנו, הצדקת הראשונה בתורה שהקב"ה משבח אותה, גם לה היה הרהור ומחשבה אם דברי ה' יתקיימו או לא. הקב"ה מודיע את זה בתורה: **#יאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה בקרבה#**- זה דברים של סתר, **#האף אמנם אלד ואני זקנתי- היפלא מה#** דבר כעת חיה ולשרה בן#.

לכן רבינו אומר שאמונה זה שבני אדם לא צריכים להתחכך עם דברים שהם היו בהם בחוץ. אם בן אדם הפעיל שכל הגיוני, או שכל של חשיבה- ליזום דברים, וזה לא ע"י תפילה ואמונה- סוף הדבר לקרוס. אבל דברים של עם ישראל שזה מורשה לדורות- תורה, יהדות, אמונה, **#שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד#**, ראש השנה, כיפור, כשבן אדם תולה את עיניו למרום- זה דברים של אמונה שיש להם קיום שלעולם עם ישראל תמיד יישאר דבוק באמונתו. אבל דברים שבן אדם מפעיל יוזמה- כל דבר שהוא שקרי צריך לשכנע את הבן אדם שהוא יתמוך בו.

למשל עכשיו אדם רוצה לעשות משהו, והולך ומשכנע אנשים שיעשו את זה- זה דבר שלא קיים, אין לו קיום. שנה שנתיים הוא הצליח, אחרי זה הוא נפל. למה? כי זה דבר שאין לו בסיס. כי דבר של אמת רבינו אומר: אסור לך לשכנע את היהודי שכדאי לך להתקרב ליהדות. אם הוא לא משיג את זה בדרך של אמונה אתה לא יכול לשכנע אותו. לכן רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אומר: צריך בן אדם להפעיל התקשרות לצדיקים אמיתיים, להתקשר לצדיקים שהם נקראים בעלמא דאתי- בעולם הגמול, נמצאים בעולם האמת, שיודעים שהעולם הזה הוא עלמא דשקרא. צריך להתקשר אליהם כדי שהדבר שאתה עושה יהיו לו קיום כל ימי חיידך. לא רק קצת זמן, אלא כל ימי חיידך.

אתה תראה דברים שאתה תרצה לקיים אותם ויהיה לך חיבור לאנשי אמת, כי זה כלל בס"ד ציבור קדוש- שכל מי שרוצה להתקרב לעניין יהדות, לעניין אמונה, צריך להתחבר לארבעה מצבים בחיים. זה כתוב בתורה: **#אתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלוהים אנשי אמת שונאי בצע#**.

מחילה ממעלתכם כולם: כל דבר שהוא קשור בצע, או בכסף, או בכבוד- זה נופל, אין לו קיום. אבל דבר של אמונה לא צריך לשכנע את הבן אדם. אנחנו שפה יושבים זה לא בשביל שאחד ישכנע את השני שה' הוא אמת. ה' חותמו אמת, משה אמת ותורתו אמת. בשביל שאתם ואנחנו צריכים לשבת ולהתחזק ביחד, כי התחזקות אין יהודי בעולם שלא צריך התחזקות. כל יהודי בעולם צריך התחזקות זה לזה וזה בזה. ועל אחת כמה וכמה- רבינו אומר- כשבן אדם רוצה להיכנס לעניין של אמונה, לקיום מצוות. כי הקב"ה טבע בטבע הברואים שלהתקרב לעניין של מצוות יהיה לך קשה.

חז"ל אומרים: למה נמשלו דברי תורה לזהב? שקשה לקנותם כמו זהב. **#שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב#, #טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף#**. למה המשיל דוד המלך דברי תורה לזהב? עד שבן אדם מוצא זהב הוא צריך לכרות בתוך הסלע, ואחרי זה הוא לוקח את הקונכיה ומנפה אותה, ואחרי כל זה הוא מצרף אותה- **#שקשה לקנותם כמו זהב אבל קל לאבדם כמו כלי זכוכית#**. כלי זכוכית אתה תופס- עזבת את זה וזה נשבר.

ר' נחמן מברסלב היה צדיק קדוש ונורא, צדיק פלאי מאוד שהקב"ה שמר אותו לדור הזה דווקא. ואם תשאלו- למה דווקא לדור הזה? כי יש בדור הזה נשמות כאלו שיכולים לעמוד בכל הצירופים מה שיש, מה שהקב"ה ראה שאפילו צדיקים גדולים אמרו על הדור הזה- **#ייתי משיח ולא אחמיניה#,** לא רצו להיות בדור הזה. ר' שמואל הורוביץ אומר: לא כך מפרשים את דברי חז"ל. **#ייתי משיח ולא אחמיניה#** הכוונה שחז"ל ברוח קדשם לא ראו נשמת סבא דסבין, לא ראו נשמת רבינו. כי אם היו רואים דברים שהעניקו לנו בדור הזה היו התנאים מבקשים להיות הם- אנחנו, ואנחנו להחזיר אותנו לדור שלהם. למה? כי יש כזו התגלות של אמונה שאם בן אדם רוצה שיהיה לו טוב בחיים, שאם בן אדם רוצה להתקרב לרוח היהדות היום, לה' יתברך- קל מאוד. למה? מחמת שקדמו לו כאלו צדיקים שפתחו לנו את כל השערים.

יהודי יקר! אתה רק צריך להסכים להיכנס, אתה רק צריך להסכים להרים את הקול שלך לה' אפילו לשתי דקות. אתה צריך רק להסכים להגיד לקב"ה: **#משכני אחריך נרוצה#**. אם זה היה בדורות הקודמים שבן אדם רוצה לחזור בתשובה, היו מזמנים לפניו כמה מניעות עד שבן אדם לא היה מוצא שום שכל. אבל מחמת שרבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב, זה היה צדיק שמוכן היה להיפטר מהעולם בגיל שלושים ותשע בשביל להביא גאולת עולם, בשביל שיהודי יתחבר לשורשי האמונה, שתעריך מה זה יהודי.

כשבן אדם יהודי יתחבר לצדיקים ולתורה, וכל מה שהוא ירצה לעשות זה לא ע"י יוזמה. מה פירוש שבן אדם יוזם? אני עכשיו רוצה ללכת וליזום, אם יזמת בלא תפילה- סוף הדבר לקרוס. אבל אם בן אדם מתפלל וממתין, מתפלל וממתין, מתפלל קצת ומאמין באמונה שלמה. אל תחשוב שאם אתה תרתום את עצמך עכשיו להיכנס לקיום מצוות לא יהיה לך קשה- מחילה ממעלת כולם; יהיה לך קשה, אבל אתה צריך להחזיק את האמונה, אתה צריך להאמין באמונה שלמה שהקושי הזה יבוא לך בגלל שאתה בוחר בחיי עולם, בגלל שאתה בוחר בקב"ה, בגלל שאתה בוחר להתקרב לחסידות, בגלל שאתה בוחר כל דבר לקחת בעניין של אמונה. אז יש קושי, אבל רבינו אומר: במקום שתדבר מהקושי תסתכל מי עוזר לך- הקב"ה. **#יתום אתה היית עוזר#, #ישלח ממרום יקחני ימשיני ממים רבים יצילני מאויבי עז ומשנאי כי אמצו ממני#**. כל התהלים זה מבוסס על עניין של אמונה וקשר בינינו לבין הקב"ה.

לכן רבינו אומר שיש הרבה דברים בדור שהם טפלים. ולא בגלל שאנשים לא רוצים להתעסק בזה, אלא בגלל שאין להם כוח של אמונה. אנשים שאין להם כוח של אמונה להאמין בצדיקים אמיתיים הם לא יתעסקו בטפל. מה פירוש דברים טפלים? כל מיני דברים איך לחיות, איך אני אגדל את הבנים, איך אני אחיה, איך אני אתפרנס- איך אני אביא מזונות- "בני חיי ומזוני". אם בן אדם יכליל את עצמו באמונה פשוטה קודם כל שאתה, ואני וכל היושבים פה אנחנו מיוחסים לעם ישראל.

אתה קורא בחומש פרשת שמות כל שנה- ארבעים שנה הקב"ה לא נשא בן אדם אחד. אם בן אדם עכשיו רק הולך לשלושה ימים למירון- הוא נכנס לסופר ממלא את כל האוטו, הוא לוקח צידה לדרך. משה רבינו אומר לעם ישראל: בואו נצא ממצרים, **#יאמן העם#**. **#חמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים#**- הקב"ה לקח את כולם ונתן לנו לאכול ארבעים שנה! **#שמלתך לא בלתה מעליך#**, **#וימטר עליהם מן לאמל ודג שמים נתן להם#**. וזה עיקר היהדות- שתזכור שהקב"ה יכול לפרנס אותך בסיבה קלה לא בגלל שאתה שולח ידך במסחר; יש אנשים הרבה ששלחו ידם במסחר והם התפזרו והתפזרו, ורבינו אומר- גם אין להם הנאה מהכסף שיש להם. למה? מחמת שיש להם כסף מפוזר.

ומי כן יש לו הנאה? מי שיש לו קצת- מהיד לפה. אוכל, שמח בחלקו, בעל אמונה, ואני יודע שהחיות שלי זה כשאני מתפלל, כשאני קם בבוקר מתעטף בציצית ומניח תפילין, מגיע לי זמן חצי שעה- אני יושב ועושה חשבון נפש. חשבון נפש זה לא דברים שנכשלת בהם או שהיה לי קיצור בהם; רבינו אומר: חשבון נפש זה פשוט תפתח את העיניים ויהיה לך הכרת הטוב. חשבון נפש זה הכרת הטוב- שבן אדם מכיר טוב לקב"ה.

יש לך דבר יותר יפה מאשר להיות בעל אמונה? שכל דבר שיש לך אתה פותח ספר תהלים ואתה אומר לקב"ה- ריבונו של עולם, חסר לי דבר כזה וכזה. לא חסר לי כלום, אבל ריבונו של עולם זה יחבר אותי אם יהיה לי אמונה, אם יהיה לי שמחה, אם אני אבוא לבית ואני אמצא אשה שמחה- זה יחבר אותי אליך. אם הילדים שלי יהיו שמחים, אם נתן לי פרנסה זה ישמח אותי לעשות רצונך. אני לא יכול לעשות איזה יוזמה, אני מתפלל אליך.

אה... זה דבר טוב!

אתה מתפלל לקב"ה אז יכול להיות שחודש ייראה לך שכאילו לא ענו לך מן השמיים, וחודשיים ייראה לך שכאילו לא ענו לך מן השמיים. אבל כשאתה תקבל היענות, אתה תראה שאתה תוכל לשמוח בדברים קטנים, אתה לא תהיה להוט, יהיה לך קצת דברים שנקרא דוחק של פרנסה- אתה לא תיבהל מזה כי החיים של הבן אדם בנויים מעלויות וירידות. אבל מי כן זוכה? בעלי אמונה.

ר' נחמן מברסלב כשרצה לעבור לארץ ישראל ולא הייתה לו פרוטה שחוקה- צדיק קדוש ונורא, לא היה לו כלום, רק הלכו אנשי רבינו הקדוש ולוו מפה ומשם ונתנו לרבינו הקדוש.

ר' נחמן מברסלב אומר: קודם כל שאתם ואנחנו נלמד עיקרי האמונה. עיקרי האמונה זה שכשאתה רוצה לקיים משהו אתה צריך לדעת רק שהקב"ה עוזר לך. אדם רוצה להתקרב לעניין של תפילה- עניין של תפילה צריך תמיד זירוז: אין מזרזין אלא למזרזין, ואין מחזקין אלא למחזקין. ר' שמואל הורוביץ אומר: אפילו לא יישארו בעולם אנשי אמונה, וישארו לרבינו עשרה אנשים שהם סנדלרים וחייטים- אין להם שום שכל- אבל הם יקראו תהלים, ויאמינו באמונה שלמה ויבקשו גילוי מלכותו של הקב"ה, עשרה סנדלרים פשוטים שיאמינו ויעשו התקשרות- יגידו תיקון הכללי, ויגידו באמונה דברי אמונה להתחבר לשורש של האמונה שהקב"ה הוא מְלַךְ, הוא מְלַךְ והוא ימלוך.

אם אתם ואנחנו אנשים יקבלו רפיון אז כל אחד יגידו לו: תלך לפה, תבחר ככה, והכנסת הבאה יהיה איזה משהו אחר. אנשים מקבלים רפיון, כל אחד שישמע את השטויות שלהם ה' ירחם- הוא יקבל רפיון. כי יגידו לו- תבוא איתנו, ההוא שיעלה הוא יהיה מנהיג טוב. הוא עולה קצת לגדולה, התורה אומרת "הכסף יעוור עיני חכמים". בן אדם שנמצא שם במשרדים הוא יכול ליפול בקלי-קלות, להחליק מהיהדות.

היה צדיק אחד גדול קדוש ונורא שמו, קראו לו ר' רפאל עבו. הוא היה דיין בבית הדין של תל אביב. יום אחד הוא נכנס לדין ושני אנשים באו לפניו לדין, והוא ראה שהבן אדם הנידון שעומד בפניו הוא חייב אבל הלב שלו לא נמשך להגיד לו את מה שהוא צריך. ר' רפאל עבו אמר: ריבוננו של עולם, **#מלפניך משפטי יצא**- הקב"ה נתן לו מחשבה שייצא החוצה. הוא יוצא מחוץ לדין, הוא ממשש בכיס ורואה מעטפה שכתוב עליה "לרפאל עבו". הוא פותח את המעטפה ורואה פתק של אותו נידון, פתק של חנפנות, ששיחד אותו בכסף ושם לו שיטה את המשפט לכיוון שלו.

איזה שמחה הייתה לר' רפאל עבו!

וכתוב בתורה: **#לא תטה משפט ולא תקח שוחד כי השוחד יעוור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים**. לקח ר' רפאל עבו את המעטפה הזו, איך שהיא עם הכסף צרור בתוכה, קרא לשמש בית הדין והעביר לו את זה בלי שיתבייש הנידון, ונכנס ופסק את הדין.

זה רק דברים קטנים. רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אומר: איפה שיש רשות ומנהיגות קשה מאוד להגיע לרחמנות. הרשות זה אנשים נהנים- אתם ואנחנו פה לא בשביל שבן אדם יקבל הוראה "אתה צריך להתחזק באמונה". רבינו אומר: להאמין פירושו- לחפש את עצמו ולחזק את עצמו באמונה. אנחנו פה בשביל שאנחנו נחזיק ביחד, אבל כשאתה תתפרש וזה יילך וכל אחד יילך למצבו- רבינו אומר: תחזק את עצמך באמונה. אתה רוצה להתקרב להיות חסיד ברסלב? תאמץ לעצמך דברים קטנים אבל שיהיה להם קיום.

אם למשל אימצת לעצמך מקווה- **#חק נתן ולא יעבור**. אני לא מפסיד מקווה! כי רבינו אומר שיש אנשים שרוצים להשתחרר מטומאה כזו וכזו, אז הולכים לרב ומבקשים שיעשה לו כך וכך. רבינו אומר: מי שרגיל בטבילת מקווה הוא נחלץ מכל הטומאות בבת אחת. תיקון הכללי- הופך את הטומאות לטהרה. כל פעם שמזדמן לו להגיד תיקון הכללי עשרה מיני נגינה, יכניס לעצמו בחשיבה אמונת חכמים, חבריה טהורים זה יקל מעליכם ומעלינו הרבה את צער הגלות.

רבינו אמר בתורה ח' לא להראות לבן אדם כמה רע, כי יש כוח בדיבור. אם אתם ואנחנו חלילה וחס בן אדם ישמע את המצבים שיש בחוץ, גם יירפו ידיו מן המלאכה. הוא יגיד- מה, כזה מצב? מותק, יש היום ב"ה עדרים-עדרים של אמונה. אנשים שרוצים להתקרב לתהלים, לאמונה, לתפילה, להכרת הטוב, לשירה, לזמרה, לחינגין, להילולין, להלל את הקב"ה- כי זה יאה לעם ישראל "הללוהו בנבל וכינור הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועוגב".

מה פירוש שאדם יהיה שמח? אנחנו צריכים לשמוח עם הקיום של האמונה שלנו, כי הקב"ה נתן לנו מה שהוא לא נתן לאומות חרבות. הוא לא נתן להם את הכוח של האמונה- **#זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל**. למה? כי אתה ואני יש לנו חלק שנקרא נשמה שזה חלק רוחני, שאתה חייב להעניק לנשמה כמו לגוף באכילה ושתיה. באכילה ושתיה לא צריך לעורר את הבן אדם

ולהסביר לו- 'תשמע, אחי היקר, כדאי לך אם אתה רעב אני מתחנן אליך תלך למסעדת צנעני ותאכל, אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה'. זה לא צריך להגיד לבן אדם. למה? את זה הקב"ה טבע בטבע הברואים מתינוק בן יומו שיודע כבר שהוא רעב, הוא פועה ואמא לוקחת אותו ומאכילה אותו. אבל דברים של אמונה- רבינו אומר: אתה צריך לחזק את עצמך. אם החלטת בס"ד שהמקום בשביל שאתה תקבל ישועה זה מאיזה מקום שרוח טובה יש לך- לך לשם.

פעם אחת הייתי בים בשעה אחת בלילה, ואני אוהב ללכת למקומות ששמה יש שקט גמור. לקחתי כסא, פתאום שני בחורים באו- אנחנו יכולים להפריע לך?

כן, אתם לא מפריעים לי.

התחילו לדבר איתי- אם אתה תראה אותם אין להם שום דבר של יהודים: לא ציצית, לא פאות. ריבונו של עולם, עשר דקות דיברו איתי- מאיפה יש לכם קשרים כאלה של אמונה?! "מה אנחנו יכולים לעשות בשביל להתקרב לקב"ה? עכשיו אנחנו באים ממקום של בילוי. מה אנחנו כן יכולים לעשות בשביל להתקרב לה'?"

אמרתי לו: תשמע, מה לעשות בשביל להתקרב לה' זה אף אחד לא יכול להגיד. אני אגיד לך מה רבינו הקדוש אומר: אם אדם יחפש את עצמו ויחזק את עצמו באמונה- מה פירוש אמונה? אני מאמין באמונה שלמה שהקב"ה יכול ליתן לי כוח להתעטף בציצית. באמונה שלמה אני מאמין שהקב"ה יכול ליתן לי כוח חשק של קדושה ללמוד. זה אמונה!

דיברתי איתם ככה עשר דקות, ומתוך זה הקב"ה נתן לי חשיבה כזאת של שתיים-שלוש דקות, והבנתי שכולם, בלב כל יהודי תמיד יש את החיפוש. אנשים רוצים את העצה של אמת, כי כשבן אדם מקבל עצה של אמת הוא יכול אמנם בפרק זמן קצר- זה לא יעזור, אבל רבינו אומר לעשות דבר קטן- ולהמתין.

פעם אחת אני בס"ד הייתי בקבר של צדיק בערב שבת בלילה, בשעה שתיים בלילה, עוצר רכב ופתאום שני צעירים יוצאים ממנו. אני בדיוק שמתי את הראש בשביל לישן, אחד מהם אומר לי: אני יכול לשבת לדבר איתך? אחד נכנס פנימה, הוציא כיפה מהרכב! נכנס לחוני המעגל, ואני שומע אותו בתיקון הכללי. אמרתי: ריבונו של עולם, מה יש לו? והוא אומר תיקון הכללי עשר דקות, רבע שעה.

החבר שלו אומר לי: אני והחבר הזה עשינו מעגל בכל העולם לחפש את האמת. היינו בהודו, בתאילנד, בחאילנד... ואיפה שלא היינו נתקענו במבוי סתום. ראיתי שהוא מדבר למחצה, לשליש ולרביע, אמרתי לו: תיפתח, תדבר פתוח, לא ברמזים. הוא אומר לי: העבודות זרות הכי גדולות הגענו לשמה. ואני רוצה להגיד לך דבר שנפגשתי עם ספרי רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב, שאומר- אם יאמר לך אדם היכן אלוקיך? תאמר לו בכרך גדול שבארס- במקומות של העבודה זרה שם נמצאת האמונה. אמר לי- אני חשתי את זה, בגלל זה אני מחובר לרבינו.

והוא הגיע ברכב בערב שבת!

אני התפלאתי איך יוצאים לו דיבורים של אמונה. אמר לי: אני והחבר הזה עשינו מעגל סביב כל העולם וחיפשנו אמת- ולא תחשוב שהלכנו לתשוקות גשמיות- הלכנו לחפש אמונה, אם יש הקב"ה בעולם אנחנו רוצים להתחבר אליו. ואחרי כל מה שחיפשנו, מה מצאנו? מתנה הכי טובה. הוא אומר לי את זה בערב שבת- המתנה הכי טובה שקבענו יום בס"ד ללכת לקברי צדיקים כי זה המקום הכי מהנה אותנו ומקרב אותנו להשגחה פרטית.

אני נחרדתי לשמוע את זה, איזה שמחה נהיה לי!

לא אמרתי להם כלום- לא על הרכב, לא על שום דבר. אמר לי: אני והחבר שלי כשאנחנו באים לקברי צדיקים אנחנו נכנסים בפנים ואומרים תיקון הכללי, ואנחנו מדברים עם ה' יתברך. כשהוא יצא התחלתי לדבר עם השני, כשהראשון יצא דיברתי עם שניהם. הם אמרו לי: תדע לך שאנחנו חיפשנו הרבה דברים, אבל רוח של אמונה לא מצאנו- רק כשהתקרבונו לספרי רבינו.

אמרו לי שבת שלום, ונסעו...

אמרתי: ריבוננו של עולם, האנשים האלו יתקנו אולי שלישי או מחצה של עולם. למה? כי הקב"ה לא יעסיק אותם עכשיו בעניין של קיום מצוות; אם הוא יתחבר לאמונה אתה תראה שלאט-לאט הוא יעזוב את הרכב. אתם יודעים מה נהיה לי מהאנשים האלה? אחרי שלושה חודשים הם באו לאותו מקום, ואני רואה אותם כבר עם כיפה לבנה וקצת זקן, אמר לי: אתה זוכר אותי? אמרתי לו: בטח, פה דיברת איתי. אמר לי: אני רוצה עכשיו לבשר לך שהאמונה שאני דיברתי איתך זה לא רק אמונה בפה, כבר נכנס לי אמונה במעשה- אני כבר מניח תפילין, אני כבר שומר שבת, אני כבר בתוך האמונה.

אתה יודע איזה שמחה זה נתן לי? אם זה היה בן אדם אחר היה אומר לו: מה אתה נוסע בשבת, אני לא מדבר איתך.

אתה לא יכול להבין שיש יהודים בחוץ שהם לא מנסים חלילה וחס להכעיס את ריבונם בזה שהם לא מקיימים מצוות, כי אם יאירו להם ויגידו להם- מה אתה רוצה עכשיו, לקיים מצוות? יהיה לך עוד הרבה זמן לקיים מצוות. קודם כל תחזק את עצמך באמונה שיש הקב"ה ויש אבא בשמיים שהוא יכול ליתן לך ע"י האמונה שתאמין בו- פתאום רוח טובה, ואתה מאלו תקבל עליך.

אדם שמתקרב ב**#יראתך כסלתך#** הוא יזנח את זה. אבל אחרי כל תיקון כללי שהוא אומר- הקב"ה אני מודה לך שלפחות עשר דקות הרמתי את הלב שלי אליך: **#בזמן שישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדים ליבם לאביהם שבשמיים מיד נגאלים#**. אם בן אדם זכה בס"ד ומזה ומזה יש לו רווחא דמילתא- יש לו גם קיום של תורה וגם קיום מצוות- ובתוך אמונה.

לכן קודם כל בס"ד יש הרבה אנשים שהם מנסים ליזום אצל השני פעולה לקרב אותו. אנחנו את זה פה, בס"ד, לא עושים. אומר רבינו הקדוש כלל: אם אתה תחזק את עצמך ותחפש את עצמך באמונה אתה תראה שכל קיום המצוות, כל מצווה שאתה תקיים, קודם כל אתה לא תפעיל עליה שכל הגיוני כי זה גזירת המקום ב"ה.

אתם יודעים איפה המצבים האלה נמצאים? אנחנו בס"ד צריכים מאוד להתחזק בעניין האמונה. אבל היהודים התמימים והפשוטים שבאו מחוצה לארץ והיה להם דיבור בינם לבין המקום ב"ה

בהדלקת נרות- כל מה שהם רצו הם ביקשו מה' יתברך, הם היו פחות רחוקים, לא מכונסים לדברים של ממשלה ולא דברים שנתנו לאף אחד. הם גידלו ילדים, הם חיו ברוח היהדות. רבינו אומר: יש מדינת קירא בחוצה לארץ- זה לא האירופאים, אלא המגזרים השניים. רבינו עשה להם מופתים גדולים. למה? כי היה להם אמונת חכמים. גם עכשיו אנחנו צריכים לחזק את זה, לאמץ את זה.

אם אתה שומע בס"ד שהתבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל- אל תגיד אני רוצה לבחון את זה, כי אם אתה תבחן את זה- **#בחנוני גם ראו פעלי ארבעים שנה אקוט בדור ואומר עם תועי ללב הם והם לא ידעו דרכי אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל מעחתי#**- את הקב"ה לא בוחנים כי אני יהודי! אני מבקש מה' דרך תהלים כי אני יהודי! אני הולך לים כי אני מבין שהקב"ה נמצא בכל מקום!

אתמול מישהו בא וחיבק אותי, אמר לי: אתה זוכר אותי? אמרתי לו: תזכיר לי. אומר לי: אני הייתי אתכם לפני שנתיים באומן. אחד עשרה שנה הוא ואשתו טיפלו טיפולים הכי גדולים. אמר לי: עליתי לתורה ושמעתם עליי יד ובירכתם אותי. אני באתי בשמחה, למי לא התקשרתי בשביל למצוא איפה אתם נמצאים. אתה יודע למה באתי? הכרת הטוב. השבוע הכנסתי את הילד שלי לבריתו של אברהם אבינו. הוא אומר לי: במוח שלי זה חרוט הברכה הלבבית שבירכתם אותי.

אם יהודי יש לו חיבור ואהבה לשני שיהיה לו איזה דבר טוב- הקב"ה יתן לך. למה? בגלל שעשר מתחברים ומסכימים שיהיה לך טוב. עשר אנשים מסכימים שיהיה לך טוב- אתה תקבל את זה. למה? "ואהבת לערך כמוך אני ה'". יש כל מיני דברים שבני אדם הם יקנו אותם בלי אמונה- אין לזה קיום. אבל אם בן אדם יגיד עשר דקות בס"ד יתקרב לעניין של רבינו הקדוש, רבע שעה, זה יהיה אצלי אומץ לקיים את זה- **#חוק נתן ולא יעבור#**. כל דבר אתה תחבר קודם כל את עצמך **#תחת אהבתי ישטוני ואני תפילה#**- אתה תראה שלא יהיה לחץ בחיים, פחות עצבות, פחות מרה שחורה, פחות דאגות. עשר דקות אני מקדיש **#חלא הוא אביך קנך הוא עשך ויכוננך#**. אני מבקש את מה שאין ביכולתי לקבל מהקב"ה, וזה עיקר יהדותנו ושמחתנו ותקוותנו לעד ולעולמי עולמים.

רבינו אמר שאם נזכה להשיח באמונה הרבה מצבים יתייפו בדור וישתנו המצבים שלהם- "לא ברעש לא באש לא ברוח בקול דממה דקה". כי רעש לא יוצא מזה כלום. מאיפה אנחנו יודעים שלא יוצא מרעש כלום? אמר הקב"ה לכנסת ישראל: בניי, תלמדו ממני- לוחות ראשונות נתתי ברעש, כל העולם כולו זעק, שור לא געה וציפור לא צייץ ומלאכים עמדו במשמרותם- **#ירד ה' על הר סיני וחר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו ה' ויעל עשן כעשן הכבשן#**- וכל העולם כולו **#ה' למבול ישב#**- ונתן תורה **#בקולות וברקים עליהם חופעת#**. אחרי ארבעים יום בגלל שזה ניתן ברעש יצא מזה נורא ואיום- **#קום עשה לנו אלהים כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו#**.

אמר ר' נתן בליקוטי הלכות: יהושע בן נון תלה עיניו למרום ארבעים יום עד שירד משה רבינו מהר סיני. אמר ר' נתן- בגלות כזאת, אם אתם ואנחנו לא נתחבר להאמין בכל מיני מנהיגויות שאין להם עיקרים באמונה, ונתלה את עינינו לאבינו שבשמיים לקבל את המנהיגות של הצדיקי אמת,

לבקש את זה ע"י תהלים, ע"י אמונה- בסוף יגישו לכם ולנו את מה שנקרא דעת. שאתה תראה שכמה יש עניין ליהודי שיש לו מצבים של קשיים אבל הוא שובר אותם ע"י אמונה. זה כל יהודי צריך לשאוף לבקש את זה מהקב"ה. אבל לוחות שניות ניתנו השכם בבוקר: **#עלית בבוקר אל הר סיני וניצבת לי שם על ראש ההר ואיש לא יעלה עמך#**- הכל בשקט, וזה החזיק כל החיים.

אם אתה ואני שיושבים פה, נשמות טהורות, אדם שרוצה קיום באמונה- לא ברעש. אתה נכנס לבית יש דבר שהוא היפך ממך- אל תיזום דברים בכוח. אם אתה התקרבת ליהדות, לרוח של אמונה, אל תיכנס לבית ותרצה להנהיג אותו בכוח. זה לא פועל. אמונה זה להתפלל- נכנסת לבית, האשה לא מאיר לה כעת שהיא רוצה להתחבר איתך לכוח של אמונה? תתפלל עליה חודש- חודשיים, שנה-שנתיים. אחד אמר לי פעם ששמונה שנים היה הולך לציונים של צדיקים. הוא לעולם לא אמר לאשתו תשימי כיסוי ראש. אחרי שמונה שנים- יתעלה ויתברך שמו לעד- חזר לבית הוא רואה את אשתו עם כיסוי ראש. יום אחד! היום הוא אומר "תהילות לאל עליון גואלם".

בן אדם לא יזום בכוח- אם הוא יזום בכוח אין לזה קיום. אבל אם בן אדם יש לו אמונה בקב"ה ואני מאמין בתפילה שלי, ואני מאמין בדמעה שלי, ואני מאמין בה' יתברך... פעם אחת מישהו אמר לי בשידור ברדיו: אני רוצה לעלות לשידור לחזק את עם ישראל. אמרתי לו- בבקשה, תחזק גם אותי. אמר לי: אתה לא רואה אותי, אבל אני רוצה לתאר לך איך אני נראה. אני בעל בשר- הכוונה שמן, בריא, יותר ממאה קילו, בגיל ארבעים. הייתי מסתובב עם פנקס של שדכניות- אין שדכנית בעולם שאני לא מכיר אותה, וגם כמה כסף הם לוקחים. והלכתי באמונה! שילמתי לכל שדכנית מההתחלה. אני נכנס, שמים צלחת של עוגות, הייתי מברך מזונות המשודכת הייתה רואה אותי- שום שידוך לא נתפס.

בא חבר שלי מהשכונה והציע לי לבוא לציון הקדוש והנורא של רבינו ר' נחמן מברסלב. הוא הלך לציון רבינו הקדוש- תיקון הכללי- זהו! קודם כל ביערתי את כל הפנקס של השידוכים. יום אחד ניגשתי לשדה והבכיה הזאת לעולם לא תישכח ממני: בכיתי לפני הקב"ה בכיה כזאת, **#מעפר תישח אמרתך#**- ונפלתי על העפר. אמרתי: ריבוננו של עולם, העפר יש לו קיום, הוא מצמיח יבול, מצמיח עשבים- תראו איזה תפילה! למה יש לו כוח? כי נתת לעפר להוציא עשב מן השדה. ריבוננו של עולם, תזמן לי את האשה.

התפלל לקב"ה, בכה. אומר לי: הקב"ה זימן לי אישה מחצית משנות חיי- בת עשרים וחמש. יש לי כבר שלושה ילדים. והכרת הטוב שלי ביני לבין הקב"ה- המקום של ההתבודדות שלי כל החיים עד הרגע הזה שהוא דיבר איתי- זה באותו מקום שהתפללתי בו בצורה כזאת. אני הולך כל יום לשם, ואני קובע לעצמי תפילה. אל תחשוב רק את האשה, גם את הילדים הבאתי בתפילה.

זה מה שרבינו אומר: כשאתה צריך איזה משהו אל תפעל ביוזמה, תתפלל! אם הקב"ה יתן לך זה יהיה קיום לעד ולעולמי עולמים. אתה רוצה לקנות כל דבר, יש לך כסף, הקב"ה יברך אותך שלא תחסר הפרוטה מהכיס שלך. אבל אתה קונה איזה דבר? תקדיש אותו קודם כל לה'. קנית רכב? "ריבוננו של עולם, ברכב הזה אני אזכה לשמש בו יהודים, אני אכניס ברכב הזה בעז"ה תיקון הכללי כל יהודי שאקח בדרך". **#כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא#**.

אז זה לא רכב, זה הגנה! זו שמירה! למה? כי יהודי צריך שיהיה אכפת לו מהשני שגם לשני יהיה טוב. ר' נחמן מברסלב אומר: זה עיקרי ושורשי אמונתנו. אחרי זה אתה לא תצטרך לחפש מי יחזק אותך, כי רבינו אומר- **#צריך כל אחד לחפש את עצמו ולחזק את עצמו באמונה#**. אם יהודי יהיה לו חיזוק באמונה אז לא תהיה בעיה לקיים כל דבר שהקב"ה ציווה אותנו. רק תיקחו לכם את זה כלל וגם לנו, ולכל אלו שבעז"ה יתברך חפצים בו. **#תפסת מועט תפסת#**- לא ללכת על גדול, רק על קצת. למה הקב"ה נתן לנו בס"ד חמש דקות, עשר דקות? כי אני יודע שאם בן אדם יהיה לו עשר דקות או אפילו חמש דקות, זה יילך ויגדל ויילך ויגדל. אתה תראה כמה זה יתן לך ישוב הדעת. זו לא הבטחה- אנחנו לא מבטיחים- רבינו אומר: זה עיקר היהדות שכן אדם יתקרב לקב"ה מתוך תפילה, מתוך אמונה. אתה תראה שאתה תפתח ספר.

מעשה היה עם ר' נתן שבא לארץ ישראל הוא עבר דרך נמל אודסה. שם הוא נכנס לאיזה מקום והיה איזה חבר נעורים שלו שלמד איתו בחברות אצל ר' לוי יצחק מברדיטשוב. כשראה אותו החבר הלמדן אמר לר' נתן: שמעתי עליכם שנהייתם חסיד. האם יש לכם עוד עסק בלימוד? ר' נתן לא היה דרכו להראות את מה שהוא יודע ללמוד, אמר לו- תגיד לי מה אתה רוצה שאני אוכל לבאר לך. נתן לו טורי זהב- הוא היה אחד מהמעמיקים בלימוד ההלכה. אמר ר' נתן: יש לך מקום שאני אהיה בישוב הדעת חמש דקות? הכניס אותו לאיזה חדר.

נתן את עיניו הקדושות ר' נתן בטורי זהב, והוציא מאמר נורא ואיום. אמר לו אותו אחד- בן נעורים שלמד איתו באותו מקום: אם היה לי זהב הייתי הולך עכשיו לצורך וכותב את הפירוש הזה שכתבת על הטורי זהב ומעטר אותו. איך זכית לזה? אמר לו: אני מקורב לרבינו הקדוש, אני תלמידו של ר' נחמן מברסלב. הוא ביאר **#שיקוי בבכי מסכתי#**- אם אני לא מבין משהו אני בוכה שתי דקות. השלוש דקות היתרות שיש לי זה כבר בעל המאמר נחבק בי ומלמד אותי את מה שהוא דיבר.

לפעמים יש הרבה אנשים שלא הבינו בתהלים דברים. אל תקראו מפרשים, תמשיכו לקרוא תהלים! עד שהנשמה שלכם תזדכך ותתעלה בשורשה ואתה תבין את כל התהלים. אתה תגיד: ריבונו של עולם, אני בטוח שדוד המלך התכוון רק עליי. והשני יגיד- הוא התכוון רק עליי. למה? אל תתפלאו. כי דוד המלך היה רגל רביעית למרכבה- "נשבע ה' לדוד". תראה לי יהודי מכל עמנו בית ישראל שנחלצנו מכל הצרות בכל הגלויות בלא ספר תהלים.

במלחמה של הסקאדים היו הולכים לציון של רשב"י והטילים היו חגים מעליהם. אם יש מקום בטוח שאנחנו נמצאים בו זה בציון רשב"י. היינו אומרים את התיקון הכללי עד שהקב"ה סידר הכל. מה מנסים להפחיד אותנו אומות העולם? **#היה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צוארך#**- מנסים לאיים עלינו: הנה הפרסי הזה מאיים, הטורקים מאיימים, ומה מנסים לקחת לנו? את האומנות שלנו, את התהלים, את התפילה.

#מרדכי בן יאיר בן קיש איש ימיני#- מאה עשרים ושבע מדינות קרסו תחתיו. מרדכי עשה פעולה אחת- הוא לא רב עם המן: **#מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה#**- אם זה נוגד את היהדות ואת האמונה אני לא עושה את זה. מרדכי הצליח להכניע את המן **#את עשרת בני המן תלו#**,

#ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר#. ללמד אתכם בס"ד חבר'ה טהורים- כשבן אדם רוצה לפעול פעולת צדיק לחיים אף פעם אל תשתמש בשכל ליוזמה. "אני יוזם את זה, אני יזמתי את זה"- אתה לא יזמת כלום!

פעם בזמן הגאון מוילנא היה שידוך. אבל השידוך הזה היה לו קלקול ראות- הפסיק מאור עיניו ה' ירחם, ובאה איזה בת טובים לשאול את הגאון מוילנא אם להתחתן עם האדם הזה שכהו עיניו מראות. אמר לה הגאון מוילנא: אם את שואלת סימן שאת רוצה להתחתן איתו. תתחתני ואני מבטיח לך שממנו יצא לך ילודה קדושה, כי את תתחתני איתו לשם שמיים.

בחתונה כשנכנסה הכלה והיה צריך לתת לה את הטבעת, אנשים שלא רואים הולכים בכוח המישוש- הגאון מוילנא אמר: אל תיתנו את הטבעת, תגישו לי את הטבעת. הגישו לו את הטבעת, והגאון מוילנא הזקיף עיניו לשמיים ואמר: ריבוננו של עולם, אמרו חכמים אסור לאדם לישא אישה קודם שיראנה. והיהודי הזה דבוק באמונה- פקח את עיני הנער ויראה! נפקחו עיניו, ואיזו שמחה הייתה, יתעלה ויתברך שמו לעד! בדיבור ובתפילה אפשר לפעול הכל.

אתם ואנחנו וכל היושבים פה בס"ד, להגיד לך איזה כיוון ואיזה דרך- רבינו אמר לא. אבל לגלות את סימני הדרך שמקובל לנו איש מפי איש עד רבינו הקדוש זה תיקון הכללי, זה טבילה במקווה, כשיש לך איזה דבר תערב צדיקים- תדליק נר, רשב"י ור' מאיר, לבקש. אתה רוצה לשמור שבת, יש לך השתוקקות- אל תגיד ביוזמה אני אשמור שבת, תתפלל לפני השבת: אתה יודע ריבוננו של עולם, לא התכוונתי להכעיס אותך בשבתות שעברו עליי. אני מבקש ממך אבא שבשמיים- תתן לי שהשבת הזאת שתבוא תהיה לי השמחה והאמונה לשמור אותה.

אותו דבר בתפילין. כל דבר שאתה רוצה- לא ביוזמה, רק בתפילה. אם תתפלל יהיה לזה קיום ואפילו שיהיה לך קשה לקיים את זה. הקב"ה יזה עליכם רוח טהרה ממרום, שנוכה לקיים כל מה שאמרנו, אמן.

הנעזר בלילה

ר) חנינא בן חכניאי אומר הנעזר בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה ליבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו כי יש אפיקורסים שאומרים שהעולם הוא מחויב המציאות. מה פירוש מחויב המציאות? זאת אומרת היה עולם. אין דרכו של רבינו לדבר מה חשבו אפיקורסים, אבל בגלל שהסוף מעשה במחשבה תחילה שהוא מביא אותך לעניין של התבודדות בתורה הזאת.

מה זה מחויב המציאות? היה עולם. אנחנו מאמינים שהעולם הוא אפשרי המציאות. מה פירוש אפשרי המציאות? לא היה עולם, בגלל שהקב"ה חייב את מציאות העולם כמו שבכל יום כל יהודי מאמין אומר: ברוך שאמר והיה העולם. בעשרה מאמרות נברא העולם- והלא במאמר אחד יכול לחבראו@ אלא ליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימים את העולם בעשרה מאמרות. זאת אומרת זה תחילת האמונה.

רבינו הקדוש אומר כי היה באפשרותו להצילם ולבראם או שלא לבראם. והדבר פשוט- יש לפניך דבר גשמי, הדבר הגשמי אתה יכול לשחק איתו איך שאתה רוצה. למשל- כוס, אתה יכול להשתמש בו להרבה דברים. אתה יכול להשתמש בכוס לשים מלח, אתה יכול לשים יין, ואתה יכול לשים בו זיתים. אבל השימוש של כוס מהו? שתיה.

העולם הוא היה אפשרי המציאות, #אבל ברצות הקב"ה תיכף כשרצה להאציל נשמות ישראל אז תיכף היה כל העולם בבחינת מחויב המציאות, כי מאחר שטאצלו נשמות ישראל אזי כביכול הוא מחויב להמציא העולם כי על מנת בן האציל נשמתם של כל העולמות יבראו בשבילם והם ימשלו בכל- והבן היטב#.

#אך לזכות לזה להיכלל בשרשו#. ר' נחמן אומר שצריך להיכלל בשורש בשביל שתבין- יהודי יש לו תכלית בעולם הזה. בגלל שיהודי נאצל והוא נעשה נשמה וגוף חייב שיהיה מחובר לתכלית, לשורש. כי כשבן אדם מתנתק מהשורש מאוד קשה להסביר לבן אדם מושגים של יהדות, כי כל הזמן הלא-טוב קופץ עליו. כשבן אדם מחובר לשורש השורשים של צדיקים אמיתיים והוא חוזר לשורשים, הוא מתקשר לשורש, אז קל לו להבין.

ר' נחמן אמר: קשה לי מאוד מאוד להסביר דברים, אפילו דברים של חקירה- לא מסבירים. שאלו אותו: למה רבינו כתב בתורה כ"א ותורה נ"ב כך וכך? אמר להם- זה לא חקירה, זה רק בשביל להגיע למכוון שזה התבודדות, בשביל שבן אדם יידע מה זה להתחבר לשורש, כי זה מאוד קשה כשמנסים להסביר לבן אדם אפילו בדרך חקירה.

פעם הגיע מישהו לרבינו, והוא ביקש ממנו שיסביר לו פשט של חז"ל הקדושים שאמרו: קשה רימה בבשר חמת כמחט בבשר החי. רבינו היה מאוד מתחשב בצערם של אנשים שלא הגיעו לאמונה, והוא ניסה להסביר לו את זה. ר' נתן היה נוכח באותו מעשה, ור' נתן בְּכֹפֹת ליבו הרים את הלב והפה שלו ליד רבינו ואמר: אני מאמין באמונה שלמה במאמר חכמינו ז"ל שקשה רימה בבשר חמת כמחט בבשר החי. אמר לו ר' נחמן מברסלב: הוא שלל אותי מלהסביר לך. שמעת? הוא ענה לך תשובה יותר טובה משאני אסביר לך כל הפירושים שבעולם- תפסוק בפה ותגיד שאני מאמין! אני מאמין באמונה שלמה בשלוש עשרה עיקרים של התורה הקדושה שהקב"ה מצוי

ומשגיח. אם אתה תגיד שהקב"ה מצוי ומשגיח לא יירד לך עמוד של ענן או עמוד של אש, אבל אתה זכית להיות אמונה, זכית להאמין באלוה ברוך הוא. אם יש לך דבר ואתה הקדמת ונתת בפה שלך ואמרת "גם זו לטובה", ריבונו של עולם אני מאמין באמונה שלמה שכעת אין לי שכל להבין מה עובר עליי, אבל אני מאמין באמונה שלמה שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד. אולי באותו רגע יקפוץ לך שכל-למה ככה ולמה ככה. זה מתוך קרירות המחשבה של האדם, אבל יעבור יום-יומיים או שעה-שעתיים והקב"ה יראה שאתה האמת בו, יתן לך להבין למפרע מה שלא הבנת לפני זה.

אצל יעקב אבינו נאמר: **#יקומו כל בניו ובנותיו לנחמו וימאן להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה ויבך אותו אביו#**. הוא האמין באמונה שלמה בסיבה של זה, אבל הוא בכה, וכשהוא נצטער במשך עשרים ושתיים שנה הוא לא הבין מה הקב"ה הולך לעשות עם יוסף. הוא הולך לתקן את כל העולם עם יוסף, כל גאולת עולם-ראשונה, שניה ושלישית-תלויה ביוסף הצדיק. עד שרבינו בא וגילה תיקון הכללי, שזה סוד היסוד. איך שבן אדם יתקן את היסוד שבאחיזת השורש הרוחני למעלה בספירת היסוד שם כתוב "חקיק בשמא דיוסף".

דוד המלך זה מלכות, אהרן הכהן זה הוד, משה זה נצח, יעקב זה תפארת, יצחק זה גבורה, אברהם זה חסד. אבל יש עוד יותר מאברהם יצחק ויעקב-זה תלת גוונים דלעילא-שלוש בחינות נורא ואיום, כתר חכמה ובינה שזו הפעולה שתיקון הכללי עושה. הפעולה הזאת נכנסת בתוך המוח ועושה לך פורים-ונהפוך הוא-**אשר ישלטו היהודים המה בשונאים**. לי יש שונאים? מה פתאום, אין לי שום שונאים...

יש לך שונאים גדולים! יאושים זה שונאים הכי גדולים, להיות עצוב זה שונא הכי גדול, כשבן אדם לא מצליח לשמוח זה שונא, כשבן אדם רוצה להתפלל ויש מישהו מפריע לו-זה שונא. רבינו אומר כשאתה אומר תיקון הכללי זה לאט-לאט הופך את השנאה לאהבה. יש הרבה אנשים שהיום אי אפשר להסביר להם מה קורה בנפש, אבל כשאתה נותן להם תרופה-זה עוזר להם, זה ממש עוזר להם. פתאום אנשים מתחילים לחיות, לא משנה מאיזה מתחם הוא יבוא, מאיזה מקום הוא יבוא-הוא יאמין באמונה שלמה, הוא יתחבר לשורש.

כמו שרבינו אומר-אם הוא יתחבר לשורש אז אתה תראה שלבן אדם יהיה קל לקיים יהדות, פתאום הוא יאהב את ה'. מי הסביר לך שאתה צריך ככה להתפלל? כי אתה התחברת לשורש. אדם שלא מחובר לשורש אז הוא מתעסק בדברים שאין להם תכלית. בתים טובים זה יפה, כסף-יש לו משיכה, מכוניות יפות-יש להם משיכה. הקב"ה עשה את זה, אבל זה דברים שהם קלים למה?

איך אתה יודע דבר אם יש בו תכלית או אין בו תכלית? תראה מה הבן אדם לוקח בסוף. אם תראה שמוליכים מת לקבורה ומביאים מנופי אבי ולוקחים את כל הדירות שלו לתוך הקבר, ואם לוקחים את כל הכסף שהוא בשקים ועושים לו הלוויה כזאת טובה, ועושים קבר גדול גדול. מה זורקים שם? את כל הכסף. אף אחד לא עושה את זה. מה לוקחים? שום דבר. תכריכים, בלטות, מניחים אותו בפנים, עולים, מכסים אותו בחול.

אז כסף יש בזה תכלית? לא, עזבת את זה פה. מה כן הולך עם האדם? איפה התפללת לה', איפה נזדמן לך עבירה וברחת ממנה, איפה היה לך קשה ואמרת- אלוקים אני מאמין שאתה חי וקיים בעולם הזה ובעולם הבא. איפה כבשת את היצר הרע, איפה הלכת חצי שעה לשדה.

זה יילך עם האדם לאחר ימיו ושנותיו!

פה בעולם הזה לא נתנו רגש ליהודי שזה יילך איתך. **#ירבו עצמותם אחר מהרוז-#** **#אם אמר לך רע חטא ואלוף מוחל לך לא תאבה שמוע לו#**. יהודים צריכים להתיישב בישוב הדעת. אבל מה כן יש תכלית? אני דיברתי עם ה', אולי עכשיו אתה לא תראה את זה, נשמה טובה. אני קראתי תהלים ואני לא רואה את זה. אומר ר' נחמן: כן, אבל אם יפתחו קבר- **#ברוך אתה ה' מחיה המתים#** ויקימו אפילו צדיק. יגידו לו- ברוך ה', הגיע הזמן של תחית המתים. אתה יכול להתפלל תפילה. רבינו אומר- כמה זמן הוא היה מתפלל תפילת שמונה עשרה? רבינו אומר שהוא לא היה מפסיק להתפלל.

למה? כי כשבן אדם יוצא מן העולם יראו לו מה זה תפילה אחת, יראו לו מה זה סבל קטן שלא הרהרת אחרי ה'. אם הצטערת בכסף ונתת כסף לכבוד הצדיקים- תן לי פה אלף שקל, אלפיים שקל, במקום לתת את זה לאישה. חסר לי בכרטיס אלפיים שקל, יש לי רק אלף. בסדר, עוד תפילה. צריך להביא קצת הביתה- חמש מאות, ארבע מאות, מאה לבית- נותן את זה לכרטיס. מה שאנשים לא יכולים להשיג בתורה, ולא בדיונות, ולא ברבנות, ולא ברשות, ולא במכוניות יפות. רבינו אומר: רק בצעדים של אנשיי יבואו אליי לראש השנה- זה יתן להם יותר מכל הלימודים של כל הגדולים בדור שלא שתו ליבם את הצעדים לציון שלי. כל צעד, כל פסיעה.

אנחנו ב"ה בסדר, אבל ר' נתן אומר לרבינו: רבי, יש לי עוד דבר אחד לזכות. אצלנו עד שהעגלה אצלנו זזה, גם החול שהסוס הצטער גם את זה יעמידו על מאזני צדק אחרי שתיפטר מן העולם. אתה הולך לשדה, הצטערת. מה פירוש הצטערת? בום, גשם, אני לא מוותר עליך הקב"ה, אין לי שום חיות בלי שדה, אין לי שום חיות בלי התבודדות, אין לי חיים בלי תהלים, אין לי חיים בלי מקווה. **#ה' אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך#**. אני אוהב איפה שה' נמצא, **#אל תאסוף עם חטאים נפשי ואני בתומי אלך פדני וחנני#**- מי רוצה פדיון מה? אני, אני, אני.

#אני בתומי אלך#- אם תראה שאתה הולך בתמימות הקב"ה יעשה לך פדיון. **#ודעו מרדת שחת#**- מה זה פדיון? פתאום בן אדם מקבל חשק. נכנס הביתה, אומר קריאת שמע על המיטה. איזה חיות! יש לי חיות כשאני קורא קריאת שמע. אני לא רוצה לברך ברכת המזון בגלל שאני מפחד, בגלל שאני אוהב אותך הקב"ה. אני רוצה לברך עם הלב שלי, ליתן את הלב שלי לה'. אני לא רוצה לברך ברכה במהירות. יש לי זמן, אין לי פלאפון, אני הולך לפעול פעולה- אם אני חי היום או מת. מה גורם לך את זה? התפילה בבוקר.

דלג, אין זמן...

רבינו אומר: אם אתה תתחבר לשורש בבוקר, אז כל היום יהיה לך עידונים, כל היום יהיה לך שמחה. שמחה זה לא חייב שבן אדם יגיד לך שהוא שמח- **#לבי ובשרי ירננו אל אל חי#**. הלב שלך יהיה שמח, אתה תיכנס לרכב- שמחה. המחשבות משוחררות, אוכל בשמחה, **#ואכלתם אכול ושמוע וחללתם את שם ה' אלוקיכם#**. לא משנה מה תאכל- ארוחה דשנה ורעננה, או פרוסה עם

ריבה- תודה רבה הקב"ה, שסוף סוף יש לי חלק בכלל הבא להיטהר מסייעין לו, אני שמח הקב"ה שאני מברך אותך, שאתה מבריא אותי, שהבריאות שלי זה ע"י ברכה.

אתם יודעים כמה אנשים 'מרבוניים', מסכנים, רק עולים לרכב- ישר עצבות, אני שומע טרוניות. פעם ר' נתן אמר: מי שרוצה סגולה ששום חולי לא ידבק בו- **#עבדתם את ה' אלוקיכם#**. איפה העבודה הכי גדולה? **#עבדתם את ה' אלוקיכם וברוך את לחמך ואת מימך#**. אל תאכל סתם- **#אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנה#**. אם אתה בא לאכול ולא יהיה לך איזה דבר רוחני- מחילה ממעלת כולם, תמיד תשתדלו ה' עליכם יחיו- תמיד אוכל **#לך אכל בשמחה לחמך#**. כגון בן אדם קם מתפלל שחרית, תיקון הכללי, דף או חצי דף מליקוטי מוהר"ן- אפילו תאכל פרוסה עם חמאה- איזה כוח יהיה לך באותו יום! אתה תלך לעבודה בשמחה. למה אומרים חז"ל: פת של שחרית ממיתה כינה של בני מעיים, ומצילה משמונים ושבע מחלות. כל היום פניו מאירים כזהרי חמה- כך חז"ל אומרים- לא משנה מה יאכל.

אמא של אחד מבעלי התוספות היתה אומרת לו: אתה צריך לאכול טוב את הפירורים עם גרגירי חלב, והיתה אומרת לו- ארוחת צהריים אל תאכל, ארוחת ערב לא אכפת לי אם תאכל. אבל ארוחת בוקר- זה אני רוצה שתתן לי הבטחה שכל הזמן אתה תאכל. בעלי התוספות אומרים שבן אדם שרגיל בפת שחרית כל היום פניו מצהיבים- שמח.

לא טוב לשתות כוס קפה על רגל אחת, וסיגריה. לא! קוטג', קצת גבינה צהובה, תאכל ותתחזק ותקבל כוח. צהריים- אל תאכל, ערב- אל תאכל. אבל פת שחרית יש בה ברכה גדולה. למה? כי בבוקר בן אדם קל לו להתחבר לשורשים. כשבן אדם קם- אומר רבינו- ישר יתעסק בדברים של רוחניות. נטילת ידיים, ציצית- אז כל היום **#ירכב על כרוב ויעף וידא על כנפי רוח#**. מה פירוש **#ירכב על כרוב ויעף#**? ר' נתן אומר: כרוב אותיות 'ברוך', מלשון ברכה, כל היום תהיה לך ברכה.

תורה נ"ב יסודה ושורשה זה איך בן אדם מתחבר לשורש. כמו שיש כל מיני תקעים- יש תקעים כאלה ותקעים אחרים, וזה לא נכנס זה לא השורש שלו. יש לפעמים שאתה צריך לנגוע בשורש. הגיטרה יפה, הכינור יפה. אם אתה לא יודע למשוך בקשת- ייצא לך צרימות. בן אדם שיודע למשוך בקשת הוא שם את האצבעות במקומות הנכונים ויוצאים צלילים יפים. גיטרה זה כלי יפה- אתה תיקח גיטרה ותעשה סתם תצא רק פריטה. מתי יש צלילים יפים? כשלוחצים במקומות הנכונים.

רבינו אומר שכל תורה נ"ב זה ניסוב על איך להתחבר לשורש, לא לנגוע במקומות של פצע. אתה רוצה להגיד לי מה יש בדור הזה? כולם יודעים מה יש בדור הזה. ר' נחמן מברסלב היה רופא נפש, הוא ידע איפה לנגוע בדיוק. אם הוא אמר לנגוע בנקודות מסוימות- אפילו שאתה לא מרגיש, אבל אם אתה נוגע במקומות של פצע כאילו אתה רוצה לתקן, אבל בפנים הנפש שלך נכווית.

אבל אם אדם אומר- **#עשרה מיני נגינה ושמחה וחיות#**- תודה רבה הקב"ה שפתחת לי את העיניים בגיל עשרים, בגיל שלושים, יש תקווה לאחריתי. אתה מסתכל על האישה- לא להסתכל איפה שלא טוב, רק על הדברים החיוביים, הזכותיים שיש בה; על הילדים- רק על הצד של הזכות, אפילו שאתה רוצה שהילד שלך יהיה צדיק חסיד קדוש ונורא- גם הקב"ה רוצה את זה. מה צריך לעשות לילד? להדביק אותו לשורש. מי השורש שלו? האבא. אם האבא מחובר לשורש- אל תדאג

לילד, הוא גם מחובר לשורשים. אם האבא מנותק מהשורש- איך אתה רוצה לחבר את הילד לשורש? אתה התנתקת מהשורשים. השורשים זה הצדיקים. אתה תבוא למעלה- מה יש למעלה? הכל היכלות של צדיקים.

עולם הבא מאי אית ביה? אומרים חז"ל: **עולם הבא לית ביה לא אכילה ולא שתייה- לא קטאה לא שנה לא תחרות לא מחלוקת- לא פריה ולא רביה.** מה יש? צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. היות ורבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב קורא מראש כל הדורות- יש ראייה שהיא עד גבול מסוים; יש ראייה שהיא אינסופית. **#קורא מראש כל הדורות#.** יש הרבה דברים בליקוטי מוהר"ן שהם לא רוח הקודש, גם לא נבואה- יותר מנבואה ורוח הקודש. הנבואה זה לשעתה, ונבואה זה גם איך היא תתורגם למשך כל הדורות. רבינו נתן קודים של דעת איך להסתכל על הבריאה, איך להסתכל על עצמך, איך פשוט להתחבר לשורש. מכונה אם אתה תרצה להדליק אותה ואתה לא מדליק אותה לפי ההוראות- מה שתעשה היא לא תעבוד.

רכב הוא גדול. מה מפעיל את כל הרכב? מפתח כזה קטן. אתה לא צריך מכונאי. פעם מישהו אמר לי שהוא הוציא רישיון אחרי עשר תיאוריות ועשר טסטים. יש לי מכונית אופל קטנה כזאת, אבל עד שהשגתי את הרישיון- עשר תיאוריות ועשר טסטים! אמר לי: אין עץ בשדה שלא בכה איתי שאני אוציא רק תיאוריה. היום ב"ה הוא נוסע עם האוטו ממקום למקום.

אוטו, מטוס, חללית- מה מפעיל אותם? מפתח כזה קטן הוא עושה את כל הפעולה, צייק- סע. אם מישהו יבוא ויגיד לך: אני רוצה להסביר לך איך יורד השפע- פה הבוכנה, פה זה, פה זה.

"אח שלי, תן לי את המפתח, אני רוצה להכניס אותו, אני רוצה לנסוע..."

רבינו ידע שיש הרבה אנשים בדור הזה שהם יהיו חולי אהבה על הקב"ה, שלא יצטרכו להסביר להם אמונה. כי באחרית הימים **#תכתב זאת לזור אחרון ועם נברא יהלל י-ה#.** לכן ר' נחמן כתב בליקוטי מוהר"ן ישר עצות איך להתחבר לשורש, מפתח קטן. הוא לימד אותך איפה לשים את המפתח: אם תשים את המפתח בלימוד- אתה לא מחובר עדיין לשורש.

#בדרך יחידי במקום שאין שם בני אדם- ושם יילך ויתמדד ויפנה ליבו ודעתו מכל עסקי העולם הזה ויבטל הכל עד שיזכה לבחינת ביטול באמת#.

איך זוכים לביטול? ר' שמואל הורוביץ אומר: איך בן אדם יידע שהוא בגבול הביטול? אם יוצא לו הכרת הטוב ותודה, זה סימן שהגעת לשורש. אם פתאום אתה רואה הכרת הטוב, אתה מסתכל על עצמך כמו טייפ: בואינה אח שלי, זה שיר יפה, אתה יכול להחזיר את זה להתחלה?

בטח. צייק הוא לוחץ על כפתור וזה חוזר להתחלה.

אתה הולך לשדה אתה צריך ללחוץ, לחזור, ולהתחיל לאסוף את כל הנקודות הטובות: יש לי ציצית, יש לי תפילין, יש לי שמונה עשרה, יש לי ברכת המזון, יש לי אמונה, יש לי שיחה, נכנסתי לבית הייתי רגוע, התפללתי- תודה הקב"ה מלך מלכי המלכים. אתה לוקח רק את הנקודות

הטובות ומרים אותם. זה נקרא סוד הביטול, שיש לך הכרת הטוב ואז ממילא אתה מרים את כל השכינה, מקבל שמחה וחיות ודבר כזה לא צריך להסביר לכן אדם.

אם הלכת לים חמש דקות והגעת למצב של ביטול טוב, ואתה יכול לפעול בחמש דקות ביטול- שאר היום הקב"ה מלווה אותך ולא יעזוב אותך. לא אומרים כמה זמן, רבינו אומר- ראוי שיהיה לכן אדם שעה ביום. אבל עכשיו אם אתה בס"ד רוצה להיות חזק, גיבור, גדול, ולפעמים הצד הלא-טוב ישלול לך את העצה הזאת, בגלל שהוא יגיד לך: תשמע, אתה לא מסוגל לעשות שעה. אל תמנע את עצמך, **#כי לא ימנע טוב להולכים בתמים#**. אז תגיד- השעה שלי היום זה חמש דקות, עשר דקות, רבע שעה. הקב"ה, אני לא רוצה להישבע כי בתורה שלנו אסור להישבע. אם הייתי יכול לדבר איתך ריבונו של עולם במשך שעה לא הייתי מפסיד הארה כזאת, אבל במקום זה אני אשלים את זה עם קצת תיקון כללי, עם קצת תהלים. מה עשית? התבטלת עוד יותר ממה שהיית מדבר שעה, כי אמרת את הלב שלך לפני ה'.

חבריה, אל תשכחו את הדברים שזה עיקר ושורש ויסוד עצות רבינו- לדעת איך לעמוד ולהתקשר לחלק הרוחני שלך. כי כשבן אדם מתקשר לחלק הרוחני שלו רבינו אומר: זוכים לבטל את כל המידות. במקום שאתה תעבוד על שמירת עיניים, במקום שתעבוד על שמירת הברית ותיקח ספרי יראה- רבינו אומר שספרי יראה יכולים להפיל אותך כי אתה בעל תשובה. אתה יכול ללמוד ספרי יראה ולהיכנס מזה לעצבות ומרה שחורה.

ר' יצחק מטולטשין הילד של ר' נתן מברסלב היה לומד בספר "ראשית חכמה", אבל הוא אמר לר' נתן שכשהוא פותח ספר "ראשית חכמה" נכנס לו מרה שחורה מזה, כי בעל "ראשית חכמה" היה קדוש ונורא, תלמיד ר' משה קורדובירו, ודקדוקים רבים על כל דבר, על כל פרט. ר' נתן מברסלב כתב לו מכתב: אין כוונת המחבר אליהו די וידאש- צדיק, להביא אותך לזה. הוא רק רצה להבריך לך מה זה חטא.

אבל לנו יש ב"ה **#אומרה לאוקי בעודי#**- צריך ללכת לכיוון הימין, **#מטה כלפי חסד#**. למרות שאתה לא תרגיש הרבה התעוררות מזה, אבל יום אחד בגלל שהטענת את עצמך בטעינה לא להיות מבקר מדינה של עצמך, לחפש איפה יש בי דברים שעשיתי טוב, ויש בי כוח של יהדות. וכשאתה מספר את זה לפני ה' זה ממשיך אליך שמחה, וע"י שמחה רבינו אומר זוכים לתיקון הדעת, לשמירת הדעת, כי שמירת הברית זה דבר קטן ואפסי ליד שמירת הדעת. שמירת הדעת זה שהדעת של האדם שמורה, נצורה, אתה מושל על המחשבות, יש לך ממשלה על הזמן. אם אתה מחליט עכשיו ללכת לשעה התבודדות- לראש ממשלה זה כלום, אפילו נאום הוא לא יודע לעשות. אז איזה ראש ממשלה זה? הוא רוצה משהו- קבינט בטחוני. דוד המלך לא היה שואל אף אחד- רוצה לצאת למלחמה יוצא בחוץ, מתפלל לה'- **#ארזוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם#**.

#טוב אך אפים מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר#. שיהיה לך ממשלה לחצי שעה, זה יותר חשוב ממלך הכי גדול. מושל ברוחו- ממשלה לחצי שעה על הזמן, זה נקרא שבן אדם מתיישב בדעת. אני יודע שאני צריך ללכת עכשיו למקום כזה וכזה- **#נכחו תחנע על הים#**. קח את הרכב ותסע, מהזמן הזה אני לא יודע כלום, הכל בטל ומבוטל אצלי בעולם. אני יושב קורא את התיקון הכללי, שתיים דפים מליקוט מוהר"ן, שתיים דפים מליקוטי עצות, דף אחד מסיפורי מעשיות משנים קדמוניות,

נהנה, חיות, יש לי עוד זמן. תרים את השעון, כמה זמן עבר? שעתיים וחצי. איזה מצבור של כוח יש לך בנשמה!

כמובן שלא האדם השני יהיה המנתב שלך, אפילו אם בן אדם יהיה לו משא ומתן, ר' שמואל הורוביץ אומר- זכיתי להכיר יהודי צדיק קדוש ונורא קראו לו ר' יעקב חייט, אחד מהצדיקים הנסתרים, תלמידו של ר' אברהם בר נחמן. הוא היה חייט, הייתה לו מכונת תפירה. ומה היה מנהגו של אותו צדיק? היה לו ליקוטי מוהר"ן, הוציא לו את הכריכה והיה לוקח דפים מתוכו והיה יודע את ליקוטי מוהר"ן שגור על פה. כשהוא היה עובד היה אומר תורות מליקוטי מוהר"ן. אומר ר' שמואל הורוביץ: יום אחד הסתכלתי על המכונה שלו, מרוב שהיא הייתה שומעת כל הזמן ליקוטי מוהר"ן הייתי רק מסתכל על המכונה שלו הייתי נזכר בליקוטי מוהר"ן...

תבינו נשמות טובות! מה המעלה של יהודי? שזוכה להתחבר לשורש בדברים קטנים. בחלק של ההודאה צריך תמיד בן אדם לזכור ולהודות לקב"ה, שמרוב שיש נשמות כאלה מצוחצחות בדור הזה אסור לתת את המהלך השני. **#אני על משמתי אעמודה#** - לעשות אותה פעולה, רק להדביק את זה בשורש, ואז תראה פירות פלאי-פלאות. יבוא יהודי תכיר אותו או לא תכיר אותו- אתה תדבר איתו תורה כזו חיה, אתה תפגוש אותו אחרי שבוע הוא יגיד לך- הקב"ה יברך אותך בכל הברכות הישועות והתיקונים. למה? כי נתת לו עצות איך להתחבר לשורש, גילית לו סימני דרך.

אתה יכול לפגוש חבר עד שתיתן לו מוסר ותגער בו... תיקון הכללי זה לא קשה. קח דיסק. מה עושים עם זה? תיתן פרוטה לצדקה, ותשמע את הדיסק. רק את זה: כן, הלוואי ותעשה רק את זה. כי אנשים לא יודעים את הערך של עשרה מיני נגינה, זה מחבר אותך ישר לשורש, נותן לך את התנופה בדיוק. כמו חולה שאי אפשר לתת לו את התרופה כי עד שזה ישפיע הוא יהיה עוד יותר חולה, אז פותחים לו את הווריד ונותנים לו בתוך הוריד.

ר' נחמן מברסלב אומר שיש שס"ה תהלוכות גידים, והתיקון הכללי נכנס לתוך הנפש ולוקח את כל העגמת נפש וכל העצבות, כל המרה שחורה, הכל הופך להיות לשמחה!

לכן, חברים יקרים בס"ד, יש הרבה נפשות שהתקרבו לרבינו ויעבור עליהם תהליכים צרים ודקים שאסור להם להימלך בשום דבר. פשוט- יש לי את הכתובת. או לשבת בבית ולפתוח ליקוטי מוהר"ן, ולתת לתרופה להיכנס. כשהתרופה תיכנס אז אתה תרגיש מה זה יהודי. ישראל אודסר אומר: כשראיתי את ישראל קרדונר מברך על נטילת ידיים הבנתי שהוא לא מברך, הוא כלול- הוא עצמו הברכה! כשראיתי אותו מברך ברכת המזון הבנתי שהוא לא מברך, הסתכלתי עליו ואמרתי- זה ברכת המזון מהלך! כשראיתי אותו מתבודד, אמרתי- זה התבודדות בעצמו! למה?

כי כשבן אדם מתחבר לשורש הגוף אמנם קיים, אבל **#לבי במזרח ואנכי בסוף מערב#**. אני מחובר לשורשים. ר' שמואל הורוביץ אומר שצדיקים עד שהיו צריכים להיות עייל ונפיק, בקי ברצוא, בקי בשוב, רבינו אומר בתורה ו': כשאדם יש לו תשובה הקב"ה אומר- אל תעלה אליי ואל תרד, אני יורד אליך- **#ירד ה' בענן ויתייצב עמו שם#**. אתה הולך לשדה הקב"ה נותן לך ענני כבוד.

#יעבור ה' על פניו ויקרא# - איפה הקב"ה נמצא? על הפנים של משה רבינו. אתה הולך לדבר עם ה'- איפה משה רבינו? אני. לא רק אני, כל אחד רבינו אומר שהוא משה רבינו. מה זאת אומרת? **#בשעה שעלה משה למרום#** - מה זה שעה? בשעת ההתבודדות אתה מתקשר לשורש, בשעה

שאתה הולך לדבר עם ה' אתה עולה למרום. בדיוק אז אמרו מלאכי השרת- **#מה לילוד אשה בינינו**.

ר' נתן אומר בליקוטי הלכות: כשילוד אשה זוכה לביטול אז הוא יכול להיות בינינו אפילו להפעיל ולהרים את המלאכים איתו. מלאכים של ארץ ישראל- שפע, אמונה. לכן כל יהודי יש לו את הבחינה של משה רבינו. היום בס"ד יש הילולא של משה רבינו, הקב"ה גילגל ברחמי וחסדיו כדי שכן אדם יבין שהנתונים שרבינו השאיר בליקוטי מוהר"ן זה לא עבודה חזקה שמפרכת את הגוף, זה עבודה של פנימיות, רגש, עבודה של טהרה, אתה מתחבר לשורש- תיקון הכללי זה קטן. ליקוטי מוהר"ן אתה לא מבין מה אתה גורס, אבל התרופה הזאת מחברת אותך לשורש.

אתה צריך איזה משהו- אתה יושב, פתאום הכל עבר. למה? כי רבינו הכניס רפואות מה שאנחנו צריכים בדור הזה. כמו הדוגמא שאדם מכניס מפתח למקום הנכון- הוא יכול לנסוע. כשאתה מתחבר לשורש רבע שעה ביום אתה תראה איך אתה נוסע. כשיהודי שמח כמה זה טוב!

ר' נתן אומר בליקוטי הלכות: כמה קשה מאוד לתת עצה ליהודי איך להיות בשמחה, כי הוא לא מחובר לשורש. תגיד לו- תמחא כפים, הוא יגיד לך- אני כבד. כבד כמו בלוק, לא זו. אבל כשאדם מחובר לשורש הוא שמח, הוא רוקד כמו ילד קטן. הרי אני שנים על גבי שנים לומד, וזה מצליח לשמוח. למה?

אומר דוד המלך: לפני הקב"ה לא באים בבגדי מלכות. לה' יתברך **#דוד מפוז ומכרכר בכל עוז לפני ה'** - דוד הוציא את בגדי המלכות ולבש בגדי הדיוט, אז הקב"ה נתן לו לשמוח ולרקוד.

ה' יסלח לי- לפעמים אני שומע שכליים שמדברים על עסק, אני אומר לקב"ה: אני מודה לך. אני דן אותם לכף זכות- האינפלציה ככה, וכו'. ואנשים דתיים... איזה נפילות! זו אפיקורסות! איך הם מדברים? איפה יציאת מצרים? איפה כל התכניות? יש לנו תורה.

"לא, זה דבר ישן".

זה דבר ישן? אילו היית במצרים לא היית נגאל.

אומר רבינו: אתה רוצה לזכות שיהיה לך פרנסה טובה ושמחה? תתחבר לשורש, אפילו שזה רבע שעה. מה רבע שעה, אני אראה לך תלמידי חכמים שלומדים כל היום? זה לא שאתה יותר טוב מהם או שהם יותר טובים ממך; אתה מחובר לצדיקים אמיתיים.

ר' עקיבא בן יוסף כשרי שמעון בן יוחאי ברח אליו לבית האסורים ואמר- למדני תורה, ואם לאו אני מוסרך ליוחאי אבא ומוסרך למלכות. אמר: אם ביקשת להיחנק תלה באילן גדול, כי כל המחובר לטהור- טהור. רבינו מלמד אותך איך להפעיל את הלב.

ר' אלימלך מליז'נסק לפני שנפטר, הבן שלו אלעזר ליפמן שירת אותו והביא לו אוכל טוב, ישב אכל והתחיל לבכות. אמר לו: אבא, אולי עשיתי שירות לא טוב? אמר לו ר' אלימלך: בני מחמד עיני, נתת לי אוכל טוב, נתת לי שתיה טובה. אבל הקב"ה תמיד כשאני אוכל איזה אוכל ערב וטוב שיש בו בשר, אני נזכר באיזה חסד שהקב"ה עשה לי. נתן לו את הכתובת של אותה אישה, וכשנפטר ר' אלימלך הלך אלעזר ליפמן לאותה אישה. היא מספרת לו שביום מן הימים נזדמן ר'

אלימלך לאותה אישה, הייתה אישה צדיקה ועשתה הכנסת אורחים לצדיקים, וכשהיא ראתה את ר' אלימלך מליז'נסק- **#אתתחלחל המלכה#**. מה אני אעשה? אין לה מה לתת כלום. נכנסה למטבח ולא היה לה מה לתת, אבל היא ראתה בצל. היא לקחה את הבצל ותוך שתי דקות היא אמרה לקב"ה: ריבוננו של עולם, צדיק זה נזדמן לאכסניה שלי. מה אני אתן לו לאכול? אין לי כלום, אבל ריבוננו של עולם אתה יכול לתת בתוך בצל הזה טעמים של גן עדן כדי שנפשו של אלימלך מליז'נסק בנך יתחזק, ויהיה לו טעם של גן עדן בבצל. היא בכתה, והדמעות שלה נשרו על הבצל. היא נתנה לו את הבצל עם חתיכת לחם.

אמר ר' אלימלך מליז'נסק לבנו אלעזר ליפמן: מאותו יום שאכלתי את הבצל, כל אוכל שאני אוכל הוא תפל לי בפה, כי אני מחפש את אותו טעם של בצל ואני לא מצליח. ומה היה פשרו של אותו בצל? זה אישה מסכנה, שהייתה אלמנה, אין לה כלום, אבל היא נתנה את ה**לב** בתוך הבצל! נתנה קצת דמעות והדביקה את הבצל בשורש הרוחני וביקשה מה': תן לו טעם טוב, זהו.

תדביק את הילד, את המשפחה, לשורש. איך? "הריני מקשר אותי ואת ביתי התלויים בי, הנלווים אליי".

אתה יכול לראות אותם הולכים לתלמוד תורה- אתה באומן- תקשר אותם לשורש הילד יגדל יהיה עליו קשר לשורש. בזמן שהיו מעברות לא היה הרבה אוכל, היה קצת, המרק הכי טוב זה היה מרגליים של תרנגול. אבל היו אוכלים... לא בשר, ולא רגל פרה... אבל היו יושבים- אני זוכר- כולם היו יושבים על קערה גדולה, וכולם אוכלים, כולם שותים, כולם שרים, כולם מדברים. היהודים יש להם את כוח הדיבור, היהודים יכולים בדיבור שלהם לכבוש את כל העולם.

היום בר מינן- עשו וישמעאל- רחמנא ליצלן, הכניסו לנו את המחשבים, את האינטרנט, את הקרירות. אפילו שניה אחת בן אדם לא עובד עם הנשמה, עם הרגש. אדם שהולך להתבודדות- **#צמאה נפשי לאלוקים#**- אתה מפעיל רגש! אתה לא שכל- מה אמר זה, מה אמר זה, תכנית של פרנסה. לא! **#עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעיתו- פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון#**.

עשו וישמעאל זה שבעים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד- זה לא פתאום מישהו יופיע ויגיד: אני משיח בן יוסף, אני משיח בן דוד. ר' נחמן מברסלב אומר בתורה ט"ז: משיח בן יוסף- כשאתה רוצה להשיח עם ה' תזכור מה עבר על יוסף. יוסף הצדיק אחים שלו לקחו אותו זרקו אותו לבור. מה עשיתי? אל תשאל מה. מה הוא עשה בתוך הבור? דן את האחים שלו לכף זכות. ר' נחמן אומר- דן אותם לכף זכות- פתאום המחשבה שלהם השתנתה: **#מה בצע כי נחרוג את אחיט וכסיט את דמו#**. מי גרם להם את זה? יוסף הצדיק. הוא לא אמר- "מה אתם עושים?", אלא דן אותם לכף זכות, מיד **#לכו ונמכרו לישמעאלים#**.

בדרך אמר לישמעאלים: תנו לי להתפלל בקבר רחל אמנו. ילד קטן בן שבע עשרה, מה הוא יכול? אומרים חז"ל: כל קבר רחל התלחח מהדמעות של יוסף. היא בוכה מלמעלה, הוא בוכה מלמטה. ומה הוא ביקש? אמר לה: תעמדי בתפילה לפני חי העולמים שיעשה מחילה לשבטים, שלא יעניש אותם.

כשאתה צריך לעבור איזה משהו, אל תשאל למה אני עובר את זה. תן לי ללכת לשדה אחי, עזוב אותי, אל תבלבל לי את השכל, אל תתן לי עצות איך להתפרנס. תן לי ללכת לחצי שעה, שעה, ותעשה יומן- ארבעים יום כל יום. ערב שבת אתה מסתכל- כל יום עשיתי השבוע חצי שעה. עוד קצת תיקון הכללי, אתה תראה כשאתה נכנס הביתה בשבע בערב- שמחה, אמונה, חיות, סקירת מערכות אתה רואה הלב טוב, אתה מברך ברכת המזון, אתה מפעיל רגש יהודי, אתה קם להתפלל- אתה חושב על כולם מחשבות טובות. אתה רואה שפתאום קל לך להעניק בבית אהבה, יראה. מי נתן לך את זה? למדת משהו? חצי שעה אני יושב ומתחבר לשורש שלי. אתה יכול להגביר את המכסה- שלושת רבעי שעה- יהיה לך לזכות. אתה יכול יותר- שעה, שעה וחצי, יותר טוב. אבל לא אנחנו המנווטים להגיד לבן אדם חצי שעה או רבע שעה. אם בן אדם מרגיש שבחמש דקות הוא מתחבר לשורש אתה תראה שאחרי חמש דקות יעבור עליך- **#עליך יזרח ה' וכבודו עליך יראה#**.

רק תפילה

לבעל תשובה אין לו תקנה; מכל כיוון מידת הדין תפיל אותו. הוא ירצה להיות צדיק שומר הברית- שום דבר, יפילו אותו ישר. הוא ירצה לקבל שמחה מצד התורה- יפילו אותו. מה זה שמחה? שמחה העיקרית זה **#אנכי אשמח בה#**- אני רוצה להרגיש שה' שייך לי פרטי, ואתה וכל אחד לא יתנו לו- מידת הדין תפיל אותו. אם יש יסורים זה לא מידת הדין. מידת הדין רבינו אומר שזה קנאת מלאכים, קנאת מלאכי השרת "מה לילוד אשה בינינו". בן אדם רוצה לטעון לפני ה' - מר לו, צר לו בחיים, הוא יכול לבכות שעתיים לה' בכיות כאלו.

אם בן אדם בא וסומך על רבינו, סומך על כוחו של רבינו כביכול עם הטיט והתבן שאתה נותן לרבינו- רבינו ממשיך לנצח למעלה את הגבורות והדינים. רבינו אומר: בר דעת יש לו יצר רע של גבורות ודינים, לא רוח שטות. מי שאין לו התבודדות, מי שעזב את רבינו יש לו יצר רע של רוח שטות. מי שמקורב לרבינו ויש לו התבודדות- יש לו יצר רע של גבורות ודינים. גבורות ודינים זה כל מיני בלבולי הדעת: **#באינסוף שם כולו טוב- צריך להיות רק טוב בלי שום דינים כלל#**. אפילו שיש לבן אדם קצת צער ויסורים זה לא דינא דמסאבא. דינא דמסאבא זה כשבן אדם נופל, דינא דמסאבא זה כשבן אדם חושב שיש עוד משהו בעולם הזה. דינא קדישא- **#את אשר יאתב ה' ינכיח#** וזה בחינת אפילו כתר עליון אוקמא איהו לגבי עילת העילות.

יש ספירת הכתר- זה המקום שבעל תשובה מקבל תיקון למחשבה, כי במחשבה אתבריר כולא. שאתה פתאום מתבודד, עושה תיקונים, פתאום באות לך מחשבות זכות, לא של שטויות, איך לעבוד את ה', איך להתקדש, איך להטהר, איך להתפלל ביראת שמים, איך לפחד מה'. אתה מתחיל לפחד- אתה לבד בבית ואתה אומר: איך אני אעשה את הדבר הזה, איך אני אוכל, איך אני אשתה. אף אחד לא רואה אותך; זה נקרא כתר עליון, זה נקרא שהמחשבות של האדם מזדככות, זה נקרא תשובה. ספירת הכתר העליון זה שאתה הולך עכשיו להתבודדות אתה לא יכול לקבל מספירת היסוד, כי היסוד שלנו בר מינן, נשחק. אז מה עושים? מתקשרים לספירת היסוד, יסוד זה כללא דכולא, ואז רבינו מיילד מוחין חדשין סילוקא דיסודא עד אבא ואמא. הוא זורק לך את המוחין למקום כזה שאף אחד לא יודע מה אתה עושה.

לפי הזוהר אין תיקון לברית. רבינו אמר: כשם שלמטה יש פנים של מטה- נצח והוד וברית, אותו דבר יש פנים של מעלה. מה בן אדם עושה בברית? מביא ילדים. פה גם אתה מדבר דיבורים אתה מביא ילדים חדשים לעולם. יש זרע של מטה ויש זרע של מעלה. זרע של מעלה רבינו אומר: **#אנכי נטעתיך שורק וכולו זרע אמת#**. זרע הכוונה זרע אמת. הזרע הוא צבע לבן, והלובן העליון הוא גם בצבע לבן- שמלבין הכל. אתה מלבין עוונותיהם של ישראל. כהן גדול כשהיה יוצא מקודש הקדשים הוא היה רואה זהורית לבנה- שהיו מתלבנים עוונותיהם של ישראל.

לפי הספירות התחתונות אין תיקון לבן אדם מה שהוא יעשה- אין לו תיקון. אם לא נולד בקדושה והיה שומר הברית- אין לו תיקון. בא רבינו ואמר: יש תיקון בעל תשובה כמוני וכמוך, אנחנו מסכנים, אנחנו רוצים שה' ירחם עלינו. בן אדם שעבר עבירות איזה מסכן הוא אם הוא לא מתקרב לרבי כזה? אם בן אדם עשה עכשיו עבירות כאלו- בשביל לתקן הוא חייב לעשות התקשרות לרבינו. ואז רבינו מיילד לו מוחין יש מאין כדוגמת הבריאה, שהיה חשך ותהו ובהו,

רבינו מייילד לך מוחין סילוקא דיסודא עד אבא ואמא נותן לך מוחין חדשים, אתה הולך צועק להי' זה אבא ואמא- נעשה לך ילדים חדשים.

צדיק מקבל פעם בשבת נשמה יתירה. בעל תשובה יכול לקבל כל היום נשמות יתרות, כל פעם נשמה יתרה. כל רגע וכל שניה יש נשמות חדשות בגן עדן. רק מה עמלק עושה? מייאש את הבן אדם מהתיקונים של הצדיקים, מייאש אותו מהתורה דלעילא והוא רוצה תורה דלתתא: בן אדם רוצה ללמוד קצת, לסדר את הילדים שלו, ליפות את עצמו. אבל הצדיקים לא ריחמו על עצמם כלל וכלל, הם רצו תורה דלעילא דאיהי מתבטלא אי לא אתעביד בתיקונא דא. אם בן אדם לא לוקח את התורה לכיוון מסירות נפש גדולה כדוגמת ר' שמעון וחבריו שהיו מעלים ניצוצות קדושה כאלו חזקים עד לאין-סוף, ואז יש לבן אדם תקווה שהוא יחזיק ברצון, וזו הארת הכתר.

תיקון הברית הכוונה שאותה פעולה שנעשה- אתה עושה את זה מצד הקדושה. יש ברית תתאה- פנים של מטה, ויש פנים של מעלה. הברית קודש אין בו גידים, הלשון גם אין בו גידים. הלשון בספירות זה יסוד, השפתיים של האדם זה נצח והוד, הכל זה מלכות. אז כשבן אדם מדבר זה כמו יחוד קדושה ברכה, כמו שאדם נזקק לאשתו הוא נזקק לשכינה. השכינה מתעברת בו ונכללת בו. רבינו אומר: צריך צדיקים, תורה, ורק אחרי זה אתה יכול להיפגש עם ה' האמיתי. אתה יודע מה זה ה' האמיתי? הנשמה שלו מתרפקת על דודה, הוא יכול לבכות כאלה בכיות- לא של תשובה- של געגועים כאלו... ואז השכינה מתחילה לשמור אותו- השכינה זה הכוח של עם ישראל. מה זה הסטרא אחרא? זה עיניהון דערב רב בר מינן- זה הכל לכלוך, הכל צרות, הכל הם רוצים לשמד את עם ישראל, לשרוף את כולם, להרוג את כולם. השכינה הקדושה מתרפקת על דודה, זה אהבה, פתאום בן אדם יכול להרגיש מתיקות קצת, אדם יכול לדבר עם ה'.

ר' שמואל הורוביץ אומר: רבינו הבטיח שלאנשיו הוא יתן טעם גן עדן בעולם הזה, וזה המחלוקת במשך כל הדורות וכל הצדיקים- איך בן אדם יהיה בבחינת יוסף. השבטים הקדושים היו קדושים, אל תשכח- הם היו בניו של יעקב אבינו, אבל הם לא הסכימו עם יוסף. למה? את האור אין-סוף, האור של עתיק יומין, אסור לגלות לאנשים שהתרחקו- הם לא קיבלו תיקון. אבל לישראל זה קודשא בריך הוא ושכינתיה- **#ישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו#**- יורד תמיד לאלו שנפלה עליהם זקנה של סטרא אחרא, זה הצדיקים של כל הדורות בכל דור ודור.

הבעל שם טוב הקדוש כשהיה בעולם הוא עשה כאלו תיקונים גדולים, היו לו שישים גיבורים. אבל הכניסו כזה קליפה של השכלה בר מינן... הם נגעו בתמימות של עם ישראל, הם נגעו בפשיטות- שום דבר לא עזר- מיד גזירות ת"ח ות"ט. במה נגעו? בתהלים, הם התחילו לבזות את האנשים של התהלים, הם הלכו לכיוון של החכמות והתערבו ולמדו ממעשיהם. באמת הבעש"ט התחיל לקרב פשוטים- אבל זה נעצר. רבינו- התכלית והגדולה של הקב"ה, תסתכלו על כל אחד מאיתנו. הגדולה של הקב"ה זה שפתאום בא בן אדם ממקום רחוק ועומד במקום שלו ומתחיל לתת טיט ותבן למעלה, אז ה' יתברך שמח ומתחיל לעשות את הנצחונות בשביל האדם הפרטי.

אם בן אדם נכנס, נלחם, מתחיל לטעון טענות, כל יום יש לו טענות חדשות כלפי ה': ראוי לך לקרב אותי, ראוי לך לחזק אותי, אני מסכן, אני גלמוד, אל תצפה ממני, אני היפך ממה שהצדיקים אמרו, אני מבטיח לך ריבונו של עולם שאני היפך מהכל. אפילו שאני אעשה שעות התבודדות אני בא לבית- הכל היפך, הכל מתהפך לי, כאילו לא דיברתי וכאילו לא עשיתי כלום.

זה מידת הדין, מה אתם חושבים. זה מידת הדין! אם לא הייתה נשמת סבא דסבין יורדת- תגיד לי מי היה עושה רצון ה'! רק צדיקים קדושים וטהורים כמו שאתם רואים, רק אנשים שהיו יכולים לשמור תורה. אל תצפה ה' ממני שאני אשמור תורה ומצוות ומעשים טובים, כי אנחנו בפנימיות שלנו זה הכל ריקבון כזה שצריך לרדת לעשרה כתרין דמסאבותא, ומשמה להרים הכל. אתה לא יכול לקבל גש מַיִש, רק יש מאין. אתה רוצה להיות צדיק- באים לך מחשבות מרגיזות. אתה רוצה להתפלל בדבקות- באים לך מחשבות חיצוניות. אתה רוצה להיות איש כשר, אתה לא רוצה להתבלבל- גם אני לא רוצה להתבלבל. אני רוצה ללכת אליך בישוב הדעת- אבל הכל הפוך, וזה נקרא מידת הדין. מידת הדין הזו, אני אומר לכם חבריה טהורים, היא לא שותקת עד שהיא רואה את הבן אדם בקבר. רק בן אדם צריך לדעת- בכל מצב אני הולך לה', בכל מצב אני הולך לה'! בא לבן אדם הרהור הוא צריך להגיד לו- אני אקרע אותך, אני אשרוף אותך, אני עכשיו אתן לך תיקון הכללי גחלים אתה חותה לו על ראשו. אתה רוצה להביא לי הרהור, יא רשע! אתה רוצה להביא לי מחשבה רעה? אני אשרוף אותך. אתה נכנס למקווה, רבינו נותן לך במה להילחם, להכניע את היצר הרע.

אם בן אדם יבוא עכשיו לאומן והוא לא יתחזק במה שרבינו רצה- אז חייכם שאיני נותן לכם לב לדעת. לא יתנו לו מן השמיים להיות חסיד ברסלב; הוא יהיה חסיד ברסלב בשם המושאל, אז הוא יערבב עם זה ועם זה. רבינו אמר: **#כרום זולות לבני אדם#**- אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בהם, ומאי ניהו? תפילה. ומחמת שכל עסקו של רבינו היה רק תפילה, כל הזמן אני חוזר לקרוא את התורה הזאת: **#שמעתי בשמו שאמר לעניין המחלוקת שהיו חולקין עליו כי אמרו רבותי ז' כרום זולות לבני אדם אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בהם#**. בן אדם הטבע שלו לזלזל בתפילה. בלימוד אני עושה משהו, זו פעולה. בתפילה לא רואים מה הוא עושה. **#על כן מחמת שכל עסקו תפילה- סיפורי מעשיות משנים קדמניות- ליקוטי מוהר"ם- ספר המידות- הכל כלול כל עסקו תפילה#**. אם אתה יודע להאמין שה' רואה אותך ושומע אותך ומאזין אליך ואתה יכול להתקשר אליו גם בפעולות גשמיות, לא רק בפעולות רוחניות, גם בפעולות גשמיות אני לא משחרר את ה' לשניה: **#בעניין תפילה היה מרבה לדבר עם אנשיו#**.

מי שרוצה להיות מאנשי רבינו תדעו לכם שמן השמיים יכוונו אותו רק בתפילה. אם אתה רואה מלחשים אחרים זה אנשים קנאים, שהם לא יכולים להגיע להתבודדות, אז הם חולקים על תפילה. **#בעניין תפילה היה מרבה לדבר עם אנשיו#**- אם רבינו בא לפה עכשיו על מה הוא ידבר איתנו? מה שאתם שומעים- **#מרבה לדבר עם אנשיו#**- רק תפילה. **#הזהירם מאוד#**- מחילה סליחה וכפרה, מורנו ורבינו עטרת ראשו נחמן בן שמחה בן פיגא, על מה אתה מזהיר אותנו בגלות הזאת? להרבות בתפילה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. כי ה' הוא טוב, אנחנו צריכים להילחם עם כל העולם כמעט שרוצים להראות לנו שה' לא מקבל אותנו, הם רוצים להראות לנו שהם צדיקים ואנחנו רשעים, הם רוצים להראות לנו שהם הצדיקים ואנחנו פושעים. ככה זה כל העולם, 'אנחנו יודעים ללמוד ואלה פושטקים'. ועוד תלך תשאל איזה מישהו- אני מתעסק בהתבודדות- הוא יבזה אותך בזיונות כאלה... **#הזהירם מאוד להרבות#**- כמו שאתה מדבר עם איזה רַע שאתה אוהב אותו שיהיה לך תענוג לדבר עם ה'. **#התענג על ה' ויתן לך משאלות לבך#**. אני לא אשם, הצדיקים לא אשמים, **#אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו#**.

אם אני אחזור בתשובה ואני אאמין באמונה שלמה בפסקה שרבינו אומר **#הזהירם מאוד להרבות בתפילה#** - על כל דבר להתפלל. אני עצוב? ה' לא עשה אותך עצוב. ממה שעשית אתה עצוב, רק עכשיו אתה רוצה להיות איש כשר- אתה צריך להילחם. **#התבודדות ושיחה בינך לבין קונך#** - יש לך דיבורים, אתה מרגיש שרודפים אותך? אף אחד לא רודף אותך. רבינו אומר: אל תרדוף את עצמך הצילני ממני בעצמי. **#כמבואר בספריו הקדושים- ויותר מזה הרבה לדבר עמנו וחזק אותנו#** - לא יעורר אותנו.

אני מתפלל שיעבור מהר הגלות. אם נגיע לגיל שישים, שבעים, אם הוא עשה התבודדות- אוהו איזה שמחה תהיה לו, הוא עבר את הגיל הכי קשה שבן אדם- ה' ירחם- מלא זעם בגוף שלו, יעבור גיל חמישים, ששים, שבעים כשכבר לא יהיה לו כוח- אח, איזה שמחה תהיה לו! הוא יהיה כמו רבי שמואל הורוביץ, יישב עשר וחמש עשרה שעות וידבק בשכינה הקדושה. אבל עכשיו בן אדם ח"ו עם כל הפתיות של היצר הרע צריך לנצח אותו כל הזמן- **#חזק אותנו בהתחזקות#**. לא כתוב פה ללמוד, לא כתוב פה לעשות כסף, אני יש לי ליקוטי מוהר"ן הכי טוב בעולם- מי שיש לו ליקוטי מוהר"ן אמיתי ורבינו חי וקיים בשבילו- לדבר עמנו וחזק אותנו בהתחזקות גדול בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות. ועל כן בני אדם מזלזלים בו, ולא רק בו- גם בי ובך ובכל בן אדם שמאמין בהתבודדות כל העולם יזלזלו בך ללא יוצא מן הכלל. אל תתפלא. אם אתה תרצה לעשות התבודדות לא יודע מאיפה הזלזול יכול לבוא להם.

#התחזקות בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות#. מה זה להרבות? הלוואי שכל היום שלכם רבינו בירך אותנו שיהיה לנו כל היום התבודדות- "בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות, על כן בני אדם מזלזלים בו ומבזים אותו". אם בן אדם רואה שיש לו ביזיונות- מצד הבית או מכל מקום, "יודע צדיק נפש בהמתו"- יש לך צמצומים טובים זה טוב. **#מבזים אותו וחולקין עליו#** - אם בן אדם יש לו מחלוקת, יש בן אדם שיש לו זכות יש לו מחלוקת מצדיקים- זה כבר מחלוקת טובה. כשפתאום שמואל הרמתי חולק עליך- זה טוב, הוא רוצה להביא אותך באמת להתבודדות. אתה מרגיש קושי, הולך לשדה עוד פעם, שלוש ארבע שעות מפצח. אתה מרגיש שר' שמעון בר יוחאי חולק עליך- זה מחלוקת של צדיקים. מסכן מי שהעולם הרשעים חולקים עליו- פתאום אתה מרגיש שקשה להתפלל, זה מחלוקת של צדיקים- רוצים שתתפלל במסירות נפש. אתה מרגיש שקשה לקרוא תהלים- זה מסירות נפש.

#כי כל עסקו הוא תפילה שהם דברים שעומדים ברומו של עולם בני אדם מזלזלים בהם- והבן#. אם בן אדם מרגיש ביזיונות ומחלוקת עליו סימן שהוא תפס את העניין של רבינו. אם בן אדם תופס את העניין של רבינו שאני רק מקבל עלי להתפלל על כל מה שיהיה לי- הוא תפס את העניין של רבינו.

אם אתה תרצה תפילה ועוד דבר- זה לא רבינו. רבינו זה הכל תפילה, תפילה, תפילה. יהיה לך חשק ללמוד- הלימוד הוא לא יבריא אותך מהתפילה, מההתבודדות. אם בן אדם הלך ללימוד ושכח התבודדות- זה לא שהוא לא רוצה לעשות רצון ה', הוא שכח שיש צדיק יסוד עולם אפילו יהיה חסיד ברסלב, אפילו יהיה קרוי בשם חסיד ברסלב. הוא רוצה ללמוד כי הוא אין לו חשק כבר להתפלל- **#כי עיף אנכי#** - הוא עיף כבר מלהתפלל הוא רוצה קצת דמים, **#חלעיטני נא מן האדום האדום הזה#** - הוא רוצה קצת אדומים, הוא רוצה קצת כסף, הוא רוצה קצת לסדר את עצמו...

יש פה ליקוטי מוהר"ן פתוח- זה הבית דין של מעלה. ואם רוצים לדעת מה זה בן אדם שאוהב את רבינו- יפתחו לו תורה צ"ג ויגידו לו: תסלח לי, בוא רגע. כמה פעמים היית באומן? עשר פעמים? גם עשרים פעם לא יעזור. תראה מה הרבי שלכם רוצה- **#חרבה לדבר וחיזק אותנו בהתחזקות בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות#**. אם אתה עושה שעה ואתה מרגיש שאתה עושה טובה לקב"ה אז אתה לא מתבודד. אתה מלכתחילה רוצה לעשות טובה לה'. אתה רוצה לעשות טובה לה'? ה' לא צריך את ההתבודדות שלך, גם לא שלי. אתה לא רוצה להתחזק. התחזקות זה לדבר עם ה' כמו שאני, לא לחפש מדרגות ועליות רוחניות. **#אציע שאול הנק#**- להמשיך לדבר עם ה'. אבל התבודדתי ואני מרגיש שהכל הפוך? סימן שאתה נמצא עם ה'.

התורה ניתנה בזמן שרבינו עדיין לא הגיע הזמן שלו לרדת. התורה ניתנה בשביל שסבא דסבין יבוא ויגיד איך לקיים את התורה היום. בתורה אתה רואה שקיבלו תורה, מעמד הר סיני, ואמרו לה'- אנחנו חולי אהבה עליך, קח עגל. נשמה טובה, זה ממש מפי עליון- הקב"ה שאל ממני. **#בקולות וברקים עליהם חופעת#**- ראו את כל מלאכי השרת, אמרו לו- ה' אנחנו אוהבים אותך. **#קום עשה לנו אלהים אשר ילך לפנינו כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו#**. מה אתה חושב, תורה זה מספיק לתקן את הבן אדם? משה רבינו לא הספיק לתקן את בני דורו. הוא האיר בהם הארת הדעת, אבל מי יוכל לתקן את כל העולם? רק רבינו. העולם מפחדים לשמוע את זה.

עם ישראל בא לחור הבן של מרים- תעשה לנו עבודה זרה. הוא היה נביא. לא רוצה? תפסו אותו ושחטו אותו ליד אהרן כדי שיפחד, ככה אומר רש"י. אתם יודעים מה היום עושים לחסידי ברסלב? רק מנסים להפחיד אותם. אהרן הכהן אמר להם- **#חתפרקו טמי הזחב#**. תאר לך מה זה- אהרן הכהן, ריבונו של עולם, הקב"ה קרא לו **#קדוש ה'#**, באים עם ישראל ללמד אותך מה זה בר מינן עזי פנים שיש בדור. משה הלך רצה לעשות להם טובה, באים לאהרן אומרים לו- קום תעשה לנו עבודה זרה אם לא- אנחנו שוחטים אותך כמו חור. אהרן אמר: אם יגעו בו לרעה הקב"ה בר מינן היה עושה כליה בכל שונאי ישראל, למה? חור היה נביא וכהן. אמר- אולי משה רבינו יצליח להגיע? הוא ידע שמשה רבינו 'פשש'- הוא צריך לבוא בשש שעות. אמר- **#חתפרקו טמי הזחב#**, היצר הרע, ה' ירחם, מעביר להם את מיטתו של משה. אמר להם: משה רבינו עלה ולא חוזר. ככה עושה לכל חסיד- רבינו התייאש מהעולם ועלה למעלה. בר מינן, ה' ירחם!

"רבינו מת, צריך לחפש את הצדיק שבדור..."

אז קצת עבודה זרה, קצת עגל, נעשה איזה משהו. מה זה עגל? הבעש"ט הקדוש אומר: **#סרתם ועבדתם אלהים אחרים#**- מי שסר מה' זה כבר אלהים אחרים, לא צריך לעשות עגל. מי שעכשיו ח"ו הולך לאסוף כסף והוא לא צריך את זה- הוא עובד עבודה זרה, הוא נקרא קטן אמנה. מה זה עבודה זרה? זה עבודה שהיא זרה, אתה לא צריך את זה, זה קליפות. בשביל מה אתה אוסף כל כך הרבה כסף? בשביל שתהיה עשיר. אבל יש מדוד המלך שהוא יותר טוב: **#אל תירא כי יעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו כי לא במותו יקח הכל#**- לוקחים כסף עם הבן אדם? לוקחים לב!

אמר ר' נתן: ישתבח שמו לעד- אני שמח בדבר אחד: לא שעשיתי חיבורים, אני שמח שבבית הטהרה שיקחו אותי יגידו- פה מוליכים את מי שחיבר וכתב את סיפורי מעשיות משנים קדמוניות. תסתכלו על איזה תלמיד מדובר, תראו על מה הוא הסתכל, תראו מה העולם רוצה לתת לנו לחשוב ה' ירחם עליכם ועלינו- מי שיש לו קצת מחשבות... הוא אומר לי ללמוד; אתה

יודע כמה אנשים היום לומדים? אתה מוצא אותו בשדה עושה התבודדות? מה פתאום! בגלל שהיום אנחנו בקריסת מוחין כזאת שלימוד זכה נעשית לו סם חיים, לא זכה- נעשית לו סם המוות. ואנחנו בקריסה של בעלי גאווה, ה' ירחם, שהם רוצים לעשות לכולם סם המוות. ואנחנו צריכים לקחת את סם המוות ולהפוך אותו לסם חיים- זכה נעשית לו סם חיים. גם הצדיקים אם הוא זוכה נעשית לו סם חיים, אם לא- בר מינן. צדיקים צריך וספרי חיים צריך.

אתה אומר: אהרן הכהן, קום תעשה לנו אלהים. כל אחד שיש לו כמה אנשים- אוהו, תביא לנו כסף, תביא לנו זה וזה וזה... מה פתאום!?

חבר'ה, אהרן הכהן עשה וידוי דברים לפני משה ונמחל לו. אבל הי, תנא דבי אליהו זכור לטוב מעיד אני עלי שמיים וארץ שהקב"ה לא אמר למשה תעמדו בפתח ותהרגו איש את אחיו. למה? בשביל למתק את מידת הדין. שבט לוי הרגו את כולם, איפה שיש ריקבון יכולים להרקיב ה' ירחם. לכן קודם כל בן אדם צריך לא להתקרב לאנשים שיש להם ריקבון- שכחו את רבינו, שכחו התבודדות, שכחו אמונה פשוטה. אני לא יכול ללמוד מהם. אמנם אני יכול לכבד אותם, אמנם אני יכול בתור יהודי, אבל להזכיר לי את התכלית- אף אחד לא יכול להזכיר לי את התכלית מלבד אם אני בעצמי- **#אם אין אני לי מי לי#**. אתה רוצה לשלב את שניהם ביחד? תשלב את שניהם ביחד. תורה ותפילה, אוריתא ועתיקא סתימא, זה ישר בטוח עולה.

אני לא מבין מה רבינו רוצה. אני מתפלל את התפילות של מוהרנ"ת והולך חצי שעה לפרדס, שעה לשדה, אני אומר: ה', רבינו רוצה לעשות **אותי** שומר הברית בתורה ב'. רבינו רוצה לתת לי תרפ"ו אורות של יוסף בן יעקב אבינו עליו השלום. ואז בן אדם רואה את הקטנות שלו ואת גדולת הצדיקים, הוא יכול לדבר שלוש-ארבע שעות מזה. זה לא נקרא תורה? זה נקרא קיום התורה, שאתה עולה מעל התורה וזה אור האין-סוף עתיק יומין, ואז אתה יכול לרצות לקיים.

אבל אם לא נתנו לך זה כמו ילד עקשן- אני לא עוזב אותך עד שתתן. זה התחזקות בלי שיעור להרבות בתפילה והתבודדות. עד בן אדם מתי יאמין? **#אל תאמין בעצמך עד יום מותך#**. אבל אם אני אסתכל יום אחד ואני יום אחד בס"ד לא אלחם עם העולם, אני אעשה דברים. הבעש"ט הקדוש אומר: כשאתה רוצה להצליח- תסתכל מה העולם עושים ואל תבזה אותם, ותעשה ההיפך- זה האמת. צדיקים שנפלו- אומר הבעש"ט- אל תבזה אותם, תעשה היפך מהם אתה תצליח. הבעש"ט היה שבוע ימים במדבר? כן היה לבד עם ה' כן. הוא דיבר עם ה' כן. הוא עבד את ה' כן. הוא שמח עם ה' כן. למה היום זה לא? כי העולם השכיחו את העולם מרבינו. כי רבינו אתם יודעים מה עשה אותו רבינו? הוא נזכר בבעל שם טוב. הוא אמר- הבעש"ט היה לבד בתור ילד, אתם יודעים איזה גילויים היה לבעל שם טוב? הקב"ה אומר לו: אתה חשבת עלי, אני אשלח לך את אחיהו השילוני שיהיה ערב בשבילך. אין ד' אמות במזיבוז' שלא הלך אליהו הנביא זכור לטוב עם הבעש"ט. למה? כי הוא בכה לה', הוא צעק לה'- הקב"ה שלח לו בני עליה שילמדו אותו להיות איש כשר.

יום אחד ראו את הבעש"ט התלמידים שלו- ר' מנחם מוויטבסק, והוא דפק את הראש שלו בעץ, אמר: כל פריצי העולם ילחמו עם מלך המשיח. עם מי נלחמו? עם רבינו. אני צריך להיות תלמיד, כל אחד צריך להיות תלמיד לרבינו. ילחמו עם רבינו כי רבינו רוצה להביא לבן אדם טובה בעולם הזה, לעשות טובה לבן אדם בעולם הבא זה לא מבעיא. **#אבשלום בני- אבשלום בני בני בני-#**

צ'יק מתקן אותנו. רבינו אמר: גם זה הכוח יש לי, בהנפת יד אני מתקן אותנו. אבל מתי? אני מתקן אותך כשאתה תמות? אתה יודע איזה בושה? יגידו לך: יאללה קח, קח, נהמא דכיסופא, איזה בושה יהיה לבן אדם? אבל ככה יש לבן אדם שלוש-ארבע שעות של התבודדות, פתאום יש לו חשק לשמירת הברית. פתאום יש לך צמצומים בבית, אתה רואה את הילדים- איך אני אגדל אותם המסכנים האלה? אתה הולך לבכות לה', עוד פעם מביא #טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו#. זה הדרך.

רבינו אם בן אדם רוצה להבין אותו יקרא מעשיות של הבעש"ט- מה עבר על הבעש"ט. הבעש"ט רצה להגיע להארה של רבינו, הוא רצה לתקן את כל העולם אבל זה לא הספיק. רבינו בא ולקח הארת פי שניים מהבעש"ט. לבעש"ט היה פי שניים מהאר"י, והאר"י מרשב"י ורשב"י ממשנה. ורבינו לקח הארת פי שניים מכולם. מה זה הארת פי שניים? כל אחד מכם יכול להיות תלמיד של מי שאמר והיה העולם. מי יכול להכיר אותך- הילדים שלך? השכנים? אבל אם בן אדם נפגש עם מה שהוא עבר על רצון ה' בעל כורחו ושלא בטובתו, הוא נפגש עם העבירה ופתאום ה' אומר לך- אל תפחד! אני איתך בעבירה ואני גם איתך עכשיו, אני אעזור לך להוציא את כל ניצוצות הקדושה- דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן- אתה מחזיר את המלכות לאין-סוף הוא יהיה איתך עשרים וארבע שעות.

יש אנשים מפחדים, מתחילים להרעיש אותם בבלולים- "עזוב אותי, עזוב אותי, תראה מה ההתבודדות עשתה לי, אין לי שלום בבית, אין לי שלום בעצמי, תראה אשתי זורקת אותי מהבית, תראה אין לי פרנסה". מסכנים, אין להם סבלנות להמתין. ולחשוב שהאישה הזאת מסכנה- היא אישה צדיקה קדושה וטהורה. היצר הרע לא יכול עליך כי מכל הכיוונים אתה זו, היצר הרע לאיפה הוא בא? תמיד לחווה.

בן אדם צריך לעשות חשבון: אם תהיה לו את הסבלנות לרבינו כמו שאנחנו משתדלים בס"ד שבן אדם יהיה לו אריכות אפים. אם בן אדם בא לבורא עולם בשביל להראות- #אנכי על משמרתי אעמודה#- נותנים לו כוח לעבור עוד יום, עוד שעה. תודה לבורא עולם! אני מודה לבורא עולם שאתם ואנחנו פה שומעים רק ככה, והקב"ה לא ישנה לנו את זה. #אשרי הגבר יחסה בו#. מה זה יחסה בו? אצל מי יחסה? לך למשרד השיכון, לך תחתום ללשכה. אין, הכל סגור, גם משם יגרשו אותך. לך שמישהו ירחם עליך יתן לך אלפיים שקל. אני גם הלכתי לאמא שלי- את אוהבת אותי, את אמא שלי. אני יכולה לתת לך עד גבול הטעם הטוב, איפה שאני צריכה כסף- זהו. אמא אוהבת אותך אבל עד גבול טעם הטוב. אם באמת הייתה אוהבת את הבן אדם הייתה מוציאה את כל הכסף שיש לה בבנק ונותנת לבן שלה.

אבא שלך אוהב אותך- בטח, זה הילד שלי. אז תשחרר אלפיים שקל, תן לי פעם? זו אהבה שתלויה בדבר- זה הילד שלי. אתם תיזהרו לתת לילדים שלכם אהבה כזאת בר מינן. הילד צריך לאהוב אותם אהבת אמת שאינה תלויה בדבר. האישה מי שאוהב אותה אהבה שתלויה בדבר- בטל דבר בטלה אהבה. אז הוא נעשה נוקבא לגבי הדכורא, במקום שיהיה ההיפך שהגבר יהיה דכורא והאישה נוקבא נהיה ההיפך, בר מינן. צריך שיהיה הבן אדם דוכרא, משפיע כל הזמן בלי לקבל. הילדים לא צריך לתת להם כלום, אני צריך לתת להם נשמה וכוח לעטוף אותם- "עוטה אור כשלמה"- להתפלל עליהם. האבא והאמא אוהבים, אבל זה כמו שה' אוהב אותנו? חס ושלום.

אתה יודע מה זה ה'י? **#אהבתי אתכם אמר ה'!** - מי שחסר לו פה משהו זה חסר בשכינה. אבל האמא אני מצווה לכבד אותה, האבא אני מצווה לכבד אותו; אבל ה'י? **#כי מכבדי אכבד#**. מי שמכבד את ה' גם ה'י מכבד אותו. יכבד אותך בעולם הזה? מה פתאום. הוא יכבד אותך כמו דוד המלך, תגיד כל הזמן תהלים. יכבד אותך כמו הבעש"ט שתהיה כל הזמן בשדות וביערים, פתאום אתה תתחיל לטבול, ותרגיש- בואנה, העולם הזה ה'י ירחם, אני מפתח להיכנס בצהרים לעיר.

בן אדם שיש לו אישה וילדים, בן אדם שיש לו בית בדור הזה והוא לא מנצל להיות חסיד ברסלב- אני קורא לו מסכן, גלמוד. אתה לא יודע איזה עוד ניסיונות מחכים לכם ולנו ביחס לעולם. אנשים מסכנים שכחו את ההתבודדות; אתם חושבים שה' יעזוב אותם? מה פתאום! אם בן אדם יש לו שכל- אין רבינו. אם לבן אדם אין לו שכל- אז יש רבינו. אין לי שכל אני בא לה' כל הזמן- אתה אוהב אותי באמת. אל תיתן לי אוכל וזהו.

יש כאלו- **#מוזניכי וסיטקיני וכסותיכי#**- קחי אוכל, קחי כסף- אל תדברי איתי. זה לא נכון! אישה צריך לעשות אותה חסידה. מה פירוש חסידה? שתהיה נוטה אחר רצונך, שאם אתה תרצה פתאום להיות שלושה ימים אצל ציון ר' כרוספדאי- לך! איך אפשר לעשות דבר כזה? רק ע"י תפילה. אם בן אדם יש לו תפילה הוא צריך רק להגיד תודה רבה לה'- אני לא רוצה שעכשיו התפילה תשפיע לי איזה משהו, התחזקות שאני לא יחזור לסורי. שלא תחזור להיות סורי... רק לעמוד על עמדי. אני מחשב את הדרכים שלי, יושב באור שיש לי בתוך הלב- איך אני עכשיו אפספט ביצרי. אם אני רוצה ה' מאה אחוז- לא מגיע לי ה' מאה אחוז, כי הלכתי בגשמיות אז מידת הדין מקטרגת עלי. אז צריך לעשות בתחבולות כל אחד לפי מה שה' חנן אותו במושכלות דקדושה שלו.

אם בן אדם רוצה ללכת להתבודדות ויש לו מניעות- זו מידת הדין שמקטרגת על האדם. למה? כי בן אדם רוצה להתנהג ולילך בדרכי ה' יתברך, והתבודדות זה דרכי ה' יתברך. לא יכול להיות אף פעם להגיע טובה לבן אדם אם הוא לא הולך היפך ממה שהוא היה מאה אחוז. אם הוא היה בגשמיות מאה אחוז- כמו אנחנו שהיינו בגשמיות, אם היה מותר להגיד מאתיים אחוז הייתי גם אומר מאתיים אחוז. מאה אחוז היינו לשמה. עכשיו אם אתה רוצה להתקרב לתשובה אתה חייב גם מאה אחוז לשמה- זה שאתה לא מקבל מזה שום הנאה. התבודדות אתה לא מקבל מזה הנאה; אתה מתייסר, אתה עובד קשה אבל אתה מקבל הנאה הכי גדולה- לא לחזור על העבירה. זה הנאה בגלל שהקב"ה החליט ליהנות את הבן אדם ולהתחשב בצערך. אבל לרוב התבודדות זה התחזקות, התחזקות הכוונה למתק את המרירות שלא יהיה יותר גרוע.

ודאי שהתבודדות יש בה הנאה ועונג רוחני יותר מכל העבירות שבעולם, יותר מכל הכבוד שיש. בן אדם מתלהב מה' אז מידת הדין מקטרגת עליו וה' מזמין לו מניעה. ה' זה רחמים, ה' הוא טוב, אין לו תערובת דין כלל. אז מה זה התורה? התורה זה ה', בתוך התורה יש את האור של ה'. תראה במילה 'בראשית' ר' שמעון בר יוחאי כתב שבעים תיקונים באור האין-סוף. ורבינו אומר שבמילה 'ברא' יש עוד שבעים תיקונים. 'אלוקים' עוד שבעים תיקונים. **#ברוך שאמר וחי העולם#**, **#יאמר אלוקים יחי רקיע בתוך המים#**- נברא כל מה שאתם רואים: כל הרקיע הזה הגדול שמעל כל העולם, שחללית הלכה לשמה והתפוצצה. שמש, ירח, כוכבים- הכל זה רק מדיבורים של ה'. **#יקוו המים אל מקום אחד ותראה חיבשה#**- כל היס הגדול הזה שאתם רואים, הצונאמי, זה רק

חלק מחלקיק גבורתו של ה'. אז מה זה ה' וכל גדולת ה' איפה היא מאירה? בן אדם רחוק כמוני וכמוך, כל אחד שעושה התבודדות. כל גדולתו של ה' תיקח אותה- **#גדול (ה) ומחולל מאוד#**- אימתי מהולל ואימתי גדול? כשהוא מהולל מאוד. אם בן אדם כזה רוצה לעשות התבודדות, וכל אחד שרוצה להתקרב לדרכי ה' אז לא מקטרגים עליו מלמטה, מקטרגים עליו מלמעלה- מידת הדין בעצמה מקטרגת עליו בשביל שתהיה לו מניעה: **#מזמין לו מניעה מה(ה) יתברך כי חפץ חסד הוא- ומסתיר את עצמו כביכול בהמניעה הזאת#**.

מי שהוא בר דעת ועשה התבודדות שלשום ולפני שלשום ואומר תהלים ואומר תיקון הכללי, הוא לא מתחשב במניעה והוא לא מרחם על עצמו. הוא אומר- אני אקח את עצמי לשדה אפילו שאין לי חשק עכשיו, יש לי עצבות, כבדות. מתוך העצבות והכבדות הוא מוצא את עצמו. אין לי חשק עכשיו לצאת מהבית, שמונה בערב זה ההתבודדות שלי, אין לי חשק. במקום זה תאכל, תשתה, מספיק. מזמין לו מניעה כזאת בתוך המוח, וה' יתברך עושה את זה בכוונה לבן אדם כדי שאם תלך עם חשק. אבל אם בן אדם מתוך האי-חשק הזה, בן אדם שיודע על מה אני מדבר- זה לרוב ככה אצל בעלי התשובה. זה לטובתו הנצחית- מתוך האי חשק הוא מסתיר את עצמו כביכול. ה' אין לו גוף ואין לו דמות הגוף, אבל יש לו שכינה- **#אל מסתתר#**. פתאום מניעת המוח, פתאום לא בא לך, פתאום מישהו מפריע לך דווקא בשעה של התבודדות. פתאום אתה רוצה לפרש שיחה והאישה אומרת לך- תשמע, אתה חייב לבוא. אתה רוצה ללכת לאיזה דבר שבקדושה, אתה רוצה ללכת לשמעון הצדיק, ללכת לר' שמעון בר יוחאי, שמואל הנביא- מניעה. אתה רוצה לעשות רצון ה', הלב שלך מרחם על עצמך- פתאום אתה קם בבוקר צריך לשלם חשמל אלפיים חמש מאות שקל. אתה לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד- אלפיים חמש מאות שקל! אבל אני חזרתי בתשובה באמת, אני בוכה כל יום לה', למה שה' יעשה לי כאלה יסורים?

זה לא יסורים! הקב"ה מחליט שאף אחד לא יתן לך ניסיונות רק הוא בעצמו. **#שויתי (ה) לנגדי תמיד#**- בבחינת מתנגדים. מה בן אדם עושה? אין לך עכשיו חבר טוב שיכול לעזור לך ואתה רוצה ללמוד תורה, אתה רוצה להתקרב לה', אתה רוצה להתקרב נטו לה', ואתה רוצה באמת להיות איש כשר, ואומן העיר אותך ואתה לא רוצה ללכת ח"ו בדרכים שהולכים העולם- **#אל יקטל לבך בחטאים#**- אז אתה בכל הטענות שלך הכי צודק. אבל מי צודק יותר? ה'. כי ה' יתברך החליט לאהוב אותך ואין מה לעשות. אם ה' מחליט לאהוב מישהו לא יעזור לו כלום. לך תברח ותלך איפה שאתה רוצה- אני החלטתי לאהוב אותך ואני לא עוזב אותך.

אני אומר לכם את זה בשיא הכנות- אם מישהו ה' החליט לאהוב אותו- הלכה עליו. תעשה את כל הגשמיות שאתה רוצה- אני לא עוזב אותך. אבל רבינו אמר שלושה דברים, תזכרו אתם ואני: שכל פעם שכן אדם יעשה עבירה ה' לא יעשה לך כלום ואתה תסבול צער נורא ויסורים יותר גדולים מגיהנם. רבינו אומר: עבירה לא תכבה לכם את האור שלי, אתם תסבלו כזה צער ויסורים שעשיתם עבירה יותר מההנאה והרגש בזה. כיבו לך את ה'; אתה יודע איזה רחמן היה רבינו להשפיע כזה דבר?! שלושה דברים פעלתי אצל מקורבי- שאנשים שלא יזכירו לך את ה' אתה לא תוכל לעמוד במחיצתם. "אני אוהב אותי"- אבל הוא לא מזכיר את ה' אתה תקבל סלידה ממנו, אתה תברח ממנו.

עוד דבר שרבינו אומר- כל עבירה שאתם תעשו רק בגשמיות אתה מתחיל לגז'דר עלא ראסק... אתה מתחיל לבכות. למה? כי אם ה' החליט לאהוב מישהו- לא יעזור לו כלום, יתחשבו בצער שלך ושלי.

הדבר השלישי- הגאות שבבן אדם. מה פירוש גאות? **#במסתרים תבכה נפשי#**- אדם צריך קודם כל להיות ישר עם עצמו. לפעמים מידת הדין מקטרגת על האדם לא מעכשיו. אם בן אדם מצליח להגיע לשוויון שיש לו ענווה ושפלות כלפי השני- יידע שהגאות שלו מתוקנת. אם אתה מסוגל לעשות טובה ליהודי מבלי לקבל ממנו זה סימן שהענווה שלך מתוקנת. אתה אומר: אני לא רוצה לאכול לבד, אני רוצה להאכיל איתי עוד עשרה אנשים, עוד עשרים- זה נקרא שהענווה של האדם מתוקנת.

יש בן אדם שיצר הרע מראה לו כאילו הוא גאוותן. זה סתם שקר, זה רוח שטות. כי ענווה זה תמיד להשפיע לזולת. אתה רוצה לדעת אם אתה אוהב את אשתך אהבת אמת שאינה תלויה בדבר? אם אתה נותן לה ומשפיע עליה בלי לקבל ממנה. היא מרגיזה אותך, מכעיסה אותך, יכולה להצמיד לך כדור של עופרת במוח- מניעה כזאת ואתה הולך בצד ואוהב אותה ומשפיע עליה הכל- נותן לה כסף וכל מה שהיא צריכה ואתה לא רוצה ממנה כלום. זה נקרא אדם עניו. אדם שיש לו עוד טובת הנאה מאשתו- הוא מקבל ממנה. אבל מה זה אהבת אמת שאינה תלויה בדבר? אפילו שתבזי אותו כל מיני ביזיונות שבעולם- אני אוהב אותך. מה זה בן אדם שיש לו ההיפך? שהוא לא אכפת לו מהאישה. אבל אם בן אדם באמת אכפת לו מהאישה זה הופך להיות חלק בלתי נפרד ממנו- "והיו לבשר אחד".

לכן לפעמים בן אדם שלא יתפלא- ההתבודדות יש בה את התענוג הכי גדול ויש בה את המרירות הכי גדולה. התענוג הכי גדול בהתבודדות שנפתח לך האור אין-סוף ואתה מתחיל פתאום לקבל שמחה ולטעון טענות לפני ה', ואתה נדבק למעשה עם האור שגנבו לך ולי ולכל העולם כולו. עם האור הזה הנערב אי אפשר להיות איתו הרבה זמן, כי המחשבה של האדם מטבעה תרדוף אחרי האור הזה להשיג אותו כי זה אור שעולה על כל התענוגים שבעולם- זה נקרא אור הצחצחות. **#השביע בצחצחות נפשך והיית כגן רוח#**.

אם תיקח לבן אדם את כל התאוות שיש בעבירות, והתענוגים שיש בכל העבירות- זה לא שניה אחת מה שיש באור אין-סוף. חז"ל אומרים: קורת רוח של עולם הבא יותר מכל חיי העולם הזה. זאת אומרת כל התענוגים שיש לאנשים מעשירות וכו' מה שבן אדם יכול לעבור בעולם הזה- זה לא קורת רוח של העולם הבא. אז למה ה' עשה ככה? בשביל שאם בן אדם רוצה להשיג את ה', את מצוות ה', חייב שיהיה לו מחלוקת עם מידת הדין.

פתאום ה' עשה היפך מכל העולם. בהתחלה מי היה משיג את האור אין-סוף? רק הצדיקים הגדולים: ישעיהו בן אמוץ, שמואל הרמתי, חגי, זכריה הנביא, אליהו הנביא זכור לטוב- הולך ארבעים יום ואומר למשה רבינו- איפה השכינה? אמר לו- אני החזרתי את השכינה לה'. הולך לנקרת הצור- מה לך פה אליהו? רק בשביל לשמוע את הקול של ה' דקה ורבע. תתעורר! ארבעים יום הולך לשמוע בשביל לשמוע- **#מה לך פה אליהו#**.

כל האנשים המסכנים והפשוטים מוכנים ללכת כל החיים שלנו בשביל ההרגשה הנעימה הזאת. עכשיו עולם הפוך ראיתי: האור הזה פתאום עוזב את כולם ולמי הוא בא? לאנשים הכי מסכנים. האור שלפני זה היה הכל גנוז- אף אחד לא היה יכול להתקרב לה'. היום כל האור של הצדיקים הולך לאנשים הפחותים. למה אי אפשר לקרב צדיקים? כי הם לא באים לדעת של רבינו. יש בהם דעת, יש בהם תורה, יש בהם תפילה. אז כשהם באים לרבינו- אה... הם קצת מזלזלים. אני כשאני בא לרבינו זה במאה אחוז, למה אני יודע אם אתה עוזב אותי שניה- אין מסוכן כמוני. אז אני בא לה' מאה אחוז וה' מאיר לי מאה אחוז, ורבינו מאיר לי מאה אחוז. אלו שבאים לרבינו ואומרים: אנחנו באים לרבינו חמישה אחוז אתה, תשעים וחמישה אחוז אני- אז רבינו לא יכול להטעין להם דרכי ה', אז הם נמצאים תחת הזמן. אז במילא שפיר שהוא יכול לעשות כסף, ולעשות כבוד, למה? אם היה לו את ה' מאה אחוז הוא לא היה מחפש כבוד לעולם, כי מסכן חסיד ברסלב שלא סובל כמה ביזיונות כל החיים.

שלא תגיד לי ביזיונות שאשתך תירק עליך ותזרוק אותך; ביזיונות זה בדעת. אתה פתאום רוצה לעשות רצון ה', יצאת מהשדה והיה לך כזה הרגשה מתוקה- פתאום מתחילות עוד מניעות, עוד הפרעות. למה? זה מקצה עולם לקצה עולם, שתי דמעות מוריד לים הגדול- הכוונה חכמה ובינה, מן החכמה והבינה אפשר להוריד דמעות לאמונה. מי שאין לו חכמה ובינה הדמעות שלו זה מהמרה שחורה. יש הרבה אנשים בוכים בעולם במותרות המרה שחורה, שמה אחיזה דילהון דערב רב. מי שבוכה דברים שבקדושה זה מחכמה ובינה, זה דמעות- ריבונו של עולם... למה כל העולם לא מתפללים? למה כל העולם לא כמוני? למה כל העולם לא עושים התבודדות?

זה שתי דמעות שהקב"ה מרחם- למה לא כולם כמוך? כי חכמה ובינה יורדות שתי דמעות לא של מותרות המרה שחורה; אלו שתי דמעות לים הגדול הכוונה לספירת המלכות והן מכבות את כל הדינים. מסכן מי שיש לו דמעות אחרי שהוא מקבל איזה מכה באוטו ופתאום שמים אותו בבית החולים והוא מתחיל לבכות שמה. פתאום יש לו איזה צער והוא מתחיל לבכות. זה מרה שחורה! כל העולם בוכים ממרה שחורה. פתאום נופל לו טיל בתוך הבית והורס לו הכל- הוא רואה ח"ו דברים כאלו והוא מתחיל לבכות- זה מרה שחורה, זה כבר מידת הדין פגעה בהם. ה' ירחם.

ה' יתברך הוא רחמן והטיל זה לא טיל; מי שחושב שזה טיל אינו אלא טועה. זה משחית שמתחבא בתוך הטיל ויש לו כתובת איפה להגיע לפלוני אלמוני. מי שלא יודע את ה' הוא מסכן. איפה שהטיל צריך לפגוע זה הכל בדיוק- **#אין אדם נוקף אצבעו הקטנה מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה#**- על אחת כמה וכמה טיל. אבל מסכנים אנשים שבוכים אחרי שהצרות באות להם, איזה מסכנים הם... אבל כמה טוב ליהודי שמתקרב לדעת של התבודדות, שפתאום הוא נכלל בה' וה' אומר לו: אתה בא אלי, אני גם אגלה לך את הצער לא של העולם הזה, של העולם העליון, הצער של השכינה הקדושה. ואז פתאום הקב"ה מוריד לו שתי דמעות לתוך הים הגדול, שהכוונה מלכות שזה הפה שלו, ואז בן אדם נכלל בכייה של ה' וזה נקרא בכייה בשתי דמעות של חכמה ובינה שזה מכבה את כל הדינים בעולם.

איך הקב"ה ייזכר בצער של הבנים שלו? פתאום בן אדם כמוני וכמוך הולך לשדה, מתחיל שבוע- שבועיים להתבודד, פתאום יום אחד- בום! אתה מרגיש שהלב שלך נשבר, אתה הולך לאיזה מקום ומתחיל לבכות... זה בכייה של ה'. בן אדם לפעמים שלושה-ארבעה חודשים לא מאיר לו כלום,

פתאום הקב"ה טראח מקרב את הבן אדם לוקח אותו לאיזה ציון של צדיק- אתה מתחיל לבכות. זה בכיה של ה'! זה מוריד שתי דמעות לים הגדול- בחינת דוד שזה ספירת המלכות **#גדול ה)** **ומהולל מאוד#**. רק כמה אנשים מסכנים, הם לא יודעים מה זה דרכי ה'. הם מרחמים על עצמם, תגיד לי מה יעזור לך אם אתה תברח? וכי אם תברח וה' רוצה להרוג אותך שם- הוא לא יהרוג אותך? רבינו עושה היפך מכל העולם: אני לא בורח מה', אני בורח לה'. לאיפה אתה רוצה שאני אכנס- למקום הכי מסוכן? אני לא בורח מה', אני בורח לה'. אבל יש כאלו מסכנים שיש להם תורה, יש להם תפילה, הם ישמעו קצת 'בומים' ליד הבית- הם בורחים. לאן הם בורחים? הם יכולים לברוח מה'? אם ה' רוצה שהוא ימות שם- יעזור לו שיברח? ואם ה' רוצה שהבית שלו יתפוצץ- יעזור לו שהוא יעשה משמר? רק מסכנים אנשים ברחו, הם תחת הזמן אז הם מפחדים מן המאורעות של הזמן, הם מפחדים מהמאורעות של העולם. אם ה' רוצה לפוצץ לך את הבית אתה חושב שיעזור לך משהו אם לא תבכה?

למי יכולה לבוא אמונה כזאת? מי שרוצה לילך בדרכי ה' יתברך אזי מידת הדין מקטרגת עליו. שמה זה לא מידת הדין מקטרגת עליו, שמה זה מבלבלים אותו מאורעות הזמן. שמה זה כפירה ואפיקורסות של הכופרים והמינים נכנסים גם לאנשים. רבינו אומר: מה יעשו אנשיי? ירד מטחים של כפירה ואפיקורסות, וגם אנשיי אני מפחד עליהם. מה אתם חושבים, אנשים שמסתתרים הם לא אנשים פחדנים? מי ילך לצעוק היום ביערות אם לא חסידי ברסלב האנשים הצדיקים שאין להם שום פחד משום דבר שבעולם? מי ילך לקיים **#ארויקה לנוז אלן במדבר#**? מי ילך לבקש מה' תרחם על הבנים שלך- אלו שיש להם כסף והם אוכלים טוב, ויש להם מכוניות מפוארות? הם יכולים להגיד עם ישראל בצער? מה יעזור אם עכשיו אני אגיד 'עם ישראל בצער'?

ריבוננו של עולם, אני נותן לך ספר תהלים, תנקה קצת את הדינים בעולם. אתה לא יודע מה זה אהבת ה', אתה לא יודע מה זה אהבת ישראל- לפחות אני מכליל את עצמי בר' שמעון בר יוחאי, בר' פנחס בן יאיר, הלל ושמאי, שמואל הרמתי- הם יודעים מה הולך למעלה, ופתאום הם יכולים לבוא למסכן כמוני וכמוך, אתה יכול ללכת לשדה ופתאום לטעון טענות כאלה כמו משה רבינו, לא פחות. גם אני אומר לעצמי מסכן, אבל אל תזלזל בהתבודדות שלך.

רבינו אמר: פעלתי אצל אנשיי שגאות שלכם נטלתי. מה זה גאות? שאתה מסתכל- 'מה אני'- זה גאות. מה זה 'מה אתה'? אתה היית באומן אתה יכול עכשיו לפעול מיתוק דינים בעולם באמונה ברבינו יותר מאשר כל אלו עם כל הכבוד שיש להם וכל העושר. למה? כסף זה רק עושה... ה' ירחם. ענווה מה זה? ענווה זה שאתה מחזיק את עצמך תחת המקום ב"ה. אז הנה, **#וה) יתברך חפץ חסד הוא ומסתיר את עצמו כביכול במניעה הזאת ומי שהוא בר דעת ומסתכל בהמניעה הוא מוצא שם תבואה ברוך הוא#**.

מה שכתוב **#אנשמתם מאוד לנפשותיכם כי לא ראיתם כל תמונה ביום דיבר ה) עמכם בהר מתוך האש#**- אם יש עכשיו מצב של מלחמה ואומרים לך לעשות כך וכך, אם בן אדם תחת הזמן אל תאשים אותו; הוא תחת הזמן. ר' חנינא בן דוסא הייתה מכשפה הורגת את כולם. אמר ר' חנינא בן דוסא: קחו אותי אליה. נכנס ר' חנינא בן דוסא בלי שום שם קדוש, עמד ואמר לה- תקסמי. התחילה הכל, אמר לה: **#אין עוד מלבדו#**. לא פגע בו כלום, תפסו את המכשפה הזאת- הרגו

אותה, #מכשפה לא תחיה#. למה? שאני ר' חנינא בן דוסא דנפיש זכותיה דאדבק מחשבתיה בקוב"ה- הוא הדביק את המחשבה שלו בה'.

אם אתה מסתכל עליך- עדיף שלא נדבר. אבל אם אני מחזיק את עצמי באמת בהתקשרות לרבינו ובאמת אני אוהב אותו ואני אומר- הצדיק הזה מסכן נמצא באומן, הוא הבטיח כאלו הבטחות לתיקון העולם, ואני זכיתי להיות באומן ועכשיו הוא מצפה ממני שאני אאמין בו ובתלמידיו ובספריו. ה' יזכה אותנו, אמן.

קצת

**#לפעמים בא לאדם הרהור תשובה ונעשה באותו שעה איש כשר- ואחר כך רוצה לעשות עובדה
באשר שנתערר ליבו לתשובה- וכן רוצה לנסוע לחצדיק#**

לפעמים, כשכתוב את המילה 'לפעמים' זה לא תדיר. כל יהודי באשר הוא שם חז"ל אומרים: אמר ר' יהושע בן לוי בכל יום יוצאת ומבקעת בת קול מהר חורב ומכריזה בליבות ישראל- נותנת בכל יהודי הרהור תשובה, מה שהוא לא יעשה. עובד ה' לכל המדרגות ולכל השכבות שמחולקים לארבע שלבים נשמות ישראל: אתרוג, ערבה, הדס ולולב.

יש כאלו אנשים שהם לא מקורבים לצד הקדושה אבל מעשיהם נאים, יש להם מעשים נאים, הם לא גונבים, הם לא מבזים, הם עדיין לא קרובים לתורה ומצוות; אבל המעשים שלהם נאים: הם לא חוצפנים ח"ו, הם עובדים באמונה. רק צריך האנשים מהצד לצייר אותם בצורה נכונה כלפי ההשגחה. זה תלוי בעובדי ה': אם אנחנו ח"ו נלגלג על אנשים רחוקים, בשורש זה מפיל אותם עוד יותר. למה? **#ברית כרותה לשפתיים#**. ברגע שאתה מלגלג על אדם שהוא נפל אתה לא נותן לו זכות לקום בכלל. אבל אם אתה מצייר אותם לפני ה' יתברך, ואם השאלה שלכם- איך אפשר לצייר אנשים שהם רחוקים מהקדושה בצורה טובה? ר' נחמן אומר: על זה מועיל התקשרות לצדיקים, כשאני אומר איזה דבר או אומר תהלים- הוא מבקש רחמים על עם ישראל בכלל ובפרט.

**#(ה) אלוקי אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך והכן לבבם
אליך#, #תכין לבם תקשיב אזנך#. ריבונו של עולם, בראת עולם ובראת בו בריות, בראת להם יצר הרע- תכוון אותם שיהיה להם יצר הטוב. בזה אתה מצייר אותם בצורה טובה כלפי ההשגחה של ה' יתברך! רבינו אומר שיכול להיות להם הרהור תשובה. אוהו, אתה יודע מה זה הרהור תשובה?
ר' נחמן מברסלב פעם אחת רצה- מרוב שהוא ראה את העולם תלול ובלול וכל מיני ירידות וקריסות רוחניות היו בעולם, כמעט וקץ בחיי העולם, לא רצה לתפוס שום דבר. אמר: אני אקח תיק, אני אטייל בעולם כמו רוכל ואעשה את עצמי מקבץ נדבות ואעבוד את ה' בצורה גדולה. פעם בכמה זמן אצא ואשמח עם הקב"ה. אתם יודעים מה הוא אמר אחרי זה? אז אני לבד אהיה טוב, אבל מה עם כל העולם? איזה גדולה יש לצדיק שרק הוא טוב? זה לא טוב בכלל. **#ונח מצא חן בעיני ה'#**- אבל כל העולם איפה היו? בר מינן. ר' נחמן אומר: הפסוק הזה **#ונח מצא חן בעיני ה'#** זה פסוק שמלמד אותנו לכל הדורות- לא רק יהודי אחד צריך להיות בעולם שימצא חן בעיני ה'. **#מצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם#**.**

ובמה זה תלוי? כשיהודי בחמלת ה' יתברך גורם לאנשים שיהרהרו בתשובה. אתה היית רחוק פתאום יראו אותך נכנס ואתה מתפלל, אתה אומר תהלים, זה גורם לאנשים הרהורי תשובה לדעת כמה דברים שבקדושה יש בהם חן, יש בהם כבוד. אתה לא צריך אולי לדבר איתם, אבל זה גורם להם הרהור תשובה! זה גורם להם שהם ירצו גם להתקרב לסטרא דקדושה. הדברים שבקדושה הם לא צריכים שכנוע- **#טוב מראה עיניים מהלך נפש#**. כשאדם רואה בעיניים שלו דברים רוחניים- אתה לא צריך לתרגם. יש אדם שצריך להסביר לו, אבל יש אדם שהוא רואה. אדם שהוא רואה חז"ל הקדושים אומרים **#גדול שמושה של תורה יותר מלימודה#**. כשאדם

משמש תלמידי חכמים, ר' נחמן לא יכול לעבוד את ה', הבעש"ט לא יכול לעבוד את ה', אברהם אבינו לא יכול לעבוד את ה', דוד המלך לא יכול לעבוד את ה'- כי הם נמצאים בעולם הגמול, הם נמצאים בעולם שכולו טוב. אז כשאנחנו באים והולכים בדרכים שלהם- **#(ח) לא נבה לבי ולא רמו עיני, #שיר המעלות אל ה) בצרתה לי קראתי ויענני#**.

אנחנו הולכים בדרכים של האבות הקדושים- **#יהי ה) אלוקי עמע כאשר היה עם אבותינו אל יעזב ואל יטשע#**. הקב"ה נתן תחושה לאבות שהוא איתם, הוא לא עוזב אותם, לכן הם הצליחו בכל המלחמות. לכן כשאנשים מתקרבים לדעתם של הצדיקים התחושה והמתנה שאתה מקבל שאתה מרגיש שהקב"ה תומך בך, שהקב"ה עוזר לך. ואם כל יהודי ירגיש הרגשה כזאת- מה אדם לא יעשה לכבוד ה'! הכל, כי כל יהודי צריך להרגיש שווי.

לכן ר' נחמן אמר שעיקר גדולת ה' זה לא צדיקים, כי צדיקים עבודת ה' בשבילם זה כמו שאנחנו שותים ואוכלים, הם חיו בעולם הזה אבל היו דבוקים בשרעפי קודש. אבל רבינו אומר שזה לא התכלית. אם למשל כל אחד עכשיו יקח את התרמיל שלו ויעזוב את עם ישראל- אוהו, זה יהיה תביעה על הגדולים. אנחנו כל הזמן צריכים להיות מובלעים בתוך הציבור, בתוך המשפחה- לא לנתק קשר מהם. הם יראו את ההתנהגות, את אורח החיים שלך, אתה חוזר מאומן בראש השנה הם יגידו- תראה איזה מהפכים חלים ביהודים שחוזרים מצדיקים. יותר שמח, יותר רענן, יש לך חשק לקיים יותר מצוות. מה זה גורם אצל השני? זה גורם לו הרהור תשובה. אתה לא מדבר איתו- נכנס החנווני: 'בוקר טוב', 'בוקר אור'. אל תחשוב- זה מאיר! **#כל שמעשיו נאים אשרי אביו שהביאו לעולם- אשרי רבו שלמדו תורה ועליו נאמר ישראל אשר בך אתפאר#**- זה הרהור תשובה.

ברגע שיהודי מקושר לצדיקים רבינו אומר- מציירים את העולם בצורה של זכות, **#זכות ומישור לפני כסאו חסד ורחמים מלא כבודו#**. הרחמים של ה' יתברך הם אינסופיים. לכן כשבן אדם גר באיזה שכונה באיזה מקום- האדם הוא צריך לבנות את המקום. צדיקים איפה הם גרו? במקומות הכי רחוקים מהקדושה. ר' נחמן תמיד היה פותח את החלון בעיר אומן ואומר- אני מתפעל: יש הערש בער, יש דב לנדאו, יש אנשים מסכנים שלא זכו לעלות על מתחמי אמונה ואני מחיה את עצמי שאני לא נכלל ח"ו באנשים שחקרו על השגת ה'. אני מחיה את עצמי כל הזמן באמונה.

אמנם ר' נחמן זה שכל עמוק ונורא בליקוטי מוהר"ן, אבל בצדדי הפשיטות שלו הוא זכה **#עין לא ראתה אלוקים זולתך#**- להיות תמים עם ה'. כמו שר' נתן משבח אותו בספר הקדמה של ליקוטי מוהר"ן- שכל השבחים שנגיד על צדיקים זה אפס קצהו, אבל עיקר השבחים של הצדיקים האמיתיים שבאמת הוא מן הנמנע ואי אפשר לספר בשבח החיבור הקדוש והנורא הזה. כי אתה שכל יהודי שתופס איזה תורה בליקוטי מוהר"ן- אתה תהיה איש כשר, אתה תהיה יהודי. לא משנה איזה חלק של עצה- אתה תופס עצה והולך איתה, זורם איתה.

הנה למשל אתה הולך עם העצה- לפרש שיחה לפני ה', למתק דינים על ידי מחיאת כף, שירה- אתה מאמץ עצמך כל הזמן לשמוע שירים טובים, לקחת איזה קטע של תפילה- זה לא חייב להיות כל התפילה, ולמצוא ניגון ולשבץ אותו בתוך התפילה, זה עצה טובה. יהודי שהוא שמח אסור לך לבקש ממנו שום דבר. הרמב"ם- ר' משה בר מימון אומר: כל הרפואות כולם מה שיתנו- האדם שאומרים לו הסם הזה מרפא אותך, זה לא כמו מרפא השמחה. כשיהודי שמח בדיחא דעתיה. לכן

#שמח לבי ויגל כבודי אף בשרי ישכון לבטח#. מה זה שמחה? זה לא בהון, לא בעושר- **#אל תירא כי יעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו#**.

חבריה יקרים טהורים! השמחה שאני יהודי, שאני בן של מלך- **#צדקתך לבן מלך#**, יהודי שמח בקיום המצוות, וזה דבר שבקלי קלות להשיג. איך משיגים את זה? ר' נחמן אומר- אין כמו מידת העידוד שאדם מעודד את עצמו, בתודה- **#לך אזבח זבח תודה#**- תודה הקב"ה שפתחת לי את העיניים, אני מודה לך ה'. אתם יודעים מה המילות האלה עושים? זה משבר הרים ומפרק סלעים. המילים האלו של התודה- **#לך אזבח זבח תודה#**- תודה ריבונו של עולם שיצאתי ממוות לחיים, תודה הקב"ה שאני מחזיק תהלים, תודה לך ה' שאני מברך על כל דבר, אני מודה לך חי העולמים שזכיתי להיות במתחמי הקדושה, אני מודה לך שאני זוכה לשרת צדיקים. אתם יודעים מה זה עושה? זה עידוד הכי גבוה ליהודי. כי כל הזמן לאנשים למטה לא התייחסו אליהם, לא ציירו אותם בצורה נכונה. אם אתם ואנחנו וכל אחד יצייר את עצמו בצורה הנכונה- ר' נחמן אומר תיכף ומיד יהיה נעשה עם האדם מהפכים. אתה תראה שפתאום יש לך חשק לברך אשר יצר בשמחה, פתאום תזכה לקום בבוקר יהיה לך חשק להתפלל, אתה תלך לעבודה לא בקפדנות, לא ברוגז, לא תקלל את המזל שלך ולא תריע אותו, תצייר את הבית בצורה טובה- בפה, **#ברית כרותה לשפתיים#**. ככה העולם יחזור בתשובה.

ר' נחמן הבטיח שהעולם כולו יגאל לא ביריית נפץ, לא במלחמות, לא בשפיכות דמים- **#ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבור בארצכם ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם#**. זה מקראות מפורשות, רק שזה משובץ עם אמונה פשוט תענוג לאדם לחיות כמו יהודי.

אדם יהודי קשה מאוד להכווין אותו ולתת לו דרכים. על אף שיש עצות נכבדות כיצד להגיע למעלה של שמחה, אל לכם ולנו לשכוח שמדובר בעניין של נתינת לב שאתה יכול להגיע בקלות למצב של **#אשירה לה# בחיי#**. אנחנו רואים בפשטות שע"י שירה וניגון קל מאוד להגיע לקשר אלוקי חזק רוחני עד למאוד. לכן הימים האלו שהם נקראים שמחת בית השואבה וסוכות, חז"ל אומרים שהיו שואבים משם הכל רוח הקודש שבעה ימים. היו מפחדים להפסיד את תוקף השמחה לכן לא היו ישנים שבעה ימים אפילו. איך אפשר לאדם להיות שבעה ימים בלא שינה? אמרו חז"ל: תמיד כשיש לאדם משהו מעניין או מאפיין את האדם- תסתכל את רוב החתנים ורובם הם לא בעלי אכילה; מרוב שיש לו שמחה שהוא מתחתן האכילה זה דבר קטן אצלו. קצת, תאכל משהו, שום דבר! זה לא עובר לו, כי השמחה מציפה לו את הגוף. רוב האנשים שיש להם שמחה- בעלי השמחה, בעלי הברית- הם לא אוכלים. למה? מרוב שיש לו שמחה האכילה מתגמדת אצלו. אמרו חז"ל שבגלל שעם ישראל היו נמצאים במצב כזה של שמחה שהם מפחדים להפסיד את השמחה הזאת היו נשענים קצת אחד על כתף חברו ומתעוררים ישר לשמחה.

זו מעלה גדולה בחמלת הקב"ה שעל אף שנמצאים הרבה עצות כיצד לבוא לשמחה- זה לא כמו שבו אדם **#הרחב פיך ואמלאהו#** כמו שמקובל לנו איש פי איש בחמלת ה'- מצדיקים אמיתיים, שמעלה של שמחה זה תמיד פשוט לעשות שירות לצדיקים, או להזכיר זכויות של צדיקים. כשבן אדם מזכיר זכות של צדיקים- משה רבינו איך הוא נבחר להיות גואלם של ישראל? כי הקב"ה אמר לו: אל תסתכל על הרבים, אני מבטיח לך שאחד פוגש אותך בדרך והוא שמח לקראתך.

#אהרן אחיך הלוי יוצא לקראתך וראך ושמת בלבך#. כך תמיד בן אדם צריך להיזכר בבכירי הצדיקים שזה התרגום של **#שאתם מים בששון ממעיני הישועה#**- התרגום אומר: ותקבלו אולפן חדת בחדווה מבכירי דצדיקיא. מה זה אולפן חדת? שבן אדם כל הזמן מוליף לעצמו דרכים.

לכן דרכים של שמחה זה לאו דווקא צריך להיות ברוחניות. דברים של שמחה אתה רואה שבשבעה ימים שהקב"ה נתן לנו בסוכות זה דווקא שם מלווה בבשר ויין. לכן עכשיו גם אם נתלה בסיבות ובמקרים, בית המקדש רבינו אומר זה מקדש מעט. למה זה נקרא מקדש מעט? שמתי האדם הקדושה יכולה להיתפס בו? אם הוא הולך על מעט, תזכרו את זה כלל: למה זה נקרא מקדש מעט? תמיד שאדם לוקח מעט זה יכול לקדש אותך. הרבה זה לא טוב; תמיד הריבוי לא טוב. יש גזירה **#הרבה ארבה עצמך#**- אמר ר' נתן בליקוטי הלכות: הרבה ארבה- אם בן אדם רוצה הרבה בקדושה באה לו עצבות ותופסת בו. לא זכית את כל התפילה? זכיתי להיכנס לבית הכנסת. יאללה, לא התפללתי במנין... אבל ריבוננו של עולם, טוב שלפחות התפללתי בבית הכנסת, מקום שנשמע שם ברכת המינים, ברוך הוא וברוך שמו ואמן. תמיד לצאת למרחב, לא לחפש איפה נפלת. כמו שאיזה חסיד אחד- בלפור- בזמנם של הצדיקים הוא היה כל הזמן עושה תענית הפסקה. תענית הפסקה זה משבוע לשבוע. פעם אחת תפס אותו בולמוס- התקפת רעבון, והיה שם מצה שמורה. לקח את המצה ואכל אותה באמצע הצום. טוב, צום זה לא של חיוב. אחרי זה הוא לא מחל לעצמו, עד שהידרדר ויצא לדברים לא טובים, רחמנא להצילך. בסוף הוא חזר בתשובה, אבל ר' נתן אומר- אם היה לו את העצות של רבינו- בחיים הוא לא היה נופל. בסך הכל מה עשיתי? בסך הכל אכלתי. וזה המרות שחורות שצריך לא לבטל אותם, אלא להעביר אותן- **#להעביר גילולים מן הארץ#**- להעביר אותן לרשות הקדושה.

ר' נחמן מברסלב אומר: כל דבר שבן אדם נלחם להעביר ולבטל זה נלחם בו כנגד. אם בן אדם רוצה לעקור את העצבות- אין דבר כזה, צריך להפוך את זה: **#נסו יגון ואנחה#**. 'אל תתייאש- תודה רבה שאתה אומר לי אל תתייאש... בן אדם צריך לעשות משהו, להפוך את התיבות: **#זיעק שאול אל ה'#**- ראשי תיבות יאוש. לעשות איזה משהו שלא העיקר לזרוק מילה כלפי השני. 'להיות בשמחה', 'תשמור את העיניים'- זה מילות יפות... אם לא תעשה משהו- העיניים חביבי, רבינו קורא להם משרתי השכל. העיניים זה החוש ראיה הכי מפותח בעולם, בשניה אחת אתה קולט זרקורים של אור. אתה יכול להשיג מהירות הקול, מהירות ראיה אין מציאות כזו, בשניה אתה יכול לראות למרחקים. בשניה אתה רואה את השמש, הירח, הכוכבים. **#שא עיניך וראה את השמים וסמור הכוכבים#**. אז תאר לך מה זה ראיה רוחנית, שאדם זוכה שיפתחו לו חושים. ר' נחמן מברסלב אומר: כשהקב"ה מרחם על יהודי הוא פותח לך ראיה לראות טוב. אה... זה מתנה טובה שאדם זוכה שנפתח לו פשוט ראיה רוחנית, שזוכה לראות דברים טובים.

תמיד שאדם יפתח לו אפיקים של ראיה- תקחו לכם את זה לנו כסימן: אתה תראה שקצת ייחנה אותך. לכן זה גזירת קללת חוה: **#הרבה ארבה עצמך#**- ר' נתן אומר: הרבה ארבה- כשבן אדם רוצה הרבה זה עיצבון. אם אתה מסתכל על כל התפילה כמשא כבד- אתה לא תעשה כלום. ריבוננו של עולם, עד ברוך שאמר. ככה דרכו של רבינו- היה מחפש ניגון: שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו... וקבצנו והצילנו מן הגוים... מנגינה זה הרבה זמן. פעם הקב"ה זיכה אותנו ברוב רחמיו וחסדיו לקרוא תהלים שמונה שעות. שמונה שעות! ניגונים... אתה אומר: הלוואי שלא יעבור הזמן, שכל העולם ייכבש ככה. מניגון לניגון. כשאדם מתחיל בקצת זה מסתיים יפה. רוב

האנשים רבינו אומר- שנפלו- אני לא רוצה לקרוא לכם מבפנים **#תורת אלוהים בלב** הכי טוב, "פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות". רבינו אומר בתורה רפ"ב: רוב האנשים אם אתה רוצה שיתקרבו לקב"ה, אל תטיל עליהם אימה גדולה ח"ו- **#חשיכה גדולה נפלת עלינו**. תמיד תוציא אותם עם איזה משהו, תוציא אותם עם תיקון הכללי. אתה חושב שהם מצליחים לתפוס את הסדרי גדלים כשהם באים לרבינו? אבל הם יוצאים עם תיקון הכללי- מספיק.

פעם יהודי סיפר לי איך הוא זכה לבן זכר: הוא הלך לצדיקים... יום אחד הוא היה ערב ראש השנה בבית הקברות, ושם אמר: ריבונו של עולם, תראה כמה אנשים מתו בעולם, כמה נפטרו, כמה נשמות, כמה אתה בעל הבית על כל הנשמות בעולם! קשה לך ליתן לי ילד אחד?!

באותו חודש אשתו נפקדה.

לפעמים בן אדם יכול להתפלל, עד שתוציא איזה תפילה וה' יאמר- לתפילה הזו חכיתי. תמיד צריך, חבר'ה יקרים, מרוב שבני אדם עוררו אותם על עבודת ה'- כשל כוח הסבל. אתם אל תהיו בכלל אלה, לא לעורר יותר מדי על יהדות. אם ה' יתברך **#חרבה לנו תורה ומצוות** (ה) **חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר** - תמיד תגדל את המוח, תגיד: אני יכול רק זה. וזה רואים בעליל שאם אתה רוצה לקרב את בני האדם אף פעם אל תדרוש מהם הרבה. הרבה זה נותן עצבותים, מרה שחורה 'מזרובה' כל הזמן. מה אני יכול לעשות? להתפלל. תתחיל עם קצת, אתה לא יכול? תמיד תתפוס ותגיד: תודה אלוהי ואלוהי אבותיי שזכיתי גם לזה.

אנשים חושבים שחסידות ברסלב זה הקלה במצוות. מה פתאום! זה הדרך שמובילה אל בית המלך. 'הם מקילים במצוות, הם לא מתפללים את כל התפילה...'! יא חתיכת שכל- אם בן אדם יש לו סבלנות בסוף אתה תזכה להכל! אנשים למדו אותם לתפוס הכל- גם הלכה, גם זה וגם זה, בסוף יוצאים קירחים מכאן ומכאן. חז"ל אומרים: משל לאחד שהתחתן עם שתי נשים- אחת ממרטת לו את השערות הלבנות והשניה את השחורות- בסוף יוצא קירח מכאן ומכאן. אנשים אתה רוצה לקרב אותם שאתם ואנחנו נתקרב לעבודת ה', **#אזמרה לאלוהי בעדני**. 'אלוהי ואלוהי אבותיי מה אני מסוגל לעשות?! להדליק נר זה דבר פשוט, אבל זה פעולה שפועלת בשמיים. אתה מבקש בזכות הצדיקים, למשל אתה בא עכשיו אצל ציון של צדיק. היית אצלו, כבדת אותו, **#אימת שמואל ויקברו אותו בביתו ברמה**. חז"ל אומרים מה ביתו אצל רמה? לומר לך רק שהוא נפטר היה לו בית, תמיד שמואל היה בנדודים. באת אצלו, עשית לו הכנסת אורחים, הלכת אצלו בבית, כשאתה מדליק נר בבית אתה אומר: ריבונו של עולם, הייתי אצל הצדיק ר' מתיא בן חרש, הנר הזה אני מדליק לכבוד מתיא בן חרש. הצדיק מההיכל שלו בעולם העליון עושה לך הילה עד ללב שלך- אתה מרגיש הרגשה טובה. תזכרו את זה.

ר' נחמן מברסלב רוב התורות שהוא דלה זה בהדלקת שמן זית. כמה שאתם רואים שיש חכמה עמוקה בליקוטי מוהר"ן- היה לו דברים של תמימות, של המון העם. היה לוקח פתילה, מסדר אותה, שם, לוקח איזה תחינה של יום הכיפורים אומר אותה לאט לאט עד שנכנס לשכל של גבאי מרומים, היו ישר רואים שהוא מכין תורה היו הולכים לשוק צייק צייק יוצא איזה הלכה של ארבע חמש שעות. למה? כי רבינו אומר: תמיד התחלתי מקצת.

רבינו פעם הלך לעשות תשליך, ונפל. הצדיקים היה להם הנהגות טובות, לא הנהגות של אדמו"ריות וחיצוניות ורושם. הוא נפל, רצו לנקות אותו לשים קצת מים, אמר להם: אם ה' הפיל אותי הוא יודע מה הוא עושה. אם אתם תנקו אותי זה כאילו אני אומר לה': מה עשית לי? תשאירו אותי ככה. רבינו בא עם הקיטל הלבן ועם הלכלוך, אמר להם: ככה אני רוצה להתפלל, ואמר תורה יחד עם הבגד הזה. מה החשבונות של ה'! כשהצדיק נפל ברפש וטיט הוא מרים את כולם. ר' יוחנן קרי למאני- מכבדותיה. מאני זה בגדים. **# ירח את ריח בגדיי** - אומרים חז"ל: שמכל מור ואהלות וקציעות **# מן היכלי שן מני שמחוד**, שמדברים קטנים ר' נחמן אמר אפשר שהעולם יתייפה. מדברים גדולים נעשה רק חורבן. **# לא כן אבי כי זה הגדול שים נא ימינך על ראשו ידעתי בני ידעתי אמנם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו ירש מלא הגוים** - אחיו הקטן. תמיד עם ישראל זה דברים של קטנים, ככה גדלים, ככה צומחים וככה מצמיחים, ככה יכולים לעשות רצון אבינו שבשמיים כי זה לא כבוד. אם אני אקום בבוקר ואראה את כל התפילה, ואני אגיד ציצית ותפילין, ואגיד איזה ברכה, איך הקב"ה נותן לי לראות.

פעם אחת ישבנו, פתאום באו שני אנשים והייתי עיף, ערב שבת ורציתי לישן, ובפרט שבן אדם כל השבוע טרח ועמל ויגע אתה אוכל- **# המעביר חבלי שינה מעיניי**. פתאום הגיעו שני אנשים, אמרתי: יאללה, עוד שיר. וואי, מה התפתח מזה! שלוש שעות של שירים, ועוד שיר ועוד שיר. זה דברים טובים שכדאי לכם ולנו להעביר את זה. שבני אדם תמיד יידעו שלפעמים בן אדם אומרים לו- 'תלך, תדבר עם ה', תקפיד על שעה'. כל ההקפדות האלו גורמים להרחיק את האנשים מה' יתברך ומצדיקיו האמיתיים. אתה לא בראת את הזמן, אנחנו מעל הזמן, עם ישראל **# לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל**. יש יהודים בדור הזה שיסכימו ללכת שתי דקות להרים את העיניים לה' להגביה את מזלם זה יותר חשוב מצדיקים שהיו ארבעים יום וארבעים לילה למעלה. כמו שמשוה רבינו אמר: **# הראני נא את כבודך**. כבודך זה האנשים למטה, שכולם יידעו כי אתה מלך. זה גדולת ה'. לכן אנשים תולים אותה בסיבות וזמנים; שום דבר. אל תנסה לחלץ יהודי מהמצב שהוא נקלע אליו. אבל אם יהודי לא יקבל על עצמו, פשוט יבין שיש אלוה ברוך הוא- **# טוב ה' לכל**.

אם אתה דופק על דלתי רחמים זה דבר טוב. אדם רוצה לקיים מצוות שאנחנו מצווים בהם- **# שמחת בחגך וחייתך אך שמח**, וחז"ל אמרו: אין שמחה אלא בבשר ויין. לכן תדעו תמיד אתם, גם המורים- אדם מורה בבית- הקפדנות לא תהיה מנת חלקכם בחיים, אף פעם. חיבוק לילד שווה יותר מכל הלימודים שהוא לומד, כי אתה מעניק לו. יש ילדים קטנים שאומרים איתנו תיקון הכללי- בן פורת יוסף, מחמד עין. הם לא צריכים כלום, פתאום הקולות שלהם משתחררים עולים ובוקעים את כל העולמות העליונים. למה? לא בגלל שהוא אלוף בשירה, בגלל שאתה נותן לו את הלטיפה, אתה מראה לו שהוא שווה. אנחנו לא ילדים? אנחנו גם ילדים, אנחנו צריכים לטיפות כל רגע.

ישראל בער אודסר פעם אחת נפל בצום שלו- י"ז בתמוז הוא כמעט חשב שימות מהצער. עד שקיבל פתק מן השמיים. אנחנו בעלי תשובה זה היתר- אני אחכה שיתנו לי פתק כל רגע מהשמיים? מה פתאום! עושה תשובה, ועוד תשובה ועוד תשובה עד שהכל מתהפך. צדיקים אם היה להם עניין שהיו מקפידים על עצמם קלה כבחמורה. אצל הבעלי תשובה מותק- תפסת מועט תפסת, **# אזמרה לאלוקי בעודי**. מה יש? פעם בכלל לא היה לי ציצית, לא היה לי תפילין.

אחד פעם עשה איתנו שבת- בן פורת יוסף- התאמץ כל השבת לשמור שבת, כשעשיתי הבדלה הוא קפץ על הסיגריה וצעק: "יש אלוקים! תודה רבה ה'!" איך הוא החיה את כולנו לשמור שבת. תודה רבה ה', שמרתי שבת. היה באומן, שבת אחת הוא נלחם. איך שאמרתי "המבדיל בין קודש לחול" הוא עישן את הסיגריה, אני מאמין שכל העולם הבא של הצדיקים היה בתוך השאכטה הראשונה שלו- כי הוא התאמץ.

אנחנו גם- כשבן אדם לוקח על עצמו דבר קטן הוא מסוגל. אבל דבר גדול- **#כמשא כבד יכבד ממני#**. ילדים קטנים שמים להם משא כבד- לא טוב. שיר השירים וכל הדברים שאנחנו מצווים להגיד אותם בניגון, תבדקו את זה, זה דבר בדוק ומנוסה: תמיד שרוח ה' תהיה נכללת בכם ובנו בזכות הצדיקים, תמיד להזכיר זכותם, וכן התקשרות בנשמות של צדיקים זה נותן כוח ועוצמה אדירה לנפש של היהודי. כשאתה מזכיר זכות של צדיקים שעשו רצון אביהם שבשמיים- מה הצדקות של הצדיקים? **#ששים ושמים לעשות רצון קונם#**.

אדם צדיק נקרא על שם יראי חטא. אדם רחוק מן החטא הוא נקרא צדיק. מה זה חסיד? חסיד זה מדרגה יותר גבוהה מצדיק. חסיד זה אדם חוזר בתשובה שעובר במקומות שהיה בחושך ופונה עורף. וואו, זה מדרגה עליונה. מה תיקון הכללי יכול לעשות, וניגונים, שיכולים להעביר אותם במקומות צרים שנדמה לאדם לפעמים... דברים לא מובנים. לא לנסות לתרגם לנו דברים של העולם הזה. רבינו כבר אמר: עם ישראל נקראים 'עברים' על שם שעוברים באמונה שלנו על כל מיני דברים שצריכים לעבור אותם באמונה פשוטה, בתמימות, באמירת תהלים, שאדם רוצה לפעול איזה פעולת צדיק לחיים- אף פעם אל תעשה דבר בלי לצרף לזה כוח של תפילה, כי תפילה זה תמיד דבר שילווה אותך ויחבר אותך ויקשר אותך וגם ידביק אותך לתכלית. למה? אני רוצה בית, אבל אם בן אדם מתפלל ומתפלל, ויכול להיות שיתפלל שנה ושנתיים ושלוש, יכול להיות שתקבל בית והבית הזה ישרת אותך לאורך ימים ושנים. אותו דבר אישה, אותו דבר ילד. ילד שיהיה לי לנחת, שאני אחנך את הילד. תמיד תפילה שהיא לא כתובה והיא יוצאת מעומקא דליבא זה תמיד תפילה שהיא לא שבה ריקם. למה? כי זה תפילה שיוצאת מהגיגי הלב שלי, דיברתי בלשוני.

דוד המלך למה גדלה מעלתו? כל דבר הוא היה מספר לה': **#איך את אדום בגיא מלח שנים עשר אלף- אנפת תשוב לטו- ירשת ארץ פצמתה רפה שבריה כי מטה#**. היה ממחר לה' כל המצב. **#אל תשחת בבוא הזיפים ויאמרו לשאול הלא דוד מסתתר עמנו אלהי בשמך הושיעני#**. זה העניין של חזרה בתשובה וקרבה לרבותינו הצדיקים אנשי אמת, אשר רוח ה' הייתה כל הזמן איתם בקרבם. רבינו רק ערך לנו את העצות, אבל תכלית ושורש כל העצות כולן זה כשאדם- **#פתח צור ויזוב מים#**- מבקש את מה שיש לו בינו לבין קונו, מה שאתה מסוגל.

שלושה דברים הם חותמו של הקב"ה: ראש, תוך, סוף. להכניס בראש שלנו **#ראשי בני ישראל#**- הצדיקים האמיתיים, להתקשר אליהם. תוך- זה לא לעשות דברים חיצוניים, להכניס את זה בפנימיות הלב- **#לבי ובשרי ירננו אל אל חי#**. סוף- לפעמים בהתחלה זה לא הולך, אבל בסוף אחרי התפילה יהיה לך איזה מרווח של שמחה ואמונה.

לכן ר' נתן אומר את זה מילה במילה: "לספר בשבח גדולת המחבר. אבל השבחים הכי גדולים פשוט, סבלן, עלוב, ותמים במעשיו". רבינו היה גדול אדיר ונורא, אבל הוא היה פשוט, הוא היה

לוקח את הציצית והיה מודה לה'. לפני שנפטר רבינו במה הוא שמח? אמר- הנה אני מתעטף בציצית, הנה אני מניח תפילין, כמה שאני צדיק גדול אני יכול להצטמצם לדברים קטנים. וזה אתם ואנחנו צריכים לאמץ לעצמנו: היהדות כשאתה מחפש בה את סתרי הצדקות- הצדקות זה דבר קשה. ר' שמואל הורוביץ אומר: אנחנו לא מתקרבים לצדיקים בשביל להיות צדיקים, אלא בשביל להיות פשוטים, המון העם. צדיקים זה רבדים חזקים. אדם פשוט, המון העם לא משתמשים בשכל- מה אתה רוצה, שהוא יתעטף בציצית? הוא יתעטף בציצית, יניח תפילין, אבל הוא מפעיל את התודה. כמו שמלך גדול אומר לך: אני בראתי את כל העולם, ואני יודע שהיום הכי יפה וטוב ורגוע יהיה אצלך אם תיקח את המלבוש הזה ותשים אותו אצלך- אז אני לא עושה חשבונות, אני לוקח את המלבוש ומתעטף איתו. זה נקרא עיטופא דמצווה. מי שהוא מלך גדול ונורא- הקב"ה אומר לך: אני לא נותן לך את השם שלי, אני נותן לך ארבעים ושתיים שמות קודש שישמרו אותך. עשרים ואחד שמות קודש יש בתפילין של הראש ועשרים ואחד שמות של ה' יתברך בתפילין של היד. למה? בשביל שתדע- אם אתה רוצה לשעבד משהו לה' יתברך זה המוח והלב, כי שם השכינה שרויה.

הרב משה בר מימון אומר: אם אדם שמח הוא לא צריך לשום רפואה בעולם. **#אנכי אשמח בה!** אני שמח. לא שאני אגיע לאיזה מעמד, לא שאני אגיע לאיזה צדקות; אני פשוט שמח עם המצוות, שמח עם קיום המצוות, נפתחו לנו העיניים. לכן המילה ברסלב זה דבר שיכול לבלבל הרבה אנשים. ר' נחמן אומר- רק בגלל שהם גרו בעיר ברסלב תמיד אנשיו נהיו קרוים על שם העיר הזאת. אבל ברסלב באותיות הפוכות זה 'לב בשר', שאף פעם ח"ו אני לא יכול לתת מבט לא טוב על חבר או על איזה אדם רחוק. אדרבה, אני מצייר אותו בצורה זכותית. אם אני מצייר אותו בצורה זכותית, וגם את המצב שלי אני מצייר בצורה זכותית, אתה תראה ששום דכדוך נפש לא יתפוס בשום יהודי, כי כל דכדוכי הנפש זה מתחיל כשאדם חוקר: למה קרה לי ככה? חס ושלום! אבל אם בן אדם מסכים עם אחדות ה' יתברך, לא משנה איפה תהיה- **#בכל מקום אשר תזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך**. לכן השבחים הכי גדולים על רבינו- פשוט, סבלן, עלוב, ותמים במעשיו.

זה דבר חשוב שלפעמים בני אדם צריכים לעבור סוגים של עלבונות שקשה מאוד להתמודד איתם, בלי מידת השתיקה: **#הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים ושמחים ביסורים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו**. אין לי זמן עכשיו לענות לאמא מה קורה איתי, אני לא יכול לענות לגברת מה קורה איתי, אני חייב לצייר את כל הבית בצורה של זכות. ואז- **#ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו**.

זה הסוד הכי גדול פה אצל רבינו, שכשאדם יש לו הרהור תשובה הוא צריך תיכף ומיד לנצל אותו אפילו שזה יהיה ברגע אחד, אפילו רק הבטה כלפי שמיים. חז"ל אומרים: **#יהי ידיו אמונה עד בוא השמש**- בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדים ליבם לאביהם שבשמיים- מיד נגאלים. שואלים רבותינו זכרונם לברכה: ויהי ידיו אמונה- וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא בזמן שישראל מסתכלים על משה רבינו ומשעבדים ליבם לאביהם שבשמיים מיד נגאלים.

לכן קודם כל אתם ואנחנו יוצאים מתוך מונח שגאולה זה לא דבר שצריך לקרות באיזה זמן או באיזה עיקר. **#קרבנה אל נפשי נאלה#** - בכל רגע שיהודי נגאל זה גאולה. אתה יוצא מבית הכבוד ואתה מברך אשר יצר- אתה גאול שלוש ארבע דקות, כי זכיתי לברך את הקב"ה בעין טובה. אתה קם בבוקר, פתחת את העיניים ישר להודות לקב"ה- אתה גאול אותו היום בטוח. אכלת, שבעת, ברכת בעין טובה לקב"ה עם ניגון ברכת המזון? ישר אתה גאול.

רבינו אמר: תמיד שדיברו בגאולתם של ישראל רק הכחידו את הזמנים, עשו חושך וצלמוות בר מינן. למה? לא מחשבים קיצים. "עוד מעט יבוא משיח".... לא! כל יהודי יש בו בחינת משיח, כל יהודי צריך להשיח עם ה', לעורר את הניצוץ הקדוש שיש בו. כי כשיהודי מעורר את הניצוץ הקדוש שיש בו- אולי אתה לא עושה איזה עצרות, איזה כנסים, אבל אתה מגיע עד השורש לעורר את כל מי שיכול לקבל ממך הרהור תשובה.

יש אחד יודע לנגן, אחד יודע לשיר, אחד יודע ללמוד, אבל בשורש נשמות ישראל **#כולט בני איש אחד נחט#**. יש הרבה פירות- יש תפוח, יש אגס, יש בננה. כל יהודי זה פרי בפני עצמו- **#עץ פרי עושה פרי אשר זרעו בו למינהו#**. אתה צריך להוציא את היהודי למצב שהוא מסוגל לקיים, לא לדרוש. מילדים לא דורשים, מאישה לא דורשים. מה כן ניתן לעשות? אמר ר' חיים ויטאל בספר חזיונות: אע"פ שקיימא לן שתלמוד תורה כנגד כולם, אמר ר' חיים ויטאל- לא כנגד תפילה, כי אתה יכול לסדר הכל ע"פ תפילה **#אני תפילה#**. מה אתה רוצה, לא הלך לך כסדר? אתה צריך להרים את העיניים לקב"ה ולייחד את הלב שלך לה' ולסדר את זה לפי המצב מה שאתה יכול. אתה רוצה לקיים יהדות? אם אתה תעשה את זה קשה זה יהיה לך קשה. אבל אם תעשה את היהדות קלה **#קל כנשר רץ כצבי#** אתה מצייר את זה בצורה נכונה.

צום- אם בני אדם מדברים על הצום יהיה להם קשה לצום בכיפור. למה? אתה עושה את זה קשה. אבל אם אתה אומר: ברוך ה', כמו שאמר ר' נתן- צומות זה לא דבר שמונע מה'. כמובן שע"י אכילה ושתייה אנשים יתקרבו לה' יתברך ביתר שאת, אבל כשבא צום שגזרה חכמתו יתברך- חוטפים את זה כמו עוגה ומשקה טוב. ברוך ה' שהקב"ה פטר אותנו ע"י הצדיקים מצומות של תעניתים וסיגופים.

רבינו הלך בדרכים קשים מאוד ופירוכי גוף עד שהוא הגיע לעוצמת האין-סוף ב"ה להבין שיהדות זה לא דבר שצורך ח"ו בשבירת תאוות ודברים כאלו שהם מדרכים של צדיקים. רבינו הלך בדרך הזה ואמר- אל תעשו כמוני, כי רבינו היה בלב נשבר ממש, לב נשבר עצום ונורא. אבל הוא זכה להוציא עצות. אמר- בסדר, אני אהיה בלב נשבר אבל כל העולם יהיה מלא שמחה. הנה אתם רואים איך אנשים חוזרים מעודדים ומחוזקים, לא משנה איפה בן אדם היה, איפה הוא נמצא, איפה עברת ראש השנה- לא על זה מסתכלים בשמיים.

יש לנו הבטחה- ר' נחמן אמר: מי שהיה פעם אחת על ציונו הקדוש **#המלאכה היתה ז'ים וחותר#**, ברוך ה'. שבני אדם לא ייכנסו למצב של שבירה- אני הייתי, אני לא הייתי; מי שבא- ברוך הבא, ומי שלא בא- הזכות של השני מגינה. בשביל מה אנחנו נקראים ישראל ערבים זה לזה, בשביל שנעשה תחרות- 'אני באתי, אתה לא באתי?!' לא טוב. הקדושה זה לא ככה, הסימנים של הקדושה זה לא ככה.

יצחק אבינו אמר: אני לא הייתי במצרים. אמר לו הקב"ה: יעקב יכול לרדת למצרים, אתה לא יכול לרדת למצרים. "גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך". יש אנשים שלא ניתן לדרוש מהם את מה שדורשים מכם ומאיתנו. יש כאלו אנשים אריות שבחבורה יכולים לרדת לשלום ולצאת לשלום, לטייל בין הרוסים והם נשארים יהודים. יש כאלו שיהיו שם רגע אחד- ח"ו- יצעקו גוועלד... תשארו פה בארץ ישראל יותר טוב, לא להרע את המזל. יש כאלו שבחרו בהם מן השמיים שאתם יכולים לעלות לשלום- "ואתם עלו לשלום אל אביכם". צריך לא לעשות ח"ו **#נגנ מפריד אלוף#**- לא להפריד את עם ישראל ממצבים שעם ישראל יכול לעמוד בהם. 'אתה לא באת, זה בא וזה לא בא, זה יש לו תיקון, זה אין לו תיקון'- אלה דברים שנזרקו מזמן לים הגדול.

כל אחד צריך לצייר את העם שלנו בצורה נכונה, כי ישראל מגינים זה על זה, כל אחד מגן על השני. 'אתה היית? אדרבה, ברוך ה'". אני עומד בתפילה לפני הקב"ה ואם יש לי זכות ואם יש לי איזה דבר טוב אני מוכן להעביר לך את זה בלי שאתה תהיה במאמץ גדול. למה? חז"ל הקדושים אומרים: כל צדיק וצדיק שלא מהנה את בני דורו- איזה מין צדקות זאת? כל דבר שיש לך אתה צריך ליהנות את האדם תחתך, כדי שאם הוא ירצה לעלות- שלא יפחד, יש אנשים שכבר שברו את החומות, אתה רק צריך לרצות. כמו שהקב"ה אמר למשה רבינו לגאול את עם ישראל ממצרים. אל תלאה אותם בדברים, תגיד להם: **#אהיה אשר אהיה#**. שכל אחד יגיד- 'אני רוצה ריבונו של עולם, אני רוצה להיות בשמחה. אחרי קריאת שמע על המיטה- אני רוצה לקום להתפלל, תן לי את הכוח'. אתה יודע איזה מילים מכרעות זה!?

'אלוקים שבשמיים, אני רוצה להיות בשמחה. תגיד לי את כל העצות שבעולם, ריבונו של עולם, **#אפפו עלי רעות עד אין מספר#**. אבל ריבונו של עולם, תפתח לי את הלב'. זה מילים שלא כתובים בשום מקום. 'מלך העולם, איזה שמחה יהיה אם תיתן לי אישה בזמנה'. לא לעשות מהמצב שאני נמצא בו מצב אפל, תמיד להאיר ולהאיר. אז כשתבוא לך אישה אתה לא תרגיש שזו התכלית, תכלית זה עזר. התכלית לא להתחתן, אומרים חז"ל, כשאתה מתחתן אתה לוקח עזר- שבן אדם רוצה בית נאה, 'פְּרָחָה', אתה רוצה בגדים נקיים- זה טוב. כשאנשים עושים את זה תכלית הם חושבים שזהו- יהיה להם טוב. כשאתה שם טבעת מותק, זהו- אז מתחילים החיים האמיתיים: איך תביא פרנסה, איך תשכין שלום בבית, איך תבנה- אתה הולך להיות עכשיו קטן, אתה לא הולך להיות עכשיו משהו. אתה הולך עכשיו להקים דבר הכי חזק בעולם- **#מי האיש אשר בנה ולא חנכו ישוב לביתו פן אחר יחנכנו#**- חינוך של בית זה תלוי בלב, בסבלנות, באריכות אפים. ותראה לי איזה דבר יכול לתת לך אריכות אפים וסבלנות כמו הבטה כלפי שמיים, לשעבד את הלב כלפי שמיים? אין דבר בעולם שיכול לתת לאדם את ישוב הדעת, את השמחת חיים, את הקורת רוח. וזה לא בשעות, לא בהספק ולא בזמנים. אם אתה אומר לאדם: 'תצא, תצעק, תשאג' אז הוא לא ייצא שעתיים-שלוש ואחרי יגיד: שלום אלוקים, אני לא רוצה עבודה כזו. תלמדו אתם ואנחנו- שדה זה לא עניין של צעקות ושגות ואנחות ושבירת לב; פשוט לשבת באיזה מקום ולהבין שמישהו עשה לך טובה, ואני מודה לך ה'- **#אודך כי עניתני ותהי לי לישועה#**. **#אבן מאסו הבונים#**- כולם נמאס להם ממני, אבל **#היתה לראש פינה#**- אני בא לראש, אני בא למצב הכי מרומם. **#מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו#**. אתה מתרגם את החיים שלך בצורה יפה אתה מקבל פתאום חשק. אתה אומר: מה ה' יתברך רוצה ממני? שאני אתפלל? בסדר, זה לא שעכשיו

יהודי צריך שאסור להרהר בשום מחשבה- אז היצר הרע יקרע אותך לגזרים... אסור זה ואסור זה...

רבינו אומר: תפנה לשורש. תיקון הכללי זה רק לשורש. כשאדם נמצא בשורש אז לא מפריע לי מחשבות והרהורים. להתמיד ולהתמיד בעבודה אז הלב נהיה יהודי. הלב של היהודי אי אפשר לעבוד עליו. אדם שיש לו שכל אתה בקלי-קלות יכול לעבוד עליו; יהודי שיש לו לב אי אפשר לעבוד עליו. לכן הקב"ה שיבח את דוד: **#כאשר הלך לפני דוד בתום וביושר לבב#**- ישרות לב, פשוט. אם הקב"ה גזרה חכמתו **#היום על לבבך#** סימן שהקב"ה יודע שיהדות וחסידות וכל קשרי האמונה זה שבן אדם לא יעשה מזה משא כבד. אין לך דבר שיכול לתת עצה ותושיה לבן אדם כמו ציור נכון כלפי שמיים, אפילו כמה דקות. מטוס הוא גדול, אתה לא מסתכל על הגדלות- אתה מסתכל על המוח איך הצליחו לפתח דבר כזה. ר' משה בר מימון אומר: יש אוניות בלב ים **#שם אניות יהלכון#**- יהיה מצב שיהיה ספינת אוויר, והרמב"ם אומר "אני לא אתפלג על תמים דעים". זה לא פלא בכלל שיהיה ספינת אוויר. כמו שיש אוניות בלב ים- גם רבינו אמר שיבואו לציונו והוא מבטיח לאחרית הימים שיהיה מצבים שאנשים יתפללו הנץ החמה בארץ ישראל ותפילת מנחה בארץ ישראל- זה יהיה כל כך מהר. יש כאלה אנשים לוקחים מטוס שעתיים מקייב עד אומן, אומרים תיקון הכללי, ספר תהלים שעתיים- צייק צייק ותפילת ערבית הם כבר בארץ ישראל. יש כאלה אנשים שלא סובלים את הריח והפשפשים של הרוסים... אז עכשיו לך תקנה כרטיס- אם אתה לא מסוגל להיות הרבה ימים- אתה יכול לצאת. יש כאלה שקנו כרטיס, באו ביום שלישי, היו את הסליחות, וביום רביעי בראש השנה כבר היו בבית.

צריך כל דבר לצייר לבן אדם מה אתה מסוגל. אם אתה אומר לבן אדם: אתה יודע מה זה התבודדות? יציירו לך את זה שר' נחמן היה צועק, בוכה ושואג. נכון, היו צדיקים- "לא עלך המלאכה לגמור ואין אתה בן חורין להיבטל ממנה". פשוט לפתוח את הפה- **#אשירה לה# בחיי אומרה לאלוקי בעודי#**. כי כשאדם מצייר את החיים בצורה נכונה- חב"ה טהורים ויקרים- היהדות היא טובה, החסידות מכניסה חשק לקיום המצוות.

רבינו באו אליו בחיותו. אמרו לו: רבי! הליטאים רוצים תורה, והחסידיים רוצים תפילה. איך אתה מכריע? אמר להם: אני לא מכריע, אני לא אומר ללמוד תורה או חסידות. מי שיתן את הלב שלו לה' את שני הדברים הוא יקיים. זה חכמה!

יתהיה ליטאי, תלמד שמונה עשרה שעות ביום!

בהרצאה אחרת אומרים: 'צריך לצעוק על שמירת עיניים!'

מה פתאום?! תיתן את הלב, נשמה טהורה, אתה יהודי, אתה בגיל עשרים וחמש. אתה רוצה לבלוע את כל העולם? לאט לאט מותק. חז"ל אמרו בנקיטת לשון קודש והנורא שלהם: **#תפסת מועט-תפסת#**.

הרבי אומר: מתי מכבידים על חולה את החולי? כששואלים אותו: מה אמר לך הרופא? והוא צריך לחזור על המילים של הרופא. הרופא שאמר הבל יפצה פיו, יהודי בשניה אחת אתה יכול להגיע למערכות רוחניות, הכל. **#ברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך#**. ר' נתן אומר: למה כתוב מחלה בלשון יחיד? שורש כל המחלות בעולם זה העצבות.

אז תתאזרו אתם בחפץ סבלנות טובה וארך אפיים כי זה מה שנלמד מכל הצדיקים לדורות עולם. כי כשיהודי יתפוס את המידה מה שאתה מסוגל לקיים- אתה רואה מטוס זה דבר גדול, מכונית זה דבר גדול, אבל מי מפעיל אותם? מפתח כזה קטן. שים אותו במקום הנכון כל הגוף יסע בצורה נכונה- הידיים, הרגליים, הכל יתפקד בצורה הנכונה. אבל תדע איך להפעיל את המפתח הקטן- **#פתח צור ויזוב מיס#**, לפתוח את הלב לפני ה'. אמנם זה לא חייב שזה יהיה בחודש או בחודשיים- אם כלפי שמיים תזכה אז יפתח לך הלב לגמרי. ואם קשה ולא הולך לפעמים, לפעמים קשה לבן אדם שיפתח לו, רבינו אומר: העצה, להחזיק את עצמו עם אנשים כשרים.

ר' עקיבא בן יוסף היה בכלא, ר' שמעון בר יוחאי רצה ללמוד תורה- הלך אליו לבית האסורים. אמר לו: רבי, למדני תורה ואם אין אתה מלמדני הריני מוסרך ליוחאי אבא. נכון שיש הפלגה בעניין של רבינו שהוא ביאר ביאור נפלא באור האין-סוף, אבל ר' נתן הסביר פשוט: אם אין אתה מלמדני תורה הריני מוסרך ליוחאי אבא- לפעמים צדיק לא יכול להעביר לך מסרים של תורה. לפעמים כשאנחנו מחזיקים בצדיקים הם נותנים לנו דרכי תשובה, כי דרכי תשובה אין זמן לתשובה. כל ברכה במתיקות- זה תשובה, כל פעם כשבן אדם מגיע בנפש שלו להכרה במציאות ה'**#מאת ה' היתה זאת#**, אז **#היא נפלאות בעינינו#**. כל פעם שבן אדם מצרף את ההשגחה זה דבר שלא קשה לקיים.

כשאדם מציירים אותו בצורה נכונה שאתה כן מסוגל- תראו לי יהודי שלא מסוגל לעבוד את ה', אין מציאות כזאת. כל יהודי מסוגל לעבוד את ה', רק מה- תהיה קשור ותלוי בה' יתברך, תלוי במי שאמר והיה העולם.

פעם ישראל הבעש"ט סיפר על איזה יהודי אחד שניסה לשדל את הילד שלו ללמוד, והילד הזה היה קשה הבנה וכל מה שהוא ניסה ללמד אותו לא הלך לו כלום. תמיד הוא היה בא לילד שלו ואומר לו: אני אוהב אותך, היה לי רצון וחשק טוב שאתה תלמד ותתפלל. מה אתה רוצה בני, מחמד עיני, שאני אתן לך? אמר לו: אבא, שום דבר לא מושך אותי, אני רוצה ללמוד. אמר לו: מה אתה רוצה שאני אקנה לך? אמר לו: תקנה לי חליל, אני רוצה לנגן על חליל. הביא לו מורה על חליל- שלושה חודשים נהיה חלילן הכי טוב. אמר לו: מה עוד אתה רוצה? אמר לו: אבא, אני לא יכול לנגן ליד אנשים, תקנה לי שני כבשים אני אצא איתם ואנגן להם בשדה. קנה לו שני כבשים, והילד היה מבסוט. כל דבר הוא לא היה מברך, אבל נפתח לו הלב לפני ה'.

הגיע כיפור, האבא רצה להשתעשע עם הילד. אמר לו: בני, היום זה היום הכיפורים. נתן לו ציצית אבל הוא לקח את החליל שלו- זה הסוד הכי גדול שלו. ביום הכיפורים הילד יושב, ורואה את זה בוכה ואת זה אומר 'חטאנו', והוא בלי סידור הילד הזה ולא יודע כלום. היה יושב וראה שכולם בוכים- ישב ובכה גם הוא. אמר: ה', אמנם אני לא יודע לתפוס ספר, והיה נותן את הלב שלו לאביו שבשמיים עד שעת נעילה. בשעת נעילה היה חרדת קודש, הבעש"ט מנסה לפתוח את השערים- הכל סגור. התפללו כולם תפילת נעילה- פתאום הילד הזה הוציא את החליל וניגן כזה ניגון... אמנם לא מנגנים ביום הכיפורים, אבל הילד הזה לא יודע מה זה מוקצה ואסור-מותר. תפס את החליל וניגן את הניגון של הרועים, היה מנגן והאבא חוטף לו והוא חוטף לו, וכל זה באמצע נעילה! ואז הבעש"ט כולו אומר כבוד, אחרי תפילת נעילה תפס את הילד הזה חיבק אותו ואמר

לו: כמה התאמצתי לפתוח שערי רחמים, מכל כיוון היה איזה קטרוג, ואתה בחילול שלך הפשוט הזה... אמר לאבא: בחילול הפשוט הזה בגלל שכל התפילות נכללו בלב שלו הוא פתח את כל השערים.

אמר הבעש"ט: זה הבעלי תשובה. בעלי תשובה אולי לא למדו ולא יודעים לעמוד לפני ה', לא יודע את הניגון של כיפור. תעמוד! הלב שלך זך! הלב הטהור של היהודי שאתה יכול להגיד איזה מילות באמצע התפילה.

כמו שפעם אחת באו לבעש"ט ואמרו לו שאיזה אחד מנגן את כל 'על חטא שחטאנו לפניך'- והיה מרגיז את כולם. אנשים היו בוכים ועושים קולות של בכי... והוא צוחק ורוקד. היה מבלבל להם את התפילה- תראה אנחנו עד שמוציאים איזה דמעה, וזה בקלי-קלות קופץ ושמח ורוקד בכל 'על חטא שחטאנו לפניך'. לא ידעו מה לעשות ובאו לבעש"ט. אמר להם: אני לא יודע מה הולך בפנימיות ליבו של יהודי, כי לב זה רק הקב"ה יודע, בוחן ליבות וכליות. בא נלך, אני גם רוצה לשאול אותך. שאלו אותך: למה אתה כזה שמח ורוקד? אמר להם: רבי, אני לא יודע כלום. אם יתנו לי מגב עכשיו להיכנס לפלטרין של מלך ולנקות אותך- אני אעשה את זה בעצבות או בשמחה? הקב"ה נותן לי לנקות את חצרו, חצר המלך, חצר המלכות, הוא רוצה לסלוח לי על העוונות ורוצה להפוך לי הכל לשמחה. אני אבוא לפני ה' בקול בכי? אני שמח ורוקד ואומר תודה לה'. אמר לו הבעש"ט: כמה כוונות היה לי ביום הכיפורים שקיבלתי. כוונה כזו רק יהודי פשוט כמוך יכול להגיד לי.

הבעש"ט דיבר כאלה דברים יפים ונחמדים, ואנחנו צריכים לחשוב על זה. יום הכיפורים אתה רוצה לבכות תבכה, מה אני אעשה לך. אבל תגיד- אני זכיתי ב"ה להתקרב לצדיקים. הוידוי שלי זה תיקון הכללי. אשמות ווידויים של ר' נסים גאון זה בסדר, זה וידוי של גאונים שעושים בתפילה. אבל מה יש יותר נעים ויפה לפתוח את הלב ולהגיד כמה מילים יפות לפני ה', כי נותנים לך זכות לנקות את חצר המלכות. כמו שאומר ר' נתן: **#כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו#**. עליכם דווקא, כי כשאדם יש לו דעת הוא יודע שיום הכיפורים זה יום לשנה. האר"י הקדוש היה בעל השגה נורא מאוד ואמר: כיפורים זה לא מגיע להשגה של תחילת פורים. כיפורים זה רק דמיון ושווי לפורים. כי בפורים אומרים לך- אתה צריך לזרוק את כל המוח, להיכנס לשמחה עד דלא ידע, ובשמחה הזאת אנחנו זוכים לכתר הכי גדול בעולם.

לכן כיפורים זה יום של סליחה, נותנים לך לעמוד לפני ה' וצריך להגיד סליחות, אבל אל תשכחו שלפעמים הלב אטום וחתום, תמצא את עצמך באיזה קטע של תפילה- אני אומר את התיקון הכללי ונזכר במעמד שאני נמצא בו. חבר'ה יקרים, כל התפילות מתוקנות, אבל זה לא כמו הלב של יהודי. על זה בא נשמת רבינו לעולם, להורות שלב של יהודי ברגע שהוא משעבד אותו לפני הקב"ה אז הכל יכול לצאת לך במילים קצרות, כמו שאמר רבינו: כשחזרתי מארץ ישראל כבר הפסקתי לדבר משבירת המידות. זה מאוד קשה כשאומרים לבן אדם לשבור את תאוות האכילה. מה יש לך לשבר בתאוות האכילה? הקב"ה אמר **#אכלת ושבעת וברכת את ה' אלוקיך#**. כי מאכילה של איש כשר נעשה דברים פלאיים, כל יהודי יכול להגיע למצב **#עיני כל אליך ישברו ואתה נותן לחם את אכלם בעתו- פתח את ידך ומשביע לכל חי רצון#**. מה החי יכול לעשות? אדם שהוא חי. נשמות של צדיקים יכולות לאכול? שמה למעלה אין אכילה. **#משביע לכל חי רצון#**-

כשאדם אוכל פשוט להגיע לרצון טוב. אני לא יודע איך להגיע לזה? יפה מאוד, פה תביא את הדיבור, פה ניתן להפעיל את הדיבור. כשאדם הולך אצל רופא, שואל אותו- מה יש לך? נותן לו רצפט ארוך, שבעים שמונים שקל לבית מרקחת, אתה לוקח את הכדורים- זה לגב, זה לעיניים, זה לאזניים- מכניס סלטה מטבוחה בתוך המוח...

רפואות של קדושה זה לא ככה. רפואה של קדושה זה אמונה, כי כל דבר שהקב"ה גזרה חכמתו יתברך שאנחנו כן נאכל וכן נשתה- למרות שהיו צדיקים גדולים שזכו לשבר את החומר- אבל זה לא המצב של המון העם. המון העם יכולים להיות שמחים באכילה ובשתיה ובכל דבר, העיקר לקשר את זה. הקב"ה זה רפואה, לאכול זה רפואה.

הרב החסיד הבעש"ט אמר: מה שאתה לא יכול לפעול בתורה ותפילה אצל יהודי כלום, תגיש לו מאכל- הוא יברך אותך את כל הברכות: 'יא רבי, איזה אוכל, אלוקים ישמור אותך עד גיל מאה עשרים שנה. ה' יברך אותך ה' ישמור אותך צאתך ובואך לחיים טובים מעתה ועד עולם'. מה נתת לו? כולה שתיים חביתות עין, טחינה עם קצת חרף, הינת אותו. תמיד כשאדם רוצה ליהנות את השני **#יטע אשל ויקרא שם אברהם בשם ה' אל עולם#**. אשל ראשי תיבות אכילה, שתיה, לוייה. תלווה אותו בדיבור, ככה עשו כל הצדיקים. תשתף את הממתק.

היה יהודי שאמר לי: אני רוצה שהילד שלי יגיד תיקון הכללי. אמרתי לו: אתה רוצה שהילד שלך יגיד תיקון הכללי? תשתף את זה עם לב. ילד אתה יכול לקחת אותו לפעמים בחיבוק אחד, הוא יראה שאכפת לך ממנו הוא יגיד את כל תיקון הכללי. כמה הילדים שלכם ושלנו וכל המון העם וגם אישה בבית צריכים את החוזק. אמנם זה לא חייב להיות בקירוב של מילים- מרחוק, ישר בתוך המוח. למה? כי אתה מצייר אותה בצורה טובה. לקחת טלית ולהודות לה' שיש מי שיכבס לך, מי שיגהץ לך.

יהודי אחד אשתו הביאה תאומות ב"ה, הילדים היו איתנו- לא יודע מה לעשות, כמה תפילות על האישה. שניה אחת- אורך רוח, סבלנות. למה? כי הקב"ה נתן כוח לאישה לגדל ילדים מה שאף אחד בעולם לא יכול. לגדל ילד, לשמור אותו- אישה בנויה לזה. אדם לא בנוי לגדל ילדים, **#כרחם אב על בנים#**- אבא התפקיד שלו כמו שאמר ר' נתן מברסלב: איך אבא מנהל את הבית? לא בגערות ולא בכלום- בעיניים ומחשבה. בעיניים- לפעמים הילד יראה אותך קורא תהלים, הגברת שלך תראה אותך קורא תהלים- אתה יודע מה שאתה עושה לה בלב? אתה מכניס לה הרהור תשובה, יש לה חשק לעזור לך: 'הנה, ברוך ה' יתעלה שמו לעד'. קצת אכפתיות, בחג אומרים 'שנה טובה'. אפילו שנה טובה קטנה, ציור כזה של שתי יונות.

פעם יהודי אמר לי: סבג, אתה הצלת אותי שהבית שלי לא נחרב. היה צייק עוצר את הווספה- וואווה, בלהן בלהן בבית. פעם אחת הקב"ה נתן לי, אמרתי לו: אתה כל הזמן רוצה עצות לשלום בית, מהפעם הזו בעזרת ה' יתברך אתה תלמד- כל דבר שאתה רוצה שלום בית ועצה לשלום בית אני מבטיח לך שזה יחריב לך את הבית. אתה לא צריך שלום בית; אני אגיד לך מה אתה צריך, אבל אל תיפגע- תחשוב שצד שלישי מדבר איתך. אתה יודע מה אישה צריכה? אומרים חז"ל: יחס. שלושה גדלים במילים: **#מתח את דד#** וסימן שם של ה' יתברך פא"י- פרנסה, אישה, ילדים. אף פעם אל תתאונן- 'הבית שלי זה, אני רוצה להחליף קרמיקה'. תנשק את הקירות של הבית, תנשק את המזוזה, תודה אלוקים שנתת לי בית של יהודי, תרומות ומעשרות. כל המקררים

החדשים אחרי שנתיים מתקלקלים, תיקח אמקור של המעברות הוא הכי טוב. כל המכוניות החדשות עושים בכוונה מיפן והונג-קונג שיתקלקלו אחרי שנתיים. תיקח את הסוסיטא הישנות-בחיים היא לא מתקלקלת. למה? כי לא עשו שמה טריקים. כל הדברים החדשים יש בהם מפלות, הדברים הישנים הם הכי יפים.

קולות של בית, המילה היפה שאתה נותן.

חז"ל אומרים: דבר השני זה אישה. כמו שאמר ר' שמעון בר יוחאי: מילה בשעתה לאיתתא כי כולהו דהבא שווה. שאתה נותן לאישה בזמנה זה כמו כל העולם בשבילה, זהב וכסף. נתת לה את המילה היפה, המרנינה.

ילד מגדלים אותו בהקשבה. בעלי תשובה היום זה הילדים הכי יפים של ה'. המילה שאתה אומר לו- אתה שווה, מספיק להרגיש את עצמך נחות דרגה. אחד אמר לי פעם: הייתי שנה בעצבות ומרה שחורה. למה? מסכן, חוזר בתשובה ניסה לעבוד על תאוות אכילה. ראה אותי, אמר לי: זה הצלה שלי ממוות לחיים. אמרתי לו: תגיד לי, מה אתה שכל? אתה חוזר בתשובה באת למקומות כאלה? אלוקים מבקש ממך- תטבול במעיין, תיקון הכללי, תרים את העיניים לה' תודה רבה. אתה תראה שתאכל כמו יהודי ותברך כמו יהודי, לא כמו צדיק. צדיק זה כוונות... יהודי מתפלל. תכנס לבית כנסת, תראה את המון העם- מתפללים, כי צריך להתפלל. למה? הם לא צריכים להעמיק, הם לא צריכים לחקור, יש להם לב. אל תתפלאו שרבינו אמר שאמונה נמצאת אצל המון העם.

המון העם אין להם חקרנים. כשהגיעו לארץ ישראל נתנו להם מעדרים, עבדו בקרן קימת לישראל, בלי שאלות וחקירות. גידלו כל אחד עדרים עדרים של ילדים בלי בנקים, ובלי שום דבר. למה? כי לא נכנסו למקומות ח"ו הלא טובים. המקומות של הטוב זה **#אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך#**. אתה רוצה לצבור כסף, נשמה טהורה? מה יתן לך הכסף? פרנסה בשעתה ובזמנה, תביא קניות לבית בהיתר ולא באיסור. אתה צריך משהו- תשתמש גם בכתיבה. ר' נתן איך הצליח להעמיד את הילד שלו יצחק מטולטשין לעשות אותו איש כשר? כתב לו מכתבים ועוד מכתב ועוד מכתב. אמנם היה מלא כל השאלות, אבל שהגעתי לעיר צפת אמר יצחק מטולטשין- אז ראיתי את מו"ר אבי כמה הוא פעל בי. כל מכתב עורר אותי, כל מכתב חיזק אותי.

גם אתם ואנחנו חבריה. אתה אומר תיקון הכללי- מה יצא לי מזה? לא! הקב"ה ישמור אתכם מבעלי תאניה ואניה בר מינן, לא להיות טוענים כלפי שמיים. **#זכרנו את האבטיחים את השומים את הבצלים ועתה נפשנו קצה בלחם הקלוקל#**. בר מינן. תמיד להוקיר טובה לה': 'תודה אלוקי ואלוקי אבותיי שפתחת לי את הלב, שהתיקון שלי זה בתיקון הכללי עשרה מיני נגינה. אני מודה לך חי העולמים שנתת לי אישה, שנתת לי ילדים'. אתם יודעים מה המילים האלה יעשו לנו? ירימו אותנו, יתנו לנו חשק להיות יהודים.

יהודי זה לא קשה להיות. מי שרוצה להיות בעל מעלה- לך תהיה בעל מעלה. אתה מחפש בספרי אהבה ויראה- צדקות, קדושה, טהרה- זה כבר היה לה' והוא לא צריך את זה. היה לה' צדיקים קדושים ופרושים- מה שאתה רוצה היה לה'. אבל לב... עבודה של לב זה קל לשים את היד על המזוזה לנשק את המזוזה: 'אלוקים שבשמיים תודה רבה שזכית אותי להגיע לבית לשלום'. זה דבר פשוט, אבל הדבר הפשוט הזה זה לנצח. התיקון הכללי זה דבר כזה קטן, למה? כי שם אתה

לא מפעיל שכל. **#רפאה נפשי כי חטאתי לך#, #אני אמרתי ה' חנני#**. אתה מבקש חנינות מה'. כשאדם מבקש חנינות מה' ה' אומר לו- אין בעיה, תבוא אליי אני אברך אותך ברכה אחת. אבל הברכה שאתה תהיה מלווה בצורה שהיא טובה וזכות והעדות שלך- זה יביא לך אישה, זה יביא לך ילדים, זה יביא לך להיכנס למערכת של החיים לחיות כמו יהודי, ולחיות כמו יהודי רבינו אומר שזה קל. למה? הקב"ה הרבה לנו תורה ומצוות. אי אפשר לקיים את כל ליקוטי מוהר"ן, אבל אתה מקיים את עיקר כל ליקוטי מוהר"ן שזה השירה, הזמרה, הניגון, כשאני קם אני מוצא איזה נקודה טובה. אני לא יכול להתפלל את כל התפילה- עזוב את כל התפילה, תתחיל באיזה משהו ואחרי זה **#לאל גומר עלי#**.

כמו מישהו שבא לרבינו ואמר: כבוד עלי רבינו, אני לא יכול להתפלל כל התפילה. אמר לו: מי אמר לך שבאת בגלגול הזה להתפלל את כל התפילה? אני אומר לך שבאת להתפלל עד ברוך שאמר, כי בגלגול הקודם לא היית מכוון. עד ברוך שאמר הוא קם בבוקר, עשה מקווה, אמר ציצית אמר תפילין, ועד ברוך שאמר הוא כיוון כוונות בשמחה רבה ועצומה והוא בא לרבינו. אמר לו: אתה יודע למה התפללת עד ברוך שאמר בכוונה ובשמחה ובהתעוררות הלב ובחשק גדול? בגלל שזה **קצת**. אמר לו- מעכשיו אני לא אומר לך עד ברוך שאמר, תיקח את התפילה פסיקות פסיקות. מה זה פסיקה? עוד קטע ועוד קטע, וככה בן אדם יוכל כן ללכת למצב קצת.

תיקון הכללי אמנם זה קצת, אבל כשאתה עושה אותו ברצף, **#תנו רצון אהבה מבטת ירושלים#**. ההתבודדות זה מעלה גדולה, אבל כשאתה לוקח אותה בגדולה אתה מפסיד בסוף הכל, כי איך תתבודד שש שעות ועשר שעות ושמונה עשרה שעות? זה אומר שעה, זה אומר חצי שעה. אל תיקח זמן- הצלחת שלוש דקות? תודה אלופו של עולם שזכיתי לזכור אותך בעולם השפל הזה שלוש דקות בנשיאת לב אליך. ואז הדיבורים האלה מצמיחים לאדם קרן ישועה, כי הוא אומר- זה לא כבוד. והשלוש דקות האלו נהפכים לשלוש דקות חיוביות של זכות. אמנם אתה לא יכול עכשיו להביא פרנסה גדולה הביתה, אבל אתה מביא פרנסה בהיתר ולא באיסור, והקצת- **#אין חקומץ משביע את הארי ואין חבור מתמלא מחוליתו#,** אבל קצת זה מהנה, זה טוב. למה? כי זה תמיד קצת.

לכן רבינו אמר: **#עוד מעט הבטת על רשע מקומו ואיננו#**. זה קצת, אז זה לא כבוד. וככה היהדות נעשית בחשק לקיים את המצוות, בחשק גם לחיות כמו יהודי. זה לא קשה- אתה רוצה להיות בעל השגה, בבקשה. לחיות כמו יהודי זה קל, כי אני מצווה לברך- כל בן אדם שעושה לך טובה אתה אומר לו 'תזכה למצוות'. מה תגיד לקב"ה תזכה למצוות? כל העולם שלו. יהי רצון שתזכה את בניך במצוות, תזכה את העם במצוות, תזכה את העם בשמחה. וככה כל יהודי שמתחיל עם קצת זה בסוף מתלווה **#אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד#** כי זה קצת, ועם קצת העולם יבנה. לכן רבינו אמר: הייתי כדאי לבוא לעולם רק בשביל תיקון הכללי. למה. כי זה קצת, זה לא כבוד. יש אנשים יודעים את זה בעל פה, שמים דיסקים וזה מתנגן להם. אחד אומר לי: אני לפעמים בוכה בתיקון הכללי, לפעמים אני צוחק. למה? יש את המילות הכי יפות, יש עשרה מיני נגינה.

הקב"ה יתן לכם רווחא דמילתא לקיים הכל אמן כן יהי רצון.

הסתכלות טובה

#יהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל#. כי כל הדברים על הארץ ממש כמו שאנו רואים בחוש שהכל גדל מן הארץ ותורה זו רבינו אמר אותה על הקמת המשכן, שזה בחינת המשכן כי משכן היה לו כוח המושך להמשיך אלהות למקום שהיה עומד שם, בבחינת **#משכני אחריו נרוצה#**. אחריו נרוצה דיקא, כי כל מה שמתקרב יותר אליו הוא רץ ביותר. כמו שהפסוק אומר **#ישיש כגיבור לרוץ אורח#**. עניין של הקמת המשכן נצטווה משה רבינו עליו השלום לאחר שסיים את המשכן **#יהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל#**.

אנחנו צריכים להאמין באמונה שלמה, כמו שכתוב בתורה **#הקדוש וחקריב אליו#**. הקב"ה הסתכל מראש כל הדורות, כל אדם שהקב"ה הסתכל עליו שהוא יסתכל בצרת ישראל אז הוא עשה אותו שליח בין ישראל ובניו- **#ידבר ה' אל משה לאמר#**. אבל התכלית זה לא רק שמשה יקבל דיבור מה', אלא **#דבר אל בני ישראל#**. כי הקב"ה תמיד דרך העברה, כמו שאתה רוצה להעביר איזה משהו לאיזה חבר אז אתה מעביר דרך איזה שליח, ושלוחו של אדם כמותו. לכן בכל הדורות הקב"ה נתן לנו צדיקים שהם נקראים שהעבירו את התורה. מה פירוש? התורה לא שייכת לאף אחד, רק על ידם עברה התורה. התורה שייכת לעצמותו יתברך, אבל הקב"ה חיזר על כל אומות העולם- **#הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קדש מימינו אש דת למו#**- אף אחד לא היה לו עזות דקדושה כמו עם ישראל. **#יאמר ישראל אל משה כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע וישב משה את דברי העם אל ה'#**.

אז הקב"ה שמח, כי בתורה יש גדרים, יש סייגים, יש כל מיני דברים שאנחנו צריכים לוותר בעולם הזה. פירוש- לעשות רצון ה' יתברך, אז הקב"ה צפה מראש כל הדורות, ראה התמעטות הצדיקים, עמד ושתלן בכל דור ודור **#היה כעץ שתול על פלגי מים#**. הקב"ה שתל בכל מיני דורות כל מיני צדיקים. יש הרבה צדיקים בעולם, **#אלי מה יקרו רעך אל אספרם מחול ירבון#**- יש הרבה צדיקים, אבל יש יחידי הדורות. לכן כשבן אדם מתקרב לחסידות של רבינו אתה לא מתקרב כאילו עכשיו שרבינו עושה לך בולמים לשאר חסידויות; דרך ר' נחמן מברסלב אתה יכול ללמוד מכל דבר בעולם איך לקחת את הטוב שיש בו.

ר' מאיר בעל הנס אומר: מה שְׁנָאָה לי ר' עקיבא בן יוסף? כי ר' מאיר בעל הנס כולם התפלאו איך אלישע בן אבויה ירד ח"ו מהקדושה ור' מאיר בעל הנס היה הולך אצלו ללמוד תורה. אמרו לו: איך אתה לומד? קראו לאלישע 'אחר', איך אתה הולך ללמוד ממנו? אבל הם לא ידעו שר' מאיר בעל הנס היה בעל תשובה, הוא היה בן גרים, למה? כי אדם בעל תשובה הוא לא מפחד מבחוש. אני ראיתי כבר הכל, מה אתה יכול להטעין לי? ר' מאיר בעל הנס היה לו כוח כזה, הוא קיבל מר' עקיבא בן יוסף שהיה גם הוא בן גרים, שהיה הולך אפילו בשבת אחרי אלישע בן אבויה- אלישע בן אבויה רוכב על הסוס ור' מאיר בעל הנס מחזר אחריו, משרת אותו- תראה איזה כבוד היה להם! אמר- רבי ירד אני הולך אחריו, והיה שומע ממנו תורה. אמרו לו חכמי ישראל: איך אתה עושה דבר כזה?! אמר: אתם לא יודעים, זה שנאה לי ר' עקיבא בן יוסף רבי- אם אתה מוצא רימון את הפנים שלו תאכל, את הקליפה תזרוק. ר' מאיר בעל הנס מצא רימון- תוכו אכל קליפתו זרק. אבל זה לא סתם שבן אדם קליפתו זרק- זורקים קליפות על אנשים- זאת אומרת שר' מאיר בעל הנס היה מחזר אחרי רבו, לוקח את הטוב של רבו עושה תשובה ואז היה מכניס לרבו עוד הרהור

תשובה. זה הסוד כיצד לדבר עם יהודי, כיצד להסתכל על היהודי בצורה של אמת- לא חיי להאשים את עם ישראל בירידות.

יש לנו צדיקים שאם אנחנו בס"ד נתחבר ונתקשר אליהם הם ילמדו אותנו כיצד להסתכל בעיניים יפות על העולם. **#מה יפו פעמיק בנעלים בת נדיב#**, **#עיניו כיונים על אפיקי מים רוחצות בחלב יושבות על מלאת#**. כי הצדיקים האמיתיים יכולים לתת לך ראייה להסתכל על כל דבר בצורה ברורה בעולם, אתה לומד מכל דבר בעולם. זה עניין שכשאתה התקרב לרבינו הוא צריך להודות לרבינו של עולם כל רגע ורגע. כי רבינו נותן לך כללים קטנים, הוא מלמד אותך איך ללחוץ בכפתורים הנכונים למעלה. אם אתה עומד לפני ה' יתברך במצבים של אמונה אתה תראה שאתה תדבק במידותיו של ה' יתברך, במידת רחמים, וכשבן אדם נדבק במידת רחמים אתה יכול להוציא מכל דבר טוב בעולם, כי הקב"ה ברא את כל הבריאה כולה **#לכבודי בראתי יצאתי אף עשיתי#**- הכל נברא לכבודו של ה', וכבודו של ה' זה בעלי תשובה. אין מה לעשות, אתם צריכים לשמוח הרבה ואנחנו בכללכם.

כל הצדיקים ניסו להבין מה זה בעלי תשובה- לא הצליחו להבין כלום. בעלי תשובה זה **#עין לא ראתה אלוקים זולתך#**. כולם נתנבאו לימות המשיח- היוקר יאמיר, יקרו עוד ועוד דברים, אבל בעלי תשובה- **#עין לא ראתה אלוקים זולתך#**. כי בעל תשובה אי אפשר להבין אותו לרגע, הוא יכול פתאום אחרי עשרים או שלושים שנה, פעם אחת תביא אותו לציון של הצדיק פתאום הוא יילך לשדות להרעיש את כל העולמות. למה? כי זה בן אדם שהיה רחוק מאביו שבשמיים, פתאום הוא בא מתחיל לעשות תשובה, נותן איזה בכיה לה', נותן איזה טענה לפני ה', נותן איזה דיבורים. הרי מה הקב"ה רצה? שאנחנו נפנה אליו. הקב"ה הזהיר אותנו בתורה **#אל תפנו אל האובות ואל הידעונים#**. ר' נתן אומר: מה זה אובות? כל מי שנראה לך אב בחכמה ורוצה לעזור לך הוא מרחיק אותך מתפילה, אתה צריך לברוח ממנו. 'ידעונים' זה אנשים שכאילו יודעים מה עבר עליך, קרה לך משהו- משהו פותח לך בזהר... אני לא רוצה שאף אחד יפתח לי... אני רוצה שה' יפתח לי: **#יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את השמיים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך#**. **#פתח צור ויזוב מים#**- כשהקב"ה פותח לבן אדם הוא לא פותח לך ונותן לך פרנסה או אשה וזהו; הוא פותח לך דרך ונתיב של תפילה שאתה לעולם לא תיפול, **#לעולם לא אמוט#**, **#פתחת שקי ותאזרני שמחה#**, **#כי לא אתן לעולם מוט לצדיק#**.

יתן לי ילד- קח ילד, קיבלת. יתן לי בית- קח בית. יתן לי אוטו- קח. אתם יודעים מה רבינו נותן לבן אדם? מעמיד אותך לפני ה' יתברך רגע רגע, כל יום אני עומד בתפילה, כל יום אני אומר תיקון הכללי, כל יום אכפת לי מהחיים שלי הרוחניים. אחרי זה אם תבוא לך אשה זה תהיה אשה לעד ולעולמי עולמים! יבוא לך ילד- זה יהיה ילד שישמח אותך כל הזמן. יש לי את מי לקשר לה' יתברך.

לכן חברים יקרים, רבינו לימד אותנו לדפוק על דלתי רחמים, לא להגיד לה' יתברך 'יתן לי עכשיו!'. לא! לא נתן, אז יש לי זמן. **#איעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה'#**- כמה התפלל יצחק אבינו... עשרים שנה היה חוזר ומתפלל, חוזר ומתפלל: אני רוצה להיות איש כשר, ריבוננו של עולם, כבר ראיתי הכל בחוץ. דוד המלך אומר: **#כי שבעה ברעות נפשי חיי לשאול הגיע#**. סוף סוף התקרבותי לרבינו אני אוהב אותך ה', אני רוצה את החיים האמיתיים,

אני רוצה להיות יהודי טוב, אני רוצה להשפיע על זולתי, יש לי משהו טוב אני לא רוצה לקבל על זה שכר. אני רוצה לראות יהודי לחבק אותי, להגיד לו- 'תיקון הכללי' אח שלי, אין לי זמן לתת לך הרצאה. תעמוד לפני אבא בשמיים תגיד כמה דיבורים. אני לא רוצה להגיד לך 'ה' אוהב אותך- זה ישלה אותך, זה ישקר אותך; תעמוד תראה כמה הקב"ה אוהב אותך בשעה שאתה מתפלל, בשעה שאתה הולך, נושא ונותן, **#שמאלו תחת לראשי וימינע תחבנני#**. כי אם אנחנו נרגיש את זה כמו שאיוב אמר **#מבשרי אחזה אלוה#**- אנחנו לא יכולים להעביר הארה רוחנית. אני לא יכול להגיד ליהודי "הקב"ה אוהב אותך". אני סובל, מה אתה אומר לי ה' אוהב אותי... אתה רק מרגיז אותי. אם אני אעמוד לפני ה' ולא יהיה לי חשק להתפלל, פתאום **#קול דודי דופק#**- בבוקר אני קם ויש לי חשק ללכת להתעטף בציצית. ריבונו של עולם, זה נס גדול! אני הולך למקווה, אני מתעטף בציצית, אני פתאום מתחיל להרגיש שיש ה' בעולם- זה בשבילי אהבת ה'. זה לא שאומרים לי 'תהיה בשמחה'- מה זה 'תהיה בשמחה'? כל החיים שלי עברתי מרורות, אתה בא אומר לי 'תהיה בשמחה'? מה זה הליצנות הזאת?!

רבינו אומר- להעמיד יהודי לפני ה'. יש לי מצב **#צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא#**, **#טוב לי כי עניתי#**- בסדר, אני עכשיו מתענה, עובר כל מיני דברים. "למען אלמד חוקיך"- היום יש יום הולדת של רבינו. אצלנו כל יום אנחנו נולדים **#אני היום ילדתיך#**. ר' נתן פעם נכנס אצל רבינו ור' נתן אמר לו: רבי, הגרון! צעקתי וצעקתי... באמת ר' נתן איזה שאגות, היה עושה התבודדות בהר שנקרא 'בוג'. בוג זה ראשי תיבות "ברוך גוזר ומקיים". ר' נתן הגיע למצב שהוא היה גוזר וה' יתברך היה מקיים. והיה איש נכבד בעירו כל אשר ידבר בוא יבוא. למה? כי ר' נתן אמר שרבינו לא קירב אותי לה', הוא לימד אותי איפה לשים את הלב.

יש לך מצב- כולנו נמצאים במצב שאנחנו מחוברים- אבל מה שרבינו גילה בעולם זה אף אחד לא גילה בעולם- את הטוב של היהודי אף אחד לא גילה חשיבות. תפתח ר' אליהו די-וידאש תראה על כל עבירה עשה את זה כאילו שני בתי מקדש נחרבו... אני לא יודע איך לצאת מזה! בא רבינו אומר לך: לא, יש לך חשיבות במקום של הירידה יותר מהעילויים הכי גדולים של הצדיקים, כי לקב"ה יש עניין למה הוא הוריד אותך, למה הוריד אותי, למה דווקא בדור הזה. כי קיבלנו ליקוטי מוהר"ן, כי קיבלנו את אומן ראש השנה, כי קיבלנו צדיקים אמיתיים, כי קיבלתי שדה. לא משעמם לי בחיים, יש לי מה לעשות, יש לי תכלית. לא משעמם לי שום רגע, יש לי איזה משהו אני יודע איך לפנות למקור ההצלה, למקור השפע, **#כי עמך מקור חיים באורך נראה אור#**. יש לי איזה משהו ה' יתברך נתן לי- תודה. אתה צריך להתחתן- בסדר, אני אתחתן. תודה לה', **#ארוממך ה' כי דלתני ולא שמחת אויבי לי- ה' אלקי לעולם אודך#**- מזל טוב, נולד לך בן. תביא לי את הילד, אני מקשר את הילד שנולד לי לקב"ה, לכל הצדיקים שבדור ולכל הצדיקים שוכני עפר אשר בארץ המה, ובפרט לרבינו, אומר את כל תיקון הכללי- אחר כך אומר למיילדת: קחי, עכשיו תשימי אותו בעגלה. קודם כל תיקון הכללי שישמע, דבר ראשון כשיוצא לעולם. תודה רבה ה' שנתת לי בן, הכל אני משייך לה'.

רבינו אומר: ה' רוצה לתת טוב, ה' נותן טוב- **#גם ה' יתן הטוב#**, **#לא ימנע טוב להולכים בתמים#**- אני לא רוצה שכל, אל תכניס לי שכל. תגיד לי: יש אובות, יש ידעונים. בוא אני אקח אותך לרב שלי יגיד לך מה עבר עליך- אני לא רוצה רב כזה. **#ידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד#**- מה יש בזה שאתה תדליק נר בבית

ותגיד קצת להי' יתברך תודה רבה הי' שנתת לי גברת שעושה מכונת כביסה, מהבוקר עד הערב?
תודה רבה הי', להכיר ערך. איך גדל יהודי? מהכרת הטוב.

למה משה רבינו נתעלה לגדולות אין סופיות? הוא אמר- היאור הזה שמר אותי אני לא מכה עליו.
כמה הוא שמר עליו? כמה שעות. אז היה לו הכרת הטוב ליאור! וגם בים סוף הוא לא הכה, רק
אמר לו הי' **#חרם את מטך ובקעחו#** - הוא לא הכה את הים, כי אמר- הים הזה שמר אותי, איך אני
אכה אותו?! תראה מה זה גודל הכרת הטוב. עפר הארץ- **#דבר אל אהרן ויק את עפר הארץ#**. אמר
משה רבינו: העפר הזה עשה לי טובה שהטמין את המצרי- **#ייטמנהו בחול#** - הכרת הטוב לדומם!
#נקם נקמת מדין אחר תאסף אל עמך# - **#החלצו מאתכם אנשים למדין#** - משה רבינו לא יוצא
למלחמת מדין, כי הוא גדל שם ארבעים שנה, איך הוא יכול לצאת למלחמה שם? בור ששתית
ממנו מים אל תזרוק בו אבן. אתה גר בין שכנים- אל תבזה אותם בחיים. ריבונו של עולם זה
אחים שלי, הם לא יודעים שבת- אני נותן להם את השבת במתנה, אז הם יאהבו אותך. אסור
להסתכל על ילדים יהודים שלא יודעים.

היו איתי שכנים שלי באומן, משהו אדיר ונורא. אני אוסף אותם לפעמים אצלי בבית אני אומר
איתם תיקון הכללי הם נותנים לי לבכות כמו ילד קטן. ותראה אותם- כלום, אבל בפנים הלב
בוער, כל לב של יהודי. למה? כי אתה מסתכל עליהם בצורה טובה, צורה זכותית, אתה אומר
תיקון הכללי על כל השכנים. ריבונו של עולם, אנחנו עם אחד! אם תתחיל להסתכל זה כך וזה כך,
אם אנחנו מסתכלים על העולם בצורה נכונה העולם יסתכל עליך בצורה נכונה. אם אתה תסתכל
בצורה של כל מיני אנשים לא טובים- העולם הזה אין בו כלום, צרות ובעיות- אתה עושה לעצמך
צרות ובעיות בדיבור הזה בר מינן. מלאכים של גלות יורדים ונחבקים בך מר מינן. הקב"ה ישלח
לך מישהו- "מה נשמע?", "אם יש משהו טוב בעולם- זה נמצא אצלי, ברוך הי'. שתיתי קפה, בריא
אולם".

פעם אחת נכנסתי לבקר חולה בבית חולים, הי' ירחם, התחלתי לבכות ממש. הלוואי שבתי החולים
כולם יהיו ריקים. האדם שותה קפה באמונה, בשמחה, אלוקים נתן לנו את השדה. איזה הכרת
הטוב שנשמת רבינו ירדה ביום הזה! איך ירדה נשמת רבינו? הכל בתפילה, בתפילה ורק בתפילה.
כמה התגעגעו שהנשמה הזאת תרד לעולם. למה? כי ר' נחמן נתן חשיבות לירידה של היהודי. כולם
דיברו מוסר ומוסר... רבינו אמר: מוסר זה לא עוזר, מוסר זה רק סכינים הי' ירחם. מה כן עוזר?
תעשה טוב, שאתה עומד לפני אבינו שבשמיים, ואתה אומר כמה דיבורים טובים **#ארוממך ה' כי
דלתני ולא שמחת אויבי לי- ה' אלקי שועתי אלקי#** - יש לך איזה מצב: **#שועתי אלקי ותרפאני#**.
#ה' העלית מן שאול נפשי חיתני מירדי בור זמרו לה' חסידיו#.

אם בן אדם יחיה ככה החיים שלו יהיו מתוקים מדבש ונופת צופים. למה? כי אתה מצייר את כל
הבית והסביבה והשכנים שלך בצורה טובה. האשה מתנגדת? מה פתאום, תצייר אותה בצורה
טובה אתה תראה איזה יופי. תתפלל- **#ייסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל#**. חזקיהו מלך יהודה
לא צייר את הילדים שלו בצורה נכונה, הי' אמר לו- בהדי כבשי דרחמנא מה לך? עד שמנשה עשה
תשובה ועלה ונתעלה. לסלוח לו הי' לא רצה, רצה להפוך הכל למחולות וריקודים. למה? כי
כשיהודי מסתכל בעיניים של השגחה אפשר להפוך את כל פרטי הבריאה לדברים טובים, וזה לא

דברים שאתה צריך להפעיל איזה כוח; אתה פשוט צריך להפעיל לב ולהידבק בשורש העליון, בכוח הצדיקים.

איזה מכשירים ה' המציא לנו בשניה אחת, אתה לוחץ על כפתור אתה יכול להשיג אדם בסוף העולם. בן אדם טס בחללית בצ'יק אתה יכול ליצור איתו קשר. אתה הולך באוטו אתה לא יודע איזה רחוב אתה נמצא- ג'יפיאס: 'בעוד מאתיים מטר פנה ימינה...' תודה! 'במעגל- שמאלה'. שמעתי אותך, שקט... שמעתי את זה, אמרתי **#חוזו לה** כי טוב לעולם חסדו#. שאלתי- מי יושב שם בתוך המכשיר, גמד? ... משגרים טיל לחלל ורואים הכל. אז תראה מה זה ה'. ואם כל העולם מתכנתים הכל, תאר לך מה זה מוח של יהודי, לאיזה דברים הגיעו. פעם היה מה זה קשה לבוא לארץ ישראל, היום אתה נוסע כמה שעות אתה נמצא בסוף העולם. וזה רק ברכב. היום ר' נתמן אומר: אתה עושה התקשרות אתה מגיע לחללא דעלמא, ישר! אתה מגיע לאין-סוף בעצמו. למה? כי אתה מתקשר לשורש נשמות הצדיקים, נשמת הצדיק אף אחד לא יכול לבלבל אותך.

אני חיכיתי לילד שלי שנים. אני לא רוצה שאף אחד יתערב לי, אני רוצה לשמוע אותו. וככה כל יהודי, כי ר' נתמן מברסלב נתן חשיבות- לא צייר לנו את גדולת ה'- גדולת ה' אני לא יודע. כמו שאתה מסביר לילד ממה עשוי כל דבר- אני לא מבין שום דבר. אתה יכול להסביר לילד איך יצרו אותו? הוא לא מבין שום דבר. אני צריך שיקחו את הילד שלי למקום האמיתי. גדולת ה' זה ע"י יהודי, שהוא עומד ופתאום הוא רואה שינויים היפך מהיפך. פתאום אתה רואה שיש לך יראת חטא. מאיפה יש יראת חטא לבן אדם? אתה קורא תהלים, אתה אומר מזמורי תהלים, מזה נוצר יראת חטא. כשאדם מתחיל לחשוב קצת על התכלית שלו מזה נוצר כל הבריאה כולה. אדם קצת חושב על התכלית שלו- זה כבר שינוי.

ישראל בער אודסר למד ראשית חכמה, למד כל מיני דברים, אמר- שום דבר לא קירב אותי לעצם של שמחה עד שראיתי שנעשה בי ניסים עלאיים. מה פירוש? שעובר עליך מצבים ואתה לא ח"ו עושה דלטוריא כלפי מעלה. חביבי, גם זה יעבור. מה קרה, אתה בגיל עשרים, שלושים, ארבעים. לפעמים יש דוחק של פרנסה, עומדים לפני ה'- אלוקינו שבשמיים, תסתכל תמיד על הרחבות. להסתכל תמיד איפה רחבים, לא על מקומות צרים ודקים. איפה ה' הרחיב לך, ולתת הודאה. כשבן אדם מודה לה'- **#ה** אלקי לעולם אודך#. כי כל יהודי בשורשו רחוק מכל חטא עוון אשמה ורשע. רבינו נתן חשיבות למקומות של ירידה. הרבה צדיקים היו בבריאה, אנחנו מודים לה' על כל הצדיקים שהיו, אבל קטע אחד בליקוטי מוהר"ן אקרא לכם שתראו למה יהודי יכול להגיע:

#שעל ידי שמבררים ומלקטים הנקודות טובות מתוך הרע#- יש לך צלחת, ותדע מה לקחת, לברר. אני לא מתעסק, יש לי עצבות- אני לא הולך ומספר אותה לאף אחד. אני פשוט נכנס לרכב, מחפש את המקווה הכי קרוב. נכנס, טובל עשרים טבילות- 'יהי רצון מלפניך הקב"ה שבזכות הטבילה הזאת במקווה שכל העצבויות יתפרדו ממני, יש לי אמונת חכמים, אבינו שבשמיים אני מבקש ממך הקב"ה עילת העילות- אני לא אוהב להיות עצוב. הדבר ששנוא עלי זה להיות עצוב. אני לא רוצה לחשוב מחשבות יתרות'. רבינו אומר: מי שטובל במקווה כל העצבויות והטומאות בעולם מתפרדים ממנו. אתה תלך- יהיה לך כל הזמן לב טוב, מחשבות של תכלית. לא מחשבות מרגיזות, מחשבות של תכלית. איך נעשה? מבררים. אתה נכנס למקווה- **#ויכסו מים צריהם אחד מחם לא**

ענתר#. ויכסו מים- כשאתה מתכסה במים, צריהם- כל הצרים של עם ישראל אחד מהם לא נותר. כן! מצאת מקווה? באיזה רחוב זה? תרשום את זה בזיכרון של הטלפון. פה יש ים, פה יש מעיין.

היה לנו צדיק אחד מצדיקי הדורות- יוסף דיין- כשהיו באים אצלו אנשים אמר לו: תגיד עשרה מזמורי תהלים של ר' נחמן, ואחרי זה היה לוקח אותנו למקווה ואמר לו- כשאני אהיה במקווה, אם היה צריך ישועה זה מצווה לעזור ליהודי, מצווה לחיות אותו. היה אומר תיקון הכללי, ואחרי זה היה הולך יוסף דיין ואומר לו- אתה תעמוד ככה, אני טובל במקווה, כשאני טובל במקווה תגיד לי רק את השם שלך. הייתה לו אהבת ישראל, למשל מישו היה צריך אישה. אמר לו- אתה צריך אישה, בעזרת ה' כשאני אהיה במקווה אני אכניס את הראש תגיד את השם שלך. אה... למשל היו קוראים לו יצחק בן אברהם. היה נכנס למקווה, טובל איזה שלוש דקות, היה מתלבש ואומר לו: אני עשיתי לך חסד, אני כיוונתי עליך לפני ה', מה שיש לי זכות אני מבקש מה' שיתן לך בזכות זה אישה. אבל אני גם רוצה שאתה תתפלל עלי שלא תחשוב שיש לי איזה מעמד שאני יכול להתפלל עליך ואתה לא יכול להתפלל עלי.

איזה ענווה של אמת!

אומר לו: עכשיו גם תיכנס למקווה ותתפלל עלי. היה נכנס למקווה, מוציא את הראש ואמר: עכשיו תכוון על יוסף שלמה דיין בן נסים. אמר לו: מה אני אכוון? אמר לו: תכוון שאני אזכה לעבוד את ה' בשמחה. צייק צייק צייק... אמר לו: אתה יודע למה עשיתי לך את זה? בשביל שאם אני עושה לך טובה אל תחשוב שרק אני יכול להתפלל עליך, גם אתה יכול להתפלל עלי. ככה צריכים עם ישראל, אל תיקח אותי למישהו שמברך.

#אמר ישמעאל בן אלישע שהיה נכנס לפני ולפנים לחקטיר קטורת- וראיתי אכתריאל י-ה ה) עבאות* שם של מלאך הכי גדול בעולמות העליונים) שהוא יושב על כסא רם ונשא#- המהרש"א הקדוש אומר שראה עשרה ספירות שנזדווגו לו בתוך המוחין, מראה נורא ואיום. "ואמר לי ישמעאל בני ברכני"- הקב"ה עילת העילות אמר לו- תברך אותי. אתה חושב שאמר 'מי אני ומה אני? ישר פתח בברכה: #יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמך את כעסך ויגולו רחמך על מידותיך ותתנהג עם בניך במידת הרחמים- ונענע לי בראש קא משמע לן שאל תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך#.

יהודי אמר לך ברכה, יש לנו מצווה **#מברכך ברוך#**. אני לא חייב לברך כשאני קורא עשרה מזמורי תהלים- "יהי רצון מלפניך הקב"ה שעשרה מזמורי תהלים האלה יגנו על כל השכנים, ריבוננו של עולם תעזור שכולם יחזרו בתשובה לא במלחמות, לא ח"ו כמו שהיה לנו בכל הדורות רחמנא להצילן, תעזור שיקומו בבוקר ותהיה להם שמחה. אדם קם בבוקר שיהיה לו חשק להתעטף בציצית, להניח תפילין, לנשק מזוזה. אני לא יכול לעשות את זה, אבל אתה כן, ה'; מי יכול לעשות את זה? רק אתה".

הבעלי תשובה שבדור הזה שיש להם טהרת רחמים בתוך הלב, יש לך משהו תחפש מי עובר אותו בלחן שלך. היה אחד אצלנו בגיל ארבעים, והיה קשה לו למצוא זיווג, אבל היה בא בהתמדה גדולה ובמסירות נפש. מה היה עושה? היה שוטף סירים, מקלף בצל לכבוד שבת, והיה משרת אנשים. פעם אחת כל החבורה התאחדו עליו, ואמרו כולם: ריבוננו של עולם, אנחנו מחזיקים עסק.

אני קורא את התהלים, אני לא רוצה שכר, אנחנו רוצים שהחבר שלנו יתחתן. בגיל ארבעים, זיווג קשה לו! שלושה חודשים הקב"ה נתן לו מה זה כלה, כבר עכשיו נולדה לו ילדה. מרוב ששמחנו בחבורה אני הלכתי לחופה והתחלתי לבכות כמו ילד קטן מהשמחה, ראיתי שה' יתברך לא מקפח שכר בריה. פתאום החיים של בן אדם טובים, למה? כי אני רוצה שבשביל החבר שלי יהיה טוב. ככה גם אתם ואנחנו נלמד.

#בשמים ממעל ועל הארץ מתחת# - תסתכל מי יש תחתיד. על הארץ יש אנשים 'מרבוניים' שאין להם כלום בחיים. פעם אחת חבר שלי הלך לבקר חבר שלו בבית סוהר בתאילנד. הוא היה איתנו באומן, בא לבקש ברכה לחבר שלו שתפסו אותו בתאילנד וגזרו עליו גזר דין מוות בר מינן, והוא הוציא אותו מזה! כשראיתי אותו- כל הבכיות שבכיתי באומן זה לא כמו שבכיתי שמה. מהצער איך שמים ככה יהודי בצינוק והוא לא יכול לזוז, והיה אומר כל יום שלוש פעמים את התהלים. אמר לו: איך אתה מצליח להגיד שלוש פעמים ביום את התהלים? אמר לו: אם אני לא אגיד אני אשתגע מהיסורים. אז אם אתה משוחרר כמו ציפור- שים יד על המזוזה, תודה רבה אלוקים שבשמיים, תודה רבה שקמתי לא מצונן ולא כלום... איך יהודי לא יהיה מבסוט?

פעם ר' יהודה פתיה בעירק דיבר עם המושל, והיה יושב המושל בבית חולים. אמר לו ר' יהודה: אדוני המושל, גילו לי מן השמיים שבבית החולים הזה אף אחד לא חולה? אמר לו המושל: מה זה אף אחד לא חולה? כולם עם פיגימות כחולות... אמר לו ר' יהודה: אף אחד לא חולה, כולם עצובים. אמר לו: איך זה יכול להיות? אמר לו ר' יהודה: תן לי ארבעים אלף שקל תראה אני מקים את כולם. נתן לו המושל את הכסף. נכנס ר' יהודה לחולה הראשון, אמר לו: יש לך מענק חמש אלף שקל. יאללה, חמש אלף שקל!! תוך חמש דקות הוריד את החליפה הכחולה, וקם מהמיטה. ככה עבר לשני, לשלישי, וכך לכולם. אמר ר' יהודה פתיה: לא הכסף שימח אותי, אני אמרתי לו- קיבלת מענק. אמר לו- איך הצלחת לרפאות אותי? אני לא רפאתי אותי, הראיתי לו שיש מישהו שחושב עליך.

יהודי שידוע שמישהו חושב עליו- הוא מתעודד ישר. כמה אנחנו אוהבי ה'. ר' נחמן מברסלב בגיל 39 נפטר, אבל הוא חשב על כל העולם! על כל העולם! אני חייב לתקן את כל העולם! אלף פעם אמר על בן אדם- תביאו אותו אצלי, שיתן פרוטה לצדקה, תיקון הכללי- סע.

שבוע שעבר מישהו סיפר לי שאיזה מישהו בחמלת הקב"ה עליכם ועלינו לפני שלוש שנים חבר שלו נסע לאומן, אמר לו- תבוא, וחבר שלו היה אוהב אותי, חזר בתשובה ולא רצה להיפרד ממנו. אמר לו- אני אבוא איתך אצל רבינו, אבל הייתה לו מחלה של הימורים. אנחנו יודעים ברוסיה שזה המחלה הגדולה שם זה ההימורים. אמר לו- בסדר, תיקח אותי בערב חג לקזינו, ובמוצאי החג תבוא תיקח אותי, אם אתה רוצה שאני אבוא. חבר שלו התפלל והתפלל לה', אמר- אתה יודע מה, רבינו אמר אחלי שאני אראה את אור בהירות הדרכים שתבוא אלי. נזכר בדיבור הזה, ואמר- מה אכפת לי? אני אקח אותו, שיבוא. מה אכפת לי? יהודי רוצה לבוא, אני לא יודע מה ה' יעשה איתו. רתם את עצמו, הלך באמת- הוא הבטיח לו ולא שיקר אותו- הלך איתו לאומן. הכניס אותו לקזינו- ואיזה ברכה הייתה לו באותו ראש השנה, יומיים הוא לא יצא משם. הרוויח מלא כסף. הוא פחד- אמר: ה', שייצא כבר ראש השנה שחבר שלי יבוא ואני אקח את כל החבילה לארץ ישראל. ומשחק ומשחק, וכמה שהוא משחק יותר מרוויח. לקח חבילה של כסף. חבר שלו בא

מהציון, וחזרה לארץ ישראל. מה זה שמח שראה אותו, הרוויח כזאת חבילה מהרוסים... לקח להם את כל הפלוש... אמר לחבר שלו: תזמין מונית, מה זה מונית- מרצדס לשדה תעופה. ראה את הציון של רבינו מרחוק, הוא נופף ביד ואמר- אני מודה לך כבוד הצדיק שנתת לי להרוויח בקזינו. זהו, לא נכנס לציון. לא אמר תיקון הכללי ולא כלום.

אותו יהודי חזר לארץ ישראל. הוא הסתבך עם מישהו, אחרי שלושה חודשים היה לו התגודדות עם איזה מישהו, בא מישהו- בום בום- שני כדורים לתוך הגרון. לקחו אותו לבית חולים, הכריזו עליו- מת! החבר שלו בא לבית חולים, אחרי חצי שעה הצליחו להביא אותו למצב שהוא חזר לחיים. ומה הוא מספר?

איך שירו עליו את הכדורים הנשמה שלו יצאה. מצא את עצמו בעולם העליון. פתאום הוא ראה נער אדמוני ויפה עיניים ר' נחמן מברסלב, אומר- כל המקטרגים 'ווס' חטפו אותו. פתאום רבינו נכנס, כל המקטרגים ברחו כבורח מן האש, ורבינו לקח אותו עד כסא הכבוד. אומר לו: אני ר' נחמן מברסלב. אתה באת אליי ועשית לי שלום עם היד, גם על זה אני רוצה לשלם לך שכר. אתה לפני כסא הכבוד של ה'. אמר לו: יש לך שתי אפשרויות ואני נותן לך להכריע את הדין- אתה חוזר לעולם הזה לקיים תורה ומצוות ומעשים טובים, או שתישאר פה. אומר- מרוב המתיקות והנועם והעריבות שהוא הרגיש, הוא בכה ואמר לרבינו- לא, אני רוצה להישאר פה. אמר לו- למה? כי אם אני אחזור לעולם הזה אני לא מבטיח לך כלום, כי אין לי רגש לתפילין ולציצית. בגלל שהוא אמר את האמת- אני לא יכול לקבל שבת, מה אתה אומר לי לחזור בתשובה? אמר לו- זה רק ההנפת יד אצלי בציון. אתה תחזור לעולם הזה, פה זה לא בעיה להישאר ותיחבק באור העליון. אמר- אתה תחזור לעולם הזה, אני כבר אתפלל עליך פה בעולם העליון. אבל ראית- בהנפת יד הקב"ה שלח אותי להציל אותך. שנה הבאה אתה תבוא לציון שלי- לא רק הנפת יד, אתה תיכנס אצלי לציון, תגיד תיקון הכללי ותוצאות אני כבר מבטיח לך שאתה תראה.

הבן אדם הזה היום בן פורת יוסף כבר נשוי, יש לו שני ילדים, חסיד ברסלב- אלוף! צדיק! החבר שלי אומר: אין יום שהוא לא הולך לשדה ואיזה התבודדויות! למה? תודה רבי, גם הנפת יד, תביא בן אדם איך שהוא. מי שהיה בציון ואומר תיקון הכללי- אוהו, עוד כמה שכר יתן הקב"ה לכם ולנו- לדעת איך לחיות בעולם הזה.

ימה נשמע, מה שלומך, הקב"ה- ככה בהתבודדות. **#אם תשלח ואשלחך#**- כל יהודי שאני אראה- **#לבן שיניים מחלב#**. אומרים חז"ל המלבין שיניים לחברו כאילו הקנה לו את עולמו. אתה לפעמים אומר בוקר טוב ליהודי, אתה עושה לו את כל היום בשמחה. ככה להגיד מילה טובה גם בבית. אחד אמר לי: אני לא יכול להגיד מילה טובה, אמרתי לו- תקנה זר, תכתוב, תעשה משהו. למה? כי אנחנו צריכים הכרת הטוב, חבריה, אנחנו יהודים. נתן לך הקב"ה אשה בירכתי ביתך- זר של פרחים, כל מיני דברים. תראה כשתהיה הערכה בפית- החיים של האדם מתחילים להשתנות.

מה רבינו לימד, תורה? רבינו אמר לעמוד לפני ה' יתברך כדל וקרש. פשוט לדעת איך לחיות בעולם הזה- **#תאמר שוב בני אדם#**. אני לא יכול ללמד את האדם דרך ארץ. אם בן אדם יעמוד כל יום ויגיד תיקון הכללי ויטבול במקווה, אתה נוסע כל יום בכבישים, נשמה טובה, תיסע בשביל שלך. אם אתה תיסע בשביל של התבודדות אף אחד לא יתקע בך, אף אחד לא יפריע לך. אני לא רואה את השכנים רעים, כולם שכנים טובים, כולם יהודים טובים. כמה הקב"ה שמח שאנחנו סוף סוף

בארץ ישראל! בחוץ לארץ היינו כולנו נזופים ה' ירחם, פה בארץ ישראל איפה שאתה הולך אתה רואה יהודים. אתה יכול להתחזק, אתה יכול להתאמץ.

לכן מה נשאר? רק פשוט להוריד מהלב העליון שפעים של רצון. זה מה שרבינו אומר בליקוטי מוהר"ן. הכלל שילקט נקודות טובות ועל ידי זה נעשים ניגונים. מה פירוש נעשים ניגונים? אתה מסתכל על עצמך בצורה זכותית, אתה מסתכל על עצמך בצורה של זכות אז הכל נהיה טוב, כמבואר במקום אחר, בחינת מנגן בכלי זמר. אתה רואה מה היופי בתורת רבינו? שהוא אומר לך 'בחינת'. לפעמים יש בן אדם שיכול לנגן. אבל אומר רבינו- אם בן אדם יוצא שבע רצון מה', לא בדלטוריא- אני לא טח דברים כלפי שמיים, אני מסכים עם המצב שהקב"ה מעביר אותי, אבל הקב"ה- **#תנה עזך לעבדך וחשיעה לבן אמתך#**.

יעקב אבינו היה בשברי שברים ממתי שיוסף ירד למצרים, הוא לא יכל להתגלות אליו הקב"ה כי השבטים השביעו את השכינה, אבל האין-סוף נחבק עם יוסף בן יעקב אבינו עליו השלום. אחרי שסרח בת אשר הודיעה אותו **#עוד יוסף חי וכי הוא מושל במצרים ויפג לבו כי לא האמין להם וישא עיניו וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהם#**- אז הקב"ה אמר ליעקב: עשרים שנה אם היית יודע מה אני אגרתני לבן שלך- היית עושה כל יום תופים ומחולות. וזה יעקב אבינו!

לפעמים עוברים מצבים דקים לחסידות, אבל אל תשכח שיש לך **#בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך#**- כל מקום אתה יכול לצאת מכל מיני מצבים. לא צריך הרבה, כי עכשיו אתה ואני לא באים פה לשמוע תורה, ולא הלכה, ולא איך עושים ביעור חמץ ואיך עושים בדיקת חמץ; זה תשב בבית רבע שעה תלמד איך עושים **#חליכות אלי מלכי בקודש#**. כאן שומעים איך חיים כמו יהודי בעולם הזה. אתה רוצה ללמוד גמרא ומשנה- ב"ה ערכם כשולחן ערוך. אבל לדעת איך להיות יהודי- כל יום צריך לשמוע איך להיות בישן, איך להיות רחמן, איך להיות גומל חסדים. חזרת בתשובה? לא לעורר קנאה בבית. חזרת בתשובה? ה' יתברך נתן לך מתנה. אתה לא יכול לבוא לבית להפעיל אימה יתרה. האמא והאבא- להרים אותם. למה? כי אתה עכשיו דוגמא, הם לא יודעים מזה כלום. הם מסתכלים עליך איך אתה מתנהג ומתעלה באמונה- מאיפה הילד הביא התנהגות כזאת? האמא אומרת: ברוך ה' שיש ר' נחמן מברסלב שהציל את הילד שלי, ברוך ה' שיש הקב"ה בעולם. מה אתה עושה? אתה מקדש שם שמיים. אותו דבר בן אדם נכנס לבית כנסת- וזה דברים שכל אחד ואחד מאיתנו יכול כל יום שיתקדש שם שמיים על ידו.

אחד פעם היה אצלנו, אבא שלו בא. אבא שלו ממש בן אדם טוב, מכובד, אדם חשוב מאוד בחוץ, אומר לי: תשמע, הילד בא אצלכם לשיעורים, תציל אותי. אמרתי לו- מה קרה? אמר: הוא בא בערב שבת, כמעט כל שבת בבית מלחמת גוג ומגוג. למה נכנס לו קנאה, הוא רוצה שלא ידליקו ולא יעשו שום דבר, האמא בפחדים ממנו, והאחות, ואנחנו לא יודעים מה לעשות. אני באתי לפה כדי שתציל את המצב. אמרתי לו: קודם כל- אני לא ידעתי. תירגע, תביא לו כוס מים, תשתה. יש דברים כאלו שקורים, בעזרת ה' יתברך הקב"ה יזכה אותי- אני לא רוצה לדבר עם הילד שלך בלשון קשה. אבל אחרי זה קראתי לבחור הזה- הוא לא ידע מזה- פשוט נכנס לו קנאה. קנאה זה לא טוב- לא אכפת לך מה יעשו בבית. השכן ישים שירים- אל תתעצבן. קח תיקון הכללי ותגיד

אותו באותו ניגון, אתה תחזיר גם אותו בתשובה. זה רבינו אמר לקב"ה לעשות את זה, רבינו נתן תוכנית לקב"ה איך לגאול את כולם.

רבינו ישב ושיחק שח-מט עם כופר הכי גדול בעולם. ר' נתן הזדעזע- אתם יודעים מה זה היה כל דקה של רבינו בעולם, והוא משחק איתו שח-מט?! אמר לו רבינו: עם הערש בער אני משחק שח-מט, איתך אני יכול להנהיג את כל העולמות. אתה יודע מה יצא ממנו? כשנפטר רבינו מי בכה עליו הכי הרבה- הערש בער. אמר: אתם בוכים על הרבי, אני צריך אותו, כי הוא הראה לי שה' שייך גם לי.

הכופר הכי גדול בעולם!

למה? הוא אמר את המילים הכי יפות ומעודדות: "כי רבינו הראה לי שה' שייך גם לי".

אתם מבינים חבר'ה? יש אנשים שיכולים ללכת להרצאות- תודה רבה מותק, הם יכולים לתת לך רק צעד ראשון. ציצית- זה צעד ראשון, סמינר- זה צעד ראשון נשמה טהורה. בא לך ראש השנה- תלך משבועות תוציא דרכון, הקב"ה תתן לאשתי שתתן לי ליסע לאומן. אתה תבוא לרבינו הוא יכניס לך תשובה בתוך המעיים שלך, אתה תרצה את ה' יום-יום, רגע-רגע. עכשיו אין לי זמן, שלושים ארבעים שנה אני חי, עכשיו אני רוצה תשובה. אתה תעמוד בציון מה תראה שם? אתה תראה בית חרושת לתשובה. זה נכנס, זה יוצא, זה נכנס, זה יוצא. אנשים מה מחפשים שם? אין שם כלום מה לראות, אפילו הנהר שם מלא כולו צפרדעים... רואים רק יהודים שרוצים לחזור בתשובה. כשרואים דבר כזה אומר בן אדם- אני לא רוצה כלום, רק לחזור בתשובה. יש לי זמן עכשיו לבוא להרצאה? ...

פעם יהודי אמר לי: אין כסף. אמרתי לו: אף פעם אל תגייד אין. אמר לי: תן לי עצה מה לעשות. אמרתי לו: תקנה קופה ואתה תראה שאתה תבוא. חמש שקל- ה' יתברך בעזרת ה' יתברך החמש שקל האלה זה לטובת ציון רבינו, אני מראה לך שאני רוצה לבוא. למחרת שלוש שקל, למחרת שני שקל. אתה עשית אתעורותא דלתתא, אתה תראה שבסוף אתה תשיג כרטיס, מאתיים שקל, שלוש מאות שקל, בסוף אתה תבוא לרבינו.

פעם אחת היינו צריכים ליסע לרבינו. זה היה מוצאי שבת והיינו צריכים לטוס. אחד מהחברים שלנו הלך לרשם של אומן והוא נרשם, אמר לו- תביא לי דמי קדמה. נותנים ארבע מאות או חמש מאות שקל. ההוא בא נתן לו שקל... הרשם מתקשר אלי ואומר לי: סבג, אתה חייב לבוא לפה דחוף. מה קרה? מישוהו נרשם אצלי ונתן לי שקל... אמרתי לו: תרשום, תראה שהוא יבוא. יש לו אמונה בשקל. אמר לי- שקל?! ... שקל!

היהודי הזה סיפר לי שהתפלל תפילת מנחה של שבת בשעה שתים עשרה וחצי, ואמר ארבעים ושתים פעם תיקון הכללי עד מוצאי שבת- אחד אחרי אחד, אחד אחרי אחד, אמר- ה', אני רוצה לבוא, לא יודע איך. מוצאי שבת יצא לעשות סיבוב, פתאום ברמזור עוצר רכב- חבר שלו שלא ראה אותו כמה זמן. מה נשמע? אני נוסע לרבינו. אמר לו: הסתדר לך הכל? אמר לו: לא הסתדר לי כלום. כמה כל הנסיעה? אמר לו- שלוש וחצי אלף שקל. וכמה אתה צריך? ארבע אלף שקל. תוך חמש דקות הוא התקשר לסוכן נסיעות, נתן לו את המספר ויזה, אמר לסוכן נסיעות: אני נותן לך

ארבע אלף שקל בויזה, הוא יבוא למשרד, תתן לו כרטיס ותתן לו גם חמש מאות שקל ותחייב את הויזה שלי ארבע אלף שקל- והוא בא איתנו. וכמה הוא נתן? שקל.

אף פעם לא להגיד- אני לא יכול ליסע. אף פעם לא להגיד את המילה 'אני לא יכול ליסע', כי **#אין מעצור לה** מלחושיע ברב או במעט#. למה? לצאת לשדה לדבר. 'אני לא רגיל'- אז מה אתה רוצה, שאני אגיד לך לשתות קפה? אתה רגיל לשתות קפה. תעשה לי טובה, אל תשכח לאכול- זה כולנו רגילים. לצאת לשדה אף פעם לא יהיה לך חשק, הקב"ה תזכה אותי. לא יצאת לשדה? שב בבית נשמה טהורה, תשמע מלב אוהב. קצת נר, שני דפים ליקוטי מוהר"ן, שניים ליקוטי הלכות. תתן לנשמה שלך, לנשמה שלי, קצת **#צמאה לך נפשי בארץ ציה ועיף בלי מים#**.

הקב"ה עשית אותי יהודי, אני רוצה לקרוא דברים שיביאו אותי לאהבה ויראה. תקרא שני דפים ליקוטי מוהר"ן תראה מה זה יעשה לך מבפנים, יכניס לך אש ותשוקה לה' יתברך. תקרא שני דפים ליקוטי הלכות- אתה תגיד 'אני לא מאמין שיש ירידה בעולם בכלל'. אין מקום שר' נתן לא הלך משם בקולמוס שלו והעלה את כולם. למה? כי ר' נתן אמר: אנחנו לא צריכים להחזיר צדיקים; צדיקים יש להם את העניינים שלהם. צריך להחזיר את האנשים הכי למטה, לגלות להם שה' סמוך אצלם איתם ועמם ולא יעזוב אותם. קצת תיקון הכללי- ותראה אחרי זה שיש לבן אדם קצת אהבה לא צריך שום שכנוע. כשאני מרגיש מבפנים הלב שלי שאני עושה דבר- זה הכי טוב. ה' יתברך אמר: **#תנה בני לבך לי#**- אתה רוצה לדבר עם יהודי? אל תדבר איתו בחכמה ושכל, אני מדבר איתך מהלב אח שלי, מלב אוהב. אם כל אחד מאיתנו פה בס"ד **#חשק נתן ולא יעבור#**, **#הריעו לה כל הארץ#**- קצת זמן. זה לא חייב להיות מלווה בשעות- בשעתיים, בשעה או בחצי שעה. לפחות יש לי זמן ביום שאני חושב על התכלית שלי. לא חייב לבקש רחמים, פשוט להתבונן ולהסתכל על נקודות טובות כמו שרבינו אומר.

יש לך ציצית? אני לא מבין מה זה ציצית, מה זה תפילין. אבא שבשמיים תודה רבה, עד היום לא היה לי חשיבות מה זה ציצית ותפילין. תודה אבי שבשמיים שהקנית לי את זה. הקב"ה ברוך ה' היום אני מברך שהכל נהיה בדברו, לא היה לי חשיבות לזה, ה'. אני לא רציתי לצער אותך אף פעם, לא רציתי אף פעם לאכול בלי ברכה. הקב"ה עכשיו אני אוהב אותך, כל ברכה בשבילי זה חשוב. תודה רבה.

זה עיקר היהדות. ריבוננו של עולם, אני לא ידעתי מה זה ערך של אשה אף פעם, עכשיו אני יודע- הקב"ה תודה רבה. אני לא ידעתי מה זה ערך של יהודי, עכשיו אני יודע. אתה הולך בדרך- אשרי רבו שלימדו תורה, אשרי אביו שהביאו לעולם הזה, **#ישראל אשר בך אתפאר#**. ככה כל יהודי יכול לזכות.

לכן חבר'ה טהורים, אמר ר' נתן: רחמנות אם לא הייתה יורדת נשמת רבינו לעולם, רחמנא להצילן, היינו צוענים. היום כן יש חשק לחיות וחשק לשמוח, למה? **#כי בי חשק ואפלטו** **#אשגבוהו כי ידע שמי- יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצו ואכבדו#**. אם הקב"ה מכבד אותך, נשמה טהורה, זה לא כבוד של מלכים. פתאום בשתים בלילה אתה תקום בשבת, תרצה ספר תהלים מרגוע לנפש- תכבדו. יש שיעור בין מנחה למעריב- ריבוננו של עולם, יש עולם או אין עולם? טוב לי. למה? כי הקב"ה מכבד אותך, זה הכבוד שהקב"ה מכבד אותך.

יש לך זמן שאתה יוצא לשדה יש לך נחת, **#יצא אדם לעבודתו** - לא מתרעם על מזלי, יוצא לעבודה בכי טוב ונכנס בכי טוב, **#אכבדו** - כי הקב"ה מכבד אותך. כי אם הקב"ה מכבד יהודי הוא יאמת לך כל מצב שאתה נמצא בחיים. **#עיני ה' אל צדיקים** אתה תראה הכל בצורה של ניגונים. רבינו אומר- זה בחינת של נגן בכלי זמר, שאתה לוקח כלי זמר ומסתכל על כל צורה וצורה מעט, ואז תראה שכל יום יעבור לך בניגונים.

היה מסופר על אחד צדיק תלמיד של הבעש"ט, היה יהודי אחד שהיה מנהגו בקודש לנקות בתי מדרש- זה דבר גדול. ממי למדו את זה? מיהושע בן נון. **#יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל** - היה מנקה את אוהל רבו. יש הרבה אנשים- ישתבח ויתברך שמו ה' עליהם יחיו- מצווה זו הייתה חלק בלתי נפרד מהם. הוא היה כל הזמן מסתכל אם יש אנשים- היה יוצא החוצה. מחכה עד שיתפנה בית הכנסת, היה נכנס בסתרי ליבו היה מנקה את כל הבית מדרש, לוקח את הספרים ומסדר אותם, תמיד הכל ה' לכבודך.

יום אחד הבן אדם הזה מסכן חטף עיוורון, לא ראה בשתי העיניים שלו, ה' ירחם, כבה מאור עיניו. הוא כל הזמן היה בוכה: ה', ריבונו של עולם, הרי הכל היה בשביל לעשות נחת רוח לפניך, אני רוצה להמשיך לסדר את הספרים, לשים דברים במקום. והקב"ה כל כך התחשב בצערך והוא היה בא וממשיך עם מה שהוא לא רואה, היה ממשש כעיוור בצהריים ושם את הספר מה שהיה יכול. עד שהכיר לאט-לאט וזיהה את הספרים והיה ממשיך לעשות את העבודה שלו בתמימות. פלאי-פלאות.

יום אחד הוא בין הספרים מסדר, הוא ראה משקפיים- זה היה משקפיים של יעקב יצחק מלובלין- היה חבר של רבינו ונתן הסכמה על ספרי רבינו. שם את המשקפיים- פתאום חזר לו מאור העיניים! מה זה שמחה אדירה ונוראה! וכולו התחיל לשמוח וקפץ ורקד- חזר לו מאור העיניים! היה שם איזה יהודי שאמר לו: אתה יודע למה ה' החזיר לך את מאור העיניים? בגלל שהוא לקח ממך את מאור העיניים אתה המשכת לעשות את מה שעשית כי עשית את זה בלב שלם, וזו הייתה הבחינה שה' יתברך בחן אותך אם אתה תמשיך לעשות את אותם דברים שעשית, מסרת את הנפש- ה' בשניה אחת החזיר לך את מאור העיניים.

ישראל מקאזניץ אמר: זה יהודי! כי כשיהודי רגיל לעשות איזה משהו... **#ה' צדיק יבחן** - ה' אהב אותך הוא רוצה להשתעשע איתך ואתה ממשיך ללכת לשדה- **#יגל ה' את עיני הגר ותרא באר בשדה**. הגר- אומר ר' נתן שזה הגרי צדק. "אני מפסיק לדבר עם ה'... ככה רבינו היה עושה, מסכן, הוא היה לבד. היה מדבר עם ה' היה חושב שה' לא שומע אותו. אמר- זהו, אני מפסיק ללכת לשדה. היה פותח טור ושולחן ערוך, מתחיל ללמוד ופתאום מתחיל להתאנח ולבכות: ה', איך עזבתי אותך, איך הפסקתי לדבר איתך? טור כולם לומדים, זוהר כולם לומדים, קבלה כולם למדו, אבל מי ידבר עם ה' בלב שלם? מי ידבר עם ה' כמו יהודי פשוט שיבכה ויגיד לה'- אני מסכים מה שעבר לי כל החיים? אף אחד לא יכול להגיד דבר כזה. כי כשיהודי עומד להתפלל כל המערכות נפתחות בשמיים. ר' נחמן מברסלב היה לו ילד- שלמה אפרים- איך שנולד אמר: גאולת צדק באה. אחרי שלושים יום- נפטר. אמר רבינו: **#צורי ולא עלתה בו**. רבינו רצה להפסיק לדבר עם ה' והתחיל ללמוד, ואז מיד היה מתאנח ואומר- טוב, יש למדנים, אבל מי ידבר עם ה'?

#משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים ענה דודי ואמר לי קומי לך# - ועוד פעם התחיל לדבר עם ה', ואחרי זה עוד פעם חשב שלא משגיחים בו. ואז לפני שרבינו נפטר, אמר: אם הייתי מגלה את הסוד כמה התבודדות היא חשובה לא הייתי מסגף ומצער את הגוף שלי הקדוש, לא הייתי עושה תענית יום אחד. רבינו אמר לכל אנשיו לקרוע את הימים של התעניות שהוא נתן להם. הוא נתן להם כל מיני תעניות להתענות בהם על כפרת עוונות, כשחזר מארץ ישראל אמר לר' נתן להביא ביעור חמץ לשרוף את כל מה שנתתי לכם. למה? כי ה' יתברך גילה לי את הדרך מה זה ניגון בעולם, מה זה כשיהודי עומד לפני ה' - ולטעון. בסוף כשהקב"ה יפתח לך את העיניים הכל יחזור לך מותק. מתי ה' יפתח לי את העיניים? ששש... נכנסת בשבע או תשע בערב הביתה, תסתכל סקירה כללית - שחרית, מנחה, ערבית, תיקון הכללי - זה פתיחת העיניים. ברוך ה' היה לי מקווה, הלכתי לעבודה, לא גנבתי, **#נקי יהיה לביתו#**. זה נקרא פתיחת העיניים מותק. לא ויתרת על השדה, הלכת אמרת תיקון הכללי.

חבר'ה יקרים, פשוט לתת הערכה לדברים שאנחנו לא מחויבים בהם. אתה אומר לבן אדם: אתה חייב לעשות! בום, הוא לא עושה כלום. זה דברים שיש לנו זכות לקיים אותם. **#רצה הקב"ה לזכות את ישראל#** - לא לחייב את ישראל. אתה אומר למישהו - אתה חייב לעשות. חייב? הוא מפחד. שמירת שבת - חייב לשמור שבת, תיזהר! הוא מפחד ולא עושה כלום.

יש לנו איזה אחד בחבורה, אחות שלו התקשרה ואמרה - אני רוצה לבוא אליך בשבת, אבל אתה יודע - שבת ממני והלאה. אמר לה: את יודעת אחותי היקרה, אני עכשיו אצל רבינו. שבת זה לא שלי, אם את תבואי אצלי ותשמרי שלוש שעות שבת ותעשי קידוש ותאכלי דגים אצלנו - אז שלוש שעות או ארבע שעות שתשמרי שבת אצלנו זה גם חשוב לפני ה'. כי ר' נחמן אמר - אם בן אדם מנתק את עצמו קצת מגשמיות זה גם טוב.

שלוש שעות, מבטיח?

אני מבטיח לך, תבואי.

היא באה, ואח שלה איש בעל התבודדות, תיקון הכללי, וכל כך כיבד אותה. קודם כל - כל השבת מהשמחה שכיבד אותה היא לא נסעה לבית בשבת, היא נשארה. אבל אתה יודע היום מה יצא? בגלל שהוא אמר לה תבואי, השבת לא שלי, אז הוא נתן לה הרגשה שזה לא שלו. של מי השבת? של ה'. עד היום היא שומרת שבת ואין יום שהיא לא אומרת תיקון הכללי.

אתה נכנס לבית - "אמא, זה את לא עושה?" ששש... לא לעשות בלהן בבית. האמא מסכנה, תהפוך לה את כל הבית! אתה רוצה לאכול חסלט? לך לשוק, קח חמישים שקל - "אמא עשיתי לך קניות. החלטתי לעשות לך קניות מהשוק, זה חסלט". אני עכשיו רוצה להתקרב לה, אתה מקרב את האמא, זה אמא שלך! תגיד לה: "אמא, הנה הבאתי לך בשר, זה השגחה של בד"ץ". "למה? הבשר שלי לא טוב? אם זה ישמח אותך בשבוע הבא אני אביא לך בשר כזה".

פשוט צריך לדעת איך לנהל את הבית - לא בקנאה. ואז האמא והאבא וכל המשפחה יחזרו בתשובה. וזה לא אני אומר לכם ככה, אם אנחנו נתנהג ככה אנחנו נראה עולמנו בחיינו.

אחד אמר לי שנה שעברה שהוא הזמין את גיסו לְסַדֵּר. יש אנשים שלא למדו לעשות הסיבה, ולא יודעים מה זה מרור, והוא מגיע אחרי יום עבודה, הוא מריח את הבישולים של פסת- "אחי, שחרר, שחרר..." הגיס הזה רעבתן גדול... אמרתי לו: אני עושה את הסדר, אני אתחיל ואתה תעשה נטילת ידיים ותאכל. אני לא מחייב אותך לעשות איתי את הסדר ולא כלום.

בגלל שהוא אמר לו בדרך כזאת, הגיס אמר לו- אני עושה איתך את כל הסדר. הכל אני רוצה לעשות. אתה יודע למה? צייק צ'ק- מתיר אסורים. רצית לזכות אותו, לא לחייב אותו. אתה מראה לו איך יהודי מתנהג. יש לך את הבחירה- אני עושה, אתה תאכל ותבחר מה שאתה רוצה. עשה איתו את כל הסדר.

פעם ישראל סלנט מישהו הזמין אותו להתארח בשבת. הרב הזה היה רב גדול, אמר לו ישראל סלנט איך שהוא נכנס לבית: אני אבוא אצלך שבת, אבל בתנאי- לא שלום עליכם, לא שירי שבת ולא כלום. השתגע ההוא- רבי ישראל סלנט, תלמידו של רבי יוסף זונדל! נכנסו לבית, הייתה שם אישה אלמנה שהייתה משרתת את המפורסם הזה, מיד התחיל ישראל סלנט קידוש- "יום השישי ויכולו השמים והארץ... ברוך אתה ה' מקדש השבת". עשו נטילת ידיים, בירכו המוציא. ישראל סלנט הגיע מדרך רחוקה, והוא ביקש מבעל הבית אם אפשר להגיש את הדגים- "כי אני צריך קדושת שבת לאכול דגים".

האדם הזה היה רגיל לאכול סלטים ולחם עד שהיה אוכל את הדגים... גמר את הדגים, אמר שניים שלושה פסוקים, אמר להביא את המרק. אמר שניים שלושה פסוקים- להביא את הבשר. אהה? אמר למשרתת הזו: גברת, שבת שלום, את יכולה ללכת לישון. פתאום האשה הזאת התחילה לברך את ישראל סלנט, אמרה לו: יהי רצון שהקב"ה יביא אותך כל שבת. למה? כל שבת אני עייפה מהבוקר עד הערב אני עובדת ולא נחה עד שתיים עשרה בלילה ואז אני הולכת לישון.

אמר ישראל סלנט: אתה רואה למה הקב"ה שלח אותי אליך? **#כל אלמנה ויתום לא תענון#**. היא עובדת כל השבוע, ערב שבת תמהר שתגיש לך מה שצריך, אחרי זה שתלך לישון. אחרי זה תשב עד שתיים עשרה בלילה- לא על חשבון של אלמנה.

אותו דבר יהודי- תחזיר אותו בתשובה אתה תעשה לו כבוד. לא! רבינו אמר: אל תעשה לו כבוד, הדיבור זה לא שלך, הקב"ה זה לא של אף אחד. קשה לך שעה? תשים יד על המזוזה. אלוקים שבשמיים תודה רבה שאני יהודי, אני מאמין באמונה שלמה בדרך של ההתבודדות. היום אני לא יכול לפרש שיחתי הרבה זמן, אבל יהי רצון הקב"ה תתן לי שיום אחד יפתח לי הלב ואפרש שיחתי לפניך. גם דקה זה טוב.

לא לעשות מהיהדות דבר כבוד. וככה יהודי ילמד מכל דבר לעשות ניגון. ילד אותו דבר- אתה רוצה להחשיב דבר ליהודי תמיד תוציא אותו עם משהו, כי כשבן אדם יעשה כל דבר קצת עד שייכנס **#תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים#**.

כל אחד לפי בחינתו

(ל"מ תורה קנ"ו) **#לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי**. כי מה שמדברים בינו לבין קונו הוא בחינת רוח הקודש. ודוד המלך ע"ה שהייתה מעלתו גדולה מאד ייסד מזה ספר תהלים וכן כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת רוח הקודש, כמו שכתוב **לך אמר ליבי** # זה כלל גדול בדברי רבינו: כל אחד לפי בחינתו, כי כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונים. האר"י הקדוש אומר: פרצופיהם זה לשון צרופים; 'פרצופיהם' לא הפנים- תסתכל על הבן אדם. גם זה אבל פרצופיהם זה צרופים- כל אחד עבר צרופים אחרים שאף אחד לא עבר בעולם, אז כל אחד צריך לדבר לפי הצירופים שלו וליצור. רוח הקודש זה לא עתידות, פשוט רוח של קדושה כמו שכתוב אצל יעקב אבינו אחרי שהוא היה עשרים ושתיים שנה מחכה לעניין של יוסף הצדיק **ויפג ליבו כי לא האמין להם וישא עיניו וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב אביהם**. ומאותה רוח עליכם ועלינו פי שניים אמן כן יהי רצון שנזכה תמיד להיות בשמחה. אז פירוש כל אחד לפי הצרופים שלו- כל אחד עבר הרבה צירופים בחיים עד שהוא לא התקרב לצדיקים.

וצריך כל אחד לנסות ליצור קשר, כי הרוח של האדם זה הדיבור **ויהי האדם לנפש חיה**, תרגם אונקלוס- לרוח ממללא. כדי שהרוח שאתה מדבר עם ה' תזכיר לך דברים קדושים פשוט זה התבודדות. אם השגת את זה בחמש דקות צריך להגיד תודה לה'- חמש דקות שלי זה יותר מתנאים ואמוראים וסבוראים וראשונים ואחרונים ונביאים ובני עליה. כי למה? אני התאמצתי. הרי בדור הזה רבנו אומר אנשים קטנים במעלה קטנה יוכלו להגיע לעניין של רבי עקיבא בן יוסף והבעש"ט רק בהרמת ידיים לנטילת ידיים! למה? כי הם פעלו לפני ה', הם ראו שיהיה אנשים שירצו ויבערו לעשות רצון ה' ויבואו כל מיני אנשים בר מינן **#ימרו את חייהם בעבודה קשה** #. יראו להם את העבודות של רבינו- זה קשה בחומר, יגידו להם אתם צריכים לקדש את החומר ולעשות תעניתים וסיגופים כמו רבינו ולזעוק זעקות... חס ושלום! **#בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה**. יגידו לאדם העיקר זה לעבוד כל הזמן את ה' בשדה. זה לא טוב, זה נקרא מרירות.

רבינו אומר דוד המלך שהיתה מעלתו גדולה, מכל יום הוא עשה איזה עבודת ה'. כמה זמן אתה אומר ספר תהלים? ספר תהלים לוקח לבן אדם להגיד שעה, שעה וחצי, שעתיים. אבל אתה יודע כל הספר תהלים זה שבעים שנה של דוד המלך! זה כל פעם עוד מזמור הוא זכה להגיד, עוד מזמור. היה לו עניין של אבשלום- הוא אמר עוד מזמור זה לא לפי הסדר תהלים. רק רבינו זכה להגיד את העשרה מיני נגינה לפי סדר, אבל דוד המלך שהיתה מעלתו גדולה לא אמר לפי הסדר.

מתי זה נקרא שיש מעלה גדולה לאדם? שהוא לא רוצה לצאת ידי חובה. בתפילה יש לך עכשיו שמחה, איזה ישוב הדעת קיבלת, איזה טובת הנאה מהקב"ה קיבלת, איזה חיות. אז באותו רגע תזכה לבטל את קליפת העצלות שזה נקרא **ילחם עצלות לא תאכל** # ולהרים את העיניים לה' אלוקיני שבשמיים- אני מודה לך הקב"ה שאני יהודי! שזכיתי לאכול בשמחה בתום וביושר לבב! זכיתי לברך ברכת המזון! זה נקרא התבודדות. זה לא צריך להיות געש **יתגעש ותרעש הארץ ומאזני הרים ירגזו ויתגעשו כי**

חרה לו# צריך פשוט לעשות מעלה גדולה מכל דבר. זכית אה... אתה רוצה בסיעתא דשמיא להתפלל תפילה מסודרת ומתוקנת לנו- 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתא בדחילו ורחימו- אז אתה מתפלל; זה תפילות שכתבו לך אז אתה מתפלל.

רבינו אומר: מה זה דוד המלך? זה הייתה מעלתו גדולה. מרים את העיניים לה': הקב"ה! אני מודה לך שבגיל עשרים וחמש פתחת לי את העיניים. אני לא יודע אם התפילה עכשיו תעניין אותי או לא, אבל לפחות שלוש ארבע דקות אני מרים את העיניים, אני מגלה דעתי לפניך ה' שאני רוצה להתפלל ולזכות להבין, שקורבנות אפילו שאני לא מבין בהם שום טעם אבל להגיד אותם. פסוקי דזמרה אני לא יודע אם זה יחיה אותי אבל ה' תתן לי כוח, רוח טובה כדי שאני יגיד את הזמירות והתשבחות, כדי שאני יגיד פסוקי דזמרה, כדי שאני אתפלל, כדי שאני אתעטף בציצית ואני אניח תפילין, וזה יהיה חיותי וזה יעניין אותי. זה נקרא התבודדות אתה מבין? זה אתה עושה באותו רגע. זה כמו שבן אדם עכשיו צמא. בן אדם שהוא צמא אתה לא צריך להסביר לו- תשמע, עוד מעט אני אביא לך מים. תודה רבה אח שלי זה באמת זה עוזר לי שאתה תביא לי מים... אבל אתה יודע יש לי בבית מקרר ואני מבטיח לך אני אקח אותך. מה זה יעזור לי כל הדיבורים האלה? אני צריך עכשיו, אתה יכול להביא לי **#מים קרים על נפש עייפה**! רבינו אומר זה מעלה גדולה פשוט לקרר את צימאון הנפש, כי הנפש היא כל הזמן רוצה את אביה שבשמיים. ומה עושים הדיבורים? זה עושה 'וסט' זה עושה 'וסט', אם אתה חיברת מנורה למקום שלא מתאים- בום... נהיה קצר. הנפש של היהודי היא תמיד אפילו שבשיר התקווה אמרו שזה שיר ועצמאות אבל נפש יהודי הומיה! היא כל הזמן הומיה לאביה שבשמיים.

אני לא יודע מי חיבר את השיר הזה, כי רבינו אמר- תגיד לי כופר אני לא מאמין שיש כופר בישראל. הנפש של היהודי היא תמיד הומיה לה'- נפש יהודי הומיה אתם מכירים תשיר הזה לא? ... הנפש של היהודי תמיד הומיה לאביה שבשמיים. מאיפה לקחו מאמרים כאלו יפים? זה כמו יונה, חז"ל אומרים שהומיה על בן זוגה. אנחנו הקב"ה כרת איתנו ברית, כל הזמן יש כריתות ברית בין ישראל לאבינו שבשמיים. זה לא משנה מה אדם עושה- יהודי יכול לאכול אם הוא מגיע לשמחה אז זה השמחה של הקב"ה, כי בחז"ל בר מינן היינו נזופים. פשוט צריך קצת לבער ולזמר את החוחים והקוצים של כל הקנאים למיניהם שקראו לאנשים פה ציונים. מה אכפת לי ציונים? **"הציבי לך ציונים#** ככה הנביא אומר, הציבי לך תמרורים וציונים, כל מקום תציין תסתכל על יהודי בצורה זכותית לא בצורה של קנאה. יש אדם יכול להתפלל, יש אדם שהקב"ה יכול לפרנס ולכלכל אותו על ידי מנגל של אש, מה לעשות- אז הוא צריך את זה אז ה' יתברך נותן לו את זה. למה? כי הקב"ה מתנהג עם העולם **"המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים#** לא בקנאים. מה לעשות, צריך להסתכל על העולם בצורה זכותית.

למה הקב"ה הצמיח את הבעלי תשובה? כדי שישתכלו בצורה זכותית, כדי שכל הזמן לא יקטרגו יגידו לא לומדים זה... חג העצמאות למה? עד רבה רבי ישראל סבא אודיסר ביום הזה היה אומר הלל. מה? הלל! בפסח אומרים הלל. מה זה משנה? מה, הקב"ה לא עשה לנו ניסים ונפלאות ביום הזה? ניסים עצומים ונוראים שחיילים מסרו את עצמם על קידוש ה' וכותל המערבי השתחרר בירושלים. אז זה גם חיילים שם בפסח זה היה מצרים, אז מה עכשיו זה לא מצרים רצו להרוג אותנו במלחמת ששת הימים?

לא, זה לא המצרים של מצרים, המצרים של מצרים זה...! כל מיני פלפולי סרק. עזוב, שמה זה היה צבא משה. מה פה זה לא צבא משה?

בששת הימים אתם יודעים כמה הדליקו נרות, כמה בכו הצדיקים בדור מה אתם חושבים זה היה פשוט! הקב"ה מזכה אותי לזכור אתה יודע כמה צדיקים עמדו בתפילה? איפה שייך ניסים כאלו? זה ששת הימים בכל המערכות ניצחנו, למה רבי מרדכי שרעבי אמרו לו. כי הזקנות שבאותו דור בכו! אתה מבין? זלזלו בדמעה של יהודי, אמרו: מי מתפלל? צדיקים גדולים. בא רבינו הפך את כל העולם. אמר להם: נכון, צדיקים גדולים מתפללים, אבל זה לא הגדולה של ה'. גדולה של ה' זה המון העם ונשים. אישה היא לא פותחת סדור הרש"ש 'בשם עולם היצירה תענני, בשם עולם הבריאה תענה לי'... היא ישר פותחת: 'יא רבי שמעון בר יוחאי תשמור על חיילי צה"ל'. לך תעמוד ליד תפילה כזאת! תביא את כל כוונות הרש"ש זה לא יעמוד ליד תפילה כזו. למה? כי הם מדברים מהלב, הם לא מפעילים שכל, הם לא מפעילים הגיון, וזה למעשה פותח את כל השערים לפני אבינו שבשמיים שיהודי לא מפעיל שכל. ולכן במלחמת ששת הימים היה ניסים גדולים עצומים ונוראים עד כי חדל לספור כי אין מספר. לפי השכל סוריה לבנון וגם מצרים וסעודיה וכולם היו, איזה תחמושת הייתה לעם ישראל? כלום! אבל היה אמונה.

הקב"ה החליט שארץ ישראל תהיה שלנו להוציא אותה מתחת הגויים #גם ראיתי וגם שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מיצריים מעבידים אותם ואזכור את בריתי". רב נתן אומר מי עושה אנקה? אף אחד לא יכול להבין אנקה צדיק הכי גדול. "לשמוע אנקת אסיר לפתח בני תמותה#

חבריה יקרים! יש יהודים מתוקים מדבש שהם לא זכו עדיין להתקרב לחסידות. אסור לקטרג עליהם, פשוט צריך תמיד כל תיקון הכללי להזכיר אותם לפני אלוקינו שבשמיים שיתן להם הרהור תשובה, שיתן להם את החיות, שיתן להם להבין שהקב"ה קיים בעולם. לכן 'גם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם ואזכור את בריתי# כי המצרים זה אלו שמיצרים על עם ישראל, הם תלו אותנו בסיבות ובמקרים ורבינו פה לגמרי הופך את כל העולם. אומר- מה שמדברים בינו לבין קונו. למה זה נקרא בינו לבין קונו? מה קניית? מה אתה יכול לקנות? אם אתה תכנס לסופרמרקט ותעמוד עם מאה שקל ככה, הקופאי לא ייגש אליך. מה זה? אתה מראה לי מאה שקל? מה אתה רוצה לקנות? מממ... מה אתה רוצה מממ... אין לנו מממ... אין לנו לא מוכרים מממ... מה אתה רוצה לקנות? קפה או עכשיו אמרת זיתים או...

רבינו אומר: בינו לבין קונו מה אתה יכול לקנות. אתה יכול לדבר שתי דקות עם ה' זה אתה יכול לקנות, אז תגיד ה' תודה רבה שדיברתי אתך שתי דקות! תודה רבה אבינו שבשמיים שנישקתי מזוזה! אני מודה לך ה' יתברך שיש לי אמונה בתיקון הכללי! אני מודה לך ה' שאני רוצה לעשות מכל החיים שלי רק ניגונים ושמחה! #אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד#

כל מילה בליקוטי מוהר"ן זה מדוד ושקול 'כי אל דעות ה' ולו ניתכנו עלילות# כי רבנו לקח את כל הדעות וקיבץ אותם בספר הטהור הזה פשוט בינו לבין קונו. אם בן אדם יגיד לך שעה 'רבינו אמר צריך

לקום בחצותי, זה אתה? לא, זה לא קניין שלך. תגיד לו- אתה תקום בחצות. אם יהודי כמוני קם בשמונה ומתעטף בציצית ומניח תפילין זה יותר טוב מכל החצות שלך, למה? כי אני יודע מצד עצמי דבק מגע על המיטה עד שתיים עשרה בצהריים... אז מה אתה רוצה ממני? הבאת אותי לאומן בשביל לעשות לי בר מינן ה' ירחם לעשות לי עוד עצבות ומרה שחורה? אז לכן רבינו אומר בן אדם צריך לדבר בינו לבין קונו, לשמוח עם מידתו.

יש לפעמים הלכה שהיא יכולה להרוג אותך. כמו שסיפר פעם רבינו שהלך עם רב נתן, זה היה בערב סוכות ונכנסו אצל יהודי אחד שהוא כל כך עבד על הסוכה והתאמץ, ורב נתן מצא איזה משהו שהוא קצת חומרה, ואז הוא העיר לו. אז רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב לקח את רב נתן ואמר לו: היהודי הזה כל כך עבד על הסוכה, השקיע את הונו ומרצו, ושם את כל לבו וחיסקו ואת כל מאווייו בסוכה- בשביל חומרה קטנה אתה יכול להפיל אותו למרה שחורה כי הוא יהודי תמים! ואז רב נתן אמר: הבנתי מרבינו שלא מסתכלים על חומרות מצד ההלכה. בן אדם קיים איזה משהו- תרים תודה לה'.

כמו שרבינו רב נתן כשהיה במצרים הוא התפלל עם ספרדים. הוא אומר: נהניתי! ראיתי אותם מורידים את הנעליים- הורדתי גם אני, לא לשנות ממנהג המקום. ישבתי איתם ישיבה כמו פסיקה של רבי חנינא בן דוסא ונהניתי לראות יהודים מתפללים, זה טוב. יש אנשים אומרים- לא! אם אתה לא תתפלל פה התפילה, לא עולה. ואתה צריך להתפלל בקיבוץ ואתה צריך להתפלל זה... אז בבלו את האנשים המתוקים מדבש ונופת צופים- עד שהם מגיעים לשמה אתה רוצה עוד לעשות להם עוד בבלולים?! ועוד לא מספיק מה שעברו כל עם ישראל בגלויות? הנח לעם ישראל.

הנה יש לנו פה דעת הכי נפלאה ויפה ומתוקה כי אתה רוצה לדבר עם ה' יתברך, תעשה מזה מעלה גדולה. זה כמו שאתה מדבר עם רַע טוב. כמו שרבינו אומר שבן אדם מדבר עם ה' יתברך כמו רַע 'דעך **רוע אביך אל תעזוב#**, אז הוא יגלה רוח הקודש. מה פירוש רוח הקודש? אוהו... הצדיק הזה יש לו רוח הקודש. רבינו אומר- רוח הקודש זה רוח שמזכירה אותך דברים טובים, פשוט אתה זוכר דברים טובים, אתה פתאום יכול גם להתעסק בדברים שגזרה חכמתו יתברך באכילה ויהיה לך מחשבות קדושות. זה נקרא רוח הקודש.

מה זה רוח הקודש? מה זה מדרגה? האר"י הקדוש אמר לרבנו חיים ויטל שמי שמברך ברכות הנהנין בכוונה ומתכוון לעשות נחת רוח ליוצר הכל- בוודאי שרוח הקודש ישר שורה עליו. ברכות הנהנין אתה מפעיל איזה ניגון ואתה מברך ברכות הנהנין, אתה מברך ברכת ציצית, אתה נותן איזה ניגון ידידות כמו ידיד ה', כן אתה מפעיל בזה ניגון תכף ומיד רוח הקודש.

פעם רבי אליהו לופיאן לקח תהלים ואמר לתלמידים שלו בואו 'אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד#'- לא עורר להם כלום, זה הנואמים מדברים ככה... התחיל לעשות ניגון 'אשרי האיש אשר לא הלך#... אתה ישר מזיז תינשמה! למה? כי כשאדם קורא עם ניגון זה רגש, לא צריך גם כלי ניגון. דוד המלך **אשר שר לה) את דברי השירה הזאת"** היה לוקח מזמור מכניס בו חיות (ניגון) רחם ה' אלוהינו עלינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל הר ציון משכן כבודך ועל היכלך ועל

מעונך וכו'... זה לא כמו שבן אדם מברך ברכת המזון "עושה שלום במרומיו". אתה יודע מה זה ברכת המזון? אמר תנא דבי אליהו מי שמברך ברכת המזון בנעם מובטח אני בו שפרנסתו תהיה מדודה וקצובה רק מה' יתברך! **#רועע זונע פרנסע כלכלע הרויחע הרוח לע מכל צרותיט#**. תתן לנו למצוא הרחבות בתוך הצרות.

צריך לזכור את זה טוב חבר'ה יקרים וטהורים, שכל ברכה שתיקנו לנו חז"ל אם בן אדם זכה לא חייב שבן אדם יהיה זמר בשביל לנגן לה'. כל יהודי **#כי קולך ערב#** אפילו קולך יהיה כמו עורב, בשביל ה' זה ערב. כן אמרו חז"ל **#ישלח את העורב#** מי זה? זה דוד המלך עליו השלום שהיה קורא בקולו לאביו שבשמיים כעורב. למה? לדוד המלך היה צרות, ודוד המלך היה אומר זה צרות אבל אני יעשה מזה ערבות. למה? כי אני ערב לכל יהודי. אנחנו ישראל ערבים זה לזה, אם חס ושלום אתה ואני ואנשים בעלי תשובה יתחילו לבכות ולמרר על החיים שלהם מה יהיה? היה קורא בקולו לקב"ה כעורב, הוא היה לוקח את כל הדברים אמר: אנחנו ערבים זה לזה, טוב- זה לא התפלל אז אני מתפלל בשבילו. מה יש, מה יש? נוח כל בני דורו. אמר לו אלוקים: היית מתפלל ואומר רחום תרחם על בניך- הייתי מרחם על כל העולם, על בני נוח. אז הנה אני מתפלל על בני דורי וגם הוא.

אנחנו אומרים תיקון הכללי אז הנה הקב"ה מרחם. אין פיגועים ברוך ה', אנשים אוכלים, שותים, אתה יכול ללמוד, אתה לא רוצה לצאת לפארק, אל תקטרג על אנשים שהולכים לעשות על האש. מה יש? כי מעבירים אותנו, אז מה עכשיו אני אגיד אנשים אתה רוצה לעשות אותי מקטרג? אני גם אכלתי שם וישבתי שם ואסור לזרוק אבן לבור. **"בור ששתית ממנו מים אל תזרוק בו אבן"** אני גם הלכתי ודווקא לבעלי תשובה של היום דרך המקומות האלו התקרבו.

אתה מבין? בן אדם נפל לאיזה מצולות אז אומרים לו 'תשמע זה, זה...! מתארים לו את כל הבחוף. לא טוב לך יא שכל, אם אני לא הייתי נופל מתרסק בחוף יותר מרסק עגבניות בחיים לא הייתי חוזר בתשובה. אז מה אנשים עשו להם? תיארו להם מה הולך בחוף והם ייפו את עצמם ועשו את עצמם כאלו לבנים וטובים, ואז אמרו לאנשים בוא נתפוס את כל עם ישראל בשבי, בוא נתחיל להגיד להם עשית עבירות, ישר תתחיל להתוודות. מה אתה אומר? למה אני אתוודה? מה קרה, אתה יודע מי צריך להתוודות? ה' ירחם, אפילו דוד המלך שנפל לעבירה נתן הנביא גילה לו את עבירה, הוא אמר לו: **#חטאתי לה#** - לא לך.

בוודאי צריך בן אדם כל הזמן להחזיק **"אשר שר לה" על דברי כוש בן ימיני** כוש בן ימיני רוצה להרוג אותנו שאול מכל הכיוונים **"ויבקש שאול להמית את דוד"**. דוד המלך לא משתמש בשום אמצעי, לא מבקש 'תעזור לי, תרחם עלי'. **#שיגיון לדוד אשר שר לה" על דברי כוש בן ימיני** הוא שר, עושה מזה שיר. **"ה' אלוקי בך חסיתי הושיעני מכל רודפי והצילני"** פשוט לפתוח את הפה ולהגיד. אז היום אין שאול שירדוף אותך. אבל יש כאלו אנשים שיסתבכו בשאול של העולם הזה.

שאול- רב נתן אומר מי שהוא שאול הרבה שאלות אז הוא נמצא בתוך שאול. אני לא שואל שאלה אני הולך לה' שתי דקות- זהו. **#הושיעני מכל רודפי והצילני בן יטוחן כאריה נפשי פרוק ואין מציל ה'**

אלוקי אם עשיתי זאת ואם יש עוול בכפי אם גמלתי שולמי רע ואחלצה צוררי ריקם# להתרגל כשבן אדם מתרגל לנגן חברה יקרים זה לא מעין עולם הבא, האר"י הקדוש אומר מעין זה ראשי תיבות מקבץ נדחי עמו ישראל. כשבן אדם מקבץ את הדברים שהיו נידחים ממנו זה לא מעין עולם הבא זה עולם הבא בעצמו! זוכים להרגיש טוב- **"לולא האמנתי לראות בטוב ה' בארץ חיים#**.

לכן גם אתם ואנחנו, אנחנו לא יושבים פה בשביל לתת ביקורת או כיצד בן אדם צריך לחיות, יש לנו צדיקים שאנחנו צריכים לעורר את הזכויות שלהם, את הרוח הקודש שמונח בספריהם, ופשוט שכן אדם מה אתה יכול לקנות? זהו, אתה לא יודע לשיר, אין דבר כזה. הבעל שם טוב אומר: אין יהודי שלא יודע לשיר. שלושים יום לפני שנשמה של יהודי יורדת שמים אותו בהיכל הניגון- אתה יודע את כל הניגונים רק תתחיל ברכה. אתה יודע מה? אני בעזרת ה' יתברך אתחיל לאמץ לעצמי לברך את ברכת אשר יצר בכוונה, איזה ניגון מתאים לי לברכת אשר יצר? יש מלא ניגונים. **#חושיעה את עמך#** אשר יצר את האדם בחכמה וברא בו נקבים נקבים וכו'... לקחת ניגון הכנסת אותו בתוך המילים.

רב נתן מברסלב אמא שלו נפטרה. הוא בא שאל את רבינו: כיצד הוא יעשה טובה למרת אמו? אמר לו: תברך אשר יצר בכוונה. בכוונה הוא אמר לו, אם הוא היה אומר לו בניגון היה מעלה אותה ישר להיכל של שרה רבקה רחל ולאה בכוונה. אתה יודע מה זה שיר? שיר זה פותח את כל השסתומים במוח, באיברים, למה? **#חבחר בשירי זמרת#**. וככה בן אדם תמיד- אפילו שמעת שיר שהיית קטן בגן- חייב לחזור אליך אם זה לא יוצא מהמוח ואתה משבץ את זה לקדושה.

לי יש חבר ברוך ה' שהוא היה נגן פופ היה בקי הוא היה אוהב את השירה הזאת של הבוס-בוס... של כל מיני אתה יודע, היו מגיעים לניגונים עד שמרוב הכיסופים כיקא דקוד אש שלהם היו שוברים את הגיטרות... כזה הוא היה. עכשיו אתה תגיד לבן אדם הזה- זה היה לו חיות. מה הוא עשה? אמר התבודדות, אמר תהלים, אמר תיקון הכללי, הקב"ה החזיר לו את כל זה. הוא החזיר את כל הניגונים, הכל! הוא עשה מזה שלושה-ארבעה דיסקים והראשון שהוא הביא לי את זה לבית בשביל להשמיע לי. משהו יפה, כל הריקודי רוק למיניהם הכניס את זה בתוך דיסק ועשה מילים יפות, ומי ששומע את זה משהו מפליא לעשות זה נקרא. זה הדרך שלו כשם שפרצופיהם שונים... תשמע הניגון הזה.

לפעמים יש ניגונים שאפשר להתחבר אליהם ויש ניגונים ש... למשל פעם מספרים על הרבי מפרמישלאן שהוא הלך בדרך. שמע רועה מה זה ניגונים יפים היה מנגן, והרבי מפרמישלאן תלמיד של רבי ישראל בעל שם טוב בן שרה ואליעזר אז הוא שאל אותו את הרועה הזה, הוא היה עכו"ם לא יהודי, אמר לו: אם אתה מוכן למכור לי את הניגון הזה? אז הוא אמר לו אני אף פעם לא שמעתי שאפשר למכור ניגון למישהו. אמר לו: לא לא, הניגון הזה ערב לי כי זה היה ניגון של בית המקדש, ואם אתה רוצה למכור לי אותו? אמר לו כן אני מוכן. אמר לו: כמה אתה רוצה על זה? עשר רובל. אתה בטוח? לקח עשר רובל הרבי מפרמישלאן לקח איזה ברכה **'מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר#**- שיבץ את הניגון הזה לתוך המזמור לדוד. אמר לו תנגן את הניגון חמש דקות, שכח אותו, לקח אותו והעלה אותו לשורש. והרבי מפרמישלאן היה שר את השיר **'מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר#** בניגון הזה.

יש הרבה ניגונים שלקחו לנו וצריך לאט לאט להמתין בסבלנות איך הניגונים האלו יחזרו ויחזרו ויחזרו לנו בס"ד, שנגיד אותם בפרקי תהלים, שנגיד אותם על ידי שאנחנו מתפללים לאבינו שבשמיים. זה אחד הסימנים הכי נפלאים שכן אדם הוא לא דוחק את התפילה, סימן שהוא אוהב ה', לא דוחק את עצמי לסיים את התפילה. אני לא בא פה לאיזה עסק, אני לא פועל יומית, אנא אגיד דקודשא בריך הוא- אני רוצה לשרת את ה', ולשרת את ה' אני לא מסתכל על זמן, לא על שעון. לא משנה מתי אני אקום- אם אני אקום בחצות, אם אני אקום בשמונה, אם אני אקום בשבע; אני עובד את מי שברא את הזמן, לא את הזמן.

אתה רוצה לקום חצות? תקום חצות ותישאר איך שאתה. בס"ד אני לא עובד אף אחד, אני לא עובד אף אחד. מי שברא את הזמן זה הקב"ה **'משנה עיתים ומחליף את הזמנים'** אז אם בן אדם ככה יהיה בצורה כזאת אז זה לא משנה עכשיו השאלה מתי יהיה- אם אני רוצה פסח עכשיו, בא לי עכשיו מצה, מה אני אעשה- אני יחכה עד הפסח שיבוא עד שנה הבאה? רבינו אומר מצה אתה יכול לאכול להרגיש טעם מצה, אבל יש מצה רוחנית שזה נקרא נהמא דאסוותא לחמא עניא. אם אתה תעמוד לפני ה' כעני **#תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו- ה' שמעה תפילתי ושוועתי אליך תבוא אל תסתור פניך ממני ביום צר לי הטח אלי אוזן ביום אקרא מחר ענני** אתה רואה זה לב נשבר זה נקרא מצה, אבל זה נקרא 'תפילה' לא מצה. זה לחם עוני, ואדם עני אין לא שום דבר יש לו רק תהילים. אז הנה בס"ד זה עצה של כמה דיבורים מרבינו שאתה רוצה מצה, אז אני אחכה עד לשנה הבאה לאכול מצה כן...

אתה רוצה להינצל ממרור. רבי שמואל הורוביץ אומר באותו שנה שיאכלו מרור, אז יגידו להגיד קינות. לא! רבי שמואל הורוביץ בדיוק ההפך: מי שיכנס לעבודת ה' הוא יסתכל על מרירות אז הוא כל הזמן יגיד קינות, אבל מי שיקח את המרירות ויהפוך את המרירות מקינות לתיקון הכללי אז הוא יפסיק לראות מר! אתה מבין? בוודאי צריך כל הזמן בס"ד להפוך את הקינות כל הזמן, כאילו אתה בא רוצה להגיד לה' חורבן בית המקדש, בן אדם שעצוב קרה לו משהו.

פעם רב נתן הלך באיזה מקום וראה איזה יהודי שנשרף לו הבית, והוא היה הולך ומחפש ומחפש ומצא כמה דברים נעימים וטובים, והיה הולך ובוכה ושמח ואומר תודה שזה גם נשאר. אמר להם רב נתן: אתם רואים? זה יהודי כשר משמח את עצמו עם אלוהיו, מה שנישאר נישאר זהו. אה... באים זה מתחילים ליילל על בית המקדש. תשמחו! תראו איזה בן פורת יוסף התעוררות של תשובה, אנשים היום בגיל ארבע עשרה חמש עשרה זורקים את החיים של בחוץ, אנשים בגיל עשרים מתחתנים כדת משה וישראל, מה אתם רוצים? תשמחו, בן פורת יוסף. אנשים הולכים עם מלבושים של יהודים- זקן וציצית, מה אתם רוצים לעשות בדור? כל הזמן להגיד גלות וגלות וגלות. אין שום גלות, מה שאמרתם לכם רב נתן אומר: מי שאומר גלות הוא מזמין את המלאכים של הגלות. תיקחו את הגלות אצלכם, אני לא בגלות. אם אנחנו יושבים פה קומץ של אנשים ומדברים קצת מעבודת ה' אני לא בשבילי, אני לא יודע מה זה גלות בכלל, גלות זה **'גלה עמי מבלי דעת'**. בן אדם שיושב ומדבר ומשיח מעבודת ה' מה יש לנו לעשות? בסדר אני אוכל כמה זמן שעה, חצי שעה בסדר, אבל תכלית כמו שאמר אליעזר עבד אברהם **#לא אוכל עד אם דיברתי דברי ויאמר דבר** ככה יהודי צריך להיראות **'הליכות אלי מלכי**

בקודש# אני מתפלל אבל אני יודע שאחרי התפילה בס"ד אני שותה כוס תה כמו יהודי, אני נוטל נטילת ידיים, לא משנה מה אני אוכל. תאכל ארוחה הכי טובה דשנה ורעננה, אבל קודם כל לא השלכתי את הקב"ה אחר גווי. קודם כל אני נשאתי את עיני לשמיים, התפללתי לה', הרמתי כמה זמירות ותשבחות וניגונים ולאחר מכן זכיתי, אפילו אם אני אוכל קצת פרוסה אבל יש לי שלוה בה זה עדיף **#מבית מלא זבחי ריב#**.

אל תלכו על גדולות חבריה יקרים וטהורים, כי דברים של העולם הזה כמה שישקצו לך אותם זה לא יעזור שום דבר. **#טוב פת חרבה ושלוה בה מבית מלא זבחי ריב#** על הדבר הכי קטן אפילו... כמו שרב נתן פעם אחת אמר שפעם אחת הוא בנה סוכה, הוא לקח מסמר והוא לא היה רגיל כל כך. רב נתן היה יודע לתפוס קולמוס לתפוס פטיש הוא לא יודע. רב נתן חבר שלו הכי טוב זה היה הקולמוס, הוא רצה לתפוס פטיש בום טק... יצא לו דם. רב נחמן מטולצין אומר רב נתן התחיל לבכות, לבכות. **#בדס ברינתן שלחתי אסיריך מבור#** למה הוא בוכה? אמר כי אני על דברים בסדר של צורך רבים מתפלל, הייתי צריך להתפלל על זה. ריבונו של עולם זה דבר כזה חשוב לקבוע מסמר במזוזה ולא ייחדתי את קולי על זה, בשביל זה היה עושה תשובה. עשה תשובה תפס את המסמר, המסמר השני נכנס בול!

ככה צריך להבין- אתה הולך לדבר עם יהודי אתה לא הולך לעשות לו הרצאה רבינו אומר... אם לא תתקשר לנשמה שלו ותאהב אותו יותר ממך הוא לא יקבל ממך אף פעם. כמו שאמר רבי עקיבא **#שלי- שלך- שלך- שלך#**. אני לא רוצה כלום, אני השמחה שלי שלכם שלראות הינה עוד יהודי יעמוד יגיד התקשרות, יהיה לו פחות קצת קשה בר מינן רחמנא ליצלן ה' ירחם. בן אדם בלי תיקון הכללי- מרה שחורה ועצבות כל היום, ככה ברוך ה' תיישב יש תיקון הכללי, יש אמירת עשרה מזמורי תהילים, ברוך ה' אתה לא רוכב על גמלים **#רוכבי האח שתרנים#**

הנה ה' יתברך נתן בס"ד חכמה בגויים- תאמין, המציאו לנו מכוניות טובות נפלאות. אמר- אני לא רוצה שהילדים שלי יתענו בשמש, תכנס לאוטו אתה רוצה לנסוע לקבר חבקוק, קח- הנה אני פיתחתי עוד דבר: מזגן, שיהיה לך בדרך רק אל תתרגז יוולדי, למה אם אתה תרכב על חמור מהעצבים תהרוג לי אותו... אתה מבין, לאט לאט יש לנו זמן. אלוקים חיכה בס"ד, לא כמו גאולת מצרים. גאולת מצרים וואי וואי- לצאת מהר ממצרים, וואי וואי כולנו מתים מהר לשלחם, קחו עכשיו אנחנו לא רוצים כלום. עכשיו אנחנו רוצים עדינות בנועם בס"ד, כל דיבור אפילו אם זה יהיה יהודי אחד **#כי לא ברעש ה' ולא באש ה' ולא ברוח ה' בקול דממה דקה#**

עם יהודי אחד יהיה התעוררות **#המציל נפש אחד מישראל כאילו הציל עולם מלא#**. מה פרוש המציל? המציל נפש אחת אם אפילו הרהור תשובה נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא, אפילו אם אתה גורם לו רק הרהור תשובה זה מספיק. היום אין יהודי שישמע יגיד תיקון הכללי לא יהיה לו איזה הרהור תשובה, לא יהיה לו איזה חיות. ברוך ה' הקב"ה היה שווה לו לברוא את העולם בשביל אמן, אז אנחנו לא מאלו שהיה שווה מה היה חשבונות של ה' זה לא עניינים שלנו, העניינים שלנו **#והארץ נתן לבני אדם#**- כיצד עכשיו אנחנו צריכים לחיות כמו יהודי בינו לבין קונו פשוט?

אם יש לך קצת זמן ואין יהודי שאין לו זמן **'כבוד את ה' מהונק' #** - ממה שחננד. אתה יודע בס"ד לנגן? אל תעשה מזה עסק, תשמח יהודי. כמו שרבי ברונא פעם אחת עמד בשוק והזדמן לו אליהו הנביא זכור לטוב, אמר לו: מי פה מבני העולם הבא? אליהו הנביא זכור לטוב ה' ירחם אמר ראה שני אנשים בדחנים עוברים - אלו בני העולם הבא. מה פרוש? הם יכולים להמשיך כל יהודי להגיד לו הבא ברוך הבא... למה? היו משמחים יהודים. אתה יכול לשמח יהודי, אי אפשר, אבל אם יהודי מחזיק עם השני ולא מתרברב עליו ולא מתנשא עליו אז למה שלא יהיה שמחה? **#שמחו בה) וגילו צדיקים#**

חסיד שמואל הורוביץ בן ישעיה בן פיגא אומר **שמחו בה) ששמחים בה' וגילו צדיקים**, לבד הצדיקים יתגלו לך בלב. אז זה פירוש פשוט יפה וטוב שכל יהודי שרוצה להידבק בדרכים של הצדיקים **כל אחד לפי בחינתו**, אנשים תפסו את המימרא של רבינו. רבינו אמר שעה חצות לא לשתות, לא לעשן. מה עשו? הביאו רק בר מינן ה' ירחם **'אש וגופרית מן השמיים#** זרקו רק את האש שלהם ושום דבר לא הועילו בזה. רבינו אמר שעה לא לדבר. מה פתאום?! כל אחד לפי בחינתו. יש יהודי שלא מדבר עם ה'! אין דבר כזה, אין מציאות כזאת בכלל. אם הוא לא מדבר עם ה' אז ה' מזכיר אותו דרך השני.

יש יהודי היום שאתה תישאל אותו מה שלומך הוא לא יגיד ברוך ה' שבח לאל תודה לאל. גם זה טוב, אז כל אחד לפי בחינתו. באו זרקו אש וגופרית מן השמיים זה רב נתן אומר אנשים שאין להם דעת הם יכולים לעשות בר מינן הפיכת סדום ועמורה, תנו לגבריאיל מלאך של אש להפוך את סדום. מה זה בעיה להפוך את סדום? צריך בס"ד **#סתרי ומגני אתה לדברך ייחלתי#**, לא לזרוק סתם אש על הציבור, צריך לזרוק **'מים קרים על נפש עייפה#** יהודי שומע שגם יש לו חלק בקדושה, יהודי יכול לשמוע שגם נשיקת מזוזה זה טוב. אתה לא תעשה את החשבונות של מרנא דבשמיא. מרנא דבשמיא ברא בשבילנו את העולם לא בשביל מלאכים ושרפים ואופנים וחיות הקודש.

ראה חקב#ה התמעטות הצדיקים, רבי שמואל הורוביץ אומר התמעטות הצדיקים הוא ראה שיהיו צדיקים מועטים אבל בעלי תשובה יכבשו את כל העולם, בעלי תשובה זה יהיה **#עד כי חדל לספור כי אין מספר#** צדיקים לוקחים נתונים. לוקחים נתונים אני יכול לקחת איזה נתון, זה אני יכול לעמוד בזה כי צדיק זה גם יש לו את העניין של אל תקרסו לי עד צית שמיא.

רבנו היה לו גדלות דקדושה עצומה ונוראה, צריך לקחת את מה שאתה יכול לקיים כל אחד לפי בחינתו. עזוב את רבינו, אתה יודע כמה ה' אמר מימרות בתורה עד שבא פרשת כי תבוא **'לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה"**? בשמחה זה בנקודה שלי. חצות רבינו אמר לא לשתות. עזוב אותו... כמו שפעם אחת בס"ד היו צריכים גשם. הבעש"ט שלח אותם לאיזה שיכור אחד שמיום ראשון עד יום שישי לקראת שבת נכספה נפשי כל השבוע היה שיכור אי אפשר לדבר איתו בכלל. אמר להם הבעש"ט תלכו אליו תתפסו אותו ביום רביעי קצת שפג יינו, תגידו לו שצריך גשם במקום כזה וכזה. ובאמת לא איחרו לעשות ממה שהורה אותם רבי ישראל הבעש"ט, הלכו לשמה וכשבאו לשמה כשהגיעו לאותו מקום ראו כבר את היין מוכן. בא לשתות, אמרו לו מחילה אתה תשתה הבאנו לך גם לשתות. אתם שליחי הבעש"ט? יירד גשם תכף ומיד. **'ארץ אשר ממטר השמיים תשתה מים"** נהיה גשם. חזרו לבעש"ט ובאמת באותו פסיקה שהוא פסק ירד גשם והי לפלא בעיני כל תלמידי הבעש"ט - איך דווקא שלח

אותם לשיכור כזה? אמר להם הבעש"ט: שיכור זה הוא היה פעם בעל עבירה גדול, הוא היה הולך עם 50,000 רובל לעשות עברה לא טוב ובדרך הוא שמע יש איזה אשה ובניה צועקים ובוכים. הוא שאל למה היא בוכה וצועקת? אז אמרו לו בגלל שבעלה בשבי ואין לה במה לפדות את בעלה, אז הוא לקח את ה-50,000 רובל זה היה פדיון פדה ולא הלך לעשות עברה, וכל המרכבה העליונה **#אתרעש ותגעש** **הארץ** # ונאדר בכבוד על המרכבה אף אחד לא יכל לפסוק שר של שיכור כזה. אמר אלוקינו שבשמיים ובארץ- אני אפסוק את שכרו; מה שהוא יפסוק למטה אני אגיד אמן למעלה, וכך יהיה. אז אמרו מלאכי השרת: הוא יגיד גאולה בית המקדש? מה שהוא יגיד- גאולה אני מביא גאולה, בית המקדש אני מביא בית המקדש. כי בשבילכם בית המקדש זה אתם חושבים בית, בית המקדש זה כל יהודי **יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם** #.

יהודי שמרים עיניים לה' מנשק מזוזה זה בשביל אלוקינו שבשמיים, ואז בשבילכם ובשבילנו זה גאולת עולם שאין אחריה גלות. תיקחו סימנים, הציבי לך תמרורים וציונים שבשביל אלוקינו שבשמיים כל יהודי שאומר אמן נזהר בכבודו של ה'.

היום יש לך בעלי תשובה ויתרו על העולם הזה, הם לא ויתרו על העולם הזה... מלמדים אותם איך לחיות עם העולם הזה אז נעשה הכל שריר ובריר וקיים. הדרכים של הצדיקים רחמנא ליצלן בר מינן... צריך לקחת מותק לא "אין בעולם הזה כלום"; בעולם הזה יש הכל! למה איפה רבינו גדל? בעולם הזה. איפה הבעש"ט? בעולם הזה. האבות איפה גדלו? בעולם הזה. מה זה, בעולם הזה אין כלום בלי העולם הזה, אין שום דבר, רק צריך איך לדעת לשדך את העולם הזה עם דעת, וזה זוכים על ידי נקודות טובות והכרת טוב שיש לכם ולנו.

שיהיה לנו כל הזמן הכרת טוב גם לדברים גשמיים גם לדברים דוממים, וזה אדם יכול לקבל על ידי שירה ותיקון הכללי וקצת דיבורים בינינו לבין אבינו שבשמיים, אמן.

מְבוּשְׁלָה עַל הַמְלָאכִים

#תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו#. כי איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים, וזה התכלית והסוף של ישראל. כמו שאמרו רבותינו ז"ל עתידין צדיקים שיהיה מחיצתם לפנים ממלאכי השרת, שנאמר **#כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל#**. שהמלאכים יצטרכו לשאול מישראל כשירצו לידע מה פעל אל.

פירוש הדברים: חז"ל אומרים שבבריאת העולם היה קנאה מצד מלאכי השרת, היה כמה קטרוגים על בריאת אדם הראשון. הקב"ה יתעלה ויתברך שמו לעד קודם כל ברא את כל הבריאה כולה- **#כל שתה תחת רגליו#**. כל הבריאה כולה היעד שלה היה בשביל שאנחנו נשמות ישראל נוכה לשעבד את הבריאה כולה לממשלתו של הקב"ה. אבל הקב"ה ביום השני ברא את המלאכים. למה הוא לא ברא אותם קודם? אומרים חז"ל: כדי שלא יאמרו שמיכאל שר ישראל עמד במזרח וגבריאל במערב ועזרו לקב"ה למתוח את השמיים. עד כדי כך, כדי לא לתת מקום לאנשים לטעות. כי הקב"ה יחיד ומיוחד, הוא ברא את המלאכים בשביל שהסוף והתכלית של ישראל שיהיה ממשלה על המלאכים, כדי שהמלאכים מקדושתם ומטהרתם ומהקרבה לעצם מציאות הבורא יתברך- מהקטרוגים שלהם לא ימנעו מחיצה לנשמות ישראל להתקרב לקב"ה. תראה איזה שכל, איזה עצה!

רבינו אומר שכל הנפילות והירידות של האדם כי אנשים צריכים להתגבר על הקנאה הזו של המלאכים. תיכף רבינו אומר עצה איך להינצל מזה. רבינו לא אמר סתם איזה דיבור והוא משאיר אותך בסימן שאלה או בספק; הוא קודם כל מרצה לך את הדעת- התכלית- ומה שהוא קיבל מהקב"ה, וגם אחרי זה רבינו נותן ליהודי הכי פשוט להגיע לעניין הזה שיהיה לו **ממשלה על המלאכים**. חבריה, זה דבר פשוט. וזה התכלית והסוף של ישראל. כמו שאמרו רבותינו ז"ל: עתידים צדיקים שיהיה מחיצתן לפנים ממלאכי השרת.

רבינו מייחס חשיבות לכל יהודי, והעצה לזה לקשר את עצמו עם נשמות ישראל. זאת אומרת שמלאכים יכולים לריב עם אדם אחד, לקטרג עליו, כמו שאמרו רבותינו: בשעה שעלה משה למרום הוא היה לבד, אז קטרגו עליו. מה פירוש? בגלל המעלה הנכבדה שזכה לה משה רבינו המלאכים קטרגו עליו- **#מה לילוד אשה בנינו#**. אמר להם הקב"ה: לקבל תורה בא. ענו המלאכים את ה' יתברך: **#אשר תנה חודך על השמים#**- תן לנו שאנחנו נעבוד אותך. יש דבר יותר יפה ממלאך? מלאך אין לו יצרים רעים, הוא אומר שירה בלי שום פניות. מה הם ביקשו למעשה **#אשר תנה חודך על השמים#**? תן לנו את החלק הנכבד, שזה עצמותו של ה' יתברך. הם ביקשו את פנימיות התורה, שהקב"ה יקרין את זה למלאכים ועי"י זה הם יעבדו אותו ועם ישראל לא יגיע לתכלית שלו. יש להם קטרוג- זה לא דבר לא טוב, קטרוג זה בשביל ליידע אותך באיזה מצב ומעמד אתה נמצא בתור יהודי. אבל משה רבינו כשהוא היה לבד קטרגו עליו. ר' נחמן מברסלב אומר: כשיהודי לבד יכולים לקטרג עליך, ולא רק לקטרג- להפיל את הבן אדם. אבל אם אדם מקושר עם נשמות ישראל, יש לו אהבה לזולת, אכפת לו שיהיה גם לשני טוב, כשאני קורא תהלים אני מקשר את עצמי עם נשמות ישראל ואני אומר: הקב"ה, כמו שריחמת עלי תרחם על עוד יהודים. בחיים מלאכים לא יכולים לקטרג עליו. למה? כי אתה אומר- נכון, זיכית אותי, אבל ריבוננו של עולם- אם זיכית אותי זה לא מראה שיש לי כוח, זה מראה על הרחמנות שלך כמה אתה

רחום וחנון. כי מה אני ומה חיי? אין לי זכות אבות ואין לי כלום, סך הכל פתחת לי את העיניים בגיל מסוים בחיים. אז אם פתחת לי אז אתה כזה גדול שאתה יכול לפתוח את העיניים של כל העולם. זה אדם שניצל מקטרוג של המלאכים.

אבל משה רבינו כשעלה למרום- הוא עלה לבד. אז התפתח כנגד משה רבינו קטרוג כזה גדול שאמר הקב"ה למשה: החזר להם תשובה. אמר משה לפני הקב"ה: ריבוננו של עולם, מתירא אני מהם שמא ישרפוני בהבל פיהם. אמר לו הקב"ה: אחוז בכסא כבודי. איזה עצה הקב"ה נתן למשה? את העצה מה שאנחנו שומעים עכשיו. הקב"ה אמר למשה רבינו: תגיד הריני מקשר עצמי עם כל נשמות ישראל, אני לא לבד. אפילו שאני במרום אני לא לבד. **#עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם#** כל המלאכים ברגע שהוא ניצח אותם נתנו לו מתנות, ואפילו מלאך המוות נתן לו מתנה. מה הוא נתן לו? אמר לו: אם בן אדם בשמחה הוא תמיד יזכה להינצל ממיתת הלב. **#שמן וקטורת ישמח לב#**. היום אין לנו קטורת, אבל רבינו אמר שיש היום בחינות של יותר גבוהה מקטורת- כשאדם שמח עם אלוקיו **#אנכי אשמח בה#** הוא ניצל ממיתת הלב. הוא פחות חושב, הוא לא דואג, אין לו דאגות, הוא פחות עצוב, הוא יותר קרוב לטהרה. למה? כי הוא ניצל מהקטרוג.

מה זה קטרוג? קטרוג זה כשבן אדם חושב: איך אני אחיה, איך אני אוכל להחזיק בתשובה. כשבן אדם לבד- כן. לכן הקב"ה נתן את העצה הזו. למעשה, רבינו רצה אותה בליקוטי מוהר"ן, אבל רבינו ברבדים הרוחניים שלו הוא עלה ונתעלה ונתעלה עד לאור אין-סוף, ואז הקב"ה גילה לו את העצה מה שהוא אמר למשה רבינו. מה הקב"ה אמר למשה רבינו? את העצה שכל יהודי עושה היום: הריני מקשר עצמי בכל נשמות ישראל. כשבן אדם מקושר עם נשמות ישראל אף פעם לא יכולה להיות לו נפילה. יכולה להיות לו ירידה לצורך עליה, אבל לא נפילה. נפילה זה שבן אדם, 'מרבון', לא מתפלל, לא כלום, לא הכרה במציאות ה'. אבל אם בן אדם יש לו התחדשות בעבודת הקב"ה- יש לו שבת, יש לו טהרת המשפחה, מקיים מצוות, הכנסת אורחים, נותן פרוטה לצדקה, פותח ספר ולומד- זה לא נקרא ח"ו נפילה. יש עניין של ירידה לצורך עליה, לפעמים בן אדם צריך לברר במקומות נמוכים, מן השמיים לא מורידים אותו- זורקים אותו מן הקדושה; נותנים לו כמו מסוה- ענן, חושך או ערפל כדי שמשם הוא ירים עוד ניצוצות קדושה.

זה דבר חשוב שהבעלי תשובה אנחנו ואתם נדע את זה, כי לפעמים לבן אדם לא מתרגמים תרגומים נכונים על מה שעובר עליו מהלכים בחיים, אז הוא נכנס למצב של מצוקה. אבל ר' נחמן מברסלב אומר שאת הסוד הזה גילה הקב"ה למשה שעה שעלה למרום, וצריך לקחת דבר נצחי. כי אם בן אדם הולך להתפלל הוא הולך לקחת דבר נצחי, לא דבר חולף. אתה לא הולך להתפלל להי על דברים חולפים. דברים חולפים זה דברים של עולם הזה- זה דבר חולף. רבינו אומר: תסתכל תמיד בסוף- אם כסף היה לו משמעות הוא היה צריך ללוות את האדם גם אחרי שהוא נפטר. כסף זה לא דבר נצחי; הפנימיות, הרוחניות שיש בכסף זה דבר נצחי.

אם כל הדברים של העולם הזה היו דברים נצחיים היו צריכים ללוות אותו גם אחרי שהוא נפטר. אז זה לא דבר נצחי, זה דבר שנשאר בעולם הזה בשביל צורך הבחירה. וכך אמרו חז"ל בלשון קודש שלהם: אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות ולא כבוד מלכים, אלא **#כבוד ה' יאספך#** מה שבן אדם בעולם הזה הצליח לנצח את מידת הדין, את הקטרוגים. זה

מה שמלווה את האדם. **#חלך לפניך צדקך#**. דוד המלך אומר בתהלים: **#אל תירא כי יעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו- כי לא במוותו יקח הכל#**. כי אם זה היה דבר נצחי זה היה צריך ללוות את האדם גם אחרי שהוא נפטר.

מה מלווה את האדם? אחרי שהוא יוצא מהעולם הזה צריך להיות רק נשמה בלי גוף- הדברים הנצחיים שהוא עסק בהם, שזה תפילה- תפילה זה דבר רוחני. הרמת את הלב שלך מהעולם הזה לקב"ה, הזדמן לפניך דבר של ניסיון טהור או טמא, התגברת על יצר הרע, אמרת לקב"ה: הקב"ה אני מפחד, אני ירא חטא, אני לא רוצה לעשות עבירה. מספיק מה שעבר עליי בחוץ. ירא שמיים חז"ל אומרים זה בסתר, מתי שאף אחד לא איתך, רק קורות הבית. אתה משתדל להיות ירא שמיים- קורא קריאת שמע על המיטה בכוונה. זה דבר נצחי, זה מה שמלווה את האדם אחרי שהוא יצא מן העולם. כי דברים קלים ונפסדים זה לא מלווה את האדם.

אז למה הקב"ה נתן לי אשה וילדים? כדי שתלמד איך לרחם על האשה, כדי שתלמד איך לרחם על הילדים. **#שלשה שותפים יש באדם- אביו ואמו והקב"ה#**. אביו ואמו נותנים את הדבר הגשמי, הקב"ה נותן את הנשמה. אז זה גם לא הסוף. הסוף זה כשבן אדם זוכה לקשר את האשה, את הילדים, את הכל- לדברים נצחיים: לברכות, ברכות הנהנין, לשירה וזמרה בשבת, לאכילה בשבת, למעשרות, לכל מיני מצוות מעשיות שכן אדם כל דבר שעושה הוא צריך להנציח את הקב"ה. אתה בונה בית- אתה לא סתם בונה, אתה בונה מעקה: **#עשית מעקה לגגך#**- מצוות מעקה. אתה בונה בית- נכון שזה דבר עראי, אבל דרך הדבר העראי הזה אתה מתכוון לדבר נצחי. אתה נכנס לבית, תיכף ומיד **#מי הקדימני ואשלם#**- נתתי לך בית, הקב"ה אומר, אני שומר עליך, תשים רק מזוזה- שומר דלתות ישראל, **#שמע ישראל (ה) אלוקי (ה) אחד#**, **#נגע לא יקרב באחליך#**. אתה מכניס לבית שמחה, אמונה. בן אדם שיש לו מצוות חייב חיים, אומר ר' נחמן מברסלב. למה? כי אתה מתעסק כל הזמן בדברים נצחיים, אפילו שכן אדם עובד- **#יגיע כפך כי תאכל#**. אבל הפנימיות והתכלית והסוף כדי שע"י הדבר הזה אני אתקרב לדבר נצחי.

כגון שכן אדם בס"ד מקבל את מה שנתנו לו שממון של ישראל זה דבר חשוב מאוד. אגב אורחא קא משמע לן ר' נחמן מברסלב היה מייחס חשיבות גדול לממון של יהודי. רבינו כשהיה לו קצת כסף- רבינו לא היה בעל נכסים והפרוטה לא הייתה מצויה אצלו בכלל- אבל כשהיה לו קצת כסף הוא היה שם את הפרוטה וקושר את זה, כשהיה הולך בדרכים הוא כל הזמן היה ממשש אם הכסף לא נפל לו. למה? כי ממון אפשר לעשות בו הרבה דברים טובים. **#כי תראה ערם וכסיתו#**- אתה יכול עם קצת ממון, מי שיש לו דעת רחבה, עם קצת כסף הוא יכול להחיות ממש יהודים.

הצדיקים ייחסו לממון דבר חשוב. לא לריבוי הממון. ריבוי הממון רבינו אומר- כל מי שיש לו ריבוי ממון, מחילה ממעלתכם, הוא נהיה משוגע. מרוב הכסף והטרדות דעתו לא טובה. מה פירוש משוגע? שאין לו ישוב הדעת כי יש לו ריבוי נכסים. יש לו חשבונות בבנק, ובפרט אם זה בן אדם גנב- הוא שם בשוויץ, שם בכל מיני מקומות, הוא כל הזמן טרוד שלא יתפסו אותו. אבל בן אדם עני- אין לו כלום, גם בבלטות הוא לא מחביא... אבל הוא נכנס לבית, אוכל, ברכת המזון 'בלפרחה', בשמחה, כל ברכה שהוא מברך. בן אדם שכיר יום כשהוא יוצא **#יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב#**. נותנים לו קצת- הוא לא חוסך, הוא שם בבית, ב"ה אוכל טוב, שותה טוב, את הדברים הכי טובים הוא קונה בשבת. למה? כי הקב"ה נתן לי, לא בשביל שאני אתקמץ.

לילדים מביא את הדברים הכי טובים בשביל שהילדים **#יאכלו עניים וישבעו** . אבל אצל עשירים, רבינו אומר "מרבה נכסים מרבה דאגה".

אתם תלמדו כל הזמן לקמץ ולחבר את העיניים שלכם לבעלי אמונה. כשאדם יש לו אמונה פיתו מתברכת. מה פירוש פיתו מתברכת? אתה תאכל קצת והקב"ה יברך לך את הלחם: **#עבדתם את ה' אלוקים וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך** . ר' נתן מברסלב אומר: איזה מחלה? יש הרבה מחלות. שורש כל המחלות זה הדאגה: איך אני אתפרנס, מה אני אעשה? יש לי רבע שעה שאני הולך לקב"ה- קצת התבודדות, קצת שמחה, קצת מקווה- אני זורק את כל הדאגות. **#דאגה בלב איש ישיחנה** . אומרים חז"ל: מה זה ישיחנה? אל תקרי ישיחנה אלא ישיחנה- תעשה ממנה קצת, כלום. לך תשאל את הציפורים אם הם דואגים, את החתולים אם הם דואגים? מה פתאום. מבסוטים, הולכים לכל הפחי זבל ואוכלים. תשאל את הכלבים, לך לשועלים- הם דואגים? עושים נהמה אחת בלילה, אוכלים הכי טוב ושותים הכי טוב. תשאל את האריות אם הם דואגים- לא. למה? **#חכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם** . אז למה לבני אדם הכניסו להם דאגה? כי ר' נחמן מברסלב אומר: כל העולם נתון לעניין של אמונה. אם אתם ואנחנו בן פורת יוסף עליכם ועלינו, ניטע בדברים של אמונה שזה יחבר אותנו לשורשים רוחניים- אתם תראו שכל אחד פחות ידאג, לא יהיו לו דאגות, לא עצבות, לא מרה שחורה. מאיפה באים כל הדברים האלו? "מה אני אעשה, איך אני אחיה, לא שמעת אינפלציה"- לא נותנים ליהודי לחיות עם הקב"ה...

אבל תראו אנשים בס"ד שיש להם תפילה, אמונה ושמחה, הם רוקדים ושמחים, טוב להם. למה? כי הם עוסקים בישובו של עולם. כי תמיד כשבן אדם יש לו אמונה באחדות הקב"ה הוא ניצל מארבעה חלוקים שאין להם חלק לעולם הבא. ואחד מהם- דואג. או אחיתופל- שמטפילים, ועושים מהעיקר טפל ומהטפל עיקר. צריך לקחת את העיקר- רבינו אומר שזה סוד ושורש האמונה.

מכל הדברים האלו ר' נחמן מברסלב אומר- ניצלים ע"י שמתקשרים. עצה זו גילה הקב"ה למשה רבינו, שע"י התקשרות לנשמות ישראל בן אדם ניצל, פחות הוא דואג. למה? כי יש לך מצוות, למה צריך לדאוג? החסד של ה' נמשך על כל הברואים, אבל יש כאלו שהם עדיין לא זוכים להתקרב למצוות, אבל מי שזכה להתקרב למצוות צריך להיות שמח וטוב לב כל היום. **#שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב** , **#על כן אהבתי מצוותיך מזהב ומפז** - כי כל דבר נצחי, תסתכל בסוף רבינו אומר, צריך ללוות אותך גם כשאתה יוצא מהעולם. אם זה לא דבר נצחי זה נשאר בעולם הזה. דבר נצחי מלווה את האדם.

אם העיניים שלך נפקחו והבנת שהקב"ה משגיח עליך, ונתן לך אשה בהשגחה, הוא לא יקפח אותך. הוא נתן לך אשה בשביל שתביא ממנה ילדים. אז כשקצת מתעכב ילודה- לא צריכים להבהל. אנשים ישר הולכים לרופאים, מתבהלים. חכה, יש זמן לקב"ה הוא יתן לך את זה, ויתן לך לברכה. כשאדם בהול הוא עושה דבר בחפזה, אבל אם הקב"ה נתן לך אשה הוא יתן לך ממנה גם ילדים. ולמה התכלית שהוא יתן לך ילדים? כדי שאתה תבין שילדים איך הם נמשכים לאבא, הילד לא יילך לאבא יגיד- תן לי, כי הוא נמשך אליך, אתה הבאת אותו לעולם הזה.

אותו דבר הקב"ה הוריד אותנו לעולם הזה כדי שדווקא מהעולם הזה- שיש בו מסכים ויש בו דברים שמרחיקים מה' - דווקא מכל הריחוקים בן אדם צריך ליזום דברים שיקרבו אותו לדעת. כדי שמכל הדברים ההפכיים אתה תתקרב לקב"ה. הצדיקים הולכים לפי העצות האלו, רק ר' נחמן מברסלב ייחס חשיבות לכל יהודי, שכל יהודי- אתה התקרבת היום, אתה התקשרת לנשמות ישראל, אומר התקשרות לנשמות הצדיקים שבכל דור ודור, אוהו בכסא הכבוד- יש עליך פחות קנאה. לא יכולים להפיל אותך- לא במושגים של יצר הרע, רבינו מתכוון לרבדים רוחניים כדי שאתה תחיה בפחות דאגות. כי בן אדם שהוא מתפלל ומקיים מצוות עם התקשרות לצדיקים- אתם תראו שהשמחה במעונו תמיד.

למה מברכים על חתן וכלה "שהשמחה במעונו"? כי כשבן אדם שלם אז הוא מתחיל את המהלכים של השמחה האמיתית שלו. כשבן אדם עדיין אין לו דבר שמחייב אותו- אז הוא יודע שאמא שלו לא תגרש אותו מהבית, הוא לא יעבוד. אבל עכשיו יש לך אשה שאתה צריך לפרנס אותה- "עלי מזוניכי, כסותיכי, ספוקיכי"- **#שארה כסותה ועונתה לא יגרע#**. לכן מברכים "שהשמחה במעונו". כי השמחה מתי היא באה? כשיש לבן אדם דברים שקשים- לגדל ילדים חז"ל הקדושים אומרים: למה נמשלו ילדים לשתילי זיתים- **#בניך כשתילי זיתים#**? שעוברים כל מיני מריחות בשביל לגדל ילדים באמונה. אבל אל תפעיל רוגז, אדם שיש לו אריכות אפים הוא מסתכל על הילד לא כל רגע- "אני רוצה ממך חינוך". הילד מסתכל על אריכות אפים איך אתה לוקח אותו. אותו דבר שלום בית- זה לא בין רגע יוזמים את זה. שלום בית זה תפילה ועוד תפילה, והכרת הטוב שנכנסת לבית, יש לך קורת גג. בן אדם מסתכל שלא היה לו קורת גג, אתה עושה 'מצא את ההבדלים'- איפה הייתי ואיפה עכשיו אני נמצא. אתה חייב להתמלאות בשמחה. למה? כל יהודי שהקב"ה נתן לו זה לא סתם לקחת אשה במשיכה. אתה ממתין לה, אתה מקדש אותה כדת משה וישראל, מכניס אותה לבית, איך צריך לחיות עם האשה הזאת- להביא ילדים. ועצם זה שאתה מביא ילדים כל זה בשביל שאתה תוכל לקיים דברים נצחיים שיש בהם מעשים.

סתם ככה- גם הגוים פרים ורבים, אבל אין להם תכלית, אין להם נצחיות, הם לא יכולים להתעסק בדברים נצחיים. יש להם כסף, יש להם כל הדברים של עולם הזה, אבל אין להם דברים נצחיים- אין להם ציצית ותפילין. אתה רוצה ללכת לעבודה? תלך. אבל אתה צריך ללכת לעבודה בחיות, אז אתה קם להתפלל תפילת שחרית, מתעטף בציצית ומניח תפילין, אומר תיקון הכללי, בא לבית שותה קפה אחרי התפילה- אתה יוצא מחוזק. אפילו שאתה הולך למקומות ששמה קשה מאוד להשיג אלוקות- שלא יבלבלו אותך הסובבים אותך. ככה רבינו אומר לגבי כל יהודי, זה צריך לזכור את זה שבעצות של רבינו זה לא לסתור את המקומות שאתה נמצא בהם, כי לסתור ולהגיד שהעולם הזה זה סתם- זה לא יקרבת את האדם לה'. כי העולם הזה אסור להגיד אין בו כלום- יש בו הכל, כי רק דרך העולם הזה אפשר להתקרב. איפה ר' נחמן מברסלב היה גר? בעולם העליון? הוא חיבר את ליקוטי מוהר"ן. ר' נתן איפה חיבר את ליקוטי תפילות- בעולם העליון? הוא הוריד את זה מלמעלה. ר' נתן היה לו- חוץ מכבודכם- בית קטן, שירותים- בשביל שלא יהיה דבר טמא, הוא עשה מחיצה של עשר נסרים ושם הוא כתב את כל הליקוטי תפילות. למה? כי אדם שאין לו אמונה אז כל מקום לא מספיק לו. אדם שיש לו אמונה- מסתפק בדי אמות, בית עם שולחו, לפתוח ליקוטי הלכות, כמה עצות טובות יש איך להיות בשמחה, איך להיות באמונה, איך להאיר ללב שלי.

ר' נחמן מברסלב כתב ליקוטי מוהר"ן בעולם הזה. שיבר, חיטט, התייגע. ואיפה? לא בארץ ישראל, במקום הכי חשוך בעולם. רבינו אומר שאוקראינה זה המקום הכי חשוך ומוסתר מה' יתברך, ואומן- זה הסוף של הקדושה. כשרבינו נכנס לאומן- במה היה לו לשמח את עצמו? כל יום היה פותח את הדלתיים של החלון ואומר: הקב"ה, תודה רבה שאני לא כופר בך. זה היה השמחה של רבינו. למה? כי ליד רבינו היו גרים הכופרים הכי גדולים באוקראינה, והוא בסוף החזיר אותם בתשובה. הוא לא עשה להם שיעורים כמו שאנחנו יושבים, הוא היה משחק איתם שח-מט והחזיר אותם בתשובה. כי להם היה רוח כזה תפוס בהשכלה ובכפירה בקב"ה שאי אפשר לדבר איתם דברי תורה, כי רבינו אומר אם הוא היה מדבר איתם דברי תורה הם היו כופרים יותר גדולים. אז רבינו היה משחק איתם שח-מט, הוא היה בקי במשחק הזה טוב, והיה נכנס להם לפנימיות של המחשבה, לוקח להם את הדברים הלא-טובים, והם היו יוצאים מהבית של רבינו, איך אמר הערש בער: מישהו תופס אותי ואומר- יש אלוקים בעולם!

כי רבינו לא דיבר איתם דברי תורה, והערש בער ודב בער שניהם היו כופרים גדולים, הם נשבעו שלא יזכירו שם ה'. אמר להם רבינו: זה הצחוק הכי גדול, אלו מאמינים הכי גדולים. איך נשבעת בשם ה'? סימן שאתה מאמין שה' קיים... רבינו היה לו את הדבר הקטן- איך אתה נשבע? סימן שאתה מאמין שה' קיים, ורבינו הצליח להחזיר אותם בתשובה.

בתורה ח' בליקוטי מוהר"ן שזו התורה האחרונה שרבינו אמר אותה בחיי-חיותו בעולם הזה, היה לחץ גדול שרבינו היה סובל יסורים לפני שנפטר, נורא ואיום, ורבינו לא מצא מי שיחזק אותו כן להגיד תורה. זה היה בראש השנה- התקבצו לרבינו אלפים. ר' נחמן מברסלב לא ידע מה לעשות. הוא קרא לר' נתן ואמר: תראה כמה אלפים באו, מחכים שאני אגיד תורה, התחזקות. זה היה העניין של רבינו- שעוד יהודי ידע מה'. הוא קרא לר' נתן, וזה מפחיד להסתכל על רבינו. הוא שאל: מה אני אעשה? ר' נתן חיזק אותו, אמר לו: רבי, כשחזרתם מלברד הייתם יותר חלופים, ויצאתם לעם ה'. אמר לו רבינו: אם כן, אני מוכן למסור את נפשי למען עם ישראל. תשים כסא בחוץ, ואם אני אגווע וימות שיוציאו אותי באמצע.

משהו אדיר ונורא! לא לוותר, כי יהודי בא להתחזק אז רבינו מסר כל מה שיש לו.

אם הקב"ה בחר שדרך רבינו תבוא ההתחזקות- אז הוא מסר את נפשו. ורבינו נכנס בחלישות גדול. ומי היה שם ליד אמירת התורה הזאת? הערש בער. אחד אמר לי שהוא גר בברוקלין ששם קבור הערש בער באוניברסיטה של המשכילים הכי גדולים, ולפני שהוא נפטר הוא סיפר את זה- שלפני שהוא נפטר הוא אמר: הרבי, הרבי, הרבי! כאילו שרבינו בא לקחת אותו מהעולם, וככה הוא נפטר מהעולם. הוא נהיה בעל תשובה.

כשרבינו נפטר הערש בער אמר: אתם בוכים? אני צריך לבכות. כי רבינו לא קירב אותי לה', היתה לו סבלנות לסבול אותי.

יש אנשים שממהרים להחזיר אנשים בתשובה... ממטירים עליהם דינים, מפחידים אותם... ההוא אומר: עזוב אותי, בורח ישר איפה שהוא נמצא...

הערש בער היה בוכה על רבינו ואומר: רבינו היתה לו מידת סבלנות לסבול כופרים, היה משחק איתם שח-מט, זה משהו אדיר ונורא! קח תורה בליקוטי מוהר"ן למקובל הכי גדול- תפרש: המוחין שלו יסתמו.

רבי דב בערש היה מקובל גדול. פעם אחת הוא ניסה לעיין בתורה בליקוטי מוהר"ן נבקעו לו שני גידים במוח והוא נהיה עיוור שלושה חודשים. השגות גדולות, עצומות!

ורבינו היה משחק איתם שח-מט... ר' נתן נכנס פעם אחת, ראה אותו משחק איתם שח-מט, הלך כל הרוח חיים כמעט: "איך רבינו ככה?". רבינו קלע לרוחו, אמר לו: איתך אני מנהיג את כל העולמות, ואיתם אני צריך לשחק שח-מט.

הערש בער אמר: זו היתה המידה של רבינו- הוא יכל לסבול כל בן אדם, ולתת עוד אריכות אפים. כמו שר' ישראל בער אודסר אמר: כשרבינו אמר- אין שום יאוש בעולם- הוא מקיים את זה בעצמו גם למעלה, שהוא לא מייאש את עצמו משום אחד. אם יהודי יגיד פעם אחת תיקון הכללי- רבינו יהפוך עליך את כל העולמות, איפה ומה שלא תהיה. יביא לך עוד הרהור תשובה, שלא תיפול. למה? כי רבינו כבר היה בעולם הזה. כל הסי"מ וגונדא דיליה וכל הדמיונות של היצר הרע- הכל ביד של רבינו. אם אתה עכשיו מדבר עם בן אדם ממאמרים- אתה יכול להטעות אותו. אבל פה זה צדיק, לפני שנפטר אמר לכל אנשיו: אתם ראיתם אותי, גם אלו שלא ראו אותי כולם צריכים את התיקונים שלי. רבינו קמץ את קומצו ואמר: כוחי גדול לקרב את כל העולם לה', אפילו גם את הגוים. רק אני לא רוצה לקרב את הגוים כי הקב"ה לא קירב אותם.

הערש בער היה ליד התורה הזאת, והוא שמע את התורה איך שרבינו אומר, והערש בער זכר את כל התורה- הוא היה מהמלכות אז פחדו לדחוף אותו, כי היה דחף גדול שם. ר' נתן בכלל היה בסוף. הערש בער אמר לר' נתן את תורה ח' תסתכלו שזו תורה הכי ארוכה בליקוטי מוהר"ן- תורה ח' ותורה ה', אמר לו את זה מילה במילה. ושם בנקיטות לשון קודש של רבינו הזהיר מאוד על תוכחה, זה פתיחת התורה: אף על פי שתוכחה זה דבר גדול ומוטל על כל אחד להוכיח את ישראל כשרואה אותו שאינו מתנהג כשורה, זה סכנת נפשות להוכיח. למה? כי אתה יכול להכניס ח"ו טינה ושנאה בלב של השני.

ר' נחמן מברסלב היה לו את מידת ארך אפים. שני אנשים הכי כופרים בעולם שרבינו היה פותח בכל יום את הדלתות ואומר: הקב"ה, תודה שאני לא כופר בך. זה היה סדר ההודאה באומן, ששה חודשים של רבינו. ובכל זאת, עם שח-מט הוא הצליח להחזיר אותם בתשובה. אני לא יודע מובנים כאלו, אבל יש לי אמונת חכמים במה שרבינו זכה למידת אריכות אפים. אז אם כאלו רבינו הצליח לקרב, מה זה אנשים שנמצאים היום? כולם זקנים מלאים ערגה וכיסופים, רק תן לנו במה לאחוז. כולם רוצים להתקרב לדת אלוקים חיים, כולם רוצים אמונה- מקטנם ועד גדולם. אבל- בלא מטה תוכחה- לא לכפות על היהודי את היהדות, לא להפחיד אותו. כי היו מספיק אנשים שהפחידו את האומה שלנו. לא לכפות עליו, לתת לו את זה בנחת, הקב"ה טוב. אני לא יכול אם אני אתן לך עכשיו שעות הרצאה- אם אתה לא תחוש שהקב"ה טוב אצלך בציצית, בתפילין, בברכת המזון, בחיות, בזה שאתה מתנהג במידת ארך אפים, שאתה לא עושק, אתה לא מרמה, אתה עובד, אתה מפחד- הקב"ה רואה אותי ואני לא רוצה לעשוק, כי דין פרוטה כדין מאה, ואתה מלא אמונה- אז תהיה לך שמחה בחיים. החיים שלך יתחילו להשתנות כי אתה מתחיל להתנהג על פי חוקי התורה.

כמו שאמר יתרו **#הודעת אתהם את חוקי האלוקים ותורתיו#**, כי הקב"ה ייחס חשיבות מאוד גדול לעניין של בן אדם לחבירו- פרשה שלמה בתורה **#אלה המשפטים אשר תשים לפניהם- כי תקנה עבד עברי#**- איך אסור לזלזל בעבד אפילו שנמכר- **#אם אין לו ונמכר בגניבתו#**. הבאת עבד לבית- "כל הקונה עבד קונה אדון לעצמו". ואם נתת לו בטעות מכה- אתה צריך לשחרר אותו לחופשי. למה? כי יהודי זה כל העולמות.

אם הצלחת להחיות יהודי- זה לא אוטו; זה את הקומה שלו, זה כל הדורות התלויים בו לעד ולעולמי עולמים. אם יהודי כעת הצליח להתאפס ולהתחזק- זה לא שאתה מרים אותך, אתה מרים את האבא, את האמא, את הסבתא- הכל, עד השורשים הרוחניים עד אדם הראשון.

אתה אומר תיקון הכללי- זה לא רק בשבילך, זה כל מה שייצא ממך: אם אתה מביא ילד אתה מביא אותו מלובן, מזורז, אתה מוריד אותו מהיכלא דמלכא. הכל בזה שבן אדם יש לו מידת אריכות אפים, וכן ר' נתן אומר שרבינו ממשיך לקיים אין שום יאוש בעולם. כל אחד שנגע בעניין רבינו- בקצת או בהרבה, או שהתחיל והפסיק- זה לא יפסק.

אני ראיתי את זה חי. לפעמים אנשים באו, התקרבו, היו איתנו, אחרי זה נשרו. הם לא נשרו! אמרו- בוא נלך לחזק אותם. אמרתי להם- תן לו שהקב"ה יראה לו שאין כלום בחוץ, שנה- שנתיים. תן לו שהקב"ה יראה לו, הרי זה כמו כבשים טובים- חוזרים ומתחילים עוד פעם ליהנות מן המעיין- "הנה, טעינו, אנחנו עוד פעם חוזרים". למה? כי בחוץ אין כלום, אין מה לחפש. כי יהודי- רבינו אומר- שטעם פעם אחת טעם של ספר תהלים, פעם אחת טעם של התבודדות, פעם אחת כבשת את היצר הרע- זה כבר נתפס בך. פעם אחת זכית לסור מרע, התגברת על היצר הרע לכבוד ה': "הקב"ה אני יודע- דקה אחת, שנים, שלוש- אבל ריבונו של עולם, אני רוצה להיות ירא חטא, אני רוצה להיות ירא שמים".

אתה יודע מה מילה כזאת יכולה לעשות לך? זה כל היהודי. במה יהודי ניחן? בדברים שאומות העולם לא קיבלו. אומות העולם אין להם עניין של כבישת יצרים. היהודי כל רגע יכול לכבוש יצר. יש לך פתאום שעמום? מה פתאום! אסור שליהודי יהיה משעמם. אני לוקח סיפורי מעשיות, קורא, מדליק נר, הולך בשמחה, בחירות. למה? כי "פקודי ה' ישרים משמחי לב".

היה מגיד קדוש למרן בית יוסף- ר' יוסף קארו היה לו ענווה, ובחרו בו מן השמים שהוא יחבר את הספר "שולחן ערוך", והוא זכה שיתנו לו מגיד מן השמים שיעזור לו, מלאך שיסייע אותו. יש ספר שהקב"ה זיכה אותי לקרוא אותו- זה נותן החתזקות. המגיד מן השמים אמר למרן בית יוסף על דבר קטן שהוא רצה לתת לו חיזוק: מרן בית יוסף היה הולך בעצמו לשוק ועושה קניות, והיה זוכר בעל פה משניות, היה יודע גמרות, להריץ דברים. היה כל הזמן אומר משניות בעל פה- "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה... שמעון הצדיק היה משיירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלושה דברים העולם עומד- על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים". המגיד הזה אמר לו בשמים: תדע לך שאתה הולך בראש כל חוצות ואתה מהרהר ואומר דברי תורה- גדודים של מלאכי השרת הולכים לפניך ואומרים- 'תנו כבוד לבנו של מלך העולם'.

בן אדם לא יכול לקיים את זה הרבה, אבל אם אתה נמצא באוטובוס- צ'יק, תיקון הכללי. מה יש? פעם היה לי חבר שהיה עובד ברחוב לוינסקי בתל אביב, והיה צריך לעלות כל יום באוטובוס דן. וואחד זדע ראס מי שעולה באוטובוס דן... מה הוא עשה? יש לו טלפון, אבל הוא קנה טלפון כזה בחנות של צעצועים שיצלצל כאילו מישהו מדבר איתו. זה רבע שעה מהמקום שהוא עולה עד המקום של העבודה- "אה, אחי, בוקר טוב, מה שלומך? תשמע אחי, תדע לך שה' נמצא בכל מקום, איפה שה' נמצא תדבר איתו". וכל האוטובוס שומע אותו. כל יום היה עושה להם חדשות... היה משתמש בטלפון הזה כל הזמן כאילו מישהו מדבר איתו: "אחי, אל תתייאש בשום פנים ואופן בעולם. ר' נחמן מברסלב אומר..." היה אומר דיבורים כל יום חמש-עשר דקות, ככה היה מציל את הרוח שלו.

יש כל מיני דרכים איך בן אדם יכול להינצל בדברים כמו שהתורה הקדושה וכמו שחז"ל אמרו **#שומר פתאים ה#**. כל יהודי בערך שלו הוא בדרך התקרבות שלו לקב"ה, בוודאי דרך נשמות של צדיקים. כי רבינו פה אומר: רק דרך נשמות של צדיקים שעומדים עלינו ונותנות לנו את הכוח להתגבר על כל דבר שנקרא קנאה. קנאה זה לא דבר ח"ו שהוא מוקצה, יש דבר שהוא קנאה שזה לגבי מלאכים מהמעלה של הבן אדם. הם נמצאים בשלוש משמרות, הם מחכים להגיד 'קדושי' לקב"ה: **#נקדישך ונעריצך כנעם שיח סוד שרפי קודש#**. יש רבי-רבבות של מלאכים, יש עולם העשיה ועולם היצירה ועולם הבריאה ועולם האצילות- אין מספר! וכל המשרתים וכל המלאכים לא יכולים להגיד 'קדושי' קודם שאנחנו פותחים פה להגיד קדוש.

אז איזה חשיבות ייחס הקב"ה- לא לצדיק, ליהודי הכי פשוט- אז תאר לך אם אתה גם מחבר לעצמך צדיקים- איזה מעלה הצדיקים יכולים להביא אותך. בגלל זה רבינו שמח. כשר' נתן דיבר עם רבינו- הוא לא רצה לשים במחשבה שלו שרבינו יפטר מן העולם. בגיל 39 זה שיא הפריחה של הבן אדם- נסיונות כאלו, שבירות כאלו, נורא ואיום. ר' נתן לא רצה לשים במחשבה- אמר שהוא חלוש. ר' נחמן מברסלב לא פחד מעניין זה של פטירה. אמר לשרה בתו: גם כשאני אפטר מן העולם את לא תצטרכי טרחה גדולה בשביל לטרוח להביא אותי אליך, את תבואי אל הציון תדפקי שתי דפיקות- אני כבר בתוך הלב שלך, מה שאת רוצה תבקשי.

אתם גם צריכים לשים את זה במחשבה. לפעמים בני אדם עשו להם מחיצות כאלו להתקרב לה'- גם דרך צדיקים- הפליאו ואמרו צדיקים... רבינו ייחס חשיבות לאנשים הכי רחוקים, שדווקא הרחוקים יכולים לא להתקרב לה'- לתת כאלו תפילות לפני ה' שגם צדיקים לא יכלו להתפלל אותם. למה? כי אני רחוק, כי אם אני עכשיו לא אחזיק במידת הכרת הטוב לקב"ה בגיל צעיר, הכל ילך ממני. אני צריך להעריך את היהדות. אדם שהוא קונה איזה דבר- אם הוא לא מעריך אותו אז הדבר לא משמש אותו. אדם שהוא קונה דבר וזה חשוב לו- הוא שומר את זה. האוטו- יש בו קצת קרטוע, אני לא יכול ללכת קילומטר ברגל, צריך אוטו שישרת אותי. יש משהו לא טוב באוטו- נכנס למוסך, חמש מאות שקל? לא, זה הרבה. הולך לשני- שש מאות שקל. טוב, תסדר. למה? כי אתה לא יכול בלי אוטו, כי זה דבר שהוא משרת אותך, אז אתה משלם.

רבינו אומר: כל הדברים הגשמיים זה כמו גוף. לפעמים כשהגוף לא רוצה להצטרף איתך לעבודת ה', אתה לא יכול עכשיו להגיד לו- קום בכוח. אתה צריך לקחת אותו- כמו שאתה לוקח אוטו למכונאי- לצדיקים אמיתיים. למה רבינו אמר לנו לבוא אצלו בראש השנה? פעם שאלו את רבינו-

מה בעצם הפעולה שבן אדם מתקרב לצדיק? רבינו אומר: אני לא מקרב את האדם. יש לכל יהודי נשמה, והוא לא יודע להשתמש בה, ואני מלמד אותו איך להשתמש עם הנשמה.

כל האנשים לימדו אותם איך להשתמש עם הגוף: מה לעשות? תבנה בית. מה לעשות? פרנסה. מה לעשות? ילדים. מה לעשות? תעבוד עוד עבודה. הבן אדם 'מרבון' אין לו שמחה, האשה והילדים אין להם שמחה, עצובים. אבל אם יש ליהודי נשמה הוא מתחיל להפעיל כוח רוחני: מי נתן לך אשה? הקב"ה. מה עושה אלוקינו- אמר ר' עקיבא בן יוסף- יושב ומזווג זיווגים בת פלוני לפלוני. אפילו טיפה יש עליה גזירה, יש מלאך של היריון שמוליך טיפה לפני הקב"ה ואומר: ריבוננו של עולם, בעל הרחמים, טיפה זו מה תהיה עליה? שמן, קטן, רזה, בינוני, צבע עיניים, מה יעבור עליו כל המהלכים בחיים. חוץ מדבר אחד: יראת ה'. יראת ה' לא גוזרים על הבן אדם. אם אתה רואה שהתרחקת בחיים מיראת ה' ומקיום מצוות- זה לא גזירה, כי הקב"ה גזרה חכמתו יתברך שאתה תדע שלא הפסדת כלום בעולם בחוץ.

יש אנשים ברוך ה' שזכו, אתם ואנחנו- כל הבעלי תשובה שלא היה להם עניינים והם עברו דרך מקומות רחוקים, זה טוב- אתה צריך להודות על זה לה'. כי קודם כל תדע שאין כלום בחוץ. ואם אתה תשמור שבת תעשה 'מצא את ההבדלים'- תראה איך אתה מתמלא. ברוך ה' בבית כנסת, אתה תראה שיש תכלית: אני לא סתם ניגש לאכול, קודם כל נטילת ידיים, שירה, זמרה. ככה צריך להיות יהודי.

אז לפעמים אנשים אומרים להם: 'הדבר הראשון שאתה צריך לעשות שאתה מתקרב לרבינו- שצריך לעשות חטאנו עוינו פשענו על מה שהיית בחוץ'. זה לא נכון! אתה לא יכול להצטער כי אתה לא יזמת את זה. קודם כל אתה צריך עכשיו למלאות את המוח כדי שתאמין שיש עליך השגחה. אז איפה הולכים כשהגוף לא רוצה לקבל עבודת ה'? אתה לא יכול לקחת אותו לדברים של עולם הזה. הגוף יגיד לך "ברוך הבא בשם ה'", איפה שתיקח אותי אני לא מתנגד. קח את הגוף לצורך של נשמה- מתחילה להיות מלחמה. איפה לוקחים אותו? למוסך הכי טוב בעולם, לציונים של צדיקים. פעם אחת בראש השנה אדם בא לציון רבינו, שוטח את הדיבורים שלו, אומר תיקון הכללי, שירה או זמרה, מבקש שלוש ארבע ימים- אתה חוזר לארץ ישראל טעון, אתה מקבל כוח אדיר! מה שהקב"ה נתן לי לראות כוח בעיניים בלי לדבר, בלי כלום.

למה? רבינו לא מקרב אותך לה', הוא מראה לך כוח איך להשתמש עם הנשמה. מה יש בנשמה? **#מולך יפה רעיתי ומום אין בדך#**. נשמה צריכה אוכל, נשמה צריכה מזון. הנשמה החיות שלה זה כשבן אדם מתפלל. רבינו אומר: עיקר החיות מקבלים מהתפילה. לא משנה כמה זמן אתה תקדיש לתפילה, אפילו אם אתה תקדיש קצת זמן לתפילה, אבל זה יהיה תפילה עם לב- אתה תראה שהתפילה הזאת תכלכל אותך כל היום. למה? כי הצלחת לשמוח עם הקב"ה בתפילה, הצלחת להבין שתפילה זה חיות, לא להתפלל כמצוות אנשים מלומדה. ח"ו אנשים שהם מחוץ למתחמי החסידות אי אפשר להגיד להם את זה, אבל אלו שזכו בס"ד שיש להם עניין בעניין רבינו, שיש להם אמונת חכמים ואומן ראש השנה, ותיקון הכללי וספרי רבינו- מה לא יהיה יכול להיות על ידך? כל דבר, מהדבר הכי קטן עד לדבר הכי גדול. רק תפעיל לב, לא להפעיל שכל. כי בתשובה אסור להפעיל שכל. אתה מפעיל שכל אתה ישר נופל למבוכות. אם אתה מפעיל לב יש לי הקב"ה שהוא שומע אותי.

למה אתה הולך עם מכשיר פלאפון? כי לפעמים החבר לא בקו איתך, הוא רחוק ממך, אתה בחיפה או בירושלים, אתה אוהב אותו ורוצה להעביר לו איזה מסר. אז מה אתה שולח לו, שתי יונות עם מכתב? מה פתאום. יש כזה מכשיר הקב"ה הביא יפנים מהבולים שיביאו לנו מכשיר כזה. צייק צייק מדבר איתו שתי דקות, שלוש. תשלח לי פקס.

פעם התנאים כשהיו רוצים להעביר מסר אחד לשני היו צריכים למצוא איזה יונה מומחית, יונה שיודעת לעוף ולדאות ואולי אחרי שלוש שנים היונה היתה באה 'מרבונה' כולה שחיפה, עד שהיתה יורדת לעילפון- מכתב. הקב"ה נתן **#חכמה בגוים תאמין#** בשביל לשרת את היהודי, כדי שאתה ואני וכולנו אם נרצה להתקרב ליהדות- נשתמש בדברים שהגוים פיתחו לצורך אמונה.

בסוף הכל ייזקף לזכות ישראל. ר' נחמן מברסלב כשבא לארץ ישראל- שישה חודשים הוא היה בהפלגה. היה סכני-סכנות. רבינו יצא מהמקווה בפסח ואמר: השנה אני בארץ ישראל. היה לו ביטחון חזק בה', כי אמר אני מוכן למסור את כל מה שיש לי- נפשי וכל מה שיש לי- לבוא לארץ ישראל. כי רבינו רצה את מידת ארץ אפים שיש בארץ ישראל. אז רבינו חיפש מישהו שיבוא איתו במסירות נפש. אחד אמר לרבינו: אני רוצה לבוא איתך לארץ ישראל. אמר לו בסדר. רגע אני אלך לקנות תפוחים מהשוק. רבינו אמר: אם אתה חושב על תפוחים אני יודע שבאמצע הדרך אתה לא תוכל להמשיך איתי. אני רוצה אחד שאפילו לא יהיה אוכל ולא יהיה כלום- ובאמת בזמן שהפליג רבינו אנשים ישמעאלים נתנו להם סוכרס- לחם יבש שמרחשים עליו תולעים, והיו מנקים את זה ואוכלים.

רבינו בא לארץ ישראל בשלום. נכנס, כוח אדיר ונורא. אמר רבינו: אחרי ד' אמות השגתי כל מה שהתנאים והאמוראים לא השיגו. כי הוציא את כל עם ישראל תחת ממשלת ישמעאל. ארבע אמות, פסיעה ראשונה- אמר לקב"ה: אתה לא שלחת אותי בשבילי לעולם הזה. רבינו זה היה נשמה צחה ומצוחצחה, סבא דסבין. הקב"ה רצה להראות לכל פמליא של מעלה שכן גוף בעולם הזה יכול להשיג את כל ההשגות, מה שכל הצדיקים לא השיגו. פסיעה ראשונה- "אני לא רוצה לחשוב על עבירות ישראל. תן לי מה אני יכול לתקן את כולם".

פסיעה ראשונה- גילוי עריות. תיקון הכללי, עשרה מזמורי תהלים, זה טוב! תשמע אח שלי, תסתכל בכל ספרי המקובלים הם נעים סביב עניין של קלקול הברית. אם בן אדם מתקרב לרבינו- מחילה ממעלת כולם- כל ספר שמדבר מקלקול הברית אם אתה פותח אותו אתה גורם לעצמך, בר מינן, עוול. למה? כי כל הצדיקים לא מצאו תיקון. אמרו- מה נעשה? בא נפחיד את היהודי. רבינו אומר: אני לא רוצה קלקול, אני רוצה תיקון. **#אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן#**. ביקש מהי- אני רוצה תיקון.

פעם קראתי בספר "ראשית חכמה"- הצטמררתי כולי! ר' אליהו די וידאש היתה מעלתו גדולה, אבל הוא היה מחובר לעניין של זוהר הקדוש ותיקונים לפני שנגלה התיקון הכללי. על כל דבר שמונים וארבע תעניות... מה שמונים וארבע תעניות?... תענית אסתר אני אומר יעלה ויבוא עד שיוצא הצום... זה כולנו.

רבינו אמר: זה לא יקרב את האדם- לא תעניות ולא סיגופים, כי זה עבר עלי **#עניתי בצום נפשי#**. רבינו כמה תעניות עשה- ואמר: לא עלה בידך, עד שגיליתי את התיקון הכללי. למה? כי אם אתה

אומר ליהודי- יש תיקון, עזוב אותך עכשיו לחשוב מקלקולים- יש תיקון! רבינו אמר: אני נשבע בשמי שאפילו אם עברת אלף פעם על התורה יש לאל ידי לתקן הכל, רק תפוס ותבקש מהי בשעה שאתה רוצה להתקרב אליו- תפעיל שם שמים: "בזמן שישראל משעבדים לבם לאביהם שבשמים".

תיקח סקירה כללית אצל כל יהודי שמתחיל להגיד תיקון הכללי באמונה, בשמחה ובחיות- החטא והעוון והפשע מתרחקים ממנו. מקבלים ממנו עצה ותושיה, נעשה כמעין המתגבר, מגלים לו רזי תורה מן השמים. למה? לא בגלל שהמעלה שלי ושלכם גדולה, בגלל שיש לנו אמונה בעניין רבינו, בגלל שיש לנו אמונה בעניין הצדיקים האמיתיים שהם עשו הכל בשביל שיהיה ליהודי טוב.

פסיעה שניה- עבודה זרה. מה זה עבודה זרה? קלקולי אמונה שיש. 'האיראנים רוצים לזרוק אטום- תתחילו לפחד'. חלה דרבוקום... אנחנו לא מפחדים. ככה עשו לנו לפני המלחמה בעזה, כל הזמן מנסים להפחיד מאיזה מישהו. תראה סדאם חוסין כמה איים עם טילים, בסוף תפסו אותו תלו אותו- כן יאבדו כל אויביך ה'. מה הוא עשה? איים על זה ואיים על זה, אתם רק תיכנסו- שום דבר, הגויים רק רעש וצלצולים. עכשיו האיראני- בא נפחיד את כל היהודים, בא נזרוק אטום. איזה אטום?! יש תיקון הכללי בארץ ישראל, תזרוק אטום יבוא מלאך יחזיר את זה עליכם.

אתה יודע שסנחריב מלך אשור בא עם מאה ושמונים אלף ראשי גייסות, חזקיהו מלך יהודי היה יהודי אמיץ! נכנס לקודש הקדשים ואמר: ריבוננו של עולם, אני לא נכנס לא עם חרב, לא עם כלום. תשמע את החירופים שחירף סנחריב מלך אשור. דוד המלך זקני **#ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם#**. אני העמדתי תינוק ותינוקת מדין ועד באר שבע- כולם יודעים הלכות טהרה וטומאה. **#יצא מלאך ה' ויק במחנה אשור מאה ושמונים וחמש אלף גיסות#**.

חבר'ה, אם אתם ואנחנו **#תנו עוז לאלוקים#**, נתחיל להתגבר בכח האמונה שלנו, בתהלים, להידבק במנהיגי האומה האמיתיים: ר' נחמן מברסלב, ר' שמעון בר יוחאי, משה רבינו, נקרא תנ"ך ונאמין בקב"ה. להאמין בה' רבינו אומר זה לדבר איתו כמו חבר, כמו רע טוב. אל תעשה את הקב"ה גדול, כי רבינו אומר הקב"ה גדול, אבל לפי המימדים שלך. במקום גדולתו מוצאים ענוותנותו. זה לא המוח שלי ושלך לחשוב בקלקול. כשרבינו מדבר בקלקול, גם כשרבינו מדבר מעבירות ופגמים- אתה צריך לדעת ולשים שימה כנגד הלב- זה קודם שנתגלה תיקון הכללי. אחרי שגילה רבינו תיקון הכללי רבינו אמר: עכשיו אני לא מפחד להיפטר מן העולם. אחרי שלושה חודשים הוא נפטר מן העולם, קבע לו את המקום שלו באומן, ורבינו לקח תיכף לשבועה את ר' אהרליה מברסלב ור' נפתלי שבועה בשם ה'- שמי שיבוא אצלו לאורך ולרוחב הוא הופך לו הכל לזכויות.

זה תתקעו באדנים של המוח שלכם, שבן אדם יהיה לו אמונה בדרכי צדיקים. לא סתם יתחיל לספר מניעות והפרעות- הפרעות אתה לא יכול לספר לשום יהודי. דוד המלך פסק "ישוא תשועת אדם, באלוקים נעשה חיל והוא יבוס צרינו". אפילו שתלך לרב הכי גדול- לא בגלל שאין לו מעלה, יש לו מעלה; מה אתה רוצה לספר לו? 'אתה יכול לתת לי איזה עצה בבית?'

אתה לא מתבייש? הקב"ה נתן לך אשה בשביל שאתה תלך למישהו אחר לבקש ממנו שלום בית?! מישוהו יכול להבין את האשה שלך? אף אחד. הקב"ה נתן לך אותה- תפנה למאציל העליון. לא

תיכף ומיד 'שלוש בית, האשה אמרה לי ככה'. חז"ל הקדושים אומרים: בית שלא נשמעים בו ריבים וקללות זה לא בית. אמרו חז"ל- למה נסמכה פרשת נצבים לפרשת כי תבא? לומר לך שקללות מייצבים אתכם.

פעם היו שני צדיקים אצל ר' שמעון בר יוחאי. אמר לבנו ר' אלעזר: לך תלווה את הצדיקים האלו. אמרו לו הצדיקים לר' אלעזר: יהי רצון שכל הזמן ישמע קול של בכי בבית שלך. ר' אלעזר פחד, אמרו לו- אל תפחד, תגיד אמן. על מה? תגיד אמן. אמר אמן- אמונת חכמים היה לו ואמר אמן. אמרו לו: יהי רצון שתזרע ולא תקצור. לא הבין, אבל אמר אמן. יהי רצון שביתך תמיד יהיה מלא דמעות- אמן.

הלך לר' שמעון בר יוחאי התחיל לבכות: אבא, הם קיללו אותי.

"הם לא קיללו אותך, יש להם דעת רחבה לחכמי ישראל. אמר לו- שביתך תמיד יהיה מלא דמעות, שאשתך כל הזמן תלד וישמע קול של בכי שילדים שישמחו אותך".

ר' נחמן מברסלב אומר: ***(אירא ה) כי שנאה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי עתה יאהבני אישי*#**. ר' נחמן אומר: אדם שיש לו ילדים בבית זה שמחה. שה' יתן לכולם בנים עד בלי די. אמרו לו- בכיות כל הזמן בבית. האמהות שלנו שמונה עשרה ילדים ועשרים ילדים הביאו וגידלו את כולם היו אוכלים הכי טוב. היום שניים שלושה ילדים, וזהו... היום מפחידים את כולם בטיפת חלב. פעם אשה היתה כורעת לילד, היו באות שתי מילדות- שפרה ופועה- היו מסתכלים על האשה אומרים לה: את לא צריכה ללדת- והולכות. וזה היה בלי אולטרא סאונד. הקב"ה נתן כוח למילדות שהיה להן כוח של הארה- ***(אתראנה המילדות את האלוקים*#**. האר"י הקדוש אומר: 'ותראנה'- שהיו רואים אם האשה צריכה לילד או לא. היו באות בדיוק בשעה שהיתה צריכה לילד ואז היו מילדים אותה.

אז אפילו שהיום הקב"ה נתן פיתוחים, אבל לא בעניינים של להפחיד. חז"ל אומרים: למה נקרא שמו זכר? שמביא כיכרו עמו. 'זה-כר'. 'שני ילדים- איך נתפרנס, מה נעשה?'. האר"י הקדוש אומר: כשאדם מביא זכר הוא פותח צינורות השפע ששום דבר בעולם לא יכול לפתוח, הוא מביא איתו פרנסה גם לאבא, גם לאמא וגם לאחים שלו. אמר ר' שמעון בר יוחאי: הם בירכו אותך שכל הזמן תשמע קול של בכי של ילדים שאתה תודה לקב"ה. יהיה עוד ילד- ברוך ה', עוד בכיה, כי בכיה של ילד נותנת שמחה. לכן האר"י הקדוש אומר: בשעה שיש ברית מילה מה שלא פועלים בכל נדרי ובתפילת נעילה- ע"י שילד בוכה בברית מילה נמתקים כל הדינים יותר מכל נדרי ויותר מנעילה. למה? כי הילד הוא קטן, בגיל שמונה ימים האבא מקריב אותו קרבן! אומרים שלוש פעמים י"ג מידות של רחמים.

מה נותנים לו? נותנים לו קצת יין, קצת מתוק- נרדם, הוא נהיה 'שכרן' אפילו מקצת יין. בעל תשובה אתה רוצה לקרב אותו הרבה- אתה הורג אותו. קצת, קצת תיקון הכללי אתה מקרב אותו. קצת, זה מתוק. שים את זה בתוך הלב. אתה רוצה להתקרב לה? לא הרים וגבעות ורעש. תפוס איזה משהו שתשמח בו- כמה מזמורי תהלים, שים יד על המזוזה, אתה רוצה להצליח כל דבר.

אחד פעם אמר לי כמה טסטים הוא לא הצליח. סיפר לי- הייתי נכנס ליד הטסטר הוא היה מפחיד אותי עם המבט שלו... אמרתי לו: תשמע, תגיד לו לפני שאתה יורד מהאוטו- מה השם שלך? תקח

את השם שלו ותגיד עליו תיקון הכללי, כדי שפעם הבאה שאתה נכנס לטסט הקב"ה יתן לו רוח טובה. הוא נכנס- באמת הוא מחייך, עבר את הטסט!

למה אם אתה מראה לבן אדם איום- אתה גומר אותו. אם אתה מקרב יהודי דרך איום לתורה- אולי זה יצליח עליו כמה חודשים. כשיהיה לו יצר הרע הוא יעזוב את זה. אבל לא כן רבינו; רבינו אמר- קצת יין מתוק שים את זה, כי זה אתה מסוגל לתפוס. למה? כי כשרבינו גילה תיקון הכללי הוא לא פחד להיפטר מהעולם, אמר- לא משנה מי שיבוא אני יכול לתקן אותו.

פעם אחת בחמלת הקב"ה עליכם ועלינו יצאתי לאיזה מקום וראיתי בחור עם זקן, עם פיאות. רץ אחרי ותפס אותי: סבג, אני רוצה לספר לך איך אני התקרבתי לה'. אני רוצה לספר כדי שתהיה התחזקות מזה לאנשים, שיראו מה זה גדולת ה'. היום ברוך ה' אני נשוי עם שלושה ילדים, אבל איך זה התחיל? אני באתי לרבינו- אף אחד לא דיבר איתי. חבר שלי אמר לי: תגיד תיקון הכללי. לא אחד אמרתי, לא שתיים, לא שלוש, אמרתי את זה ברצף ונפתח לי כזה אור מהתיקון הכללי עד בלי די, והמשכתי להגיד. אחרי אומן ראש השנה אף אחד לא אמר לי כלום ולא העירו לי. הוא השכיר בית בתל אביב. כשהגיע לבית- יש חברים, פתאום כל זה נלקח ממני. נכנסתי לבית הרגשתי ששכינה עוטפת אותי ואני פותח את החלון ומתחיל לדבר עם ה', אני מתחיל לבכות כמו ילד! אני לא יודע מה זה, אני הייתי קשה כמו אבן. הוא היה בצבא וראיתי דברים כאלו ואף פעם דמעה לא נגרה מעיניי, ופתאום התחלתי לבכות כמו ילד. ואף אחד לא אמר לי להסתפר- לבד. כל יום הייתי מדבר עם ה', היה הולך לעבודה, חוזר, היה לו קצת תהלים, קורא. הוא ניגש והסתפר לבד. אבל דבר אחד כל הזמן היה מנקר לו במחשבה: איך אני אתחנן? מי תרצה להתחנן איתי?

פתאום נכנס לי יראת שמים, אף אחד לא הסביר לי איך מדברים עם אשה, שידוך. איך תתחנן? אמר- אני אדבר עם אלוקים: ה', אתה יודע מה עבר עלי. ריבונו של עולם, אתה כזה גדול. אני מאמין שאתה יכול להביא לי את האשה עד לפה. וככה היה- עבר שבוע ימים. הוא משכיר דירה בדמי מפתח, בעל הדירה אמר לו: תשמע, איזה אחת אתמול, בת ישראל שהיתה באומן וההורים שלה לא קיבלו אותה בבית- מה היא תעשה? היא באה להשכיר דירה בדמי מפתח. שאל אותה בעל הדירה- מאיפה באת? אמרה לו, סיפר לה שיש בחור שהגיע מאומן והוא שידך ביניהם. הוא אומר: האשה הזאת היא אשתי היום, יש לנו שלשה ילדים. עד אליו!

כדי שאתם תבינו מה יהודי יכול לפעול בתפילה! כי אם דוד המלך אמר **#טוב ה) לכל#**- על אחת כמה וכמה על בניו בני בחונו בני אברהם יצחק ויעקב. אז פסיעה שניה רבינו ביטל את כל העבודה זרה. מה זה עבודה זרה? שכן אדם עושה עבודה שהיא זרה לו. אבל אם אדם פותח את הפה שלו בשביל תהלים, תשמור על דברים שיש בהם מעט יין, והמתוק הזה יחזק אותך.

שנאת חנם- זה לא על השני. תתחיל לאהוב את הדברים הטובים שבך אתה תתחיל להסתכל ככה גם על יהודי.

שפיכות דמים- רבינו אומר שזה לא רציחה והריגות, זה איך בן אדם יעבור את המצבים שנשפך דמו בקרבו. לפעמים יש לבני אדם דברים ומעברים ברוחניות שאתה צריך להסכים לשמוע לפעמים בזיונות. קשה לי להתקרב לקדושה, אבל אני יודע שאם אני אשבר ואחטט את הלב שלי ואצרף את ה' יתברך איתי- איזה עונג רוחני אתה תרגיש בהתקרבות לה', שכל מצווה שתזדמן

לידך אתה לא תעשה אותה בחמיצות, אתה תעשה אותה בלב כשר. כמו שאומר שלמה המלך: **#לב שמח ייטיב פנים#**. וזה רבינו אומר בתורה א', לפי מה שנתן לנו ולכם הקב"ה לשמוע ביחד, כי כשבן אדם יעשה התקשרות לצדיקים יצילו אותו גם מקנאה של מלאכי השרת. כשבן אדם זוכה אז גם המלאכים בעצמם נותנים לו מתנות. מה המתנות שהם נותנים? **#מלאכי צבאות ידון ידון ונות בית תחלק שלל#** - שמחזירים לבן אדם את השלל, אם היית עצוב זה לא בגלל זה. כי אם בן מתקרב לצדיקים אתה רואה שהוא פחות עצבות, פחות דאגה.

חז"ל הקדושים אומרים: תסתכל על אנשים יראי ה'. רבינו אומר: איש כשר מסובב עם כל העולם, נמצא עם כל העולם. הלב שלי מאחל שגם לשני יהיה את זה, אני לא רוצה להיות לבד. זה מה שרבינו רצה - שכל יהודי יגיע לתכלית הזאת משורש מה שמשה רבינו אמר: **#מי יתן כל עם ה' נביאים בתת ה' את רוחו עליהם#**.

בכנסת כבר אל תפסיק

#יקהל משה את כל עדת בני ישראל#. רבנו אומר שאי אפשר להעלות את הכבוד אלא ע"י תורת חסד, ואמרו חכמינו ז"ל **#תורת חסד על לשונה#** - זה הלומד תורה על מנת ללמדה, כי עיקר כבודו כמובא בזהר בשעתא דשאר עכו"ם אתיין ואודי לקודשא בריך הוא כדין אסתלק ואתייקר שמא דקוב"ה אלא לתתא. פירוש- דשאר עכו"ם זה לא הכוונה רק לגוים; יש גם כל גוים אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך. מה שייך אצל הקב"ה שיבואו גוים? בזמן שבית המקדש היה קיים היו מקריבים שבעים פרים בסוכות כנגד השבעים אומות. אבל בשאר עכו"ם- איפה שכן אדם היה עקום, הוא עוד לא היה ישר, והוא מתחיל לחזור בתשובה אז אתה לוקח את כל הדברים העקומים שהיו בך, ומחזיר אותם לה' וזה נקרא שכל העכו"ם באים לעבוד את ה'. איפה שכן אדם היה עקום והלך בדרכי גוים- לא תורה, לא יהדות. פתאום חזר בתשובה, קירבו אותו לצדיק. הוא באמת זוכה ליישר. **#שם דרך אראנו בישע אלקים#** - רבינו אומר: מי ששם ארחותיו. בן אדם רוצה למכור בית הוא מביא שמאי. ושם דרך- אם אותם דרכים עקומים שהיית בהם אתה מיישר אותם, הרי הגוים רוצים לראות את עם ישראל סובל, מענים אותנו תחת ממשלתם ח"ו, הם רוצים שיילכו בתאוות שלהם. **#כי הגוים האלה אשר הו' אלקיך משלח מפניך אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו#**. מה זה קסם? זה בן אדם שיש לו רוחניות לא מצד הקדושה. אדם צריך לקבל את הרוחניות שלו מצד הקדושה, את הביטחון שלו מצד הקדושה, את הקדושה שלו מצד הקדושה.

אסור לבן אדם לקבל אומץ כמו גוים. הגוים יש להם אומץ אבל מדברים לא קדושים. בן אדם צריך לקבל אומץ מתהלים, מזה שהוא חוזר בתשובה. הקב"ה אומר לנו בתורה: **#כי הגוים אשר הו' אלקיך משלח מפניך אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו#** אם בן אדם משאיר קצת ואומר- אני רוצה גם עולם הזה, הקב"ה מזהיר אותנו בתורה: אם אתה תשאיר קצת מהם, תגיד גם זה וגם זה, לא הולך עם האמונה עד הסוף- **#היה הנשארים לצינים בעיניכם#**. רבינו אומר שצריך להכרית עד הסוף, לא להזכיר שום דבר לא טוב.

לא ישללו את כוח הבחירה משום יהודי בעולם, אפילו יראה מראות וחזיונות אלוקיים הכי גדולים- הבחירה תמיד נשארת עם האדם. החסיד הקדוש והנורא יעקב יצחק מלובלין פעם אחת בכה בערב שבת קודש, ושאלו אותו התלמידים- מה פשר בכיה זו?

אמר להם: תדעו שהחסיד הקדוש והנורא ישראל בעל שם טוב פעם בכה בסעודה שלישית (יש צדיק כמו אברהם אבינו, כשהוא היה מקבל חזיון **#יטל אברהם על פניו#**. אומר הבעל שם טוב שהוא היה עושה עליית נשמה בזמן הזה) אמר הבעל שם טוב- הראו לי את כל התהליך של האמונה של עם ישראל איך יצטרפו והרשיעו רשעים, ורק המשכילים יבינו. ולא הבינו מה זה, אמר: כשירדו כל הקליפות הכי טמאות בעולם של דור הפלגה, דור המבול ודור המדבר- שלושת הקליפות הכי גדולות של אש מתלקחת וענן גדול ורוח סערה. שלושת הקליפות האלה יהיו באחרית הימים, והבעל שם טוב אמר שכנגד זה ירדו נשמות של צדיקים שהם יעשו את הבירור האחרון איך להציל את עם ישראל משלושת הקליפות של דור הפלגה- שהפליגו את עצמם מהקב"ה. דור המדבר- שלא הלכו בעצה אחת עם משה, היו אחד בפה ואחד בלב. בן אדם צריך

ללכת עם הדעת של הצדיק, לא אחד בפה ואחד בלב, עד הסוף. ודור המבול- שהיו יודעים את ריבונם ומתכוונים להכעיס אותו.

ר' יצחק מלובלין כשהוא ראה את זה גם בסעודה שלישית, אמר- עכשיו אני יודע שהנשמות של הקליפות כבר ירדו, אבל מילתא דרווחא- הכוונה אלו שיחזיקו עצמם באמונה. פירוש אמונה- זה לא מפעילים שכל. יש בן אדם שמפעיל שכל על כל דבר שהקב"ה מתנהג איתו. אמונה זה בן אדם שמחזיק באמונה ולא נותן לגוים להתגבר עליו.

רבינו אומר: בשעתא דשאר עכו"ם- אם היית עקום, אם אתה רואה אתה מיישר את עצמך. כי בן אדם שהוא נסכן בעקימות שלו קשה מאוד ליישר אותו, אפילו יחזיק במי שהוא רוצה. אם בן אדם מסכים עם היצר הרע, והוא מסכים עם הירידות שלו והוא לא מוחה והוא לא עוזב בפעם אחת את השטויות והעצבים- זה יהיה קשה מאוד, אפילו ישמע כל מוסרים שבעולם- לא יועילו לו.

רבינו הקדוש אומר: איפה שבן אדם היה עקום בן אדם יגיד תהלים, יגיד התבודדות, ויראו לו את הדברים שהוא נפל בהם והוא ירים את הסירחון הזה לה'- יעצור ממנו נגף המשחית: **#לא יתן המשחית לבוא אל בתיכם לנגוף#**. הקב"ה עשה את זה ביציאת מצרים והוא עושה את זה גם באחרונה: **#גאלתי אתכם אחרית כראשית להיות לכם לאלוקים אני ה'#**. כי הקב"ה לא מוותר, מי שאומר הקב"ה ותרן יוותרו מעיו.

אסור לבן אדם להפקיר את עצמו בשום צד פנים ואופן. בן אדם עשה משהו- אסור לו להסכים. כי אף אחד לא יכול לחזק את השני כמו שאדם יכול לחזק את עצמו בינו לבין קונו. לכן רבינו פה הזהיר שכשתשוב המלוכה לקב"ה, כשתשוב המלוכה לבן המלך הוא יתחיל לעשות פירצות, והמפריעים של בן המלך יהיו רק הקסמים- קוסמים מעוננים ומכשפים. למה? כל מיני אנשים ניסו למצוא את הפרצה הזאת.

אמונה זה לא בשכל, זה לא בחכמה, זה רק בלב שבן אדם נותן את הלב שלו לקב"ה במאה אחוז, אז הקב"ה שולח מן השמיים נשמות של צדיקים שיסייעו גם לכם וגם לנו, לכל מי שרוצה. כי זה לא תלוי בחכמה- אם הקב"ה היה רוצה חכמים, ה' ירחם... הקב"ה דורש לבבות. לא היה לך חכם כמו שלמה המלך, ודוד המלך לפני שהוא הסתלק מהעולם אמר לשלמה: **#דע את אלוקי אביך ועבדו#**- תעבוד את ה' ולא את עצמך.

יש כאלה שעובדים את עצמם, עושים עגלי זהב לעצמם, הכל בשביל עצמם- הכל לגרמייהו עבדין. **#דע את אלוקי אביך ועבדו כי אם תדרשע ידרש לך אם תזניחננו יזניחך לעד#**. יש בן אדם שנותנים לו צ'אנס- תפוס! תפוס! עזבת? זהו. לך תדע אם יתנו לך צ'אנס כזה עוד פעם.

אנשים משתחררים מאלכוהול או סמים, המנה הראשונה- בום! דום לב, מת. השתחררת מזה כבר, צריך ללמוד מכל דבר. בן אדם משתחררים אותו, תפוס תחבולה אל תעזוב! אתה חושב שיש לקב"ה סבלנות ליצר הרע? הוא מת לנקום בך כל מיני נקמות שתצא מהעולם עם השטויות שלך. הוא אומר לך- קח, תחזיק! אל תחפש מי שיגיד לך 'אחי, אחי'. לפעמים אדם נותן ליצר הרע- זהו, הוא נתפס ברשת שלו, לך תוציא אותו משמה. לכן אמר דוד המלך **#גורו ממנו כל זרע ישראל כי לא בזה ולא שקץ ענות עני#**. היצר הרע רוצה רק קצת, תן לי יום אחד אני מבטיח לך...

יום אחד, בסדר, אתה רואה שלא קרה לך כלום. עכשיו זה לא יום אחד. הוא רואה עצבות קטנה- אתה נתפס ברשת שלו עוד פעם. אותו דבר בעבירה, אותו דבר בשטויות. אדם צריך להיות פחדן על עצמו הכי הרבה- אני לא רוצה כלום. מה שאתה רוצה תגיד לי, אבל עם הלב שלי אני נכנס לעבודת ה'. אף אחד לא יכול לעשות את זה לאדם, רק אם האדם נותן את הלב שלו מאה אחוז לה'! **#לא יחצו עוד לשתי ממלכות#**. הקב"ה רואה כמה הבעל תשובה מצטער- "קשה לי ה', אין לי שום מוח, אין לי שום דבר, ואני בכל זאת מוכן לסבול הכל שהחיות והרפואה שלי יהיה תיקון הכללי! שהמוח שלי יהיה ריק, אני לא רוצה שום רוחניות סתמית. אני רוצה שיהיה לי אומץ מהקדושה, מהדמעות שלי". ולא כמו הרשעים שתחילתן שלווה וסופן יסורים. אלא צדיק- **#היה ראשיתך מצער#**- אני שלוש ארבע שעות רוצה שקט, אתה לא תשלח לי אנשים קוצים ופחיתים. מי שנדבק בקוצים ופחיתים- "כי תצא אש ומצאה קוצים ואכלה גדיש או קמה". אדם צריך לשמור את עצמו כל הזמן.

#כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו- חכמתו מתקיימת#. ר' חנינא בן דוסא איזה יראת חטא, אני מפחד אני בעל תשובה. אתה יודע איזה סרחונות עברו עליי בחוץ? עבירה גוררת עבירה. במי הקב"ה יתחשב? נתנו לבן אדם צ'אנס- תחזיק, תחזיק באמונה. זה לא איום שלי, זה כל הצדיקים צעקו וגעו ואמרו בכל הדורות- נשאר לנו רק קצת לתת את הלב, לא להימשך אחרי תאוות מדומיות. על תאוות מדומיות אתה יכול להיכנס לבור שאין משם יציאה לעולם. אתה יכול לצעוק ולצעוק- מה תעשה. אבל אם בן אדם זוכר איך התחיל- איזה ניסים היו לך בהתחלה, הקב"ה לא מפתה אותו לא להתבודדות שלך, ולא הקברי צדיקים שהלכת. הקב"ה מפתה אותו רק דבר אחד- אם בא לך ניסיון של מוות וחיים, ואתה כובש את המוות ורוצה לחיות עם תהלים, לא עם שטויות. אתה חושב אני הולך לרבינו בשביל שתביא לי עוד תאוות. מי צריך שתבוא לרבינו בכלל?

אבל אם בן אדם בא באמת בלב שלם, ובוכה, ואומר: ריבונו של עולם, אפילו אני אמות אני אקבל חיות מהקדושה. יעברו עליך כל מיני דברים בתוך הדמים, רבינו אומר- שש"ה, תהלוכה של גידים, לא תראה שום חיות, ואתה תראה אנשים כאילו-כאילו-כאילו, אבל בסוף זה מר ממוות. בהתחלה זה נראה לבן אדם כאילו, כאילו יש לי ביטחון: הנה אני יכול לעשות ככה, אני יכול לעשות ככה.

אבל תראה צדיק אמת- לא נראה עליו כלום: **#כאבל אם קודר שחתי ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי נכים#**. אין לי שום דבר, אין לי שום חיות. אבל אתה תשב בלילה הקב"ה יתן לך כזאת חיות שאתה לא תצטרך לאף אחד בעולם. זה אנשים שוכחים, בפרט הבעלי תשובה. מה אתה חושב, היצר הרע יבהל ממך שנה, שנתיים, שלוש? "יאללה, נמאס לי, כל הזמן דיבורי התחזקות".

אומר היצר הרע: קח שנה, קח שנתיים, קח שלוש, לך לציון. בסוף מה? "איפה החיות שלי, אני צריך חיות". אתה רודף אחרי הסוסים? אתה רודף אחרי העוונות שלך. לכן יש ארבע תמונות בתיקון הכללי. אתה יודע למה ארבע תמונות? התמונה הראשונה זה שרק אחד יושב בציון של רבינו. התמונה השניה זה כשהוא היה על הרצפה בלי כלום. השלישית- (חסר) הרביעית- (חסר)

הציור הראשון- רק אחד ישאר. מי זה האחד הזה? אני ואתה וכל אחד שירצה באמת ללכת בדעת של רבינו. לא תגיד עכשיו גבוהים, עכו"ם- איפה שהתעקמת. אתה רוצה לחזור בתשובה יביאו לך כאלה דברים כאלו שהיית עקום בהם שאתה תתבייש כאלה בושות... ומה עדיף?

כמו רב עמרם חסידא. רבינו הקדוש אומר שהיו קוראים לו סתם עמרם. למה הוא זכה לחסידא? פעם אחת הוא פדה שבויים יהודיות מבין הגוים, ושם אותן בקומה שניה שלו. הוא יצא, והיו לו תלמידים, והיה לו ניסיון גדול מהס"מ- המלאך הקדוש, והוא הרים את העיניים שניה אחת וראה שבוייה אחת. היה שם סולם שעשר אנשים צריכים להרים אותו- תפס אותו, וצייק עלה למעלה לכיוון העבירה. פתאום הוא צועק: נורא בית עמרם! נורא בית עמרם! יש אש בבית. רצו התלמידים, אם יש אש צריך מים. באמצע הסולם עמד על הדרגש ואמרו לו: רבינו, איזה אש? הם לא ראו מה שעמרם חסידא רואה.

אמר להם: מוטב שאתבייש בעולם הזה ולא אתבייש בעולם הבא. אשבע עמרם חסידא- השביע את המלאך הקדוש- נפיק בנורא דאשא, יצא ממנו אש. אמר לו עמרם חסידא: אנת אש ואנא בשרא ואנא עדיפא מינך.

רבינו אומר כשיש לבן אדם דעת יש לו ניסיון. ר' נתן אומר גם כשבן אדם מתעסק בקירוב רחוקים אז השכל הפרוע שלהם מפריע לאדם הכשר. כל אחד שבוי במקום שלו, וכל אחד רוצה שאיש הכשר יאמת את השקר שלו. זה מסוכן, כל שבוי רוצה שהאיש הכשר יאמת את השקר שלו. "אני רוצה להתנהג ככה"- אני לא יכול להגיד לך חותמת הן או לא, כי מן השמיים **#שומר ה' את כל אוהביו**. אני לא יכול להגיד לך תעשה ככה, תעשה ככה. היום כל אחד רוצה לקבל אישור מהממונה עליו למה שהוא עושה.

אם אתה רוצה ללכת בדרך טובים- **#מעשיך ירחקוך ומעשיך יקרבוך**. אם אתה רוצה לדבר עם איזה יהודי- אני רוצה לדבר איתך רק מהטוב ששייך לי, למה? אני פחדן יותר מלמות מחייו להסכים עם איזה עבירה הכי קטנה. מה זה עבירה? אם אתה רוצה לעשות איזה דבר וצייק מרחיקים אותך מהאמונה.

אתה פה יכול לבוא ולשמוע אותי, אני לא מדבר לא ללב שלך ולא ללב של אף אחד. מה שהקב"ה יתן על השולחן זה של כולם, כי כשיבוא דבר ניסיון לידך לא יהיה איתך לא אשתך, לא הילדים, ואף אחד לא יעזור לך אם לא תשב בינך לבין המקום ברוך הוא- **#כאבל אם קודר שחותי** שבן אדם יידע מה זה באמת להשיג רוחניות מצד הקדושה. רוחניות מצד הקדושה אדם מקבל אומץ.

#לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון- לפני החבר שלך, שאתה מתחנף אליו! לפני הקב"ה! איזה יראה, שיהיה לי ולך יראה שרוצה לעבור כאלה מיצרים שאף אחד לא יכול להעביר את הבן אדם סוגים של מיצרים רק בן אדם בינו לבין עצמו עם חבר אחד אמיתי, לא חנפן. כי כשבן אדם אחד איתו אמיתי באש ובמים, משיג רוחניות מצד הקדושה. עזוב כסף ופרנסה, זה חוכא ואטלולא. כשבן אדם יעבור מלחמות- רבינו אומר כשאדם כשאר עכו"ם מודה לקב"ה זה באמת עיקר התשובה. כשאין מוח להחזיק- "איך אני אזכה להחזיק דעת כזאת?".

לכן אמרו חז"ל **#כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו**. במה בוחנים בן אדם? לא כמה זמן הוא מתפלל, לא כמה פעמים באת לאומן. יראת חטא- אני מפחד ליפול בטעות כי הטעות הזאת תעלה לי ביוקר. אנשים מפקירים את זה- לא חשוב... היום זה עוד יום, ועוד יום, ועוד יום. לך תצא משם. לכן זה עיקר היראה- **#כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו**.

בן זומא אמר: איזהו חכם? מי זה בן אדם אמיתי? **'איזהו חכם- הרואה את הטלד'.** אם אתה לא תעבוד לסרס את כל העצבויות והמרות שלך, והמרות שחורות שהיית בהם- מי יסרס לך אותם? האשה שלך, הילדים? מי? מי יעמוד לך אם אשתך תתחיל לדבר איתך? מי יחנך לך את הילדים? אף אחד. בן זומא אומר- איזהו חכם? הרואה את הנולד. צדיקים. **#היה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאוד.** אתה רוצה לשבת איתי? אני אדבר איתך, אבל לא להחניף לך.

בן אדם רוצה לאמת את השקר של השני אז הוא מנסה להתעקם כקוף בפני אדם כי ליישר את השקר של השני. אם אתה איש כשר אני אתחבר אליך, אם לא- **#פרץ ה) את מעשיך בפרץ עזוה#** כך חז"ל אומרים: ניצח המלך את כולם עם הלוחמים שלו, אחר כך הוא שלח מישהו ואמר בוא תעזור לי במלחמה, **#פרץ ה) את מעשיך בהתחברך#**. מי זה היה? אחז הרשע. כל אחד יש לו מעשה צדקות ומעשה רשעות, וזה חבל דק. **#סכיבני נשערה מאוד#**. בשניה אחת אתה יכול לאבד הכל.

רבינו על מה צעק? אתם רואים אני צדיק גמור, אתה עושה עבירה אתה מתחיל תשובה. תשובה אני עושה כאילו לא עשיתי עבירה. מה אנשים יודעים? יודעים התבודדות, יודעים תיקון הכללי, יודעים הכל. הבעיה זה כשבן אדם מתחיל להזדקן: אני כבר הייתי אצל רבינו, אני כבר מתגעגע געגועים נפלאים לתאוות שהייתי בהם. הנה עכשיו הקב"ה לא יכול להעניש אותי, יש לי אשה ויש לי ילדים. אני מחוסן מכל הכיוונים.

זה רשעות ארורה! לעשות דברים, ואתם שכחתם שאנחנו פה דיברנו? הקב"ה **#לא ישא פנים ולא יקח שוחד#**! עשר פעמים היית באומן זה נשמר לך. אם תעשה עבירה אתה תיפול למקומות כאלו שאתה תצעק יומם ולילה.

לכן **#איזהו חכם הרואה את הטלד#**- אין חיות? אני לא רוצה חיות. אכנס לשדה כמו מת? כן. העיקר **#במושב לצים לא ישב#**, אני לא רוצה לשבת סתם להתלוצץ, אני רוצה מישהו שיבוא איתי. תפתח את העיניים טוב ותסתכל עלי- אני רוצה מישהו שרוצה באמת את ה'. אתם תראו כמה יהיה לו, אוהו, **#חבלים נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרה עלי#**. ארבעים, שלושים וחמש, העולם הולך ומתקדם. מה יגידו לך, יש לך ילדים בבית שאתה מחוסן? יש לך התבודדות? יחכו לך בצד. לא צריך לבן אדם איזה תאוות- יודע צדיק נפש בהמתו. כל אחד יודע איזה סרחונות צפים לו ברגע אחד, אפילו יגיד כל היום "ה' אני אוהב אותך יותר מהאשה והילדים". בשניה של מעשה יצופו לך כל מיני סרחונות. תגיד תודה לה' שאתה שומע את זה פה בשולחן.

יש אנשים ששרים **#אזמרה לאלוקי בעודי#**. כשאתה תהיה בעודי שלך אתה תדפוק את הראש בקיר ותבקש למות. בן אדם צריך לשמוע קצת יראה, שיהיה לו יראה ופחד. דוד המלך אומר: **#יראה ורעד יבוא בי ותכסני פלצות#**. יראה ורעד- לא לעבור על דבריך. **#סמר מפחדך בשרי ממשפטך יראתי#**- אדם צריך לפחד מה', לעזוב הנהגה טובה, אתה יכול ללכת עם מישהו- אל תחניף. כת חנפים אינם מקבלים פני שכינה. בן אדם הולך- אני רוצה להיות איש כשר. אני לא מחייב אותך להיות איש כשר, אם אתה מחייב את השני- אני לא מחייב אף אחד. אדם צריך באמת שלו עם ה' להסכים שהוא בינו לבין עצמו יסכים כי מי יודע יותר את נפש האדם? אף אחד. אמר שלמה המלך בחכמתו **#יודע צדיק נפש בהמתו#**- כל אחד יודע מאיזה בהמיות הוא צריך להשתחרר.

וכמה רבינו אמר- יהיה קומץ של אנשים כשרים שיחזיקו באמונה, כי יירדו מטחים של כפירה ואפיקורסות לעולם, לא לכפור בא-ל חי. ח"ו לא למצוא את ההסתרות שבתוך ההסתרות. וזה מסוכן לבן אדם שהתחיל: התחלת כבר? תפוס! התחלת כבר לקבל ישועה, אדם שמתחיל ישועה **#אמטה האלוקים בידי#**- עכשיו אני לא מוותר אפילו לא תהיה לי חיות, לא יהיה לך כלום, תלך מסכן כמו בן אדם שאין לו כלום. כלום! אחד מספיק לקב"ה: אחד אמיתי מאשר תעשה אלף דברים שבקדושה ותהיה שקרן בדבר אחד.

זה מה שאמר שלמה בחכמתו: אלף נשים ולא אחת. אתה יכול ללכת להקריב אלף עולות ולעשות אלף טבילות, מאשר תיפול בשקר אחד שהיית בחוץ, כי שקר אחד זה מסוכן מאוד. זה יכול לגרור אותך ודי לחכימא ברמיזא לכל אחד לפי עניינו ודעתו.

חן של שקר זה הדבר הכי קשה בעם ישראל. הכי טוב זה החן של אמת, של הקדושה, אני לא רוצה שתחמיא לי כלום, אל תגיד לי 'צדיק, קדוש, טהור'- **#יושב בסתר עליון#**, תן לי את החצי שעה- שעה שלי, שאני יודע מי עצמי.

#וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים#. יצאנו ממצרים, למה הקב"ה מזכיר לנו את זה? שתזכור במצרים היו חכמים, ידעו הכל, נטמעו בין הגוים. שמה לא עזר לנו שום דבר, כלום, רק **#יאננו בני ישראל מן העבודה ותעל שועתם אל האלוקים וידע אלוקים#**. אז הקב"ה התחיל את התהליך של הגאולה: שלח את משה, משה רבינו ראה בסבלותם. מכאוב- אני יכול לראות שאתה סובל. בן אדם שיש לו התבודדות אמיתית עם ה', אתה רואה את השני, לא צריך שום שיספר לך אתה רואה אותו סובל. אבל לדעת מה כואב לו- אף אחד לא יכול לדעת מה כואב ליהודי מלבד קודשא בריך הוא ושכינתיה. לכן אמר הקב"ה למשה: **#כי ידעתי את מכאובי וארא את צעקתם מפני נגשיו#**.

בעל תשובה מסכן בחוץ, הבעל-דבר הרג להם את המוח, אין מוח. כמו בן אדם הולך בלי מוח. בן אדם צריך גם כנגד זה להפקיר שלא יהיה לו שום מוח בעבודת ה'. מה פירוש? תאכל, תשתה, אבל שטויות שעשית בחוץ- מזה אתה צריך להיזהר. יש לך חבר אחד- חבר שלי אני אוהב אותו, מזכיר לך שניה אחת אתה בחוץ- תפוס מרחק, תמרור "שמור מרחק". כשתחזור בתשובה אני אהיה חבר שלך. לא? שמור מרחק. אבל זה חבר? נכון, אני אוהב אותך. אתה יודע איך אתה תאהב אותו יותר? כאשר תיקח תהלים ותגיד- ריבונו של עולם, אמונה ושמחה קדושה וטהרה וחיות נפלא, תעלה אותו עוד פעם. תתפלל עליו הרבה, ישאירו את הבן אדם כדי לראות מה הבחירה שלו בסוף.

למה אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים? כי אדם חטא ושנה, אומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה. האר"י הקדוש אומר- בידו לא מספיקין, אבל אחרים יכולים לפדות אותו. בן אדם אפילו יעשה את השטויות הכי גדולים ברבים- רוח טהורה יכולה לרדת עליו ציק ציק שבן אדם יהיה לו פתאום הרהור תשובה. **#בקדושו לא יאמין#**- אדם שיש לו הרהור תשובה שלא מעניין אותו, אני לא מקבל שוחד גם מהעבודה שלי. אני אלך לפה ואלך לשם- אם אני רואה יראת חטא, כשמגיעה השעה שלי עם ה', כשמגיע לי זמן של קדושה אני לא מוותר על זה בשום צד פנים ואופן! אתה תראה שהבן אדם בסוף יהיה לו לב טהור, לב טהור עם ה'. זה מה שמפתה את ה'.

מאז שחרב בית המקדש אין לו לקב"ה אלא ד' אמות של יראה **#רוצה ה' את יראי את המייחלים לחסדו#**. לא נתנו לי, תייחל לה'. אתה רואה אנשים שרוצים עצות- תן לי עצה איך

להתפרנס, תן לי עצה איך להיות איש כשר. אמר הלל אם אין אני לי מי לי? אם אתה לא תרחם על עצמך... בשביל זה הקב"ה אמר ליהושע בן נון שלוש פעמים: **חזק ואמץ ככל התורה אשר צוך משה עבדי- חזק ואמץ אל תערז- וחזק ואמץ לשמור**. למה שלוש פעמים? אם הקב"ה החליט לפתוח לך אתה תראה שיגיע הזמן שאתה צריך להיות עם ה' יהיה תהלים מנת חלקך, אני אערב את המוח שלי שעה וחצי זוהר. לא שאני אומר לך מה לעשות, אבל אם בן אדם לא יתאבד על האמונה לא יתנו לו אמונה.

רבינו הבטיח שרק אנשי הכשרים יעברו את המצב שיש עכשיו, רק הכשרים יעברו בכוח של אמונה ולא בשכל, רק בכוח של אמונה. לא אכפת לנו עכשיו מלחמות, ממשלה. **#זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה) העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט#**. אצל הקב"ה לא עובד כמה אתה עשיר, כמה התפללת. והדל לא ימעיט- טוב מעט בתחנונים בכוונה, מהרבה שלא בכוונה. אם בן אדם יש לו את הדעת האמיתית אתם תראו שהוא יסתכל **#זכרת כי עבד היית בארץ מצרים#**. עשר שנים, חמש עשרה שנה, ליפא היה כזה מבורך התחיל עם רבינו, פשש... היה מלא התלהבות. אחרי זה כולו נהיה חתיכת כסף, אז מה?

זה אתה ואני צריכים לשמוע, **#שלא יפתוך חטאים ברעיונם#**. תעשה עוד קומבינה כזאת תרוויח עוד כסף, תעשה עוד קומבינה כזאת תרוויח עוד כסף. ליפא קירב את ר' נתן בסוף ר' נתן אמר- איפה אני ואיפה ליפא? כשאני התקרבת ליפא רבינו איפה היה ליפא בכלל? לא יכולתי לעמוד בדי אמותיו. היום איפה אני ואיפה הוא. ליפא זילזל ברבינו. למה? לא היה לו מורא: **#מורא רבך כמורא שמים#**. רבינו היה מדבר בסעודה שלישית, ליפא כשהיה מגיע מוצאי שבת- "יש מסחר בחוץ"- עזב את השולחן של רבינו והלך. זה צריך יראת שמים מותק. בסוף אתה יודע מה קורה לליפא? רבינו פתח את הפה ואמר: יש קליפה כזאת של כסף שהיא מעטרת אותו בן אדם, בסוף הנכד של ר' ליפא הלך למסחר עם גוים והרגו אותו.

יכולים לבוא אנשים יש להם תמימות- **#יודע ה) אמת תמימים ונחלתם לעולם תהיה לא יבושו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו#**. כל העולם עכשיו רעב לא לחם ולא למים, לשמוע דבר ה'. **#כי רשעים יאבדו ואויבי ה) כיקר כרים כלו בעשן כלו#**. אל תקבל הלוואות של היצר הרע. קח, אל תפחד. **#לווה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן#**. אני לא רוצה כלום, אני רוצה רק אמונה, תן לי כוח לעבור רק את מה שאני צריך לעבור.

מה יתנו לבן אדם? אני לא יכול לעזור לשני, אני לא יכול לעזור לך. דוד המלך אמר: **#יתום אתה היית עוזר# #עזרי מעם ה) עושה שמים וארץ#**. הרבה אנשים רצו, תרים אותי. לא כדאי לך, אתה תבכה על היום הזה, אתה תצטער על היום הזה. כי אם אתה תתרגל שמישהו אחר ירים אותך אתה תהיה כמו תינוק, אז גם בעולם הבא תגיד- מי ירים אותי? אבל פה בעולם הזה כל הזמן אני מרים את עצמי. מי מרים אותי? מי מרים אותך? דוד המלך אומר **#מרוממי משערי מוות למען אספרה כל תהלתך בשערי בת ציון אגילה בישועתך#**.

אם אתה באיזה מוות ואין לך מה לעשות תלך לשדה ותגיד **#פה אשב כי אויתיה#**. לא להתבודד, לדבר הרבה עם ה' כדי שיהיה לך ישוב הדעת ותראה איזה מלחמה יש עליך ועלי ועל כל אחד

שרוצה את ה'. אתה יכול לדבר הרבה, ובן אדם יכול ללכת לשדה ולא לדבר כלום ויהיה לו ישוב הדעת. **#מקול אנותי דבקה עצמי לבשרי#**.

אני לא מנסה להבין אף אחד, אבל בכוח שלכם אנחנו צריכים דיבורים של יראה, תסלחו לי שאני אומר את זה. אם אנחנו לא נשמע דיבורים של יראה אנשים צייק צייק מתחילים לנשור. נשירה של שערות זה מסוכן, אף אחד לא יכול לתפוס את השני. אתם חבריה טהורים, אמר אליהו בן שלמה הגאון מוילנא: היו לו מלאכים, שרפים, אופנים שרוצים ללמד אותו. הוא לא היה מקבל אף אחד, למה? הוא אמר- אני רוצה יהודי שיחזק אותי. הוא חיבר דרך של הקבלה של האר"י והרמח"ל- אלו שתי הדרכים שיש בקבלה. היו באים אליו מלאכים ושרפים ומתחננים אליו- תן לנו ללמד אותך! הגר"א הקדוש מוילנא לא קיבל אותם.

פעם אחת הוא קיבל מלאך. למה? האר"י הקדוש אומר שמלאכי חוץ לארץ יש בהם כדב, הם מעורבבים ומסוכן לקבל תורה מהם. יום אחד הוא קיבל מלאך אחד. הוא אמר לו: תשב, תכתוב **#עלו זה בנגב#**. פתאום נפתחו לו שערי חכמה ומדע, אומר לו: בפסוק הזה שאמר משה רבינו **#עלו זה בנגב#**- כל המחלות שיש בעולם נמצאות בשלושת המילים האלו, וכל הרפואות שיש בעולם נמצאות בשלושת המילים האלו- וגילה לו הכל.

הגאון מוילנא אמר: איזה מלאך! בבוקר הוא שכח את זה, התחיל להתפלל- הוא רוצה לזכור. אחרי זה הוא היה בשמחה- צייק, זכר את זה. התפלל לקב"ה שיקח לו הכל. אמר- אני לא יגעתני על זה, אני לא רוצה את זה. **#יגעת ומצאת תאמינ#**- אתה רצית את ה', זה שלך, אף אחד בעולם לא יקח לך את זה. אם אתה בא- תרים אותי. זה לא שלך? אתה תמעד עוד פעם. יגעת על הבת מלך שלך, הכניסו אותך בתוך כל המצולות שהיית שם, וקשה, הקב"ה יודע כמה זה קשה. בורא עולם יודע כמה זה קשה שקשה לי אפילו לשגר את זה, כמה זה קשה עד שבן אדם יוצא מאיזה מקום הכי קטן. אבל יגעת על זה, מצאת- תאמין.

ר' נתן התייגע על ליקוטי תפילות? כן. התייגע על ליקוטי מוהר"ן? כן. התייגע על סיפורי מעשיות? כן. רבינו אמר לו- זה לא שלך. אבל בגלל שהתייגעת אני רוצה שזה יהיה שלך. ככה זה עובד. יראו לך מן השמיים את הדרך המיוחדת שלך בעבודת ה' ולא יזיזו אותך לא ימינה ולא שמאלה. אתה תקלע לשערה ולא תחטיא לעולם. מלאך.

מה חיפש אליהו הגאון מוילנא? מצא בסוף רע הכי טוב- ר' יעקב מדובנא. אמר לו: אתה תבקר אותי. כל יום שיש לי היה בא ר' יעקב מדובנא היה פותח ספר זוהר רעיא מהימנא והגאון מוילנא לובש ציצית, מניח תפילין והוא מחזיר אותו בתשובה. הגאון מוילנא רק שמע ר' יעקב מדובנא ישר היה מתמלא לב נשבר- ובוכה. אמר- מה שאתה מחזיר אותי, מקרב אותי ונותן לי דיבורים של התחזקות זה יותר מכל המלאכים שהציעו לי שילמדו אותי.

לפעמים בן אדם אומר: אני רוצה גילויים. כמה צריך זהירות בדור הזה, יש קדושה מצד הס"מ. אני לא רוצה שום קדושות, אני רוצה שיהיה לי לב אמיץ להיכנס לכל מקום בעולם. חוץ מטומאה- טומאה לעולם אסור להתעסק איתה, כי זה נראה קצת ובסוף זה יכול להפיל אותך. טומאה זה **#רוח הטומאה אעביר מן הארץ#**. רבינו אומר שאם בן אדם נכנס לשערי קדושה יתנו לו להיות נקמן כזה "לי נקם ושילם"- יתנו לך כל מה שגרם לך היצר הרע אתה תחזיר לטהרה. פתאום כל

החשק של העבירות שעשית וום וום- הכל עולה למעלה. איזה אוהב ה' אתה תהיה! אתה תהיה אוהב ה' הכי גדול, כי אתה הופך את הטומאה לטהרה. זה בעלי תשובה צריכים לשמוע הכי הרבה.

כולם רוצים חיות, כל העולם רוצה חיות. צריך להחליט- אתה לא מקבל חיות? תשמע לי- **#ישב בדרך וידום כי נטל עליו**. כשתבוא לך חיות אתה תתפוס אותה ולא תעזוב אותה לעולם. כשיהיה לך חיות תהיה לך שמחה באמת, כמו שדוד המלך אומר **#נתת שמחה בליבי מעת דגנם ותירושם רבו**.

תמחלו לי נשמות טהורות ולבבות טהורים שלכם, אם אנחנו לא נדבר קצת יראה מידי פעם, כי גם הנשמות של הצדיקים למעלה דואגים לכם. אמר ר' יהושע בן חנניה- לעולם לא ניצח אותי אדם, שמונים סבי דבי אתונה הוא שחט את כולם ביום אחד. עד שהלכתי לנקיי הדעת בירושלים ראיתי תינוק, אמרתי לו: בני מחמד עיני, נקי הדעת בירושלים, מהיכן לאושא? אמר לו: רבי, מפה זה דרך ארוכה וקצרה, ומפה קצרה וארוכה. ר' יהושע בן חנניה, תלמידו של ר' יוחנן זכאי- אשרי יולדתו, שומע ילד- "קצרה וארוכה"- הלך, התחיל ללכת רבע שעה, פתאום הוא רואה שזה דרכים מסובכות, צריך לעלות על אבנים וגדרות. חזר לילד, אמר לו: בני מחמד עיני, אמרת לי קצרה וארוכה. אמר הילד: אמרתי לך קצרה וארוכה- זה נראה לך קצר, שאתה תיהנה קצת מהעולם הזה. אבל אחרי זה ארוך... זה אתה והילדים וזרע זרעך עד סוף כל הדורות. פה זה הארוכה- איזה עמל, איזה יגיעה, אין לי חיות, אין לי חשק לכולם. אבל אם אתה תתפוס את זה בסוף יפתחו לך דרך קצרה.

ר' נתן תתפלל עליי שאני אהיה איש כשר. אמר לו ר' נתן: יש לי שערות לבנות, אני כל יום בוכה וגועה לה' שאני אהיה איש כשר, אתה רוצה שאני אתפלל עליך שתהיה איש כשר? זו התשובה לכולנו. איש כשר אף אחד לא יכול להתפלל עליך. למה? אדם בעצמו יכול לעשות את עצמו איש הכי כשר. תן לי בן אדם שיחזק אותי יום-יום. **#הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב**- פה לא לומדים לא ש"ס ולא כלום, רק לומדים להתחזק ולהיות בעלי תשובה. ולא לוותר, כי אם בסוף יפתחו לך- אומר רשב"י **#מי ירשיע**- אם הקב"ה רוצה שיהיה לך שקט מי ירשיע לך? יהיה לך שקט במוח, **#אחניח ה' לך מעצבך ומרגוזך**- אתה תאהב את ה' כמו שבן אדם הולך לתענוג הכי גדול בעולם, יהיה לו תענוג לפתוח איזה ספר, איזה חומש, איזה רש"י, איזה דיבור, איזה משנה ברורה, איזה תהלים. תחזור, כי כשזה חוזר זה חוזר מכל הכיוונים.

בס"ד אלו שני הדברים שאמר ר' יהושע בן חנניה: ארוכה וקצרה- בהתחלה זה ארוך. **#חזר אריך וחד קצר וחד בינוני**. חד אריך- בן אדם צריך לתפוס את מידת אריך אנפין דקדושה. חד קצר- זה ארוכה וקצרה. וחד בינוני- שיהיה לו מזג לשבת. כשאתה הולך בדרך, כשאתה הולך איפה שאתה נמצא, תמיד **#את החיים ואת הטוב**- החיים זה בצד ימין, **#המוות והרע**- זה בצד שמאל.

אמר החכם בחכמתו: **#אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה ליבו ברעה**. 'עזוב, ה' לא רואה'. 'עזוב, רבינו מתקן'. **#אם אמר לך רע חטא ואלוף מוחל לך לא תאבה שמוע לו**, **#כי מנסה ה' אלוקים אתכם אתכם הישכם אוהבים את ה' אלוקים בכל לבבכם ובכל נפשכם**- אפילו על דבר הכי קטן. לא מוותר על טבילה של מקווה, על תיקון כללי, יש לי זמן עם ה' אני לא מוותר עליו.

איפה תחילת הקלקולים ח"ו? כשבן אדם מתחיל ליישר את השני. אסור ליישר את השני, אסור להתערב בבחירה של השני. אסור להגיד לשני, למה? **#לעג לרש חרף עושהו#**. אתה הולך לבית הקברות, יש לך ציצית- תכניס את זה בפנים. כי המתים **#קשה כשאל קנאה#**- כי המתים אומרים: תראה, יש להם זכות שהם הולכים עם ציצית, וזה מעורר קנאה.

אומר ר' נתן: אם יש לך דבר טוב תצניע את זה, אל תבליט את זה. יש לך ציצית- תצניע את זה בפנים. "תא ואחוי לך מתי מדברא"- הטייעא לקח את הצדיק ורצה להראות לו את מתי המדבר. ראה אותם אדומים, הברכיים שלהם נפוחות, הוא ניסה לצאת והם לא יכולים. אמר רבינו: אתה הולך בעולם, אתה רואה משהו שתעשה ככה. מתי נותנים לבן אדם משפט דקדושה? אם אתה לא לומד ממעשיהם של קלקולי הגוים. ללמוד רק את התיקונים של היהודים. "ויזעק זעקה גדולה ומרה"- זעקה גדולה ר' נתן אומר זה גדולה לגדול, זה כמו לאה שלא הייתה משמיעה את קולה. אז יתנו לבן אדם- גם לכם וגם לי, ולכל מי שירצה, לא יתנו לו 'ברית קודש', יתנו לו לב טהור. בן אדם שיש לו לב טהור יכול לצעוק על כל התאוות, זהו- יותר מזה לא צריך כלום.

למה דוד המלך ביקש **#לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי#**? היה אומר: ריבונו של עולם, זכני לשמור אות ברית קודש, זכני לשמור אזניים. לא, ביקש דבר אחד. משה רבינו ביקש מה': **#חסירו את ערלת לבבכם#**. כל השבע שמות של היצר הרע רק בלב. הקב"ה קראו רע, **#כי יצר מחשבת ליבו רק רע כל היום#**. בשדה הוא לא יבוא אליך, אתה רק יוצא משם אין לך חיות. אין לך חיות? תחזיק עם מישהו, תחזיק עוד שעה עוד שעתיים. בן אדם שיש לו סדר בחיים הוא יכול להיות הרבה דברים שישתנו אצל כל אדם, אני לא מוותר על הסדר שלי, על הזמן שלי. כשהמוח של הבן אדם מסודר ה' ישמע אותו, **#שומר פתאים ה#**.

חבריה, מחילה וסליחה וכפרה ממעלתכם, אתם גם צריכים לשמוע דברים של יראה. לפני ירידה אף אחד לא איתך, אבל ה' איתך. אני מקבל עלי לחזור בתשובה, רחם עלי! ר' ישראל אודסר אומר: עיקר קבלה זה תפילה בשתי דקות, שלוש דקות, צייק נפלת- לא קרה לך כלום. כך עשה יצר הרע לחוה: לא קרה לך כלום, תמשיך ליפול, הנה אתה יכול להמשיך. עם ירידה לא מתעסקים- ישר, אני לא רוצה כלום, קודם כל אני רוצה להינצל מהירידה.

לבן אדם יש את הזמן עם ה'. חבריה, אני יודע שיש פה הרבה נשמות קדושים וטהורים, אבל בס"ד **#את ה' אלוקיך תירא#**. הרבה רוצים שאני אעלה אותם מהירידה בדיבורים שלי- זה לא יעזור להם. למה? כי אתם נקיים ואני נקי, ואם בן אדם לא ירים את עצמו מהירידה שלו לא יעזור לכם כלום ולא לי. תרים אותי- אני לא יכול. אם בן אדם יתרגל שהשני ירים אותי אז גם כשישימו אותו בקבר הוא יגיד למלאך דומה- תרים אותי. מה זה תרים אותי? נגמר הסיפור שלך. פה, בעולם הזה, אם בן אדם לא ירים את עצמו ביחד עם איש כשר- לָבֵן את העניינים טוב וככה בן אדם יתרגל תמיד. תרים אותי- אין דבר כזה, רק ה' יכול להרים את הבן אדם.

#למנצח לדוד מזמור קוה קויתי ה' ויט אלי וישמע שועתי- ויעלני מבר שאון מטיט היון ויקם על סלע רגלי כונן אשורי- ויתן בפי שיר חדש תחילה לאלוקינ יראו רבים וייראו ויבטחו בה- אשרי הגבר אשר שם בה מבטחו ולא פנה אל רהבים ושטי כזב#. יש הרבה שטויות של כזב שעולים לך ולי, חז"ל אומרים: ארבע מאות דפים של רוח הקודש היו לאברהם אבינו- וכולם הוא שרף. למה? שלא ירדו ספרי מיניים לעולם.

אתה יודע איזה שטויות יש בעבודות זרות? יש לך עבודה זרה יותר גרוע מפעור? יום אחד הגמרא אומרת שהלך מישהו ושאל: מה זה העבודה זרה של פעור? אמר לו: תאכל תרד כמו פופאי, ואתה משלשל על העבודה זרה. אמר- אני גם רוצה לעשות את זה. הוא נכנס, ואת מה שהוא פרע עם התרד שם באף של העבודה זרה. ישר כולם קפצו עליו, אמרו לו: לא היה אחד שעבד ע"ז ככה. מה זה פעור? השטויות של העבודה זרה.

התבודדות היא לא תשגר לך חיות. לפעמים היא שולחת לך מה זה עצבויות- **#קודר אלך בלחץ אויב#**, זה לא כמו שנים שלושה כדורים שאתה תיקח... אבל יהיה לך עצבות ומרה שחורה, זה לא ישגר לך. אבל אם אתה תתחזק, ואני אתחזק, ועוד אחד יתחזק, ועוד אחד ועוד אחד, אתם יודעים מה הקב"ה יעשה? יקח את כל הס"מ של הסמים ויבער אותם מן העולם בשניה אחת. למה? הכניסו חיות, רוחניות, הקב"ה אמר- תתחיל, בסוף בן אדם אם לא עולה לרוחניות דרוחניות יותר גבוה...

מה זה רוחניות דרוחניות? אמירת עשרה מיני נגינה קצת, ותמתין. קצת ותמתין. קצת ותמתין. אם אין רוחניות- תמתין, כדאי לך להמתין. תגיד לי, אתה חושב שהעיניים שלי והאזניים שלי יפקירו אותי? אתה יודע כמה אנשים שהגיעו מהתחלה ולקחו שאכטות לידי ולא אמרתי כלום? אתה רוצה את זה- תלך. הייתי אומר לו: אל תחזור בשבילי בתשובה, אל תתנתק מזה בשבילי, אני כלום. היום כאן ומחר בקבר. אם אתה תתרגל להתנתק מרע בשביל מישהו אתה חתיכת מסכן בן מסכן. תעשה תשובה ותתנקה בשביל ה', לא בשבילי. תהיה נקי בשביל ה'. אם בן אדם יהיה נקי בשביל ה' אז איפה שהוא לא יהיה- הוא יהיה בכל מקום- למה יש לו לב טהור. ואז גם אם ישימו אותו בגוב האריות, כולם ירצו לבלוע אותו- הוא לא יפחד.

שמשון- **#הנה כפיר אריות הולך לקראתו#**- **#ישסעו כסע הגדי ומאומה אין בידי#**. יש זה כנגד זה. **#אחודה לכם חידה#**- אם אתם תענו תקבלו שלושים חליפות, אם לא- **#לולא חרשתם בעגלתי לא מצאתם חידתי#**. מה זה עגלתו של אדם? אומרים חז"ל- זו האשה שלו. אומר ר' נתן: מה זה עגלתו של האדם? זה תפילה והתבודדות שלו.

כל החנפנות של השקר בצד זה שום דבר, העגלה של האדם בסוף- דוד המלך קרא למיכל עגלה כי היא הצילה אותו. אמרה לו מיכל: **#אם אינך ממלט עצמך בלילה הזה אתה מומת#**. הורידה אותו מהחלון- תברח! אין זמן עכשיו, כי בכל מקום שאול רוצה להרוג את דוד. אמרה לו- בעלי, נשמה טהורה, בית, מורידה אותו בחבל מהחלון. ודוד המלך הולך ואומר תהלים: **#ישמרו את חבית לחמיתו#**. שם שיער של עיזים במיטה, פותחים ולא רואים אותו. שאל אותה שאול: **#למה רימיתני#**, אמרה מיכל: **#הוא אמר שלחיני למה אמיתך#**.

ככה על כל איש כשר יש לך עוד זמן לטעון עם השטויות שלך? תברח, תברח! בן אדם שלא יברח בינו לבין קונו, בן אדם שרוצה להיות איש כשר- כמה לוקשים עוד יאכילו אותך? זה דיבורים של עזות דקדושה כדי שתהיה לנו יראה שלא נפסיד שום דבר בעבודת ה'. 'הרבי יתקן'- בסוף בן אדם יהיה זרוק ואף אחד לא יסתכל עליך- לא ההורים, לא האשה ולא הילדים. מה תגיד לאשה- אין לי חיות? היא תגדל את הילדים ואתה תהיה כמו מת, ויפה שעה אחת קודם. בשביל זה אדם צריך לשמוע דיבורים של יראה- **#סמר מפחדך בשרי וממשפטך יראתי#**.

דוד המלך בא לשמואל וביקש ממנו שיחזק אותו. שמואל הנביא ראה את כל זה, לוקח את דוד ויושב איתו בנאות. אומרים חז"ל- מה זה ניות? בנויו של עולם. החזיק את דוד, אומרים חז"ל- מה שכל הצדיקים לומדים בשבעים שנה- שמואל הרמתי חיזק את דוד בלילה אחד!

אתה בורח לצדיק, לפעמים בן אדם נכנס לאוטו בלב נשבר, נכנס ליוחנן הסנדלר, לחבקוק הנביא. וואלה חבקוק הנביא ישים לך אצבע על החוטם ויתן לך כוח- לא לשטויות שלך, כוח לשרוד! תאכל, תשתה, "פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת"- אחרי השתיה יש שכחה. רבינו אומר- שיכור שוכח את כל התורה, הוא שוכח מה הזהיר משה רבינו.

חוץ משיכור אמיתי- מה זה שיכור אמיתי? שיכור ולא מין. איך אפשר להיות שיכור לא מין? יש בשמים היכל של יין הונגרי, יין כזה אתה תמסור את עצמך רגע-רגע! זהו, אני לא מפסיק עד שכל העולם אור, שכולם יידעו מהשכל של התמימות שלא צריך להפעיל היגיון, ולא שכל, יבנה בית המקדש במהרה בימינו. אם אתה לא תבנה- "אנת חשבת דמיומא דאתחרב בי מקדשא דעאלנא בביתא ועלנא בישובא? לאו הכי". מה זה חורבן בית המקדש? אבנים, בוס-בוס-בוס. זה הצער שהיה לקב"ה מחורבן בית המקדש- אבנים!;

מה היה שם בבית המקדש בין שני הכרובים? ההארה של משה רבינו. **#כני לא באתם עד עתה אל המנוחה#**. מנוחה אתה יודע איפה יהיה? אמר רבינו לרבי נתן: יהי רצון שהקב"ה יתן לך מנוחה עד שתיפטר מן העולם. הוא נפטר בליל שבת. עשה סעודה, נטל ידיים, אכל דגים בישוב הדעת נפלא, עלה למיטה וביקש את התני"ך, הגיע זמן שעה לפני שבת- "סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחול לנו מלכנו כי פשענו, כי אל טוב וסלח אתה, ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח".

עצם את העיניים, סגר את הפה- ויצאה נשמתו במיתת נשיקה. אמר לו רבינו: זה עשרים וארבע שעות שאני אתן לך לנוח בעולם הזה. אתה רוצה מנוחה של כסף, של בית, ולנסות לשחד את האשה בכסף ולרמות אותה בעוד רמאות? המנוחה של הבן אדם תהיה בסוף. אם אתה תהיה טוב- **#עץ פרי עושה פרי אשר זרעו בו למינחו#**- מה המשכת מפה מותק? זה יילך עם הילדים שלך כל החיים. אתה הולך במקומות של אמונה הקב"ה נשבע בשמו "ואת יריבך אנכי אריב ואת בניך אני אושיע"- אתה נקי, אני אשמור לך את הילדים שלך.

רבינו אמר: מי ישמור את הילדים שלכם? תינוקות בעריסה. התחילו לדבר כפירה- איזה תינוקות בעריסה? אלו שכל הזמן על ערש דווי. שאסור לתלות בסיבות ובמקרים, רק אם אדם יתן את ליבו לאביו שבשמיים כמה שיותר- אז יפתחו לו מהשמיים.

כשאנחנו יושבים ומדברים בהתחזקות, לא בתנפנות- אם אתם תשמעו דיבורים של חנפנות... **#אוי להם לבריות מעלבונה של תורה#**, הנה הוא מאשר לנו מה שאנחנו עושים. לא, מותק! אש ומים, ירידה- ועליה זה אתה לבד. מה יתנו לאדם בסוף? יראו לו שכל מה שעשית יראו לו את הנקודה הזאת- בשביל תאוה היצר הרע יכול לשרוף הכל.

יש לי חבר אחד טוב- אני הולך איתו. עבר שלוש שעות, עברה הגינה בראש, אתה יכול להיכנס לבית. אדם שלא יהיה לו מוח נקי לא יכנס לבית. למה דומה היצר הרע? יושב בין שני מפתחי הלב- **#לב חכם לימינו לב כסיל לשמאלו#**. פתחת טיפה- זה גפרור, אתה יכול לשרוף איתו את כל

העולם. אתה יכול ללכת לשדה ולשרוף עם גפרור הכל. אש מתלקחת זה קליפה הכי קשה לנצח אותה. "אל תבוא להתחזקות", "תתחיל קצת עם איזה תאוה", "לא נורא, לא נורא".

"לא נורא חבר... ישנן צרות גדולות יותר"... והצרות גדלות וגדלות.

לכן **#חכם עיניו בראשו**. אש מתלקחת זה קצת, קצת, אבל אחרי זה אתה נגרר. אבל נוגה זה אותיות הגון, כך אומר ר' נתן. אוי לי מה ששמעתי מרבתי, אוי לי ואבוי לי ולחיים שלי. כי מי שמלמד תלמיד שאינו הגון זה כמו שהוא לוקח אבן וזורק אותה לעבודה זרה. צריך כל אחד לשים לב מימיננו ומשמאלנו, צריך להיות הגון לא בשבילי- בשביל הקב"ה.

למה רבינו הקדוש קרא לר' נתן 'ידידי'? כי רבינו היה אכפת לו שיהיה לעוד אחד טוב. כך אותו דבר הפעולה הזאת בשמיים- לא משנה מה תקרא לרעד: תקרא לו רב, תקרא לו חבר, תקרא לו אלופי ומיודעי; זה לא משנה אצל ה'. אם בן אדם יהיה לו לב טהור- כל דבר שאתה לומד ייזכר לך, ייזכר לי. "זכר צדיק לברכה"- תזכור מה קיבלת, מזה בן אדם מתעורר לחיים.

לכן חבר'ה טהורים, זה העיקר. עוד התחזקות ועוד התחזקות, ואתם בפנימיות של הלב שלכם, ואנחנו איתכם. אם אתם תדונו אותנו לכף זכות, ואנחנו אתכם, נהיה ביחד לא בשביל "מי יכול לתת מוסר לשני"- מזה אני נוהר הכי הרבה לא לתת מוסר, אני מפחד. אבל מהפחד כבר התחלנו להיכנס בעבודת ה', כל רפיון קטן- **#אתקצר נפש העם בדרך**- זה יאכל אותך, את השני ואת השלישי. אבל אם בן אדם יתן תנופה כל שניה שלי זה חשוב בעבודת ה'- אז תראו איך בלבבות שלכם כולם יהיו לב אחד וכולו יהיה נקי. זה ירד- אז הוא יתעלה מהחבר שלו, הנה חבר שלי בעליה- נתפוס אותו ונעלה איתו.

כך בן אדם יכול להשתחרר, כי אף אחד לא מאמת את השקר של השני, תזכרו את זה טוב. אבל אם בן אדם מאמת את האמת שלו עם האמת של השני אז גם האמת של השני וגם שלך זה עוזר לבן אדם לקום מהירידה שלו. אותו דבר בכל התחומים- אם אתה רוצה לאמת שקר של השני זה גרוע. רבינו אומר תמיד צריך לחבר את האמת לאמת, ואז נעשית האמת עדרים עדרים, האמת נלקחת מלמעלה יורדת מלמטה, ולמעלה ולמטה כולם עובדים את ה' יתברך במידת האמת.

אַרבע פֿסיעות

#תתן אמת ליעקב חסד לאברהם#. העניין הוא כך כי אנו רואים בחוש תיכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר מתעוררים עליו דינים. אדם רוצה ליישר את האורחות שלו- מתעוררים עליו דינים. דוד המלך אומר: **כל ארחות ה' חסד ואמת**.

מה ההבדל בין חסד לאמת?

יש מידת חסד שהקב"ה קבע בחוקי הבריאה, כשאדם רוצה לקבל חסד מה'. אם זה חסד סתם, שלא מה' יתברך, זה נקרא חסד לגרמייהו, כמו שאומרים חז"ל חסד לאומים חטאת- מה שהגויים עושים חסד עם ישראל זה לעצמם. אבל חסד של אמת זה חסד שמקבלים אותו מה' יתברך. כי כשאדם מקבל חסד מה' יתברך זה לא חסד זמני, זה חסד לעד ולעולמי עולמים- בעולם הזה, בעולם הבא, כמו שאמרו חז"ל: **בהתהלך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך**. בהתהלך תנחה אותך- בעולם הזה, בשכבך תשמור עליך- בקבר, והקיצות- לתחיית המתים. לעד ולעולמי עולמים.

כשאדם רוצה לקבל חסד מה' אז יש מידת דין. מה זה מידת הדין? הקב"ה רצה לברוא את העולם בדין- בראשית ברא אלוקים. רצה להנהיג את כל העולם בדין, הוא ראה שאי אפשר. היו כמה צדיקים שיכלו לעמוד בדין, אבל אי אפשר. שיתף עם זה מידת רחמים, כמו שאומרים בפתיחת אליהו הנביא זכור לטוב: איך אתנהיג עלמא? בדינא וברחמי. קודם כל בדין, אחר כך ברחמים. כפום עובדיהון דבני נשא, כפי המעשים של בני אדם.

מה זוכה אדם שמתקרב לצדיקים אמיתיים? הם מקנים לך זכויות. צדיקים שנאספו מן העולם ונמצאים בעלמא דאתי יש להם מיליונים של זכויות. יש צדיק שהוא היה בעולם, וכשהוא נפטר מן העולם יש לו זכויות. למה הקב"ה נתן לו זכויות? כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל. אם הצדיק הזה באים על קברו, משתטחים על קברו והולכים בעצות שלו שהוא גילה הרי הוא עומד עליך סניגור בשמיים, שאם מידת הדין תנסה להפריע אז הצדיק תיכף ומיד משפיע רחמים. צדיקים מלמעלה יכולים להשפיע רחמים, וכשמשפיעים צדיקים רחמים- **#ברגע קטן עזבתיך וברחמים גדולים אקבצך#**. כשאדם רוצה חסד מתעורר עליו דין. הדין זה לא להרחיק אותו, זה לראות אם הוא יעמוד במה שהוא רצה.

אדם רוצה להתקרב לה' יתברך- אתה צריך לוותר הרבה כשאתה רוצה להתקרב לה' יתברך. אתה צריך להיות איש כשר, לעשות בשמחה, ארך אפים, אתה צריך לקום בבוקר להתפלל, אם מזדמנים לך דברים שהם לא טובים בעולם הזה- "בני אל יפתוך חטאים ברעיונם מנע רגלך מנתיבתם", **#לודד אל תתחר במרעים אל תקטא בעשי עולה#**. יש הרבה דברים בעולם הזה שלא מובנים.

גם משה רבינו רבן של כל הנביאים- **#הודיעני נא את דרכיך#**- למה אדם שרוצה להתקרב יש לו דינים? למה צדיק ורע לו? הוא רוצה להיות טוב... זה שאלה. הקב"ה ענה למשה? לא, הוא לא ענה לו: **#שתוק כך עלה במחשבה#**. זה דבר שאין לו תשובה. אבל ר' נחמן מברסלב אומר- על דבר כזה יש תשובה. כשאדם עומד בהתבודדות לפני ה' הוא מתעלה מעל הדין, מעל התורה, מעל ההפרעות. ואז הקב"ה אם יתן לו או לא יתן לו מה שהוא רצה- הוא נותן לו כוח לעבור את מה שהוא צריך.

ראיה לזה- יעקב אבינו. יעקב אבינו היה צדיק קדוש ונורא- **#ראובן בכורי אתה כחי וראשית אוני#**. ופתאום הקפיץ עליו את רוגזו של יוסף, זה משהו נורא ואיום! השבטים כולם קשרו קשר, אתם יודעים למה? כי יוסף זה היה בחינת משה רבינו. הוא ריחם על אנשים- על בני בלהה ובני זלפה, הוא אמר זה בניו של מקום, למה שהם לא יכנסו לעבודת ה'?! הוא רצה לקרב אותם לה', השבטים כולם התערבו, אמרו: לא, אתה לא מקרב אותם אל ה'. **#חטאים תרדף רעה#**- הם היו בחוץ? שיהיו בחוץ כל הזמן.

זה קנאה של הצדיקים: אנחנו כאלה צדיקים טובים, כל החיים שלנו עבדנו את ה', פתאום יבואו בעלי תשובה?! **#מקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד#**. רבינו אומר זה דבר פשוט שזה קנאה, כי הבעל תשובה הוא מקבל מחסה מה', הוא לא מקבל מחסה מהתורה. **#כי אתה ה' מחסי#**. כי התורה היא מתנגדת לבעל תשובה, כי בתורה יש נתונים: עברת כל כריתות ומיתות בית דין, לך תעמוד עם הדינים של התורה. "מחלליה מות יומת"... כל שתי דקות "מות יומת"... אז מה יש לי לעשות? תשאל את התורה, כתוב בתורה.

באו הצדיקים ועקפו את התורה, עלו לשורשי התורה. הקב"ה רק נתן את התורה, אבל יש תשובה שזה מעל התורה. ובפרט כשאנחנו זוכים להתקרב לרבינו הקדוש, ידיד נפשות ישראל, הנהר המטהר מכל הכתמים- רבינו נחמן מברסלב. רבינו הבטיח שאם בן אדם יפרש שיחתו לפני ה', ידבר בפני ה' במה שה' חנן אותו בוודאי שהוא יעבור מה שהוא צריך לעבור. אבל הקב"ה כשיתן לך ישועה זו תהיה ישועה מכל הכיוונים.

כמו יעקב אבינו: לקחו השבטים מכרו את יוסף, היה להם כוח גדול. השבטים היה להם כוח לקחת את השכינה ולהשביע אותה שלא תגלה ליעקב. נו... עזר להם? שום דבר! האינסוף הלך אצל יוסף הצדיק, השכינה תפסו אותה, אבל האינסוף הקב"ה בעצמו היה אצל יוסף הצדיק.

יוסף הצדיק נכנס לבור והתחיל לבכות: מה עשיתי, מלך העולם? בסך הכל רציתי לקרב אנשים- בני בלהה בני זלפה, אלו שמסכנים כולם זלזלו בהם. הוא בכה בבור- הבור ריק אין בו מים, נחשים ועקרבים יש בו. ר' נחמן מברסלב אומר: כשנכנס יוסף לבור הוא עשה דבר אחד- הוא דן את האחים לכף זכות, ה' יתברך נתן לו הצלחה.

השבטים כתוב- **#יקטאו בו אחיו#**, הקב"ה נתן לו הצלחה **#יקטאו בו אחיו#**. אבל כשה' יתברך נותן הצלחה לבן אדם זה לא הצלחה ברעש, זה בשעה שהלב של האדם נשבר. מה אתה עושה? שעה שיוסף היה בבור ישבו לאכול, ויוסף בבור. אומרים חז"ל: **#שיקוי בבכי מסכתי#** זה הפסוק שיוסף הצדיק אמר אותו, הוא התחיל לבכות לה' בתוך הבור: מה עשיתי? רציתי לקרב אנשים. כל העולם זה של ה'. השבטים לא הסכימו איתו, זרקו אותו לבור דן אותם לכף זכות- **#ישבו לאכול לחם#**.

#מה בצע כי נהרוג את אחינע וכיסינע את דמו לבו ונמכרנע לישמעאלים וידנע אל תהי בו כי אחינע ובשרנע הוא#. אתה יודע למה? ר' נחמן מברסלב אומר: אפילו צדיקים גדולים שהם מידת הדין לגבי בעלי תשובה צריך לדון אותם לכף זכות. ותיכף ומיד שדן אותם לכף זכות השתנה כל המהלך שלהם, כי הקב"ה נתן להם מחשבות אחרות על יוסף.

הם לקחו את יוסף, לא משנה שהם מכרו אותו. אבל מה יצא מזה בסוף? עצר אצל רחל אמנו וביקש רחמים על השבטים, בא למצרים לבד כי הקב"ה רצה להראות לכל הדורות שאפילו יהיה בעל תשובה שלא ישימו עליך ולא יהיה לך ממי לקבל ולא יהיה לך יעקב אבינו, לא יהיה לך שבטים. בדרך כלל בעלי תשובה זה אנשים שהם מנוטרלים מכל וכל- הקב"ה גרם שאבא שלך לא יהיה צדיק, והאמא והאחים, שאתה תהיה לבד במערכה עם ה'! שתעמוד ותתפלל כמו יוסף הצדיק. לא הביאו אותו לאיזה בית מדרש, הביאו אותו למקום הכי טמא בעולם- לבד.

אני פעם אחת נשארתי בחנוכה יומיים באומן- רציתי למות מהצער, ה' ירחם. אם אני יודע שאני בא שלוש ימים ואחרי זה אני עף... באתי לשדה תעופה והייתי צריך לחזור עוד פעם לאומן, זה נראה לי הכל חושך- עיר רפאים... היה קשה מאוד, למה זה עיר לא שלנו, זה מדינה לא שלנו. למה אנחנו הולכים? בשביל לכבד את אדוננו מורנו ורבינו, כי יאה ונאה בשביל רבינו לכבד אותו אלפים של פרסאות, כי זה צדיק שחשב על כל התיקון של העולם.

בגיל 39 הוא נפטר, הוא חשב עליי עליך על כל הצעירים שיש בדור הזה, מסכנים, שהם לא רוצים לעשות שום עבירה. הדתיים מסתכלים, החרדים מסתכלים עליהם בצורה לא טובה, מבזים אותם, אומרים להם 'חילוניים', 'שאבעס'. לא טוב! רבינו הסתכל עליהם בצורה נכונה, הוא הסתכל בשורש. יהודי בשורש הוא רחוק מעוון. מה חסר לו? **#שמאלו תחת לראשי וימינו תחבוקני#** מישהו שיאיר לו את זה. אף אחד מאיתנו לא יכול לעשות את זה, למה? כי העולם לא שלנו. אז ר' נחמן מברסלב אמר לפני שהוא נפטר: תסמכו על כוחי, אני הולך לעשות סדר למעלה, לא פה. אני הולך לעשות סדר למעלה שהעסק יתקרב אליך. אין דבר כזה שמידת הדין תבוא לאנשים, כי רבינו אתה יודע איזה מערכת גדולה עצומה ונוראה יש לו בשמיים? ולמה, כי רבינו הסתכל וייחס חשיבות הכי גדולה מה שצדיקים הכי גדולים שבדור- ה' עליהם יחיו- אבל הם לא נתנו חשיבות לירידה של בן אדם. בן אדם בגיל שלושים עשה זה, עשה זה, מבלבלים את השכל מחטטים ברע שלו.

רבינו אומר: תבוא תגיד תיקון הכללי, תן פרוטה לצדקה, ותעמוד כל יום לפני ה' ותגיד: אלוקים, אני בחיים לא התכוונתי להכעיס אותך, לא היה לי מורה דרך כמו רבינו. הנה עכשיו אני לא עושה עבירה בגלל שזה לא מעניין אותי, בגלל שאני רוצה להיות יהודי טוב. למה רק עכשיו זכיתי לזה? כי אף רב לא נתן לי את ההארה הזאת, כל רב צעק עליי: חיללת שבת! תפילין! חכה, מלאכי חבלה... כל רב עושה את זה בצורה אחרת- מפחידים את העם בעונשים, אז היהודי אומר: מה אני אעשה?

אתה יוצא מדרשה כזאת, ר' נתן אומר: להועיל לך היא לא תועיל, זה רק מזיק לך, כי אף אחד לא נתן לך איזה ריח טוב בנשמה. הנה תראה אנשים באים לרבינו- צעירים, אתה מסתכל עליהם כשהם באים לארץ ישראל בן פורת יוסף- נהיים אריות בעבודת ה'. למה? מאיר להם את זה, מלמעלה טפטפו להם צייק צייק, שמו להם את זה בתוך הראש. אני לא יודע איזה קריאות קודש,

אבל חסידי ברסלב שהיו אצל רבינו זה אנשים הכי גיבורים בעולם, שהם עוברים את המלחמות הכי קשות.

אבל למה אנחנו לא מפחדים? כי הולך לפנינו- **ימי האיש הלוח החולך לקראתנו בשדה#**. כי הצדיקים למעלה לא יוותרו ליצר הרע, היצר הרע הזה זה חתיכת דמיון, רבינו אמר. יצר הרע זה כולו דמיונות. למה הוא בא ליהודים? עד שלא ירדה נשמת סבא דסבין לעולם נתן חשיבות לירידה, אפשר להחזיר את כל העולם בתשובה. אבל לא תחשוב שמישהו יחזיר אותך בתשובה, רבינו אומר כשאתה רוצה חסד יתעורר עליך דינים. אבל אל תפחד, תעמוד לפני ה', תבכה, תגיד כמה מזמורי תהילים, תעורר רחמים, הדיבור הולך ומגיע עד למעלה. כל דיבור בעולם הזה זה מתקבל למעלה, אין דיבור שנמחק, כל דיבור לית פעוטא טבא דיתאביד- אין דיבור בעולם שנאבד.

פעם אחת היה אצלי מישהו שהפנטו אותו, המהפנט הביא אותו למצב כזה שהוא היה מדבר שהוא זכר את עצמו בגן! הכל נמצא במוח של הבן אדם, כל מה שהוא עשה. רבינו מה עושה לבן אדם? מעביר אותך דרך אותם מקומות ואתה עושה תשובה, לפעמים בן אדם לא התנהג כמו שצריך. זה לא הזמן להגיד עכשיו חטאתי, אתה צריך לעמוד מול המציאות של ה' כי הדיבור יש לו רושם, כל העולם נברא בדיבור. **#יאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מוריע עץ פרי עושה פרי אשר זרעו בו למינחו ויחי כן#**, כל העולם נברא בדיבור.

יוסף הצדיק איך הוא זכה להתגבר על כל הנסיונות שהיו לו: **#אירא אדונו כי ה' איתו וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו#**. מכאן לכם ולנו כל הבעלי תשובה הטהורים- כשיש לבן אדם מצב של מצרים זה דברים שאתה צריך לעבור מיצרי הגוף, דברים שצרים לך. **#ביום צר לי הטח אלי אונק ביום אקרא מהר ענני#**. רבינו נתן לנו להתפלל, זה לא בריבוי תפילה. אני מסכים ה' עם מה שעשית איתי- זהו, ניצחת את כל הדינים.

אפילו דוד המלך לא הגיע למעלה כזאת, דוד המלך כשהוא חטא בבת שבע מה הוא לא עשה? איזה תשובה! כל הספר תהילים, בכיות, **#לולא האמנתי לראות בטוב ה'#**. ורבינו אומר: בזה חטא דוד בבת שבע, שהוא לא המתיק הדינים של מעלה. זה היה ניסיון! דוד המלך ראה את בת שבע, אמר: ריבונו של עולם- זהו, אני עושה קץ לכל העולם, כי הוא רצה להביא נשמת משח. איזה נשמה הוא רצה להביא? משה רבינו. הוא הביא ילד- הוא נפטר, אחרי זה הביא את שלמה המלך. הוא הגיע שש מעלות בכסא, שלמה המלך לא הצליח לעשות תיקון העולם. הוא לקח אלף נשים, רצה לברר את כל ניצוצות הקדושה מהסטרא אחרא.

ר' נתן אומר: אלף ולא אחת, הוא לא הגיע לתיקון הכללי. כי תיקון הכללי אתה יכול לחיות עם אשה אחת, ואתה עושה תשובה, אתה כל יום הולך להתבודדות, אתה מתקן בדיבורים כל מיני דברים נפלאים **#עין לא ראתה אלוקים זולתך#**. כל מה שיש לבן אדם סיעתא דשמיא זה רק להכליל את המוח שלו בתוך אמונת חכמים, כי אצל רבינו סיעתא דשמיא זה גם פעולת צדיק לחיים שגרמו הצדיקים, אצל רבינו לא משיגים שום דבר בשכל- **#לפני ה' ישפך שיחו#**. גם כשיש כל מיני דברים שהם לא מובנים שהם נקראים דינים. דינים זה לא נותנים לך להבין.

יוסף הצדיק אומרים חז"ל לא הרחר אחר מידותיו של מקום. האחים מכרו אותו, העלילו עליו, **#להתעולל עלילות ברשע#**, וניסיון הכי קשה בעולם **#איפוזו זרוע ידיו#**, שמו אותו בבית סוהר- ה'

לא עזב אותו: #יהי ה) את יוסף ויתן חינע בעיני שר בית הסוהר ויט אליו חסד#. מתי מנסים את האדם החוזר בתשובה? אדם רוצה להתקרב- כמו אלה שאומרים לאדם תתקרב לה' יהיה לך טוב- שאדם רוצה להתקרב אל ה' מתעוררים עליו דינים. אתה הולך עכשיו לא להיות נהג בוס, אתה הולך פה לעמוד כל יום לפני ה', אתה הולך להתפלל, אתה אומר תיקון הכללי, ראש השנה, אתה מקבל התחזקות. רבינו אומר לך במצב הזה שלפעמים מתעוררים דינים, דברים שלא מובנים, אל תנסה להילחם עם דינים. עם דינים לא נלחמים.

הולכים לצדיקים, הולכים לאיזה מקום- #ייסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה)#. אפילו שכבר אמר לו ישעיהו בן אמוץ #מחר אתה מת ולא תחיה#, אמר לו #כלה נבואתך וצא#- אני יותר גבוה מנבואה, תפילה זה יותר גבוה מנבואה. ישעיהו בן אמוץ הוא שלוחו של מקום אומר לו "מחר אתה מת ולא תחיה", אמר לו חזקיה המלך: אני יותר גבוה מנבואה, אני אתפלל לה' ותראה שאני אמתק את זה. #ייסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה)#!- ישעיהו בן אמוץ עוד לא הגיע לחצר המטרה- צייק מחזיר אותו: לך לחזקיהו תגיד לו שהוספתי לו עוד עשרים ושתים שנה על חייו.

אתה מבין? לפעמים אדם נמצא בכל מיני מצבים, חברים יקרים. בפרנסה, בבית, בשידוכים. כל דבר בן אדם צריך להתפלל, לשדך את העולם הזה צריך שדכן. ר' נחמן מברסלב פעם בראש השנה חלם חלום שהוא ראה כסא הדור ומהודר. הוא שמע את עילת העילות אומר לו: קיבלת מתנה ממני להיות שדכן. שדכן זה לא להכיר מישהי למישהו, שדכן זה כל דבר לשדך: אכילה צריכה שידוך. אם אתה תאכל סתם כל העולם חי מאכילה ושתיה. אבל יהודי כשר כשהוא אוכל אתה יוצר מזה דעת, אז אני עושה נטילת ידיים. אבל בגלל שאני רוצה להיות חסיד- #איוחו חסי@ המתחסד עם קונו# אז אני נותן איזה תפילה לפני זה. אתה יכול להפיל נועם גדול באוכל, אבל אני מבקש לפני זה מה'- זה נקרא ששידכת את האוכל מסטרא דקדושה, לא סתם #אוכלי לחם העצבים כן יתן לידיזו שנה#

ר' נחמן סיפר בסיפורי מעשיות שהאלוקות שיש באוכל זה דבר מאוד מפתה. לכן בן אדם צריך להיות חכם. צריך בן אדם לשדך גם את האוכל.

התחתנת עם אשה. עכשיו לא התחתנת עם אשה בשביל לשים לה טבעת, שבע ימים ירח דבש ואחרי זה בלגן בבית. להתחתן עם אשה זה לשדך אותה, לדעת שהיא תבין שאתה תעריך אותה. אתה לא יכול לקבל את זה בשום הרצאה בעולם.

אבל אם אדם בסיעתא דשמיא יש בו גדר- אני בראש השנה אצל רבינו. השנה בסיעתא דשמיא היה בתכנית של רדיו שתי נשים: אחת בעלת מחלוקת- מה אני אשלח את בעלי לאומן? שיישאר איתי! התנגדות כזו. הקריין אמר- אם יש איזה גברת שיכולה לענות בבקשה לעלות לשידור. עלתה איזה אשה- "מנשים באוהל תבורך". אמרה לה: אני לא רוצה להתנצח איתך, אני לא רוצה לריב איתך. אני רוצה רק לענות לך: אם את תצאי ותראי מודעה שמישהו מת, איפה הוא הלך?

מה זה איפה הוא הלך?! הוא הלך לבית הקברות.

אשתו תראה אותו עוד פעם?

לא, היא לא תראה אותו עוד פעם כי הוא הלך לבית הקברות.

אמרה לה: אני שולחת את בעלי כל שנה לאומן שבוע ימים. הוא חוזר לי לבית, אני מקבלת חיות, אני מקבלת בעל חדש בעולם. הוא עוזר לי, הוא בא לקראתי וטוב לי בחיים. לפני שבעלי הלך לאומן אני הייתי בוכה כל יום מבקשת מהי שיקח אותי מהעולם. למי התודה הזו אני חייבת? להי יתברך ולרבינו. אז מה את אומרת לו לא לנסוע?

היא לא ענתה לה.

אתה מבין? כי אנשים צריכים ידיעה מה זה להתחתן. אין לך מצב רוח, אתה יכול חס ושלום במילה לפרק את כל הבית. היום מסכנים זוגות צעירים מתחתנים, גם דתיים, הם חושבים להתחתן זה ירח דבש. אחרי זה, איך אתה תחיה בבית? ... באיזה דרך תביא את הפרנסה, זה נקרא שידוך. שידוך זה לא להתחתן וזהו, **#קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף#**, ו **#קשה זיווג של אדם כקריעת ים סוף#**.

הנה לפנינו רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן, כשהוא רצה לנסוע לארץ ישראל הייתה לו אשה צדקת גדולה. אומרת לו: איך תסע לארץ ישראל, תשאיר לי את הילדים פה? רבינו כבש את יצרו ואמר לה: אני רובי וכולי בארץ ישראל, את תלכי לקרובותייך, את הילדות שמישהו ירחם עליהן ואני הולך לארץ ישראל. כי רבינו רצה להגיע לארץ ישראל, הוא לא השגיח. אשתו בכתה, כי זה היה דבר שנצרך לעולם ורבינו הגיע לארץ ישראל לשלום בסיעתא דשמיא. אבל אחרי זה הוא הכיר טובה לאשתו, הוא אמר לה: זה בכוח שאת מנעת אותי. כי מידת הדין התלבשה באשתו של רבינו. צדיק כזה בא לעולם - זהו. **#האלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי וכל בני בשר יקראו בשמך#**. רבינו לא היה צריך לבוא לפה וללכת לשם, **ארבע פסיעות** וזהו, עשה סוף לכל הצרות בעולם. לקח את עשיו וישמעאל שם אותם בצד, ואמר להם: העולם זה של הקב"ה. היצר הרע מתחילת הבריאה הפלת את חוה, כולם נפלו ואת כולם אני מזקיף. **ארבע פסיעות**

הקב"ה תן לי תיקון לעולם. למה החרבת שני בתי מקדש? גילוי עריות - תן לי תיקון, קח. עשרה מזמורי תהילים. תיקון לכל גילויי עריות בעולם. לפי התורה אין תיקון, לפי חכמי הזוהר אין תיקון, לפי הקבלה אין תיקון - תעשה שובבים תעשה הכל, אין תיקון. כשאתה מתקשר לרבינו זה פרה אדומה מותק, רבינו זה היה זך קדוש וטהור, הוא מעולם לא טעם טעם חטא בעולם. צדיק קדוש וטהור, כל החיים שלו היה עבודת ה', הוא לא השאיר כלום בעולם. הוא רצה שיהודים כמוכם וכמוני יהיה לנו טוב, שאם אתה תתקשר אל תחשוב שאתה מקבל איזה עצה, כי רבינו בשורש מכיר את כ-ל נכלי העולם של היצר הרע. מאיפה שיבוא אליך אתה לא ניגש אליו, זה לא שלך.

לכן כל העולם הזדעזע ופחד מאוד נורא ואיום מנשמת רבינו. ראשי ישיבות מוציאים את הספרים. למה אתה מוציא את הספרים? למה אתה מונע יהודים מלנסוע לרבינו? אתם חושבים שישתקו להם בשמיים? מה פתאום! הוצאת לי שתיים, אני אכניס לך איזה ארבע שתולים שהם ירימו את כל הישיבה שלך להי, כי אין מקום שיכול להתקיים בלי האמונה, אין מקום בעולם שיכול להתקיים בלי אמונה.

פסיעה שניה- עבודה זרה. מה זה עבודה זרה? כל מיני בלבולים. אדם צריך לדבר עם ה', לא לעזוב אותו- **#אל תעזבני (ה) אלוקי אל תרחק ממני חושה לעזרתי (ה) תשועתי#**.

ביטלו את היצר הרע של העבודה זרה אבל זה נדחף בממון. מדברים טובים **#ריח ניחוח אשה (לה)#**, ר' נתן אומר תמיד שצריך לדבר מדברים שהם ריח ניחוח. אנחנו צריכים לדבר מהדברים הטובים. **#סרתם ועבדתם אלהים אתרים#**- הבעל שם טוב אומר 'וסר-תם' אם התמימות סרה מהבן אדם הוא כבר יכול ליפול לכל מיני דברים, כל מיני מחשבות.

דוד המלך רדפו אותו. מה הוא עשה? **#מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו- (ה) מה רבו צרי רבים קמים עלי רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלוקים סלה אתה (ה) מגן בעדי#**. פירוש פשוט- שכן אדם תמיד יחיה את הלב שלו עם אלוקיו- עם מזמור תהילים, עם תיקון הכללי, איזה טבילה במקווה, כי זה חייב להיות מלווה בהרבה.

פסיעה שלישית- שנאת חינוס. שנאת חינוס זה לא רק שלא לשנוא את השני, זה אל תשנא. אל תשנא את עצמך. יש כאלה שמתמרדים על המצבים שיש להם בחיים. פשוט, תעמוד לפני הקב"ה, תאהב את הצלם שלך- **#כי בצלם אלוקים עשה את האדם#**. היו הרבה בעלי תשובה שעשו בס"ד דברים נפלאים בעולם. אם בן אדם יחשוב לעודד את עצמו כמו שדוד המלך בכל המצבים שעברו עליו, אמר מזמור: **#לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשו וילך#**. גירש אותו אבימלך, אבל **#תמיד תהילתו בפי- בה) תתהלל נפשי ישמע עונים וישמחו#**.

דוד המלך אומר **#ישמע עונים וישמחו#**. לפעמים מראים לך מהשמיים כאילו- לך! אל תתבהל, זה הדינים, רוצים לראות אם אתה תעמוד, אם תחזור ותעמוד ותחזור ותתריע. כשאדם חוזר לבקש מה' יתברך **#בקש עבדך#**, אז- **#כי מצוותיך לא שכחתי#**.

לכן שנאת חינוס זה אדם אסור לו לשנוא את המצב שעובר עליו, כל מצב להפוך את זה לאהבה. כמו שהיה במגילת אסתר- כולם ברחו כי המן אמר **#להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד#**. מה הם רצו להרוג?

ר' נתן אומר מה זה להרוג את היהודים? אתה לוקח מהיהודים רחמנות, ביישנות, גמילות חסדים. יש לך איזה משהו- תן. אמר ר' אליעזר: יותר מאשר תשכח {תמצא} אצל עשירי עולם תשכח על קובתו של העני.

היה מעשה בס"ד עם אחד מהצדיקים הגדולים בעולם שחיבר חיבור גדול על כל הש"ס, הוא היה מתעסק בלהלות לאנשים שנצרכים כסף, זה מצווה גדולה. אבל התורה הקדושה אומרת אם אתה מלווה למישהו או נותן למישהו- "ולא ירע עינך בתתך לו". תתן לו רק בעין טובה, למה אם אתה נותן בעין לא טובה למישהו זה פשוט יכול להזיק לו. כמו נבל הכרמלי, דוד המלך אמר לו: תתן לי, ה' יתברך אמר לדוד: חס ושלוש שנבל יתן לך, נבל הכרמלי הוא רע עין אסור לקחת ממנו. הוא לא רצה. מי כן נתן לו? אביגיל אשת נבל, לקחה צייק צייק והביאה כמה דברים. הוא לא נתן לדוד, **#ייגוף (ה) את נבל#**- לעשרת הימים נגף אותו. למה? כי הקב"ה לא רצה שדוד המלך יקח מנבל שום דבר. נבל- כשמו כן הוא.

אם יהודי מזדמן לך שהוא צריך חסד- תמיד תתן לו באהבה רבה, **#לא ירע עינך בתתך לו#**.
ושמא תאמר מי יחזיר לך את הדבר הזה? **#כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך#**. זה לא חייב להיות מלווה בכסף, זה יכול להיות בלב. אם אתה תדבר עם יהודי בחכמה אז הוא לא יידע מה אתה רוצה ממנו. כשאתה מדבר עם הילד שלך לא בהשקפת עולם, תדבר איתו תחשוב שהוא ילד. הדבר הכי חשוב אצל האדם זה הלב- למה הקב"ה ציווה אותנו **#לעבדו בכל לבבכם#**? כי הדבר הכי חשוב אצל האדם זה הלב, כל האיברים הולכים אחרי הלב.

#רק תנו לי את לבכם לחוליק אתכם בדרך חדשה##

מה רבינו אמר? תתנו לי את המוח? תתנו לי את הש"ס? תתנו לי מוסדות? הוא לא רוצה מוסדות, רבינו. הוא רצה אנשים שפשוט ינהמו לה' יתברך. **#שאגתי מנהמת ליבי#**. אתה לא יכול לנהום, לא יצא לך לצאת לשדה? לפני שאתה נכנס לבית תפוס לך איזה פינה טובה, תדליק נר: אלוקי ואלוקי אבותיי, הריני מקשר מחשבתי בצדיקי אמת, שהעולם עליהם מושתת על דעתם ועל תורתם. יש לי רצון ריבונו של עולם לפרש שיחתי לפניך אני רוצה להיות איש כשר, אני רוצה להיות איש תמים. אני עומד לפניך כי אני יודע שאתה כל יכול, שאתה יכול לתת לי הכל. אני לא רוצה לתלות את האי-נתינה שלך בסיבות של מקרים, כי אתה טוב. וחז"ל אומרים מה זה טוב? לרעים ולטובים. אז אם עכשיו הקב"ה אני רוצה ליפות את דרכיי ולשפר את מעשיי אני לא רוצה לחייב אותך תן לי מאוצר מתנת חינוך בזכות צדיק פלוני אלמוני. בזכות ר' מאיר בעל הנס, בזכות ר' שמעון בר יוחאי. תתן לי, תעניק לי, זה נקרא התבודדות.

אתה רוצה לפעול שלום בית. אתה רוצה ילד. הקב"ה אני מתחנן לפניך ציווית אותנו **#פרו ורבו ומלאו את הארץ#**, אנא מלפניך הקב"ה תתן לי בבקשה בעזרת ה' בן זכר שישמח אותי, אני רוצה לגדל אותו לטוב. זה נקרא התבודדות, שאתה מבקש מהקב"ה דבר שלא כתוב בשום מקום. ולכן ה' רצה שהעולם יהיה ממולא בבני אדם.

לכן שאתה מדבר עם יהודי תמיד תדבר איתו ללב, כי כשאתה מדבר עם יהודי עם לב זה הדבר הכי נפלא בעולם. **#לא ירע עינך בתתך לו- כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך#**.

על כל פנים נחזור למעשה. היה הרב החסיד ר' שמואל שטרשון מתעסק עם משא ומתן, מלווה לזה, מלווה לזה. אמרו לו: למה אתה לא לוקח איזה מישהו שינהל לך את החשבונות? אמר: העניינים הם תבירי ליבא, אני רוצה בעצמי להיות ולתת להם. אז בס"ד כל פעם היו באים אנשים שצריכים הלוואה הוא היה מביא להם. ביום מן הימים נזדמן איזה יהודי שהיה צריך עשרת אלפים שקל. הוא ביקש ממנו, אמר לו זמן פריעה חצי שנה. כתב, חצי שנה זמן פריעה נתן לו את העשרת אלפים שקל וחזר ללמוד. למד ולמד, הגיע הזמן שהיה צריך לפרוע את ההלוואה, הגיע לר' שמואל שטרשון והוא היה באמצע הלימוד, כתב "אני פלוני בן פלוני פרעתי לר' שמואל שטרשון עשרת אלפים שקל". הוא היה צדיק חסיד קדוש ונורא בדבקות עילאה בקב"ה, הוא שכח. שם את הפתק בתוך הספר.

אחרי שישה חודשים ערך את החשבונות מי הביא ומי לא הביא, הוא רואה שליהודי הזה הגיע זמן הפירעון והוא לא פרע. שלח את השליח ואמר לו- מה עם העשרת אלפים שקל? הלך אותו משמש

בקודש לאותו יהודי ואמר: הרב אמר שאתה צריך להחזיר לו עשרת אלפים שקל. אמר היהודי: ריבוננו של עולם, שומו שמיים! אני הלכתי הרב היה לומד, אני נתתי לו עשרת אלפים שקל.

נכנס אצל הרב ר' שמואל שטרשון. אמר הרב: אתה מכחיש שאתה לא נתת לי? ואז הוא גער בו, ואותו יהודי מסכן נפגע. יצא בחוץ והתחיל לבכות לה': ריבוננו של עולם, החזרתי לו, מה יש לי לעשות?

באותה העיר יצא רינון על אותו יהודי וכולם היו מבזים אותו: אתה אומר שהחזרת, הרב אומר שלא החזרת... כולם התחילו לבזות אותו, ובאמת היהודי הזה היה נקי! אבל אחרי כמה זמן החסיד הזה ר' שמואל שטרשון מנסה להגיד משהו- לא הולך לו שום דבר. ריבוננו של עולם מה עשיתי? התחיל להרהר בתשובה, פותח את ספר- צייק יוצא השטר מהספר: אני פלוני בן פלוני פרעתי לרב עשרת אלפים שקל.

אמר הרב: ריבוננו של עולם, חכמינו זכרונם לברכה אמרו אפטרופוס של העניים והבעלי תשובה זה הקב"ה בעצמו, **#כך יעמוד לימין אביון ויושיע משופטי נפשו#** אפילו עם צדיקים הכי גדולים, איך ניסיתי אותו? כל העיר יודעים שהוא לא פרע לי. ר' שמואל שטרשון הייתה לו בת יחידה. ביקש מהי שיפייס אותו- איזה פיוס יכול להיות לאדם שיצא לו רינון?

הלך ר' שמואל לאותו בית של עני, דפק על הדלת. התחיל לחבק אותו ולבכות, ואמר לו: כל פיוסים שבעולם שאני אפייס אותך זה לא יעזור, אני יודע שאתה החזרת לי. אבל אני החלטתי דבר לשדך לילד שלך את הבת שלי.

אה... זה טוב!

היהודי הזה מסכן, מההתרגשות שלו לא אמר שום דבר- הוא הסכים ישר, וקבעו תאריך לחתונה. כל הקרואים באו, אבל לפני החתונה אמר בס"ד ר' שמואל שטרשון לכל העומדים שם: אני שמואל שטרשון הייתי כך וכך, תיזהרו בכבודם של עניים. אני בעניין הזה טעיתי, חשבתי מה שחשבתי שהוא לא פרע לי ובסוף הקב"ה גילה לי שאני טעיתי ולא העני הזה, ובשביל אות פיוס נתתי את הילדה שלי לילד שלו.

ואם תשאלו אותי שבמחשבה שלי פעם חשבתי שאת הילדה שלי אני אארס או אתן לו- הייתי אומר לו בוודאות שלא, אבל כך עלה במחשבה לפני ה'. לכן הקב"ה הפיל אותי לשגיאה הזאת כדי שהפיוס שלי יהיה הכי יפה בעולם- **#את בתי נתתי לאיש הזה#**. והתחתנו כדת משה וישראל.

לפעמים יכול לעבור חוזר בתשובה כל מיני דברים, העניים- מסוכן מאוד. יש לך איזה מקום, רבינו אומר, לא לתפוס רשות, לעשות דברים שיהיו לכבודו של ה'. ה' יתברך חנן אותך במשהו- תעשה דבר. לפעמים אתה יכול להגיש ליהודי דיסק, והיהודי הזה פשוט ישמע את זה ויתחזק. אתם לא יודעים כמה הקב"ה יכפיל שכרכם ושכרנו, כי נתת ליהודי הזה לא בשביל להתפרנס, נתת לו לב- היה אכפת לך שלמישהו יהיה טוב.

לפעמים בן אדם נמצא באיזה עיר. אני רוצה להתפלל, אבל הוא אומר- הקב"ה, אם אני לא לוקח את כל העיר איתי אני לא מתפלל. אני מקשר את עצמי לכל הצדיקים שבעיר, אם יש לי איזה זכות יהי רצון שהזכות שלי תגן על העיר הזאת, תגן על ישראל, תגן על כל העולם כולו. אז כל העולם

יהיה מיושב מבני אדם, רבינו אומר שמידת הדין לא תוכל למנוע את השבים. יירד רק רחמים מה', אם יהיה דין זה לא יזרוק את האדם.

יש כאלה חוזרים בתשובה, הם לא ישמעו התחזקות כזאת. אומרים להם- אתה תתקרב ליהדות ויהיה לך טוב. בסדר, שישה חודשים יכולים לתת לך את האור הכי גדול בעולם. אחרי שישה חודשים קצת יהיו לך ניסיונות, ואוו ואוו ה' ירחם!

אבל אצל רבינו יש כלים כאלה להתמודד עם יצר הרע וחילותיו... יש כלים הכי גדולים בעולם! אני לא הולך לפרדס, לשדה לקבל חיות, אני הולך לזעוק! אני לא הולך להיות איזה חסיד, אני הולך להיות איש כשר כל החיים! אני לא הולך לבקש מה' תתן לי אשה וזהו, האשה שאתה נותן לי אני ממשיך אחרי החתונה לבוא לשדה, ותיקון הכללי, ולקבוע לעצמי עבודת ה'.

אני לא רוצה ילד שתתן לי וזהו. את הילד הזה אני כל הזמן אקשר לשורשו, אביא אותו לאומן. הוא לא ילד קטן, אתה ילד קטן, תביא אותו שיראה מעמד כזה!

הקב"ה יעיד עליי בזכות הנשמות הקדושות האלה- לפעמים אני תופס ילדים אומרים תיקון הכללי אני בוכה איתם מעבר לכיסופים שהם מכניסים בי. ילדים טהורים וקדושים, ניגשים לציונים של קדושים מתפללים כמו גדולים. משה רבינו אמר: **#בנערינו ובקנינו נלך#**- אתה רוצה שילד או נער יצליח? זרוק אותו אל הגדולים. ר' נחמן מברסלב אומר: אני מכיר טובה לר' מאיר מרגליות, מגיל ארבע שרצו ליסע אצל ר' יעקב יוסף מפולנאה, רבינו היה מהלך בין הרגליים שלהם ולא הרגישו. עלו למרכבה, ילד קטן שם את הרגל שלו בתוך המרכבה ואמר: גם אותי תיקחו. לא הרגישו בו, הוא ילד קטן. **#יפה עיניי וטוב ראי#** הם לא ידעו שבתוך הלב של רבינו יש את כל האוצרות הכי טובים בעולם, ר' מאיר מרגליות לקח אותו על האחריות שלו. ואז הם הלכו וראו את ר' יעקב יוסף מפולנאה תלמיד של הבעל שם טוב.

אמר ר' נחמן מברסלב: אין טובה בעולם שאני חייב לר' מאיר מרגליות שהוא לקח אותי לראות פעם אחת תלמיד של הבעל שם טוב.

אתם תעריכו את זה ותשימו את זה פה. הילד שלך לא קטן! הילד שלך רואה איך אתה מברך על נטילת ידיים, זה החינוך שלהם. אבא קורא תהילים. מה אתה רוצה שהם יראו? מה הד' אמות של האדם? הבית. שלושה דברים זה העדות של האדם: כתלי הבית, האישה והילדים. זה החלק הכי נכבד אצל האדם. **#האשה וילדיה תהיה לאזוניה והוא יצא בגפו#**

רבי נחמן מברסלב כל מה שכתב בליקוטי מוהר"ן קודש קדשים, אבל העצה של תפילה לנשים זה העצה של התעוררות הדינים- איזה דינים יכולים למנוע את האדם בזמן שהוא עומד לפני הקב"ה. לכן אתם גם תקחו את זה בס"ד, כי כל יהודי שבחרו בך להתקרב לדעת של רבינו צריך לדעת שאתה שלוחו של מקום. אתה שלוחו של מקום בבית, איך להכניס יהדות בבית, איך להתפלל.

פעם אחת באו תלמידי רבינו אצל ר' גדליה ממינץ. הם ישר התפללו בחיות כזאת, אז ר' גדליה ממינץ אמר לו: נכנסים לה' מתפללים ביראה. אמר לו: זה ככה כולם אומרים. יהודי כשאתה מסביר לו איך לעמוד בתנועה לפני ה' אתה גוזל לו את הלב שלו. אם אתה אומר ליהודי לעמוד

ככה אתה גוזל לו את הלב. ילד קטן אתה יכול להגיד לו אל תזיז את הידיים? מה זה אל תזיז את הידיים? פרחן! ... עכשיו תגיד לי לעמוד ככה לעמוד ככה?

היו איתנו השנה שלושה טייסים התפללו איתנו בראש השנה. הם כל כך נהנו, למה? הם ראו רק דין. שם הם ראו אנשים עפים, רוקדים, שמחים. למה? כי זה ראש השנה. כולם יודעים שזה יום הדין. בסדר, יום הדין. אבל מה אני אעשה ביום הדין? אני צריך להיות שמח. רבינו אומר: איך מנצחים את הדינים? לא באימה, לא בפחד, אם אתה בפחד הדין מתגבר עליך. רבינו אומר: ע"י ריקודים והמחאות כף ממתקים את כל הדינים.

אתה יכול לבוא בבכיות וצעקות, מה פתאום? תביא דרבוקה, תביא גיטרה, תביא תוף- תראה איך כל הדינים מתמתקים. כמו שלבן אמר ליעקב: **#למה לא הגדת לי ואשלחך בשירים בשמחה בתוף ובכינור#**. זה לא לבן, האר"י הקדוש אומר הלובר העליון כבר גילה ליעקב אבינו שגאולתנו ופדות נפשנו תהיה בשמחה, בתוף ובכינור. למה? כי כשיש שמחה הכל מסתדר.

כשבא רבינו מארץ ישראל אמר: האנשים שיקבלו ביזיונות הכי הרבה של שפיכות דמים זה אנשיי, אבל הם יקבלו גם את הישועות הכי גדולות. זה שפיכות דמים. שפיכות דמים זה לא להרוג את הבן אדם, זה צייק שניה אחת. ר' נתן כשהלך להשיא את הבת שלו זרקו עליו אבנים, זה יותר משפיכות דמים. הוא נעלם.

ר' נחמן מטולצ'ין אמר: אני יודע איפה הרבי. הלך ליער, שמע את ר' נתן מתפלל- "משיח צדקנו גדולתנו ותפארתנו יגלה, משיח צדקנו גדולתנו ותפארתנו יגלה". ר' נתן כשהיה רוצה להתעורר בעבודת ה' זה הזמר שרבינו קירב אותו. ואז ר' נחמן מטולצ'ין ידע ששם הוא טוען לפני ה': אם יהודי כפרי מכניס את הבת שלו לנישואים יקבלו אותו בשמחה, למה הרבי ר' נתן סקלו אותי באבנים? כי אני מדבר מהדעת של הרבי. שאלה טובה בזמן ותשובה טובה בזמן.

זידי דברים אצל הצדיק

מה זה תשובה? להחזיר את מה שלקחת לאותו מקום. זרקא- תסתכל איך הזרקא מצוירת: מפה זה מתחיל, מעלים את האדם- תסתכלו עכשיו טוב בצויר של הזרקא. רבינו אומר: כשאתה רוצה לחזור בתשובה הקב"ה מעלה אותך למקום הכי עליון, זה לאור אין-סוף. מהאור אין-סוף הוא נותן לך ירידה שתוכל לברר את הניצוצות קדושה, ואחרי זה עוד פעם לאתר דאתנטילת מתמן אתה מחזיר הכל לאין-סוף.

זרקא דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן. אדם רוצה לחזור בתשובה, מתקרב לרבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב, מתחיל לציית עכשיו את הצדיק. אמרו יוחני וממרא למשה: תבן אתה מכניס בעופריים? אמר להם: אמרי לאינשי מתא ירקא. מי שכמונו אנחנו לא יכולים לחזור בתשובה דרך גמרא, דרך הלכות, דרך דיינות או דרך קבלה או דרך ייחודים. אנחנו צריכים את האור הכי גבוה. איזה אור הכי גבוה? זה היין המשומר בענביו מששת ימי בראשית- זה האור של רבינו, זה הנשמה של רבינו שפרחה לפני חטא אדם הראשון. זה הנשמה שיכולה להביא את האדם למצב של 'זרקא', הוא נותן לך את שיא העליה. אבל למה מעלים את האדם? התכלית של העליה שבשביל שהוא יוכל לרדת לברר, לכן רבינו אומר: אם מעלים את האדם ונותנים לו את הצדיק זה בשביל להוריד אותו ירידה ואז לתכלית העליה. כל יום הבחינה הזאת נעשית עם האדם- נותנים לו את העליה של זרקא, הצויר של הזרקא, עליה- בן אדם עומד פה ונותנים לו עליה. כשבן אדם רואה שהוא בירידה רבינו אומר: בזה טועים הרבה חסידים שנדמה להם שזה ירידה; זה לא ירידה! זה שיא העליה הכי גדולה, שנותנים לבן אדם לברר אז הוא כמו דוגמת עליון. למה? כי הקב"ה **#יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל#**. זה כמו דוגמת עליון שאתה עכשיו מוציא את האור מהחושך- **#גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור#**. כשאתה זוכה לתשובה אז אתה נהיה כמו דוגמת עליון יש מאין.

יש לבן אדם איזה מידות שטבועות בו אז אתה נלחם איתן, אתה רוצה להשיג את המידות של ה': רחום, חנון, ארך אפים, רב חסד ואמת. המידות האלו חייב לעבוד איתם שלוש עשרה מידות, אלו מידות של רחמים. **#יאמר הראני נא את כבודך- ויאמר לא תוכל לראות פני כי לא יראני האדם וחי#**. את הקב"ה אי אפשר לראות, אבל אפשר לחוש אותו במוחין. רבינו אומר: יש מראָה, יש טעם ויש ריח. מראה זה הדבר הראשון, אחר כך טעם וריח. זה ראשי תיבות מטר- כשאתה רוצה להיכנס לעבודת ה' יתברך חייב להביא אותו למצב של ראייה. הוא היה עיוור עד היום, הוא לא ראה מה זה רוחניות, אנחנו לא רואים מה אנחנו פועלים ברוחניות. נותנים לו מראָה- כמה רוחניות היא טובה, כמה רוחניות היא משתלמת. כשאתה אומר לבן אדם- "זה לא טוב" הוא לא מבין את זה. רבינו מלמעלה כשמתקשרים אליו הוא נותן לך אור. חולה לא מגלים לו שהוא חולה, נותנים לו אור אז הוא עוזב את החולי. כשבן אדם מקבל את האור של ה' הוא לבד נמשך לה' בעבותות האהבה. אז מראה זה מתחיל מראה אחרי זה טעם, אחרי זה ריח.

למה רבינו אומר: מי שטעם יין הונגרי אותו לא יוכלו העולם לבלבל, מה שיעשו העולם- אתה תראה את עצמך מסכן, מבוזה, מעונה- זה ביחס לעולם. אבל אתה יודע שבאמת ה' איתי, עמי ואצלי, ה' איתנו עמנו ואצלנו. זה לא נקרא סבל. סבל זה כשלוקחים את הקב"ה, את האור הנעלם ואת האור של **#השביע בצחצחות נפשך#**, כשלוקחים **#נחך ה' תמיד#** כשלוקחים לאדם את ה'

בתוך עולם כזה אתה שם אותו, רחמנא להצילן, שבעים תאוות ומידות רעות בולעים את האדם חס ושלום.

מה זה **#צדיק יסוד עולם**? רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב מקשר אותך לעולמות רוחניים, לצדיקים שוכני עפר שהם עברו את העולם הזה, שהם לא ראו את הבעל דבר, הבעל דבר לא יכול לבלבל אותם. את מי הבעל דבר יכול לבלבל? את מי שאין לו את הצדיק, מי שאין לו את רבינו אז המידות של אומות העולם יכולים להיתפס בו. מה זה המידות שרבינו נותן לבן אדם? רחמנות- עיקר הרחמנות שבן אדם מרחם על עצמו, רבינו אומר: מבלי לעשות מעשה.

כשבן אדם מתקרב לצדיקים ומקשר את עצמו קודם כל לצדיקים האמיתיים. מה זה צדיק אמת? צדיק אמת שאכפת לו שיהיה לך טוב. **#מדוע אתה עומד לבדך מערב עד בוקר לשפט את העם- נבל תיבול גם אתה גם כל העם הזה אשר ברגלך- לכה איעצך ויהיה אלוקים עמך**. יתרו בא ממקום רחוק למשה רבינו, אומר לו משה: **#כי יבא אלי העם לדורש אלוקים**. נתן לו עצה- שרי אלפים, שרי מאות, שרי חמישים ושרי עשרות: **#היה חזר חקטן ישפטו הם וחזר הגדול יקריבו אליך וישמע משה לקול יתרו**. למה הוא לא שאל את ה'?

רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן: כשבן אדם בא ממקום רחוק אתה יכול לתת עצות לרבינו למעלה! הצדיק אומר לך: שמע, יתרו עכשיו בא ממקום רחוק, ממקומות של עבודה זרה וממקומות מטונפים- נכון, כמו שאנחנו. אבל אל תשכח- רבינו יכול לתת לך עצה בגלל שאתה בא ממקום כזה נמוך ואתה בא בלי שכל, אז הצדיק על ידך בגלל שאתה רוצה הוא נותן לך עצות שבחיי-חיותו אם היינו כננסים עכשיו לרבינו בחיי-חיותו זה לא כמו העצות שעכשיו הוא נותן. למה? **#גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם**.

רבינו השיג כל מה שיש ביד יכולת אנושי להשיג בעולם הזה. עכשיו אתה מתאר לך כל מי שאהד את רבינו וציית אותו, אם תצייתו אותי- **#חלכו בציות נהר** מה זה לציית את רבינו? זה בלי שכל, זה רק ללכת עם לב. לב זה אומץ, להיות אמיץ- אתה נלחם כל הזמן, נגד כל דבר. כל החסידים של רבינו הכניסו את האור של רבינו, שזה היה התבודדות, צעקות, וידוי דברים, בשביל שהאור של הרבי יוכל קצת לגשת אל האדם. בשביל שבן אדם יבין שבאמת זה טוב להיות איש כשר, טוב להיות איש חסיד, טוב להיות איש קדוש. זה לא דברים שאנחנו מבינים.

מתי שבן אדם מתבטל לרבינו- רבינו אומר בסיפורי מעשיות שבן אדם נכלל בצדיק, זה בדעת שלו. כשבן אדם נכלל בדעת של הצדיק יש לו ירידות, אבל זה לא ירידות- זה שיא העליות. כי רבינו מהפך לך החושך לאור, להפך חושך לאור זה דוגמת עליון. להפך מר למתוק- זה דוגמת עליון. להפך את הזדונות לזכויות- זה זכות, ולא רק עכשיו. זה כל הגלגולים מה שבן אדם עבר, ואז בן אדם מקבל נחת גדול אפילו מדקותיים שהוא עובד את ה' בצורה כזאת. למה? **#זובח לאלהים יחרם בלתי לה לבדו**. הקב"ה רוצה שבן אדם יעבוד אותו לבד. אם אתה תגיד **#ה מלך** ויש עליך מישהו שאתה גם צריך להמליך אותו- זה לא מלכות שמים. **#ה מלך** זה לבד. לבד! **#ה מלך לעולם ועד**- אתה ממליך את מי שאמר והיה העולם, לא משנה כמה תעשה את זה- שתי דקות, שלוש דקות, ארבע דקות, שעה, שעתיים- כמו שחסידי ברסלב הגיעו גם שעות. למה? הם התחילו עם המעט. הם רצו להמליך את ה'- מי שרוצה להמליך את ה' אתה ממליך אותו בכל

העולמות, בכל דיבור שאתה מדבר. רבינו הקדוש אומר: עדיף שבן אדם יגיד קצת דבר אמת, מאשר שבן אדם יגיד הרבה וזה מעורבב עם שקר.

מה זה אמת? האמת שלנו שאני לא יודע לעשות כלום, שאני לא יכול לעשות כלום. מה בן אדם יכול לעשות? 'אני מוכן, אנא זמין למיהוי' - אני רוצה לחזור בתשובה. אתה יודע כמה המתן בן אדם צריך כדי לחזור בתשובה, כדי שרבינו יתן לו את מה שרבינו רוצה להקדיש לו? ואצלנו זה הכי קל, למה אנחנו לא יודעים ללמוד ולא יודעים כלום. מה נשאר לנו? רק לתת את הלב בכל פעם מחדש. אז רבינו מוריד לאדם את העניין שנקרא מראה - זה לא כמו שבן אדם שומע, זה לא כמו שבן אדם מריח, זה לא כמו שבן אדם מדבר; הוא נותן לך לראות. אתה לא רואה את ה', אבל אתה חש את המציאות שלו. אתה יכול להגיד: ריבוננו של עולם, תודה רבה, בן אדם נותן לך עשר שקל אתה מרים תודה לה'. זה נראה לנו פשוט, אתה יודע איפה רבינו נמצא? זה נראה לבן אדם פשוט כי הוא רגיל. זה מה שרבינו אמר: **#לא רגל על לשונע#** - אסור לבן אדם להתרגל להגיד 'אני רגיל להגיד תודה', כל פעם זה התחדשות.

כשבן אדם רוצה לחזור בתשובה צדיק יסוד עולם הוא חייב להרים אותו למקום הכי גבוה. מה זה המקום הכי גבוה למעלה? רבינו אמר בסיפורי מעשיות משנים קדמוניות: שהוא נכלל באין, לאו כלום. אם אדם מרגיש את עצמו כלום, נכלל באין-סוף ברוך הוא, האין-סוף, הוא אין סוף לרחמנות של ה', אין סוף לרחמנות שהקב"ה יכול לתת לך. אין סוף! אם בן אדם עושה מחיצה זה מהעולם. זה מה שהנביא אמר: **#מה לא תצא הרעות והטובות#**. מה' לא יוצא לא רע ולא טוב - יוצא ממנו אור פשוט. אתה עכשיו בכלים שלך: אם אתה מחובר לצדיק אמת, ואתה הולך לפי הנתונים של רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב ואתה עושה כל יום משפט וחוזר בתשובה, קצת מתחיל לחזור בתשובה - אפילו שזה יהיה קצת אבל לה' **#טוב מעט לצדיק מהמון#** - ר' נתן אומר שהרשעים רבים והסטרא אחרא חוטפים לו את זה.

למשל ר' נתן מסביר בליקוטי הלכות: יש לנו בעולם הזה עולם העשיה. מעל זה - יש עולם היצירה. מעל זה יש עולם הבריאה, מעל זה עולם האצילות ששם לא שייך אחיזה של הסטרא אחרא. אם בן אדם השתלשלות הנשמה שלו מעולם היצירה, הוא מתחיל לחזור בתשובה אז יצר הרע יכול לצייר לו ציורים אחרים מעולם הבריאה לבלבל אותו, הוא יכול לתת לו תאוות גם בתוך הקדושה. אבל האור של רבינו - כשאתה אומר נחמן בן פייגא - סילוקא דיסודא עד אבא ואמא; הוא מעלה אותך לעולם האצילות, שתבין - **#לא יגורך רע#**. מי יכריע אם אין לך רע? זה אתה בפה, כי **#ברית כרותה לשפתיים#**. אדם אומר **#אני קרבת אלוקים לי טוב#** - נהיה לו טוב. **#אל תיתן את פיק לחטיא את בשרך#** - בן אדם ח"ו מריע את מזלו.

לכן יסורים אסור לספר לאף אחד - יסורים צריך למתק אותם. נאמר ברית במלח ונאמר ברית ביסורים - המלח ממתק את היסורים, אין מציאות כזו שבן אדם יהיה בעולם הזה ולא יהיה לו יסורים, אפילו הצדיקים הכי גדולים. רק הצדיקים הכי גדולים ידעו מה זה יסורים, הם ידעו איך למתק אותם ולקבל אותם באהבה - אז זה מתמתק. **#את אשר יאהב ה' יוכיח#** - אם בן אדם יש לו יסורים.

מה שרבינו מדבר איתנו אין יסורים בלא חטא - כשאתה רוצה להיות בלי חטא עוברים עליך יסורים של הנפש. למה? כי אתה מתחיל באמת להילחם - אתה לא נלחם עם העולם - אתה נלחם

עם הדברים שהיו טבועים בנפש שלך. למשל אם ח"ו בן אדם היה כעסן, אתם יודעים איזה ניסיונות יהיו לו, מסכן? אתה יודע איזה ניסיונות יהיו לו לכבוש את הכעס לבן אדם? בשביל לא לכעוס, להיות ארך אפים. או בן אדם ח"ו היה פזרן, או בן אדם היה כל מיני דברים- יהיה לו קשה. אבל תשמע, ברגע שבן אדם חוזר בתשובה, ובפרט בדרך של רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב- אז הקב"ה תיכף נותן לו הארה הכי עצומה מהמקום הכי גבוה, לכן בגלל שאתה מקבל הארה ממקום הכי גבוה אז אתה צריך כל הזמן לשמור את עצמך- רבינו אומר- משכליות חיצוניות. אל תמהר לפסוק בפיך- יש לך כל מיני דברים שבן אדם עובר אותם- אל תגייד בפה אף פעם. יש לך דבר טוב? תחפש מה יש בזה טוב. אפילו יש דברים שאני לא מבין אותם- תחפש איך להגייד אותם בפה שכן טוב. וזה נקרא תשובה.

תשובה זה כשבן אדם **#שבת עד ה' אלוֹקִיד ושמעת בקולו#** - מה זה בקולו? שאתה פתאום תתחיל לשמוע קולות אמיתיים. כשיש לבן אדם כל מיני בלבולים- זה קולות של הסטרא אחרא מנסים לבלבל אותנו. למה? יצר הרע לא רוצה שתברח לו, מבלבל אותך. **#שבת עד ה' אלוֹקִיד ושמעת בקולו#** - אתם יודעים מה זה קול של ה'?! זה רק רחמנות. אתה מרגיש פתאום שה' מראה לך בדעת שהוא אוהב אותך. אם אנחנו נרגיש אהבת ה'... אמר ר' שמעון בר יוחאי: אלמלא בני נשא הווי ידעין כמה רחימותא דקא רחים להם קודשא בריך הוא- היינו שואגים לפני ה' ככפירים. רק הקב"ה עושה לנו מיליונים של וסתים שבן אדם לא ירגיש את האהבה שלו מהר. נותנים לך קצת, עוד קצת, עוד קצת- שבן אדם ירגיש שה' אוהב אותו ואז הקב"ה בעצמו רוצה שאתה תימשך אליו- **#אמשכם בעבותות האהבה ובחבלי אדם אמשכם#**.

אם הקב"ה **#חביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך#** רבינו אומר מי שמדבר עם ה' באמת הקב"ה מכניס אותו לחדרי אהבה והוא נותן לך אהבה. אם בן אדם אוהב את ה'- הכל הוא מקבל. **#יעש זוד שם אחד באלוקים אחלל דבר בה' אחלל דבר#** - יש לו יסורים, יש לו רדיפות, בורח מפה והולך לשם, מרגיש כל מיני דברים בחיים. למה? בגלל שבן אדם דבוק בה' אתה חייב להיות דוגמא של השכינה. "מיום שחרב בית המקדש גזר קודשא בריך הוא על בתי הצדיקים שייחרבו". מה זה שייחרבו? אתה רוב היום לא בבית. למה? כי השכינה אין לה בית.

אם אתה יוצא ואתה עושה כמו שרבינו אומר ואתה הולך להתבודדות ואתה הולך לבקש את ה'- אז הקב"ה גם כנגד זה בא ומספר לך את הצער שלו. רבינו אומר: אם בן אדם יידע את הצער של ריבונו של עולם- אתה יכול לחשוב איזה צער עם ישראל נמצאים? בן אדם ישר יעוף לו המוח. תאר לך עכשיו רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב הרגיש את כל הצער של נשמות ישראל ולכן הוא הזהיר אותנו. אמר לאנשיו: אתם רשאים לדבר מהסתלקותי. אתם דואגים? ומה נשמות שלא הכירו אותי כלל מצפים על תיקונים שלי- בעולם הבא גם מצפים לתיקונים של רבינו- אתם שאני הולך לפניכם אתם מתייראים?

אתה יודע אם בן אדם לוקחים לו את האהבה לרבינו הקדוש- פחדי פחדים ייכנסו לו בעולם הזה. שילמד, שיעשה הכל, שיתנו לו להיות ראש ישיבה וראש כולל- רבינו אומר שהוא יהיה פוחז ובוהל. אתה יודע מה זה ישוב הדעת? זה שאתה לא מאבד את הטעם הטוב של רבינו, את הטעם של ההתבודדות, הטעם של ר' ישראל בער, הטעם של ר' שמואל צ'צ'יק, את הטעם של ר' שמואל

שפירא, את הטעם של חסידי ברסלב שכל הזמן היו מזכירים שם רבינו- הרבי הולך לפניכם, לא מפחדים. "הרבי יעזור לי להתבודד, הרבי יחזק אותי, הרבי יאמץ אותי".

בגלל שבן אדם לא יכול להרגיש את הצער הזה- רק קצת בן אדם יכול להרגיש את הצער הזה- כל אחד לפי העניין שלו חייב להרגיש איזה צער ביום. הצער הזה זה הצער של ה'. רבינו אומר: המלך יבוא לספר לך את הצער שלו- אתה תבכה. אבל לא- רבינו אומר שאתה תשמח בזה. כי אם מלך מלכי המלכים הקב"ה בא לספר לך את הצער שלו- "גם לי אין בית, גם לי אין בית המקדש". אתמול אני עמדותי בס"ד יתגדל ויתקדש שמו לעד- והתגלה לי החידוש הזה: מה זה שהקב"ה אומר בשלוש משמרות **#אוי לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבן אומות העולם#**. מה זה 'אוי לי שהחרבתי את ביתי' אבל אתה החרבת את זה, ריבוננו של עולם?

ההסבר: "אוי לי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי!" אתה אומר את זה בתמיהה: אוי לי? הרי זה טוב שהחרבתי את בית המקדש. אם לא- הקב"ה היה הורג את עם ישראל. אם אתה קורא "אוי לי שהחרבתי את ביתי" אתה אומר כאילו הקב"ה מצטער. אבל אם אתה קורא את זה בתמיהה- כמו שבן אדם אומרים חז"ל שהוא חולם חלום לא טוב הוא אומר **#חלומות שוא ידברו#**. אבל אם הוא חולם חלום טוב? הוא יגיד "חלומות שוא ידברו!" מה פתאום!

אותו דבר גם פה: הרי זה טוב שהקב"ה החרב את בית המקדש. ומה טוב בזה? עם ישראל היו אומרים- יש בית המקדש, היו עושים עבירות ובאים להקריב קרבנות. אז הקב"ה אמר להם: אני צריך את הקרבנות שלכם? היום אין בית המקדש, יש אומן- עם ישראל לא עושים עבירות. זה בית המקדש אמיתי. אתה בא לצדיק אתה עושה וידוי דברים, רבינו מתחיל ללמד אותך דרכים- **#טוב פת חריבה ושלוה בה מבית מלא זבחי ריב#**- בית מלא אומרים חז"ל שזה בית המקדש, שהיו מביאים לקב"ה קרבנות כשהוא היה כועס. היו מביאים לו זבחים וזה היה עושה ריב.

רבינו אומר שכאשר עושים עבירה ומביאים קרבן וזה לא תשובה אמיתית, זה במקום 'רבי' נהיה 'ריב' עם קודשא בריך הוא ושכינתיה. אבל עכשיו כשאין בית המקדש, ובן אדם מסתכל בדרכים של הצדיקים האמיתיים- אז הוא חוזר בתשובה.

תפתחו בתורה ע"ג: אם בן אדם אומר עשרה מזמורי תהלים יש בהם מ"ט שערי תשובה, רבינו אומר: שער החמישים- **#שובו אלי ואשובה אליכם#**- הקב"ה בכבודו ובעצמו עושה תשובה. ואם הקב"ה עושה תשובה- בוודאי שזה טוב, כי ה' הוא טוב.

כתוב בתורה ס"ח: מי מחליט אם יהיה לך טוב או לא? לא הקב"ה, האדם! אם עכשיו בן אדם יחליט שהטוב שלו זה עולם הזה- ה' יתברך יעניש אותו? הוא לא יעניש אותו. אם הוא יעניש אותו סימן שהקב"ה אוהב אותו. אתה רואה שאנשים עושים כל מה שבא להם והקב"ה בכלל לא מסתכל עליהם. למה? כי יש בחירה. רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב לימד אותנו לבחור בטוב- **#הבחור בתורה ובמשה עבדו וכישראל עמו ובנביאי האמת והצדק#**.

כל בן אדם נדמה לו- מה זה הטוב? מה שרוצים למכור לנו בחוץ. אם בן אדם יבין שטוב זה ללמוד, טוב- זה שמירת עיניים, טוב- זה ללמוד לימודים של צדיקים אמיתיים, אז לאט לאט זה יקבע לו במוח ויתפס לו בשכל שזה טוב. מאיפה זה מתחיל? רבינו אומר: מהתשובה, ובאמת הקב"ה עושה תשובה. מה פירוש עושה תשובה? אומר רבינו בלשונו הטהור: **#כי יש אחד שאין לו שום**

התעוררות כלל לתשובה- ואפילו מי שיש לו התעוררות לתשובה אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה ששייך לו- ואפילו אם מגיע לשם יכול להיות שהשער של תשובה סגור מחמת כל זה אין זוכה האדם- לתשובה וע"י אמירת תהלים אפילו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה- מעוררים אותו לתשובה- הוא מתעורר לעשות תשובה וגם זוכה ע"י תהלים להגיע אל השער ואות השייך לו מהשבטים- ראובן שמעון לוי יהודה יששכר זבולון דן נפתלי גד אשר יוסף בנימין זה ארבעים ותשע אותיות- שמה יצאו כל נשמות ישראל- ולפתוח השער-# זה לא שער סגור. מי שסוגרים לו את השער של התשובה הוא מסכן. מי שמכניסים אותו לשער של התשובה- תראה אותו כל יום יש לו מלחמות בעבודת ה'. יש לו מלחמה להתפלל שחרית, יש לו מלחמה לברך ברכת המזון, יש לו מלחמה איך לאכול, יש לו מלחמה איך לנסוע בדרכים, יש לו מלחמה לשמור את העיניים או לא, יש לו מלחמה מה לשמוע ומה לא לשמוע, יש לו מלחמה לשמור את הברית או לא, יש לו מלחמה עם תאוות. למה? זה נקרא שהוא בשער של התשובה שלו. אם אין לו מלחמה הוא נקרא נשמה נידחת שלא הכניסו אותו לעולם התיקון. אפילו תראה אותו לומד- זה לא עולם התיקון, זה מחוץ לשדה. כשרבינו מכניס את האדם לפני השדה- תשים לב שכל בן אדם שבא לאומן מתחיל אצלו מלחמה בעבודת ה' #כי מחה אמחה את זכר עמלק#. רבינו מלמעלה, הוא מלמטה והוא עוזר לך למחות את העמלק שלך.

לפני זה מלא אנשים הקב"ה נתן לי לשמוע באוזניים שלי- רק באתי לרבינו פתאום אני קם בתשע, בעשר. למה? כי מכניסים אותו כבר לעולם התיקון. זה לא מה שאתה רוצה, זה לא מה שהיית, עוד לא התחלת לחזור בתשובה.

זה לא שמאחלים את זה לבן אדם. אם בן אדם רואה שיש לו עליות וירידות זה סימן שהוא לא נשמה נידחת, הוא בא להתפלל יש לו קושי- הוא בפנים עוסק בתיקון, בפנים קשה לו להתפלל, #כרום זולות לבני אדם#. קל זה לעשות עבירות, קשה זה להתפלל. אתה רואה שאתה רוצה להתבודד וקשה לך, אין לך חשק בגלל שזה דבר אמיתי, בגלל שאתה בוחר בתיקון שלך. מה זה קל? קל זה עולם הזה.

#כי גם אצלו יתברך מצינו בחינת תשובה כמו שכתוב שובו אלי ואשובה אליכם כי יש ג' שערי תשובה- ומ"ט שערים יכול כל אדם לכנוס בהם ולהשיגם#. אם אתה קורא תהלים אתה יכול לקבל את כל הבחינות- יש בן אדם עם יראת שמים, טראח הקב"ה יכול לתת יראה ממנו. אם בן אדם עצוב, יש לו לב נשבר- הקב"ה יתן לך. למה? כי זה שערי תשובה. עם ישראל זה דבר אחד. השער החמישים הוא בחינת התשובה של ה' יתברך בעצמו.

רבינו אומר שיש תפילה שהקב"ה מתפלל. למשל בן אדם התפלל והתפלל ומצא חן בעיני ה' #חביאותים אל חר קדשי ושמתים בבית תפילתי-# מכאן שהקב"ה מתפלל. ומה מצלי? יהי רצון מלפני שאני ארחם על בני נחמן בן שמחה בן פיגא. יהי רצון שאני ארחם על בני ישראל בעל שם טוב בן שרה ואליעזר. אם ה' מחליט לרחם עליך- זה תפילת ה'. "תניא אמר ר' ישמעאל פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים, ונגלה אלי אכתריאל- ל-יה ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא. ישמעאל כהן גדול- חבר של ר' עקיבא בן יוסף- נכנס לפני ולפנים להקטיר קטורת וראה גילוי עצום ונורא מלאך אכתריאל-ל שהוא אין-סוף מתלבש בו, ואמר לו אכתריאל-ל (ספירת הכתר) י-ה (חכמה ובינה) ה' (וי' קצוות) צבאות (ספירת המלכות) אמר לו: ישמעאל בני ברכני.

הקב"ה בעצמו אמר לו שיברך אותו. מה אמר? יהי רצון שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מידותיך ותתנהג עם בניך במידת החסד ובמידת הרחמים, ונענע לי בראשו. קא משמע לן שאל תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך.

אפילו הקב"ה, ישתבח שמו לעד! הבנתם מה זה תשובת ה'?

אם בן אדם עושה מה שמוטל עליו פה, ויש עליו קטרוג, הקב"ה ברחמיו כובש עליו מידותיו. לפי מידת הדין כתוב בתורה ככה: הוא עשה עבירה- מגיע לו. רבינו אומר: מה אתה עושה בעבירה כזאת? עיי' **וידוי לפני דברים לפני צדיק** אמיתי הצדיק לוקח את כל הציורופים. למשל בן אדם עד גיל שלושים אכל, שתה, ולא בירך. הוא נקרא גנב. חז"ל אומרים: כל מי שאכל ולא בירך הוא נקרא שגזל קודשא בריך הוא ושכינתיה. מה הוא יעשה עכשיו, מסכן, כמה אכלנו וכמה שתינו בלי ברכות. מה הוא יעשה? בן אדם לא רצה לחלל שבת, אם היה יודע לא רצה לחלל שום שבת. הוא לא רצה לעשות שום עבירה של פגם הברית, הוא לא ידע שזה אסור. אבל הוא רוצה, יש לו מלחמה- מידת הדין לא רוצה שהוא יתקרב, אבל מידת הרחמים מוכנה לקבל את כל הפושעים הכי גדולים. הקב"ה הצמיח קרן ישועה והביא את רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב שאמר בתורה ד' שמי שיבוא לפניו ויספר פעם אחת וידוי דברים- הוא ניצל כל החיים. שב תשוב מה עשית, איזה דברים שהם עבירות שבן אדם למעשה סובל אותם. בן אדם חילל שבת והוא לא עשה וידוי דברים לפני רבינו- יהיה לו יצר הרע לחלל שבת. בן אדם חס ושלום נתחללה בריתו והוא לא עשה וידוי דברים כדבעי לפני רבינו- יהיה לו כל הזמן את היצר הרע של פגם הברית, בר מינן.

אם בן אדם התוודה לפני הצדיק **#לא אחלל בריתי מוצא שפתי לא אשנה#**- כשאני אבוא לארץ ישראל ויהיה לו הרהור של עבירה שיבוא אליי, אני אכתוב לו מה שהוא רוצה. אם הוא יתוודה לפני הצדיק ויגיד: חטאתי עויתי פשעתי לה'. זה רק עבירות. מלחמה תהיה לו, יתנו לו לתקן את זה בשביל שהוא לא יסבול את היסורים בעולם הזה. ר' נתן אומר: כהן גדול לפני ולפנים בבית המקדש מוחל לעוונות עם ישראל אבל יסורים ממרקים ומיתה תולה, כי עדיין לא היה צדיק יסוד עולם. רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב הוא עלה מעל התורה, מעל הנבואה ומעל הכל- זה אור אין-סוף, זה הרחמנות של ה' יתברך. הוא יכול לתת לבן אדם מחילת עוונות אפילו אם התחייב בארבע מיתות בית דין, או ח"ו התחייב כריתות- עשה עבירות של כריתות, ה' זה אמת. עשה עבירות של סקילה שריפה הרג וחנק- אם הוא עושה וידוי דברים רבינו פוטר אותו מהעונש, מציל אותו מיסורים, **#אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד#**- בגלל שהוא בא לצדיק והתוודה, אז הצדיק עיי' וידוי דברים מחריד את כל ההרים והגבעות של הסטרא אחרא **#ערים נטש תאוות זכרם המה#**- מחריב את כל הגבעות של הסטרא אחרא- **#כל עשבם אוביש#**- מייבש להם את הצורה. **#חולכתי עוורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם אשים מחשך לפניהם לאור#**- כל החושך הופך לך לאור. מה אתה בוכה על הנפילות, זה עליות, אני רציתי שתרד! **#אל תשמחי אוביתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחושך ה' אור לי#**. **#מעקשים למישור#**- מה שהיה עקום מתחיל להתיישר והחיים מתחילים להסתדר, **#אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם#**.

מורנו הקדוש ר' ישראל בעל שם טוב בן שרה ואליעזר פעם אחת בא אליו ומישהו ואמר שיש איזה תלמיד חכם גוסס, והוא ביקש מהבעל שם טוב לבוא ולרפא את אותו בן אדם. אמר לו: אני יודע שהתלמיד חכם הזה עשה תשובה, למה הוא סובל יסורים כאלו נוראיים? אמר לו ר' ישראל בעל

שם טוב בן שרה ואליעזר: היות והאדם הזה באמת חזר בתשובה, אבל הוא לא התוודה לפניי וידוי דברים הואיל ואני הצדיק שבדור- **#יבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו בה) וכך#**- אז יש עדיין אחיזה לחיצוניים להתנקם בו בעולם הזה. איזה יסורים! אמר לו: והיה אם אני אבוא והוא יסיר את מסווה הבושה ממנו ויתוודה לפניי- וחיה. והיה אם לא- ימות בחוליו.

וכך היה.

אמר לו ר' ישראל בעל שם טוב: ספר מה שגלוי לפני ה', לפניך ולפניי. הוא לא רצה לספר לפניי. העולם לא מבין- **#ידבר ה) אל משה#**- אנחנו לא יודעים מה זה ה' בכלל, רק משה של הדור. שתי דיברות שמענו- **#אנכי ה) אלוקיך#**, **#לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני#**- פרח נשמתנו, **#תורת ה) תמימה משיבת נפש#**- החזירו לנו את הנשמות. אם בן אדם ישמע פעם אחת גילוי של ה' תפרח הנשמה שלו. **#יטל אברם על פניו#**- אתה יודע מה זה לשמוע 'אני אוהב אותך'? אתה תמות על המקום! מיליונים של צמצומים עד שבן אדם שותה כוס קפה בתוך זה, ואומר 'שתבח שמך לעד'. כי אנחנו לא יכולים לשמוע קולות כאלה כמו של הצדיקים.

הוא לא רצה, הבעל שם טוב יצא והוא התחיל לצעוק כאלו צעקות ומת בחוליו.

רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב סיפר את המעשה הזה, ואז הוא תיקן לחסידים שלו להתוודות. רבינו היה כל ערב ראש השנה, זכר צדיק וקדוש ונורא לברכה הריני כפרת משכבו, היה עומד בחדר עם העורף שלו כלפי הנכנס. בן אדם היה נכנס- מתוודה שתיים שלוש פרטים של איזה חטאים, רבינו היה במחשבה זורק אותו לאיזה מקום נורא ואיום, היה נכנס לבית מדרש או לשדה- רבינו היה פועל עליו כאלו בכיות עד שהוא היה נכנס לראש השנה כבר מתמוגג.

זה רבינו בחיותו. אתה יודע מה זה רבינו בחיותו? הוא תיקן וידוי דברים, לא היה דבר כזה. אתה יודע כמה אנשים סובלים היום? לא בגלל שהקב"ה רוצה שיהיה להם רע. **#חאל יתברך הטוב והמטיב לכל שבכל יום ויום הוא המטיב לנו הוא מטיב לנו הוא ייטיב לנו הוא גמלטנו הוא גומלטנו הוא יגמלטנו#**- בגלל שיש מידת הדין שמקטרגת כל הזמן. אחי יוסף- מידת הדין קיטרגה עשרות בשנים, ריבונו של עולם. כתוב בתורה **#גונב איש ומכרו ונמצא ביזו מות יומת#**- השבטים מכרו את יוסף ואיפה מה שכתוב בתורה 'מות יומת'! בא איזה רומאי אחד, אמר לאחד התנאים: תלמד אותי תורה. לימד אותו את כל התורה, עבר על פרשת משפטים, אמר לו: לימדת אותי 'גונב איש ומכרו מות יומת'. השבטים לא קיבלו דין, אני רוצה לתבוע מהם את הדין.

לקח עשרה נבחרים שבהם ר' ישמעאל כהן גדול, ר' עקיבא בן יוסף, ר' חנינא בן חכינאי- הם כיפרו על עוון השבטים. למה? מידת הדין, הקב"ה לא מוותר. זה מידת הדין. אבל קיבלו את זה באהבה ובאו לר' ישמעאל כהן גדול. ר' ישמעאל כהן גדול הלך טבל, לבש לבנים, אמר את השם המפורש ועלה לעולם היצירה, עלה לעולמות עליונים. רואה מלאך בא אליו, אומר לו: תגיד, זה מאת ה'! אמר לו המלאך: כן. מיום שמכרו את יוסף הקטרוג הזה עומד לפני כסא הכבוד ובחרו בעשרה הרוגי מלכות.

ומי הראשון שהוציאו אותו להריגה? רבן שמעון בן גמליאל, אותו ואת ר' ישמעאל כהן גדול. התחילו לריב מי ימות ראשון על עם ישראל. אמר האחד: אני ראשון, אני לא רוצה שתראה בצער שלי, אני לא רוצה שתראה איך אני מצטער. השני אמר לו- אני לא רוצה. לקחו את רבן שמעון בן

גמליאל והרגו אותו, התחיל ר' ישמעאל כהן גדול לזעוק. בת המלך ראתה אותו, ולקחו את ר' ישמעאל כהן גדול שהיה יפה תואר והתחילו לגרד את הפנים שלו- הוא צעק צעקה ראשונה- ויצתה בת קול אמרה לו: ישמעאל בני, עוד צעקה אחת מחריבה את העולם לתוהו ובוהו, קבל גזירת שמים באהבה. שתק- ויצאה נשמתו בטהרה.

ר' עקיבא בן יוסף זה כנגד השכינה- כזה גדול היה רבי עקיבא. הרי ראובן לא היה, בנימין לא היה, ויוסף גם לא היה. סה"כ שלוש, נשארו תשעה שבטים. למה עשרה הרוגי מלכות? אלא השבטים צירפו את השכינה הקדושה בשבועה שלא תגלה ליעקב אבינו. לכן יצחק אבינו באמת ידע על מכירת יוסף, אבל יעקב אבינו השכינה הייתה מושבעת לא לגלות לו כי היה תיקון בבכיה הזאת שיעקב בכה. כי הקב"ה באותם רגעים- ראובן היה מתעסק בתשובתו. **#ירד יהודה מאת אחיו עד איש עדולמי#**. יעקב אבינו היה מתעסק באבלו, ראובן בתשובתו וקודשא בריך הוא מתעסק באורו של משיח- איך נוציא אורו של משיח בלי שאף אחד בעולם לא יבין.

עשרה הרוגי מלכות- ר' עקיבא בא כנגד השכינה. מיתתו הייתה הכי קשה, ה' ירחם. בערב יום הכיפורים הוציאו אותו מבית האסורים וסרקו את בשרו במסרקות של ברזל. התלמיד שלו ששימש אותו הלך לבית ולקחו את ר' עקיבא בן יוסף בעצם יום הכיפורים, מסרקים את בשרו במסרקות של ברזל, התלמידים שלו אומרים לו: רבינו, עד כאן. בגיל מאה עשרים שנה נפטר ר' עקיבא בן יוסף. **#ואהבת את ה' אלוקיך#**- סופי תיבות תכה, תעשה צירוף של השם ותהרוג את הרומאים. אמר להם: לא. תדעו לכם בניי וחביביי, שכל ימי חיי כשאמרתי "ואהבת את ה' אלוקיך" זכיתי להרגיש אהבה לה', אבל לא של מסירות נפש. מה זה **#בכל נפשך#**? אפילו הוא נוטל את נפשו. כל ימי חיי הייתי מתגעגע והרגשתי את זה רק במחשבה, חיפשתי את זה במעשה. עכשיו כשהקב"ה נתן לי את זה במעשה שיסרקו את בשרי במסרקות של ברזל- אתם אומרים לי תהרוג את הרומאים!?

באו מלאכי השרת שלא מבינים מה זה, אמרו לריבונו של עולם: **#ממתים ידך ה' ממתים מחלד#**- ככה מיתתו של ר' עקיבא? אמר להם: **"חלקם בחיים#**. יצתה נשמתו של ר' עקיבא ב"אחד". אשריך ר' עקיבא שאתה טהור ויצתה נשמתך בטהור. בא אליהו הנביא זכור לטוב לר' יהושע בעצם יום הכיפורים ואמר לו: ר' עקיבא רבך נתבקש למעלה. לקח אותו אליהו הנביא זכור לטוב, עוברים את כל השומרים, הגיעו לאן שקבור ר' עקיבא היום בטבריה. אמר לו התלמיד ר' יהושע לאליהו הנביא: אתה כהן. אמר לו: לא, קברי צדיקים לא מטמאים. אליהו הנביא זכור לטוב לקח בעצמו את ר' עקיבא בן יוסף למערה בהר טבריה, נפתחה מערה לפניו, שם את ר' עקיבא בפנים והייתה מוכנה לר' עקיבא בן יוסף מיטה, מנורה ושולחן. יצא אליהו הנביא זכור לטוב ואמר: אשריכם צדיקים, מה רב טוב המוכן לכם בעולם הזה ובעולם הבא.

זה רק קצת מה זה מידת הרחמים של בורא עולם, כי הצדיקים קיבלו את זה ברחמים. כל זה דור התנאים והאמוראים והסבוראים. מה אנחנו נעשה בדור הזה? תגיד לבן אדם תתפלל פה תגמור שם? אנחנו אם אנחנו מתפללים שמונה עשרה זה ניסים ונפלאות. לכן הקב"ה שמר נשמת סבא דסבין רחמים הכי גדולים שלא היו בעולם מתאימים רק לנו. עם קצת פחות רחמים- לך תראה איזה השתוללות יצרים- גם לאנשים שהיו באומן. מסכנים, הם לא תופסים שרבינו רוצה לתת

להם טוב, כי רבינו רוצה שבן אדם יתוודה לפני ה'. אם אתה לא תרצה לעזוב את זה אתה חושב שרבינו יעזוב לך את זה? מה פתאום, זה דוגמת עליון.

מה זה וידוי דברים? החטא נעקר בשורש, אין לך בכלל חשק להתקרב לזה. בן אדם שלא התוודה או התוודה חמישים-חמישים אתה תראה שהוא יחזור בארץ ישראל הוא יימשך לאותה עבירה. למה? כי הוא התוודה לפני ה' ולפני רבינו חמישים-חמישים. וזו סכנה, כי לפעמים בן אדם הלב שלו מלא עורלה והוא יכול עדיין להתגעגע לחטאים האלה. מה עושים? כל פעם כשבאים לאומן ראש השנה מנסים להתוודות יותר באהבה, יותר ברחימו, באהבה להבין- בוא'נה, אני נפלתי, אני חולה. אתה חולה? אני לא אגלה לך שאתה חולה. אבל מסכן מי שהוא חושב שהוא בריא. 'אני הייתי באומן, אתה לא רואה שיש לי שטריימל? מה קרה לך? אני לומד'. אז אתה רוצה להראות שאתה בריא, אני אראה לך שאתה שיא החולה. אבל מי שבא לרבינו באמת, בלב שלם, יש תשובה של עולם הבא. אתה יודע מה זה תשובה של עולם הבא? יש צדיקים שלא אמרו תיקון הכללי, שערי אומן היו סגורים. מה אתה חושב, הקב"ה יגלגל אותם? הם היו צדיקים אמיתיים.

ר' ישראל בער אודסר אמר לאיזה מישהו: תסתכל על ר' מרדכי שרעבי ובבא סאלי- הם הצדיקים האמיתיים. הם היו עושים הכל למען עם ישראל. יש צדיקים אמיתיים בדור הזה, לך תחפש אותם, ואולי כל אחד פה צדיק אמיתי ויש לו באמת כזאת אמת לאמיתה והוא הולך עכשיו לחפש איפה האמת נמצאת- האמת נמצאת אצלך!

רבינו יצא מהמגדל (בסיפורי מעשיות) ר' נתן אמר: תפסיקו להסתיר את גדולת רבינו ששורה עליכם. כל אחד שיש לו התבודדות והוא מרגיש מסכן זה לגביך, אבל יש לך כוח. אתה יודע מה זה להאמין ברבינו, אתה יודע מה זה להאמין במשה של הדור? אתה יודע מה זה לעמוד ולהתוודות, לקרוא תהלים, לקרוא תיקון הכללי, להסכים עם התיקונים שהקב"ה רוצה לתקן אותנו?

אם בן אדם ח"ו סובל זה בגלל שה' רוצה שהוא יסבול? חס ושלום. אנחנו לא מבינים מה זה רחמנות של ה'. על דמם של רשעים הקב"ה אומר: 'קלני מראשי, קלני מזרועי'. הקב"ה בוכה על רשע שמת- למה הוא לא זכה לתשובה בעולם הזה. **#תבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכר אזכרנו נאום ה) על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה)#**. הקב"ה אומר: בראתי את העולם, מלאכי שרת אני לא יכול לתת להם רחמים, הם לא צריכים רחמים מלאכי השרת. רחמים צריכים הבני אדם, **#רחמיק רבים ה) כי משפטך חייני#**- תן לי שמחה באכילה, תן לי שמחה בשתייה, תן לי שמחה עם אשתי, תן לי שמחה עם הילדים, תן לי שמחה לבוא לאומן, תן לי שמחה להתוודות- כל יום! זה ע"י וידוי דברים.

לכן לא פעם ראשונה תמיד קולעים, אז כל ראש השנה מי שחכם ועיניו בראשו- אם ר' נתן שתלמיד שהלכה כמותו אמר 'אולי אני אזכה והרבי יכניס אותי הפעם'- אז מה אנחנו צריכים להגיד? אולי אני אזכה איזה שעתיים-שלוש באומן ראש השנה לעשות וידוי שייצא לי מהעצמות, שאני באמת אתחרט, שאני אשב כמו ילד קטן- לקחו לי את כל החיים, את כל האהבה של ה', כמה עינו אותנו בחוץ! אתה יודע שאם אתה לא תנצל את זה- זה עינויים בחוץ. אבל אם אתה עכשיו תנצל את זה, הקב"ה יגיד לך: שמע, אני מחזיר לך הכל, אני יחזיר לך את כל האבידות. כל האבידות שגזלו לך הקב"ה יחזיר לך.

מה יהיה לבן אדם? אתה תתחיל להיות כזה אוהב של ה' אהבה שאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם. אבל אהבה שתלויה בדבר- 'תן לי ואחרי זה אני אשרת אותך'- **#משרתני שואלים איה מקום כבודו להעריצו#**. יש לי ניסיונות, יש לי יסורים, קשיים בפרנסה... ששש!!! תגיד תודה שזה יסורים, גם לי אני אומר. אתה יודע מה זה יסורים? זה בחוץ. ר' שמואל הורוביץ אומר: אחרי זה יתנו לך פנים של מת, ויקחו לך את הנשמה, ויבכו עליך, ואתה תהיה ירוק, יזרקו אותך בקבר, ושמה אתה תקיא את כל התאוות של העולם הזה- תרצה או לא תרצה. לזה חיים אתה קורא? זה חיים מרורים ממוות, ר' נתן קורא להם. **#את קובעת כוס התרעלה מצית שתית נפשי#**- רוצים לתת לנו הרעלות בחוץ: כבוד זה רעל, כסף זה רעל. לא כסף של קדושה, כסף של ממון של אומן זה טוב, ממון להביא לאשה שנותנת לנסוע לאומן- זה קדוש. ממון לפרנס את הילדים שלי זה טוב. אבל ממון- חס ושלום- **#יצבור ולא ידע מי אספס#**- זה ממון של רעל, זה סם המוות בר מינן. כל העולם חולים לזה.

אבל אם בן אדם בא לה' ואומר וידוי דברים- הקב"ה יתן לך פרנסה, אל תשכח **#אוי לי שקיפחתי את פרנסתי והרעתי את מזלי#**- תתחיל לעשות תשובה, תגיד וידוי דברים. קשה לך? למי לא קשה? אם בן אדם יילך בשלב של וידוי דברים ויראה- למה אני סובל? ה' לא רוצה שאני אסבול.

יש לך עוד עשרים ותשע יום שכולנו נבוא ונתייצב בפני רבינו הקדוש. קח עט, תשמע עצה של חכם **#שומע לעצה חכם#**, תגיד: 'מה עשיתי דברים בחיים, תכתוב את זה במחברת: רבי- אכילה ושתייה עד גיל כזה וכזה שכחתי לברך, שכחתי את זה ואת זה, עשיתי עבירות כאלה וכאלה, הייתי תינוק שבוי, לא ידעתי, תמחל לי רבי... אם הייתי עכשיו במצב הזה הייתי שורף את הס"מ וזוגתו ביחד. לא הייתי עושה שום עבירה. מה אני אעשה? הקב"ה יעביר את ס"מ וזוגתו מהעולם אמן. אם הייתי יודע לא הייתי עושה שום עבירה, תמחל לי רבי, ממש יש לי בושה, זה מפריע לי, זה חונק אותי'.

לאט לאט רבינו יורד ועוזר לך להתוודות- וואו אם רבינו עוזר לבן אדם להתוודות! וואלאק אתה תשים את הראש בין הברכיים ואתה תגעה בבכיה, אתה לא תרגיש שיש שם מאה אלף איש ואתה תבכה: **#יאנקו בני ישראל מן העבודה ותעל שועתם אל האלוקים וידע אלוקים#**. **#שוועת עניים אתה תשמע#**- רבינו יכול לתת לנו כאלה שוועות... אתה תבוא לארץ ישראל, אם אתה תספר שלוש מאות שישים וחמש יום איזה יסורים למישהו- אני אתן לך מה שאתה רוצה. למה? כי עשית וידוי דברים. עכשיו כשאתה בא עוד פעם- וככה ר' שמואל הורוביץ אומר שהיו צדיקים שבאים לרבינו ולא היה להם ספר בכלל, נכנסים לציון- שש שעות וידוי דברים! איך? אל תשאל אותי. הם היו באים רק עם הלב. רבינו יכול להחזיר לך זכרונות כאלו בתשובה, וככה אתה חי עם ה'. ככה הקב"ה ברא את האדם שהוא יחיה- **#זכאה מאן דעייל ונפיק#**.

יש כאלו מסכנים מתחילים להתקרב לרבינו הם עולים ואחר כך מראים להם את הירידות שלהם, הם לא שומעים התחזקות, ואז פתאום יש לו בעיה עם הזקן, יש לו בעיה עם הפאות, אשתו תגיד לו- הזקן שלך מפריע לי, יילך יגזז אותי, יילך לספר, תסדר את זה- זה מפריע לי. למה? כי מתחיל להיות לו ניסיונות והוא לא שומע התחזקות שבזה מנסים את האדם, מבזים אותו. מה אתה חושב- שמישהו יבוא בעולם הזה ויגיד לך 'אשריך'? לא! אם אתה בבית ובדבר הכי קרוב אליך **#איתן מושבך ושים בסלע קינך#** כשמבזים אותך אתה שותק ובורח לבורא עולם- זה נקרא

תשובה אמיתית! **#עיקר התשובה כשישמע בזיוע יזום וישתוק**. אם אתה תנסה ליזום דברים בבית זה נקרא "אנא אמלוד". אתה רוצה למלוד? בבקשה, אז גם האישה תרצה למלוד. אבל אם "אנא זמין למהוי" - **#כבוד אלוקים הסתר דבר** - לפעמים שאין לך כסף ואשתך רוצה, אתה רוצה להיות איש כשר ואשתך לא מסתדר לה - תשתוק! אל תענה, **#לא תענה על ריב לנטות**. אתה רוצה להיות חסיד והשכנים שלך לא מסתדר להם - תשתוק. "עיקר התשובה כשישמע בזיונו ידום וישתוק". אלו שלא דמים ושותקים הם נכנסים למהלך של ריב, הם מנסים לעשות דברים ביוזמתם וזה נקרא "אנא אמלוד". אז מפילים אותו מן השמיים. **#כבוד אלוקים חקור דבר** - לך לא מגיע כבוד כזה, לי לא מגיע כבוד כזה. כבוד כזה מגיע למי שמסתיר את כבודו של הבורא עולם. אתה הולך להתבודדות, בוכה, מתחנן - תן לי כוח.

אומן ראש השנה עוד עשרים ותשע יום - בואו נהיה חכמים אמיתיים. למה זה טוב תמיד לכתוב? לפעמים בן אדם שהוא מדבר עם ה' זה אור אין-סוף. אתה בא לרבינו ומתחיל רק להגיד תיבה אחת רבינו אומר לך מספיק, פתאום נכנס בך אור של נחל נובע מקור חכמה. זה חרטה אמיתית. כל האהבות הרעות והיראות הרעות נמצאים אצל האדם, הם לא בורחים ממנו, זה בגוף. רבינו אומר שאפשר להפוך את האהבות הרעות האלו והיראות הרעות האלו ליראה מה', לאהבה את ה'. אתם יודעים מה זה ירא ה'? זה אוהב את ה'. מה זה אוהב את ה'? אין לו אלא גזירת הבורא.

אם היו מבקשים מאיתנו דרכי תשובה כמו של ר' אליהו די וידאש - תפתח אם יש לך אומץ. אני פתחתי פעם ר' אליהו די וידאש עשיתי כזה הלל לבורא עולם, מי שפגע בחבירו - פ"ד תעניות. בר מינן. זה לא בגלל שזה לא נכון; זה נכון. אבל עדיין להם לא ניתן רשות לגלות רחמנות של ה'. הם גילו על פי הזוהר, על פי האר"י, זה אמת - ועובדה שצדיקים היו עושים את זה. רבינו הקדוש זה רחמנות אין סוף שלא היה בדוגמא לו בעולם - חידוש כמוני לא היה מעולם. צריך לגלות לעם ישראל אור, ואז בן אדם לבד יתוודה. זה לא בעבודות קשות - רבינו אמר: לא מה שהעולם יקבע, מה שאני אמרתי. דברים הכי קלים, וכי אני אתקן אתכם - רבינו אמר - בדברים קשים! **#יעננו בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה** - תעניות וסיגופים, תענית דיבור. מה פתאום! רבינו גילה שכל דיבור של בר ישראל בהתבודדות יש לו כתובת, אפילו תדבר עם גוים, אפילו תדבר עם נוצרים, תדבר עם כל הגרישונים - אתה מרים מהם את כל הניצוצות. יש עניין בדיבור - תענית דיבור אומרים שאסור לדבר באמצע. למה? כי שיחת תלמידי חכמים צריכה לימוד. בן אדם שיש לו התבודדות הכל טוב - איפה שאתה הולך ומדבר אתה מרים, הכל עולה למעלה.

רבינו תיקן עשרה מזמורי תהלים, שעה התבודדות. בן אדם מתחיל - **#טוב אחרית דבר מראשיתו** - זה לא להתחיל להיות רבינו, זה איך תהיה הסיומת. אתם יודעים, בהתחלה בן אדם לא שומע התחזקות, אתה יודע איזה תאוות יש לבעל תשובה? הוא בפנים כל המעיים שלו חתוכים וקרועים, הוא לא יודע מה זה בכלל אהבת ה'. אם הוא לא ישמע התחזקות ממני או מבן אדם בר דעת - אתה חושב שהוא ירצה להתקרב לה? אתה יודע כמה יש אנשים בחוץ שתפוסים ברשת שלהם?

הבעש"ט הקדוש אמר: פעם היה הבעל דבר עובד לאבד את העולם הבא של בני האדם, היום הוא עובד לאבד להם גם את העולם הזה. אני אקח לך את כל העבודה, כל החיים. ככה רבינו אמר - כל אחד ממקורביי יקח את העבודה של הסי"מ שלא יהיה לו מה לקחת בעולם. למה? אתה הולך לה'

שתי דקות- "ריבונו של עולם הושיעני"- יהיו לך ניסיונות, אבל קרבה לסי"מ לא יהיה לך, היצר הרע לא יתקרב אליך. זה גדור, זה שמור: **#הענגע באיש הזה ובאשתו מות יומת#**- אין קרבה אליך.

אם בן אדם רק שומע התחזקות- מה זה התחזקות? איך שאני, אפילו אתה שומע התחזקות לא משנה ממני, אתה קורא בליקוטי מוהר"ן, מותק- על כל כף של התעוררות צריך קערה של התחזקות. כשנותנים לבן אדם פעם בכמה זמן- ה' יודע שאני מכליל את עצמי בכלל- התעוררות אצל ר' חנינא בן דוסא, אצל ר' שמעון בר יוחאי, אצל הבעש"ט- פתאום נפתח לך אהבת ה', זה בגלל שאין לך התחזקות. אבל אם לא תהיה לבן אדם התחזקות- **#חזק ואמץ בעבודתך#**- לא בעבודה של רבינו, לא בעבודה של ר' נתן, לא בעבודה של שמואל הורוביץ, לא בעבודות שאומרים לנו שמונה שעות תלמד גמרא. "חזק ואמץ בעבודתך"- מה אתה יכול לעבוד את ה'? תעבוד את ה', לא את זולתך. כל אחד מחפש למי להיות עבד. תעבוד את ה'- **#לעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם#**. איזו עבודה שבלב? זו תפילה. אתה מתפלל- ה' יתברך לא יודע איך הוא יתנהג. **#טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך#**. זה על ידי וידוי דברים.

חכם עיניו בראשו מכין את זה, וכל פעם לפעמים עולה בזכרון כל מיני דברים. בא בן אדם ואומר- אני רוצה להיות כזה, תאמין לי באמונה שלמה. רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אומר: כל יהודי בשורשו הוא רחוק מכל העבירות, אבל הוא צריך וידוי דברים. אתה יודע מה זה וידוי דברים? שבן אדם מתוודה מוחלים לך. הרבי רוצה להפוך לך את הזדונות לזכויות- אני הנהר המטהר מכל הכתמים. שאתה תעמוד לפני ה' ככה וכל פמליא של מעלה תראה שאין לך שום כתם. ככה רבינו רוצה. זה התשובה שבן אדם צריך להגיע. ואז אתה מתחיל לשמור, אתה מתחיל לפחד שהוא לא יברח לך. זה נקרא יראה עם דעת, זה נקרא אהבה. לא מעניין אותי כלום עכשיו, יש לי זמן שאני עם ה'- שתיים עד שלוש בצהרים אני בשדה, זה חוק ולא יעבור. זה התלמיד ההגון שלי- משתיים עד שלוש וזהו. אני הולך, אין לי מוחין ואין לי כלום- אני הולך לקיים את דברי רבינו לא בגלל שאני מבין, בגלל שאני לא מבין. אני הולך לשָׁבֵת. ואז בישיבה הזאת אני מקבל את התיקונים מה שהדיינים הכי גדולים בעולם, מה שהאדמו"רים שיש להם את כל הכסף והזהב, מה שכל הצדיקים בדור לא מקיימים את הישיבה הזאת ואת העצם הסתכלות לה'- ולא יכולים לקבל את התיקון של הקטן באנשי רבינו.

מה אתה חושב- שמונים אחוז נתקעו במצרים, אבל קצת שהאמינו במשה- **#ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי#**. שפחה על הים ראשי תיבות שעה. מה נותנים לאדם לראות? נותנים לו לראות שה' טוב. אתה יודע כמה ציורים יש לבן אדם על ה' יתברך? בר מינן, רבינו קורא לו כוח המדמה. כשבן אדם מצייר את ה' טוב- בן אדם נהיה חולה אהבה על ה': הוא מתפלל בשמחה. קשה לו להתפלל- מה אכפת לי? אני עובד את ה'. יש לי מחשבות רעות- לא אכפת לי. הרבי אמר שהמחשבות האלו בונים לי בניינים נפלאים. לא רק אם יש לי מוחין אני הולך; גם כשאין לי מוחין אני הולך, גם כשאין לי חשק ללכת לאומן ופתאום כל מיני ניסיונות- אני הולך גם בלי חשק. אתה בא לאומן, רבינו אומר: ככה רציתי שתבוא לאומן- שבור, רצוף.

שלוש ארבע שעות אתה נכנס לציון- דקה תיקון הכללי- בום, זורקים אותך. מותק, ברבינו באומן לא עובדים את ה'; באומן באים לקבל דלק. בארץ ישראל באים לעבוד את ה'. אתה נמצא אצל

הצדיק הכי גדול- משה רבינו שבדור ואנשים שואלים 'מה אני צריך לעשות?' למה? כי אנשים קשה להם מרוב שיש דברים שמסתירים את האור של ד' אמות של הצדיק. אם אנחנו נבוא בס"ד באמונה תמימה- כל אחד יאמר: רבי, אתה אמרת שאתה בחדר השני- תאזין אליי. בן אדם קשה לו להגיע לזה- יש אלפים חסידי ברסלב, כל אחד עם ה'זה'... עזוב אותך 'כל אחד עם הזה והזה'. הרבי אמר על ר' נתן ור' נפתלי: אני רוצה שאתם תהיו אפויים בלב, ללב שלי. ותדעו לכם כל אחד פה- וגם אני בכללכם- יש לנו את ההכשר להיות אפוי. כי כשאין שכל- בשתי דפיקות אתה בחדר השני. ואז בן אדם יכול להיפתח לרבינו **#תמונה אינכם רואים זולתי קול ויגד לכם את בריתו#**.

ואז יכול להשתחרר לבן אדם באמת הבכיות האמיתיות. אם לא ייצא בכי- לפחות רחמנות יתן לי להתוודות פעם אחת'. איך מתוודים? אל תשמע ממני, אל תשמע ממנו, אל תשמע מאף אחד. וידוי דברים זה מה שהלב שלך פולט- מה אתה מרגיש שמפריע לך? יש כל מיני דברים של תאוות שהוא מסכן, הסתבך איתן. או כנגד העולם, או כנגד השכונה שלו- איפה שהוא גר. וזה קשה לו- רבינו אמר: מי שיבוא ויספר לי את החיסרון שלו, מה פירוש חיסרון? עד איפה עשית- איפה שאתה לא יכול שמה הרבי מתחיל. אמונה זה עשיתי, ניסיתי. דיברתי עם ה', עשיתי שעה התבודדות, אבל קשה לי דבר כזה- תשלים לי את החיסרון.

אנחנו נקבל- עם כל האכילה והשתיה- תקבל על עצמך שלוש שעות, שעתיים, בן אדם שעובד את ה' שמספיק לו לקבל. רבינו מדליק אותו בציון- נשיקה לציון ושלוש. ר' נתן אמר: אם כבר אנחנו באים, צריכים גם לעשות נחת רוח לרבינו. זה כל התכלית של רבינו. רבינו אמר: יהיה לי נחת כשתבואו על קברי יהיה לי חילוץ עצמות מזה. לא ירדתי לעולם הזה בשבילי, ירדתי בשבילכם. בן אדם צריך לזכור את זה.

אתה מסכן? מסכן מי שלא שומע התחזקות כזו, מסכן מי שלא שומע שרבינו חי וקיים. הוא מתחיל לחפש איך אני אעשה רצון ה'. אנחנו יודעים איך לעשות רצון ה'? ר' שמואל הורוביץ אומר: מי יכול להגיד שהוא עובד את ה'? רבינו נותן לך לפחות לרצות- "אנא זמין למיהו"י"- אני רוצה.

במה אדם יכול להתחזק? תיקון הכללי. תפילה- קשה לי. הלאה, מה עוד קשה לך? תטען את זה כל יום לפני ה' ותבקש שיקל מעליך. לא "ריבונו של עולם תעזור לי להיות בשמחה", אלא "תעזור לי **השעה הזאת** להיות בשמחה, תעזור לי **היום** להיות רגוע, תעזור לי **היום** לשמור את העיניים, תעזור לי **היום** להיות איש כשר". יש בן אדם שמוציא את כל האוויר- "תעזור לי ריבונו של עולם שאני אהיה כל החיים איש כשר"- הוריק את כל האוויר שלו ואומר- טוב, התפללתי לה'. רבינו אומר: זה תפילות רעות! למה? הוא אמר לה': אתה רואה, התפללתי ולא ענית לי. תן לי לעשות מה שאני רוצה.

הרבי אומר: אורזילא בר יומא- יום אחד, תעזור לי היום להתפלל תפילת מנחה, תעזור לי היום לשמור את הברית קודש. היום- אז זה לא קשה. ולא רק היום, אפילו שעה. אתה מבין למה אנשים אוהבים את יום הכיפורים? יום אחד- 'תשחרר אותי'. רק יום אחד בן אדם יכול להיות ישר, צדיק, חסיד וגם קדוש. למה? זה יום אחד, זה לא קשה. יום אחד אני יכול לסבול הכל.

אז אם בן אדם כל פעם בא להי- תזכרו את זה וגם אני- אל תפליג, יום אחד. **#אנכי על משמרת**
אעמודה-#היים אם בקולו תשמע#. ראם בן יום, היו ריבונו של עולם תעזור לי היום לאהוב את
שחרית, מנחה וערבית. היום תעזור לי לאהוב ליקוטי מוהר"ן וליקוטי תפילות. היום תעזור לי
למתק את היסורים של היום הזה. היום לחפש את ההרחבות שהרחבת לי בפרנסה, אפילו אם אני
צריך עכשיו אלפיים או שלוש אלף שקל, אבל הרחבת לי עד היום? אני רוצה להודות לך על
ההרחבות שהרחבת לי. זה נקרא משפט נכון. **#יסרני ה' במשפט אל באפך פן תמעטיני#**- שאתה
שופט את עצמך אין דין למעלה, הדינים לא שורים על האדם. "ואל תבוא במשפט את עבדך כי לא
יצדק לפניך כל חי"- מה פירוש? אל תבוא במשפט את עבדך למעלה, רבן גמליאל היה מוריד את
כל הדינים מלמעלה למטה והיה ממתק אותם פה. ככה רבינו אומר- אל תתנו לקב"ה לגזור
גזירות, תורידו אותו למטה. **#ירד ה' על הר סיני#**, למתק את כל הגבורות והדינים- לחסדים.

מי יכול לעשות את זה? המלאך הכי גבוה בעולמות הכי גבוהים לא יכול לעשות מה שיהודי הכי
פשוט וכשר לעשות כאן בהתקשרות. כי בהתקשרות אתה מתרומם מעל כל העולמות. מי שלא
מאמין בזה- רבינו אומר: הוא נקרא בגלות. כל עיקר הגלות אינו אלא בשביל חסרון אמונה, שלא
יודעים לזכור את אומן, איזה צדיק מטפל בנו. אם בן אדם הולך ככה במידה שלו במידה שלו
במשורה שלו- הוא נקרא איש כשר. יש לו מלחמות, אבל במידה שלו הוא נקרא איש כשר. מה
עכשיו אתה צריך לשמור? תעשה טוב. לאט לאט הרע לא של העולם יתגלה, הרע שלך יתרומם
ובום- תכניע אותו. לא מבטלים רע, כי אם יתבטל הרע מהבן אדם יצטרכו לקחת כל אחד מאיתנו
#ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונ#- יזרקו אותו בקבר, הרע מתבטל. כשיש לאדם רע- סימן שיש
לו מלחמה. יש רע ויש טוב- הרע מתרומם לא בשביל להפיל אותך, אלא כדי שתכניע אותו. תיקח
את הרע ותהפוך אותו.

אתה רואה פתאום דבר שאסור וזה מגרה אותך- תכניע את האסור הזה, תיקח אותו ותהפוך אותו
למותר. דבר שהוא טמא- אסור לעשות את זה, זה טמא; תהפוך טמא לטהור. אבל איזה טמא? יש
לפעמים בן אדם עבר טומאה ושכח את זה. רבינו מחזיר לו את זה, שפתאום יש לבן אדם- ה'
ירחם- להפוך את זה לטהור ונותנים לבן אדם סיעתא דשמיא, וזה נקרא שש בחינות של התשובה:
טהור-טמא, כשר-פסול, מותר-אסור.

איפה רבינו הבריח אותנו? בסטרא דימינא, **#למימינים בה סמא דחיי#**. אתה ואני וכל אחד
נחשוב על המותר- מותר לאכול ומותר לשתות, תברך את ה' תקדש את ה' על הזבח, על הברכה,
תראה איזה טוב יהיה לך. במה שה' אמר לך שתהיה איש כשר- תהיה איש כשר. איפה שאתה
רואה חמץ- תברח. אין מה לעשות, אנחנו חייבים להיות עם העולם, אבל איפה שהעולם נוגד את
דעת רבינו, זה לא מתאים לי- אני בורח. זה נקרא כשר.

טהור- כל מקום שיש טומאה תשמור על טהרה: **#היה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר#**.
#אזמרה לאלוקי בעודי#- בעודי ראשי תיבות ולא יראה בך ערות דבר. כי הקב"ה מסתכל רק על
הטוב.

אם בן אדם ככה יעשה וכל יום יחזור בתשובה- אתם תראו מה יהיה לנו. יהיה לנו פשוט חשק
לחזור בתשובה. בפעם אחת זה עליה למעלה. הקב"ה רוצה לתת לנו שגם **#בני שלשים יולדו על**

ברכי יוסף - הקב"ה רוצה לתת לנו טוב בעולם הזה, לדעת למתק את הדינים, לדעת לחיות עם כל האנשים ולחיות עם רבינו. זה נקרא איש כשר.

רבינו אמר: על כל אחד שיציית את אנשיי או יגע באחד מאנשיי- אני כל יום משתדל. אתם תשתדלו כל אחד ליגוע באנשי רבינו. קח ר' שמואל, קח ר' ישראל בער אודסר, קח ר' ישראל קרדונר, קח ימי מוהרנ"ת, קח עלים לתרופה. לא בגלל שהאנשים שבדור הזה הם לא אנשי רבינו; אנשים בעולם הזה בעלי בחירה, יש להם יצר הרע, לי ולכם ולכל אחד. אלו שכבר עברו את המסלול והם נמצאים בעלמא דאתי- הם יכולים לתת עצות. הם יעזרו לנו לעבור ולהיות חסידי ברסלב אמיתיים, **#לא מרובכם חשק בכם ה' כי אתם המעט מכל העמים**#. גם מעט זה טוב, בשבילנו בדור הזה רבינו אמר העתקה קטנה זה מעט. המעט שאני עושה זה בשביל להכשיר אותי. תתבודד הרבה, תדבר עם ה' הרבה, תקרא תהלים הרבה- הקב"ה יראה לך כמה מעט זה טוב. לא תעשה בכלל- תעשה הרבה, אתה לא תרגיש כלום.

לכן מאיפה צריך להתחיל? אומר רבינו: זרקא, דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן. אם בן אדם מחזיר את הלב שלו לה'- ה' אומר תודה רבה, זה מה שרציתי- **#תנה בני לבך לי**#. רבינו אומר: תנו לי את לבבכם. אני נותן לך את לבבי **#בכל לבבכם ובכל נפשכם**#. ואז כשבן אדם אם יש לו יסורים הוא לא נלחם איתם, הוא יודע איך למתק אותם: עכשיו אני אלך למקווה, עכשיו אני אגיד עשרה מזמורי תהלים. עצוב לי- לא בגלל שהי רוצה להראות לך שעצוב לך, הוא רוצה שאתה תלמד להיות בשמחה לא בדרכים שהיו גלויים לך עד היום. עצוב לך? אז לוקחים ספר תהלים וקוראים עשרים מזמורים. עצוב לך? תגיד- רגע, קח סנדביץ' עם שתי חביתות, אני עושה נטילת ידיים ויושב לאכול שתי חביתות. אני בדקתי את זה כמה פעמים והייתי עצוב לא עשיתי כלום, אמרתי: למה אני עצוב, ריבוננו של עולם? לקחתי שתי פרוסות, כתוב שביללה יש עצבות כזאת. ישבתי, עשיתי נטילת ידיים ובירכתי המוציא לחם מן הארץ, תגיד כמה דברים- העצבות נעלמת, העצבות זה רק ניסיון. אם בן אדם לא פועל משהו בעצבות והוא עושה תיקונים מה שרבינו אמר כגון ריקודים והמחאת כף, אנחנו בעלי תשובה יש לנו את כל ההכשרים בשביל להיות איש כשר. פתאום העצבות בורחת.

אין לנו על מה להיות בעצבות. רבינו אמר שכשאנחנו נהיה בשמחה הוא ישמח אותנו מלמעלה, אבל ח"ו כשבן אדם יהיה בעצבות רבינו יגיד לקב"ה: תודה רבה שהוא בעצבות, למה הוא לא מאמין בי. אם אנחנו נהיה בשמחה הוא יהיה בשמחה עוד יותר. למה? כי באמת ראוי לנו להיות בשמחה. הקב"ה יחזק אתכם ואותנו שיהיה לנו חודש אלול בעזרת ה' יתברך לטובה ולברכה, לששון ולשמחה.

שְׁמוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה

וידוע הוא כי מי שמקבל תענוג מאחר נקרא נוקבא. רוצה לומר לגביה במושג שה' יתברך מקבל תענוג מישראל מתפילתן כביכול נעשה נוקבא לגבי ישראל, וזהו שכתוב **#אשה ריח ניחוח לה#**. כי ע"י ריח הניחוח שמקבל ה' יתברך מתפילות של ישראל נעשה בסוד אשה- **#נקבה תסובב גבר#**.

פירוש- יש לנו מושג בס"ד שכל דבר שהקב"ה ברא הוא ברא אותו נפש וגוף, חומר וצורה. כשאדם אוכל יש לו הנאה מן החיך, החיך נהנה. אבל יש עוד הנאה ליהודי- מהניצוץ הקדוש. כי כל העולם כולו הקב"ה ברא את זה בצורה שאדם יקבל שפע רוחני בשביל שהוא יתענג, כמו שכתוב בפסוק "אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דיבר".

הקב"ה רצה שהאדם ימשוך הארה רוחנית שנקראת בלשון חז"ל **#התענג על ה' (ויתן לך משאלות לבך#** מצד הקדושה. ומצד הקדושה ממה אנחנו מושכים הארה רוחנית? מהתפילה שאנחנו מתפללים ונותנים נחת רוח לקב"ה. הקב"ה כרת איתנו שלוש בריתות: שאנחנו נקבל את התורה, שאנחנו נזכה לחיי עולם הבא, ושאנחנו נזכה לקיים את התורה. **#לא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית הזאת כי אם אשר ישעו פה ואשר איננו פה#**- במעמד הר סיני הקב"ה לקח את כל נשמות ישראל והעמיד אותם במעמד הר סיני, וכל אחד ראה וחזה וצפה את המראה שנקרא עשרת הדברות. הכל ראינו, רק במהלך שבן אדם יורד לעולם הזה משכיחים לו את זה. למה? כי אם בן אדם יזכור לא תהיה לו בחירה. מה נותן לאדם לזכור שיש עולם הבא, ויש דין ויש רחמים? זה כשבן אדם מתפלל. כשבן אדם מתפלל הוא צריך להפעיל כוח של אמונה **"הנטע אוזן חלא ישמע היוצר עין חלא יביט המלמד אדם דעת#**.

לכן כל העניין של תפילה ר' נחמן מברסלב ייחס לזה חשיבות גדול, כי ע"י תפילה בן אדם ניזון מרוחניות. התפילה זה דבר גדול. התפילה עצמה חז"ל אומרים זה עומד ברומו של עולם, תפילה מעמידה את כל העולם, תפילה מעמידה את כל היקום. בזמן נח בגלגל שלא התפלל על בני דורו כל היקום נמחה- **#מחיתי את כל היקום#**. למה? כי כשאנשים הולכים בשרירות לבם בלא מחשבה על אלוקים, ולא מייחסים חשיבות למלך מלכי המלכים הקב"ה- המלאכים לא יכולים לעבוד אותו. אפילו שיש מלאכים שרפים אופנים וחיות הקודש- הם לא יכולים לעבוד את ה'. אין להם יצרים רעים, מי יכול לעבוד את ה'? אנחנו, אנחנו מצווים לעבוד את ה' **#בכל לבבכם#**. למה כתוב "בכל לבבכם"? בשני יצריכם. כי המלאכים יש להם רק לב אחד. **#סעדו לבכם אחר תעבורו כי על מן עברתם על עבדכם#**- מכאן שאין יצר הרע שולט במלאכים. אבל יהודי- **#לעבדו בכל לבבכם#**- איזו עבודה שבלב? זו תפילה.

לכן בשעה שלא הייתה תפילה נמחה כל היקום- **#מחיתי את כל היקום#**. ארבעים יום וארבעים לילה, אפילו שהיו גיבורים אנשי שם ואמרו לנח- אנחנו נעצור את הגשם- לא עזר כלום. אבל אומרים חז"ל: זה היה גירעון מצד נח שלא עמד בתפילה על בני דורו, עד שבא משה רבינו ותיקן את זה.

ר' יצחק לוריא אשכנזי- האר"י הקדוש- אומר שיש לנו חמישה צדיקים שאנחנו צריכים כל הזמן להתקשר אליהם, וסימנם "בראשית ברא אלוקים את השמים". ר' שמואל הורוביץ אומר: "השמים' ראשי תיבות האר"י הקדוש, שמעון בר יוחאי, משה רבינו, ישראל הבעש"ט ומהר"ן

מברסלב- צריך להתקשר אליהם לפני כל תפילה שאתה אומר כדי שהתפילה תעשה פרי, כדי שאם יהיה איזה מצב שבן אדם לא יתבהל מכל מיני מאורעות, מכל מיני חדשות שיש. יעמוד בתפילה, כי כל מי שעומד בתפילה על בני דורו הקב"ה נותן לו לראות בשמחת כל הדורות, בשמחת כל הקדושים. פתאום אתה תראה איזה מישהו חוזר בתשובה, פתאום תראה איזה מישהו מתחתן, פתאום תראה איזה יהודי שטוב לו- כי אתה עומד בתפילה על בני הדור. לכן בכל תפילה ותפילה אסור לאדם להתרשל ח"ו ממלאכה קדושה זו.

ר' נחמן מברסלב אומר: ע"י התקשרות לצדיקים אמיתיים אוהו איזה פעולה נעשית- היא תועלת גדול מאוד-מאוד, כי ע"י התקשרות באמת לצדיקים אמיתיים הוא תועלת גדול מאוד-מאוד כי ע"י זה זוכים לתשובה שלמה. הצדיקים כל הזמן ימשיכו לך **#מתוק האור וטוב לעיניים#**- אתה תברך ברכה יתנו לך כזה שפע גדול שאתה תרגיש מה ברכה קטנה שהיא פועלת. זה הכוח של הצדיקים האמיתיים, כי הם כבר היו בעולם הזה, אז הם צריכים להתחבר לגופים בשביל לתת לנו את ההארות האלה.

#ע"י זה זוכים לתשובה שלמה ולכפרת עוון#. ר' נתן אומר עוון זה מתהפך לענו- סימן שאדם זוכה לכפרת עוונות הוא מתחיל להיות עניו. לא מצליח בבית- שתיים שלוש דקות הוא יוצא החוצה למרפסת, לוקח אוויר טוב, סיגריה נובלס... כוס קפה, רגוע. כי בן אדם שנמחלים לו העוונות הוא מתחיל להיות עניו, הוא מתחיל להבין שאני לא מבין את השני- למה שאני אכנס בשני?

עצה לתת ליהודי זה מאוד קשה- **#אין עצה ואין חכמה ואין תבונה כנגד ה#**. אבל להזכיר ליהודי שאם אתה תתפלל מה אתה יכול לפעול בתפילה. בתפילה יהודי יכול לפעול הכל. לכן ר' נחמן מברסלב אומר: סימן שאדם זוכה ע"י התקשרות לצדיקים- תשובה שלמה וכפרת עוון. העוון מתהפך לאותיות ענו, אדם מתחיל להיות ענו. וכל הדינים מתבטלים לגמרי. מה זה דינים? אי חשק זה דינים, מחשבות לא טובות זה דינים. אדם שקם בבוקר ויש בו חיות וחשקות להתפלל זה ביטול הדינים, כי מה שבן אדם עושה ביום הנשמה שלו גם בלילה ממשיכה לפעול אותן פעולות, רק שנותנים לו 'נייחא למוחי' כלשון רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב, ששינה זה לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי- שנותנים לך להידבק בעולם האמת, שאתה חוזה. אסור לבן אדם להיפגש עם דברים של אמת אחרי שהוא יפטר מן העולם רחמנא ליצלן, על דא איתמר אוי לה לאותה בושא, אוי לה לאותה כלימה.

לכן רבינו אומר שצריך להתקשר לצדיקים אמיתיים- כמו ר' שמעון בר יוחאי, האר"י הקדוש- בגיל 39 נפטר, איזה סודות של קבלה הוא קיבל! ולמה? אומר ר' יצחק: בגלל שאבא שלו הייתה לו ענוה, הוא היה עושה הכנסת אורחים ובשרו אותו מהשמיים שהוא יזכה להביא ילד שיאיר את כל העולם. אליהו הנביא זכור לטוב היה הסנדק שלו והיה המוהל שלו, הוא נכלל במוהל. תיכף ומיד שעשו ברית מילה האר"י הקדוש נהיה בריא, ואחרי זה אליהו הנביא נגלה אליו ולימד אותו. הוא הלך למצרים- היה עני- ואליהו הנביא זכור לטוב היה לו בית בגדות הנילוס והיה מלמד אותו כל סתרי התורה. הוא לא היה מלמד אותו, הוא בא להגיד לו אם כיוון לדעת רשב"י או לא. ואחרי זה הוא אמר לו כל מה שלמדת במצרים זה אוויר טמא! צריך לשכוח הכל. הביא אותו לארץ ישראל ואמר לו- יש אחד בעולם שאתה באת בשבילו, זה ר' חיים ויטאל. ר' חיים ויטאל היה לו נשמת ר' עקיבא בן יוסף.

רבינו האר"י ז"ל בא לצפת ושם היו ארבע מאות צדיקים שהיה להם רוח הקודש- זה לא פשוט. וכל אחד היה גדול בתורה ובחסידות ובקבלה, צפת הייתה מלאה קבלה. היו מקובלים גדולים. בזמנם הייתה רעידת אדמה בצפת, אחד הצדיקים עשה שאלת חלום ואמרו לו- בגלל שהשר של ירושלים קינא בצפת והיה קטרוג והיה רעידת אדמה. היו צדיקים גדולים- ר' שלמה הלוי אלקבץ, ר' משה קורדובירו, כל אחד היה עם תעניתים ושקים. ידעו זוהר הקדוש, בעלי יחודים, ידעו הכל. פתאום האר"י ז"ל הקדוש הגיע בגיל 35, 36, צעיר ויודע את כל מה שהם לא יודעים. ר' משה קורדובירו היה מקובל גדול בצפת, אמר להם: דעו שיבוא עלם צעיר והוא יחלוק על כל מה שאמרתי, ואל תחלקו עליו כי תורתו תורת אמת. לו ניתנה רשות כמו ר' שמעון בר יוחאי- "אית לך רשות לגלגלה". אמנם תורת האר"י זה הפנימיות וכוונת רשב"י.

רבינו האר"י הקדוש אמר- למה עלתה לו כך? בגלל שהוא טרח עמל ויגע. הוא טרח, הוא היה יושב ואמר לר' חיים ויטאל- אהבתי את הקב"ה. כל הלכה הייתי בוכה לפני הקב"ה כדי שיאיר לי איזה מאמר נעים זמירות ישראל. לפני כל דבר הוא היה בוכה לקב"ה ואומר- **#גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך#**- תן לי לראות את הנפלאות שבתורה. אז הקב"ה לא קיפח את שכרו ונתן לו. האר"י ז"ל הגילוי שלו היה קשה מאוד, כי היו שם צדיקים גדולים. אליהו הנביא זכור לטוב אמר לו- לא בשבילם באת. היה כל יום מביא את נשמת ר' חיים ויטאל- היה בסוריה, והיה לו חשקות גדול ללמוד סתרי תורה. כמו שאתם יודעים סתרי תורה כשבן אדם לומד הוא יכול ללמוד שבע שנים- זה עולמות... אתה ישר מקבל את היהלום שבכתר, אתה מקבל ישר את החיות. לימוד זה עולם היצירה- זה שקלא וטריא. בעלי תשובה צריכים אור, הם צריכים חיות, הם צריכים ישר הלכה למעשה, ישר את האור של הנשמה. לכן התקשרות לצדיקים אמיתיים זה נותן לך ישר את האור של הנשמה.

הוא היה מביא את נשמת ר' חיים ויטאל, והוא אמר שבשבילו בא לעולם. ר' חיים ויטאל בס"ד היו לו תלמידים בסוריה. הוא היה קם ואמר שנשמת האר"י הביאה אותו. עד שיום אחד הוא קיבל חשק, כי רבינו שצריך להתקרב לצדיק יש הרבה מניעות- אני אזרוק את השכל או לא? זה דבר גדול, נשמות טהורות, כשבן אדם זוכה להתקרב לדעתם של צדיקים אם הוא זוכה לבוא ישר מבחוץ ולהכנס לרבינו- כל דכפין ייתי ויכול. ב"ה אין לך שכל, אבל אנשים שבאים עם שכל הם צריכים לעשות כל מיני טבילות בנהר דינור לזרוק את השכל. כשבן אדם בא מבחוץ ישר ומתחיל לתפוס ספר תהלים, ישר מתחיל לדבר עם ה'- זה הכי טוב.

לכן בס"ד מי שזכה שהקב"ה נתן לו התקרבות והתחברות והתקשרות לצדיקים אמיתיים זה דבר שנותן ללב פעימות של שמחה כל הזמן. ר' חיים ויטאל ויתר על השכל שלו- הוא היה מקובל גדול- היה יודע זוהר, אבל כשהוא בא לפני האר"י הקדוש הוא שאל אותו איזה שאלה, האר"י ביאר לו את הביאור כמו שצריך. בשאלה השניה אמר לו- אני לא יכול לבאר לך כי אין לך כוח בנשמה לקבל את מה שאני אגיד לך. ר' חיים ויטאל כמובן שזה היה לו שמחה גדולה, אבל הוא לא שאל ויצא בחוץ, ובכה, ושם שק והתפלל לפני ה' כל הלילה שיתן לו כוח בנשמה להבין את מה שהאר"י אגיד לו. בבוקר האר"י אמר לו- קום, התפילה שלך נתקבלה לפני חי העולמים, ומהיום לא יהיה עוד שתשאל אותי ואני לא אגלה לך אותו.

פלאי פלאות!

אמר לו: רבי, איך אני אזכור את כל החכמה הזאת?

ר' יצחק לוריא אשכנזי הלך עם ר' חיים ויטאל לבד לעיר טבריה, והשכירו סירה ונכנסו לכנרת. רבינו האר"י הקדוש אמר: **#היא הבאר שאמר ה' למשה#** - אמר את הפסוק הזה ונתגלתה להם הבאר של מרים בתוך הכנרת. זה סלע גדול שמנוקב בה שנים עשר נקבים ויוצא משם תמיד מים. האר"י הקדוש בא עם הסירה, הוציא קצת מים לר' חיים ויטאל - **#ברוך אתה ה' אלוקיט מלך העולם שהכל נהיה בדברו#** - שתה מהמים ואמר לו האר"י: מהיום אתה לא תשכח שום דבר ממה שאני אלמד אותך. בזמן שהאר"י הקדוש היה מלמד אותו, ר' חיים ויטאל לא כתב כלום. בסך היה שנה ושמונה חודשים עם ר' חיים ויטאל. אחרי שנפטר האר"י אז נהיה כמעין המתגבר.

רואים מה זה **שמושה של תורה**. אדם זכה להתקרב לצדיק אמת, ר' חיים ויטאל הייתה לו ענוה משהו להפליא לעשות, הייתה לו נשמת ר' עקיבא בן יוסף. ר' חיים ויטאל אומר: **#עניי ראו ולא זר אזני שמעו ולא אחר#** - שהאר"י הקדוש אם לדמות אותו לדורות של תנאים זה לא יהיה שבח בשבילו - זה היה משהו מעל, משהו נורא ואיום. ר' יוסף קארו היה לו מגיד מן השמיים - מלאך שמלמד אותו כל לילה, והוא ביקש מהמלאך שילמד אותו את קבלת האר"י - אמר לו: אני מעיד עלי בשם קוני שמה שידוע האר"י - כל צבא מרום המלאכים לא יודעים!

אז תדעו איזה חשיבות יש כשבן אדם עושה התקשרות לצדיקים. לא צריך לעשות יחודים וכוונות - על דעתם ועל כוונתם מספיק, על דעתם ועל כוונתם אני מתפלל - אפילו תתפלל שלוש דקות יהיה לך נועם כזה מתוך בתוך כל 'אתה חונן' 'השיבנו' - אתה תרגיש שכל האותיות שמחות איתך בתוך הלב. לכן **#שמח לבי ויגל כבודי#** - כשאתה מתחיל לקבל כבוד של יהודי, לא כבוד של עולם הזה "מרבה עבדים מרבה גזל, מרבה שפחות מרבה זימה, מרבה נכסים מרבה דאגה". מי שיש לו נכסים הוא יותר דואג. תראה בן אדם **#יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב#** - בא בצהרים אוכל קצת זעתר, אוכל שמן זית, מבסוט... לך תראה את העשירים - כל רגע טלפון מפה, טלפון מפה... תן לאכול... שום דבר! אתה עשיר.

אבל יהודי שיש לו מידת הסתפקות, יתעלה שמו לעד, **#אכלת ושבעת וברכת#** **#לך שמח לבי ויגל כבודי#** - אז הקב"ה יתן לך שהכבוד שלך ישמח. תגיד תודה לה' שאין לך כבוד של מלכים בר מינן - **#כבוד מלכים חקור דבר כבוד אלוקים הסתר דבר#**. אומר ר' נחמן מברסלב: מי שיש לו כבוד של תשובה תמיד תראה אותו בסתר, צנוע, יושב, לומד, בבית יש לי איזה פינה שאני יודע לפתוח איזה דבר שאני יכול לקיים. תמיד ללמוד דברים שאנחנו צריכים לקיים אותם, וזה **#ויגל כבודי#**. אתה יכול להתפלל שלוש ארבע דקות אבל על דעתם ועל כוונתם של הצדיקים שהם נותנים חיות, הם מחיים לך במה שאתה יכול לקיים, כי זה קדושתם של הצדיקים אשרי להם ואשרי חלקם.

יום אחד בזמן רבינו הקדוש ר' ישראל הבעש"ט בן שרה ואליעזר, היה איזה אחד שישב ולמד איתו. ומי זה היה? איזה ירקן בשוק. הבעש"ט פתח עין יעקב ולימד אותו, ואותו ירקן רואה פתאום נפתחים השמיים ויורד נשמה מהעולם העליון כולו לבוש קיטל לבן, יפה. הוא נדדעזע מהמראה, תפס את הבעש"ט. אמר לו הבעש"ט: אל תזדעזע, בגלל שאתה התקשרת איתי ואתה בן אדם תמים אז הבאתי אותך למדרגה שלי בשניה אחת!

אתה קורא תיקון הכללי על דעת רבינו - אתה יכול ישר לקבל תיקונים כאלו שאנשים בלימודים שנים ושנים - ושום דבר. אתה מסכים לבוא לראש השנה יתעלה שמו לעד, ללכת את כל הטלטולי

דרכים האלה, ולטרוח... **#אחלי שאני אראה את הדרכים שאתם באים אלי-** אמר ר' נחמן, שמכל פסיעה ופסיעה נברא מלאך ושרף **#עין לא ראתה אלוקים זולתך**. וטראו אנשים שבאים לרבינו באמת ובתמים איזה שכר הם מקבלים. **#לכן שמח לבי ויגל כבודי** - הקב"ה מכבד אותך בכבוד הכי גדול שאתה יכול לעמוד ולפרש שיחה לפני הקב"ה. אתה יכול לפתוח תהלים, אתה יכול לאכול כמו יהודי בלי דאגה.

יש דאגה? אז מה אם יש דאגה? אז הולכים לספר את זה לה' עושים מזה ישועה. יש כל מיני יסורים שהעולם מלא, רחמנא להצילן, אבל **#יסר יסרני יה ולמות לא נתנני**, **#פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה זה השער לה צדיקים יבואו בו**. בסוף רבינו הקדוש אומר: יתהפך הכל שאנשיי יגידו רק תודה לה', אתם תחזיקו ואנחנו באמת ובתמים.

ר' נחמן מברסלב אומר: אמונה יש לכל יהודי, אבל אמונה איתקריאת כד אתחבר באמת- האמונה נקראת כשמחברים אותה לצדיקים אמיתיים. נכון יש בארץ ב"ה אנשים שיודעים הרבה, אבל צדיקים אמיתיים- אתה יודע מה זה משה רבינו ע"ה מסר את נפשו על עם ישראל? האר"י הקדוש, בגיל 39 הוא נפטר- בשיא הפריחה של הבן אדם. אבל מה הוא השאיר? איזה פירות עולם, איזה חיבורים של קבלה. ר' נחמן מברסלב אמר- אני רוצה עלם צעיר שיבוא אלי אני אגלה לכל יהודי אפילו בגיל 3 הוא יוכל ללמוד את כל הקבלה.

אתה רואה היום בן פורת יוסף באים לאומן לומדים את כל הקבלה בשניה אחת. מה זה קבלה? תתרגם לי את כל הקבלה בשניה אחת- בבקשה: איפה ללחוץ, על איזה מתג ללחוץ שהחשמל ידלק לך בצורה נכונה- זה כל הקבלה. כשאתה מתקשר לצדיקים הם מלמדים אותך ללחוץ במקומות הנכונים, לפרוט במקומות הנכונים. נכון היית בחוץ, אבל ידיד נפשי עכשיו זה לא זמן לעשות תשובה. אתה צריך קודם כל לפתוח בית חדש- "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך כי יפל הנופל ממנו"- כי אם אין מעקה אתה עוד פעם תיפול לאותם מקומות. היצר הרע יגיד לך- אתה עשית ככה, אני לא מאמין לך כלום, אני לא עשיתי שום עבירה בחיים. עכשיו התקרבת לצדיקים אני רוצה לפתוח בחיים דף חדש.

כשהמוח של האדם יהיה לו שמחה, יהיה לו אמונה, אתה תראה שאתה לא תעשה וידוי. אומר הבעש"ט הקדוש: **#סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו**. אם מכל הפשעים יהיה מחולות- זו תשובה מאהבה. אז גם אתם גם אנחנו כל זמן שיש לך אפשרות הכי קטנה לקיום מצווה, לטבילה במקווה- 'הריני מקשר את עצמי בטבילת קודש זו על דעתם ועל כוונתם של צדיקים אמיתיים'- בשניה אחת אתה פועל את כל היחודים הנוראים. למה? כי ר' נחמן מברסלב אמר- אני אהיה צדיק.

אם כל העולם לא מתכוון לה' זה עוד כלום, זה לא גדולת ה'. גדולת ה' זה פתאום אתה רואה איזה בן אדם שהיה בחוץ, ופתאום מתקרב וקורא תיקון הכללי- מתחיל לקבל בושה: "ה', איך אני אעשה עבירה? 'חשומה' ריבון העולמים, איך אני אעשה עבירה? קירבת אותי, אני יהודי ויכול לחיות בלי עבירה. אבי שבשמיים, תראה לי שעבירה זה לא טוב בשבילי". ה' יתן לך רוח טובה, מה אתה חושב?

איך יהודי צריך לדבר עם ה'! כמו ילד קטן: 'אבא, יש לנו מחר טיול, תן לי עשר שקל'. אנחנו בעולם הזה בטיול, לראות מה אני אלמד, איפה אני הולך, על מה אני מסתכל על מה אני לא מסתכל. רבינו אומר: תתקשר לצדיקים אמיתיים הוא תועלת גדול, כי ע"י זה זוכים לתשובה שלמה. אם אתה מפחיד בן אדם- "מה יהיה לך, אם לא תלמד"- הפחדת אותו אולי זה יתפוס חודש, חודשיים, אולי חצי שנה אבל בפנים "קודר אלך בלחץ אויב".

ר' נחמן מברסלב לא שהוא סתר את שיטת המוסר, הוא אמר שזו שיטה שעכשיו לא יכולה לעבוד בעולם. שיטת המוסר זה לבקר את השני, להגיד לו במה הוא נכשל- תודה רבה... אם יש לאדם פצע פתוח ואתה רוצה לרפאות אותו ואתה שם לו מלח עם פלפל שחור על הפצע, תביא גם כורכום... 'איפה הייתי, מה נכשלתי, במה נפלתי'. יש לך תרופה מתוקה? כן, ר' נחמן מברסלב אומר: שורש כל התיקונים בעולם שבן אדם כל יום יגיד עשרה מיני נגינה, יגיד מקווה, יגיד איזה דיבורים. כמו שאדם עשה לך טובה אתה מכיר בטובה שלו, **#למען יזמר כבוד ולא ידם ה' אלוקי לעולם אודך#**- הקב"ה נתן לנו כבוד.

אני לא יכול להגיד לשני מה טוב, אבל הקב"ה יתעלה ויתברך שמו לעד אומר לנו בתורה: **#כי תזבחן זבח תודה לה' לרצונכם תזבחנהו#**. אז אתה תוכל לזבח יצרים- איזה יצרים? לא של העבירות, פתאום אין לך חשק- אז מה אם אין לך חשק? נכנס לאוטו בלי חשק, טובל במקווה אומר תיקון הכללי- הקב"ה תן ליהודי להיות בחשק בתפילה. איזה קידוש ה'!

הקב"ה, אם אחד כמוני יתפלל שעה, ריבונו של עולם מלך הכבוד אם אחד כמוני ישא את העיניים אליך יהיה קידוש ה'. לכן נח לא עמד על בני דורו בתפילה והתגלגל והתעבר במשה רבינו, ואמר משה רבינו: **#אם נא מצאתי חן#**- אומר רבינו יצחק לוריא אשכנזי בן שלמה זכותו תגן עלינו אמן: 'חן' זה אותיות נח. נכלל בו ותיקן את החטא שלא התפלל על בני דורו. משה רבינו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית. רבינו אומר: כל יהודי צריך לעמוד בתפילה כפי מידת ערכו על הדור.

אתה אומר תיקון הכללי בהתקשרות לכל הצדיקים האמיתיים שבדור שוכני עפר, נשמות ישראל זה שייך להם, זה לא שייך לנו. אז כל יהודי שהוא משורש נשמתך הוא יקבל חיות, אפילו יעשה דבר לא טוב יהיה לו הרהור תשובה. ר' ישראל בער אודסר ע"ה צדיק קדוש ונורא אמר: אני מוכן לתת מאה ושבע עשרה שנה מהחיים שלי ליהודי רק בשביל להביא לו פעם אחת הרהור תשובה. וה' יודע איזה צדיקים היו לנו בדור. למה? כי הם ידעו מה זה הרהור תשובה.

יהודי מה שתגיד לו, מה שתנסה להסביר לו, מה שתנסה להפחיד אותו- תראו כמה הקב"ה בכל תקופת הנביאים ייסר את עמנו יסורים גדולים. עכשיו בן פורת יוסף בן פורת עלי עין- חמש עשרה שנה הציון פתוח תראה מה נהיה בעולם. בן פורת יוסף אנשים מתחזקים, בשנה שעברה היה סבב נשים לאומן כמעט עשרת אלפים נשים- כולם רוצים להתקרב. רצו להיות אישה נאמנת לבעלה, שתגדל את הילדים, שיהיה נחת לאישה, שיהיה מסירות נפש לנשות ישראל- זה אי אפשר לתאר בדרשה.

כל אחד צריך בחלק שלו להתפלל לפני ה' **#יעתרו יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא#**. אומר ר' נתן מה זה לנוכח אשתו? כל מה שבן אדם צריך להתפלל על ביתו- זו אשתו, זה צריך להיות על ידו כי זו תפילה הכי חשובה. כי הבעל מתפלל על אשתו, יש לך דבר יותר חשוב מהאישה? **#על כן**

יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו # אומר ר' נתן: שום דבר לא כתוב בתורה 'ודבק', רק אצל ה' ואצל אשתו של אדם. **#אותו תעבוד ובו תדבק** #. כי האישה יכולה להביא אותך לתכלית של עולם הבא בעולם הזה. האישה תסייע לך, תגדל את הילדים ואתה תלך תעבוד את ה' יהיה לך מתוק בבית. אישה שאתה תתפלל ואפילו יש קצת לפעמים כל מיני דברים- צריך להתפלל.

רבינו אומר כשבן אדם מתקשר לצדיקים אמיתיים זה תועלת גדול, יתנו לך תועלת. מה אתה אומר לי שנפלת? תודה רבה, אתה חושב שאני לא יודע שנפלת? **#כי אשב בחושך ה' אור לי** #. לכן ב"ה שה' זיכה אתכם ואותנו לשבת ולדבר ולהשיח בדברי רבינו.

ר' נפתלי תלמיד של ר' נחמן אמר: אם היה לי משאבים של מלאך מיכאל שר ישראל לעוף מקצה עולם לקצה עולם איפה שהיו מדברים מנשמת רבינו הייתי נמצא שם. למה? כי אנחנו לא מדברים עכשיו ללמוד הלכה. ללמוד הלכה תפתח בבית תקרא איך עושים נטילת ידיים, איך בוצעים את הפת, איך מתעטפים בציצית ומניחים תפילין- תלמד, יש לכל יהודי ב"ה ראש. פה אנחנו צריכים להתחזק, לדעת שהעולם הזה בס"ד גשר צר מאוד, והעיקר לא לפחד כלל. אדם צריך להיכנס לעבודת ה' הוא צריך כל הזמן להיות מאוזן, לדעת שהצדיקים בסוף הם "פרי הארץ לגאון ולתפארת". ונמתקין הדינים מתבטלים לגמרי. תראו איזו הבטחה!

ר' נחמן מברסלב אמר: כל עצה ועצה שהקב"ה יזכה אתכם ואותנו לקיים בתום ויושר, כי העצות של רבינו לא צריך להפעיל הגיון. שיגיון- כן, שיגיון זה כלי ניגון. היה כמה כלי ניגון לדוד המלך: ידותון, שמינית, **#שיגיון לדוד אשר שר לה' על דברי כוש בן ימיני** #. היו מצבים לדוד המלך כל החיים שלו זה היה מצב של איך להרים את המלכות של הקדושה, אפילו שהוא היה נרדף ע"י צדיקים- לא ע"י אנשים קלי עולם- דוד המלך היה לו כוח אדיר ונורא מול מלכות אדום. דוד המלך ראה את עמלק, היה משסף בהם ערב ובוקר וצהריים. אבל מול מלכות של שאול הוא אף פעם ח"ו לא נקט באיזה דבר שהוא גוף.

#ה' ישיב לאיש כצדקתו ואת אמונתו # - אפילו שהיה לדוד הזדמנות ח"ו להרוג את שאול- **#איך אשלח ידי אל משיח ה'** #. כך אנחנו צריכים ללמוד דוגמא. לפעמים אדם מתקרב לאיזה רב או איזה מורה הוראה, לימד אותך וזכית ליהנות ממנו עצה ותושיה- תנהג בו כבוד. אבל שהוא לא יבטל לך ח"ו התקרבות לצדיקים אמיתיים. ר' שמואל הורוביץ אומר: בן אדם צריך למחול על כל רבותיו הראשונים. אתה יכול להתפלל עליו שיורה לך איזה דרך? אתה צריך לבוא לאומן לראש השנה, אתה צריך להתחזק בהתבודדות ותיקון הכללי, זה מה שיכול לתת לבעל תשובה שמחה.

בעל תשובה אתה מכניס לו חכמה- לקחת לו עוד ה'. אבל אם הוא תמיד יהיה נתון לספרי רבינו- ליקוטי עצות, השתפכות הנפש, להתקרב בכלל לחיים של אמונה. חיים של אמונה זה לא עבודה קלה, אבל זו עבודה קלה אם אתה תיקח קטנה יש בזה ברכה. על כל דבר גדול אין בו איכות, כל דבר גדול, רק דבר קטן יש בו איכות. אתה רואה שתיקון הכללי זה דבר כזה קטן יש בו איכות גדולה, ספר תהלים איך מכניסים בו חיות? כשאני יודע שאני לא בא לקרוא ספר תהלים, מכל מזמור אני בא לשעשע את הלב שלי עם ה'. **#זמירות היו לי חוקיק בבית מגורי** #. לכן כל אדם שרוצה לחזור בתשובה כל דיבור של התחזקות רבינו אומר- אתה צריך קערה גדולה להתחזק, אולי יתנו לנו כפית של התעוררות. מה זה התעוררות? שפתאום יתגלה לך חשק של קדושה, זה דבר גדול שבן אדם זוכה לקבל חשק לעבוד את הקב"ה זה משהו פלאי פלאות.

לבעלי תשובה, חבריה יקרים, יש לנו הבטחה: #אז נדברו יראי ה' איש את רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו#. ר' נחמן מברסלב לימד אותנו שע"י שאדם מגלה יראה הוא חייב לזכות לאהבה. בלשון הזוהר הקדוש: באתר דתשכח דחילו תמן תשכח רחימו. אם אתה רואה שיש לך יראה לא להפסיד דבר קדוש, קבעת לעצמך זמן להתפלל לפני ה' ויש לך יראה ופחד להפסיד את זה- סימן שזה יראה אמיתית. קבעת להגיד תהלים בשבת ואתה מפחד להפסיד את זה- סימן שזה יראה אמיתית, סימן שאתה בשערי קדושה. אתה קם בבוקר יש לך יראה לא להתפלל- זה יראה אמיתית, כי יהודי צריך לעבוד את ה' גם מיראה וגם מאהבה. למה? שאם באת לשנוא דע שאתה אוהב, ואין אוהב שונא, ואם באת לבעוט דע שאתה ירא ואין ירא בועט. לכן מכל הכיוונים בן אדם צריך לגבש את עצמו ולחזק את עצמו כי זה התכלית, שכן אדם יודע לחזק את עצמו.

סיפר הרב מטולטשין: פעם אחד בזמן מורנו הקדוש והנורא ר' נתן מברסלב הוא היה מלווה אותו ליסע אצל רבינו הקדוש ורבינו היה בתוך המרכבה, ור' משה מברסלב רבו של ישראל קרדונר היה מלווה אותו. כל תלמיד יש לו היכר בפני רבו, כל אדם שאתה רגיל לראות אותו אתה רגיל בפנים שלו, אתה תראה בו איזה שינוי ישר תרגיש. ר' משה מברסלב הוא היה כל הזמן נועץ את עיניו ברי נתן. ר' נתן היו לו פנים דקדושה אנפין מאירים כאלה שמי שמסתכל עליו מקבל הרהור תשובה- ככה רבינו אומר. שכל יהודי שיהיה לו תפילה לאמונה בה'- לא צריך לדבר הרבה עם החבר- הוא מסתכל עליך ישר זה מקרין לו אור. "יראיך יראוני וישמחו" ור' נתן היה אחד מהצדיקים האלו. אצל עניין של רבינו לשמש זה זכות, כי אומרים חז"ל גדולה שימושה של תורה יותר מלימודה. אם ר' נתן יפתח לנו ליקוטי הלכות ויעשה פה שיעור חוצב להבות אש ואתה תגרום לו איזה שימוש קטן- תגיש לו ספל של מים- זה יותר גבוה ממה שהוא לימד אותך, כי גרמת לו הנאה, גרמת לו נחת.

איך נולד הצדיק ר' משה מברסלב? היה יהודי צדיק שהיה בלן של מקווה, והוא היה אוהב את ר' נתן אהבה יחודית. במקום שהיה גר ר' נתן היו לו הרבה מתנגדים רחמנא להצילן, וכל הזמן כשרי נתן היה בא בלילה לטבול הוא היה מחמם לו את המים ומגיש לו מים, ור' נתן כל כך נהנה מהיהודי הזה. למה? מקווה זה דבר חשוב. חסידי ברסלב בלי מקווה בר מינן, ה' ירחם... כל המקוואות בארץ ישראל כבר גילו אותם, שיהיה מקווה בתוך האדמה הם מוצאים אותו...

אותו בלן היה כל פעם בנאמנות גדולה שימושה של תורה. באו המתנגדים והזהירו את הבלן הזה. אמרו לו: תשמע, אם אתה נותן עוד פעם לר' נתן מברסלב לטבול במקווה- אנחנו מפטרים אותך מהמשרה ואתה תשאר בלי פרנסה. הבלן הזה לא שת ליבו לדברי המתנגדים, כי ידע מה זה זכות ליבו של ר' נתן, והוא המשיך להסיק את המקווה לכבוד ר' נתן. מה עשו המתנגדים? לא פחות ולא יותר- פיטרו אותו מהמשרה והוא נשאר בלא פרנסה.

הוא לא הלך לצער את ר' נתן, כי ר' נתן ברוך ה' לא היה אדם שהיה לו הרבה כסף, היה לו דעת. פעם מישהו רץ לר' נתן ואמר לו: יש לי את הכיפה של רבינו. אמר לו ר' נתן: לי יש את הכיפה ואת הדעת של רבינו.

ר' נתן לא היה לו כסף לתת, ואז אשתו של אותו בלן באה לר' נתן ואמרה לו: בעלי היה מסיק לך את המקווה והמתנגדים פיטרו אותו מהמשרה. יש לי שני ילדים בבית ואין לי במה לפרנסם. תראו

מה זה **שימושה של תורה!** אמר לה ר' נתן: לתת לך פרנסה- עד עליי קודשא בריך הוא דלית לי, כי רבינו פעל על כל תלמידיו ותלמידיו-תלמידיו שיצייתו אותו שהם יהיו מחזרים על הפרוטה, שלא יהיה להם כסף מיותר, כי מי שיש לו כסף מיותר התורה אומרת **#ירום תולעים ויבאש#**. אתה תצטרך לעשות איזה ברית מילה מכל הכיוונים יסתדר. בר מצווה- מכל הכיוונים יסתדר. שבת, עבודה, אתה מרוויח רק אלפיים שקל, בחמישים שקל אתה תעשה את כל השוק...

יש אנשים עם כרטיסי אשראי- מה זה, הבנק בלע לי את הכרטיס... אני הולך עם מאה שקל ואומר "יעלה ויבוא ויגיע".... מה אני אעשה שוק עם מאה שקל? הוא קונה דגים הכי בזול... קח את השני ציפורה האלה... ועגבניות- קח את השני קילו האלה... בקיצור שבעים שקל שניים קולה אחד חומס אחד טחינה- עשה אחלה שבת... **#ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה#**.

ר' נתן אמר לה: כסף ליתן לך אין לי, אבל תביאי לי את שני הילדים האלו אני אגדל אותם על ברכי. ואז הוא זכה לגדל את שני הילדים ר' משה מברסלב ור' יצחק. ר' משה מברסלב הוא היה רבו של ישראל קרדונר וישראל קרדונר רבו של ישראל בער אודסר, איזה מתנה הוא קיבל! על מה? שהוא פתח לו את המקווה וגרם לו טובת הנאה לר' נתן. מה שצדיקים שילמו בעולם הזה, מה זה בעולם הבא, אוהו... אנחנו לא יודעים כלום. אתם בס"ד בפנים הלב לידע מה זה זכות גדולה להתקרב לעניין של דעת של רבינו.

ישראל קרדונר רבו של סבא הקדוש רצה ללכת ללמוד דעת של רבינו, אז הוא הלך לר' נחמן מטשירין שהיה תלמיד של רבינו, אמר לו: אם אתה רוצה לדעת מה זה דעת של רבינו תלך אצל ר' משה מברסלב, כי ר' נתן גידל אותו על הברכיים. איזה זכות, הוא פתח לו את המקווה.

יש היום אנשים שלא פותחים את המקווה לר' נתן, מצייתים את הדיבורים שלו בליקוטי הלכות, מזכירים אותו "ר' נתן אמר" אצל ה' יתברך נפעל ועד שכל הזמן ידברו מרבינו- ידברו גם ממני. משה ויהושע- אנחנו כוכבים לפייס דעתם, **#איתן אותם אלוקים ברקיע השמים להאיר על הארץ#**. גם הבן איש חי הקדוש בקדושת הצדיקים ובתיאורים של הקדושה שלו אומר שרבינו ור' נתן זה משה ויהושע. אז כל אחד יש לו איזה משהו בשימושה של תורה יותר מלימודה.

ר' ישראל בער אודסר אומר: מר' נתן לכל יהודי שמקיים עניין של רבינו- הגשת ליהודי אפילו פרוסה, זכית לשרת אותו- תודה רבה, הקב"ה ישמור אותך, הייתי רעב, נתת לי את זה בזמן. ועני- וואו, מי שמאכיל עני... אמרו חז"ל: **#כי לא יחדל אביון מקרב הארץ#**. גם אם יש לך ללמוד עכשיו את המצב הכי גבוה ומרומם בעבודת ה', ובא יהודי ואתה צריך לדבר איתו מעבודת ה'- אתה פטור מתפילה ופטור מהכל, כי היהודי הזה אם תחזק אותו עכשיו לעד ולעולמי עולמים הוא לא יעזוב את ה'. אז תדעו אתם ואנחנו מה זה לשרת תלמיד הכי קטן של רבינו, אפילו להגיש לו כוס תה.

למה יהושע בן נון זכה להיות ממשיכו של משה רבינו? בגלל שהיה מנקה את בית המדרש. אותו דבר עליכם ועלינו, שכל יהודי שרוצה להתקרב לה' יתברך זה תמיד צריך להיות **#כתבם על לוח לבך קשרם על גרגרותיך#**- שכל הזדמנות שיש לך תשרת את הצדיקים. ר' נחמן מברסלב לא יכול לעמוד להתבודד עכשיו לפני ה', מי גורם לו כן לעמוד ולהעלות את התפילות למעלה? זה כשאני ואתה וכל יהודי אומר תיקון הכללי שגילה רבינו, אז רבינו יקח את כל המעגל של העולם ויפטור את העולם מיסורים.

יהודי יכול לחזור בתשובה כשיש לו יסורים, רחמנא להצילן?

רבינו אמר: ארבע אמות בארץ ישראל הוצאתי את כל היהודים ממלכות של ישמעאל ועשו. רק לציית את הצדיקים. **#הירא ורך הלבב ישוב מצבא המלחמה#**. אתה רוצה להיכנס לעבודת ה'! אתה צריך אומץ גדול.

אחד סיפר לי באיזה מלחמה שהוא היה בס"ד מהקרביים הראשונים החלוצים, אמר לי שאם לא היה לו תיקון הכללי היה נכנס בו פחד. זה היה לחימה בשטח בנוי- נכנס עם המאג המקוצר, עם תיקון הכללי שהוא יודע אותו בעל פה, הוא אמר: אני לא ספרתי כמה עמלקים הרגתי עם התיקון הכללי. באמצע הוא הפסיק את כל הפלוגה, היה אחראי על כל הפלוגה ועשה התכנסות- הם לא יודעים להגיד תיקון הכללי- אמרנו כולם תיקון הכללי, בצייק נכנסו ומצליחים בכל המבצע. במלחמה האחרונה היו מדביקים 'נ נח נחמן מאומן' על הפגז, כל פגז בול. ברוך ה' שהקב"ה נתן לנו כאלה צדיקים, שרק עושים מעשה כזה קטן הלב מתמלא בשמחה וערגה וכיסופים.

מה יהודי צריך? **#כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלוקים#**. יהודי צריך שיערוג לה', אני לא יכול לתת לך את זה. אבל אם כל יהודי בס"ד יהיה לו קצת, דברים קטנים, לא לחפש דברים גדולים. חז"ל אמרו: תפסת מועט- תפסת, תפסת מרובה- לא תפסת. רבע שעה בזמן הזה אני עם הקב"ה לא עוזר כלום, רבע שעה תיקון הכללי, ריבונו של עולם הקב"ה מה אני מבקש ממך? היה לך צדיקים שאהבו אותך ודחלו ממך, תן לי שמחה הקב"ה, שאם אתה תתן לי שמחה אני אקיים את היהדות בשמחה. ריבונו של עולם, מה אני אעשה? תתן לי. אז הקב"ה יתן, תקרא והקב"ה יענה.

חבריה, **#לא מרובכם חשק ה' בכס#**- רק צעקות, תצעק! שאנחנו נראה לה' שהיהדות חשובה לנו. אם אנחנו נשים דגש חזק על עניין של שמחה, רבינו אומר: כל הקרבנות לעתיד יתבטלו, הכל יתבטל חוץ מקרבן תודה: אני שמח ריבונו של עולם שהורדת אותי לתכלית הירידה אבל משם יהיה תכלית העליה. ר' נתן אומר: מה זה חוץ מקרבן תודה? אני אגיד תודה על מה שהייתי בחוץ. ואז כל שבת שתבוא לכם ולנו בס"ד זה לא כמשא כבד, החיות שלי- אני אוכל ושותה, בסדר- אבל אני יודע שבליה **#קול דודי דופק לגבאי בארבע אתון דיליה פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתני#**. יש לי זמן שאני יכול לקום בלילה להגיד תהלים, תיקון הכללי.

מה אפשר להגיד ליהודי, להפחיד אותו מגיהנום, מיסורים? רבינו אומר שכל השיטות האלה בקריסה, כי יהודי אם אתה לא נותן לו תכלית עד הסוף- אני רוצה משהו שימשוך אותי. "עיקר ההתקרבות לקב"ה התקשרות לצדיקים אמיתיים ויילך בדרך עצתם אפילו על ימין שהוא שמאלי"- יגידו לך שאתה תצליח ופתאום אתה תראה שהכל כשלונות, אל תפחד! מהשמאל הכל יתהפך לימין.

לכן בפורים שותים. **#ארור המן#-#ברוך המן#**. את כל הארור אתה הופך לברוך, מהמן נעשה 'מן', מכל הירידות של הבן אדם צריך לעשות רק שמחה וחדוות חיים. ולכן חברים יקרים בס"ד, שימושה של תורה מה עולה בגורל זה ר' נתן כל הזמן היה אומר: כשהיו לי שני צדדים, נפילת הדעת ח"ו, הייתי כל הזמן שר את השיר: **#זמרו לה חסידיו- זמרו לה חסידיו#**. אשרי ואשרי חלקי שחלק של חסידות רבינו נמצא בי. "זמרו לה חסידיו"- שאני לא מתנגד על ליקוטי מוהר"ן,

שאיך לי התנגדות על ראש השנה, שאני נקי וזך. למה אני בא לראש השנה, אני נהנה לראות שמה את הרוסים? הבתים שלהם לא מעניינים, גם הבארות מים לא מעניינים. אני הולך לשם בגלל ששמה נמצא הלב העליון של כל העולם. אדם בגיל 39 החזיק את היד שלו ואמר, לפני פטירתו של ר' נחמן: אין אני מתיירא מן המיתה כלל וכלל, אני עולה מפה לקומה שניה, כצאתי את העיר אפרוש את כפי. אמר רבינו: כשאצא מהגוף אז תתחיל גאולת עולם של אחרי הגלות.

כל מה שעשו ובלבלו אותנו ותלו אותנו, רבינו אומר: מה אתה רוצה? לקבל לימוד הכי גדול "הלא הוא אביך קנך הוא עשך ויכוננך" - דבר עם אבא שבשמיים תראה מה יגישו לך ולי. אתה חושב שיגישו לך שכל? יש לך כזה שמחת חיים אתה תישן כמו ילד קטן, **#מי יתן כאח לי יונק שדי אמי אמצאך בחוץ אשקך גם לא יבוז לי- אנהגך אביאך אל בית אמי תלמדני#**. אמר ר' נתן: הקב"ה יבוא אליך ויגיד- תלמד אותי אתה איך אתה רוצה שאני אתנהג איתך. זה התבודדות- ה' אני רוצה לקום בשמחה, נתן לי את זה. ה', אני רוצה לברך ברכת המזון שכל מילה ומילה יהיה לי מתוק מדבש. ריבונו של עולם, לא מגיע לי את זה בזכות הצדיקים, נתן לי את זה.

פעם אחת היה מישהו שהייתה לו אמונת חכמים גדולה, והוא שלח מכתב עם ר' נתן ותיכף ומיד הוא היה צריך להיפטר מן העולם, ורבינו כתב שם איזה שם ושלח ביד ר' נתן בשביל שיגיע מיד וישים אותו במקומו. ר' נתן רצה לזכור את השם הזה כדי שאם הוא יפטר מן העולם הוא גם יעשה את זה. ר' נתן לא היה צריך את זה, ר' נתן נפטר בערב שבת והיה בהיכל שלו עוד לפני שקברו אותו בכלל. ר' נפתלי היה באומן, ר' נתן חלם אותו אמר לו: איפה אתה רץ? אמר לו- אני כבר בהיכל של רבינו. ר' נתן חיכה ליום הדין שידונו אותו? כל יום הוא היה עושה משפט כמו שאתם ואנחנו- כל יום משפט. חיכה לראש השנה וליום הכיפורים להגיד חטאתי, "על חטא שחטאנו לפניך באונס"? מה פתאום, כל יום יש לי יום כיפור, "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו".

הוא שלח לו את הכוונות האלו, ובאמת אותו אחד תיכף ומיד בא לרבינו. לפני ששמו אותו בקבר הוא כבר בא לרבינו. מת שניה אחת- הרימו אותו למקום שלו. אנחנו **#חיים מולכם היום#**. שאתם ואנחנו במחשבה שלך ושלי כל יום צריך לזכור **#ברוך אלוהיך שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים#**- מן התועים בדרכי אל, שכל מחשבה דיבור ומעשה שיזדמן לך קצת וכשאתה תעריך קצת אתה תראה שכל קצת יש בזה ברכה. כמו שאמרו חז"ל **#להניח ברכה אל ביתך#**- בית לא גדול, אבל הוא נותן לך חשיבות. העולם הוא גדול, אבל מה השמחה של הבן אדם? שיש לו קורות, קורות בית. בית זה דבר קטן, אבל זה נותן לך חשיבות גדולה.

אותו דבר רבינו אומר: העולם לא ידעו מה זה צדיקים, לא בגלל שרצו לסטות מדרך הצדיקים, כי הצדיקים תמיד יש עליהם מחלוקות וקושיות בר מינון, אבל אתם ואנחנו יש לנו אמונת חכמים גדולה, תיקון הכללי והתבודדות בדברים הכי קטנים, מקווה. אתה רוצה משהו, רבינו אומר- תפעל על ידי תפילה, כי כשאתה תפעל דבר על ידי תפילה זה יהיה דבר שלא ילקח ממך כי אני עמלתי על זה, טרחתני על זה ויגעתי על זה, ואמרו חז"ל: **יגעת ומצאת- תאמן**.

נזם זהב באף הזיר

#כל הנהגה והנהגה שאני מצווה לעשות הוא סגולה ותיקון ומועיל על מה שעבר ועל העתיד ואחר ההסתלקות של האדם לימות המשיח ולתחיית המתים לעתיד לבא#.

#כל הנהגה והנהגה שאני מצווה לעשות הוא סגולה ותיקון#. יש סגולה ויש תיקון: **#היה אם שמע תשמע בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים#.** סגולה זה דבר שאי אפשר להבין. אם בן אדם למשל נותן לבן אדם צמח, ואתה אומר לבן אדם: הצמח הזה הוא מרפא דבר כזה וכזה. אתה צריך באמונה שלך להאמין שע"י שאתה תבלע ותאכל את הצמח- אז זה יפעל בך רפואה. הסגולה מה הכוח שלה? האמונה שהבן אדם מאמין בה.

ר' ישראל אבוחצירא בן עישה שהיה לוקח מים, היה מברך. מה היה מרפא? האמונה שהיה הבן אדם מאמין באמונת חכמים בברכה של ישראל אבוחצירא בן עישה- זה היה נותן לו רפואה. כשאדם ניגש לקבר של צדיק- האמונה שהוא מאמין באמונה שלמה שהצדיק עדיין חי וקיים, כי מי צריך למעשה תחיית המתים? אנחנו צריכים תחיית המתים, לא הצדיקים. **#גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם#.** אז אם הם גדולים במיתתם יותר מבחייהם- בשביל מה הם צריכים בכלל תחיית המתים? אז תחיית המתים באמת זה לאנשים, לנו. תחיית המתים זה שאנחנו לא נהיה מתים בעולם הזה. כי באמת התכלית של בן אדם שיגיע למצב של עולם הבא. בוודאי אנחנו מאמינים באמונה שלמה שתהיה תחיית המתים, שהגופים יקומו וכל אחד יעמוד עם הגוף. אבל לעת עתה- גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם.

עכשיו אתה תלך אצל צדיק, אתה תגיד לו: אתה מוכן לרדת לעולם הזה? מה פתאום. אבל אם תבוא אצלי לציון כשאתה הולך לציון של צדיק הוא נותן לך את האמונה איך הוא זכה לעבור ולהינצל מנכלי ערמומיותם של היצר הרע. כי היצר הרע יש לו נכלי ערמומיות, כי הצדיקים שהם יצאו מהעולם הזה יש להם אמת אמיתית, הם רוצים לעזוב.

לכן סגולה זה דבר שאתה מאמין. האמונה שבן אדם מאמין בסגולה- זה ממשיך לו רפואה. נמצא- אדם הולך לציון של צדיק- מה הוא מפעיל? מה פועל בלב שלו? הוא מאמין באמונה שלמה שיש גוף והגוף הזה היה כמוני, והוא הלך, וגם היה לו ניסיונות וגם היה לו רדיפות, והוא זכה בגלל שהיה לו דעת **#שאין עוד מלבדו#**, אז הוא זכה לנצח את המלחמה.

אותו דבר גם הצדיקים: הצדיקים בעולם הזה הם גילו שאין עוד מלבדו, אין אלוה- **#ואין אלוקים עמדי אני אמת ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל#.** יתעלה ויתרומם שמו לעד הקב"ה הוא תמיד במשך כל הדורות הוריד צדיקים שהם נקראים יחידי הדורות. מה פירוש 'יחידי הדורות'? מתושלח היה צדיק- כן, אבל לא היה יכול להיות התגלות של ה' יתברך על ידו, כמו שהיה על אברהם. אברהם יצחק ויעקב זה היו נזר הבריאה, **#נזר אלוקיו על ראשו#** הקב"ה בחר שאברהם יצחק ויעקב יהיו האבות. אבל מלבד מה שהוא בחר, אל תחשוב שאברהם אבינו עבר עליו החיים סוגה בשושנים; עבר עליו הרבה ניסיונות. בתורה לא כתוב כמה ניסיונות עבר על אברהם אבינו- חז"ל אומרים: עשרה ניסיונות. אבל בתוך הניסיונות האלו אתה צריך לדעת ולהאמין באמונה שלמה שבתוך הניסיונות האלו גם כל ניסיון יש לו את החבלים שלו.

למשל: בשבת יש אב מלאכה ויש תולדה. יש שלושים ותשע אבות מלאכה. כל ניסיון שיש לבן אדם יש לו את התולדות של הניסיונות, וגם את זה צריך לשבר. זאת אומרת, אם יש לבן אדם רעב-
#יהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרה- וירא אליו ה' ויאמר אל תרד מצרימה גור בארץ הזאת ואחיה עמך ואברכך#. מה פירוש **#גור בארץ הזאת#**? אנשים חושבים שזה ארץ ישראל, אם אני אגור בארץ ישראל יהיה לי טוב. בן אדם יכול לגור בארץ ישראל ולהיות הפך מארץ ישראל. מה פירוש לגור בארץ ישראל? זה להמשיך קדושת ארץ ישראל, לכן קדושת ארץ ישראל זה עניין של רבינו- רבינו גילה קדושת ארץ ישראל בד' אמות שהוא היה.

למה אתה שואל אם צריך לנסוע לרבינו? אם אתה תשאל את ה'- מחילה מארי עלמא, היה טוב שהגלה הקב"ה את ישראל למצרים? אם ה' יתברך הגלה את עם ישראל למצרים, יצא מזה גאולה, נכון? אז זה טוב. חז"ל אמרו שזה בגלל שאברהם אבינו אמר **#במה אדע כי אירשנה#** - זה עוד דבר, בגלל שאברהם אבינו אמר את זה. אבל לא בסיבת זה; מלבד הסיבה הזאת היה עוד סיבה לה' יתברך- בגלל שעם ישראל מהמקום הכי מיצר יוכלו לברר ניצוצות הקדושה הכי גדולים. לכן הקב"ה אמר לאברהם אבינו **#ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול#**. **#הן גאלתי אתכם אחרית כראשית#**.

גם רבינו הקדוש לא היה בזמנו נבואה, אבל הוא ידע הדק היטב היטב הדק שבדור הזה יהיו מנהיגים לאלפים, כל אחד ירצה להנהיג, להגיד אצלו ה' יתברך נמצא. הוא יעשה מסיבה קטנה, סעודה קטנה, איזה הלולה קטנה- יחשבו אותו אלוה. כולם יטעו, ואף אחד לא ישיג את האלוקים האמיתי. או אחד יפתח איזה כולל- יחשבו שהוא אלוהים. כי אנשים רוצים להתפעל, הם רוצים משהו, כי מסכנים- לא נותנים להם את האלוהאמיתי.

רבינו ישב וחשב וראה את כל הטעויות שיהיה באחרית הימים. הוא ראה את כל הטעויות שיהיו אנשים שיש להם תורה וכאילו יודעים ללמוד, והם צדיקים, יש להם שמירת הברית. אבל אין להם רחמנות, הם לא יודעים מה זה רחמנות על יהודי, הם לא יכולים לתקן ולעשות איזה דבר שיוציא לאדם את הניצוצות קדושה שלו, שזה נקרא בספרי יראה 'תיקון הברית'. אין לאף אחד את זה, אף אחד מהצדיקים- תלך לכולם- הלמדנים יגידו לך: 'עזוב, תלמד תורה ותקבל תיקון'. זה לא נכון, זה שקר אחד גדול, כי התורה יש בה עונשים ויש בה חומרות ויש בה יראות. ואתה רואה אנשים שלומדים ויכולים לעשות את כל העבירות שבעולם שכתובות בתורה. למה? הם חושבים את עצמם שהלימוד יגן עליהם מפני מידות. כי מידות זה התורה לא מקנה, התורה לא יכולה להקנות לבן אדם מידות. בן אדם יכול ללמוד תורה וכל הלימוד שלו **#גם זהב באף חזיר כן אשה יפה וחסרת טעם#**. אדם יכול ללמוד אבל אין לו ענוה כלפי השני, יש לו גסות רוח כלפי השני, הוא רוצה להשתרר ולמלוך על השני, זה נקרא "גבה עיניים ורחב לבב אותו לא אוכל".

אבל בן אדם שמחזיק עם רבינו, עם הצדיקים האמיתיים, הם נותנים לבן אדם בס"ד ענוה, כי ענוה זה תכלית הכל. **#יודך ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו כל ארחות ה' חסד ואמת#**. זאת אומרת, אם בן אדם לומד עכשיו תורה, אתה חושב שזה יקנה לו מידות טובות? מה פתאום. ר'

חיים ויטאל אומר בהקדמה של "עץ חיים": כל אלו שעשו ובנו- לצורך עצמן עשו. צריך פה להתקרב לצדיקים אמיתיים שבאמת הם ידעו מרחמנות ה יתברך.

רבינו אמר את זה בסיפורי מעשיות משנים קדמוניות, שכשאנשים ירצו לחזור בתשובה ממה יטעו אותם? רק מאנשים שיודעים ללמוד, ושיש להם שכל, ואנשים שיש להם הנהגות. אדם מנהיג- וואו, איזה יצר הרע יש בדור הזה. הכי קשה. שכל המנהיגים שהם יקראו רבנים הם לא יתנו לגאולה. אבל הקב"ה לא ישאל אותם, כמו שעשו לנח- אמרו לו: אתה בנית תיבה מאה ועשרים שנה, אנחנו לא ניתן לך להיכנס. עמדו ככה כל **#אנשי השם כלא היו#**, הקב"ה אמר להם: אתם לא תתנו לנח שלי להיכנס לתיבה? נראה מה אתם תעשו. הביא דובים ואריות והיו 'ווס-ווס' הורגים אותם, ונח נכנס. שנאמר "ויסגור ה' בעדו". כי מה שהם רוצים הם לא רוצים שאנשים פשוטים וצנועים ישמעו מה שאתה ואני פה מדברים, הם רוצים שאנשים יתלהבו מהם.

עכשיו אני יושב, תשאל אותי- אני הולך בשיעורי ערב, לפעמים כמה אנשים באים: לפעמים באים שבע-שמונה איש, ואני עייף ויכול ללכת לבית וללמוד ליקוטי הלכות וללמוד ליקוטי מוהר"ן, ויש לי הכל- ואני בא, ואני כל כך נהנה לשבת יותר מגן עדן מה שהקב"ה יקצה לכל הצדיקים- אני נהנה יותר מזה. למה אני הולך ורואה שבע שמונה תשע, צ"ק- נפלט אחד- עשר, באמצע בא עוד אחד- ומדברים ככה דיבורים, תיקון הכללי וזה. רבינו אומר: אם בן אדם ידבר עם אחד באמת- זה עדיף מאשר שיהיה אלפים עם שקר ויעשה על כולם הצגה.

אנשים לא עולים על המסכנות הזאת, אני לא אכפת לי כבר שום דבר בעולם. יש כאלה שמסובבים סביבם אלפים- וכל זה הצגה, מאשר תיתן לי אחד שאני אדבר איתו באמת וייהנה מהדיבורים. הוא לא ייהנה מהדיבורים, למה? כי אנשים רוצים אמת. ברגע שאתה עושה הצגה- היוונים, יהודה המכבי- על מי אתה בא לעבוד? על מי כל העבודות האלו? אתה יכול לעבוד על אנשים מסכנים, על אנשים ברי דעת אנשים יכולים לעבוד?!

אז מסכנים אנשים- חנוכה, היה מתתיהו וזה. היום יש יותר גרוע מיוונים, כי אז היו גוים, אמרו להם **#אין לכם חלק באלוקי ישראל#** היום עושים יותר גרוע: הם לוקחים את אלוקי ישראל בעצמו מעם ישראל, ועובר איזה אחד וחושבים אותו אלוהים. למה כל זה? אל תתפלאו. כי נשמת רבינו שירדה לעולם היה במיוחד שכל האנשים בעלי תורה ובעלי השכל- כולם- אתה תראה לוקסוס: יאללה, הוא לא עושה שום דבר. יהיה להם את הלוקסוס, את הכסף, הכל- בשביל שאם אנשים מסכנים ירצו להתקרב כל העולם יחלוק על אנשים שיש להם קצת דעת של אמת.

זה לא אני יוזם את זה, ולא אתה ולא אף אחד- זה קורא מראש הדורות. ר' נחמן בן פייגא אמר: כל יהודי שידבר באמת- חייב להתפתח עליו מחלוקת מכל הראשים של העם. למה? כי כל אחד כאילו אתה אומר לו- אתה לא אלוה, ולשני- אתה לא אלוה, וככה לכולם. כי כולם רוצים טבע להנהיג למלוך ולמשול על עם דל בחינם.

רבינו אומר בתורה ה'- אני כל כך נאמן למה שרבינו אמר: **#שע# שמעלים אמונה נפולה ע#י זה נעשים גרים#**. אמונה נפולה זה ממקום נפול. למשל אתה עכשיו נכנס למוסך- אין שמה שום דבר, בום-בוים, רעש. פתאום אתה בא לתקן את האוטו: סלח לי, כמה זמן יקח לך להחליף לי את המשאבת שמן? רבע שעה. אתה עכשיו בתוך המוסך הולך לצד, לוקח פרוטה, אומר התקשרות

ואומר עשרה מזמורי תהלים ואומר כמה תפילות. כמה זמן המוסך הזה קיים? חמישים שנה. כל הדיבורים שדיברו האנשים במוסך- נכנסו, יצאו, שלום, מה נשמע, כל העסקים ששמה דיברו וכל מה שעשו- אדם שמאמין בה' וברבינו נכנס למוסך, כל הדיבורים שהיו שמה מתקבצים וזה נקרא אמונה נפולה ובאים לבן אדם שמאמין, וע"י זה הוא מעלה אותם לה' יתברך.

אתה עכשיו הולך למקום שאין שם גילוי שם ה'. אתה הולך למקום שאין שם בני אדם בכלל. מה פירוש למקום שאין בני אדם? יש אנשים הולכים עם גוף, אבל אין להם שכל, אין להם דעת, אתה עכשיו יכול להיכנס לשיבה- כלום, אין שם שום דעת, שום שכל. הכל שם זה רק רבנות, השתררות, אף אחד אין לו דעת שה' נמצא. אתה נכנס לשם: תסלח לי, אני יכול להיכנס חמש דקות? צייק צייק אומר תיקון הכללי, מדבר כמה דיבורים של אמת- אתה לוקח משמה הכל. לאיפה לוקח את זה? לוקח ושם את זה אצל יהודה בר עילאי: יהודה בר עילאי, כל מה שאני לקחתי משמה אני שם אצלך, תעלה את זה לה' יתברך. בלי שאתה תגיד לו זה נעשה.

ככה מה אנחנו עושים? רבינו אומר: כל מה שיהיה גנבים ורוצחים בעולם, יגנבו את ה', אני אשלח להם תמיד את אנשיי, יבוא איזה מישהו- איש כשר- יגיד איזה שתי מילים במקום, צייק צייק, איפה אני אקח את זה? ר' שמעון בר יוחאי. אהרון הכהן בגלל שהוא לקח את הזהב מהידיים של הערב רב, הוא זרק את זה לאש ויצא העגל. אומר ר' שמעון בר יוחאי: מה התשובה של אהרון הכהן? אם הוא היה לוקח את זה וזורק את זה לעפר? אמר ר' נתן: אם בן אדם הולך למקום שיש שם שקר, וחס ושלום חלילה וחס בר מינן עליכם ועלינו, אם הוא הולך למקומות של שקר ויש לו פיתוים והוא לא לוקח את זה לשוכני עפר- זה כמו עגל. לכן כתוב בתורה **#השמר לך פן תינקש אחריהם#**- אם בן אדם כבר עשה תשובה, עשה וידוי דברים, יצא מכל מיני הרגלים רעים- **#השמר לך פן תדרוש להם אחרי השמדם#**. לפעמים הקב"ה משמיד את כל הקליפות מהבן אדם, הקב"ה רק מזהיר אותך **#השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי השמדם#**.

אמר פה מישהו- גם בלי שאני אגיד זה נעשה. אבל מחילה, טוב שאדם יידע מה הוא פועל. אם בן אדם לוקח את זה ואומר: אני מפחד, איפה שיש מקום אני אומר- קח, תעלה את זה לה'. ואז ה' מתחשב בצער שלי ושליך, ואותו צדיק או שוכן עפר ממשיך להגן עליך. הוא מגן עליך ונותן לך אותו מידת אמת מה שאתה זכית להוציא. זה נקרא להעלות אמונה נפולה.

אם בני אדם חס ושלום ישתררו, אומר רבינו: **ועל ידי זה נתנים חרב גאוה מנחיגי חזור**. בסדר, סיימת? אתה יכול להיכנס לאיזה בית מדרש, ישיבה מלאה, כולם אומרים לא לנסוע לרבינו. רבינו ישלח איזה נ-נח' אחד, כאילו יפיץ איזה ספר, הוא יישב שם בישיבה מלאה, ויגיד תיקון הכללי- יגיד: אני מקשר את כל מה שנלמד פה, צייק יקח את זה לשמעון בר יוחאי- כל הבירורים, כל האמונה יהיה נעשה מזה דעת לדעת את ה' יתברך. איפה שתלך- מוסך, סופר, שוק- איפה שבן אדם הולך הוא מצוה להעלות אמונה נפולה.

אם בן אדם מעלה אמונה נפולה מה השכר שהוא מקבל? כל בן אדם שזוכה להעלות אמונה נפולה נותנים לו השראת שכינה. פתאום הוא לא בפחד משום דבר. אמונה זה שאתה לא מפחד. אדם שזכה לברר אמונה נפולה אם הוא לא לוקח אותה לציון של צדיקים הוא יכול ליפול בעבירות גדולות. למה? אתה נכנס למקומות של אנשים שהם מגואלים בתאוות. אתה נכנס למקומות שאנשים יש להם כסף, תאוה, כבוד, מלאים בתאוות ושקץ- **#שקץ הם לא ייאכל לכם#**.

אם אתה בא לאומן ולא הולך בקברי צדיקים אתה יכול ליפול. למה? מה יש בציון? מסכנים שמה אנשים עושים רק שפיכת לב על העבירות, אתה יכול להיכנס לשם. אני לא נכנס לשם בשביל העבירות. לכן צריך ייחודאתתאהוייחודאעילאה. ייחודאתתאה זה הצדיקים, ייחודאעילאה זה ארץ ישראל שאני הולך בכל מקום שאני הולך- אם אתה למשל עכשיו היית בשוק, אתה לא יכול להסביר לכל אחד 'ה' נמצא כאן, כדאי לך לדבר עם ה' ולעשות כמוני, כדאי לך לזרוק את העולם הזה, כדאי לך לא לעבודי. אתה הולך, מה שקיבצת אתה נותן אצל הצדיק, אתה מעלה את האמונה הנפולה. אם אתה לא מעלה את האמונה הנפולה אתה נופל בבלבולים שלהם, זה מה שקורה.

מה זה אמונה נפולה? שאתה פתאום רוצה אמצעי. אתה נכנס לבית של צדיק מפורסם. זה הכל אמונה נפולה. למה אתה יושב ככה בתפנוקים ועידונים? אם שם ה' היה אכפת לך לא היית יושב בתפנוקים ועידונים כאלה. אז אם אתה נכנס ההבל הזה רוצה לתפוס בך, אתה חייב ללכת עוד פעם להזכיר לעצמך שיש בסוף קבר, ששום דבר לא יישאר מזה. זה נקרא להעלות אמונה נפולה. לא משנה באיזה קצב בן אדם יעשה את זה: אם בן אדם זריז, **#אין מורזין אלא למורזין#**- יש לו זריזות בעבודת ה', אז כל יום אתה יכול להעלות לא קצת, הרבה אמונה נפולה. אם אדם נוסע והוא בעל אמונה- כל מה שיש בדרכים אתה מתקן. וגם אני וכל אנשי רבינו האמיתיים, רק אנשי רבינו האמיתיים. אבל אם יש לבן אדם נגיעה קטנה אחת אפילו, שניה אחת- עוזבים אותו. למה? **#עם אדם לא ינוגע#**. אם אדם רוצה להיות אדם דקדושה- אסור שיהיה לו נגיעה בשום דבר. יחרפו אותך- אתה צריך תמיד לשתוק.

כמו שאצל יעקב אבינו עליו השלום כתוב: הם לקחו את דינה, תפס אותה שכס בן חמור, ויענה. לוקחים את הנשמה של היהודי, מענים אותו בר מינון. כל אחד שאין לו אמונה הוא עובר עינויים. **#החריש יעקב עד בואם#**- אתה תחריש, עד שתצא לשדה. הקב"ה אומר: עשיתם לו ככה? אני בלילה בא לבית, מחכים מתי הוא יבוא. נתן לעצמו עוד מצודה להרוג אותו, לא אותי- גם אותך, גם כל אחד. מחכים מתי בן אדם יהיה שאפסו הכוחות, ואז הם באים ח"ו מנסים להרע לבן אדם. בדיוק כמו עמלק: **#אתה עיף ויגע ולא ירא אלוקים#**. כמו עם פילגש בגבעה, ה' ירחם. אומר לו: אתה עשית ככה? אתה ניסית לבלבל אותו בלילה? חכה. הוא יקח ממך כל מה שגנבת לו.

אתם יודעים כמה גנבים יש בדור הזה? גנבים, הם גנבו לכל עם ישראל נשמות. זה גניבה של נשמות- וע"י זה נותנים חרב גאוה מנהיגי הדור שמתגאים על הדור בחינם. כי יש מנהיגים שמתנהגים ברבנות ומושלים על עם דל, והם מתגאים על הדור בחינם.

רבינו אומר: מעט מה שיש לי הנהגה- כפיתי את היצר הרע שלי. ככה רבינו אמר על עצמו. ר' נתן אומר: **#ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף#**. למשל היה רבינו- אם אתה לא תקים מקום מלכות חדשה אז לא יתנו לך להתקדם. **#ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף#**- מרוב הגדולה שיכולה להתגלות על ידי ועל ידך אז הדעת של רבינו מתקטנת לעומתי ולעומתך. פריצת דרך חדשה- הוא לקח את ארונו של יוסף- זו פריצת דרך חדשה. זה מה שאנחנו היום מדברים מזה כל יום. מה שאומרים 'רבינו רבינו'- זה היה איזה תרגיל.

אני אם אני לא אתאבד על הכל לא יסכימו לתת לי להבין שאני יכול להיות איש כשר. בשביל להיות איש כשר יתלך ביום שלישי יש קבלת פני רבוי- אני גם היו עושים לי את זה. אני הייתי הולך

עם המגבעת והעניבה, לוקח פרוסות של שניצל, אתה בא- מלא רבנים, הקבלת פני רבו. קיבלתי איזה משהו? ראיתי אנשים שמחים. פעם הייתי במקום כזה- איזה חנפנות, אחד לשני. פעם אחת תגיד שה' נמצא בעולם, פעם אחת תגיד ה' נמצא בעולם, הקב"ה נמצא בעולם, כל ההתכנסות הזאת זה כלום. אני לא מסוגל, אם יתנו לי לדבר, רק אם אנשים יהיה להם ביטול של כל הביטולים. הקב"ה מה עושה? לוקח אחד כזה, ואתה תדבר עם אחד, והאחד הזה יעביר לכל העולם.

רבינו לא רצה שיסכימו איתו בשמיים. ישראל הבעל שם טוב רצה שיתנו לו רשות לקרב את גרשון מקיטוב. אמרו לו: אין לך רשות. רבינו לא שאל את ה', אמר: עם ישראל זה אנחנו, אנחנו עם ישראל, אתה בחרת בנו? תן לי לעשות סדר בעולם. אמר לו: כל העולם שלך, תעשה מה שאתה רוצה, כי הוא ניצח את ה'. היו מלאכים, היה דין. אם בן אדם לא מגלה תיקון לשורש הבריאה כולה- לא יתנו לך להתקדם. למה? אנשים שעבדו עבודה זרה היצר הרע נדחף בהם וממשיך לתת לאנשים לעבוד עבודה זרה, אבל בהיתרים.

אם עכשיו בן אדם לא יעשה ניקיון ויעבירו אותו דרך כל מיני מקומות- לא יתנו לו לזוז. רבינו עשה דרך כבושה שאיפה שאתה תלך אתה תינצל מאותו יצר הרע של הדור. אם אתה עכשיו תצטרך ללמוד, איך אני לא יעשה כמו שהיה בימי אחאב ואיזבל. אפילו שיגידו- יהרגו אותך, אתה תגיד אני לא מפחד, כמו אליהו הנביא זכור לטוב. חייב לפרוץ איזה דרך שאיפה שלא תלך יישאר לך האמונה. בן אדם יכול להתבודד שנה, שנתיים, שלוש- נותנים לו בשביל שאחרי זה יהיה חסין שיעבירו אותו פריצת דרך, ואז הוא יוכל לעבור בכל מיני מקומות שה' ירחם. יתנו לו להרים אמונה נפולה, וגם ל- זה התפקיד שלנו. שבן אדם לא יקרא לעצמו דתי, והעולם נשאר חסר תיקון.

רבינו מה עשה? הוא פרץ דרך, כי היה לו עזות דקדושה. רבינו אומר שצריך עזות דקדושה נגד הרועים, לא עזות דקדושה נגד מנהיגים של היום. לקחו את הדרך שלו, וניסו לפתח מהדרך שלו מנהיגות- זה אסור. אז עכשיו אנחנו יושבים ומנסים לאט-לאט לפתוח את הלב שלנו להבין שברגע שבן אדם רוצה לקחת מנהיגות מן השמיים יוצאת בת קול ואומרת שאתם לא תוכלו לעשות כלום, כי מנהיגות לא נוהג היום, אין מנהיגות.

מנהיגות- אפילו בעניין של רבינו- על זולתו, הוא פותח דלת, אבל שלא תחשוב שיתנו לך ולי בגלל שאתה גילית אמת ואני גיליתי אמת אנחנו נרדפים ע"י כל אלו שהם עשו הפך מרבינו. יש רודף ויש נרדף- דוד המלך בגלל שהקב"ה אמר לשמואל **#כי מאסתני#**- על שאול, ומשחת לי אחד מבניו של ישי למלך. שאול היה צדיק, הוא נמשח למלך, לא כמו היום- כל הרוצה ליטול את ה' נוטל, בר מינן. שמואל הנביא היה נביא ה', הוא היה פי שניים ממשה ואהרן- תאר לך איזה נביא הוא היה. הקב"ה משבח אותו ע"י מרים **#מי יעמוד לפני כמשה ושמואל#**, שמע מינה ששמואל היה חשוב כמו משה רבינו.

האר"י הקדוש אומר: אין בדומה למשה כמו שמואל, הוא היה ממש אספקלריא של משה. ולא תגיד בגיל שמונים, בגיל שלוש הוא כבר שמע את ה' ולא היה מזדעזע, היה מסוגל לקלוט מראות כאלה. הקב"ה יתעלה ויתברך שמו לעד, לא יכול לקחת את שאול ולעשות לו איזה משהו בשביל להעיף אותו מהמלכות. הקב"ה חייב להנהיג את העולם בחסד וברחמים. הוא מוציא מישהו

בדומה לו למלכות, ואז המלכות של הקדושה על מי שורה? על דוד. שאול הוא עדיין מלך, אבל #ה/ סר מעמו#.

וזה מה שאמר שמואל לה': #איך אלך ושמע שאול וחרגני#. על שמואל הנביא, לא היה לו אמונה בה'? היה לו אמונה בה', הוא רצה לקחת עצה. אמר- אם כבר ה' התגלה אליי אני רוצה לקחת עצה שילמדו במשך כל הדורות מה אדם צריך לעשות. הוא אמר: #איך אלך ושמע שאול וחרגני#- בוודאי ששמואל לא פחד אבל הוא ניצל את זה, כי כשאתה מדבר עם ה' אתה צריך לשכוח השגות. שמואל יכל להגיד- 'אני אלך בביטחון גמור'. הוא דיבר כלשון בני אדם. תגיד לבן אדם אחר- הוא היה מפחד ללכת ליד שאול, הוא היה הורג אותו. אמר שמואל- אני הכי קטן בעולם, אני לא נביא עכשיו ולא שום דבר, אני בן אדם הכי קטן, יש לי ענווה הכי טובה בעולם. אני רוצה, ריבונו של עולם, שתגיד לי: אני משחתי את שאול, אבל איך אלך עכשיו בתור בן אדם פשוט, לא בתור נביא. תגיד לי עצה מה אני עושה? כי הנביא גם כשה' שורה עליו הוא לא מבקש עצה בתור נביא, הוא מבקש עצה בתור אדם רגיל, כי הנביא אותו דבר- יש לו רמ"ח איברים ושס"ה גידים. #איך אלך ושמע שאול וחרגני#?

הקב"ה אמר לו: #עגלת בקר תיקח לזבח לה# באתי#- זה לא סתם, אם שמואל בא העם מתאסף סביבו. "ואני אורה לך את אשר תמשח". מה פירוש ואני אורה לך? אני אגיד לך מי למשוח. פה אתה רואה שזה גדולת ה'. למה? הרי שמואל היה גדול כמשה ואהרן, וצדיק וחסיד וקדוש ונורא, ביחס לזה הוא צריך שה' יידע אותו- #ואנכי אודיע לך את אשר תמשח#.

אני יכול לבוא לאומן מקסימום כמה אנשים מסכנים שכבר אבד עליהם הקלח- כמוני- שמסוגלים להתאבד על ה', אז אנחנו נרקוד שמה קצת. אבל ביחס לעולם? יוציאו עליי דיבות, ויגידו- זה לא חסיד ברסלב, זה חתיכת משוגע. יכולים לדבר עליי כל מיני כזבים כמו שכבר עשו לי- התקשרו לאשתי אמרו לה- אל תשאלי איפה בעלך נפל, ואז היא נבהלה ושאלה. הוציאו עליי כזבים. למה? כי אני לא רוצה להקראות בשם חסיד ברסלב וללכת כאילו לעשות מעשים שסותרים מה שרבינו אמר. אני ואתה- איפה שאתה- יכולים ללכת והקב"ה יגיד 'קום תמשח אותו ותפיל עליו את האור של רבינו האמיתי', אור של התבודדות, אור של אמונה, אור של אמת! זה לא מעשה שהיה, זה מעשה שהיה הווה ויהיה.

בן אדם יגיד: אז מי זה דוד המלך? אני אלך לחפש מי זה דוד שמושחים אותו, ואני אתפס בו ואני אהיה גם דוד המלך? לא נכון. זה שקר. כל אחד הוא צריך להיות דוד המלך, כי רבינו אמר- דוד המלך הייתה מעלתו גדולה, שייסד ספר תהלים. גם אתה ואני צריכים להיות דוד המלך, אבל איזה דוד המלך? שלי. איזה דוד המלך? שלך. כל אחד יש לו דוד המלך- מלכות דקדושה- שהוא צריך לנצח בתפילה הכל. מלכות שבן אדם משיג הקב"ה נותן לו מלכות כנגד העליונים וכנגד התחתונים. אם אתה עכשיו לא תנצח במלכות של הקדושה שלך צדיקים שקדמו לי ולך- לא יתנו לך גם להתקדם. אתה צריך לפתח כאלו דיבורים של אמונה, של מסכנות- לא כאילו שאני משהו- של תחנונים. זאת אומרת- צדקות אם תיתן לי זה לא מתאים, זה לא מתלבש בי. אתה צריך לילד בי כוח כזה של גבורה, כי צדקות לא תעזור לי. צדקות תבריא אותי מהגשמיות, ואז אני אפול במסכנות. האשה, הילדים, אני אפול במסכנות. אני רוצה שתתן לי כוח וגבורה שאיפה שאני אהיה אני אתנהג בתור בן אדם, לא בתור בעל השגה. וזה הרחמנות של הבעלי תשובה שיש היום.

כשבן אדם טוען יש מיליונים אלפים של טענות שאני לפעמים אומר- שתיים שלוש דקות, צייק אני סוגר את הפה. אני אומר: ה', אני יכול עוד, אבל די לי בקצת הזה. טענות כאלו יפות מאיפה בן אדם מוציא אותן? מאיפה שהוא היה. עכשיו מה זה יעזור שאתה תתחיל צדקות? אני לא רוצה צדקות, היה לך צדיקים וחסידיים, היכן הלב שלי בעולם? אתה שם אותי ואני צריך עכשיו ללכת לכל מקום, או הוא לכל מקום. אתה לא צריך להיות מנהיג, אתה לא צריך להיות מלך, אבל אתה צריך ללכת עם לב חזק ואמיץ, שאפילו כולם לא יסברו כמוך- אתה צריך לנצח את כולם. כי אני לא בא לאומן למצוא חן לא בשבילך, ולא בשבילך ולא בשבילו ולא בשביל ההוא ולא בשביל רבינו גם: **#נח מצא חן בעיני ה'.** אם אתה תמצא חן בעיני ה' כשאתה תבוא הקב"ה ישר יגיד לרבינו- תחזיר לו את כל מה שנגזר לו, אתה הבטחת לו תיקון. ומה התיקון של בן אדם? שנותנים לו שכינה, אומץ- זה שכינה. אדם פחדן, מוג לב הולך סוגר את עצמו, מתקדש ומיטהר- כמו שיש אנשים שלא מוכנים לצאת למלחמה. כמו שאמר משה רבינו **#יפקוד ה' איש על העדה אשר ייצא לפניו ואשר יבוא לפניו.**

אם בן אדם רוצה את האמונה הזאת, אתה לא יכול להקנות את זה לבן אדם. אתה צריך להסביר לו פתוח. הפתח הזה זה מה שאנחנו מנסים בס"ד, את הדרך הזאת לפרוץ. אתה יכול עכשיו לפרוץ אותה שעתיים שאנחנו ביחד, ובגלל שאתה גילית כאלה דיבורי אמת כל מי שהוא הפך ממך הוא מתהפך עליך לרודף. ברגע שאמרת אמת, אז זה נקרא הרדיפות שיש לכל אחד בעולם. רבינו אמר שאם הוא יזכה אז הרדיפות שלו יהיו מצד הקדושה. גם לרבינו היה רדיפות וואו איזה רדיפות, אלוקים!

רבינו אומר שהיה לו פחדים כאלו שהוא היה רק ממתק אותם. **#כי גרתי משך-** משך דינים, אז הוא היה ממתק אותם. אני יודע מה זה שך דינים, אני יודע שעליי לפעמים עברו מצבים שאומרים לי- 'אתה עוד שתי דקות מת'- במחשבה. הנה מלאך המוות לידך. אתה לא רואה אותו, הוא כאן לידך. הייתי קם ברעידות בלילה, באמונה שלמה, שלא תדע את זה. אבל אם אני מספר לך שיום אחד יבוא אליך מלאך המוות, תגיד לו: אתה מלאך המוות? אני יותר ממך, אני הופך אותך למלאך **#אם כל חי.** מה הייתי עושה? לא בגלל שיש לי איזה כוח, ה' היה מאמץ אותי, הייתי קם- נכון הייתי רועד מהפחד בבית- מה אני אגיד? אני אעיר את אשתי? אני אגיד לילדים- קומו, אבא רועד, אבא מפחד? חס ושלום, בר מינן. הילד יגיד לך- אבא, מה יש לך. אני יושב ככה, נגמר הרעידה שרצית להרעיד אותי- מתחיל עכשיו נטילת ידיים, התבזיתי מזה בזיון גדול, כי אתה עכשיו רוצה לעבוד את ה'- איפה מה שהבטחת לי שאני אשן בשקט?! איפה ההבטחות, ה', שהבטחת לצדיקים שתשמור אותנו? זאת אומרת שיכולים לעקוף את ה' ולבוא ח"ו להזיק לי או לך.

רבינו אומר: יש להם חרב להעניש בני אדם שלא רוצים להיכנע להם, אבל אם אני אהיה חזק אז אני מנצח את החרב שלהם. גמרת את הרעידות? גמרת מה שניסית להרוג? התבזיתי מזה. עכשיו אני לא טוען להי- למה אתה לא שומר אותי- כי ה' אומר: זה המלחמה. אני צריך עכשיו לפתח כוח של אמונה יותר חזק ממה שהוא רצה להפחיד אותי ממנו. אז איפה אני יכול למצוא את זה? בבית אני לא יכול, אני לא יכול להגיד לאשתי שאני מפחד, חס ושלום בר מינן. 'קחי אותו לאמא שלו, הוא מהבול', בר מינן חס ושלום. אני לא עושה את זה. אז אני יושב, הסתיים מה שרצית להפחיד

ולהרעיד אותי? וזה מחשבות כאילו אמיתיות שאתה עומד למות. מה יש לי לעשות? אין לי מה לעשות כלום.

עשיתי נטילת ידיים, שתיים בלילה- אני מת לישון, אני רוצה לישון- אבל אין שינה. אני יוצא לשדה- שם בשדה ה' מחכה לי. ואז הבכיות של האמת יוצאים ממך. ואז ה' אומר: זה תמורה. אני נתתי לך אמונה שבכוח האמונה הזו אתה לא תפחד ממנו יותר לעולם. מאיפה אני קיבלתי את זה? אם הייתי יושב וחושב והייתי מתפלל בבית- 'תעזור לי הקב"ה, הוא רוצה להרוג אותי'- ה' יתברך היה מצליח אותו והיה יכול להרוג אותי, כן. מה פירוש להרוג את הבן אדם? לא להרוג אותו לקחת לו את הגוף, להרוג אותו ברוחניות, להפחיד אותו.

השכינה לא יכולה לשרות מתוך פחד, אתה צריך להיות אמיץ. כמו שדוד המלך היה לו עם הזיפים, צייק-צייק, מאיפה הוא בא? תגיד לי מאיפה הוא בא? בא מפה- צייק. מה אכפת לי משאול- היה עולה לצוקי יעלים. כולם עולים לצוקי היעלים, יושב שם דוד עוד פעם ומתפלל, מתחיל לבכות. מי היה עושה את זה? אנשים זיפים, אנשים שהיה להם תורה, אנשים שהיה להם הכל. הם היו הולכים מלשינים לשאול. בא דוד המלך, מסכן, אין לו אוכל, אין לו שום דבר, עייף. שמואל משח אותו, שאול רואה שהוא לא מצליח בשום צד, פנים ואופן. אז **#יאמר שאול אל עבדיו לחמית את דוד#**- אני מסמן לכם, תהרגו את דוד המלך.

תסתכלו למה רבינו יצא מגזע תרשישים ואראלים כזה. **#ידבר שאול אל עבדיו בלאט לחמית את דוד#**- אם אתם רואים אותו צייק להרוג אותו. **#יונתן חפץ בדוד#**- בסך הכל אחד מצא חן בעיניו. **#יאמר לדוד אבי מבקש לחמיתך ונסתרת בסתר אנכי אודיעך#**. כשבן אדם הולך בסתר, הולך להתבודדות, הקב"ה צייק מודיע לו איך להיחלץ עוד פעם.

דוד המלך מסכן למי הוא הולך? לבן אדם צדיק- אלימלך, שהיה בנוב עיר הכהנים. הוא הולך לשם, אומר לו: תשמע, אני עם כל האנשים שלי, אין לנו מה לאכול ואין לנו מה לשתות. יש לך מה לאכול? "למה אתה בא לבד?"

המלך שלח אותי דבר נחוץ, יש לך מה לתת לי לאכול?

יש לי רק לחם הפנים. לחם הפנים זה כהנים, אמר לו- תביא אותם, זה **#עת לעשות לה# הפרו תורתך#**. חרב יש לך? גם חרב אין לי. חרב גולית שהכית באלה אין טוב ממנה- "הנה היא לוטה בשמלה". חרב אחת דוד המלך לוקח. ושאל כמה יש לו? **#כל העם מְשָׁךְ שאול#**. חרב אחד עם דוד. ה' ירחם עליכם ועלינו אמן...

דוד המלך יוצא, היה שם אחד- וואחד רע עין הכי גדול בעולם: דואג האדומי. הסתכל והוא רואה שאלימלך נותן לו לחם הפנים ונותן לו חרב. בחנפנות של דואג הוא רצה למצוא חן בעיני שאול. בא שאול המלך קורא לכל האנשים ואומר להם: תשמעו, אף אחד לא מרחם עלי, אף אחד לא גולה את אזני. כמו שעושים היוסמסכן הרב צריך לרחם עליו, צריך להתפלל עליו, צריך לעשות לו כל מיני דברים. פתאום בא דואג אומר לו: אני ראיתי את דוד המלך אצל אלימלך, לוקח ממנו חרב. בא שאול, והרג את כל נוב עיר הכהנים. קרא לאלימלך, אומר לו שאול- תשמעו איזה דיבורים קשים, איך אסור לפחד משום אחד בעולם- שיהיה מלך, שאנשים יגידו לכם צדיקים; שום דבר

מותק. אנחנו יש לנו תנ"ך ועל פי זה אנחנו חיים, והצדיקים האמיתיים אוהבים אותנו בגלל שאנחנו מדברים בשם לטובה ולאמונה.

אישלח שאול מלאכים אל בית דוד לשמרו ולהמיתו# - חז"ל אומרים: מה זה לשמרו? לשמור אותו שלא יברח, ולהמיתו- זה להמית אותו. בבוקר **אתגד לדוד אשתו מיכל לאמר אם אינך ממלט את נפשך הלילה מחר אתה מומת#**. ככה צדיקים האמיתיים. אבל למה, מה עשיתי? שמואל משח אותו, התחיל להיות שאול לרודף אחריו הכי גדול. **אתורד מיכל את דוד בעד החלון וילך ויברח וימלט, ותיקח מיכל את התרפים ותשם אל המיטה ואת כביר העזים שמה מראשותיו ותכס, וישלח שאול מלאכים לקחת את דוד ותאמר חולה הוא#**. זאת הבת שלו, במקום לתת לה מלכות! **אישלח שאול את המלאכים לראות את דוד לאמור העלו אותו במיטה אלי להמיתו#**.

כדאי לכם לשים את זה פה, בקרקפת, וגם אתה וגם אתה וכל אחד. שלא תחשבו אני פה עומד לעשות לכם דיבורים ודרשות, כי כל אחד אם לא יעבור את התהליכים האלו של חיים ומוות והפחדים האלו- הוא לא יכנס אף פעם לעבודת ה'. בשביל זה הקב"ה טרח לכתוב לנו תנ"ך, מותק. "וישלח שאול את המלאכים לראות את דוד לאמור העלו אותו במיטה אלי להמיתו". עכשיו לך לכול התלמידי חכמים- "וואו, שאול המלך..." לא! אדם שרוצה להיות איש כשר- שום דבר, נפלת, אתה לא מקיים את מה שה' ציווה. אני לא קורא לעצמי מקיים את מה שה' ציווה- אני רוצה לקיים את מה שה' ציווה. אני לא מבין, אתה יכול להסתלבט, אתה יכול ח"ו לעבוד עליי. יש צדיקים מפורסמים- יש להם אנשים, אתה יכול לעבוד עליו. מה אני עושה? אני בורח לאומן, אני הולך לר' שמעון בר יוחאי, אני הולך לר' יהודה בר עילאי, תרחם עליי, אני מסכן, אין לי אבא, אין לי אמא, אין לי אחים, אין לי אחיות, אין לי אשה- אין לי כלום! תרחם עליי, תן לי כוח לעשות רצון ה'. מהמוות אני לא מפחד, אבל לחיות ולהסכים לשקר שלהם- אני מפחד.

יהודה בר עילאי ירחם עליי ויתן לי כוח, אבל כנגד שהוא יתן לי כוח אני צריך עוד יותר להבין שאני כלום יותר גדול. רבינו אומר: בן אדם שיש לו ענווה המלכות של ה' מתלבשת בו, ואם המלכות של ה' מתלבשת בו אתה יכול אולי חצי שעה לפחד, אחר כך ה' ישרה עליך ויגיד- אתה יודע למה הפחדים האלו? בשביל שפעם הבאה אתה לא תפחד עוד יותר משום אחד בעולם. ככה התהליך אצל כל אחד, עד שבן אדם מחסנים אותו.

לא בגלל שאני קורא לעצמי אני יודע לדבר עם ה', בגלל שאני מפחד. אני לא קורא לעצמי מסביר למישהו משהו, אבל לפחות אני פותח ספר אני משתדל בס"ד ברחמי ה' יתברך באמונה שלמה בהתקשרות לצדיקי אמת, שאם בן אדם יהיה אמת אז הקב"ה גם ינחה אותו. לא בגלל שיש לך יותר זכות ממני, בגלל שהוא הולך לכיוונים של התבודדות, ותיקון הכללי, ותהלים, ופשיטות, ותמימות. פשוט הוא יהיה חסין, לא יהיה לו פחד משום אחד. אם אתה תהיה בתוך העיר- אתה לא תפחד מאף אחד.

מה פירוש פחדים? פחדים זה להסכים לשקרים שנתנו אחרים. אתה לא יכול להגיד לגברת "אני מאמין באמונה שלמה שהקב"ה יתן לי אלף חמש מאות שקל". "אני מאמין שה' יתברך יתן לי אלפיים שקל, הילדים רוצים לאכול". אם לא אתה מקבל חתיכת טינופת של כי תבא (פרשת הקללות) בקצרה... זה גם פחדים. אלוקים אדירים, ה' ירחם, זה פחדים באמונה.

אתה נכנס לבית, אין מאה שקל כל הבית עף. אין לאשה מה לקנות חלב, עכשיו אתה לא יכול להגיד לה- "אני בטוח". אתה לא יכול להגיד לה פתאום נהיית חסיד ברסלב, או שאחד חותם ששת אלפים הוראות קבע, ויש לו מכונית יפה, והוא מסודר, והוא יפה, עם מגבעת יפה, והוא הולך יפה, והוא גר לידך, ומכונית יפה וכל המכוניות המתקדמות, והוא יוצא עם אשתו ואתה קונה לאשתך פעם בשנה שמלה משוק הכרמל. וועליקום, מיום הדין הקב"ה במקום טובח אותם...

אחד אמר לי: מי שיש לו תאוות ממון אז הוא כאילו משתמש בו. זה שקרנים גדולים, תיזהרו שהם יכנסו לכם במחשבה. הם ככה באים לאנשים- הם ממילא יש להם תאוות ממון ואנחנו משתמשים בהם. תיזהרו מזה. זה לא ממילא, יא חתיכת משוגע, מטומטם. רבינו אמר: אם בן אדם הכי קטן יחזיק בי- שיהיה בעל תאוות הכי גדול ויחזיק במה שאני ציוויתי- אני אעשה אותו איש כשר. אם אשתך רואה את זה והיא תראה חסיד ברסלב יפיוף- "תראה איך הם נראים יפים"- וזה עובד. ועכשיו בוא תשאל אותו: מאיפה יש לך כסף? תאמין לי הוא לא עובד, כלום, אבל הם פתחו חברות של כסף.

עכשיו אם בן אדם לוקח לך כסף אבל אין לך שדה, אין לך לב, ואין לך בכיה של שמואל הורוביץ, ואין לך בכיה של ישראל בער אודסר- אז ברגע שאני עובר מחכה לי מלחמה כנגד כל אלו. במי? דרך האישה. "הנה, תסתכל, הוא גם חסיד ברסלב, תראה איזה יופי הוא מתלבש, כמה כסף יש לו. הוא מוציא את אשתו"- אז מתחיל להיות מלחמה, וזה הפחדים הכי גדולים שיש בעולם.

הקב"ה יודע שאין מה להילחם איתם, אני לא יכול. כמו שרבינו אומר בסיפורי מעשיות: אני לא יכול להחזיר אחד כזה בתשובה. אני לא יכול להשפיע עליו, אני יכול להשפיע על בן אדם שיושב ורוצה לשמוע אמת. **#עשית חסד על עבדך כי בברית ה' הבאת את עבדך עמך ואם יש בי עוון המיתני** זה עבר על כל אחד, כשאנחנו עכשיו מצמצמים את המלחמה זה מה שעובר על כל אחד שרוצה את ה', שרוצה ללכת בדרך של ה'.

אם בן אדם מפסיק לפחד- סיימת להרעיד אותי? אני יוצא לה' הוא מחכה לי בשדה, הוא נותן לי בכיה של אמת, נותן לי התחזקות. כיהבעל-דבר רוצה להתלבש ביצורים, הוא מפריע לך, המפורסם הזה יכול להפריע לך- הוא לא יכול עליו אז הוא מתלבש ביצורים. אומר לי: אתה יודע מה, אם אתה לא תמתק את זה לא יתנו לך להתפלל. אני לא רוצה למתק לא את זה ולא את זה ולא את זה ולא את זה. אף אחד. אני רוצה לדבר עם ה' במידה מה שה' חנן אותי. זה שאני רוצה לפרוץ דרך זה לא בשבילי. כי עכשיו תיקח את רבינו תביא אותו לפה- מה הוא עשה? עשה פרצה חדשה, נכנס. ר' שמעון מה עשה? פרצה חדשה מול כל בני דורו. האר"י הקדוש- פרצה חדשה. בעל שם טוב- פרצה חדשה. רבינו- פרצה חדשה. ר' נתן- שמו את רבינו בגולל. בסדר, לקחו לו את הגוף, אבל את הדעת של רבינו לא לקחו לו, הוא עשה פרצה חדשה. הלך ר' נתן, נחמן מטולטשין נשאר, משה מברסלב, תלמידים הגונים- עשו פרצה חדשה. ישראל קרדונר וכל הצדיקים- פרצה חדשה. ישראל בער אודסר- פרצה חדשה. עד ביאת המשיח לא יהיה חדש. פירוש- כל אחד צריך לעשות חדש בבחינת משיח שלו.

אין כמוני, אם לא פי ארבע- בן אדם לא יתקדם. מה זה 'כמוני'? כמוני זה הדעת של רבינו מה שהוא השיג, זהו. צריך פי ארבע, לא כמו צדיק. פי שניים זה בקדושה. לא מתאים לי עכשיו שיתנו לי חלוק של צדיק, לא מתאים לי שיתנו לי לאכול כמו צדיקים. זה לא מתאים, אני אצחק על

עצמי. לא מתאים לי שאני אעשה כאילו תנועות של פחד מהי- זה לא מתאים. אני צריך להיות כמו שהייתי נכנס לים. איזה שמחה, יאללה! היה לי אוטו, נעלי אדידס, נכנס לים, משחק. ככה אני צריך להרגיש עם ה'. אתה משוחרר. למה כשהלכת לים היית משוחרר, ולמה כשאתה בא לשדה אתה הולך עצוב? סימן שאתה לא עובד את ה' באמת. למה כשהיית הולך למועדון היית מבסוט, אפטר-שייב, מתלבש את החולצה הכי יפה, נעליים צייק צייק מצחצח. למה? שאולי אחת תראה אותך "איזה יפה", ח"ו, עליי, לא עליכם, אתם בחיים לא היה לכם ככה. אולי יש זה אולי יש זה. הכל צריך לפתוח פה, פה זה עמק יהושפט... אחרי שאתה הולך בחוץ אתה הולך לה' אתה לא רוצה למצוא חן בעיני ה'?! ככה בן אדם צריך לראות אם הוא הולך באמונה ובשמחה ובפרחה.

מה עשו לאנשים, מסכנים? לקחו אותם והכניסו להם פחד מהקדושה, ואז אנשים יכולים להיות דתיים ויכולים לעשות עבירות. למה? כי אמרו להם 'אסור', אז עכשיו בן אדם כזה- ה' יסלח לי... אני יודע מה הולך בחוץ, כי אני עברתי את כל זה והקאתי את זה, כי לא הלכתי לחפש ח"ו לא אשה ולא שום דבר, ה' אמר לי- כל איפה שהיית הייתי איתך, שמרתי אותך. אז אני לפחות רוצה כשאתה בא לשדה או בא לה' או בא לתהלים- פי שתיים אתה צריך להיות עם ה', אם לא- לא יתנו לך להתקדם.

ה' אמר לי- עכשיו אני מפעיל לך את הזיכרון, שתזכור איפה שמעת כל דבר. אני לפעמים זוכר פרטי דברים כל אחד איזה עבודות היו עושים על אנשים. היו אומרים את ה"כמוני", את זה אני זוכר טוב מאוד. מה זה ה"כמוני" הזה? מה זה "כמוני"? רבינו יעשה אותי כמוהו? אם אני שניה אחת יקיא דם כמו רבינו אני ימות על המקום מהפחד. מה יגידו לי- כמוני של רבינו שאני אראה נשמות, שאני אצטרך לתקן אותן? אני אגיד- וואו, הגיע הזמן שלי. תגיד לי מה אתה רוצה לעשות אותי כמוני.

מה זה 'כמוני'?

(מישהו מהקהל): כמו שאני הייתי חידוש ככה גם אתה.

בדיוק! עכשיו השלמת, ברוך המשלים את החסר. חידוש כמו שרבינו הוציא חידוש מול כל הצדיקים שקדמו לו- ככה רבינו יוציא ממך חידוש אפילו כל הצדיקים יעברו שניה אחת- אתה תהיה חידוש יותר מכל הצדיקים. ולא רק אני, כל אחד ואחד- מה זה חידוש? באמת שלך שאתה תזכה לדבר עם ה' לא מלמעלה, מהמקום שירדת משמה אתה תדבר.

בשביל להפעיל את התנועות האלה אנחנו צריכים ללכת לצדיקים קדמוניים, כמו שמואל הרמתי, כמו דוד המלך, יהודה בר עילאי, קברי הצדיקים- אתה הולך, אתה נודד אצלם כמו שדוד המלך אמר **#נודי ספרת#**. מה פירוש 'נודי ספרת'? אמר דוד המלך לה': תספור כמה נודדים אני עושה לכבודך. לכן **#שימה דמעתי בנאדך#**.

חבר'ה טהורים, אתם תשמעו- לדבר עם העולם לא שייך. לדבר עם אנשים שנתפסו במלכודת או במצודה של מנהיגות- לא שייך. כל אחד אני מכבד, אבל אם לך ולי וכל אחד זה ישפיע בשביל שבן אדם לא ישלה את עצמו שבעולם הזה יש איזה מין שלוה לאדם שרוצה להתקרב לדעת רבינו האמיתית. אתה יכול להגיד- מה אני נכנסתי לחובות, תראה אני באתי לרבינו. הקב"ה ישלם לך ויפרע לך באלפים, לא בכסף- בשכל ובדעת. שאחרי זה אנחנו נשב, נהיה בעלי אמונה ואני לא רוצה

לאחל לבן אדם שהוא הפך מדעתי איזה משהו שהוא יסבול, כי אני לא רוצה חייו ששום אחד יסבול. אבל אם ירצו או לא ירצו- הם יתביישו כמו שאחי יוסף **#לא יכלו לענות אותו כי נבהלו מפניו#**. כי יוסף לא התכוון חלילה וחס בתוכחה שלו שהוא אמר להם **#אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה#**- לא לפגוע בהם. הוא אמר להם רק 'אני יוסף אחיכם'. אז הם נבהלו, למה? התקשר להם כל האמונה מה שהם רצו להרוג אותו והכל- **#יאמרו הננו לך לעבדים ויאמר התחת אלוקים אנכי אתם חשבתם עלי לרעה אלוקים חשבה לטובה#**.

אותו דבר- כשיהיה התגלות יד ה' הקב"ה יגיד דרך כל אחד. ה' האמיתי בגילוי שכינה זה אצלו ואצלו ואצלו. בגלל שבן אדם משיג גילויי דעת אמיתיים לא אכפת לך מאלו שמתהפכים לך לרודפים, אפילו שיהיה צדיק כמו שאול בן קיש- לא אכפת לך. אתה צריך לברוח לאמת שלך ואז הקב"ה- **#יבא אלוקים אל לבן ויאמר לו השמר לך מן תדבר עם יעקב מטוב עד רע#**.

אם הכוח האלוקי של ה' יתברך והצדיק האמיתי לא היה מתגלה- הקב"ה יודע תעלומות שלא אני ולא אתה היינו עומדים שניה אחת לדבר דיבורי אמונה כאלה. זה הכוח. אבל תשאל אותי- מה אני עובר? תבוא אני אספר לך מגילת יוחסין מה שאני עובר, אני לא רוצה לספר את זה לאף אחד. אבל שלא תחשוב עכשיו שבגלל שאתה בא לשדה יכולים לרקום לך שלוש, ארבע, חמש, שש, שבע שנים רק של התבודדות בשביל לראות שאתה מוכשר- 'ווס' יכניסו אותך ואז יעמידו אותך בין שמד לרצון כל יום. תזכה לבטל את כל הדינים של השמד ולעבוד ברצון. כל אחד.

רבינו חמדת לבבי והחיות שלי, אבל בלי חנפנות. פעם הייתי בא לציון, אומר: למה הם רוצים ככה? כי כל אחד רוצה שתתבטל לרבינו שלו. יש כאלו שהם פיתחו מעגל גדול בעניין רבינו, וזה חורה להם. פיתחו ענפים גדולים בעניין רבינו, ופתאום אני, אחד כמוני או אתה, עומד ואומר להם: חבריה, כל מה שפיתחתם אני לא חולק עליכם, אבל יש אמת יותר מבוררת מכל מה שהתחלתם ואתם רוצים לסיים. אז לכן אני לא יכול לבוא לציון- רבינו תעזור לי. אני מחוצה לזה. גם אתה תלמד- אני יכול ללכת אצל יהודה הנשיא, אין שם אף אחד, אני יכול דרך יהודה הנשיא לעשות התקשרות עם רבינו, הקב"ה מוריד את שני הצדיקים- תנו לו מה שהוא צריך.

תשמע מה שאני אומר לך: אם אנחנו מצליחים לגאול את הדעת מהציון של רבינו- מזמן יהיה גאולה. הדעת מהציון של רבינו- גלות. אתה אומר עשרה מזמורי תהלים- איפה שלא תהיה יהיה לך ישועה. להמשיך לברר לא צריך, כי בן אדם במחשבה שלו תמיד צריך להשאיר מקום לבעל בחירה, כדי שהאמת תהיה מאוזנת אצלו. אם אנחנו נעבוד ונברר אחד לשני את האמת- בן אדם לא ישאר לו כלום. צריך כל בן אדם לתת קודים קטנים, ועיי זה בן אדם יישב ביישוב דעת ואז הוא יראה את הדברים, יעבור לנגד העיניים שלו כל מיני דברים מה שהוא עבר, ואז הוא נקרא לוחם של ה'. זה עובר רק על אנשים שירצו להיות באמת.

אם אתה רוצה להיכנע- מה פירוש באמת? שאתה מסכים להילחם. את הפחדים של פרנסה, ואין זה ואין זה, והאשה והילדים- אתה לפעמים מוצא את עצמך **#כערער בערבה#** בר מינך. אבל אם בן אדם יש לו קצת- שם רק את השורשים שלו במקום טוב- כל רוחות שבעולם אינם מזיזות אותו. **#היה כעץ שתול על פלגי מים ועל יובל ישלח שרשיו בשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי#**.

הקב"ה יזכה אתכם ואותנו שמעט מה שדיברנו יהיה לנו לפתיחת ההיכל של היום הזה, אמן כן
יהי רצון.

בסוף בקי

#להמשיך בחינת קדושת ארץ ישראל ועכשיו בגלות שהוא תחת יד סטרא אחרא אין יכולת בקדושתה להתגלות- אע"פ כן יכולין לגלות ולהמשיך קדושתה אפילו בגלות המר הזה- בבחינת ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם/ אפילו בגלות המר יכולין לגלות בחינת (גם זאת)/ וע"י מה יכולין להמשיך קדושת ארץ ישראל @ ע"י התנצצות אור זכות אבות.#

הנה עצה נפלאה בס"ד לכל מי שרוצה למתק את המר- אפילו בגלות המר הזה. רבינו נותן פה עצה הכי פשוטה- בלי שכל, בלי הגיון, בלי קבלה, בלי שמות, בלי כלום- זכות אבות. כל פעם כשבן אדם למשל אומר תיקון הכללי, או ניגש לשדה ואומר: ריבונו של עולם, ה' אלוקי אברהם יצחק וישראל אבותינו תעזור לי בזכותם- אתה ממתק את המרירות. אתה מאמין? אני מאמין בזה באמונה שלמה באמונה תמימה. הנה עצה פשוטה- להזכיר זכות אבות, יש לנו זכות אבות. אבל בתנאי- מחילה סליחה וכפרה- שאתה תשפר את המעשים. יש כאלה שמעו תיקונים... הקב"ה נותן תיקונים לבן אדם בס"ד **#אל זה אביט עני ונכה רוח וחרד על דברי#**.

לכן בס"ד בכל פעם כשבן אדם רוצה לקבל איזה דבר- כמו שמצינו בס"ד **#איבא עד חברון וחברון בנתה שבע שנים לפני צען מצרים#**. זאת אומרת חברון זה העיר שאברהם אבינו קנה את מערת המכפלה והיה שם המשכן. **#איבא עד חברון#**- ביקש רחמים, ככה אומרים חז"ל: אבות העולם בקשו עלי רחמים שלא אפול בעצת מרגלים. כי הקב"ה למי הבטיח את הארץ? לך הבטיח הקב"ה את הארץ? לא. הבטיח לאיזה צדיק פה את הארץ? לאיזה אדמו"ר הבטיח את הארץ? לא. קח את הצדיק הכי גדול שהיה מימות עולם- הקב"ה לא הבטיח לו את הארץ. ארץ ישראל זה לא שלכם. כל מי שיהיה הצדיק הכי גדול בעולם מתחילה ועד סוף- לא הבטיח לכם את הארץ. למי הבטיח? אברהם יצחק ויעקב: **#אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת לחם כימי השמים על הארץ#**.

אתה רואה מה זה אמונה? ארץ ישראל זה לא של אף אחד, זה של הקב"ה. לא רק ארץ ישראל, כל העולם זה של ה', רק הקב"ה נתן את כל העולם לאומות העולם- כל העולם זה תחת השגחה של ה'. אבל ארץ ישראל זה **#ארץ אשר עיני ה' אלוקין בה#**. אתה יכול לדרוש לי דרשה שאם עשר נמצאים בחוץ לארץ זה קדושת ארץ ישראל. זה בחינת ארץ ישראל. אז למה הבעש"ט כל כך הרגיש קדושת ארץ ישראל? וישראל הבעש"ט רבו אליהו הנביא, אין ד' אמות שאליהו התשבי הנביא ז"ל לא הלך עם הבעש"ט במזיבוזי ואחיהו השילוני, ובכל זאת הוא רצה לבוא לארץ ישראל. למה? כי בארץ ישראל זה הכל. ולמה רבינו כל כך טרח לבוא לארץ ישראל? רק לנשום את האוויר של ארץ ישראל! אלא לקחת את ההארה שנמצאת פה בארץ ישראל.

אז תאר לך אתה ואני וכל יהודי בס"ד שהוא רוצה- רבינו אומר- להמשיך קדושת ארץ ישראל. למשל: **#עוד רד יחודה ועם קדושים נאמן#**- למה שבט יהודה ושבט לוי ושבט שמעון ושבט ראובן זה ארבעה אנשים של התולדה הראשונה. התולדה הראשונה של לאה זה היה ראובן, שמעון, לוי ויהודה.

ישראל זה הילודה הראשונה שהיתה בעולם. אות יי של ישראל זה יהודה, ככה האר"י הקדוש אומר. אות שי זה שמעון. ר' זה ראובן. ל' זה לוי. אי זה אשר. אשר זה הילודה השניה של לאה.

ילודה שניה זה שהיא ילדה בהתחלה לידה ראשונה- ראובן שמעון לוי ויהודה- **#תעמוד מלדת#**.
הקב"ה קודם נתן לה את ריבוי השבטים.

למה היא אמרה רק ביהודה תודה? כי אמרו חכמינו ז"ל שלא עשתה חשבון. אמרה: שנים עשרה שבטים אני יודעת שיעקב מביא. כל אחד מביא שלוש. היא הביאה את ראובן שמעון ולוי. כיוון שהביאה את יהודה אמרה- אני לקחתי יותר מכולם, אני צריכה להודות על חלקי. **#הפעם אודה את ה'#, אבל #תעמוד מלדת#**- זה נקרא ילודה ראשונה. פעם ראשונה שהקב"ה פתח את רחמה של לאה היא ילדה ארבע. אחרי זה- **#תקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי#**.

מה זה **#תקנא רחל באחותה#**? לא קנאה שאנחנו מבינים, אלא שאומרים חכמינו ז"ל: השמחה הכי גדולה זה כשבן אדם זוכה להביא ילד. כל המצב שנמצא ליהודי בעולם- זה כשהוא זוכה להביא ילודה. למה? **#יולד בדמותו כצלמו#**- כשבן אדם מביא ילד לעולם זה כמו הצלם שלך, הילדים חייבים שיהיה להם זהות- או לאבא או לאמא הם דומים- **#יולד כצלמו בדמותו#**. שמחה או לא? שמחה גדולה! רחל לא היה לה בנים והיא עשתה מעשה נורא ואיום. היא קודם כל בס"ד מסרה את הזכות שלה ללאה, אז לכן הקב"ה יתעלה ויתברך שמו לעד היא אמרה לו: **#הנה נא שפחתי בא אליה ואבנה ממנה- וישמע יעקב#,** ויצא מזה דן.

חז"ל הקדושים אומרים: בגלל שרחל מסרה את נפשה ונתנה את זלפה שפחתה- יצא מזה מלכות המשיח. מאיפה יצא מלך המשיח? מדוד המלך, מרחל. גם מיהודה, אבל **#ותאמר רחל דנני אלוקים וגם שמע בקולי ויתן לי בן ותקרא את שמו דן#**. מי היה משבט דן? נצבת בת עדאל, אמא של דוד היתה משבט דן, צדיקה גדולה ונוראה- זכתה להביא את דוד המלך. בשביל שאתה ואני נלמד שהקב"ה לא מקפח שכר בריה- כל דבר טוב שעשית יכול להיות שיעבור איזה שהות, איזה זמן, העיקר שלא תיפול לרציחות ושפיכות דמים ואל תיפול לעשות סחיטה באיומים- תיקח מאנשים כסף לא לקחת עוולות.

אצל רבינו מי שבא ולקח מן הצד הם חשבו שרבינו סתם: תשמע, יש צדיק עכשיו חדש, יש משהו חדש, אתה צריך לבוא, ואני אתן לך מזה כסף. וגם מקשרים לעצמם עבריינים שופכי דמים. קודם כל רבינו אמר בתורה ז': על רוצחים וגזלנים אסור לרחם. אם אתה רואה שהוא לא משפר את עצמו- אז אסור לרחם עליהם. יש כאלה מסכנים, הם רוצים- אני אבוא, אבל תניח אותי ללכת איך שאני בעולם הזה.

זה לא טוב! רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אומר: זה לא רוצה רפואה. מי שרוצה רפואה צריך לבוא בביטול גמור להאמין באמונה שלמה שהתהלים ירפאו אותי, לא מה שיש בחוץ יגיד- עכשיו אתה תבוא לרבינו 'אבוקי'. 'אתה תבוא לרבי העיקר תהיה קשור לירושלמי או לטברייני או לצפתי ותלך תעשה מה שאתה רוצה, רק בסוף החודש תביא לנו עשרים אלף שקל, ושלושים וארבעים אלף שקל מהגניבות והחבלות שחיבלתי.

הגיע הזמן, מותק, לזרוק את זה גם כן על השולחן. רבינו הקדוש אומר: אפשר להינצל גם מהם, לא ללמוד מהם. אם יהודי רוצה להתקרב לקב"ה זה לא התפקיד שלי לבחון אותו. אבל אם אתה רוצה לבוא אצל אמונה- לכן היום קדושת ארץ ישראל זה יותר גבוה מכל הארצות, ותשימו את זה

על לב שמה שבן אדם הלך אצל ציון רבינו זה לא בשביל להתפאר- הייתי אצל ציון רבינו. בוחנים אותך פה, המבחן של בן אדם מה שהוא זוכה- זה בארץ ישראל אם אתה תלך לקברי צדיקים, אם אתה תלך בדרך של האמונה.

רבינו הקדוש אומר: **ע"י חיזוק הראיה של הצדיק שרואה צדקת ה' - נתחזק אמונתו**. כשאתה רואה צדקת ה' שאנשים שלא הלכו בדרך היושר- הם נתפסו במצודה. אנשים שרצחו וגזלו ולקחו כספים שלא שלהם- הם בסוף ייתפסו. כל מי שרצח נפש **#שופך דם האדם באדם דמו ישפך/ ולארץ לא ימפר כי אם בדם שופכו#**. מה פתאום אתה רצחת ואתה נוסע על מרצדס? אתה חתיכת רשע מרושע. מה זה, רצח ואתה נוסע על מרצדס כמו בוס של העולם?! ואתם הרוצחים השניים שאתם רצחתם מיליונים של אנשים אתם מסתובבים על מרצדסים לבנים עם שומרי ראש?! לא תתביישו?! צריך להגיד להם הכל, שאתם ואנחנו נדע שהקב"ה כבר התחיל לעשות את הסדר בעולם, לא אני. הסדר בעולם אלה בעולם שיודעים לשלוף ולהרוג. כל רגע איזה חיסול, מה אתם חושבים שאתם אלוהים? הקב"ה יתפוס אחד-אחד מכם, שאתם תלמדו כמה בן אדם צריך בס"ד להיות שקול ומדוד, ועיקר האמונה שהקב"ה נותן לבן אדם- רבינו אומר: שנתחזק אמונתו ויכול להתפלל.

עכשיו אני ואתה וכל היושבים פה, מה אכפת לנו מה שאנשים לא טובים עושים? התשובה היא: כן אכפת לנו. למה? כי כשאתה רואה יהודי שלא הלך בסלילה שאמרו לנו הצדיקים אתה רואה שכל אלה שהתעסקו ברציחות ושפיכות דמים, כל אלה שהתעסקו בכספים- כלום, אין להם שום חיים מזה. מי בסוף יזכה חבר'ה? רק בעלי האמונה. עכשיו זה נגיד אנשים שאין להם. אבל גם במתחם של הקדושה אסור שיהודי חלילה וחס יקח איזה דבר בכוח שאתה צדיק. מה פתאום, זה גם אסור. אסור להשתמש לבן אדם בכוח של צדקות לקחת מהשני, בגלל שאתה צדיק. צדיק זה ההיפך. מי יכול להגיד פשוט מה זה צדיק?

דוד המלך אמר: **#נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם# מה זה צדיק?** **#כל היום חונן ומלוה#**. לא גיב[תביא]... אלו שנותנים להם פדיונות- "חטאתי עויתי פשעתי"- הם יעשו עוד תשובה גדולה על זה. כתוב לעשות פדיונות, אבל לא בסדר גודל האא.... אפשר להיכנס? כן, עכשיו המכסה עלתה לעשר אלף שקל. עוג מלך הבשן. זה עלה ועלה. על מה? עלה. ה' ירחם.

צדיק זה "חונן ומלוה". אז קודם שאנחנו בס"ד "ושם דרך אראנו בישע אלוקים". רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב אומר: כל דבר שאתה רוצה ע"י חיזוק ראייה של הצדיק שרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל. אם עכשיו אתה נתקע באיזה מצב שאתה לא יודע מה לעשות- לכאן או לכאן, ואתה רואה שאתה מתפלל כמו משה רבינו שראה את בני ישראל לפני ים סוף- **#יצעק אל ה'#, הקב"ה אמר לו #מה תצעק אלי#?** עכשיו זה לא הזמן להתפלל. קודם כל שמישהו יעשה מסירות נפש.

אם אתה רואה במצב **#הנה מרים מצורעת כשלג#, #יפן אהרן אל משה אל נא אדני אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו#**- משה רבינו עשה נס? לא עשה נס. מרים נצטרעה בגלל משה רבינו. משה רבינו לא עשה נס- **#יצעק משה אל ה' ויאמר אל נא רפא נא לה#**. רבינו אומר- אם אתה רוצה לבדוק את עצמך, כל יהודי שרוצה לבדוק את עצמו, "נתחזק אמונתו ויכול להתפלל". יש לך אמונה פתאום שהכל תחת השגחה, לא משנה באיזה מצב אתה נתון: אם בבני,

אם בחיי, אם במזונות. אם בבנים- חינוך ילדים- תפילה. אתה רואה אשתך רוצה להביא ילדים ואין לה- תפילה. וגם חיים- אפילו שאתה רואה בעצמך בכל מיני מצבים שממש סכנה- תפילה. משה רבינו היה כבר בגרדום- **#צוואר כמגדל השן עניך ברכות בחשבון על שער בת רבים#**. בא מלאך גבריאל וחטף אותו. שמשון- מאות אלפים של פלשתים הקיפו אותו, התפלל- התחזק באמונתו והתפלל. **#אל נא ה' אפול ביד הערלים האלה#**. הקב"ה מה עשה לו? הוא מצא לחי חמור. הוא אמר: אני לא רוצה שתיקח חרב, עם לחי של חמור הרג את כולם. **#בלחי החמור חמור חמורתיים#**- אלפים. ארבע תיבות- "כשרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל".

יש אנשים שהם ששים ושמחים, שרוצים להתגבגב לחדרי הליבות שלכם- נסתיים המערכה הזאת. אני יכול מן הצד להודות לקב"ה שיצאנו מכל המעגל הזה שנקרא עניין של 'צדיק וצדיק' וכל מיני עיטורים של שקרים. הם בוודאי היו ששים ושמחים, עכשיו יש 'צדיק וצדיק'... **#כשרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל#** אם יש לך אמונה בקב"ה שברא את העולם ואתה מזלזל ביכולת שלך להתפלל לקב"ה לדת אלוקים חיים- סימן שאם אתה תלך אפילו לציון של רבינו זה לא יעזור לך. הנה אתם רואים אנשים שהלכו לציון של רבינו והם חושבים שזה יעזור להם לעשות עוולה. תעשו עוולות- תמשיכו ללכת עם מה שאסור לכם. יש לב פה, ועוד כמה לבבות שיודעים את זה. אתם חושבים שבאתם לרבינו לבלבל אותי, או לבלבל אנשים אחרים! אתם רוצים את הכלוך של העולם הזה- רבינו יתן לכם את זה בגדול, אבל בסוף אתם תהיו אחרי ברית, שמה בבית סוהר המקום שלכם. שם אתם יכולים לחזור בתשובה, כמו שאחד אמר לי: אני חזרתי בתשובה בבית סוהר. מי לא חוזר בתשובה בבית סוהר? חחחח.... נראה אותך תצא מהבית סוהר ותהיה יהודי אמיתי! לא תסתובב לי כמו איזה רוצח עם שומרי ראש.

באתם לרבינו המסכן שנמצא באומן ואתם חושבים לעשות, אחד-אחד אני אתפוס אתכם, עד המקום שתברחו יבואו.

אמונה זה לצדיקים, אמונה זה לישרי לב: **#לישרי לב שמחה#**. אז מה אנשים מחפשים? נחפש איזה מישהו, איזה רב, שנתפס בו וע"י זה אנחנו נוכל לגנוב ולהצליח- גם זה נתפס. נחפש איזה רב... קצת כסף, וע"י זה נוכל להביא הרבה גניבות והזכות של הרב תעמוד לנו. גנב! רוצח! תלמדו אתם בס"ד שאם בבוא הזמן יהיה לכם זכות לעזור לאיזה יהודי- אל תנצלו את הרבנות שמקברת את בעליה לעזור לרוצחים ושופכי דמים. יפתחו מוסדות ויביאו לכם רוצחים ושופכי דמים, ויביאו לכם מיליונים של פדיונות הדמים שנשפכו.

בבא סאלי עליו השלום צדיק ונורא שמו בא אליו איזה מישהו מצרפת עם כסף. בבא סאלי פתאום תפס את הארון, אמר לו: אתה רוצה להביא לי את הכסף הזה ואתה תמשיך לעשות בצרפת מה שאתה רוצה? אמר לו: אני יכול לקחת את הכסף. אתה חושב שאני צריך כסף? אני צריך את הברכה שלך. אמר לו: לא סידנא ולא כלום, הכסף הזה אתה תוציא אותו מהבית שלי, ואם אתה באת אליי אני לא מוציא אותך בלי שמירת שבת ובלי שתשבע לי עכשיו שאתה סוגר את כל העסקים שלך ואתה נכנס לעול מלכות שמים. לא בגלל שאני כופה עליך, בגלל שאתה יהודי. אם באת אליי הקב"ה שלח אותך שאני אציל אותך. הבן אדם הזה התחיל לרעוד. אמר לו: אתה לא תרעד. הכסף הזה שהבאת לי אני לא רוצה אותו. אני אגיד לך גם מאיפה הכסף הזה- יש לך קזינו

והכסף הזה אתה הבאת אותו מקזינו של קלפים. אתה רוצה להרוג אותי!! אתה רוצה להרוג בן אדם, אתה לוקח כסף מקזינו רוצה לתת אותו לצדיק? הוא יהיה בלפן ורמאי.

מה זה קזינו? בני אדם הולכים לעבוד, מסכנים, יום ולילה, ושמים את זה בשניה אחת מפסידים את החיים שלהם, כל הדמים שלהם. לכן דוד המלך אמר: **#אל תאסוף עם חטאים נפשי ועם אנשי דמים חיי אשר ידיהם זימה וימינם מלאה שוחד#**.

אמר לו: אני עושה תשובה. אמר לו בבא סאלי: תשובה זה לא בשבילי, תשובה זה לא אני ציוויתי עליה. תשובה זה לקב"ה, אל תגיד לי כאן תשובה ותמשי מלהנא ותעמל לחתי (ותלך מכאן ותעשה מה שאתה רוצה). תשובה זה לא שלי!

ראית איך התייחסו צדיקים לאנשים כאלו? ידעו איך להכניס בהם את היראה מה' ואת האהבה. אתה רוצה להביא לי כסף של לכלוך? למה אנשים נפלו, רחמנא להצילן? כסף של לכלוך נתנו להם. אני לא יכול, אבל פה בשולחן לפחות שאתה ואני- רבינו אומר: צדקת ה' יתחזק אמונתו ויכול להתפלל. אם אתה תביא משהו בעוולה, **#עושה עושר ולא במשפט#**- מבטיח שלמה המלך: "בחצי ימיו יעזבנו". אם לא בתשובה שיש תקנת השבין, אם לא בן אדם שחזר בתשובה- הוא גזל ועשק את הבריות וחזר בתשובה, ותשובתו התקבלה לפני ה'- חז"ל אומרים לו: אל תחזיר שום גניבות ושום כספים, תעסוק בצרכי ציבור. בשביל לחפות על בושתי, לחפות על הבושה שלו. אבל אם בן אדם רוצה להמשיך בשטויות- אתה חושב שאתה הקב"ה? **#אם במחותרת ימצא הגנב#**. עשו תקנת שבים מפני הבושת. אבל לא לבוא ולהמשיך- מה אתה עושה?! אנשים השתגעו, חושבים שיבואו לרבינו...

מותק, אתה נכנס לציון שמעון הצדיק, אתה אומר: 'אלוקים, תודה רבה שאני עובד. תודה רבה הקב"ה שאתה מזכה אותי שאני לא גונב את הכסף שלי. ואם אני עובד אפילו נהג- אני לא גונב את הכסף שלי, כי אני מפחד להביא לילדים שלי כסף גנוב, ואני לא עושק, ואני לא מרמה את הבריות. ואני קונה חלב של טרה מביא לבית מה שנתנו לי, ריבונו של עולם'. הילדים שלך יאכלו וישתו ויתקיים בהם **#יאכלו ענוים וישבעו#**. אבל אם תביא להם לחם של גניבה- הם יגדלו, מה שאכלו וכסף של גניבה יתהפך למהות שלהם והם יהיו גם גנבים ושודדי דרכים.

ואם אתה רב שהביאו לך פדיונות של שקר, הילדים שלך יאכלו לא אוכל- יאכלו כסף ויהיו גנבים של יהודים. תלמדו מותק, הביאו לכם פדיונות הרבה ואתם את הסביב שלכם נותנים יפה. מה זה פדיונות, איזה צדיק אתה שאתה עושה פדיונות? מי נתן לך בכלל לעשות פדיונות?

פעם רבינו רצה להמשיך רפואה לר' נתן. אמר לו: עשר אלף שקל?! אמר לבעל הבית: יש לך גבינה להביא? אמר לו- כן. הביא גבינה, ואמר לו רבינו: תאכל! **#כגבינה תקפיאני#**. ר' נתן אומר: הוא המשיך לי רפואה עד ששים וחמש שנה! עשר אלף שקל, יא גנב... שקל, דין פרוטה כדין מאה- אומר הבעש"ט הקדוש: אם אתה בא ליהודי רחמן זה לא משנה כמה אתה נותן לו. עם פרוטה הוא יכול למתק לך את הדין, למה הוא רחמן, הוא לא רוצה את הכסף שלך. ואתה יכול לבוא לאנשים שתתן להם מאה ולא ימתקו לך את הדינים בכלל, הם יתנו לך רק דמיונות.

שמעתי שהתקרבת לרבינו, פדיון נפש, קח מאה שקל- אבא, אל תביא לי מאה שקל ולא כלום. תעשה לי קצת שניצלים, אני אביא לכמה אנשים 'מרבוניס', אני יודע שהם באים מהשדה רעבים כמו אריות. הם יאכלו את השניצלים יותר טוב מכל הפדיונות שאתה עושה.

אנשים לא יודעים להסתכל באמונה איך לחיות. פעם אבא בנימין באה לו אשה עם שבעה ילדים. אמרה לו: רבי פרנסני! אמר לה: אין לי, הקופה של הגזברות נגמרה לי. אמרה: רבי פרנסני! ואם אין אתה מפרסני אשה ושבעה ילדים מתים. עמד ופרנסה מאצלו. מה פירוש מאצלו? מה שהיה שלו נתן לה. לימים חלה אבא בנימין ונטה למות, באו מלאכי השרת אמרו לקב"ה: ריבונו של עולם, המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא! ואבא בנימין שהציל אשה ושבעה בניה- קרעו גזר דינו והוסיפו עשרים וחמש על שנותיו.

ע"י חיזוק הראיה של הצדיק שרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל. תדעו לכם סימן לכם ולנו ולכל מי שהקב"ה יזכה אותו ויתן לו בינה להבין או לשמוע. רבינו אומר סימן: יכול להתחזק, נתחזק אמונתו. להתחזק באמונה- יכול להתפלל. לא מה אתה עושה, כי לטעון טענות לקב"ה אף אחד לא יכול לטעון טענות מה הקב"ה מחולל בעולם. אפשר לטעון טענות מעין דין- אבל זה רחמים גמורים: **#למה ה' תעמוד ברחוק תעלים לעתות בצרה#**, **#רשעים ידלק עני תפסו מזימות זו חשבו#**, **#הנה רשע תאות נפשו בוצע ברך למה תטענו ה' תחשיך לבנו מיראתך#**. למה ריבונו של עולם עד שוויתרתי על כל העולם הזה, למה קורה לי ככה הקב"ה? אבל אתה צדיק על כל הבא עלי כי אמת עשית לי, לא רוצה להגיד הרשעתי, כי אף פעם לא התכוונתי להרשיע.

יתחזק אמונתו ויכול להתפלל. אם אתה רואה שהלב שלך נפתח להתפלל- לא בתדירות. יש כאלה שאומרים להם 'תדירות, תדירות'. אז לקחו את הבעלי תשובה ואת הלב הטהור והזך והמתוק והישר של הבעלי תשובה לקחו אותו. בעל תשובה אסור להגיד לו 'מהר', אפילו שהתהליך הזה יקח לך עשר שנים, חמש עשרה שנה, אבל אתה לא תהיה נתון תחת ממשלה של אף אחד- אתה תצליח. למה? רבינו הקדוש אומר- כל מעשה טוב שאתה עושה- ששש... איך תדע אם זה מעשה טוב? "יושב בסתר עליון". אם ישבת בסתרו של עולם וקודם כל המלכת את העליון עליך. מה אתה הולך להמליך ולחפש מיהו הצדיק האמת?

אתם יודעים איזה טעויות נשתרשו? בגלל שרבינו באמת הייתה כוונתו לטובה, להחזיר את העולם שיהיה מיושב מבני אדם, שהעולם יהיה מיושב מאנשים שרוצים לרחם על עצמם, אפשר לתת להם אמונה. לא אנשים שעשו ח"ו שעשו כל מיני דברים ופיתחו את הצדיק חלילה וחס בר מינן, "פה להם ולא ידברו עיניים ולא יראו". אם אתה צדיק- איך אתה לא מוצא את עצמך כל יום שעתיים שלוש בשדה? איזה צדיק אתה רוצה שאני אקרא לך, ואתה סגור אחרי סוגר ובריח, אתה סגור בבית ומקבל קבלת קהל- זה צדיק?! אתה רוצה לשמוע מה זה צדיק? תשמע: **#מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה ארחיקה נדוד אלן במדבר// בלע אדני פלג לשונם כי ראיתי חמס וריב בעיר יומם ולילה#**. איפה? **#ירא לנפשו וילך מדבר באר שבע וישב וישן#**. אליהו הנביא זכור לטוב ישן מהצער, הוא רואה שהוא לא פעל אצל עם ישראל. אתה יודע מה זה לעשות נס? מה אתם מתפעלים מניסים? 'הוא עשה ככה, הוא אמר לי ברוח הקודש'. אליהו הנביא זכור לטוב הוריד אש חיה מן השמיים, וכל העם **#אירונו העם ויעמדו מרחוק ויאמרו ה' הוא האלוקים ה' הוא האלוקים#**. אחרי זה שירת את אחאב עד בואכה יזרעאל- הכניס באחאב הרהור תשובה.

איזבל לקחה לו את זה בר מינון. מי שנכנס לממשלה של אשה- בר מינון רחמנא להצילן. למה הוא בכה? אומר הבעל שם טוב הקדוש: הורדת אש מן השמיים, אמר- אוי לי, קירבתי את בניו של מקום ע"י נס! לא מקרבים את עם ישראל ע"י ניסים! נס, הורדתי אש, אחרי זה זה יעזור לך לשמור איזה משהו?! אבל אם יהודי יעמוד עשר דקות ויגיד תיקון הכללי ויזדמן לך ניסיון- טהרת המשפחה או לא? – ותכבוש את היצר, זה יותר גבוה מאשר אתה תראה אש יורדת מן השמיים. נס יחזיר אותך בתשובה?! בגלל זה כתוב **#ישאל את נפשו למות#**- אמר: אוי לי, קירבתי את בניו של מקום בדרך מופת, שיירד אש. אז מה אם ירד אש? אתה יודע כמה אש היה במדבר? ארבעים שנה היה הולך איתם עמוד אש וענני כבוד, וכשהם רצו לעשות מה שהם רצו- עשו.

בא רבינו הקדוש ואומר: לא יעזור כלום, מותק, כשרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל. רק אם בן אדם מתפלל. לא שיתפלל 'תעשה לי נס'. **#חרימי נס#**- אומר רבינו הקדוש ר' נתמן מברסלב: מה זה נס? אם אתה רואה שאתה שומר טהרת המשפחה- זה נס. ברית קודש- נס! מי יודע? אף אחד, **#אלוקים הכין דרכה והוא ידע את מקומה#**.

אתה רואה את עצמך חצי שעה על מזח בים, אומר תהלים ומזמר לקב"ה שעתיים, אתה רואה שאתה מפחד לעשוק את הבריות- סימן שנכנס בך אמונה. אתה מפחד! כן, תפחד, גם אני. מה זה לעשוק את הבריות? 'הוא משכונת אבו-לבן, אני אקח אותו עבד שיקח כסף מהבריות'. מה פתאום? אתם תתנו אחד-אחד את הדין, אין דבר כזה לקחת מסכן. הקב"ה אמר: **#לא תודה בו בפרך ויראת מאלוקי אני ה'#**. אסור לענות יהודי: 'והיה אם ענה תענה אותו אם צעק יצעק אלי שמוע אשמע צעקתו'-- אומר הקב"ה. אתם יודעים כמה הם צועקים? 'למה הבאת אותנו לפה? אם היית אומר לי כל יום התבודדות היית מוצא אותי בשדה'- תגידו תודה לאלוקים, לקב"ה מלך העולם שאתם פה שומעים כל יום בזכות הנשמות הזכות שלנו ושלכם- לא עין יעקב, לא בלבולים, תביא לי ספר זה וזה; תשמע מותק: **כל יום יש שדה- יש חיים" אם לא- מוות"**

מה זה מוות? שאתה תלך ומישהו יעזור לך או לי. אני רוצה לראות שמשעה שש יירד הלילה ולא יהיה לך תכלית. מה תעשה, מה אתה יכול לעשות? תלך מפה לשם, משם לפה. מה פתאום? אני יש לי תכלית ברוך ה', יש לי ליקוטי מוהר"ן. פותח תורה מליקוטי מוהר"ן, מדליק נר- הקב"ה תודה רבה שנתת לי לקרוא ליקוטי מוהר"ן עם לב זך, טהור. יש לי זוהר עשר דקות רבע שעה, כוס קפה, יש לי איזה חבר טוב, הולך לדבר איתו. למה? כי בן אדם שהוא טוב הקב"ה "הוא ישקיט ומי ירשיע". הקב"ה משקיט את כוחות הטומאה, ומי ירשיע- אם הקב"ה רוצה שיהיה לך טוב...

לכן זה המבחן פה, רבינו אומר: וע"י חיזוק הראיה של הצדיק שרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל. אמונה מותק, זה לא קום ועשה. אמונה זה אני מתפלל, התפללתי, הקב"ה לא ענה? הוא ענה. איך הוא ענה? אומר דוד המלך: **#אענך בסתר רעם#**. פתאום יעבור שנה, פתאום אשתך טוב לה. **#אענך בסתר#**- צ"ק צ"ק, פתאום אתה רואה את עצמך בים בוכה. אומר הקב"ה: אתה זוכר שבכית לפני שנה בים? **#אענך בסתר#**. מה פתאום אשתך נותנת לך לעשות רצון ה'? אתה בכית לפני, לא הלכת לצדיקים... אתה יכול לתת לי עצה של שלום בית? אני אתן לאשתך ישוב הדעת. כשאתה תהיה מחוץ לבית היא תרים עיניים לשמיים: תודה רבה שנתת לי בעל כשר, שהוא לא בא עם הידיים שלו מגואלות בדם של פדיונות. הבעל שלי לא סגור בבית עם עינית: 'מי זה? הרב לא מקבל עכשיו'.

עיניות, טלוויזיות במעגל סגור: מי שם? אולי זה מס הכנסה? מי שם? תשבע לי שאתה לא מס הכנסה? עוד מעט גם זה יהיה בחצרות של רבנים ואדמו"רים, אם מס הכנסה עכשיו תפסו את העסק של הפדיונות- נלך על הגדולים האלו. כל הבורסות נפלו, איפה הבורסות עברו? לאנשים המפורסמים. עכשיו הם יעשו עיניות.

תקנה אשל, תקנה קפה, אף אחד לא צריך לדעת- **#אענך בסתר#**. הקב"ה, זה הפדיון שלי. עשרים אנשים שאין להם שום דבר בעולם, שישתו קפה, שיברכו. אנחנו נדאג לקב"ה איך שיהיה לך טוב? ואו ואו איזה עוד הלל אנחנו עומדים להגיד- בלי סוף. בשביל שאתם לא תיפלו ח"ו תחת הממשלות הזדוניות של המילה 'צדיק'. דוד המלך אמר: **#כי צדיק הו צדקות אהב ישר יחזו פנימו#**- אתה תהיה ישר עם ה' אתה תקבל ה'. לא תהיה ישר עם ה'- באיזה יום תיתפס, מותק. מה זה כל העולות האלו?

קדוש וטהור כמו רבינו- אתם חושבים שה' לא ילחם בשבילי?! **#אלוקים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה#**. רבינו הקדוש היה לו משהו, אמר: גם אני רוצה להודות לה'. 'לא, ה' שייך רק לרבינו'. למה? למה עשיתם את התרגיל הזה? ה' שייך לכל יהודי בארץ ובעולם, רק התקשרות. אני רוצה לדבר עם מישהו אחר- יש לנו זמן בטלפון. אני רוצה גם לדבר עם הקב"ה- אתה כתבת בליקוטי מוהר"ן- את מי אני צריך לחפש, את העלים של ליקוטי מוהר"ן? אני צריך לחיות בעולם הזה מותק, אבל רבינו אומר: ע"י חיזוק הראיה של הצדיק שתסתכל בצורה נכונה- לא בצורה סתמית- אל תסתכל על אנשים שהתעלו לגדולה וזרקו את העם, ה' ירחם.

#קרא לשונמית הזאת#- אומרים חז"ל שהיה פרגוד בינו לבינה. מה היא עשתה לו? **#הנה נא ידעתי כי איש קדוש עובר עלינו תמיד#**- אומרים חז"ל: שלא ראתה קרי על סדינו. שמעון בר יוחאי אומר: וכי נפלג הוא דלא ראה קרי על סדינו? סגיאין אינון דלא ראו קרי על סדינו. אתה רוצה לשבח את אלישע שהוא לא ראה קרי על סדינו? איזה שבח זה? אמר ר' שמעון בר יוחאי: כשהייתה נכנסת לחדרו **#נרד וכרמס קנה וקנמן עם כל עצי לבונה מור ואחלות עם כל ראשי בשמים מעיין גנים#**- הייתה מריחה ריחות של גן עדן. אני לא יודע מה זה ריחות של גן עדן; אני ב"ה רואה יהודי זה יותר מריחות של גן עדן, זה בטוח. היום לראות יהודי שמתקרב לה'... אבל היא הייתה רואה, היא גמלה לו טובה: שמה לו כסא, מנורה, שולחן ומיטה- כנגד ארבע מוחין שיש. הוא רצה לגמול לה טובה, היא עשתה חסד. צריך להסתכל בתורה איך היו עושים חסדים לאנשי אמת.

#קרא נא לשונמית#- היא אמרה: לא, חס ושלום, אני לא רוצה למכור את הזכות הזאת לעולם. זה היה בראש השנה: **#היש לך לדבר אל המלך#**- אולי את רוצה שאני, אלישע בן שפט, יגיד לקב"ה לתת לך איזה טובה או לשר? **#בתוך עמי אנכי יושבת#**- אתם יודעים מי זאת הייתה? אמא של חבקוק הנביא, אשתו של עידו הנביא. לא רצתה לקבל טובה מאלישע, עד שגיחזי אמר: **#אבל בן אין לה ואישה זקן#**. הוא רצה לתת לה טובה- **#אל תכזב בשפחתך#**. נולד חבקוק, מת- החיה אותו אלישע. **#איזר על פני הנער וישם פיו על פיו אף אל אף#**- החיה אותו!

חבריה טהורים, בס"ד, זה העיקר ושורשי אמונתנו הקדושה בס"ד. כי אם אתה תחרוג ממה שכתוב בתנ"ך- לך תמצא את האמונה מותק. ר' נחמן מברסלב אומר: תסתכל לא איך השרשורים מתנהגים כמו תמס שבלול, תסתכל איך ארזי הלבנון התנהגו: איך אלישע בן שפט, איך הוא טען

לקב"ה וריפא את נעמן. הוא פחד- אמר: עכשיו עשיתי קידוש ה', זה יפתה אותי בכסף שלו? אתם יודעים כמה כסף נעמן הביא לו? עשר פרדות ועוד כסף וזהב. **#יפצר בו** - אמר לו שיקח, אבל הוא לא רצה. עשית טובה ליהודי- מה פירוש טובה ליהודי? אנשים חושבים שטובה זה ברכה. לא! עברת, נתת איזה תיקון כללי ליהודי, והיהודי הזה בכח הזה יזכור שיש יהודי שלא לקח ממנו כלום. אח שלי היקר, למה אתה בא ומספר לי את הצרות שלך? אני גם עברתי צרות, וואו כמה צרות עברתי. אבל הקב"ה נתן לי לב טהור שמה שהייתי צריך הלכתי לקב"ה, בכיתי לו. למה שאני לא אתן לך את זה? גם אתה אם יש לך את זה אל תלך לשם, שום דבר- זה לא יעזור לך. אני אלך לקב"ה.

אבא של רבי משה בר מימון- וואו מה הוא לא הביא: מלמד לבן שלו- וואלו, כלום, לא נכנס כלום לבן שלו. כלום! אפילו דרשה של בר מצווה. משה בר מימון הפה שלו היה סגור. הלך להיכל- אתם תראו את זה בהקדמה שלו- ובכה כזה בכיה לקב"ה, נכנס באמצע הבר מצווה נתן דרשה שכולם תפסו את הראש, בשניה אחת הקב"ה יכול לתת שתי כליותיך מלאים חכמה.

היום לא צריך חכמה. תסלח לי, ילד, נשמה טובה. רבינו אמר שצריך לדרוך בדרך שבה דרכו אבותינו. הלו, תסלח לי אברהם אבינו- שלום עליכם, אתה יכול להגיד לי מתי קמת? כן, תקרא בתורה: **#ישכם אברהם במוקד ויחבוש את חמורו** - הוא לא קם בחצות. אז אני רוצה להיות החצות של אברהם אבינו. מה יש? אם קמת בצהריים- אז מה? לא חשוב. אבל אם אתה תקום עכשיו בשעה עשר- 'מה אני אעשה עכשיו?' תגיד תודה רבה, כי פעם לא היית קם בכלל. פעם לא היה לך בכלל סימני היכרות. ההסעה ברחו לי, סיגריה קנט, ורץ לעבודה.

היום אתה קם- לא חשוב- שמונה, תשע, קודם כל- מקווה. אני אעז להגיד שמו של ה' בלי מקווה?! ציצית- תודה רבה אלוקים שזכיתי סוף סוף. תפילין- ברוך ה'. חברה, אם לא נעשה מהיהדות קל- יעבדו עלינו. מי יעבוד עלינו? כל מה שהצדיקים אמרו זה יכול להיות עבודה לדבר בה. 'אתה לא צדיק כמו ההוא הירושלמי', 'אתה לא צדיק כמו ההוא הצפתי'.

חברה יקרים בס"ד, כשר' נחמן הלך אצל ר' ברוך ממזיבוז' אף אחד לא הבין. ר' נתן אמר לו: אני רוצה לבוא איתך. אמר לו: אתה לא יכול לבוא איתי, אתה לא תוכל לראות שר' ברוך מבזה אותי. רבינו התחיל להתאנח- לא הגעת לעבודה של צדיק האמת. אמר לו ר' נחמן: הגעתי. אמר ר' ברוך: ולצדיק הזה? אמר ר' נחמן: הגעתי. ר' ברוך אמר לו: אם הגעת לעבודות כאלו של צדיקים- אז מי אתה מחפש?! שמעון בר יוחאי? הגעתי. האר"י? הגעתי. אולי לעבודות זקנד הגעתה? אמר לו: זה מגיל שלוש עשרה הגעתי. תפס אותו, רצה לזרוק אותו מהחלון.

מה רצה רבינו להרגיש? לא פירוש 'הגעתי'- רציתי להגיע להארה שלו, אם לא הייתי פי שניים מר' שמעון בר יוחאי מי יתן לך להתקדם? תלך אצל שמעון בר יוחאי, בשניה אחת- בלבול, מיליונים של אנשים- אני תופס את הפינה שלי בצד, אומר את התיקון הכללי. הקב"ה יתעלה ויתברך שמך לעד מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא- בזמן ר' שמעון בר יוחאי לא היה תיקון הכללי, ואני יש לי תיקון הכללי. ר' שמעון בר יוחאי כמה שהוא היה צדיק הוא לא מצא ליהודי מסכן כמוני תיקון. בא רבינו ואמר: יש עשרה מיני נגינה, לך אני נותן תיקון עד אדם הראשון. אז אני מודה לך ה' אלוקי ישראל ששמעון בר יוחאי ירד ומיתק את הדינים מהשכינה, ויצחק לוריא אשכנזי- גם,

והבעש"ט גם, ורבינו גם- בשביל שיהודי כמוני יגיד תיקון הכללי. זה נקרא יתחזק אמונתו ויכול להתפלל. לא 'תעזור לי, תעזור לי'. מה אני אעזור לך?!

בזמן המלכים בס"ד אתם חושבים שלא היה להם אמונת חכמים? היה להם אמונת חכמים- **#יהי אחרי כן ויקבץ בן הדד מלך ארם את כל מחנהו ויהי רעב גדול בשומרון והנה צרים עליה להיות ראש חמור בשמונים כסף ורובע הקב חריונים בחמשה כסף ויהי מלך ישראל עובר על החומה ואשה צעקה אליו לאמר הושיעה אדני המלך#.** מי זה היה? יהורם הבן של אחאב. האנשים האלה היה להם אמונת חכמים בצדיקים. **#מאין אושיעך חמן הגורן או מן היקב- ויאמר המלך מה לך#.** **#ותאמר האשה הזאת אמרה אלי תני את בנך ונאכלנו היום ואת בני נאכל מחר ונבשל את בני ונאכלנו ואומר אליה ביום מחר תני את בנך ונאכלנו ותחביא את בנה#.**

כזה מצב! **#יהי כשמוע המלך את דברי האשה ויקרע את בגדיו והוא עובר על החומה וירא העם והנה השק על בשרו מבית#.** בס"ד גילוי האמונה זה אין 'תן לי ואני אוכל, ואני אתן לך ואתה תאכל'. רבינו אומר: כל אדם הולך אל בית עולמו. אני לא יכול לתת לך- אחי היקר- בוא אני אגיד לך להתקרב לאמונה ואחרי זה אתה תאכל ואחרי זה אתה תקרב אותי לאמונה. ככה זה פה: 'תני את בנך ונאכל אותו, ואח"כ ניתן את בני ונאכל אותו'. מה פתאום? רבינו אומר: ומקבלין דין מן דין, אני יכול לקבל נקודה טובה אבל לא ללכת לשער של התשובה שלך. השער של התשובה שלך רחב.

יש הרבה דברים שיש תועלת בהם לעולם- אתה לא נותן לבן אדם, אתה עומד ומחכה שיבוא מישוהו. למשל אם עכשיו תפתח פה ותגיד- אני מקדיש שעה אחת לקב"ה ושם תפילין. שלום, בוקר טוב, אני יכול להניח תפילין? כן, בבקשה. אתה יכול להסביר ליהודי מה זה תפילין? אני יכול להסביר לך מה זה תפילין? אם תמצא יהודי שישביר לי מה זה תפילין- תשלח אותו אליי, אני גם רוצה לדעת מה זה תפילין, אני לא יודע. אז למה אתה שם פה תפילין? כי יש אלוקים שברא את העולם, את השמיים ואת הארץ, הוא אמר לי להניח תפילין, אני מניח תפילין בלי שום שכל.

עכשיו אם יהודי כזה הכנסת לו שהוא יניח תפילין בלי שכל- הצלת אותו. אם יהודי יגיד לך: תשמע, אתה יכול להגיד לי למה אתה שומר שבת? אני רואה סלטים, אני רואה 'משייר', אני רואה את זה ואת זה. אם הבן אדם הזה יתבונן ואין לא 'משייר' ולא כלום, הוא לא ישמור שבת. שמירת שבת וקיום מצוות זה לא בשביל העונג, לא ניתנה תורה להתענג בה. בשביל שזה גזירת אלוקים! לא שומרים את הברית בשביל ליהנות, שומרים את הברית בגלל שהקב"ה ציווה ואמר **#והיה אם שמע תשמע בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ#.** אלוקי ישראל מבטיח לך- תיקח אשה אחת, אני אחדש לך אותה כל החיים. מותרת- פתאום צייק, אסורה. הולכת למקווה- מותרת. למה אמרה תורה נידה לשבעה? כדי שתהיה חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה, אלוקים תודה רבה שאני יהודי כזה. אבל אם אין לבן אדם מידת הסתפקות, הוא חושב שהדשא של החבר שלו יותר טוב.

אתה רואה איזה מכונית הוא קנה? השכן נכנס, הוא עובד בטרם, יש לו איזה אוטו- היא מסתכלת על השכן. זה לא מידת הסתפקות. מי שיש לו שמירת הברית- איך תבדוק את עצמך? אם יש לך מידת הסתפקות. שיהיה לשני כל ההון שבעולם- אני לא מעניין אותי, אני מעניין אותי אם יש לי אמונה באלוקים, בתורה, או במידת הסתפקות. זה בוחנים את הבן אדם, אם יש לך מידת

הסתפקות שרבינו קורא לזה **#עוטה אור כשלמה#**. הוא אמר- אמרו כל מיני אנשים ונתנו כיוונים. רבינו לא נתן כיוונים, רבינו אמר רק סימן אחד: **#אודיע אמונתך בפני#**- צריך האדם לחפש את עצמו, לא את הצדיקים. אם אתה רואה שאתה הולך לפי הנתונים של השגחת ה' יתברך- **#אל תבטחו בעושר ובגזל אל תחבלו אל תשיטו לב#**. אנשים שעשו כל מיני דברים- לא טוב. אתה רוצה לעזור ליהודי, אתה רוצה לזכות אותו? זה משהו אחר, יש לך זכות. כמו שאמרו חז"ל: משה זכה וזיכה את הרבים. אבל אם אתה מחכה לקב"ה ואתה תוכל להקנות ליהודי אפילו דבר קטן, אבל הוא יעשה את זה כל הזמן- כמו אמונה- עכשיו רבינו הסביר שצריך להיות שומר הברית, ואין מה לעשות, הוא הגיע לזה. אם אתה תלך לפי הנתונים שרבינו הגיע לזה ואיך שהוא כבש את היצר- אתה לא תצליח. אתה צריך להאמין שהוא כבש את היצר, אבל אצלי כבישת יצר זה לא גדולה. אני צריך בדיוק ההיפך מרבינו- אני צריך ליצור דברים טובים.

אם אתה תצק עכשיו על כל עבירה שעושה יהודי אתה יכול לכבות לו את השכל, הוא יפחד- למה הוא עשה טונות של עבירות כאלו- הוא יירד בחוץ והקב"ה יגיד לך: מה עשית? **#אי תבל אחיך#**, למה רצחת אותו בדיבורים האלו? מה אתה חושב לרצוח? אתה בסדר- הבאת קרבנות טובים, אתה צדיק, אבל "אי תבל אחיך"? למה לא נתת לו הבל טוב? למה לא דיברת איתו מהטוב? מה אתה חושב רציחה זה לקחת ברטה כמו שכל הרוצחים תפסו אותם בסוף, להרוג מישהו ולחשוב שנעלמת מה?"

איך הקב"ה פעם עזר לי: פעם באו לשאול אותי אם ההורג את ההורג פטור. לא יודע איך הם קוראים לזה בחוץ. אמרתי לו: תשמע, תרחם עליי, אני מתחנן עליך, תעזוב אותי. אני מבקש ממך- אני חזרתי בתשובה, למה אתה מדבר איתי? מה פתאום, מה זה "הבא להרגך"? תעזוב אותי, תעשה לי טובה. ואשתי אמרה לי: מה קרה? דפקתי את הראש. ישר הוא אמר לי- מחילה, והלך, וקרה מה שקרה, רחמנא להצילך. אבל מהפה שלי לא נפלט לי כלום, אמרתי לו: תעזוב אותי, אני לא פוסק ולא שום דבר. אתה חושב אני רב? אל תשאל אותי.

#אי תבל אחיך#- יהודי בא אליך: אם הסתכלת עליו לא טוב- רצחת אותו! הוא יכול עוד שישים שנה להיות אריה, אז **#קול דמי אחיך#**- זה אחיך, הוא היה איתך, הוא ישב איתך, הוא אכל איתך, 'אני לא יכול להחזיר אותו בתשובה. תאיר לו, ריבונו של עולם, אני לא יכול. מה אני אגיד לו: אלוקים שלך? מה פתאום! תעשה את זה אתה, ריבונו של עולם, זה הילד שלך. מסכנים'.

הקב"ה יראה שאנחנו מחזירים לו את המלכות- 'אתה רוצה שאני אחזיר את העם בתשובה? מה פתאום. משה רבינו אמר לעילת העילות: **#אם אין פניך חולכים אל תעלנו מזה#**. למה אל תעלנו? אמר לו משה רבינו לקב"ה: אם מלאכי השרת יעלו אותנו- אוי לנו מיום הדין. אבל אם אתה תעלה אותנו- אתה לא תעלה אותנו לשמיים, אתה תתן לנו עילוי בדברים ששייכים בנו.

תיזהר להגיד ליהודי: 'שמירת שבת זה עונג, יש חריימה'. אז אם הוא לא אוכל חריימה אז הוא יילך לכל המסיבות. מהבול- לא ככה מקרבים בן אדם לתשובה. אומרים לו: שמירת שבת מותק, גם אם לא יהיה לך עונג אני נהנה כי אלוקים בסוף ישמור אותך ואת הילדים שלך כל החיים, שאתה תראה ששמירת שבת לאו לעונג נתנה'. אבל כתוב **#כל המתענגים בה יזכו לרוב שמחה#**. אז אני בעל תשובה הקב"ה שדוגמא אלפים כמוני שגם אם לא מתענגים יגיע להם רחמים. אז מה

זה שמירת שבת? לשמור את היום השביעי? ר' נחמן מברסלב אומר: יהודי זה יותר גבוה מכל המצוות כולן.

למרות שאני ב"ה לא יודע קבלה, אבל אני סמוך על ר' נתן שידע הכל: שמירת שבת זה בסך הכל בעולם היצירה, שבעולם היצירה יש טהור-טמא, כשר-פסול, מותר-אסור וביום שבת הבחינות האלו שובתים, ולכן אנחנו כנגד זה שובתים בעולם העשיה- זה נקרא שמירת שבת. אבל יהודי גבוה יותר משמירת שבת. יהודי שהוא פעם אחת נשמר מאיסור- תשמע, אני לא נהנה שאני שומר את הברית. אל תיהנה, אבל הקב"ה ישלם לך על הכל טוב. אתה לא נהנית? 'נכון, אני כפיתי את יצרי, היה לי ניסיונות, דפקתי את הראש שלי בקיר לא לעשות שטויות'- בסוף אלוקים ישלם לך, אני לא יודע מתי, אבל **#מושיע ישרי לב#**. מה שכפית את היצר שלך בסתר- הקב"ה יתן לך בגלוי. פתאום אתה תלך- זה חבר שלי, למה הוא קיבל ואני לא? הוא כפה את היצר הרע שלו, סירס אותו לא ליד אנשים.

פעם ר' נתן מברסלב היה בעיר ברסלב, ושמעו צעקות. הלכו לשם, וראו אש אוכלת את כל הבית. המסכן הזה שהיה שם היה יושב ובוכה, והיה עובר מחדר לחדר, עד שנכנס אצל איזה חדר. אחרי שנכתבה השריפה **#יתפלל משה אל ה' ותשקע האש#**- נכנס והרים איזה פרטים קטנים. קרא ר' נתן לתלמידים שלו ואמר: בואו תראו, זה **#אזמרה לאלוקי בעודי#**. נשרף לו הכל, והוא הולך מרים מה שנשאר. אני לא יכול ללמד, אני יכול- הקב"ה בזכות שמתאספים לתת לכם ולחזור שאל תבקש מאלוקים לשמוע בשולחן הזה משהו אחר, רק אמונה והתחזקות, אמונה- כמו שאמרו לר' נתן. אמר להם: ראש, תוך, סוף. העולם התחיל באמונה, באמצע אמונה ויסתיים רק באמונה. לא להגיד לך שאני אתן לך עצה מה לעשות- 'תגיד לי מה לעשות ככה וככה'. יא כופר באלוקי ישראל, תלך לאלוקים קצת, תבכה לו. אלוקים- חלץ אותי מהמצב הזה שאני נמצא בו. הקב"ה יחלץ אותך. כמה זמן? קח עשרים שנה אתה נקי. מה פתאום? כל יום אני רוצה אותך קצת, כל יום קצת. חצי שעה זה לא טוב לתפוס ספר? חצי שעה זה לא טוב להדליק נר להגיד כמה מזמורי תהלים באמת לה? ריבונו של עולם, אם לא יהיה לי התבודדות, אם לא יהיה לי אמונה בך- מי היה אוכל גבינה? היו מחפשים אותי עשרים וארבע שעות- בסוף הוא מת. למה? מנת יתר. למה, יא אהבל, ואנשים רוצים שיהיה להם טוב. מה הם רוצים? את הכדור הזה, שיהיה להם סטלה. תגיד אחת שתיים, הסטלה גודלת- תגיד שלוש עכשיו? לא יכול. אחר כך אומרים לך: תשמע, כדורים לא עוזרים. קח פטריה אחת, הבנת? איזה פטריה? אכל פטריה- הסתובב לו השכל. בסוף לא יעזור כלום- אלוקים יקח את כל העניין של הסמים ויעביר אותו מהעולם, אמן! הוא יחיה בשביל לראות את כל האמונה שבעולם.

הקב"ה יגיד: את הילדים שלי אני אתן להם שכל מה שיעשו- קח. וואלה, לא עוזר כלום, המוח לא נתפס, אין שום ראש. תגיד כנגד זה תיקון הכללי- תראה איזה אמונה. לזה הקב"ה רצה שיגיע. לא עשיתי כלום, לא הפסדת כסף, אח שלי היקר, אבל קשה לי. יפה מאוד, למי לא קשה? אין דבר כזה שלא קשה. **#יאמר ה' אל יהושע משה עבדי מת#**- קפץ יהושע בן נון, אמר לו: לא! משה לא מת! אמר לו: ניצחת אותי. **#כאשר הייתי משה אהיה עמך#**. אין מושג כזה שצדיק מת, צריך להחיות אותו. מה אנחנו עושים עכשיו לרבינו? מחיים את האור. לדעת שאם יזדמן לך- אם אני לא אהיה טוב אתה לא תוכל לעזור לשוב העולם. וטוב מותק, **#אענך בסתר#**.

בכית ואמרת: 'ריבונו של עולם, עד אן, עד מתי'. אבל בכית, חזרת לבית באותו מצב. אבל התפילה עלתה לשורשה, ואחרי חצי שנה עוד פעם באת לה': 'אבל ריבונו של עולם, המצב שלי ככה'. **#עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה יגרשם מארצו** #. אחרי זה פתאום אתה רואה- יש לי חשק ללכת לשדה, אין לי חשק לעבירה. מאיפה? גלגל חוזר בעולם, פתאום הקב"ה יראה לך את עצמך- אצל שמעון בר יוחאי שבכית שם איזה בכיה וחשבת שזה נשכח. אתה זוכר? אז אני רוצה לתת לך שכר לא בעולם הבא, בעולם הבא. שתהיה לך אמונה, כשתפגוש יהודי אתה לא תנסה לבלבל אותו, תגיד לו: אח שלי, תסתכל עליי טוב, אני לא יכול לעזור לך כלום. אבל אם אתה תעזור לעצמך הקב"ה יתהפך להיות עוזר לך, כמו שנאמר **#יתום אתה היית עוזר** #. יש לך דור יותר יתום מהדור הזה?

רבינו אומר: לחיזוק הראיה של הצדיק כשרואה צדקת ה' נתחזק אמונתו ויכול להתפלל. הקב"ה אומר: יסעו לאומן, אבל את כל אומן אני מקפל ואביא ללבבות הטהורים, שיידעו מה זה אומן באמת. אחרי זה בארץ ישראל אני אלך לעקיבא בן יוסף, אני אדע ללכת לאיזה צדיק, לא יגידו לי: 'אתה עכשיו תתחבר אל הצדיק', לא. יהיו לך נתונים שתוכל להיכנס ישר אל הקודש פנימה.

מה אתה חושב- אני אבוא בהצגות? מה פתאום. **#אם איש האלוקים אני תיפול אש מן השמיים ותאכל אותך ואת חמישך** #. עד שבא השלישי ואמר: **#תיקר נא נפשי בעיניך איש האלוקים** #, תראה, האש אכלה את כולם. אליהו התשבי אמר לו: תגיד למלך שלכם **#אם נפלת במיטה מה אתה הולך לשאול בזבוב אלוהי עקרון- לכן חמיטה שעלית עליה ונפלת ממנה מות תמות** #. ככה זה היה המלכים. אתה הולך לקבר של צדיק- אל תחפש 'איש האלוקים', ריבונו של עולם- תיקר נפשי בעיניך, תגיד איזה מילים- א' ב' ג', חמש דקות, ריבונו של עולם- להמית אותי אני לא מפחד. תביא לי את כל האש של הצדיקים- אני לא מפחד. תביא לי את כל האש של המלאכים- אני לא מפחד. אני יהודי, **אני לא יוצא מפה- אני רוצה שתתן לי הבטחה- שתתן לי עוד יום אחד להאמין בך** אני אעבור מצבים בחיים שלא יהיה לי אף אחד שיעיר לי, תן לי אמונה שאני לא אדום דברים. אל תחשוב שאתה תרצה להיות איש כשר, כי אחאב קיבל הרהור תשובה גדול מאליהו הנביא. הוא בא לבית- **#יספר לאיזבל את כל הדברים אשר עשה אליהו** #. היא לקחה לו את כל האלוקים.

#ותשלח איזבל מלאך לאליהו ותאמר מחר אשים את נפשך כאחד מהם וירא ויקם #- יש לך איזה הרהור תשובה? תבוא לבית, תבוא עם כובע רשת. אתה תעשה איזה שינוי? 'וואו, רוצים לגנוב לי את בעלי עוד פעם'. ווס, למטה. תבוא רגיל- איפה היית? הייתי אצל... את יודעת, הייתי שם, שתייתי בירה. אז היא תהיה שמחה- הוא לא גנב לי את בעלי, בסדר.

'איפה היית היום?' שמה. אל תגיד לה שבאת לפה למה היא תעשה את כל התוכניות מהר אידך להפעיל את כל האינטרנטים הרוחניים לסלק אותך מפה. 'אשתי כפרה עליך, היום הלכתי לשדה'- וואו, הלך לשדה, הוא יגנוב לי אותו עוד פעם, בר מינן, אללה יסתר. לאשה אף פעם לא אומרים את הדברים הטובים, עד שבס"ד יהיה הרהור תשובה, למה כל אשה מפחדת שיגנובו לה את בעלה. היא רוצה את בעלה, לא רוצה כלום- אל תגיד מה היא רוצה, היא לא רוצה כלום. היא אומרת: 'איפה אלוקים שנתן לי עשר קללות? אני לא מוצאת אותו- אני אנקום בך'.

זה לא קנאה, בגלל שאשה אין לה שום דבר בעולם, היא קרקע עולם. אבל אם יהודי יהיה איש כשר ויזכה לתקן את אשתו, להרים אותה, לא שאשתך תגיד לך 'צדיק'... ממתי בעלך מקבל קבלת

קהל! וועליק, יום הדין יהיה לכם מזה. אתה תלמד- יש לך הרהור תשובה? לבית רגיל אני נכנס. הרהור תשובה? למחרת עוד פעם תיקח עוד חצי שעה- זכית. אבל חצי שעה אל תלמד חובה על האשה, כי אשה **#רגליה יורדות מוות#**- אין מה לעשות. תיקח זכות, ועוד זכות, שתיים שלוש דקות- ריבוננו של עולם תודה רבה.

ילדים- אתה רוצה להיות **#בניך כשתילי זיתים#** שאף אחד לא יציץ? אני מרים את הקול בקידוש שאף אחד לא ידבר? לא! הקב"ה יעשה שהם ידברו ואתה עם הכוס של הקידוש. איך אני יכול להגיע למצב כזה? ריבוננו של עולם, הילד מתרגז ואני מתעצבן ומת להעיף אותו... אפילו שזה הילד. 'אל תזוז בקידוש'- שום דבר! רבינו אומר: בית לא מנהיגים עם רודנות. הילדים יגדלו ויעשו לנו מה שיעשו, אבל בלב שלהם- תראה איזה מתוק הילד כשהוא ישן בלילה...

'אלוקים נתן לך במתנה ילדים כאלו מתוקים, ישנים קריאת שמע על המיטה ואתה יהודי מאמין'. תראה את הילד שלך ישן בלילה, לא כשהוא עושה לך בעיות. הבאת נשמה כזאת, אתה רואה אותו- 'איך רציתי להרביץ לו?!' הילד זך, הוא טהור, אנחנו צריכים לקחת אותם ברחמים. איך אפשר להביא רחמים כאלו? יתחזק אמונתו ויתפלל: 'תודה אלוקים שנתת לי ילדים חיים וקיימים, בריאים'.

הילדים יגדלו יעשו לכם נחת גדול, אבל בתנאי: לא שאני אומר לכם חס ושלוש, הקב"ה אמר: **#כי ידעתיו אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו משמרת ה#**- הילדים שלך אל תביא להם פיתוים של כסף. אתה תתן להם בבית אוכל של כסף, הם יגדלו- הקב"ה יעשה אותם בעלי תאוות ממון. לא תתן- אתה תראה שכשהילד שלך ירצה עשר שקל הוא יצק לה'. כי הבאת להם בלחם שישמרו את היסודות של האמונה, כי הבאת להם לחם לבית של אמונה! הבאת לאשה אוכל של אמונה- היא לא תגיד לך 'הבאת לי או לא'. היא תהיה הכי שבעת רצון. איפה הוא הולך? עבודת ה'.

חבר'ה יקרים, זה הלכה למעשה. רבינו אומר: יתחזק אמונתו ויכול להתפלל, זה מה ששייך אצלך. אל תגיד- רבינו אמר לעשות שעה. אתה תעשה שעה אתה לא תזכה לתשובה בחיים. אתה צריך לשעבד את הלב לאבא שבשמיים ותודה רבה לאלוקים שנתן לי סוף סוף לפרוץ לכולם את השכל. שיגידו אנשים 'שעה ושעתיים ורבינו אמר לעשות ככה, וארבעים יום וארבעים לילה'. אם יהודי כמוך עומד בשדה במקום שאין שם איש, הצלחת לשעבד את הלב לאביך שבשמיים, הקב"ה יגיד לך- 'בני מחמד עיני, התבודדות שלך זה לא עשרים וארבע שעות של רבינו הקדוש ר' נחמן מברסלב בעצמו'. יש לך אוטו, תן מכות לאוטו- הוא לא נוסע. נגמר הדלק- מרה שחורה ח"ו, עוד פעם- תחפש מקווה צייק צייק עם מגבת, הולך לאיזה מקום, יושב, יש לי נר- מדליק, ריבוננו של עולם- עוד פעם באתי. צייק- כמה זמן? תדבר מה שהלב שלך מסוגל.

למה אנשים ממה צמחו? מהקצת, מהמעט. אתה תחפש גדולות אתה לא תתפוס כלום. אבל אם תתפוס את המעט, מהדלקת נר, וקצת זה, וברוך ה', אתה בן שלושים- מה אתה ממהר? אתה יודע איזה חתיכת אמונה יכולה לצאת ממך אם אנחנו נצל את הרגעים הקטנים בשעת בין ערביים, ופה חצי שעה, וחבר טוב. אם אנחנו נחזיק את עצמנו בחברות- לא בהתנשאות- אנחנו ב"ה רק ככה נצליח. אבל לחזק את זה, לא לרצות להורות לשני- להורות זה להגיד לשני 'מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד'- זה הוראה. אני יודע שאם אתה תחזיק את עצמך אני יודע שאלוקים חיים

ומלך עולם כולם אהובים- יתן לך אהבה כזו, בגלל שאתה שמרת דברים קטנים, בגלל שאתה הערכת את הגברת- לא מצאת בה חסרונות. הערכת את האשה? אני אתן לך בסוף הערכה על הערכה. איזה הערכה? אתה תצא שלוש ימים ארבע ימים מחוץ לבית. לא סתם סאדיסט ח"ו; היא תטפל בילדים, היא לא תצטער, היא לא תתאונן עליך. למה? הקב"ה אומר: את נתת לבעלך ללכת- אני אתן לך שמחה יותר מבית ראשון ובית שני.

זה תלמדו אתם ואנחנו לא לנסות להעביר למהלך ראשון. כל הזמן **#אנכי על משמרתי אעמודה#**. כמה שאתה יכול עוד ועוד ועוד- יכול להתפלל. כשבן אדם מתפלל לה'- זהו. מה הקב"ה יתן לך שכר על זה? **#משלם שכר טוב ליראיו#**- מה הקב"ה נתן לצדיקים? שהשרה עליהם שכינה, פתאום השראת שכינה אתה לא צריך כלום, יש לך חשק בפנים הגוף- לא להרבה- אתה תראה שאתה מתהלך ויש מישהו עוד איתך- **#ה' צלך על יד ימינך- ה' ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם#**.

זה מילים פשוטות מה שכתוב בתהלים, רק בזכות זה הקב"ה נותן לנו את הביאור שלכל אחד זה יגיע בתוך לבו, אמן.